

Aluehallitus

Pöytäkirjan allekirjoitus
ja varmennus

Maria Kaisa Aula
Puheenjohtaja, ei § 9

Ville Väyrynen
Puheenjohtaja, § 9

Pasi Marjakangas
Sihteeri

Lotta Ahola
Pöytäkirjan tarkastaja

Kari Kiiskinen
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan tarkastus ja
nähtävillä olo

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 27.1.2023, ja tarkastettu pöytäkirja muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) 30.1.2023.

Aluehallitus

24.1.2023

Kokousaika 24.1.2023 klo 14:00 - 24.1.2023 19:05

Kokouspaikka Ristonmaan palosema, Salontaipaleentie 6

Käsitellyt asiat

1 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
2 § Pöytäkirjan tarkastus	2
3 § Työjärjestyksen hyväksyminen	3
4 § Viranhaltijapäätökset	4
- Liite: Viranhaltijapäätösluettelo	5
5 § Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus	9
6 § Läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa	10
7 § Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen	13
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut (muutokset tammikuu 2023)	15
- Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut tammikuu 2023	79
8 § Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelusetelikohtaisten sääntökirjojen hyväksyminen	142
- Liite: Apuvälinepalveluiden palvelusetelin sääntökirja	146
- Liite: Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirja	155
- Liite: Lyhytaikaisen asumisen palvelusetelin sääntökirja	171
- Liite: Ympärivuorokautisen asumisen palvelusetelin sääntökirja	194
- Liite: Kehitysvam. ja autismikirjon hlöiden asumisen tuen palvelusetelin sääntökirja	222
- Liite: Kirurgian palvelusetelin sääntökirja	255
- Liite: Koneellisen lääkeannosjakelun palvelusetelin sääntökirja	265
- Liite: Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palvelusetelin sääntökirja	279
- Liite: Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja	288
- Liite: Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelusetelin sääntökirja	301
- Liite: Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelusetelin sääntökirja	317
- Liite: Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin sääntökirja	330
- Liite: Omaishoidon tuen palvelusetelin sääntökirja	343
- Liite: Psykiatrian palvelusetelin sääntökirja	353
- Liite: Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sääntökirja	360
- Liite: Silmätautien palvelusetelin sääntökirja	376
- Liite: Suun terveydenhuollon palvelusetelin sääntökirja	386

Kokousaika 24.1.2023 klo 14:00 - 24.1.2023 19:05

Kokouspaikka Ristonmaan palosema, Salontaipaleentie 6

Käsitellyt asiat

- Liite: Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin sääntökirja	400
- Liite: Vammaisten hoitoavun palvelusetelin sääntökirja	432
- Liite: Yleislääkäripalvelun palvelusetelin sääntökirja	445
- Liite: Peruuspalvelun palvelusetelin sääntökirja	452
- Liite: Sote palvelusetelien tuotteet ja arvot	459
9 § Toiminta-avustusten myöntäminen järjestöille	465
10 § Alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan lausunnoista perittävät maksut	469
11 § Työosuusrahojen myöntämisen perusteet ja suuruus 1.2.2023 alkaen	472
- Liite: Työosuusrahat	473
12 § Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtaisen avun työnantajamallin henkilökohtaisen avustajan tuntipalkan määrittäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle uusille työnantajille	474
13 § Erityislasterivahtitoiminta (Elva)	476
14 § Keski-Suomen hyvinvointialueen toimeksiantosuhteisten tukiperheiden kustannusten korvaukset 1.1.2023 alkaen	477
15 § Keski-Suomen hyvinvointialueen virkojen perustaminen ja kelpoisuusehtovaatimusten vahvistaminen	479
- Liite: Virkapaketti aluehallitus 24.1.2023	481
16 § Toimialajajohtajien viransijaisten nimeäminen	483
17 § TKKI neuvottelukunnan jäsenten nimeäminen	485
18 § Vaalikelpoisuuden menettäminen ja uuden jäsenen valinta tarkastuslautakuntaan	487
19 § Hyvinvointialueen edustajat Jämsän Terveys Oy:n hallituksessa	489
20 § Keski-Suomen hyvinvointialueen jäsenen ja varajäsenen nimeäminen maakunnan yhteistyöryhmään	491
21 § Vammais- ja vanhusneuvostojen varajäsenten nimeäminen ja jäsenten täydentäminen nuorisovaltuustoon	493
- Liite: Vammais- ja vanhusneuvoston varajäsenet ja nuorisovaltuuston täydentäminen	495

Aluehallitus

24.1.2023

Kokousaika 24.1.2023 klo 14:00 - 24.1.2023 19:05

Kokouspaikka Ristonmaan palosema, Salontaipaleentie 6

Käsitellyt asiat

22 § Vammais- ja vanhusneuvoston esitykset puhe- ja läsnäolo-oikeudesta lautakunnissa sekä muutokset kaikkien lakisääteisten vaikuttamistoimielinten kokouspalkkioihin	497
23 § Sopimushallinnan periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella	501
- Liite: Luonnos sopimushallinnan periaatteiksi Keski-Suomen hyvinvointialueella	502
- Liite: Sopimushallinnan periaatteet hyvinvointialueille, Kuntaliitto	509
24 § Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäolo-oikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin	525
- Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutumisesta toimielinten kokouksiin	528
25 § Keski-Suomen hyvinvointialueen liittyminen Keski-Suomen kauppakamarin jäseneksi	530
26 § Keskeneräiset valtuustoaloitteet vuoden 2022 osalta	531
27 § Aluehallituksen ja aluevaltuuston kokoukset vuonna 2023	533
28 § Aluevaltuuston 29.11.2022 ja 13.12.2022 kokousten päätösten täytäntöönpano	535
29 § Muut asiat	536
30 § Keski-Suomen sairaanhoitopiirin esitys koskien vanhan keskussairaalan rakennusten F1, F2 ja 45 vuokrasopimuksen hyväksymistä / Kukkulan alueen kiinteistösopimusten täsmentäminen	537
- Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimus	545
- Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: sijaintipiirros	550
- Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: hallinta-alueet	557
- Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: vastuunjakotaulukko	558
- Liite: Hallinnanjakosopimus	559
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: hallinta-alueet	569
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: rajapinnat	570
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros -2	577
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros -1	578
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 1	579
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 2	580

Kokousaika 24.1.2023 klo 14:00 - 24.1.2023 19:05

Kokouspaikka Ristonmaan palosema, Salontaipaleentie 6

Käsitellyt asiat

- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 3	581
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: maanalaiset alueet	582
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: liittymät	583
- Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: autopaikat	584
- Liite: Kauppakirja vaihe II	585
- Liite: Kauppakirjan, vaihe II, liite: hallinnanjakosopimus	588
- Liite: Kauppakirjan, vaihe II, liite: esisopimus vaihe II	598
- Liite: Kauppakirja vaihe III	626
- Liite: Kauppakirjan, vaihe III, liite: hallinnanjakosopimus	629
- Liite: Kauppakirjan, vaihe III, liite: Esisopimus vaihe III	639
- Liite: Esisopimus: osto-optio	667
Muutoksenhakuohjeet	670

Aluehallitus

§ 1 Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 110 ja 111 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 19.1.2023.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Lotta Aholan ja Kari Kiiskisen, varalle Eino Nissisen ja Katri Savolaisen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 3 Työjärjestyksen hyväksyminen

Julkinen

Aluehallitus 24.1.2023 § 3

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Asian kokouskäsitely:

Esityslistalle lisättiin § 29 "Muut asiat".

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 4 Viranhaltijapäätökset

Selostus asiasta

Viranhaltijoiden päätökset ovat nähtävillä osoitteessa:

https://hyvaks-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/vparhaku_tweb.htm

Hallintosäännön § 25 mukaan ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta seuraavia päätöksiä:

- henkilöstöä koskevat päätökset, lukuun ottamatta valintaa vakinaiseen virkasuhteeseen;
- tilojen vuokraaminen ulkopuolisille tilapäiseen käyttöön;
- hankintapäätökset, joiden kokonaisarvo jää alle kansallisen kynnyksarvon;
- alle 2000 euron vahingonkorvaukset;
- operatiiviset päätökset, joilla ei ole välittömiä talousvaikutuksia.

Henkilötietoja sisältävät päätökset poistetaan yleisestä tietoverkosta henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön nojalla päätöksen muutoksenhakuajan päätyttyä tai kun päätös on lainvoimainen.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää, ettei se käytä hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan liitteessä lueteltuihin viranhaltijoiden päätöksiin.

Aluehallitus merkitsee tiedoksi viranhaltijapäätökset, joiden otto-oikeusaika on päättynyt.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Viranhaltijapäätösluettelo

VIRANHALTIJAPÄÄTÖSLUETTELO

Hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
72/2022	15.12.2022	Tilapalvelujohtajan valinta

Konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Leppä

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
9/2022	12.12.2022	Työsuojelupäällikön virkavalinta
10/2022	12.12.2022	Työhyvinvointipäällikön virkavalinta
12/2022	23.12.2022	Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuutus pankkitilin käyttöoikeuksista
16/2022	30.12.2022	Konsernipalveluiden virkoihin nimittäminen 1.1.2023 lukien
2/2023	5.1.2023	Konsernipalveluiden johtoryhmän nimeäminen

Pelastustoimen toimialajohtaja Ville Mensala

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
2/2022	30.12.2022	Pelastuslaitoksen virkoihin nimittäminen 1.1.2023 lukien
1/2023	11.1.2023	Keski-Suomen pelastuslaitoksen pelastusviranomaisten määrääminen

Sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja Kati Kallimo

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
16/2022	21.12.2022	Edustajien nimeäminen työllistymistä edistävien monialaisten yhteispalveluverkostojen (TYP) johtoryhmiin 1.1.2023 alkaen (eteläinen/pohjoinen)
20/2022	29.12.2022	Tartuntataudeista vastaavan lääkärin nimeäminen
21/2022	29.12.2022	Sosiaali- ja terveystalveluiden toimintasäntö 1.1.2023
22/2023	30.12.2022	Sosiaali- ja terveystalveluiden virkoihin nimittäminen 1.1.2023 lukien

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
23/2022	30.12.2022	Henkilöiden ottaminen virkasuhteeseen sosiaali- ja terveystalveluiden toimialalla 1.1.2023 lukien
4/2023	3.1.2023	Sosiaali- ja terveystalveluiden toimintasäännön toimivallan täydennys
5/2023	11.1.2023	Sosiaali- ja terveystalveluiden toimialajohtajan päätöksen 16/2022 täydennys
6/2023	10.1.2023	Henkilöiden ottaminen virkasuhteeseen sosiaali- ja terveystalveluiden toimialalla 1.1.2023 lukien
7/2023	3.1.2023	Sosiaali- ja terveystalveluiden johtoryhmän nimeäminen

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
14/2022	21.12.2022	Lapset, nuoret ja perheet -vastuualueen virkavalinnat
15/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Avohuollon lastensuojelu (pohjoinen)
16/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Avohuollon lastensuojelu (itäinen)
17/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Sijaishuollon lastensuojelu
18/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Jälkihuollon lastensuojelu
19/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Jälkihuollon lastensuojelu
20/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Sijaishuollon lastensuojelu
21/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / Avohuollon lastensuojelu (läntinen)
22/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / Kouluterveydenhuolto, pohjoinen alue
23/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / varhainen tuki, palvelutarpeen arviointi

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
24/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / varhainen tuki, lapsiperheiden kotipalvelu
25/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / varhainen tuki, perhetyö
26/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / varhainen tuki, pohjoinen
27/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / varhainen tuki, läntinen
28/2022	21.12.2022	Johtavan sosiaalityöntekijän viran täyttäminen / varhainen tuki, palvelutarpeen arviointi
29/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / Koulukuraattorit ja psykologit, Läntinen toimintayksikkö 2 (Jämsä, Keuruu, Multia, Petäjävesi)
30/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / Koulukuraattorit ja psykologit, Pohjoinen toimintayksikkö 1 (Äänekoski, Viitasaari, Pihtipudas)
31/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / Koulukuraattorit ja psykologit, Pohjoinen toimintayksikkö 2 (Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski, Kinnula)
32/2022	21.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen / Opiskeluterveydenhuolto, Jyväskylän ja Jämsän alue
34/2022	30.12.2022	Palvelupäällikön viran täyttäminen / Opiskeluterveydenhuolto
35/2022	30.12.2022	Palvelupäällikön viran täyttäminen / neuvola- ja seksuaaliterveyspalvelut

Koti- ja asumispalvelujen vastuualuejohtaja Tuija Koivisto

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
17/2022	20.12.2022	Kahden palveluvastaavan viran täyttäminen ikääntyneiden asumispalvelut
18/2022	20.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen, asiakas- ja palveluohjaus, omais- ja perhehoito
19/2022	20.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut
20/2022	20.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen kotihoito
21/2022	20.12.2022	Palveluvastaavan viran täyttäminen kotihoito, varhainen tuki
22/2022	20.12.2022	Kahden palveluvastaavan viran täyttäminen asiakas- ja palveluohjaus, asumispalvelut
23/2022	20.12.2022	Kolmen palveluvastaavan viran täyttäminen vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut
24/2022	20.12.2022	Kolmen palveluvastaavan viran täyttäminen asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut
25/2022	21.12.2022	Palvelupäällikkö, koti- ja asumispalvelut, keskitetyt palvelut
1/2023	2.1.2023	Palveluvastaavan virkaan valitseminen / Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Vammaispalvelut Toivakka, Joutsa ja Luhanka

Sairaalapalvelujen vastuualuejohtaja Juha Paloneva

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
2/2023	11.1.2023	Jäsenten nimeäminen sairaalapalveluiden vastuualueen johtoryhmään

Strategisen johtamisen ja järjestämisen vastuualuejohtaja Anu Pihl

Päätösnumero	Päätöspäivämäärä	Asia
1/2022	23.12.2022	Valmiuspäällikön virkavalinta
2/2022	23.12.2022	Omavalvontapäällikön virkavalinta

Aluehallitus

§ 5 Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/187/00.02.01/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 5

Selostus asiasta Hyvinvointialuejohtaja esittelee Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen ajankohtaisia asioita.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ville Väyrynen saapui kokoukseen klo 14.17 asian käsittelyn aikana.

Aluehallitus

§ 6 Läsnaolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/23/00.02.01/2022

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 8.3.2022 § 5

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta Hyvinvointialueen hallintosäännön 123 §:n mukaan:
*"Läsnaolo kokouksessa
Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:*
1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajillahyvinvointialuelain 26 §:n mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuustontilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaisissa säädettyjen vaalitoimielintenkokouksissa;
Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnäkokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti."

Vt. Aluehallitus

hyvinvointialuejohtaja 1. toteaa, että hallintosäännön 123 §:n mukaan aluehallituksen kokouksissa on
Kallimon ehdotus läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston puheenjohtajistolla
2. päättää, että aluehallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on seuraavilla henkilöillä: pöytäkirjanpitäjä Sari Kaakkomäki, valmistelulinjavastuulliset Erkki Nikkilä (hallintopalvelut), Kati Kallimo (sote), Aija Suntioinen (talous, omaisuus ja kiinteistöt), Ville Mensala (pelastuspalvelut), Riitta Hallberg (henkilöstöpalvelut), Jari Porrasmaa (tietohallinto ja digipalvelut) ja näiden lisäksi hallintolakimies Pauliina Mäenpää ja viestinnän projektipäällikkö Tero Manninen.
3. päättää, että tässä kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus on viestintäasiantuntija Hanne Joenaholla, joka sijaistaa Tero Mannista.

Asian kokouks käsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun aluehallitus päätti yksimielisesti, että läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa myönnetään nyt

Aluehallitus

määräaikaisesti ja tarkastellaan uudelleen, kun tulevan hyvinvointialuejohtajan rekrytointi on tehty.

Päätös

Aluehallitus

1. totesi, että hallintosäännön 123 §:n mukaan aluehallituksen kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston puheenjohtajistolla
2. päätti, että aluehallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on seuraavilla henkilöillä: pöytäkirjanpitäjä Sari Kaakkomäki, valmistelulinjavastuulliset Erkki Nikkilä (hallintopalvelut), Kati Kallimo (sote), Aija Suntioinen (talous, omaisuus ja kiinteistöt), Ville Mensala (pelastuspalvelut), Riitta Hallberg (henkilöstöpalvelut), Jari Porrasmaa (tietohallinto ja digipalvelut) ja näiden lisäksi hallintolakimies Pauliina Mäenpää ja viestinnän projektipäällikkö Tero Manninen.
3. päätti, että läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa myönnetään nyt määräaikaisesti ja tarkastellaan uudelleen, kun tulevan hyvinvointialuejohtajan rekrytointi on tehty.
4. päätti, että tässä kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus on viestintäasiantuntija Hanne Joenaholla, joka sijaistaa Tero Mannista.

Tämän asian päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi klo 19:25 - 19:30.

Tauon jälkeen läsnäolo- ja puheoikeuden saaneet saapuivat kokoukseen (pl. pöytäkirjanpitäjä ja viestintäasiantuntija, jotka olivat kokouksessa).

Aluehallitus 24.1.2023 § 6

Valmistelija(t) Sari Kaakkomäki, p. 050 598 8931

Selostus asiasta Aluehallitus päätti 8.3.2022 § 5 läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä kokouksiinsa ja totesi samalla, että läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa myönnetään muille läsnäolojoille määräaikaisesti ja tarkastellaan uudelleen, kun tulevan hyvinvointialuejohtajan rekrytointi on tehty.

Hyvinvointialueen 13.12.2022 (§ 131) hyväksytyn hallintosäännön 154 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan;
 2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen
-

Aluehallitus

vaalitoimielinten kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättämiseen asti.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus

- 1) toteaa, että hallintosäännön 154 §:n mukaan aluehallituksen kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston puheenjohtajistolla.
- 2) päättää, että aluehallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on seuraavilla henkilöillä: hallintojohtajalla, hallintopalvelupäälliköllä, toimialajohtajilla, viestintäjohtajalla, talousjohtajalla ja johtavalla lakimiehellä.
- 3) toteaa, että muita asiantuntijoita kutsutaan kokouksiin tarpeen mukaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 7 Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/177/02.00/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 7

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta Aluehallitus hyväksyi 7.12.2022 kokouksessaan Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen asiakasmaksujen perusteet ja euromäärät.

Hallintosäännön 59 § mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Aluehallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Keski-Suomen hyvinvointialuetta koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen. Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnastoon esitetään selvyyden vuoksi lisättäväksi ja tarkennettavaksi muutamia asiakohtia. Lisäksi esitetään korjausta aiemmassa hinnastossa olleeseen virheelliseen hintaan liittyen lyhytaikaiseen palveluasumiseen, hoitoon ryhmäkodissa ja tilapäiseen palveluasumiseen (SHL:n mukainen lyhytaikainen palveluasuminen) sekä pitkäaikaisen perhehoidon vuokriin.

Asialistan liitteenä on hinnaston muutosversio, jossa on korostettu esitetyt muutokset sekä esitettyjen muutosten mukaisesti päivitetty hinnasto.

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2023 alkaen.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus päättää hyvinvointialueen asiakasmaksuista liitteenä olevan hinnaston mukaisesti.

Asian kokouskäsittely:

Keskustelun aikana aluehallitus päätti yksimielisesti, että "Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut"-liite, kohta 4.3.5 palautetaan uudelleen valmisteluun ja lähetetään lausuttavaksi työikäisten ja ikääntyneiden

Aluehallitus

lautakuntaan.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut -liitteen muilta osin, mutta päätti palauttaa kohdan "4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta" valmisteluun ja lähettää sen lausuttavaksi työikäisten ja ikääntyneiden lautakuntaan.

Liitteet

Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut (muutokset tammikuu 2023)

Liite: Keski-Suomen hyvinvointialue asiakasmaksut tammikuu 2023

**Keski-Suomen hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
Pelastustoimen asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen**

Sisällys

1. Yleisiä periaatteita	6
1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet	6
1.1.1 Asiakasmaksun periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirryttäessä.....	7
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä.....	7
1.3 Asiakasmaksun periminen	7
1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	8
1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet	9
1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen	10
1.5 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen.....	14
1.6 Maksukatto	15
1.7 Sotainvalidit.....	17
1.8 Rintamaveteraanit.....	18
1.9 Etäpalveluista perittävät maksut.....	18
1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	19
1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun.....	19
2. Terveystieteiden asiakasmaksut.....	20
2.1 Lääkäripalveluiden maksut.....	20
2.2 Kiirevastaanoton maksut.....	20
2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut	20
2.4 Hoitajan vastaanotot	21
2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.....	21
2.5.1 Perusmaksut	21
2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	21
2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	21
2.5.4 Kuvantamistutkimukset	22
2.5.5 Proteettiset toimenpiteet.....	22
2.6 Lääkinnällinen kuntoutus.....	22
2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus.....	22
2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	23
2.7 Terapiat.....	23
2.8 Sarjassa annettava hoito.....	23
2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti.....	24

2.10 Poliklinikkamaksu.....	24
2.11 Päiväkirurginen käynti	25
2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	25
2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	26
2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	26
2.14.1 Maksulliset todistukset	26
2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	27
2.14.3 Suppeat todistukset.....	27
2.14.4 Maksuttomat todistukset.....	27
2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	28
2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	29
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	29
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	29
3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu	30
3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu	30
3.4 Kuntoutushoidon maksu.....	30
3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido).....	31
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu	32
4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut.....	32
4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu	32
4.3 Tukipalvelut aikuisten kotihoidossa ja iäkkäiden asumispalveluissa	35
4.3.1 Ateriapalvelu	35
4.3.2 Ateriamaksut ikääntyneiden toimintayksikössä.....	35
4.3.3 Turvapalvelut	36
4.3.4 Etähoiva	37
4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta	37
4.3.6 Muut tukipalvelut	38
4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa	40
4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus.....	40
4.3.9 Muistikoordinaattorin / muistihoitajan käynti sotekeskuksesta	40
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykosiaaliset tukikäynnit.....	40
4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	40
4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito	40
4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa	41

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	41
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa.....	41
4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu pitkäaikainen asumispalvelu ...	41
4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko	42
4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot	43
4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	44
4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)	45
4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL:n mukaiset)45	
4.13 Tukipalvelumaksu yhteisöllisessä asumisessa	46
5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut.....	46
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus.....	46
5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut	47
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot.....	48
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa.....	49
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	50
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut.....	50
6.2 Päivä- ja työtoiminta.....	51
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	51
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta	51
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	51
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut.....	51
6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	52
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu	53
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	54
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	54
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito	54
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	55

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito	55
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	56
7. Lastensuojelun maksut	56
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	56
7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	57
8. Pelastustoimen maksut.....	60
8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut.....	60
8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi.....	60
8.1.2 Öljylämmityslaitteistot	60
8.1.3 Räjähdystarvikkeet	60
8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maskulliset suoritteet.....	61
8.1.5 Muut tarkastukset	61
8.1.6 Hälytykset	62
9. Muut maksut.....	62
9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut	62
9.2 Sairaankuljetus.....	62
9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	62

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sekä pelastustoimen palveluissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perimisessä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020) ja asetusta sosiaali- ja terveyden huollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulakia sovelletaan myös hyvinvointialueen ostopalveluna järjestämään palveluun.

Pelastustoimen osalta sovelletaan pelastuslakia (379/2011) sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005) sekä asetuksia pelastustoimesta 407/2011, valtioneuvoston asetusta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015, valtioneuvoston asetusta nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012 sekä valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015.

1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet

Asiakkaan siirtyessä Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (asumisyksikkö-laitoshoito / laitoshoido – laitoshoido / asumisyksikkö - asumisyksikkö) ei lähetä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia, ellei hinnastossa toisin erikseen mainita.

Tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla toimitetuista terveystiedoista ei peritä maksua. Maksuttomuus koskee myös CD –tallenteena toimitettavia kuvantamistutkimuksia.

Palvelukohtaisista asiakasmaksun perimisen erityistilanteista on hinnastossa tarkemmin mainittu kunkin palvelun kohdalla.

1.1.1 Asiaksmaksujen periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtäessä

Niissä tapauksissa, kun asiakkaalla on voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupäätös ja siihen liittyvä harkinnanvarainen asiaksmaksupäätös tai muu harkinnanvarainen sosiaali- ja terveydenhuollon asiaksmaksupäätös, asiaksmaksujen laskutus jatkuu voimassa olevan päätöksen mukaisena siirtymävaiheen ajan. Maksut peritään tämän hinnaston mukaisina siitä alkaen kun palvelu/maksupäätös uusitaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruissa asiaksmaksuissa tämän hinnaston mukaisia maksuja sovelletaan 1.1.2023 alkaen.

1.2 Asiaksmaksun enimmäismäärä

Asiaksmaksulaki 2 §.

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.3 Asiaksmaksun periminen

Asiaksmaksulaki 2 a § ja 2 b §.

Asiakkaalle on annettava lasku, josta näkyy laskun päivämäärä, asiakas, palvelu, jota lasku koskee, maksun peruste, onko kyseessä julkinen vai yksityinen palveluntuottaja, sekä lisätietojen antajan yhteystieto. Lisäksi laskussa pitää näkyä kerryttääkö kyseinen palvelu maksukattoa, ja jos kerryttää, maininta siitä, että asiakkaan on itse seurattava maksukaton kertymistä. Muihin kuin maksukyvyyn mukaan määräytyviin laskuihin on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakkaalle on annettava päätös maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot: asiakas ja palvelu, jota päätös koskee, päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen päivämäärä, maksun suuruus ja peruste, sekä yhteyshenkilö, jolta asiakas voi pyytää lisätietoja. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiaksmaksujen periminen kuuluu hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

Pelastuslain (379/2011) 96 § mukaan pelastuslaitos voi periä maksun

- 1) pelastuslain 79 §:ssä tarkoitetun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;

- 2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmottimen toistuva erheellinen toiminta;
- 3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 131 § nojalla voidaan vaarallisten kemikaalien, palavien kaasujen, räjähteiden ja öljylämmityslaitosten tarkastuksista päätöksistä ja muista virkatoimista periä maksu.

Kyseiset suoritteet pohjautuvat:

- Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011
- Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015
- Valtioneuvoston asetukseen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015

Maksun on velvollinen suorittamaan ao. laitoksen, laitteiston, varaston, laitteen omistaja tai haltija.

1.4 Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiaksmaksulaki 11 §.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (30.12.2020/1201)

Terveystuollon tasasuuruiset maksut eli muut kuin maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut peritään vahvistettujen määrien mukaisesti, eikä hyvinvointialueella ole lakiin perustuvaa velvollisuutta jättää perimättä tai alentaa näitä asiaksmaksuja.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei

ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja. (30.12.2020/1201), (8.2.2022/600)

Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Tieto voidaan antaa myös asiakkaan yksilöivän sähköisen palvelun välityksellä. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena. (30.12.2020/1201)

Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on kuvattuna luvussa 8.

1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet

Asiakasmaksujen alentamisen perusteet perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu. Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisältyvät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja erittelyosa, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa. Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Laki toimeentulotuesta 1412/1997(muutokset 29.12.2005/1218), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1201/2020, Kelan toiminteentulotuki ohje (verkkojulkaisu, joka päivittyy säännöllisesti <https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) STM: 2013:4 Opas toimeentulotukilain soveltajille ja Suomen perustuslaki 1999/73 Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 säätelevät maksunalennuksia.

Asiakasmaksulain 11§:n mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu, on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä. Velvoitavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosidonnaisia ja tasasuuruksia maksuja, myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomainen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Puutteellinen hakemus viivästyttää asian käsittelyä tai hakemus voidaan joutua hylkäämään.

Päätös maksun alentamisesta tai poistamisesta tehdään tarvittaessa yhdelle kuukaudelle tai asiakkaan tilanne huomioon ottaen pidemmälle ajalle, kuitenkin enintään kuluva kalenterivuoden loppuun saakka. Asiakkaalle tehdään kirjallinen päätös maksun alentamisesta. Päätös voidaan tehdä takautuvasti enintään kolmen kuukauden ajalle hakemuksen vireille tulosta. Maksun alennukseen jatkoa haettaessa edellytetään hakemuksen jättämistä viimeistään kuukauden kuluessa edellisen päätöksen päättymispäivästä lukien.

Kalenterivuosittain tarkistetaan vahvistetut summat toimeentulotuen perusosasta sekä laskelmaan huomioitavista menoista ja Kelan lääkekustannusten vuotuisesta omavastuuosuudesta (lääkekatto) sekä muut mahdollisesti vuosittain muuttuvat maksunalennuksissa huomioitavat etuudet, menot tai muut euromääräiset summat.

Maksualennuslaskelmassa ei huomioida uudelleen niitä kuluja, jotka ovat jo vähennyksenä huomioitu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksua määritettäessä.

Huomioon otettavat tulot ja varallisuus

Kotihoidon asiakkailta huomioon otettavia tuloja ovat sekä yksityisistä ja julkisista lähteistä saatavat tulot. Tuloina huomioidaan siis eläketulot ja

sosiaaliturvaetuudet sekä esimerkiksi palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot. Tuloista huomioidaan laskelmaan verotuksen jälkeen käytettävissä oleva nettotulo.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa tuloina huomioidaan Kelan perustoimeentulotuen soveltamisohjeen mukaisesti asiakasmaksupäätöksessä hakijan henkilökohtaiseen käyttöön varattu määrä, joka on vähintään 167 euroa vuonna 2022.

Vammaispalveluiden asiakkailta huomioitavia tuloja ovat ansiotulot/yritystoiminta, työttömyysetuudet, Kelan eläkkeet, työeläke/muu eläke, asumistuki, vammais-/hoitotuki, omaishoidontuki, lapsilisät, elatusapu/-tuki, säästöt/varallisuus.

Pariskunnalle, joka asuu yhdessä (kotona tai palveluasumisessa), tehdään yhteinen laskelma, jossa huomioidaan yhteenlasketut tulot ja menot kuten toimeentulotuessa. Pariskunnalle, joista toinen asuu ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja toinen omassa taloudessa, tehdään molemmille omat laskelmat kuten yksinasuvilla toimeentulotuessa.

Ikääntyneiden palveluissa, kotihoidossa, yhteisöllisessä asumisessa sekä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa käytettävissä olevat yhteensä yli 1000 euron arvoiset varat kuten säästöt, arvopaperit ja muu helposti realisoidavissa oleva varallisuus otetaan huomioon laskelmassa. Alle 1 000 euron arvoista omaisuutta ei edellytetä realisoidavaksi. Muun kuin omassa vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteän omaisuuden realisointiaika on kolme kuukautta. Velvoite yli 2 000 euron hintaisen auton myymisestä arvioidaan erikseen kokonaistilanne huomioiden.

Mikäli tulot ovat ulosoton tai liikaa maksetun etuuden takaisinperinnän kohteena, niistä otetaan huomioon vain ulosoton jälkeen tosiasiasa käytettävissä oleva osuus. Veronpalautukset huomioidaan tulona 50 euroa ylittävältä osalta.

Huomioon otettavat menot

Toimeentulotuen ns. perusosalla katettavia menoja ei huomioida erikseen laskelmassa. Nämä menot tulee kattaa toimeentulotuen perusosaa vastaavalla summalla, joka huomioidaan laskelmaan. Toimeentulotuen perusosan sisältö määritellään toimeentulotukilain 7 a §:ssä.

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa perusosaa vastaavalla henkilökohtaisella käyttövaralla on tarkoitus kattaa esimerkiksi mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtainen hygienia, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muita mahdollisia kuluja, jotka eivät sisälly palveluun.

Vammaispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Asumiskustannukset

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkaan asumismenot huomioidaan kuten toimeentulotuessa ja enimmäissummat tarkistetaan vuosittain. Saunamaksut ja erikseen maksettavat kohtuulliset lämmityskustannukset hyväksytään laskelmaan.

Omakotitalon kustannuksista huomioidaan kiinteistön hoitomenot, joita ovat sähkö- ja lämmityskustannukset, koti- ja palovakuutus, tontin vuokra, kiinteistövero, nuohous ja jätehuolto.

Kotivakuutuksesta hyväksytään koti-irtaimiston kohtuullinen euromäärä vakuutuskirjan perusteella.

Asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuisista koroista aiheutuvat menot voidaan hyväksyä kokonaisuudessaan edellyttäen, että tuen hakijalla on verotuksen ennakkopidätyksessä huomioitu asuntolainojen korot. Perheen tulee asua asunnossa.

Asuntoon kohdistuva taloyhtiön perimä rahoitusvastike voidaan hyväksyä kuukausittaiseksi menoksi silloin, kun asiakas asuu kyseisessä asunnossa.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asumiskustannukset ovat jo huomioitu asiakasmaksua määriteltäessä, mutta kotivakuutus voidaan huomioida laskelmaan kuten kotihoidon asiakkaankin kohdalla.

Vammaispalveluiden asiakkailla asumiskustannuksina huomioidaan vuokra/yhtiövastike/asuntolainan korot, vesimaksu, sähkömaksu, saunamaksu, kotivakuutus.

Ateriakustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla huomioidaan ateriapalvelujen kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät toimeentulotuen perusosan ravintomenojen ns. laskennallisen omavastuuosuuden, joka on 49 % perusosasta. Yksityisestä ateriapalvelusta voidaan antaa maksunalennusta kustannuksista aiheutuneiden tositteiden perusteella, maksunalennukseen huomioidaan kuitenkin enintään sama määrä kuin kunnallisesta palvelusta. Prosenttiosuus perustuu Kelan perustoimeentulotukiohjeeseen.

Lääkekustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla ja vammaispalveluiden asiakkailla reseptilääkkeistä huomioidaan Kelan lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus ns. lääkekatto kuukautta kohden. Reseptilääkkeistä, jotka eivät kuulu Kelan korvauksen piiriin, huomioidaan keskimääräinen kustannus kuukautta kohden. Reseptivaapaat apteekista ostettavat tuotteet ja vähäiset terveydenhuoltomenot sisältyvät toimeentulotuen perusosaan, eikä niitä hyväksytä erikseen menoina. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit ja laastarit. Lääkekustannuksista tulee olla hakemuksen liitteenä erittely, mistä selviää reseptilääkkeiden osuus kustannuksista.

Tehostetussa palveluasumisessa reseptilääkekulut on huomioitu vähennyksenä asiakasmaksua määrittäessä.

Sosiaalinen luotto

Sosiaalinen luotto hyväksytään vähennyksenä kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ja tehostetun palveluasumisen asiakkailla.

Tukipalvelut

Kotihoidon asiakkaalla hyvinvointialueen järjestämästä turvapalvelusta ja tukipalvelusta aiheutuvat kustannukset huomioidaan laskelmassa täysimääräisinä.

Harkinnanvaraisesti huomioitavat menot

Kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihoitolain mukaisten asumispalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen asiakkailla voidaan huomioida alennuslaskelmaan asiakkaan kokonaistilanne ja terveydentila huomioiden menona esim. fysioterapian, jalkahoidon tai siivous- ja pesulakustannuksia.

Julkisen terveydenhuollon asiantuntijalausunnon tai lähetteen perusteella voidaan huomioida laskelmaan julkisessa terveydenhuollossa annettua fysioterapiaa/ jalkahoitoa vastaavat kustannukset.

Kotihoidossa siivous – ja pesulapalvelukustannuksia ei pääsääntöisesti hyväksytä laskelmaan. Siivous- ja pesulapalvelujen välttämättömiä kustannuksia voidaan huomioida terveydellisistä syistä. Kustannusten tulee olla kohtuullisia. Erityistä harkintaa voidaan käyttää esimerkiksi, jos eritevahinkojen vuoksi syntyy normaalia enemmän pyykkiä tai asiakas sairastaa esim. vaikeaa keuhkosairautta. Siivouksen ja pesulapalvelujen käytön välttämättömyyden arvioimiseksi hankitaan tarvittavat tiedot kotihoidosta ja/tai terveydenhuollon edustajalta.

1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakasmaksulaki 10 j §.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut sekä niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan indeksitarkistuksen yhteydessä voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi

- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksulaki 6 a §. Asiakasmaksuasetus 26 a §.

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 692 € 1.1.2023 alkaen toistaiseksi. Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 692 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 22,80 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakkaalla annetaan tarvittaessa maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Todistuksen saamiseksi palvelun käyttäjän on tarvittaessa esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Todistus on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattoa kerryttävät maksut:

- sote-aseman avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä

- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuro-psykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (lyhytaikainen laitoshoido)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu on järjestetty ostopalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta
- em. palveluista etäpalveluna perityt maksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät maksut:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan kunnan asukkaaseen
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua

- viivästyskorke- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 692 euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksut takaisin. Jos vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty 692 euron rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, palvelun käyttäjä menettää oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi.

1.7 Sotainvalidit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja sotainvalideilta sosiaali- ja terveystalvuluista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 14.12.2021 VK/113425/08.01.02/2021).
Sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6A, 6B (sotainvalidit).

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveystalvulolain 24 §:ssä

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

1.8 Rintamaveteraanit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja rintamaveteraaneilta sosiaali- ja terveystalvveluista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021).

Laki rintamaveteraanin kuntoutuksesta 1184/1988 ja 54/2019 (rintamaveteraanit).

- kotihoidosta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykki- vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoi- vasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

1.9 Etäpalveluista perittävät maksut

Hoitoa koskevat puhelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Etäpalveluilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystalvveluissa sitä, että asiakkaan hoivaa, potilaan tutkimista, diagnostiikkaa, tarkkailua, seurantaa, hoitamista, hoitoon liittyvät päätöksiä tai suosituksia voidaan tehdä etävastaanotolla esimerkiksi videon välityksellä, ja niiden avulla välitettyihin tietoihin ja dokumentteihin pohjautuen.

Etävastaanotto (esimerkiksi videovälitteinen) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etävastaanoton asiakkaalta perittävä maksu on 50 % vastaavan läsnäolopalvelun maksusta.

Etävastaanoton varatusta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu (ns. sakkomaksu) samoin kuin vastaavista käyttämättä jätetyistä sakkomaksun piiriin kuuluvista normaaleista palveluista.

1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 3 §.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 51,50 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin asiakkaalle maksuttomista palveluista.

Maksun saa kuitenkin periä vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja hyvinvointialue on varauksen yhteydessä ilmoittanut mahdollisuudesta periä tässä tarkoitettu maksu sekä antanut ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksun saa periä myös siinä tilanteessa, että hyvinvointialueen hoitoyksikkö on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan tai paikan lyhytaikaiseen hoito- tai asumispalveluun. Tällöin maksun periminen edellyttää, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävästä maksusta tehdään ilmoitus ja ohjeet annetaan kirjallisesti, ja että asiakasta tai tämän edustajaa muistutetaan asiakkaalle varatusta ajasta tai paikasta.

1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakasmaksulaki 10 k §.

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

2. Terveysthuollon asiakasmaksut

2.1. Lääkäripalvelujen maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman lääkäripalvelumaksu 20,90 € / käynti

- Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Keski-Suomen hyvinvointialueen sote-asemilla kalenterivuoden aikana.
- Lääkärikäynnin maksua 20,90 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan käynniltä päivystyspoliklinikalle saman päivän aikana ja saman tulosityn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin lähetystä.

2.2 Kiirevastaanoton maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman kiirevastaanoton käyntimaksu 28,70 € / käynti

- Käyntimaksu peritään yli 18 vuotta täyttäneiltä arkisin klo 20 - 08 välillä tapahtuvasta käynnistä.
- Käyntimaksu peritään lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sote-asemilla, joissa kiirevastaanottoa edellä mainittuina aikoina järjestetään.
- Käyntimaksu 28,70 €/käynti peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 20,90 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla käydessä lähetetään jatkohoitoon erikoissairaanhoidon yksikköön, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla suoritetun tarkastuksen jälkeen otetaan välittömästi yksikön osastolle hoidettavaksi, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua vaan lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Päivystyspoliklinikkakäynnin käyntimaksu 41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4 Hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1a. Asiakasmaksuasetus 9 §, 9a §.

2.5.1 Perusmaksut

perusmaksu/suuhygienisti	10,30 € / käynti
perusmaksu/hammaslääkäri	13,30 € / käynti
perusmaksu/erikoishammaslääkäri	19,50 € / käynti

2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan:

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä: Suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo 2022 (kuntaliitto.fi) .

2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Soteyksikössä annettu suu erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	41,80 € / käynti tai
	136,90 € / käynti

mikäli tutkimuksen ja hoidon perusteena on:

- ~~hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö,~~
- ~~vaikea, toimintaa haittaava laaja-alainen synnynnäinen hampaistopuu-~~
~~tos tai kehityshäiriö~~
- ~~pään ja leukojen alueen kiputila,~~
- ~~kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoito taikka~~
- ~~muun kuin hammassairauden takia välttämätön suun hoito~~
- ~~odottavan äidin sylkitutkimus maksuton~~

Soteyksikössä annettu suun erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito, jotka perustuvat Valtioneuvoston julkaisuun Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet

41,80 € / käynti
tai
136,90 € / käynti

2.5.4 Kvantamistutkimukset

Hammasröntgen	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,20 €
Suun- ja kasvojen alueen valokuvaus	19,20€

2.5.5 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin suuhun sovitus	55,60€
Proteesin korjaus	38,00 €
Limakalvokantoinen hammasosaproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 €
Metallirunkoinen hammasosaproteesi	225,70 €

18-vuotta täyttäneiltä voidaan periä oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle. Hammastekniset kulut voidaan periä myös alle 18-vuotiailta, mikäli oikomislaitteen häviäminen tai vahingoittuminen on aiheutunut käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi.

2.6 Lääkinnällinen kuntoutus

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 29 §:ssä tarkoitetun lääkinällisen kuntoutuksen palvelut ovat maksuttomia.

2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

Asiakasmaksulain 5 §:ssä tarkoitettu neuvonta, sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta.

2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

Apuvälineet ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista ei itsemaksavalta asiakkaalta.

2.7 Terapiat

Asiakasmaksulaki 5 §. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Terapia, kun kysymys ei ole sarjahoidosta 11,60 € / hoitokerta

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- puheterapia
- jalkaterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta
- terapeutin suorittamat apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.8 Sarjassa annettava hoito

Asiakasmaksuasetus 11 §.

Sarjassa annettava hoito 11,60 € / hoitokerta

Maksu peritään, kun hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa, tai hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton

Sarjahoitomaksu voidaan periä:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- muusta vastaavasta hoidosta
- perusterveydenhuollossa annettu hyposensibilisaatio-, puhe- ja ääni-häiriöhoito sekä säde- ja sytostaattihoito on maksutonta

Mielenterveytyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia on maksutonta (HE 129/2020, asiakasmaksulaki 5 §)

2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

Asiakasmaksuasetus 3 § 6 mom.

Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti 11,60 € / käynti

- kotiutumiseen liittyen 1-2 kotikäyntiä maksuttomia
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.10 Poliklinikkamaksu

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Poliklinikkamaksu 41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä. Mikäli potilas siirtyy poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle, häneltä peritään vain lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Mikäli potilas käy saman terveysongelman hoitamiseksi samana päivänä saman erikoisalalan vastaanotolla useamman kerran, peritään vain yhdestä kerrasta maksu. Mikäli potilas käy vastaanotolla eri terveysongelman hoitamiseksi eri erikoisalalla, poliklinikkamaksu peritään normaalisti.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista.

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS

53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)

- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käyntiin liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

Jos potilas on hoidettavana oman hyvinvointialueen omissa yksiköissä ja käy hoitajakson aikana tutkittavana tai hoidettavana poliklinikalla, ei poliklinikkakäynnistä potilaalta peritä maksua.

Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. Säännöstä sovelletaan koko Keski-Suomen hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

Potilaalle maksuttomia ovat myös triage-käynnit.

2.11 Päiväkirurginen käynti

Asiakasmaksuasetus 8 a §.

Poliklinikkamaksu päiväkirurgisessa käynnissä 136,90 € / käynti

Päiväkirurginen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli soteyksikön vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, toimenpidepäivältä ei peritä lyhytaikaisen laitoshoidon maksua vaan päiväkirurgisen käynnin maksu.

2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Asiakasmaksuasetus 8 b §.

Lääkärin läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu. Yksityislääkärin tai yksityisen

terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, **voidaan periä** peritään **enintään** palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan.

2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito

Asiakasmaksuasetus 22 §.

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hyvinvointialueen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalasta uloskirjaamatta kotihoidossa / kotisairaalahoidossa.

2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta

Asiakasmaksulaki 5§ 1 d. Asiakasmaksuasetus 23 §.

2.14.1 Maksulliset todistukset

Maksulliset todistukset 51,50 € / todistus

Maksu peritään seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- **B-lausunto/todistus erikoisairaanhoidossa**
- **Perusterveydenhuollon** B-lausunto/todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten

- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 61,80 € / todistus

Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.3 Suppeat todistukset

Suppeasta todistuksesta tai lausunnosta 20,80 € / todistus

- Todistus turvpuhelinanomusta varten
- Lausunto työvoimatoimistoa varten
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- Todistus veripalvelua varten
- Muut asiakkaan itsensä pyytämät suppeat todistukset ja lausunnot terveydentilasta

2.14.4 Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- **Perusterveydenhuollon** B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

Vastaanottokäynnin / etävastaanoton asiakasmaksu peritään samoin perusteiden kuin muistakin vastaanotoista, vaikka todistusmaksua ei yllä mainituissa kohdissa peritä.

2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 13 §.

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta kunnan asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruisen maksun, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista

- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kii-reellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon mää-rätyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrätyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokoteaineista, mikäli rokottaminen perus-tuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustu-vasta perussairauden vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottami-nen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toi-menpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautiro-kote.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 Lyhytaikainen laitoshoido

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitoshoido	49,60 € / hoitopäivä
Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitoshoido, psykiatrian toimintayksikkö	22,80 € / hoitopäivä

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on sekä yleissairauksien osastolla että psykiatrian osastolla 22,80 € / hoitopäivä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslaissa tarkoitettun tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua henkilöä ei tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Vastasyntyneiden osastolla tapahtuva lapsen vuodeosastohoito on maksu-tonta, mikäli lapsen äiti on samanaikaisesti osastohoidossa.

Maksuja ei peritä soteasemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluyksikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Lyhytaikainen laitospäihdekuntoutus 22,80 € / hoitopäivä

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 22,80 € / hoitopäivä.

3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 13 §.

Päivä- ja yöhoidon maksu 22,80 € / vrk

Päivä- ja yöhoidon maksu peritään hyvinvointialueen sairaalapalveluiden yksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-aseamalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.4 Kuntoutushoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 14 §.

Kuntoutushoidon maksu 17,10 € / hoitopäivä

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asetamalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitettua lääkinällisestä laitostuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta lääkinällisestä laitostuntoutuksesta peritään 17,10 € hoitopäivältä.

3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido)

Asiakasmaksuasetus 3 § 5 mom., 13 §.

Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Muun henkilön suorittama kotikäynti	12,20 € / käynti
Kotikäyntejä 2 tai enemmän/vrk	22,80 €/ vrk

Maksua ei peritä:

- kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas
- kun asiakas on lyhytaikaisessa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai
- ikääntyneiden ympärivuorokautisessa asumispalvelussa
- tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §)

Tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §) asiakasmaksuihin sovelletaan säännöllisen kotihoidon maksuja, jolloin kotisairaalamaksut muuttuvat kotona annetun palvelun hoitotuntien ja asiakkaan maksukyvyyn mukaiseksi kuukausimaksuksi. Maksukaton täyttymisen jälkeen tilapäinen kotisairaalahoido on asiakkaalle maksuton.

Kotisairaalahoidosta potilaalta perittävä maksu sisältää:

- kotisairaalan henkilökunnan käynnit
- lääkehoidon, jota tarvitaan potilaan akuutin kotisairaalan johtaneen sairauden takia esim. suonensisäinen antibiootti- tai muu lääkehoito, akuuttiluonteinen kipulääkitys.
- potilaan tarvitsemat hoitotarvikkeet ja apuvälineet samalla tavalla kuin niitä annetaan muillekin kotihoidossa oleville (vaipat, avannevälineet, haavanhoitotarvikkeet jne.)
- kotisairaalan lääkärin määräämät laboratorio-, röntgen- ym. tutkimukset
- kotisairaalan lääkärin määräämät vitamiini-, neste- ja ravintovalmisteet, jotka annostellaan suonensisäisesti tai lihakseen pistettynä

Kotisairaalahoidosta perittävä maksu ei sisällä:

- potilaan pysyvää lääkitystä (ennen kotisairaalahoidoa aloitettuja reseptilääkkeitä, kotisairaalahoidon aikana määrättävää uutta pitkäaikaiseksi tai pysyväksi jäävää lääkitystä, tai muuta kuin edellä tarkoitettua kotisairaalamaksuun sisältyvää lääkitystä)
- muita kuin kotisairaalan lääkärin määräämiä laboratorio-, röntgentutkimuksia
- tutkimuksia sairaalan poliklinikalla tai sote-aseman palveluissa
- kuljetuksia sairaalasta kotiin eikä muitakaan kotisairaalahoidon aikana tapahtuvia kuljetuksia

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut

Asiakasmaksuasetus 3 § 4 mom.

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso	12,20 € / hoitopäivä
Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Tilapäinen kotihoito	12,20 €/ kotikäynti
Tilapäinen kotisairaanhoido	12,20 €/ käynti

4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a §:n (790/2022) mukaista toimintaa. Kotipalvelua voi saada palvelusetelillä, hyvinvointialueen ostopalveluna tai omana toimintana.

- Palvelusetelille on määriteltä vähimmäis- ja enimmäistuntiarvot. Ilta-, viikonloppu- ja yötuntien osalta palvelusetelin arvo on määriteltä erikseen.
- Oman kotipalvelun ja ostopalvelun arkipäivien tuntihinta on 11.00 € / tunti.
- Hyvinvointialueen hallitus hyväksyy kulloinkin voimassa olevat oman ja ostopalvelun tuntihinnan sekä palvelusetelin minimi- ja enimmäisarvot.
- Kun kotipalvelu on tilapäistä, määritellään tuntihinta. Maksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot, perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta.
- Kun kotipalvelu on pitkäaikaista, määritellään kuukausimaksu prosenttiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella.

Lapsiperheiden kotipalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaalle myönnetyn kotipalvelun kuukausihinta on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tuloajan ylittävistä kuukausituloista.

Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	8,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12

33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enem- män	35	24	19	16	14	12

Maksuprosentti perheen henkilömäärän mukaan.

Perheenjäsenten lukumäärä	Maksuttomuuden yläraja/kk
1	598 €
2	1103 €
3	1731 €
4	2140 €
5	2591 €
6	2976 €
Korotus/lisähenkilö	356 €

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Maksu määräytyy asiakasmaksulain mukaisen taulukon perusteella asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan huomioon otettavista tuloista. Tuloista tehdään asiakasmaksulain 10 g §:n mukaiset vähennykset. Tuloiksi ei lasketa tiettyyn tarkoitukseen maksettavia tukia esimerkiksi asumistukea, lapsilisää, lasten kotioidon tukea ja opintorahaa.

Jatkuvasti ja säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheeseen mukainen kuukausimaksu. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu katsotaan pitkäaikaiseksi palveluksi silloin, kun asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Kotipalvelun omavastuumaksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot ja menot sekä perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta. Kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen tulot jäävät alle tulorajan. Maksun määrittelyssä on mahdollisuus käyttää yksilökohtaista harkintaa.

Kun asiakas saa kotipalvelua hyvinvointialueen omana toimintana tai ostopalveluna, hän saa maksua koskevan laskun. Lisäksi hän saa palvelupäätöksen, joka sisältää maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta tehdyn päätöksen. Kun asiakkaalle myönnetään palveluseteli, saa hän palvelupäätöksen ja palvelusetelipäätöksen. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan. Jos myönnetty palvelusetelin arvo ei kata palveluntuottajan tuntihintaa, jää omavastuuosuus eli ylimenevä osa asiakkaan itsensä maksettavaksi.

4.3 Tukipalvelut aikuisten kotiin annettavissa palveluissa ja iäkkäiden asumispalveluissa

Hyvinvointialue perii maksun asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, hygieniä-, siivous-, turva-, asiointipalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Ympäri vuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei peritä erillistä maksua.

Yhteisöllisen asumispalveluiden maksut ovat vertailtavissa kotihoidon ja muiden tukipalveluiden maksuihin.

4.3.1 Ateriapalvelu

Kotiin kuljetetusta aterialta asiakkaalta peritään ateriamaksu, joka sisältää kuljetuksen osuuden maksusta.

Kotiin kuljetettu lämmin ateria	10 euroa / ateria
Kotiin kuljetettu kylmä ateria	10 euroa / ateria
Menuumat ateria	10 euroa / ateria

Kotiin kuljetetun aterian kuljetuksen yhteydessä/kotihoidon käynnin yhteydessä asiakkaalle voidaan toimittaa palveluntarpeen arviointiin perustuen erityisestä syystä myös puuroateria (3,20 € / kpl).

4.3.2 Ateriamaksut ikääntyneiden toimintayksiköissä

Vuorokautinen ruokailu pitkäaikaisessa tehostetussa asumisessa/pitkäaikaisessa laitoshoidossa sisältyy hoitomaksuun. Vuorokautinen ruokailu (kaikki

päivän ateriat) yhteisöllisessä asumisessa/tuetussa asumisessa/ erillisessä toimintayksikössä **enintään** 16,60€ / pv

Lounas	8,00 € / kpl
Päivällinen	7,00 € / kpl
Välipala/kahvi	2,50 € / kpl
Aamupala/aamupuuro/iltapala	3,20 € / kp

4.3.3 Turvapalvelut

Turvapalvelun avulla asiakas saa apua yllättävään ja äkilliseen avuntarpeeseen. Palvelun avulla asiakas saa apua hätätilanteissa ympäri vuorokauden.

Turvapuhelin 50 € / kk
Sisältää laitevuokran, laitteen sim-kortin, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton ja laitteen huoltotyöt sekä auttamispalvelun.

Paikantava Gps-turvaranneke 66 € / kk
Sisältää laitevuokran, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton, huoltotyöt ja tarvittaessa lukittavan rannekkeen sekä auttamispalvelun.

Paikantavan GPS-rannekkeen turvahälyttimen telakka/majakka 11 € / kpl

Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu 40 € / asennus
Asennukseen ei tarvita erillistä ammattihenkilöä.
Palvelun päättyessä laitteen pois hakeminen 40 €

Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu ja palvelun päättyessä (tarvittaessa) pois hakeminen, mikäli asennukseen tarvitaan ammattihenkilö, esim. sähköasentaja (mikäli asiakkaalle viedään sekä turvapuhelin että lisälaitte, peritään vain lisälaitteen asennushinta) 85 € / kerta

Turvalaitteen valvontamaksu 11,50 € / kk
(asiakkaan hankkima laite)
Maksu voimassa turvapalvelun uusien laitteiden siirtymäajan (v. 2023)

Turvapuhelimen lisälaitteet 6 € / kpl /kk
Esimerkiksi lisäranneke- tai riipus, hellahälytin (ei katkaise virtaa), savu-/palo-varoitin, ovi-/ikkunahälytin, häkääkaasuhälytin, erillinen vammaispainike turvahälytimeen.

Älykäs oviturva 40 € / kk

Hellavahti (katkaisee virran ja tekee hälytyksen) 20 € / kk

Kaatumisanturi 13,50 € / kk

Turvakamera kaatumishälytin ja virtuaalikäynti,
sisältää myös auttamispalvelun 70 € / kk

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta turvapuhelimesta, GPS-rannekkeesta tai lisälaitteesta peritään asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiessaan rikkoutuneen/hävinneen laitteen tilalle uuden vastaavan laitteen. Korvaus peritään näissä tilanteissa, vaikka palvelu päättyisi-kin.

Mikäli palvelu alkaa ennen kk:n 15. päivää, laskutetaan koko kuukauden maksu. Mikäli turvapuhelin palautetaan turvapalvelutuottajalle ennen kk:n 15. päivää, ei kyseiseltä kuukaudesta peritä asiakasmaksua.

4.3.4 Etähoiva

Etähoivan kuvapuhelinpalvelu ja seurantasoitot ovat osa säännöllisen kotihoivon palvelua ja etähoivan yhteydenottoon kuuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoivon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa luku 4.10.1

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta etähoivan laitteistosta peritään maksu asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiesaan uuden vastaavan laitteen tilalle.

4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja määräaikaista toimintaa kotona asuville ikääntyneille, joiden toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua. Ikääntyneiden päivätoiminta on asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa mm. liikuntaa ja erilaisia toimintatuokioita sekä sosiaalista kanssakäymistä. Palvelu sisältää ruokailun ja ryhmämuotoista kuntoutusta sekä toimintaa.

Kuntouttavan päivätoiminnan päivän kesto on kerran viikossa neljä tuntia ja sisältää ruokailun. Kuntouttava päivätoiminta sisältää asiakkaan toimintakykyä tukevaa ryhmätoimintaa, esim. liikuntaa, ulkoilua ja erilaisia toimintatuokioita. Tärkeänä osana on sosiaalinen kanssakäyminen ja vertaistuki. Kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaille tehdään toimintakyvyn alku- ja seuranta-arvioinnit.

Palvelu on määräaikaista. Kuntouttavaa päivätoimintaa myönnetään kuuden kuukauden jakso. Yksilöllisen harkinnan mukaan voidaan myöntää toinen kuuden kuukauden jakso.

Kuntouttava päivätoiminta / 4 h	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Päivätoiminta

~~Päivätoiminta on jatkuvaa omaishoidettaville ikääntyneille tarkoitettua toimintaa, joka tukee asiakkaan/omaisen/omaishoitajan jaksamista arjessa. Palvelu sisältää ruokailun.~~

Päivätoiminta	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

~~Etäpäivätoiminta on kuntouttavan päivätoiminnan tueksi tarkoitettua (toinen käynti viikossa) tai itsenäinen palvelu, joka toteutetaan erilaisten etäyhteysien kautta kuntouttavan toiminnan järjestämiseksi.~~

Etäpäivätoiminta	6 € / kerta
-----------------------------	------------------------

Omaehtoisen kuntosaliharjoittelun lukukausimaksu, joka peritään kaksi kertaa vuodessa erillisillä laskulla	34,30 € / lukukausi
---	--------------------------------

Päivätoiminta on tarkoitettu omaishoidettaville ikääntyneille. Päivätoiminta tukee omaishoidettavien ja omaisten jaksamista arjessa sekä asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta päivätoiminnasta. Päivätoiminnan päivän kesto on kerran viikossa kuusi tuntia ja sisältää ruokailun ja päiväkahvin.

Edellytyksenä palvelun myöntämiselle on, että:

- asiakas pystyy toimimaan ohjattuna ryhmässä
- voimavarat riittävät useamman tunnin kestävään päivätoiminnan käyntiin
- asiakas pystyy toimimaan pääosin sanallisen ohjauksen turvin.

Palvelu on määräaikaista.

Palvelu myönnetään yhden vuoden määräajaksi, jonka jälkeen/aikana palvelua uudelleenarvioidaan yhteistyössä päivätoiminnan henkilöstön kanssa.

Päivätoiminta / 6 h	22 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Etäpäivätoiminta on kuntouttavan päivätoiminnan tueksi tarkoitettua (toinen käynti viikossa) tai itsenäinen palvelu, joka toteutetaan erilaisten etäyhteyksien kautta kuntouttavan toiminnan järjestämiseksi.

Etäpäivätoiminta 6 € / kerta

Omaehtoisen kuntosaliharjoittelun lukukausimaksu, joka peritään kaksi kertaa vuodessa erillisillä laskulla 34,30 € / lukukausi

4.3.6 Muut tukipalvelut

Hygieniapalvelu

Hygieniapalvelua (suihkussa peseytymisen apu, tarvittaessa saunottaminen) järjestetään tukipalveluna henkilölle, jolla ei ole kotona asianmukaisia peseytymismahdollisuuksia ja joka tarvitsee apua peseytymisessä eikä kodissa peseytyminen onnistu avustajankaan turvin.

Hygienia-/Kylvetyspalvelu (ei sisällä kuljetusta) 12,20 € / kerta

Edestakainen kuljetus 8 € / kerta

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotona annettavaa hygienia-/kylvetyspalvelusta. Kylvetykseen käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Siivouspalvelu

Asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu ensisijaisesti yksityisiltä palveluntarjoajilta, jolloin asiakas voi hyödyntää kotitalousvähennystä.

Hyvinvointialue järjestää tarvittaessa siivouspalvelun ostopalveluina ja/tai palvelusetelillä tuotettuna palveluna. Siivouspalvelujen myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa. Maksunalennus on aina ensisijainen toimeentulotuen sijasta.

Palvelu myönnetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä palveluntuottajilta.

Siivouspalveluun kuuluu kodin ylläpitosiivous 1 kerta/kk (2 tuntia/ kerta, ylläpitosiivous pitää sisällään lattioiden imuroinnin ja kosteapyyhinnän sekä mattojen imuroinnin, wc tilojen/kylpyhuoneen ja keittiön siivouksen sekä roskien viennin ja pölyjen pyyhinnän). Ei sisällä kaappien ja hyllyjen siivousta, mattojen vientiä ulos eikä ikkunoiden pesua.

Siivouspalvelusta perittävä asiakasmaksu 44€ / 2 h, eli kerta

Vaatehuolto

Ensisijaisesti asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu pesulasta tai muilta palveluntarjoajilta. Tarvittaessa hyvinvointialue järjestää vaatehuollon ostopalveluna.

Vaatehuollolla tarkoitetaan pyykinpesua, vaatteiden ripustamista ja viikkauksista. Vaatehuoltoa voidaan järjestää tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy vaatehuollon tehtävistä eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa tai henkilöllä ei ole asianmukaisia välineitä vaatehuoltoon. Vaatehuollon myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvan ja säännöllistä kotihoitoa saavan asiakkaan pyykkihuoltoon käytettävä aika huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Vaatehuoltopalvelumaksu 12 € / koneellinen

Mikäli asumisyksikön/yhteisöllisen asumisen vuokranantajana toimii hyvinvointialue ja pyykkihuoltoon käytetään yhteisöllisen asumisen yksikön pyykkitupaa eikä asiakkaan omaa konetta.

Asiointipalvelu

Asiointipalvelu järjestetään hyvinvointialueella ostopalveluna. Asiointiapu myönnetään varallisuusharkintaa käyttäen asiakkaille tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy asioinneista eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa, eikä asiointiapua ole vapaaehtoisten turvin mahdollista järjestää.

Asiointipalveluun luetaan mukaan saattajapalvelu terveydenhuollon palveluihin ja apu kauppaostosten teossa.

Asiointipalvelusta perittävä maksu 15 € / alle 2 h
30 € / yli 2 h

Asiointipalvelu pitää sisällään kuntien kauppapalvelun ja saattajapalvelun.

Asiakkaat ohjataan käyttämään ensisijaisesti kauppojen kotiinkuljetuspalveluja tai hankkimaan palvelu yksityisiltä palveluntuottajilta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalla kauppapalvelu (kauppatavaroiden haku ja kuljetusaika) huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelu

Asiakas ohjataan ensisijaisesti kuntien ja järjestöjen järjestämiin osallisuutta tukeviin toimintoihin tai kuntouttavaan päivätoimintaan palvelutarpeen arvioinnin jälkeen (asiaksmaksu sen mukainen).

4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa

Säännöllisen kotihoidon asiakkaila lääkeautomaattien lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Lääkeautomaattien osalta palveluajaksi on määritetty 15 min / vk sekä hälytyskäyntien aika.

4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalle muistikuntoutus toteutetaan osana muuta palvelukokonaisuutta.

Tilapäisen kotihoidon maksu 12,20 € / kerta

Tilapäisen kotihoidon maksu peritään kotikuntouttajan käynneistä.

4.3.9 Muistikoordinaattorin/muistihoitajan käynti sotekeskuksesta

Kertaluontoinen muistikoordinaattorin/ muistihoitajan käynti on asiakkaalle maksuton.

4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit

Kun asiakas ei asu yhteisöllisessä asumisessa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tuetun asumisen yksikössä tai muussa asumispalvelussa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, jos palvelu on myönnetty sosiaalihuoltolain 21 §:ään tai terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/-maksu.

4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito

Asiakasmaksulaki 2 §

Tilapäinen perhehoito Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	18,50 € päivä tai yö
Kotiin annettava perhehoito	18,50 € / pv (7h)

4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa

Lyhytaikainen palveluasuminen ~~22,80 €/vrk~~ **36,20 €/vrk**
Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon maksu 11,60 € / vrk
omaishoitajalaissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.5).

4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on 11,60 € / vrk

4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä pitkäaikainen ja yhteisöllinen asumispalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa

kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon /kotihoiton palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

~~Tuetusta asumisesta ja yhteisöllisestä asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotipalvelua taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa tai palvelu toteutuu yksikössä. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua.~~

4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista. Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Henkilömäärä 1	Henkilömäärä 2	Henkilömäärä 3	Henkilömäärä 4	Henkilömäärä 5	Henkilömäärä 6	
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12

10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
Palvelu- tunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enem- män	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kuvapuhelusta ja laitteesta erillistä maksua. Asiakkaan ja hyvinvointialueen ammattilaisen väliseen yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea).

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio- puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia enintään seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)

Lyhytaikaisen asumisen tavoitteena on arvioida ja vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja kotona asumisen tueksi. Lyhytaikaishoito sisältää asiakkaan kuntoutuksen, arvioinnin, ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon,

Tilapäinen palveluasuminen ~~22,80 €/vrk~~ 36,20 €/vrk
Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut

Osavuorokautinen palveluasuminen (päivä tai yö) 18,50 € / pv tai yö
Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat

4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL: mukaiset)

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään asiakasmaksu samalla periaatteella kuin pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen. Vuokrassa huomioidaan STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus:

Perhehoito, vuokra/kk	199,30 € / kk (2021 vuokra)	222,66 € /kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	167,29 € / kk (2021 vuokra)	186,90 € kk

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon maksua tai päivätoiminnan maksua.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

4.13 Tukipalvelumaksu **iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa**

Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee soveltuvan asunnon sekä hoitoa, huolenpitoa ja apua päivittäisissä toiminnoissaan. Henkilön avuntarve on pääasiassa päiväaikaista. Iäkkäiden yhteisöllistä asumista toteutetaan asumisyksikössä, jossa asiakas asuu omassa vuokra-asunnossa saaden sinne tarvitsemansa hoivan, tukipalvelut ja osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Asumista tukevista erillisistä tukipalveluista peritään luvun 4.3 mukaiset asiakasmaksut ja luvun 4.10.1 mukaiset säännöllisen kotihoidon maksut sekä

Tukipalvelumaksu	100 e / kk
------------------	------------

Tukipalvelumaksu sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, wc-paperit, käsipyyhkeet ja siivouksen.

5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 Palvelun pitkäaikaisuus

Pitkäaikainen tehostettu (ympärivuorokautinen) palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen iäkkäiden laitosasuminen on kyseessä silloin,

jos ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitosasumisen /-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 167 euroa kuukaudessa ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisenasiakkaalle vähintään 112 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksu laissa tai – asetuksessa tarkemmin säädetään.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja perhehoidossa asiakas maksaa asumisestaan myös asumiskulut. Pitkäaikaisessa palveluasumisessa asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovitaan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asiakkaalla tulee olla voimassa kyseiseen asuntoon kohdistuva kotivakuutus vastuuvakuutusosineen.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo. Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitonasumisessa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio- puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja iäkkäiden pitkäaikaiseen laitosasumiseen siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus vastuuvakuutusosineen)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa (ympärivuorokautisessa) palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella), asumismenoina vähennetään kohtuullinen vuokra, sekä lisäksi mahdolliset muut pakolliset asumismenot (erikseen perittävät sähkö, vesi ja saunamaksu)
- vähennyksinä huomioitavat muiden asumiskulujen määrät, mikäli eivät sisälly vuokraan:
 - vesimaksu/kk 8,70 €
 - sähkömaksu/kk 25 €
 - saunamaksu/kk 7,70 €
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään

sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.

- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa (ympäri vuorokautisessa) palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa iäkkäiden laitosasumisessa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977.

6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)

- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta ja hänelle tulee oikeus Kelan eläkkeeseen.

6.2 Päivä- ja työtoiminta

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetuksesta päivätoimintaan peritään omavastuuosuus, joka vastaa enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen vastaavan mittaisesta matkasta perittävää maksua. Asiakasmaksuasetus 6 §.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala/päiväkahvi	1,75 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta

Erytishuoltolain mukaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Erytishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään 16 vuotta täyttäneiltä ateriamaksu toteutuman mukaan:

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala/päiväkahvi	0,98 €

Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen kustannuksen mukaisesti.

Alle 16-vuotiailta ei peritä ateriamaksuja koulujen loma-ajan toiminnasta.

6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk).

Yli 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 13,20 € / vrk

Yli 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 12,73 € / vrk

Kehitysvammalain perusteella järjestetty osavuorokautinen lyhytaikainen asumispalvelu (noin 10 h). Ateriamaksu peritään toteutuneiden aterioiden mukaisesti. 18,50 € / päivä tai yö

Kun asiakas solmii lyhytaikaisesta asumisesta (joiden kesto yhtäjaksoisesti 2-3 kuukautta) huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 45,30 € / kk

Mikäli asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen tai asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa kestävän yli kuukauden ajan, peritään ylläpitomaksuna huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa €/vrk. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin toteutuneen käytön mukaan.

6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Vammaispalvelulain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Kaikki päivän ateriat, enintään 16,5 €

Asiakkaan nauttiessa vain yksittäisiä aterioita, peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään seuraavasti:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala	1,75 €
Päivällinen	5,00 €
Iltapala	2,10 €

Ateriamaksut voivat olla asumispalvelun hankinnan mukaisissa puitesopimuksissa määritellyn suuruiset.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

Kaikki päivän ateriat, enintään 12,73 €

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala	0,98 €
Päivällinen	2,95 €
Iltapala	2,02 €

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa ateriahintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Kehitysvammalain ja vammaispalvelulain mukaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksua (maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta). Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksut:

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 45,30 € / kk

Ylläpitomaksuun sisältyy:

- puhdistusaineet ja -tarvikkeet (esim. jätesäkit, kompostipussit, siivoukseen käytettävät pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, desinfiointiaineet, käsipyyhepaperit)
- kalusto (esim. yhteisissä tiloissa olevat huonekalut, DVD-soitin, kahvinkeitin, vedenkeitin, mikroaaltouuni, ulkokalusteet)
- vaatteisto (esim. yhteisiin tiloihin hankittavat matot, verhot, pöytäliinat, sohvatyyny)
- muu materiaali (esim. astiat, ulko- ja sisäkukat, askartelumateriaalit, kuumemittari)

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 167 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ylläpitomaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ylläpitomaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ylläpitokustannuksen mukaisesti.

Jos asiakas on poissa yhtäjaksoisesti palveluasumisesta, poissaolon kuudennessa poissaolopäivästä alkaen ei ylläpitomaksua peritä. Ylläpitomaksun päivähinta lasketaan jakamalla kuukausihinta 30:llä. Sairaala- tai laitoshoidon ajalta ei peritä ylläpitomaksua.

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiakasmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 112 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyin mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määrätymisperustetta ei ole säädetty asiakasmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiakasmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotialle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta peritään vahvistettujen asiakasmaksujen mukaisesti asiakasmaksuina vuokra, ateriamaksu sekä ylläpitomaksu.

Ylläpitomaksu sisältää perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet sekä henkilökohtaisen hygienian (lukuun ottamatta vaippoja), vaatehuollon, siivous- ja puhdistuskulut ja kohtuulliset virkistys- ja matkakulut.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen vuokra. Vuokrassa huomioidaan aina STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.

Perhehoito, vuokra/kk	199,30 €/kk (2021 vuokra)	222,66 € /kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	167,29 €/kk (2021 vuokra)	186,90 € kk
Perhehoidon ylläpitomaksu/kk		55,62 €/kk

Asiakkaalle on jätävä käyttövaraa vähintään 167 €/kk.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa maksu 49,60 € /hoitopäivä sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Asiakasmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito

Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon

36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiaiden ateriamaksu 9,56 €/vrk (STM:n määrittelemä)

Maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimana erityisravintovalmisteet).

Osavuorokautinen perhehoito

18,50 € / päivä tai yö

Sisältää ateriat ja ylläpidon. Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta (Laki omaishoidon tuesta 957/2005 ja 4 §, 4a§) ylläpitomaksu on 11,60 € /vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975, lapsilisälaki 11 §, elätustukilaki 11 §, Työttömyysturvalaki 9 §, vammaisuuksista 27 §, laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 48 §

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla avo- huollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhe- hoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Myös edellä kuvattujen erillislakien nojalla lapselta tai lapsen vanhemmalta voidaan periä Kelan maksamia etuuksia sijoituksen ajalta hoi- don korvaukseksi.

7.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruisen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän keskenänsä maksukykyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §).

Maksettavien etuuksien perinnät aloitetaan, jos sijoitus kestää pidempään kuin 1 kuukauden ajan. Etuudet, joista pitää laatia erillinen sopimus, perintä aloitetaan 4 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on pitkäaikainen sijoitus.

7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertaluontoiset tulot, korvaukset tai saamiset (esim. opintotuki, vammaistuki, kuntoutusraha)

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1860,20 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Asiakasmaksut

Jos vanhempaa ei tavoiteta tai vanhempi ei ole halukas tekemään elatussopimusta, hänelle voidaan määrätä asiakasmaksulain 7 §:n mukainen lastensuojelun asiakasmaksu tai elatusta haetaan käräjäoikeudesta. Asiakasmaksusta kerrytetään niin ikään lapselle itsenäistymisvaroja samoin periaattein, kuin muista lapselta tai vanhemmalta perittävistä etuuksista. Juridista estettä itsenäistymisvarojen kerryttämiselle asiakasmaksuista ei ole.

Lastensuojelun asiakasmaksun määräytymisen perusteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n mukaan lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. Asiakasmaksu voidaan määrätä ensisijaisesti tilanteessa, jossa vanhempi ei syystä tai toisesta ole suostuvainen edunvalvojan sijaisen määräämiseksi perintäprosessin käynnistämiseksi, ja prosessi tästä syystä pitkittyy.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä 4 §:n 4 kohdasta poiketen kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n mukaan lastensuojelulain mukaisena sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan vanhempien kesken heidän maksukykynsä mukaan.

Lapsen tai nuoren tuloista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1 860,20 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei saa kuitenkaan ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Asiakasmaksulaki tai asetus eivät ota suoraan kantaa siihen millä perusteilla lastensuojelun asiakasmaksu tulee periä ja kunnilla on aiemmin ollut asiassa erilaisia käytäntöjä.

Asiakasmaksun määräytymisperusteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin elatusavun. Laissa ei ole tarkempia määräyksiä siitä, miten maksu tulisi vanhemmille määrätä. Hyvinvointialueen valtuustolle esitetään, että maksut määräytyvät seuraavalla tavalla jäljempänä kuvatuin perustein:

Vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu alla olevan taulukon mukaisesti:

Tulotaso (netto)	Perintä %
0 € - 600 €	Ei perintää
601 € - 800 €	10 %
801 € - 1 000 €	12 %
1 001 € -1 200 €	14 %
1 201 € -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia (lukumäärä)	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Elatusavun periaatteen mukainen laskutapa asiakasmaksussa on vanhemman elämäntilannetta yksilöllisemmin huomioiva, ja täten useissa tilanteissa määrältään pienempi kuin edempänä todettu kaavamainen laskutapa.

Elatusavun määrää laskettaessa ensin kartoitetaan kyseessä olevan lapsen laskennalliset pakolliset menot, jotka muodostuvat hänen ikänsä mukaisista

yleisistä kustannuksista (Vuonna 2021: 306 - 481 euroa/kk) sekä asumiskuluosuudesta 200 euroa/kk. Nämä menot eivät vastaa kunnan todellisia sijoituskustannuksia vaan ovat Tilastokeskuksen kulutustutkimuksen pohjalta määritellyjä keskiarvoja kaikkia Suomessa asuvia lapsia koskien. Näin lasketut lapsen välttämättömät menot jaetaan vanhempien kesken, heidän elatuskykijensä mukaisessa suhteessa. Vanhemman elatuskyky saadaan vähentämällä vanhemman nettotuloista hänen pakolliset menonsa kuten ruoka- ja asumismenonsa.

Tilanteissa, joissa vanhempi ei ole syystä tai toisesta, esimerkiksi vastentah-toisen sijoituksen tilanteessa, valmis elatussopimuksen laatimiseen, tulee ky-seeseen asiakasmaksun määrääminen.

Asiakasmaksua ei ole koskaan tarkoituksenmukaista määrätä tilanteessa, jossa vanhempi todetaan elatuskyvyttömäksi. Elatuskyvyttömäksi todetun vanhemman osalta on mahdollista laatia ns. 0-sopimus, jolloin Kela maksaa täydentävää elatustukea (vuonna 2021: 167,35 euroa/kk), ja tästä kertyy lap-selle itsenäistymisvaroja 40 %. Jos vanhempi ei kuitenkaan ole tässäkään ti-lanteessa valmis elatussopimusta laatimaan, tulee kyseeseen elatuskanteen jättäminen käräjäoikeuteen. Tuomioistuimen päätöksestä elatusavusta kertyy lapselle 40 %.

8. Pelastustoimen maksut

8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut

8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi

Valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukaiset käyttöönottotarkastukset ja päätös	170 €
--	-------

Pelastusviranomaisen tarkastusta edellyttävät muutokset vaarallisten kemikaalien teollisessa käsittelyssä	170 €
---	-------

8.1.2 Öljylämmityslaitteistot

Öljylämmityslaitteiston käyttöönottotarkastus	70 €
---	------

Pelastusviranomaisen osallistuminen muiden viranomaisten kanssa suoritettavaksi määrättyyn öljylämmityslaitteiston tarkastukseen	70 €
--	------

Öljylämmityslaitteiston vähäisen muutoksen tarkastus	35 €
--	------

8.1.3 Räjähdystarvikkeet

Pelastusviranomaisen päätös ilmoitukseen räjähteiden tai muiden vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena	70 €
Ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnin valvonta kaupan yhteydessä (sisältäen tarkastuksen ja tarvittaessa varastointia koskevan päätöksen)	70 €
Ammoniumnitraattivaraston tarkastus	70 €
Päätös ilotulitteiden käytöstä, muulloin kuin asetuksen sallimana aikana	18 €
Tilapäisen räjähdevaraston käyttöönottotarkastus, luvan myöntäjänä TUKES	100 €

8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maksulliset suoritteet

Valvontasuunnitelman mukainen palotarkastus pientaloon	1. käyntimaksuton
Jälkipalotarkastus (1 h) pientaloon	50 €
Palotarkastus (1 h) pelastussuunnitelmavelvollisessa taloyhtiössä	50 €
Asuinrakennusten jälkipalotarkastus, tuntiveloitus 1 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokkiin A1 – A6 kuuluvat palotarkastukset (2 h)	100 €
Valvontasuunnitelman luokkien A1 – A6 valvontakäynti, tuntiveloitus 2 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokan A1-A6 rakennuksen ennakkotarkastus	100 €
Pelastusasetuksen 407/2011 mukaisen pelastussuunnitelmavelvollisuuden yleisötilaisuuden tarkastus	100 €

Valvontakohteen käyttötavan tilapäisestä muuttumisesta
suoritettava ylimääräinen palotarkastus 50 €

8.1.5 Muut tarkastukset

Pelastusviranomaisen osallistuminen tarkastuksiin
niissä tapauksissa, joissa luvan antaja
on turvatekniikan keskus 67 €

Asiakkaan pyynnöstä pelastusviranomaisen
antama kirjallinen lausunto 50 €

8.1.6 Hälytykset

Ilkivaltainen hälytys 635 €

Automaattisen paloilmoittimen toistuva
erheellinen palohälytys 635 €

Automaattisen paloilmoittimen laitevikahälytyksen
tarkastus laitteiston hoitajan puolesta 635

9. Muut maksut

9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut

Erityisliikuntaryhmistä peritään enintään tuotannon kustannusten mukainen
maksu.

Erityisliikuntaryhmät 34,30 € / kevät- tai syyskausi

9.2 Sairaankuljetus

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen
suuntaan tehdystä matkasta 25 €. Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuol-
lon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakattoa (v.2021 on 300
€/kalenterivuosi). Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon
ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaik-
kaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sai-
raankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sai-
raalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon

9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle

Muista kuin tietosuoja-asetuksen tarkastusoikeuden perusteella luovutettavista kuvantamisen CD- tai DVD-tallenteina toimitettavista tutkimuksista peritään enintään aiheutuvien kustannusten mukainen maksu.

**Keski-Suomen hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
Pelastustoimen asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen**

Sisällys

1. Yleisiä periaatteita	6
1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet	6
1.1.1 Asiakasmaksun periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirryttäessä.....	7
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä.....	7
1.3 Asiakasmaksun periminen	7
1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	8
1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet	9
1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen	10
1.5 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen.....	14
1.6 Maksukatto	15
1.7 Sotainvalidit.....	17
1.8 Rintamaveteraanit.....	18
1.9 Etäpalveluista perittävät maksut.....	18
1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	19
1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun.....	19
2. Terveystieteiden asiakasmaksut.....	20
2.1 Lääkäripalveluiden maksut.....	20
2.2 Kiirevastaanoton maksut.....	20
2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut	20
2.4 Hoitajan vastaanotot	21
2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.....	21
2.5.1 Perusmaksut	21
2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	21
2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	21
2.5.4 Kuvantamistutkimukset	22
2.5.5 Proteettiset toimenpiteet.....	22
2.6 Lääkinnällinen kuntoutus.....	22
2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus.....	22
2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	22
2.7 Terapiat.....	23
2.8 Sarjassa annettava hoito.....	23
2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti.....	23

2.10 Poliklinikkamaksu.....	24
2.11 Päiväkirurginen käynti	25
2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	25
2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	25
2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	25
2.14.1 Maksulliset todistukset	26
2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	27
2.14.3 Suppeat todistukset.....	27
2.14.4 Maksuttomat todistukset.....	27
2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	28
2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	28
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	29
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	29
3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu	29
3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu	30
3.4 Kuntoutushoidon maksu.....	30
3.5 Kotisairaalahoido (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoido).....	30
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu	32
4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut.....	32
4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu	32
4.3 Tukipalvelut aikuisten kotihoidossa ja iäkkäiden asumispalveluissa	35
4.3.1 Ateriapalvelu	35
4.3.2 Ateriamaksut toimintayksikössä	35
4.3.3 Turvapalvelut	35
4.3.4 Etähoiva	37
4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta	37
4.3.6 Muut tukipalvelut	38
4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa	40
4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus.....	40
4.3.9 Muistikoordinaattorin / muistihoitajan käynti sotekeskuksesta	41
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykosiaaliset tukikäynnit.....	41
4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	41
4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito	41
4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa	41

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	41
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa.....	42
4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu pitkäaikainen asumispalvelu ...	42
4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko	42
4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot	44
4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	45
4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)	45
4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL:n mukaiset)46	
4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa	46
5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut.....	47
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus.....	47
5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut	47
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiakasmaksuissa huomioitavat tulot.....	48
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa.....	49
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	50
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut.....	50
6.2 Päivä- ja työtoiminta.....	51
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	51
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta	51
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	52
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut.....	52
6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	53
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu	54
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	55
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	55
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito	55
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	56

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito	56
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	56
7. Lastensuojelun maksut	56
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	57
7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	57
8. Pelastustoimen maksut.....	60
8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut.....	60
8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi.....	60
8.1.2 Öljylämmityslaitteistot	60
8.1.3 Räjähdystarvikkeet	61
8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maskulliset suoritteet.....	61
8.1.5 Muut tarkastukset	62
8.1.6 Hälytykset	62
9. Muut maksut.....	62
9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut	62
9.2 Sairaankuljetus.....	62
9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	63

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä pelastustoimen asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2023 alkaen Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sekä pelastustoimen palveluissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perimisessä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020) ja asetusta sosiaali- ja terveyden huollon asiakasmaksuista (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulakia sovelletaan myös hyvinvointialueen ostopalveluna järjestämään palveluun.

Pelastustoimen osalta sovelletaan pelastuslakia (379/2011) sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005) sekä asetuksia pelastustoimesta 407/2011, valtioneuvoston asetusta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015, valtioneuvoston asetusta nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012 sekä valtioneuvoston asetusta räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015.

1.1 Asiakasmaksun perimisen erityistilanteet

Asiakkaan siirtyessä Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (asumisyksikkö-laitoshoito / laitoshoido – laitoshoido / asumisyksikkö - asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Alle 18-vuotiaalle asiakkaalle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia, ellei hinnastossa toisin erikseen mainita.

Tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla toimitetuista terveystiedoista ei peritä maksua. Maksuttomuus koskee myös CD –tallenteena toimitettavia kuvantamistutkimuksia.

Palvelukohtaisista asiakasmaksun perimisen erityistilanteista on hinnastossa tarkemmin mainittu kunkin palvelun kohdalla.

1.1.1 Asiaksmaksujen periminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtäessä

Niissä tapauksissa, kun asiakkaalla on voimassa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupäätös ja siihen liittyvä harkinnanvarainen asiaksmaksupäätös tai muu harkinnanvarainen sosiaali- ja terveydenhuollon asiaksmaksupäätös, asiaksmaksujen laskutus jatkuu voimassa olevan päätöksen mukaisena siirtymävaiheen ajan. Maksut peritään tämän hinnaston mukaisina siitä alkaen kun palvelu/maksupäätös uusitaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruissa asiaksmaksuissa tämän hinnaston mukaisia maksuja sovelletaan 1.1.2023 alkaen.

1.2 Asiaksmaksun enimmäismäärä

Asiaksmaksulaki 2 §.

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.3 Asiaksmaksun periminen

Asiaksmaksulaki 2 a § ja 2 b §.

Asiakkaalle on annettava lasku, josta näkyy laskun päivämäärä, asiakas, palvelu, jota lasku koskee, maksun peruste, onko kyseessä julkinen vai yksityinen palveluntuottaja, sekä lisätietojen antajan yhteystieto. Lisäksi laskussa pitää näkyä kerryttääkö kyseinen palvelu maksukattoa, ja jos kerryttää, maininta siitä, että asiakkaan on itse seurattava maksukaton kertymistä. Muihin kuin maksukyvyyn mukaan määräytyviin laskuihin on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiakkaalle on annettava päätös maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot: asiakas ja palvelu, jota päätös koskee, päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen päivämäärä, maksun suuruus ja peruste, sekä yhteyshenkilö, jolta asiakas voi pyytää lisätietoja. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Asiaksmaksujen periminen kuuluu hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue voi siirtää palveluntarjoajalle oikeutta maksun perimiseen.

Pelastuslain (379/2011) 96 § mukaan pelastuslaitos voi periä maksun

- 1) pelastuslain 79 §:ssä tarkoitetun valvontasuunnitelman mukaisen palotarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen suorittamisesta;

- 2) tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmottimen toistuva erheellinen toiminta;
- 3) tehtävästä, joka on muussa laissa erikseen säädetty maksulliseksi.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 131 § nojalla voidaan vaarallisten kemikaalien, palavien kaasujen, räjähteiden ja öljylämmityslaitosten tarkastuksista päätöksistä ja muista virkatoimista periä maksu.

Kyseiset suoritteet pohjautuvat:

- Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011
- Valtioneuvoston asetukseen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen, käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 1101/2015
- Valtioneuvoston asetukseen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista 858/2012
- Valtioneuvoston asetukseen räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta 819/2015

Maksun on velvollinen suorittamaan ao. laitoksen, laitteiston, varaston, laitteen omistaja tai haltija.

1.4 Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiaksmaksulaki 11 §.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (30.12.2020/1201)

Terveystuollon tasasuuruiset maksut eli muut kuin maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut peritään vahvistettujen määrien mukaisesti, eikä hyvinvointialueella ole lakiin perustuvaa velvollisuutta jättää perimättä tai alentaa näitä asiaksmaksuja.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Hyvinvointialueen on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei

ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja. (30.12.2020/1201), (8.2.2022/600)

Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Tieto voidaan antaa myös asiakkaan yksilöivän sähköisen palvelun välityksellä. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena. (30.12.2020/1201)

Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on kuvattuna luvussa 8.

1.4.1 Asiakasmaksun alentamisen perusteet

Asiakasmaksujen alentamisen perusteet perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu. Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja erittelyosa, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa. Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

1.4.2 Sosiaalihuollon palvelusta perittävän maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Laki toimeentulotuesta 1412/1997(muutokset 29.12.2005/1218), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1201/2020, Kelan toiminteentulotuki ohje (verkkojulkaisu, joka päivittyy säännöllisesti <https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) STM: 2013:4 Opas toimeentulotukilain soveltajille ja Suomen perustuslaki 1999/73 Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 säätelevät maksunalennuksia.

Asiakasmaksulain 11§:n mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu, on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä. Velvoitavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosidonnaisia ja tasasuuruisia maksuja, myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomainen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Puutteellinen hakemus viivästyttää asian käsittelyä tai hakemus voidaan joutua hylkäämään.

Päätös maksun alentamisesta tai poistamisesta tehdään tarvittaessa yhdelle kuukaudelle tai asiakkaan tilanne huomioon ottaen pidemmälle ajalle, kuitenkin enintään kuluva kalenterivuoden loppuun saakka. Asiakkaalle tehdään kirjallinen päätös maksun alentamisesta. Päätös voidaan tehdä takautuvasti enintään kolmen kuukauden ajalle hakemuksen vireille tulosta. Maksun alennukseen jatkoa haettaessa edellytetään hakemuksen jättämistä viimeistään kuukauden kuluessa edellisen päätöksen päättymispäivästä lukien.

Kalenterivuosittain tarkistetaan vahvistetut summat toimeentulotuen perusosasta sekä laskelmaan huomioitavista menoista ja Kelan lääkekustannusten vuotuisesta omavastuuosuudesta (lääkekatto) sekä muut mahdollisesti vuosittain muuttuvat maksunalennuksissa huomioitavat etuudet, menot tai muut euromääräiset summat.

Maksualennuslaskelmassa ei huomioida uudelleen niitä kuluja, jotka ovat jo vähennyksenä huomioitu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksua määritettäessä.

Huomioon otettavat tulot ja varallisuus

Kotihoidon asiakkailla huomioon otettavia tuloja ovat sekä yksityisistä ja julkisista lähteistä saatavat tulot. Tuloina huomioidaan siis eläketulot ja

sosiaaliturvaetuudet sekä esimerkiksi palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot. Tuloista huomioidaan laskelmaan verotuksen jälkeen käytettävissä oleva nettotulo.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa tuloina huomioidaan Kelan perustoimeentulotuen soveltamisohjeen mukaisesti asiakasmaksupäätöksessä hakijan henkilökohtaiseen käyttöön varattu määrä, joka on vähintään 167 euroa vuonna 2022.

Vammaispalveluiden asiakkailla huomioitavia tuloja ovat ansiotulot/yritystoiminta, työttömyysetuudet, Kelan eläkkeet, työeläke/muu eläke, asumistuki, vammais-/hoitotuki, omaishoidontuki, lapsilisät, elatusapu/-tuki, säästöt/varallisuus.

Pariskunnalle, joka asuu yhdessä (kotona tai palveluasumisessa), tehdään yhteinen laskelma, jossa huomioidaan yhteenlasketut tulot ja menot kuten toimeentulotuessa. Pariskunnalle, joista toinen asuu ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja toinen omassa taloudessa, tehdään molemmille omat laskelmat kuten yksinasuvilla toimeentulotuessa.

Ikääntyneiden palveluissa, kotihoidossa, yhteisöllisessä asumisessa sekä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa käytettävissä olevat yhteensä yli 1000 euron arvoiset varat kuten säästöt, arvopaperit ja muu helposti realisoidavissa oleva varallisuus otetaan huomioon laskelmassa. Alle 1 000 euron arvoista omaisuutta ei edellytetä realisoidavaksi. Muun kuin omassa vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteän omaisuuden realisointiaika on kolme kuukautta. Velvoite yli 2 000 euron hintaisen auton myymisestä arvioidaan erikseen kokonaistilanne huomioiden.

Mikäli tulot ovat ulosoton tai liikaa maksetun etuuden takaisinperinnän kohteena, niistä otetaan huomioon vain ulosoton jälkeen tosiasiallisesti käytettävissä oleva osuus. Veronpalautukset huomioidaan tulona 50 euroa ylittävältä osalta.

Huomioon otettavat menot

Toimeentulotuen ns. perusosalla katettavia menoja ei huomioida erikseen laskelmassa. Nämä menot tulee kattaa toimeentulotuen perusosaa vastaavalla summalla, joka huomioidaan laskelmaan. Toimeentulotuen perusosan sisältö määritellään toimeentulotukilain 7 a §:ssä.

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa perusosaa vastaavalla henkilökohtaisella käyttövaralla on tarkoitus kattaa esimerkiksi mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtainen hygienia, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muita mahdollisia kuluja, jotka eivät sisälly palveluun.

Vammaispalveluiden asiakkailla perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Asumiskustannukset

Kotihoidon ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkaan asumismenot huomioidaan kuten toimeentulotuessa ja enimmäissummat tarkistetaan vuosittain. Saunamaksut ja erikseen maksettavat kohtuulliset lämmityskustannukset hyväksytään laskelmaan.

Omakotitalon kustannuksista huomioidaan kiinteistön hoitomenot, joita ovat sähkö- ja lämmityskustannukset, koti- ja palovakuutus, tontin vuokra, kiinteistövero, nuohous ja jätehuolto.

Kotivakuutuksesta hyväksytään koti-irtaimiston kohtuullinen euromäärä vakuutuskirjan perusteella.

Asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen vuotuisista koroista aiheutuvat menot voidaan hyväksyä kokonaisuudessaan edellyttäen, että tuen hakijalla on verotuksen ennakkopidätyksessä huomioitu asuntolainojen korot. Perheen tulee asua asunnossa.

Asuntoon kohdistuva taloyhtiön perimä rahoitusvastike voidaan hyväksyä kuukausittaiseksi menoksi silloin, kun asiakas asuu kyseisessä asunnossa.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asumiskustannukset ovat jo huomioitu asiakasmaksua määriteltäessä, mutta kotivakuutus voidaan huomioida laskelmaan kuten kotihoidon asiakkaankin kohdalla.

Vammaispalveluiden asiakkailla asumiskustannuksina huomioidaan vuokra/yhtiövastike/asuntolainan korot, vesimaksu, sähkömaksu, saunamaksu, kotivakuutus.

Ateriakustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla huomioidaan ateriapalvelujen kustannukset siltä osin kuin ne ylittävät toimeentulotuen perusosan ravintomenojen ns. laskennallisen omavastuuosuuden, joka on 49 % perusosasta. Yksityisestä ateriapalvelusta voidaan antaa maksunalennusta kustannuksista aiheutuneiden tositteiden perusteella, maksunalennukseen huomioidaan kuitenkin enintään sama määrä kuin kunnallisesta palvelusta. Prosenttiosuus perustuu Kelan perustoimeentulotukiohjeeseen.

Lääkekustannukset

Kotihoidossa ja aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden asiakkailla ja vammaispalveluiden asiakkailla reseptilääkkeistä huomioidaan Kelan lääkekustannusten vuotuinen omavastuuosuus ns. lääkekatto kuukautta kohden. Reseptilääkkeistä, jotka eivät kuulu Kelan korvauksen piiriin, huomioidaan keskimääräinen kustannus kuukautta kohden. Reseptivaapaat apteekista ostettavat tuotteet ja vähäiset terveydenhuoltomenot sisältyvät toimeentulotuen perusosaan, eikä niitä hyväksytä erikseen menoina. Tällaisia menoja ovat esimerkiksi ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit ja laastarit. Lääkekustannuksista tulee olla hakemuksen liitteenä erittely, mistä selviää reseptilääkkeiden osuus kustannuksista.

Tehostetussa palveluasumisessa reseptilääkekulut on huomioitu vähennyksenä asiakasmaksua määrittäessä.

Sosiaalinen luotto

Sosiaalinen luotto hyväksytään vähennyksenä kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden ja tehostetun palveluasumisen asiakkailla.

Tukipalvelut

Kotihoidon asiakkaalla hyvinvointialueen järjestämästä turvapalvelusta ja tukipalvelusta aiheutuvat kustannukset huomioidaan laskelmassa täysimääräisinä.

Harkinnanvaraisesti huomioitavat menot

Kotihoidon, aikuissosiaalityön sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen asiakkailla voidaan huomioida alennuslaskelmaan asiakkaan kokonaistilanne ja terveydentila huomioiden menona esim. fysioterapian, jalkahoidon tai siivous- ja pesulakustannuksia.

Julkisen terveydenhuollon asiantuntijalausunnon tai lähetteen perusteella voidaan huomioida laskelmaan julkisessa terveydenhuollossa annettua fysioterapiaa/ jalkahoitoa vastaavat kustannukset.

Kotihoidossa siivous – ja pesulapalvelukustannuksia ei pääsääntöisesti hyväksytä laskelmaan. Siivous- ja pesulapalvelujen välttämättömiä kustannuksia voidaan huomioida terveydellisistä syistä. Kustannusten tulee olla kohtuullisia. Erityistä harkintaa voidaan käyttää esimerkiksi, jos eritevahinkojen vuoksi syntyy normaalia enemmän pyykkiä tai asiakas sairastaa esim. vaikeaa keuhkosairautta. Siivouksen ja pesulapalvelujen käytön välttämättömyyden arvioimiseksi hankitaan tarvittavat tiedot kotihoidosta ja/tai terveydenhuollon edustajalta.

1.5 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakasmaksulaki 10 j §.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut sekä niihin liittyvät tulotiedot tarkistetaan indeksitarkistuksen yhteydessä voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi

- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.6 Maksukatto

Asiakasmaksulaki 6 a §. Asiakasmaksuasetus 26 a §.

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 692 € 1.1.2023 alkaen toistaiseksi. Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 692 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 22,80 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla.

Maksukaton täyttymisen jälkeen asiakkaalla annetaan tarvittaessa maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Todistuksen saamiseksi palvelun käyttäjän on tarvittaessa esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista. Todistus on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

Maksukattoa kerryttävät maksut:

- sote-aseman avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä

- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuro-psykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (lyhytaikainen laitoshoido)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu on järjestetty ostopalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta
- em. palveluista etäpalveluna perityt maksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät maksut:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan kunnan asukkaaseen
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua

- viivästyskorko- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksuja enemmän kuin 692 euroa, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksuja takaisin. Jos vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty 692 euron rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, palvelun käyttäjä menettää oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta on tehtävä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi.

1.7 Sotainvalidit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja sotainvalideilta sosiaali- ja terveystalvveluista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 14.12.2021 VK/113425/08.01.02/2021).
Sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6A, 6B (sotainvalidit).

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveystalvveltolain 24 §:ssä

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

1.8 Rintamaveteraanit

Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri asiakasmaksuja rintamaveteraaneilta sosiaali- ja terveystalvuuista.

Keski-Suomen hyvinvointialue perii korvaukset alla mainituista järjestämistään palveluuista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021).

Laki rintamaveteraaninen kuntoutuksesta 1184/1988 ja 54/2019 (rintamaveteraanit).

- kotihoidosta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluuista ja tukipalveluuista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvetys-, siivous- ja pyykki- vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palveluista
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoi- vasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

1.9 Etäpalveluuista perittävät maksut

Hoitoa koskevat puhelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Etäpalveluuilla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystalvuuissa sitä, että asiakkaan hoivaa, potilaan tutkimista, diagnostiikkaa, tarkkailua, seurantaa, hoitamista, hoitoon liittyvät päätöksiä tai suosituksia voidaan tehdä etävastaanotolla esimerkiksi videon välityksellä, ja niiden avulla välitettyihin tietoihin ja dokumentteihin pohjautuen.

Etävastaanotto (esimerkiksi videovälitteinen) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etävastaanoton asiakkaalta perittävä maksu on 50 % vastaavan läsnäolopalvelun maksusta.

Etävastaanoton varatusta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä käyttämättä jätetystä palveluista perittävä maksu (ns. sakkomaksu) samoin kuin vastaavista käyttämättä jätetyistä sakkomaksun piiriin kuuluvista normaaleista palveluuista.

1.10 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 3 §.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 51,50 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin asiakkaalle maksuttomista palveluista.

Maksun saa kuitenkin periä vain, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja hyvinvointialue on varauksen yhteydessä ilmoittanut mahdollisuudesta periä tässä tarkoitettu maksu sekä antanut ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön.

Maksun saa periä myös siinä tilanteessa, että hyvinvointialueen hoitoyksikkö on asiakkaan tai tämän edustajan aloitteesta varannut asiakkaalle vastaanottoajan tai paikan lyhytaikaiseen hoito- tai asumispalveluun. Tällöin maksun periminen edellyttää, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävästä maksusta tehdään ilmoitus ja ohjeet annetaan kirjallisesti, ja että asiakasta tai tämän edustajaa muistutetaan asiakkaalle varatusta ajasta tai paikasta.

1.11 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Asiakasmaksulaki 10 k §.

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

2. Terveysthuollon asiakasmaksut

2.1. Lääkäripalvelujen maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman lääkäripalvelumaksu 20,90 € / käynti

- Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Keski-Suomen hyvinvointialueen sote-asemilla kalenterivuoden aikana.
- Lääkärikäynnin maksua 20,90 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan käynniltä päivystyspoliklinikalle saman päivän aikana ja saman tulosityn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin lähetystä.

2.2 Kiirevastaanoton maksut

Asiakasmaksulaki 5 § 1 a. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Sote-aseman kiirevastaanoton käyntimaksu 28,70 € / käynti

- Käyntimaksu peritään yli 18 vuotta täyttäneiltä arkisin klo 20 - 08 välillä tapahtuvasta käynnistä.
- Käyntimaksu peritään lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sote-asemilla, joissa kiirevastaanottoa edellä mainittuina aikoina järjestetään.
- Käyntimaksu 28,70 €/käynti peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 20,90 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla käydessä lähetetään jatkohoitoon erikoissairaanhoidon yksikköön, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua.
- Jos potilas kiirevastaanotolla suoritetun tarkastuksen jälkeen otetaan välittömästi yksikön osastolle hoidettavaksi, häneltä ei peritä kiirevastaanoton maksua vaan lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

2.3 Päivystyspoliklinikkakäynnin maksut

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Päivystyspoliklinikkakäynnin käyntimaksu 41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4 Hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

2.5 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1a. Asiakasmaksuasetus 9 §, 9a §.

2.5.1 Perusmaksut

perusmaksu/suuhygienisti	10,30 € / käynti
perusmaksu/hammaslääkäri	13,30 € / käynti
perusmaksu/erikoishammaslääkäri	19,50 € / käynti

2.5.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan:

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä: Suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo 2022 (kuntaliitto.fi).

2.5.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Soteyksikössä annettu suun erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito, jotka perustuvat Valtioneuvoston julkaisuun Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet

41,80 € / käynti tai

136,90 € / käynti

2.5.4 Kuvantamistutkimukset

Hammasröntgen	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,20 €
Suun- ja kasvojen alueen valokuvaus	19,20€

2.5.5 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin suuhun sovitus	55,60€
Proteesin korjaus	38,00 €
Limakalvokantoinen hammasosaproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 €
Metallirunkoinen hammasosaproteesi	225,70 €

18-vuotta täytäneiltä voidaan periä oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle. Hammastekniset kulut voidaan periä myös alle 18-vuotiailta, mikäli oikomislaitteen häviäminen tai vahingoittuminen on aiheutunut käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi.

2.6 Lääkinnällinen kuntoutus

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 29 §:ssä tarkoitetun lääkinällisen kuntoutuksen palvelut ovat maksuttomia.

2.6.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

Asiakasmaksulain 5 §:ssä tarkoitettu neuvonta, sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus on asiakkaalle maksutonta.

2.6.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

Apuvälineet ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (460/2016), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista ei itsemaksavalta asiakkaalta.

2.7 Terapiat

Asiakasmaksulaki 5 §. Asiakasmaksuasetus 7 §.

Terapia, kun kysymys ei ole sarjahoidosta 11,60 € / hoitokerta

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- puheterapia
- jalkaterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta
- terapeutin suorittamat apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.8 Sarjassa annettava hoito

Asiakasmaksuasetus 11 §.

Sarjassa annettava hoito 11,60 € / hoitokerta

Maksu peritään, kun hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa, tai hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton

Sarjahoitomaksu voidaan periä:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- muusta vastaavasta hoidosta
- perusterveydenhuollossa annettu hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriöhoito sekä säde- ja sytostaattihoito on maksutonta

Mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia on maksutonta (HE 129/2020, asiakasmaksulaki 5 §)

2.9 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

Asiakasmaksuasetus 3 § 6 mom.

Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti 11,60 € / käynti

- kotiutumiseen liittyen 1-2 kotikäyntiä maksuttomia
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.10 Poliklinikkamaksu

Asiakasmaksuasetus 8 §.

Poliklinikkamaksu

41,80 € / käynti

Kaikkien ammattilaisten erikoissairaanhoidon vastaanotot ovat maksullisia.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä. Mikäli potilas siirtyy poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle, häneltä peritään vain lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.

Mikäli potilas käy saman terveysongelman hoitamiseksi samana päivänä saman erikoisalalan vastaanotolla useamman kerran, peritään vain yhdestä kerrasta maksu. Mikäli potilas käy vastaanotolla eri terveysongelman hoitamiseksi eri erikoisalalla, poliklinikkamaksu peritään normaalisti.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista.

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käynnit liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

Jos potilas on hoidettavana oman hyvinvointialueen omissa yksiköissä ja käy hoitojakson aikana tutkittavana tai hoidettavana poliklinikalla, ei poliklinikkakäynnistä potilaalta peritä maksua.

Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. Säännöstä

sovelletaan koko Keski-Suomen hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

Potilaalle maksuttomia ovat myös triage-käynnit.

2.11 Päiväkirurginen käynti

Asiakasmaksuasetus 8 a §.

Poliklinikkamaksu päiväkirurgisessa käynnissä 136,90 € / käynti

Päiväkirurginen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli soteyksikön vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, toimenpidepäivältä ei peritä lyhytaikaisen laitoshoidon maksua vaan päiväkirurgisen käynnin maksu.

2.12 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Asiakasmaksuasetus 8 b §.

Lääkärin läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu. Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, voidaan periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu.

2.13 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito

Asiakasmaksuasetus 22 §.

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hyvinvointialueen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalasta uloskirjaamatta kotihoidossa / kotisairaalahoidossa.

2.14 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta

Asiakasmaksulaki 5§ 1 d. Asiakasmaksuasetus 23 §.

2.14.1 Maksulliset todistukset

Maksulliset todistukset

51,50 € / todistus

Maksu peritään seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-lausunto/todistus erikoissairaanhoidossa
- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 61,80 € / todistus

Todistuksen lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.14.3 Suppeat todistukset

Suppeasta todistuksesta tai lausunnosta 20,80 € / todistus

- Todistus turvapuhelinanomusta varten
- Lausunto työvoimatoimistoa varten
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- Todistus veripalvelua varten
- Muut asiakkaan itsensä pyytämät suppeat todistukset ja lausunnot terveydentilasta

2.14.4 Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- Perusterveydenhuollon B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/lähettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta

- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

Vastaanottokäynnin / etävastaanoton asiakasmaksu peritään samoin perusteiden kuin muistakin vastaanotoista, vaikka todistusmaksua ei yllä mainituissa kohdissa peritä.

2.15 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu

Asiakasmaksulaki 13 §.

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta kunnan asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruisen maksun, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettuista kii-reellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.16 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokoteaineista, mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairaudesta vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä, mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 Lyhytaikainen laitushoito

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito	49,60 € / hoitopäivä
Hoitopäivämaksu lyhytaikainen laitushoito, psykiatrian toimintayksikkö	22,80 € / hoitopäivä

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on sekä yleissairauksien osastolla että psykiatrian osastolla 22,80 € / hoitopäivä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksua ei peritä mielenterveyslaissa tarkoitetun tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua henkilöä ei tarkkailun perusteella määrätä tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Vastasyntyneiden osastolla tapahtuva lapsen vuodeosastohoito on maksutonta, mikäli lapsen äiti on samanaikaisesti osastohoidossa.

Maksuja ei peritä soteasemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy. Mikäli asiakas siirtyy asumispalveluyksikköön, asiakkaalta laskutetaan lähtöpäivä.

3.2 Laitospäihdekuntoutuksen maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1b. Asiakasmaksuasetus 12 §.

Lyhytaikainen laitospäihdekuntoutus	22,80 € / hoitopäivä
-------------------------------------	----------------------

Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 22,80 € / hoitopäivä.

3.3 Päivä- ja yöhoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 13 §.

Päivä- ja yöhoidon maksu 22,80 € / vrk

Päivä- ja yöhoidon maksu peritään hyvinvointialueen sairaalapalveluiden yksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.4 Kuntoutushoidon maksu

Asiakasmaksulaki 5 § 1 b. Asiakasmaksuasetus 14 §.

Kuntoutushoidon maksu 17,10 € / hoitopäivä

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta sote-asemalla, sairaalassa tai sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitetusta lääkinällisestä laitostuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta lääkinällisestä laitostuntoutuksesta peritään 17,10 € hoitopäivältä.

3.5 Kotisairaalahoito (määräaikainen tehostettu kotisairaanhoito)

Asiakasmaksuasetus 3 § 5 mom., 13 §.

Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Muun henkilön suorittama kotikäynti	12,20 € / käynti
Kotikäyntejä 2 tai enemmän/vrk	22,80 € / vrk

Maksua ei peritä:

- kun asiakas on säännöllisen kotihoidon asiakas
- kun asiakas on lyhytaikaisessa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai
- ikääntyneiden ympärivuorokautisessa asumispalvelussa
- tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §)

Tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli kaksi (2) kuukautta (asiakasmaksulaki 7 c §) asiakasmaksuihin sovelletaan säännöllisen kotihoidon maksuja, jolloin kotisairaalamaksut muuttuvat kotona annetun palvelun hoitotuntien ja asiakkaan maksukyvyn mukaiseksi kuukausimaksuksi. Maksukaton täyttymisen jälkeen tilapäinen kotisairaalahoido on asiakkaalle maksuton.

Kotisairaalahoidosta potilaalta perittävä maksu sisältää:

- kotisairaalan henkilökunnan käynnit
- lääkehoidon, jota tarvitaan potilaan akuutin kotisairaalan johtaneen sairauden takia esim. suonensisäinen antibiootti- tai muu lääkehoito, akuuttiluonteinen kipulääkitys.
- potilaan tarvitsemat hoitotarvikkeet ja apuvälineet samalla tavalla kuin niitä annetaan muillekin kotihoidossa oleville (vaipat, avannevälineet, haavanhoitotarvikkeet jne.)
- kotisairaalan lääkärin määräämät laboratorio-, röntgen- ym. tutkimukset
- kotisairaalan lääkärin määräämät vitamiini-, neste- ja ravintovalmisteet, jotka annostellaan suonensisäisesti tai lihakseen pistettynä

Kotisairaalahoidosta perittävä maksu ei sisällä:

- potilaan pysyvää lääkitystä (ennen kotisairaalahoidoa aloitettuja reseptilääkkeitä, kotisairaalahoidon aikana määrättävää uutta pitkäaikaiseksi tai pysyväksi jäävää lääkitystä, tai muuta kuin edellä tarkoitettua kotisairaalamaksuun sisältyvää lääkitystä)
- muita kuin kotisairaalan lääkärin määräämiä laboratorio-, röntgentutkimuksia
- tutkimuksia sairaalan poliklinikalla tai sote-aseman palveluissa
- kuljetuksia sairaalasta kotiin eikä muitakaan kotisairaalahoidon aikana tapahtuvia kuljetuksia

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut

Asiakasmaksuasetus 3 § 4 mom.

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso	12,20 € / hoitopäivä
Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	19,20 € / käynti
Tilapäinen kotihoito	12,20 €/ kotikäynti
Tilapäinen kotisairaanhoido	12,20 €/ käynti

4.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a §:n (790/2022) mukaista toimintaa. Kotipalvelua voi saada palvelusetelillä, hyvinvointialueen ostopalveluna tai omana toimintana.

- Palvelusetelille on määritelty vähimmäis- ja enimmäistuntiarvot. Ilta-, viikonloppu- ja yötuntien osalta palvelusetelin arvo on määritelty erikseen.
- Oman kotipalvelun ja ostopalvelun arkipäivien tuntihinta on 11.00 € / tunti.
- Hyvinvointialueen hallitus hyväksyy kulloinkin voimassa olevat oman ja ostopalvelun tuntihinnan sekä palvelusetelin minimi- ja enimmäisarvot.
- Kun kotipalvelu on tilapäistä, määritellään tuntihinta. Maksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot, perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta.
- Kun kotipalvelu on pitkäaikaista, määritellään kuukausimaksu prosenttiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella.

Lapsiperheiden kotipalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaalle myönnetyn kotipalvelun kuukausihinta on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tuloajan ylittävistä kuukausituloista.

Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän

4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	8,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Maksuprosentti perheen henkilömäärän mukaan.

Perheenjäsenten lukumäärä	Maksuttomuuden yläraja/kk
1	598 €
2	1103 €
3	1731 €
4	2140 €
5	2591 €
6	2976 €
Korotus/lisähenkilö	356 €

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Maksu määräytyy asiakasmaksulain mukaisen taulukon perusteella asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan huomioon otettavista tuloista. Tuloista tehdään asiakasmaksulain 10 g §:n mukaiset vähennykset. Tuloiksi ei lasketa tiettyyn tarkoitukseen maksettavia tukia esimerkiksi asumistukea, lapsilisää, lasten kotihoidon tukea ja opintorahaa.

Jatkuvasti ja säännöllisesti kotiin annettavista palveluista peritään palvelumäärän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheeseen mukainen kuukausimaksu. Kuukausimaksu lasketaan myönnettyjen palvelutuntien perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu katsotaan pitkäaikaiseksi palveluksi silloin, kun asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulo rajan ylittävistä kuukausituloista.

Kotipalvelun omavastuumaksun suuruuteen vaikuttaa perheen kuukausitulot ja menot sekä perheen koko, käytetty tuntimäärä ja palvelun toteuttamisen ajankohta. Kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen tulot jäävät alle tulo rajan. Maksun määrittelyssä on mahdollisuus käyttää yksilökohtaista harkintaa.

Kun asiakas saa kotipalvelua hyvinvointialueen omana toimintana tai ostopalveluna, hän saa maksua koskevan laskun. Lisäksi hän saa palvelupäätöksen, joka sisältää maksukyvyyn mukaan määräytyvästä maksusta tehdyn päätöksen. Kun asiakkaalle myönnetään palveluseteli, saa hän palvelupäätöksen ja palvelusetelipäätöksen. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan. Jos myönnetty palvelusetelin arvo ei kata palveluntuottajan tuntihintaa, jää omavastuuosuus eli ylimenevä osa asiakkaan itsensä maksettavaksi.

4.3 Tukipalvelut aikuisten kotiin annettavissa palveluissa ja iäkkäiden asumispalveluissa

Hyvinvointialue perii maksun asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, hygienia-, siivous-, turva-, asiointipalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Ympäri vuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei peritä erillistä maksua.

Yhteisöllisen asumispalveluiden maksut ovat vertailtavissa kotihoidon ja muiden tukipalveluiden maksuihin.

4.3.1 Ateriapalvelu

Kotiin kuljetetusta aterialta asiakkaalta peritään ateriamaksu, joka sisältää kuljetuksen osuuden maksusta.

Kotiin kuljetettu lämmin ateria	10 euroa / ateria
Kotiin kuljetettu kylmä ateria	10 euroa / ateria
Menuumat ateria	10 euroa / ateria

Kotiin kuljetetun aterian kuljetuksen yhteydessä/kotihoidon käynnin yhteydessä asiakkaalle voidaan toimittaa palveluntarpeen arviointiin perustuen erityisestä syystä myös puuroateria (3,20 € / kpl).

4.3.2 Ateriamaksut toimintayksiköissä

Vuorokautinen ruokailu pitkäaikaisessa tehostetussa asumisessa/pitkäaikaisessa laitoshoidossa sisältyy hoitomaksuun. Vuorokautinen ruokailu (kaikki päivän ateriat) yhteisöllisessä asumisessa/tuetussa asumisessa/ erillisessä toimintayksikössä enintään

16,60€ / pv

Lounas	8,00 € / kpl
Päivällinen	7,00 € / kpl
Välipala/kahvi	2,50 € / kpl
Aamupala/aamupuuro/iltapala	3,20 € / kpl

4.3.3 Turvapalvelut

Turvapalvelun avulla asiakas saa apua yllättävään ja äkilliseen avuntarpeeseen. Palvelun avulla asiakas saa apua hätätilanteissa ympäri vuorokauden.

Turvapuhelin	50 € / kk
Sisältää laitevuokran, laitteen sim-kortin, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton ja laitteen huoltotyöt sekä auttamispalvelun.	
Paikantava Gps-turvaranneke	66 € / kk
Sisältää laitevuokran, hälytysten valmiuden ylläpitämisen, hälytysten vastaanoton, huoltotyöt ja tarvittaessa lukittavan rannekkeen sekä auttamispalvelun.	
Paikantavan GPS-rannekkeen turvahälyttimen telakka/majakka	11 € / kpl
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu	40 € / asennus
Asennukseen ei tarvita erillistä ammattihenkilöä.	
Palvelun päättyessä laitteen pois hakeminen	40 €
Turvapuhelimen, GPS-rannekkeen tai lisälaitteen asennusmaksu ja palvelun päättyessä (tarvittaessa) pois hakeminen, mikäli asennukseen tarvitaan ammattihenkilö, esim. sähköasentaja (mikäli asiakkaalle viedään sekä turvapuhelin että lisälaitte, peritään vain lisälaitteen asennushinta) 85 € / kerta	
Turvalaitteen valvontamaksu (asiakkaan hankkima laite)	11,50 € / kk
Maksu voimassa turvapalvelun uusien laitteiden siirtymäajan (v. 2023)	
Turvapuhelimen lisälaitteet	6 € / kpl /kk
Esimerkiksi lisäranneke- tai riipus, hellahälytin (ei katkaise virtaa), savu-/palo-varoitin, ovi-/ikkunahälytin, häkääkaasuhälytin, erillinen vammaispainike turvahälyttimeen.	
Älykäs oviturva	40 € / kk
Hellavahti (katkaisee virran ja tekee hälytyksen)	20 € / kk
Kaatumisanturi	13,50 € / kk
Turvakamera kaatumishälytin ja virtuaalikäynti, sisältää myös auttamispalvelun	70 € / kk
Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta turvapuhelimesta, GPS-rannekkeesta tai lisälaitteesta peritään asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkiessaan rikkoutuneen/hävinneen laitteen tilalle uuden vastaavan laitteen. Korvaus peritään näissä tilanteissa, vaikka palvelu päättyisi-kin.	

Mikäli palvelu alkaa ennen kk:n 15. päivää, laskutetaan koko kuukauden maksu. Mikäli turvapuhelin palautetaan turvapalvelutuottajalle ennen kk:n 15. päivää, ei kyseiseltä kuukaudesta peritä asiakasmaksua.

4.3.4 Etähoiva

Etähoivan kuvapuhelinpalvelu ja seurantasoitot ovat osa säännöllisen kotihoidon palvelua ja etähoivan yhteydenottoon kuuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa luku 4.10.1

Korvaus rikkoutuneesta tai kadonneesta etähoivan laitteistosta peritään maksu asiakkaalta sen suuruisena, kuin hyvinvointialue maksaa hankkimaan uuden vastaavan laitteen tilalle.

4.3.5 Ikääntyneiden päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tavoitteellista ja määräaikaista toimintaa kotona asuville ikääntyneille, joiden toimintakyky on alentunut tai vaarassa alentua. Ikääntyneiden päivätoiminta on asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa mm. liikuntaa ja erilaisia toimintatuokioita sekä sosiaalista kanssakäymistä. Palvelu sisältää ruokailun ja ryhmämuotoista kuntoutusta sekä toimintaa.

Kuntouttavan päivätoiminnan päivän kesto on kerran viikossa neljä tuntia ja sisältää ruokailun. Kuntouttava päivätoiminta sisältää asiakkaan toimintakykyä tukevaa ryhmätoimintaa, esim. liikuntaa, ulkoilua ja erilaisia toimintatuokioita. Tärkeänä osana on sosiaalinen kanssakäyminen ja vertaistuki. Kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaille tehdään toimintakyvyn alku- ja seuranta-arvioinnit.

Palvelu on määräaikaista. Kuntouttavaa päivätoimintaa myönnetään kuuden kuukauden jakso. Yksilöllisen harkinnan mukaan voidaan myöntää toinen kuuden kuukauden jakso.

Kuntouttava päivätoiminta / 4 h	15 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € / kerta

Päivätoiminta

Päivätoiminta on tarkoitettu omaishoidettaville ikääntyneille. Päivätoiminta tukee omaishoidettavien ja omaisten jaksamista arjessa sekä asiakas hyötyy ryhmämuotoisesta päivätoiminnasta. Päivätoiminnan päivän kesto on kerran viikossa kuusi tuntia ja sisältää ruokailun ja päiväkahvin.

Edellytyksenä palvelun myöntämiselle on, että:

- asiakas pystyy toimimaan ohjattuna ryhmässä
- voimavarat riittävät useamman tunnin kestävään päivätoiminnan käyntiin
- asiakas pystyy toimimaan pääosin sanallisen ohjauksen turvin.

Palvelu on määräaikaista.

Palvelu myönnetään yhden vuoden määräajaksi, jonka jälkeen/aikana palvelua uudelleenarvioidaan yhteistyössä päivätoiminnan henkilöstön kanssa.

Päivätoiminta / 6 h	22 € / kerta
Edestakainen kuljetus päivätoimintaan	8 € /kerta

Etäpäivätoiminta on kuntouttavan päivätoiminnan tueksi tarkoitettua (toinen käynti viikossa) tai itsenäinen palvelu, joka toteutetaan erilaisten etäyhteyksien kautta kuntouttavan toiminnan järjestämiseksi.

Etäpäivätoiminta 6 € / kerta

Omaehtoisen kuntosaliharjoittelun lukukausimaksu, joka peritään kaksi kertaa vuodessa erillisillä laskulla 34,30 € / lukukausi

4.3.6 Muut tukipalvelut

Hygieniapalvelu

Hygieniapalvelua (suihkussa peseytymisen apu, tarvittaessa saunottaminen) järjestetään tukipalveluna henkilölle, jolla ei ole kotona asianmukaisia peseytymismahdollisuuksia ja joka tarvitsee apua peseytymisessä eikä kodissa peseytyminen onnistu avustajankaan turvin.

Hygienia-/Kylvetyspalvelu (ei sisällä kuljetusta)	12,20 € / kerta
Edestakainen kuljetus	8 € / kerta

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotona annettavasta hygieniapalvelusta. Kylvetykseen käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Siivouspalvelu

Asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu ensisijaisesti yksityisiltä palveluntarjoajilta, jolloin asiakas voi hyödyntää kotitalousvähennystä.

Hyvinvointialue järjestää tarvittaessa siivouspalvelun ostopalveluina ja/tai palvelusetelillä tuotettuna palveluna. Siivouspalvelujen myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa. Maksunalennus on aina ensisijainen toimeentulotuen sijasta.

Palvelu myönnetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut siten, että hän ei kykene huolehtimaan kodin ylläpitosiivouksesta tai hankkimaan sitä palveluntuottajilta.

Siivouspalveluun kuuluu kodin ylläpitosiivous 1 kerta/kk (2 tuntia/ kerta, ylläpitosiivous pitää sisällään lattioiden imuroinnin ja kosteapyyhinnän sekä mattojen imuroinnin, wc tilojen/kylpyhuoneen ja keittiön siivouksen sekä roskien viennin ja pölyjen pyyhinnän). Ei sisällä kaappien ja hyllyjen siivousta, mattojen vientiä ulos eikä ikkunoiden pesua.

Siivouspalvelusta perittävä asiakasmaksu 44€ / 2 h, eli kerta

Vaatehuolto

Ensisijaisesti asiakkaita ohjataan hankkimaan palvelu pesulasta tai muilta palveluntarjoajilta. Tarvittaessa hyvinvointialue järjestää vaatehuollon ostopalveluna.

Vaatehuollolla tarkoitetaan pyykinpesua, vaatteiden ripustamista ja viikkauamista. Vaatehuoltoa voidaan järjestää tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy vaatehuollon tehtävistä eikä lähipiirillä ole mahdollisuutta tässä auttaa tai henkilöllä ei ole asianmukaisia välineitä vaatehuoltoon. Vaatehuollon myöntämisessä sovelletaan varallisuusharkintaa.

Yhteisöllisessä asumisessa asuvan ja säännöllistä kotihoitoa saavan asiakkaan pyykkihuoltoon käytettävä aika huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Vaatehuoltopalvelumaksu 12 € / koneellinen

Mikäli asumisyksikön/yhteisöllisen asumisen vuokranantajana toimii hyvinvointialue ja pyykkihuoltoon käytetään yhteisöllisen asumisen yksikön pyykkitupaa eikä asiakkaan omaa konetta.

Asiointipalvelu

Asiointipalvelu järjestetään hyvinvointialueella ostopalveluna. Asiointiapu myönnetään varallisuusharkintaa käyttäen asiakkaille tukipalveluna, jos henkilö ei toimintakykynsä vuoksi itse selviydy asioinneista eikä lähipiirillä ole

mahdollisuutta tässä auttaa, eikä asiointiapua ole vapaaehtoisten turvin mahdollista järjestää.

Asiointipalveluun luetaan mukaan saattajapalvelu terveydenhuollon palveluihin ja apu kauppastosten teossa.

Asiointipalvelusta perittävä maksu

15 € / alle 2 h

30 € / yli 2 h

Asiointipalvelu pitää sisällään kuntien kauppapalvelun ja saattajapalvelun.

Asiakkaat ohjataan käyttämään ensisijaisesti kauppojen kotiinkuljetuspalveluja tai hankkimaan palvelu yksityisiltä palveluntuottajilta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalla kauppapalvelu (kauppatavaroiden haku ja kuljetusaika) huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelu

Asiakas ohjataan ensisijaisesti kuntien ja järjestöjen järjestämiin osallisuutta tukeviin toimintoihin tai kuntouttavaan päivätoimintaan palvelutarpeen arvioinnin jälkeen (asiaksmaksu sen mukainen).

4.3.7 Lääkeautomaatit osana säännöllistä kotihoitoa

Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkeautomaattien lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Lääkeautomaattien osalta palveluajaksi on määritelty 15 min / vk sekä hälytyskäyntien aika.

4.3.8 Muistiasiakkaan kotikuntoutus

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalle muistikuntoutus toteutetaan osana muuta palvelukokonaisuutta.

Tilapäisen kotihoidon maksu

12,20 € / kerta

Tilapäisen kotihoidon maksu peritään kotikuntouttajan käynneistä.

4.3.9 Muistikoordinaattorin/muistihoitajan käynti sotekeskuksesta

Kertaluontoinen muistikoordinaattorin/ muistihoitajan käynti on asiakkaalle maksuton.

4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit

Kun asiakas ei asu yhteisöllisessä asumisessa tai ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, jos palvelu on myönnetty sosiaalihuoltolain 21 §:ään tai terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/-maksu.

4.6 Tilapäinen /Lyhytaikainen perhehoito

Asiakasmaksulaki 2 §

Tilapäinen perhehoito Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat	18,50 € päivä tai yö
Kotiin annettava perhehoito	18,50 € / pv (7h)

4.7 Lyhytaikainen palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa

Lyhytaikainen palveluasuminen Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
--	-------------

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon maksu	11,60 € / vrk
--	---------------

omaishoitajalaissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.5).

4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on 11,60 € / vrk

4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä pitkäaikainen ja yhteisöllinen asumispalvelu

Asiakasmaksulaki 10 c §, 10 e §, 10 f §, 10 g § ja 10 i § ja asiakasmaksuasetus

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon /kotihoiton palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

Tuetusta asumisesta ja yhteisöllisestä asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotihoitoa taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa tai palvelu toteutuu yksikössä. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua.

4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Henkilö-määrä 1	Henkilö-määrä 2	Henkilö-määrä 3	Henkilö-määrä 4	Henkilö-määrä 5	Henkilö-määrä 6	
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kuvapuhelusta ja laitteesta erillistä maksua. Asiakkaan ja hyvinvointialueen ammattilaisen väliseen yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen tuetun asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo. Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea). Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia enintään seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Lyhytaikainen palveluasuminen (SHL: n mukainen)

Lyhytaikaisen asumisen tavoitteena on arvioida ja vahvistaa asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja kotona asumisen tueksi. Lyhytaikaishoito sisältää asiakkaan kuntoutuksen, arvioinnin, hoivan ja hoidon,

Tilapäinen palveluasuminen Sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut	36,20 €/vrk
Osavuorokautinen palveluasuminen (päivä tai yö)	18,50 € / pv tai yö

Sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat

4.12 Pitkäaikainen perhehoito (ikäihmiset, mielenterveyskuntoutujat, SHL: mukaiset)

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään asiakasmaksu samalla periaatteella kuin pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen. Vuokrassa huomioidaan STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus:

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 € / kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 € / kk

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon maksua tai päivätoiminnan maksua.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

4.13 Tukipalvelumaksu iäkkäiden yhteisöllisessä asumisessa

Iäkkäiden yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu henkilölle, joka tarvitsee soveltuvan asunnon sekä hoitoa, huolenpitoa ja apua päivittäisissä toiminnoissaan. Henkilön avuntarve on pääasiassa päiväaikaista. Iäkkäiden yhteisöllistä asumista toteutetaan asumisyksikössä, jossa asiakas asuu omassa vuokra-asunnossa saaden sinne tarvitsemansa hoivan, tukipalvelut ja osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Asumista tukevista erillisistä tukipalveluista peritään luvun 4.3 mukaiset asiakasmaksut ja luvun 4.10.1 mukaiset säännöllisen kotihoidon maksut sekä

Tukipalvelumaksu	100 e / kk
------------------	------------

Tukipalvelumaksu sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, wc-paperit, käsipyyhkeet ja siivouksen.

5. Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 Palvelun pitkäaikaisuus

Pitkäaikainen tehostettu (ympäri vuorokautinen) palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen iäkkäiden laitosasuminen on kyseessä silloin, jos ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitosasumisen /-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 Pitkäaikaisen tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen maksut

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 167 euroa kuukaudessa ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisenasiakkaalle vähintään 112 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksu laissa tai – asetuksessa tarkemmin säädetään.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja perhehoidossa asiakas maksaa asumisestaan myös asumiskulut. Pitkäaikaisessa palveluasumisessa

asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovi-
taan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asiakkaalla tulee olla voimassa
kyseiseen asuntoon kohdistuva kotivakuutus vastuuvakuutusosineen.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäai- kaisen perhehoidon ja iäkkäiden pitkäaikaisen laitosasumisen asiaksmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakon-
pidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla
kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen
kuukausitulosten perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon
puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiaksmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai
tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat ve-
ronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida
tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan
huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun
ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perus-
tuen asiaksmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan avio- puoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja iäkkäiden pitkäaikaiseen laitosasumiseen siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus vastuuvakuutusosineen)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa (ympärivuorokautisessa) palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa ja iäkkäiden pitkäaikaisessa laitosasumisessa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella), asumismenoina vähennetään kohtuullinen vuokra, sekä lisäksi mahdolliset muut pakolliset asumismenot (erikseen perittävät sähkö, vesi ja saunamaksu)
- vähennyksinä huomioitavat muiden asumiskulujen määrät, mikäli eivät sisälly vuokraan:

- vesimaksu/kk 8,70 €
- sähkömaksu/kk 25 €
- saunamaksu/kk 7,70 €
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa (ympäri vuorokautisessa) palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa iäkkäiden laitonasumisessa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977.

6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista

annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.

- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta ja hänelle tulee oikeus Kelan eläkkeeseen.

6.2 Päivä- ja työtoiminta

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetuksesta päivätoimintaan peritään omavastuuosuus, joka vastaa enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen vastaavan mittaisesta matkasta perittävää maksua. Asiakasmaksuasetus 6 §.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala/päiväkahvi	1,75 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ja koulujen loma-ajan toiminta

Erytyishuoltolain mukaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Erytyishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään 16 vuotta täyttäneiltä ateriamaksu toteutuman mukaan:

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala/päiväkahvi	0,98 €

Ateriapalvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisen.

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen kustannuksen mukaisesti.

Alle 16-vuotiailta ei peritä ateriamaksuja koulujen loma-ajan toiminnasta.

6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk).

Yli 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään vammaispalvelulain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 13,20 € / vrk

Yli 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna (sisältää ylläpidon, ateriat ja asumiskulut) 36,20 € / vrk

Alle 16-vuotiailta peritään kehitysvammalain mukaisena asiakasmaksuna aterioista toteuman mukaan (maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimansa erityisravintovalmisteet) 12,73 € / vrk

Kehitysvammalain perusteella järjestetty osavuorokautinen lyhytaikainen asumispalvelu (noin 10 h). Ateriamaksu peritään toteutuneiden aterioiden mukaisesti. 18,50 € / päivä tai yö

Kun asiakas solmii lyhytaikaisesta asumisesta (joiden kesto yhtäjaksoisesti 2-3 kuukautta) huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisessa ylläpitomaksu (ei mukana aterioita eikä vuokraa) on 45,30 € / kk

Mikäli asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen tai asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa

kestävän yli kuukauden ajan, peritään ylläpitomaksuna huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin toteutuneen käytön mukaan.

6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Vammaispalvelulain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Kaikki päivän ateriat, enintään 16,5 €

Asiakkaan nauttiessa vain yksittäisiä aterioita, peritään ateriamaksu toteutuman mukaan enintään seuraavasti:

Aamupala	3,50 €
Lounas	7,30 €
Välipala	1,75 €
Päivällinen	5,00 €
Illtapala	2,10 €

Ateriamaksut voivat olla asumispalvelun hankinnan mukaisissa puitesopimuksissa määritellyn suuruiset.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

Kaikki päivän ateriat, enintään 12,73 €

Aamupala	2,36 €
Lounas	4,42 €
Välipala	0,98 €
Päivällinen	2,95 €
Illtapala	2,02 €

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritetty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ateriakustannuksen mukaisesti.

Kehitysvammalain mukaisessa asumisessa ateriahintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Kehitysvammalain ja vammaispalvelulain mukaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksua (maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta). Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksut:

Ryhmäkoti-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 55,62 € / kk

Asuntoryhmä-muotoisessa asumisyksikössä asuvat 45,30 € / kk

Ylläpitomaksuun sisältyy:

- puhdistusaineet ja -tarvikkeet (esim. jätesäkit, kompostipussit, siivoukseen käytettävät pesu- ja puhdistusaineet, siivousvälineet, desinfiointiaineet, käsipyyhepaperit)
- kalusto (esim. yhteisissä tiloissa olevat huonekalut, DVD-soitin, kahvinkeitin, vedenkeitin, mikroaaltouuni, ulkokalusteet)
- vaatteisto (esim. yhteisiin tiloihin hankittavat matot, verhot, pöytäliinat, sohvatyynt)
- muu materiaali (esim. astiat, ulko- ja sisäkukat, askartelumateriaalit, kuumemittari)

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 167 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

Jos ostopalveluna toimivan toimintayksikön ylläpitomaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ylläpitomaksu toimintayksikön määrittämän todellisen ylläpitokustannuksen mukaisesti.

Jos asiakas on poissa yhtäjaksoisesti palveluasumisesta, poissaolon kuudenesta poissaolopäivästä alkaen ei ylläpitomaksua peritä. Ylläpitomaksun

päivähinta lasketaan jakamalla kuukausihinta 30:llä. Sairaala- tai laitoshoidon ajalta ei peritä ylläpitomaksua.

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiakasmaksuasetus 21 §): Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 112 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyin mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määrityisperustetta ei ole säädetty asiakasmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiakasmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotialle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta peritään vahvistettujen asiakasmaksujen mukaisesti asiakasmaksuina vuokra, ateriamaksu sekä ylläpitomaksu.

Ylläpitomaksu sisältää perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet sekä henkilökohtaisen hygienian (lukuun ottamatta vaippoja), vaatehuollon, siivous- ja puhdistuskulut ja kohtuulliset virkistys- ja matkakulut.

Perhehoidossa vuokra on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistama asumismaksun mukainen vuokra. Vuokrassa huomioidaan aina STM:n ohjeistuksen mukainen indeksitarkistus.

Perhehoito, vuokra/kk	222,66 €/kk
Kahden henkilön huoneen vuokra	186,90 €/kk
Perhehoidon ylläpitomaksu/kk	55,62 €/kk

Asiakkaalle on jätävä käyttövaraa vähintään 167 €/kk.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa maksu 49,60 € /hoitopäivä sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Asiakasmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 36,20 € / vrk

*Alle 16-vuotiaiden ateriamaksu 9,56 €/vrk (STM:n määrittelemä)
Maksu jätetään perimättä, mikäli asiakas tuo mukanaan nauttimana erityisravintovalmisteet).*

Osavuorokautinen perhehoito 18,50 € / päivä tai yö

Sisältää ateriat ja ylläpidon. Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta (Laki omaishoidon tuesta 957/2005 ja 4 §, 4a§) ylläpitomaksu on 11,60 € /vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975, lapsilisälaki 11 §, elatustukilaki 11 §, Työttömyysturvalaki 9 §, vammaisuuksista 27 §, laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 48 §

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetty maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla

avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Myös edellä kuvattujen erillislakien nojalla lapselta tai lapsen vanhemmalta voidaan periä Kelan maksamia etuuksia sijoituksen ajalta hoidon korvaukseksi.

7.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisen toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruisen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän keskenänsä maksukykyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §).

Maksettavien etuuksien perinnät aloitetaan, jos sijoitus kestää pidempään kuin 1 kuukauden ajan. Etuudet, joista pitää laatia erillinen sopimus, perintä aloitetaan 4 kuukauden kuluessa, jos kyseessä on pitkäaikainen sijoitus.

7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut

- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertaluontoiset tulot, korvaukset tai saamiset (esim. opintotuki, vammaistuki, kuntoutusraha)

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1860,20 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Asiakasmaksut

Jos vanhempaa ei tavoiteta tai vanhempi ei ole halukas tekemään elatussopimusta, hänelle voidaan määrätä asiakasmaksulain 7 §:n mukainen lastensuojelun asiakasmaksu tai elatusta haetaan käräjäoikeudesta. Asiakasmaksusta kerrytetään niin ikään lapselle itsenäistymisvaroja samoin periaattein, kuin muista lapselta tai vanhemmalta perittävistä etuuksista. Juridista estettä itsenäistymisvarojen kerryttämiselle asiakasmaksuista ei ole.

Lastensuojelun asiakasmaksun määrätymisen perusteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n mukaan lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. Asiakasmaksu voidaan määrätä ensisijaisesti tilanteessa, jossa vanhempi ei syystä tai toisesta ole suostuvainen edunvalvojan sijaisen määräämiseksi perintäprosessin käynnistämiseksi, ja prosessi tästä syystä pitkittyy.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä 4 §:n 4 kohdasta poiketen kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n mukaan lastensuojelulain mukaisena sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan vanhempien kesken heidän maksukykynsä mukaan.

Lapsen tai nuoren tuloista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella perittävä maksu lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista voi olla enintään 1 860,20 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei saa kuitenkaan ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Asiakasmaksulaki tai asetus eivät ota suoraan kantaa siihen millä perusteilla lastensuojelun asiakasmaksu tulee periä ja kunnilla on aiemmin ollut asiassa erilaisia käytäntöjä.

Asiakasmaksun määräytymisperusteet ovat tällä hetkellä erilaiset kuin elatusavun. Laissa ei ole tarkempia määräyksiä siitä, miten maksu tulisi vanhemmille määrätä. Hyvinvointialueen valtuustolle esitetään, että maksut määräytyvät seuraavalla tavalla jäljempänä kuvatuin perustein:

Vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu alla olevan taulukon mukaisesti:

Tulotaso (netto)	Perintä %
0 € - 600 €	Ei perintää
601 € - 800 €	10 %
801 € - 1 000 €	12 %
1 001 € -1 200 €	14 %
1 201 € -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia (lukumäärä)	Korotus %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Elatusavun periaatteen mukainen laskutapa asiakasmaksussa on vanhemman elämäntilannetta yksilöllisemmin huomioiva, ja täten useissa tilanteissa määrältään pienempi kuin edempänä todettu kaavamainen laskutapa.

Elatusavun määrää laskettaessa ensin kartoitetaan kyseessä olevan lapsen laskennalliset pakolliset menot, jotka muodostuvat hänen ikänsä mukaisista yleisistä kustannuksista (Vuonna 2021: 306 - 481 euroa/kk) sekä asumiskuluosuudesta 200 euroa/kk. Nämä menot eivät vastaa kunnan todellisia sijoituskustannuksia vaan ovat Tilastokeskuksen kulutustutkimuksen pohjalta määritellyjä keskiarvoja kaikkia Suomessa asuvia lapsia koskien. Näin lasketut lapsen välttämättömät menot jaetaan vanhempien kesken, heidän elatuskykijensä mukaisessa suhteessa. Vanhemman elatuskyky saadaan vähentämällä vanhemman nettotuloista hänen pakolliset menonsa kuten ruoka- ja asumismenonsa.

Tilanteissa, joissa vanhempi ei ole syystä tai toisesta, esimerkiksi vastentah-toisen sijoituksen tilanteessa, valmis elatussopimuksen laatimiseen, tulee ky-seeseen asiakasmaksun määrääminen.

Asiakasmaksua ei ole koskaan tarkoituksenmukaista määrätä tilanteessa, jossa vanhempi todetaan elatuskyvyttömäksi. Elatuskyvyttömäksi todetun vanhemman osalta on mahdollista laatia ns. 0-sopimus, jolloin Kela maksaa täydentävää elatustukea (vuonna 2021: 167,35 euroa/kk), ja tästä kertyy lapselle itsenäistymisvaroja 40 %. Jos vanhempi ei kuitenkaan ole tässä tilanteessa valmis elatussopimusta laatimaan, tulee kyseeseen elatuskanteen jättäminen käräjäoikeuteen. Tuomioistuimen päätöksestä elatusavusta kertyy lapselle 40 %.

8. Pelastustoimen maksut

8.1 Pelastustoimen viranomaismaksut

8.1.1 Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi

Valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukaiset käyttöönottotarkastukset ja päätös	170 €
--	-------

Pelastusviranomaisen tarkastusta edellyttävät muutokset vaarallisten kemikaalien teollisessa käsittelyssä	170 €
---	-------

8.1.2 Öljylämmityslaitteistot

Öljylämmityslaitteiston käyttöönottotarkastus	70 €
---	------

Pelastusviranomaisen osallistuminen muiden

viranomaisten kanssa suoritettavaksi määrättyyn öljylämmityslaitteiston tarkastukseen	70 €
Öljylämmityslaitteiston vähäisen muutoksen tarkastus	35 €

8.1.3 Räjähdystarvikkeet

Pelastusviranomaisen päätös ilmoitukseen räjähteiden tai muiden vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena	70 €
Ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnin valvonta kaupan yhteydessä (sisältäen tarkastuksen ja tarvittaessa varastointia koskevan päätöksen)	70 €
Ammoniumnitraattivaraston tarkastus	70 €
Päätös ilotulitteiden käytöstä, muulloin kuin asetuksen sallimana aikana	18 €
Tilapäisen räjähdetaraston käyttöönottotarkastus, luvan myöntäjänä TUKES	100 €

8.1.4 Pelastuslain (379/2011) 96 §:ssä tarkoitetut eräät maksulliset suoritteet

Valvontasuunnitelman mukainen palotarkastus pientaloon	1. käyntimaksuton
Jälkipalotarkastus (1 h) pientaloon	50 €
Palotarkastus (1 h) pelastussuunnitelmavelvollisessa taloyhtiössä	50 €
Asuinrakennusten jälkipalotarkastus, tuntiveloitus 1 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokkiin A1 – A6 kuuluvat palotarkastukset (2 h)	100 €
Valvontasuunnitelman luokkien A1 – A6 valvontakäynti, tuntiveloitus 2 h ylittävältä tarkastukselta	50 €
Valvontasuunnitelman luokan A1-A6 rakennuksen	

ennakkotarkastus	100 €
Pelastusasetuksen 407/2011 mukaisen pelastus- suunnitelmavelvollisen yleisötilaisuuden tarkastus	100 €
Valvontakohteen käyttötavan tilapäisestä muuttumisesta suoritettava ylimääräinen palotarkastus	50 €

8.1.5 Muut tarkastukset

Pelastusviranomaisen osallistuminen tarkastuksiin niissä tapauksissa, joissa luvan antaja on turvatekniikan keskus	67 €
Asiakkaan pyynnöstä pelastusviranomaisen antama kirjallinen lausunto	50 €

8.1.6 Hälytykset

Ilkivaltainen hälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen toistuva erheellinen palohälytys	635 €
Automaattisen paloilmoittimen laitevikahälytyksen tarkastus laitteiston hoitajan puolesta	635

9. Muut maksut

9.1 Kunto- ja erityisliikuntaryhmien maksut

Erityisliikuntaryhmistä peritään enintään tuotannon kustannusten mukainen maksu.

Erityisliikuntaryhmät	34,30 € / kevät- tai syyskausi
-----------------------	--------------------------------

9.2 Sairaankuljetus

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €. Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakattoon (v.2021 on 300 €/kalenterivuosi). Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon

ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon

9.3 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle

Muista kuin tietosuoja-asetuksen tarkastusoikeuden perusteella luovutettavista kuvantamisen CD- tai DVD-tallenteina toimitettavista tutkimuksista peritään enintään aiheutuvien kustannusten mukainen maksu.

Aluehallitus

§ 8 Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelusetelikohtaisten sääntökirjojen hyväksyminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/331/00.01.02/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 8

Valmistelija(t) Jenni Laiho, p. 044 459 6321, Mia Lindberg, p. 040 5118325**Selostus asiasta** Palveluseteli on yksi tapa, jolla Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää vastuulleen kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluita asukkailleen oman tuotannon ja ostopalveluiden ohella. Palvelusetelitoimintaa säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009).

Palvelun myöntäminen perustuu aina asiakkaan palvelun ja hoidon tarpeen arviointiin, joka tehdään myöntämisperusteiden mukaisesti hyvinvointialueen palvelussa. Palvelusetelitoiminnassa ei muodostu sopimusta järjestäjän ja palveluntuottajien välille. Palvelusetelitoiminnassa sääntökirjat asettavat toiminnan ehdot ja kriteerit, joita järjestäjä ja palveluntuottaja sitoutuvat noudattamaan (*ohesimateriaali Palvelusetelitoiminnan prosessikuvaus*). Aluevaltuusto on hyväksynyt 29.11.2022 § 112 Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelusetelitoimintaa sääntelevän sääntökirjan yleisen osan.

Hallintosäännön 17 § mukaan aluehallitus päättää palvelusetelien sääntökirjoista ja palvelusetelien arvoista. Keski-Suomen hyvinvointialueen luovuttavissa organisaatioissa on vuoden 2021 aikana järjestetty sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita palvelusetelillä noin 17 miljoonalla eurolla (*ohesimateriaali Palvelusetelien käyttövolyyymi v. 2021*).

Palvelusetelikohtaiset sääntökirjat

Palveluntuottajat hyväksyvät palvelukohtaisen sääntökirjan hakeutuessaan palvelusetelituottajaksi ko. palveluun. Palvelusetelikohtaisissa sääntökirjoissa määritellään ja kuvataan tarkemmin mm. palvelukuvaus ja myöntämiskriteerit, palvelun sisältövaatimukset, palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset, myönnettävät palvelusetelituotteet sekä niiden arvot ja palvelukohtaiset lisätiedot.

Palvelusetelikohtaisia sääntökirjoja on työstetty työryhmissä syksystä 2022 saakka. Palvelukohtaiset työryhmät koottiin Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Aluehallitus

siirtävistä työntekijöistä. Luovuttavissa organisaatioissa on ollut erilaisia käytäntöjä ja organisaatiokohtaisia sääntökirjoja. Palvelusetelikohtaisia sääntökirjoja on valmisteltu yhteistyössä YRHyvaKS -hankkeen kanssa ja järjestetty palvelusetelituottajille suunnattuja infotilaisuuksia (*oheismateriaali Palveluntuottajilta kerätyt kommentit*).

Palvelusetelitoiminnan valmistelussa laaditut palvelusetelikohtaiset sääntökirjat ovat lueteltu alla. Palvelusetelituotteet ja niiden arvot ovat koottuna **oheismateriaalina** olevassa excelissä; **Palvelusetelituotteet ja niiden arvot**.

Ikääntyneiden koti- ja asumispalvelut

Ympäri vuorokautisen asumisen palvelusetelin sääntökirja

Lyhytaikaisen asumisen palvelusetelin sääntökirja

Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Omaishoidon tuen palvelusetelin sääntökirja

Koneellisen lääkeannosjakelun palvelusetelin sääntökirja

Lapsiperheiden palvelut

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja

Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin sääntökirja (lapsiperheet)?

Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelusetelin sääntökirja

Vammaispalvelut

Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirja

Vammaisten hoitoavun palvelusetelin sääntökirja?

Kehitysvammaisten ja autismitietäjien henkilöiden asumisen tuen palvelusetelin sääntökirja

Terveydenhuollon palvelut

Suun terveydenhuollon palvelusetelin sääntökirja

Apuvälinepalveluiden palvelusetelin sääntökirja

Peruukkipalvelun palvelusetelin sääntökirja

Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelusetelin sääntökirja

Myönnettävät tuotteet:

Fysioterapia?

Lymfaterapia?

Toimintaterapia?

Puheterapia?

Jalkaterapia?

Jalkojen hoito?

Kuntoutusohjaus

Aluehallitus

?

Sairaalapalvelut

Kirurgian palveluseteli?n sääntökirja

Silmätautien palvelusetelin? sääntökirja

Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palvelusetelin sääntökirja

Psykiatrian palveluseteli?n sääntökirja

Yleislääkäripalvelun palvelusetelin sääntökirja

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevat palvelusetelikohtaiset sääntökirjat ja sääntökirjoihin sisältyvät palvelusetelituottot ja niiden arvot käyttöön 1.4.2023 alkaen.

Asian kokouskäsittely:

Ennen kokouskäsittelyä esittelijä täydensi päätösehdotustaan alla olevan mukaan, päätösehdotus *kursivoitu*:

"Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevat siirtymävaiheen palvelusetelikohtaiset sääntökirjat ja sääntökirjoihin sisältyvät palvelusetelituottot ja niiden arvot käyttöön 1.4.2023 alkaen

Jatkotyöskentelyä varten aluehallitus lähettää sääntökirjat lautakunnille arvioitavaksi."

Puheenjohtajan avattua keskustelun Kaisa Garedew teki seuraavan muutosehdotuksen:

Sivulle 6, (suluissa olevat) kohdat poistetaan:

Työskentelyn tavoitteena on (yhdessä tekeminen ja) perheen selviytyminen jatkossa omin voimavaroin. (Kotipalvelun käyntiajat on suunniteltava niin, että yhdessä tekeminen mahdollistuu.)

Katri Savolainen teki Kaisa Garedewin kannattamana seuraavan

muutosehdotuksen neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin

sääntökirjaan kohtaan 1.2. "Myöntämiskriteerit" (muutokset **boldattu**):

"Ohjauksia palveluseteliin voivat tehdä perheneuvolan työntekijä,

pikkulapsiperheiden psykologi, nuorisovastaanoton/nuorten mtp-tiimin

työntekijä ja **oppilashuollon psykologi.**", sekä seuraavaan kohtaan; "Lasten ja

nuorten yksilöterapeuttisen tuen ja ryhmämuotoisten terapiapalveluiden

myöntäminen edellyttää perheneuvolassa, **oppilashuollossa** tai nuorten mtp-

tiimissä terapian tarpeen arviointia, hoito- tai palvelusuunnitelman tekemisen

ja palvelusetelin kriteereiden täyttymistä."

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi

Aluehallitus

muutosehdotusta, joista toinen (Kaisa Garedewin ehdotus) raukeaa kannattamattomana ja Katri Savolaisen muutosehdotusta on kannatettu. Aluehallitus hyväksyi yksimielisesti Katri Savolaisen tekemän muutosehdotuksen neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin sääntökirjaan.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi liitteenä olevat siirtymävaiheen palvelusetelikohtaiset sääntökirjat ja sääntökirjoihin sisältyvät palvelusetelituottot ja niiden arvot käyttöön 1.4.2023 alkaen.

Jatkotyöskentelyä varten aluehallitus päättää lähettää sääntökirjat lautakunnille arvioitavaksi.

Janne Luoma-aho saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 15.25.

Kokoustaako pidettiin klo 16.07-16.15.

Liitteet

Liite: Apuvälinepalveluiden palvelusetelin sääntökirja

Liite: Vammaisten henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Lyhytaikaisen asumisen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Ympärivuorokautisen asumisen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Kehitysvam. ja autismikirjon hlöiden asumisen tuen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Kirurgian palvelusetelin sääntökirja

Liite: Koneellisen lääkeannosjakelun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin sääntökirja

Liite: Omaishoidon tuen palvelusetelin sääntökirja

Liite: Psykiatrian palvelusetelin sääntökirja

Liite: Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Liite: Silmätautien palvelusetelin sääntökirja

Liite: Suun terveydenhuollon palvelusetelin sääntökirja

Liite: Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Liite: Vammaisten hoitoavun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Yleislääkäripalvelun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Peruukkipalvelun palvelusetelin sääntökirja

Liite: Sote palvelusetelien tuotteet ja arvot

Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluseleiden sääntökirja

**Apuvälinepalvelu
24.1.2023**

Sisältö

1. Apuvälinepalvelun palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit.....	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset.....	4
4.1 Tukipohjalliset.....	4
4.2 Lääkinnälliset hoitosukat.....	5
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	5
5.1 Tukipohjalliset.....	5
5.2 Lääkinnälliset hoitosukat.....	6
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	7
6.1. Palvelusetelin arvo.....	7
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	8
7. Keskeytyssäännöt.....	8
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	8
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	8
8.3 Palvelupalautte ja toteuttamissuunnitelma Palvelupalautetta ei vaadita.....	9
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	9
9.1 Palvelun peruuntuminen	9

1. Apuvälinepalvelun palveluseteli

Apuväline on lääkinnällisen kuntoutuksen asetuksen mukaan lääkinnällisin perustein todetun toimintavajavuuden korjaamiseen tarkoitettu väline, laite tai vastaava, jota vajaakuntoinen henkilö tarvitsee selviytyäkseen päivittäisissä toiminnoissaan.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palvelusetelit koskevat lääkinnällisenä kuntoutuksena hankittavia apuvälineitä, jotka vastaavat sisällöltään hyvinvointialueen omaa palvelua.

Palveluseteli **tukipohjallisten** hankkimiseksi lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on jonkin yleissairauden, pysyvän vamman jälkitilaan tai synnynnäiseen epämuodostumaan liittyvä vaikea jalkaterän rakenteellinen muutos, haavaumia, spastisuus, hypotonia tai raskauskipuja. Lisäksi tukipohjallisella voidaan perustellusti odottaa saatavan merkittävää hyötyä potilaan kävelemiseen. Tukipohjallista käytetään potilaan itsensä ostamien jalkineiden kanssa. Haavanhoitopohjallisia ei hankita lääkinnällisenä kuntoutuksena.

Tukipohjallisia ei myönnetä normaalijalan variaatioihin (mm. lattajalka, kaarijalka) eikä normaalijalan yleisiin rappeumamuutoksiin (mm. plantaarifaskian alueen kiputilat, isovarpaan tyvinivelen tai muu jalkapöydän nivelrikko). Tukipohjallisia ei myönnetä urheilu- tai muihin vapaa-ajan harrastuskäyttöön.

[Valtakunnalliset apuvälineiden luovutusperusteet STM_2020_23](#)

Palvelusetelin voimassaoloaika on määritelty palvelusetelissä (1 vuosi).

Palveluseteli **lääkinnällisten hoitosukkien** (= tukisukka, kompressiosukka) hankkimiseksi lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on sairauden, vamman tai lääketieteellisen toimenpiteen aiheuttama laskimo- tai imutieperäinen turvotus, tai riski tällaisen turvotuksen syntymiselle on kohonnut. Lisäksi palveluseteli lääkinnällisiin hoitosukkiiin voidaan myöntää sairauden tai vamman aiheuttaman lihastoiminnan puuttumisesta johtuvan matalan verenpaineen tukemiseen.

Mikäli asiakkaalla on tukoksille altistava tila kuten syöpähoidot tai trombofilia, voidaan hoitosukat luovuttaa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä.

[Valtakunnalliset apuvälineiden luovutusperusteet STM_2020_23](#)

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Tukipohjalliset
Lääkinnälliset hoitosukat

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutustyöryhmässä, kuntoutusylilääkärin, erikoislääkärin tai vastaavan lääkärin toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen tarveharkintaan ja perustuvat voimassa olevaan kuntoutussuunnitelmaan.

3. Palvelun järjestäminen

Palvelusetelin voimassa olo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään korkeintaan vuodeksi. Erytysin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi kuin yksi vuosi. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

Palveluntuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse, internet – sivuillaan tai muulla tavoin ilmoittaminaan aukioloaikoina. Asiakkaan on päästävä apuvälinearviointiin 30 päivän kuluessa yhteydenotosta. Tukipohjallisten ja lääkinnällisten hoitosukkien toimitusaika on korkeintaan 14 päivää arviosta.

4. Palvelun sisältövaatimukset

4.1 Tukipohjalliset

Tukipohjallispalvelu sisältää tukipohjallisten lisäksi alaraaja-analyysin, mittojen /muottien oton, sovituksen, tarvittavat muutokset, luovutuksen, käytön ja

huollon opastuksen sekä kolmen kuukauden sopivuustakuun, minkä aikana tarpeelliset korjaukset sisältyvät tuotteen hintaan. Tuotetakuun tulee olla kuusi (6) kuukautta apuvälineen luovutuksesta asiakkaalle.

4.2 Lääkinnälliset hoitosukat

Hoitosukkapalvelu sisältää asiakkaan arviokäynnin, tuotteen mittauksen, tuotteen sovituksen ja luovutuksen, tuotteen käytön opastuksen sekä suomenkieliset kirjalliset käyttö-, pukemis- ja hoito-ohjeet. Palveluntuottajalla tulee olla tarjolla myös lääkinällisen hoitosukan pukemisen apuväline niin avo- kuin umpikärkiselle tuotteelle.

Tuotetta tulee olla saatavilla vähintään 6 eri koossa (esim. XS, S, M, L, XL, XXL) ja tarjolla ainakin mustana ja ihon värisenä, silikonireunalla ja ilman, avo- ja umpikärkisenä sekä kompressioluokissa 1 - 3. Tuotteiden sisäpinta ei saa sisältää kumia. Tuotteen tulee olla konepestävä ja tuotteen mukana tulee olla pesu- ja puhdistusohje. Tuotteen elastisuuden osalta tuotetakuun tulee olla 6 kk tuotetta oikein käytettynä ja huollettuna.

Palvelun tulee sisältää tuotteen sopivuustakuu (1 kuukausi käyttöönotosta) jonka aikana tuote voidaan vaihtaa, mikäli se ei sovellu asiakkaalle. Tuotteen toimitusaika on ilmoitettava. Tuotteiden tulee olla CE-merkittyjä.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

5.1 Tukipohjalliset

Tukipohjallisten valmistukseen ja korjaukseen liittyvästä palvelusta, kuten mitanotosta, valmistuksesta, sovituksista ja luovutuksesta huolehtivan henkilön tulee olla joko

- apuvälineteknikko
- jalkaterapeutti

- tukipohjallisten valmistukseen perehdyttävän koulutuksen käynyt fysioterapeutti, jolla on vähintään kahden (2) vuoden työkokemus tukipohjallisten mitanotosta ja valmistuksesta
- harkinnan mukaan henkilö, jolla on muulla tavalla hankittu pätevyys tukipohjallisten mitanottoon ja valmistukseen sekä vähintään viiden (5) vuoden työkokemus tukipohjallisten mitanotosta ja valmistuksesta julkisen terveydenhuollon maksusitoumuksella tai palvelusetelillä.

Apuvälineteknikolla ja jalkaterapeutilla tulee olla suoritettuna apuvälineteknikon/jalkaterapeutin koulutus ja/tai hänen tulee olla merkittynä Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ylläpitämään terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Fysioterapeutilla tulee olla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) myöntämä oikeus harjoittaa fysioterapeutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Muulla tavalla tukipohjallisten ja/tai jalkineiden mitanottoon ja valmistukseen hankitusta pätevyydestä tulee toimittaa kopio tutkintotodistuksesta tai muu selvitys koulutuksesta ja työkokemuksesta.

5.2 Lääkinnälliset hoitosukat

Lääkinnällisten hoitosukkien palveluntuottajan henkilöstön tulee olla laillistettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Henkilöstöllä on oltava riittävä ammattitaito ja koulutus lääkinällisten hoitosukkien mittaamiseen ja toimittamiseen.

Ammattitaidolla tarkoitetaan kokemusta vähintään 1 vuoden ajalta oikeanlaisten sukkiin valinnasta, mittaamisesta, sovituksista sekä tuotteiden käytön ja hoidon ohjauksesta.

Henkilöstöllä tulee olla osaamista kompressiohoidon toteuttamisesta ainakin seuraavissa tapauksissa:

- vaikea-asteisen laskimoperäinen turvotus
- lymfateiden kroonisesta vajaatoiminnasta johtuva turvotus
- syövän hoitoon liittyvä turvotus

- plastiikka- ja verisuonikirurgisten tai muiden leikkaustoimenpiteiden jälkeinen turvotus
- säärihaavan ennaltaehkäisy ja hoito.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruiseen palvelusetelin arvoon.

Tukipohjalliset

Tukipohjallisten (pari) palvelusetelin arvo:

- 202,00 euroa (sis. alv 24 %)
- 162,90 euroa (alv 0 %).

Muita kustannuksia palveluseteliin ei hyväksytä.

Lääkinnälliset hoitosukat

Lääkinnällisten hoitosukkien (pari) palvelusetelin arvo:

- Polvimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, tavallinen reunus, paineluokka 1-3
 - 74,00 euroa (sis. alv 24 %), 59,68 euroa (alv 0 %)
- Polvimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, silikonireunus, paineluokka 1-3
 - 84,00 euroa (sis. alv 24 %), 67,74 euroa (alv 0 %)
- Reisimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, tavallinen reunus, paineluokka 1-3
 - 95,00 euroa (sis. alv 24 %), 76,61 euroa (alv 0 %)

- Reisimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, silikonireunus, paineluokka 1-3
 - 105 euroa (sis. alv 24 %), 84,68 euroa (alv 0 %)
- Pukemisen apuväline avo- tai umpikärkisen lääkinnällisen hoitosukan pukemiseen
 - 46,00 euroa (sis. alv 24 %), 37,10 euroa (alv 0 %)

Muita kustannuksia palveluseteliin ei hyväksytä. Mikäli myönnetty palvelutuote ei ole asiakkaalle sopiva mittauksen tai asiakkaan tilanteen perusteella, palveluntuottajalla on oikeus vaihtaa palvelutuote portaalikirjauksen yhteydessä. Lisäksi tuottaja saa tarvittaessa lisätä pukemisen apuvälineen palvelusetelillä kustannettavaksi.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saada matkakustannuksista korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palvelutapahtuma kirjataan sille päivämäärälle, jolloin apuväline on luovutettu asiakkaalle. Palvelutapahtuma tulee kirjata Palse.fi -portaaliin **viiden (5)** päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Jos palvelutapahtumaa ei ole kirjattu määräaikaan mennessä, tulee palveluntuottajan olla yhteydessä palvelun myöntäneeseen yksikköön. Kirjaukseen merkitään toteutuneen palvelun

sisällön, määrän ja ajankohdan lisäksi palvelun antaneen henkilön nimi (Palveluhenkilö-kenttään).

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja muodostaa laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. **Laskuviitteen merkitseminen laskuun on ehdottoman tärkeää (PALTU-)**, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Tämä laskuviite pitää näkyä varsinaisen laskun tilausnumero -kentässä.

Laskussa ei eritellä palvelutapahtumia eikä henkilötietoja. Tuottaja kirjaa omalla laskutusjärjestelmällensä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman. Laskuun ei saa lisätä muita kuluja (esim. laskulisiä yms.)

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palvelupalautetta ei vaadita.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

Henkilökohtaisen avun palveluseteleiden sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun palveluseteli	4
1.1 Käytettävät käsitteet	4
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	5
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	6
2.1.1 Henkilökohtainen apu.....	6
2.1.2 Ammatillinen henkilökohtainen apu	6
2.2 Palvelutarpeen arviointi	7
3. Palvelun järjestäminen	7
3.1 Palvelun tilaaminen	8
3.2 Palvelun peruutus tai viivästyminen.....	8
3.2.1 Asiakkaan tekemä peruutus	8
3.2.2 Palveluntuottajan tekemä peruutus	9
3.2.3 Palvelun viivästyminen	9
4. Palvelun sisältövaatimukset	9
4.1 Kirjaaminen	10
4.2 Palvelusopimus	10
4.3 Palvelusopimuksen irtisanominen ja purkaminen.....	11
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	11
5.1 Henkilöstön rikostaustan selvittäminen	12
5.2 Henkilökohtainen apu	12
5.3 Ammatillinen henkilökohtainen apu.....	12
5.4 Palveluntuottajan rekisteröityminen	12
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	13
6.1. Palvelusetelin arvo	13
6.1.1 Henkilökohtainen apu.....	13
6.1.2 Ammatillinen henkilökohtainen apu	13
6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen.....	13
6.3. Matkakorvausten määräytyminen	13
7. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	14
7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	14
7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	14
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	14

8.1 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus	14
8.2 Palautteet ja reklamaatiot	15
9. Lainsäädäntö	15

1. Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun palveluseteli

Vammaispalvelulain 8 c §:n mukaisesti hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaista apua, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee toisen henkilön apua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnosta.

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan vaikeavammaisen henkilön tarvitsemaa välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella:

1. Päivittäisissä toimissa
2. Työssä ja opiskelussa
3. Harrastuksissa
4. Yhteiskunnallisessa osallistumisessa; tai
5. Sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä

Päivittäisillä toimilla tarkoitetaan niitä henkilökohtaisia toimintoja, joita ihmiset elämässään tekevät joko joka päivä tai harvemmin, mutta kuitenkin toistuvasti tietyn aikavälein. Päivittäisiä toimia ovat muun muassa liikkuminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, WC-toiminnot, vaate- ja ruokahuolto, kodin siisteydestä huolehtiminen sekä asiointi esimerkiksi virastoissa. Päivittäisiin toimiin luetaan myös asiakkaan huollossa tai hoidossa olevan lapsen tai lasten päivittäisiin toimiin osallistuminen tai asiakkaan tekemät asuinpaikkakunnan ulkopuolelle suuntautuvat työ-, opiskelu- tai lomamatkat.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Henkilökohtaisen avun palvelusetelin käyttömahdollisuutta tarjotaan niille vaikeavammaisille henkilöille, jotka täyttävät vammaispalvelulaissa määritellyt henkilökohtaisen avun saamisen edellytykset ja joilla on mahdollisuus ja kyky palvelusetelin käyttämiseen joko itsenäisesti tai tuettuna.

1.1 Käytettävät käsitteet

1. Asiakkaalla tarkoitetaan tässä sääntökirjassa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta, joka on oikeutettu vammaispalvelulain 8 c §:n tarkoittamaan henkilökohtaiseen apuun
2. Järjestäjällä tarkoitetaan Keski-Suomen Hyvinvointialuetta

3. Palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä palveluntuottajaa, joka täyttää kyseiselle toiminnalle yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) asetetut vaatimukset. Järjestäjä hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 4 §:n mukaisesti palveluntuottajan henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Henkilökohtaista apua voidaan järjestää vaikeavammaiselle henkilölle joko työnantajamallilla, ostopalveluna, hyvinvointialueen omana palvelutuotantona tai palvelusetelillä. Palvelun myöntäminen perustuu asiakkaalle laadittavaan palvelutarpeen arvioon ja viranhaltijan päätökseen.

Henkilökohtaista apua myönnetään, mikäli vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla. Yleislainsäädännön mukaiset palvelut ovat ensisijaisia. Esimerkiksi vammaisen henkilön välttämättä tarvitsemasta lääkehoidosta vastaa ensisijaisesti kotihoito. Lääkehoidon toteuttaminen voi kuitenkin olla osa henkilökohtaista apua, mikäli näin on määritetty viranhaltijan laatimassa palvelupäätöksessä.

Henkilökohtaisen avun palveluseteliä voidaan käyttää esimerkiksi:

- o tilanteissa, joissa henkilökohtaisen avun järjestäminen työnantajamallilla ei ole mahdollista
- o turvaamaan välttämätön apu päivittäisissä toimissa työsuhteessa olevan vakituisen avustajan sairastuessa
- o vaikeavammaisen henkilön itse toivoessa, että hänelle myönnetty henkilökohtainen apu järjestetään palvelusetelillä

Henkilökohtainen apu lähtee vammaisen henkilön omasta tarpeesta. Vaikeavammaisen henkilö itse ilmaisee omia kommunikaatiokeinojaan käyttäen, mitä haluaa vamman tai sairauden aiheuttamasta toimintarajoituksesta huolimatta tehdä. Henkilökohtaisen avun sisällön määrittää vaikeavammaisen henkilö itse, ei häntä avustava työntekijä.

Henkilökohtaisessa avussa asioita ei tehdä vaikeavammaisen henkilön puolesta, vaan häntä avustetaan niissä toimissa ja tilanteissa, joissa hän vammastaan tai sairaudestaan johtuen välttämättä tarvitsee toisen henkilön apua. Käytännön avustamistilanteissa vaikeavammaisen henkilö ohjaa ja neuvoo avustajaa.

Palveluasumisyksiköissä asuville asiakkaille henkilökohtainen apu on tarkoitettu lähtökohtaisesti harrastuksissa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä. Asumisyksikön henkilöstö vastaa asiakkaan

avustamisesta päivittäisissä toiminnoissa. Esimerkiksi kotityöt, kotona tapahtuva viriketoiminta (esim. leipominen ja askartelu) ja lähiympäristöön tapahtuva ulkoilu katsotaan kuuluvan asumisyksikön toimintaan. Myös normaaliin asumiseen liittyvät asioinnit ovat asumispalvelun tuottajan vastuulla.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Henkilökohtaista apua järjestetään kahdella palvelusetelituotteella: henkilökohtaisella avulla ja ammatillisella henkilökohtaisella avulla.

2.1.1 Henkilökohtainen apu

Henkilökohtainen apu sisältää vaikeavammaisen henkilön tarvitseman välttämättömän avustamisen kotona ja kodin ulkopuolella. Lisäksi henkilökohtainen apu voi sisältää vaikeavammaisen henkilön avustamista lääkinnällisissä hoitotoimenpiteissä, jotka asiakas tekisi itse, mikäli hänellä ei olisi vammasta tai sairaudesta johtuvia toimintarajoitteita. Asiakkaan tulee itse pystyä ohjaamaan ja vastaamaan näistä tehtävistä. Tällaisia omahoidollisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi:

- o verensokerin tai verenpaineen mittaaminen
- o asiakkaan tai apteekin jakaman lääkkeen antaminen
- o insuliinin pistäminen asiakkaan ohjeen mukaan
- o katetroinnissa avustaminen
- o avannepussin tyhjentäminen; tai
- o PEG-ravinnonsiirtoletkun liittäminen ravintoliuospulloon tai -pussiin ja tiputusnopeuden säätäminen.

2.1.2 Ammatillinen henkilökohtainen apu

Ammatillinen henkilökohtainen apu voi sisältää edellä määriteltyjen henkilökohtaisen avun tehtävien lisäksi tehtäviä, joihin liittyy palveluntuottajan työntekijän itsenäistä vastuuta henkilökohtaisen avun suunnittelemisesta ja toteuttamisesta tai vaikeavammaisen henkilön erityistä osaamista vaativan kommunikaatiomenetelmän hallitsemisesta.

Ammatillinen henkilökohtainen apu sisältää päivittäisissä toiminnoissa avustamisen lisäksi palveluntuottajan työntekijän pitkäaikaista vastuuta esimerkiksi seuraavissa tehtävissä:

- o työnjohdollinen vastuu avustamisen toteutumisesta

- o erikseen sovitusti turvallisen lääkehoidon kokonaisuuden toteuttaminen, sisältäen lääkkeiden jakamisen pakkauksista dosettiin ilman avustettavan henkilön antamaa ohjeistusta sekä lääkkeiden antamisen asiakkaalle lääkityksestä vastaavan lääkärin ohjeiden mukaisesti
- o insuliinin annosteleminen insuliinikynään ja pistäminen lääkityksestä vastaavan lääkärin ohjeen mukaisesti ilman asiakkaan antamaa ohjausta
- o niin kutsuttua itsehoitoa vaativampi haavanhoito;
- o itsenäinen vastuu katetroinnin toteuttamisesta
- o kystofixin juuren puhdistaminen ja katetrin kautta tehtävän huuhtelun suorittaminen
- o avanteen pohjalevyn vaihtaminen tai PEG-letkun vaihtaminen

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palvelusetelin myöntäminen perustuu aina asiakkaan toimintakyvystä ja palvelutarpeesta tehtyyn arvioon. Järjestäjä vastaa asiakkaan henkilökohtaisen avun palvelutarpeen arvioinnista yhdessä asiakkaan kanssa ja asiakkaan toimintakyvystä saatavien selvitysten perusteella. Järjestäjä vastaa yhdessä asiakkaan kanssa hänelle soveltuvan henkilökohtaisen avun järjestämistavan valinnasta.

Asiakkaan yksilöllinen tuen ja avustamisen tarve kirjataan asiakkaalle laadittavaan palvelutarpeen arvioon ja viranhaltijapäätökseen. Palveluseteliä voi käyttää ainoastaan palvelutarpeen arviossa ja viranhaltijapäätöksessä määritettyyn tuen ja avun tarpeeseen. Palvelutarpeen arviossa sovitut tavoitteet ja palvelun sisältö annetaan tiedoksi palveluntuottajalle.

3. Palvelun järjestäminen

Henkilökohtaisen avun palveluseteli myönnetään asiakkaan käyttöön viranhaltijan tekemällä päätöksellä. Järjestäjä päättää palvelusetelin myöntämisestä. Henkilökohtaisen avun asiakkaan tukena hyvinvointialueella toimii henkilökohtaisen avun keskus, joka vastaa henkilökohtaiseen apuun liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Palvelusetelillä toteutettavan henkilökohtaisen avun sisältö määritellään palvelutarpeen arviossa ja palvelusetelipäätöksessä. Järjestäjä antaa palvelusetelipäätöksen tiedoksi palveluntuottajalle. Asiakas antaa palveluntuottajalle esimerkiksi kommunikaatiota, apuvälineiden käyttöä, lääkitystä ja toimintakykyä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen laadukkaan avustamisen ja turvallisen lääkehoidon toteuttamiseksi. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan laadukasta palvelua saatujen tietojen mukaisesti.

Palveluseteli myönnetään määräaikaisesti. Asiakkaan yksilöllistä asiakassuunnitelmaa tarkistetaan säännöllisin väliajoin. Asiakassuunnitelmaa tarkistettaessa otetaan huomioon asiakkaan toimintakyvyssä ja elämäntilanteessa tapahtuneet muutokset. Asiakassuunnitelman tarkistamisessa arvioidaan myös sitä, miten palvelusetelipalveluntuottajan palvelu vastaa asiakkaan palveluntarvetta.

Jos asiakkaan palveluntarve muuttuu, järjestäjä voi yhteistyössä asiakkaan kanssa arvioida onko palveluseteli edelleen asiakkaalle sopivin tapa järjestää vammaispalvelulain mukaista henkilökohtaista apua. Tarvittaessa asiakkaan henkilökohtainen apu voidaan järjestää myös muulla tavoin.

Asiakkaalle myönnetyllä henkilökohtaisen avun palvelusetelillä ei voida laskuttaa muita palveluja, kuin henkilökohtaista apua. Mikäli asiakas itse hankkii samalta palveluntuottajalta omakustanteisesti muita palveluja, esimerkiksi siivouspalvelua, tulee palveluntuottajan laskuttaa suoraan asiakasta.

3.1 Palvelun tilaaminen

Tilauksen yhteydessä asiakas ja palveluntuottaja sopivat palvelun kestosta, sisälöstä ja aikataulusta siten, että ne ovat asiakkaan palvelusuunnitelman mukaisia.

Lyhin tilattava palveluaika on yksi tunti. Tilausta tehdessä palveluaika tilataan puolen tunnin tarkkuudella. Asiakas voi tilata palvelua korkeintaan kolmeksi viikoksi eteenpäin.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa vammaispalvelun työntekijälle, jos asiakkaalle myönnetty tuntimäärä on joko yli- tai alimitoitettu. Palvelusuunnitelman tarkistamista varten asiakas ohjataan ottamaan yhteyttä omaan työntekijäänsä vammaispalvelussa.

3.2 Palvelun peruutus tai viivästyminen

3.2.1 Asiakkaan tekemä peruutus

Asiakas voi perua tilatun palvelun maksutta ilmoittamalla peruutuksesta palveluntuottajalle 24 tuntia ennen sovittua palvelua. Myöhemmin peruttu ja peruuttamatta jätetty palvelu katsotaan kokonaan toteutuneeksi, ja palveluun varatut tunnit vähennetään asiakkaan palveluseteliltä.

Asiakkaan sairastumisesta tai sairaalahoitoon joutumisesta johtuva palvelun peruuminen tulee ilmoittaa palveluntuottajalle välittömästi. Keski-Suomen hyvinvointialue ei maksa asiakkaan äkillisen sairastumisen vuoksi peruuntunutta palvelua.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa järjestäjälle, jos asiakas toistuvasti jättää perumatta sovitut avustuskerrat.

3.2.2 Palveluntuottajan tekemä peruutus

Palveluntuottaja voi yksipuolisesti peruuttaa sovitun palvelun palvelusopimuksen mukaisesti mutta viimeistään seitsemän päivää ennen palvelun sovittua alkamisaikaa. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa peruutuksesta asiakkaalle palvelusopimuksen mukaisella tavalla.

Muissa tilanteissa palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on palveluntuottajan tiedossa, ja sopii korvaavasta avusta asiakkaan kanssa.

3.2.3 Palvelun viivästyminen

Virhe- ja viivästystilanteissa asiakkaalla on aina oikeus vaatia palveluntuottajalta sopimuksen täyttämistä. Asiakkaan ilmoittaessa palvelun viivästyksestä, esimerkiksi työntekijän myöhästymisestä, palveluntuottaja esittää asiakkaalle oikaisuna korvausta viivästymisestä asiakkaalle aiheutuneisiin todellisiin kustannuksiin. Jos asiakas suostuu oikaisuun, palveluntuottaja korvaa aiheutuneen haitan omalla kustannuksellaan.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottajan tehtävänä on järjestää henkilökohtainen apu asiakkaan itsemääräämisoikeutta tukevalla tavalla sekä huolehtia asiakkaan hyvästä kohtelusta. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioidaan ja niihin vastataan. Palvelun toteuttaminen ei kuitenkaan voi olla ristiriidassa viranhaltijan palvelusetelipäätöksen kanssa.

Käytännön avustamistilanteessa asiakas ohjaa ja neuvoo avustajaa kykynsä mukaan. Palvelu on suoritettava laadukkaasti ja huolellisesti ottaen huomioon asiakkaan mielipiteet ja etu.

Palveluntuottaja järjestää henkilökohtaisen avun siten, että asiakkaalle nimetään vähintään yksi varsinainen työntekijä sekä vähintään yksi asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen perehdytetty työntekijä, joka voi tarvittaessa toimia varsinaisen työntekijän sijaisena. Palveluntuottajan tulee huomioida asiakkaan yksilölliset toiveet ja tarpeet valitessaan työntekijää. Asiakkaalla on mahdollisuus halutessaan olla mukana työntekijöiden rekrytointiprosessissa.

Henkilökohtaiseen apuun ei kuulu kodin tekniseen ylläpitoon tai remontoimiseen liittyvät tehtävät tai laitteiden ja koneiden korjaaminen. Siivous voi olla osa henkilökohtaista apua, mutta henkilökohtaisen avun palvelusetelillä ei myönnetä pelkkää siivousapua. Myös siivousavun toteuttamisessa tulee huomioida asiakkaan omat voimavarat ja hänen kykynsä osallistua siivoamiseen omien voimavarojensa mukaisesti.

Henkilökohtaista apua ei voida toteuttaa, mikäli asiakas ei itse ole paikalla. Palvelu ei sisällä asiakkaan puolesta tehtävää asiointia, esimerkiksi kaupassa käyntiä tai muuta asioiden hoitamista asiakkaan puolesta.

Henkilökohtainen apu ei sisällä kuljetuspalvelua. Palveluntuottajan työntekijä ei voi kuljettaa asiakasta omalla tai palveluntuottajan autolla. Työntekijä voi ajaa asiakkaan autoa, mutta sitä ei edellytetä. Henkilökohtainen avustaja voi toimia asiakkaan saattajana asiakkaan liikkuesssa esimerkiksi joukkoliikennevälineillä tai vpl-kuljetuspalvelua käytettäessä.

Palveluntuottaja vastaa välttämättömien kertakäyttöhanskojen ja muiden työturvallisuutta turvaavien välineiden hankkimisesta ja kustannuksista silloin, kun kertakäyttöhanskojen käyttäminen on välttämätöntä huomioiden työntekijän työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät tekijät.

Työntekijän on esitettävä kuvallinen henkilökortti asiakkaan luo tullessa henkilöllisyyden varmistamiseksi.

4.1 Kirjaaminen

Henkilökohtainen apu rinnastetaan kotiin annettavien palvelujen tukipalveluihin, Henkilökohtaisesta avun toteuttamisesta ei laadita sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja palveluntuottajalla mahdollisesti käytössä olevaan sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmään.

4.2 Palvelusopimus

Asiakkaan ja palveluntuottajan tulee tehdä kirjallinen palvelusopimus sen jälkeen, kun palveluntuottaja on aktivoinut asiakkaan palvelusetelin palse.fi-portaalissa.

Palvelusopimuksessa määritellään palvelusetelillä tuotettavan palvelun sisältö ja palvelun toteuttamiseen liittyvät yksityiskohdat. Palvelusopimukseen kirjataan myös vastuut ja velvollisuudet sekä asiakkaan että palveluntuottajan osalta esimerkiksi asiakkaan kodin avaimen luovuttamiseen ja käyttämiseen liittyen.

Mikäli asiakas hankkii palveluntuottajalta henkilökohtaisen avun lisäksi omakustanteisesti muita palveluja (esimerkiksi siivouspalvelua), kirjataan tämä palvelusopimukseen.

Keski-Suomen hyvinvointialue ei ole sopimuksen osapuolena, eivätkä sopimuksen sitoumukset ja vastuut sido hyvinvointialuetta.

4.3 Palvelusopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Palvelusopimuksen irtisanomisaika on kolme viikkoa. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti palveluntuottajan yhteyshenkilölle.

Asiakas saa purkaa palvelusopimuksen ilman irtisanomisaikaa palveluntuottajan virheen tai viivästyksen vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen: esimerkiksi työntekijä ei saavu lainkaan työpaikalle, eikä palveluntuottaja ilmoita tästä asiakkaalle tai järjestä välittömästi korvaavaa apua; työntekijä laiminlyö olennaisesti sovitun avun toteuttamisen; työntekijä esiintyy työpaikalla päihtyneenä, rikkoo turvallisuusmääräyksiä tai tekee palvelua suorittaessaan rikoksen, tai sopimusrikkomukset ovat toistuvia.

Asiakkaalla on oikeus saada korvausta palvelun viivästymisen tai virheen aiheuttamista välillisistä vahingoista vain silloin, kun viivästys tai virhe johtuu palveluntuottajan puolella olevasta huolimattomuudesta. Asiakas on aina velvollinen toimimaan siten, etteivät viivästyksen tai virheen aiheuttamat vahingot lisäänty aiheuttomasti hänen toimiensa tai laiminlyöntiensä seurauksena.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökohtaisella avustajalla tulee olla palvelun toteuttamisen edellyttämät työ- ja vuorovaikutustaidot. Avustajaa valitessa on arvioitava muun muassa sitä, suoriutuuko avustaja työtehtäviin mahdollisesti sisältyvistä nostoista ja siirroista tai tekemään muita fyysistä voimaa vaativia avustustehtäviä, menemään kotiin, jossa on lemmikkieläimiä tai menemään vakavasti allergisen asiakkaan kotiin (avustajan oltava savuton ja hajusteeton eikä hänellä saa olla lemmikkieläimiä).

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilöstönsä perehdytyksestä, ammattitaidon ja osaamisen kehittämisestä sekä riittävästä täydenniskoulutuksesta. Palveluntuottaja vastaa siitä, että työntekijät osaavat toimia kansalaistaitojen tasolla hättilanteissa.

Työntekijöillä tulee olla riittävä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito. Kielitaito tulee pyydettyäessä todistaa.

5.1 Henkilöstön rikostaustan selvittäminen

Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa lasten ja nuorten avustajina työskentelevien työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Halutessaan tilaajan edustaja voi pyytää nähtäväksi tiedot palveluntuottajan työntekijöiden rikosrekisteriotteista.

5.2 Henkilökohtainen apu

Koska henkilökohtainen apu rinnastetaan kotiin annettavien palvelujen tukipalveluihin, ei henkilökohtaisen avun työntekijöiltä edellytetä muodollista koulutusvaatimusta.

Työntekijöillä tulee olla vähintään hätäensiapukoulutuksen sisältöä vastaavat ensiaputaidot.

5.3 Ammatillinen henkilökohtainen apu

Työntekijän koulutusvaatimuksena on vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Työntekijän tulee olla Valviran rekisteröimä ammattihenkilö ja hänellä tulee olla riittävä lääkehoidon osaaminen ja lääkeluvat THL:n Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti sekä EA1-koulutusta vastaavat ensiaputaidot. Hoitotehtävissä toimivan työntekijän on pystyttävä asioimaan asiakkaiden ja tilaajan kanssa sujuvasti suomenkielellä sekä hallittava tarvittava ammattisanasto suomeksi.

Työntekijöillä tulee olla osaamista puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien käyttämisessä tai valmiudet omaksua asiakkaan käyttämät kommunikaatiomenetelmät perehtymisen jälkeen.

Asiakkaan käyttäessä ainoana kommunikaatiomenetelmänä viittomakieltä, tulee työntekijällä olla riittävä suomen viittomakielen osaaminen asiakasturvallisuuden ja kommunikaation varmistamiseksi.

5.4 Palveluntuottajan rekisteröityminen

Henkilökohtaisen avun palveluntuottajan tulee olla rekisteröitynyt yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukaisesti ilmoituksenvaraiseksi palveluntuottajaksi hyvinvointialueen ylläpitämään tukipalveluntuottajien rekisteriin.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palvelusetelille on määritelty tuntiarvo, joka kattaa palveluntuottajalle palvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa asiakkaalta mitään erillis- tai lisäkustannuksia. Palvelun hinta on sama kuin palvelusetelin arvo, eikä asiakkaalle jää maksettavaksi omavastuuosuutta.

Palveluntuottajalle korvataan asiakkaan saama henkilökohtainen apu. Työntekijän matka-aikoja asiakkaan luokse ja luota ei erikseen korvata.

6.1.1 Henkilökohtainen apu

Henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvo on:

26,50 euroa tunnilta arkisin klo 6–18
30,48 euroa tunnilta arkisin klo 18–21
33,13 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20
34,58 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja
53 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

6.1.2 Ammatillinen henkilökohtainen apu

Ammatillisen henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvo on:

34 euroa tunnilta arkisin klo 6–18
39,10 euroa tunnilta arkisin klo 18–21
42,50 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20
44,20 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja
68 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Järjestäjä määrittää palveluseteleiden arvot. Palveluntuottaja ei voi yksipuolisesti muuttaa hintaa.

6.3. Matkakorvausten määräytyminen

Kilometrikustannukset sisältyvät palveluntuottajan tuntihintaan siltä osin, kun kyse on palveluntuottajan toimipaikan ja asiakkaan kodin välisistä matkoista. Palveluntuottaja ei voi erikseen laskuttaa näitä kilometrikuluja.

7. Palse.fi-portaalin käyttäminen

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa asiakaskäynnin palse.fi-portaalissa 5 vuorokauden kuluessa toteutuneesta käynnistä. Palvelun laskutusperuste on asiakkaan kanssa sovitusti toteutunut palvelu puolen tunnin (30 min) tarkkuudella.

Asiakaskohtaiseen palvelutapahtumaan kirjataan päivämäärän lisäksi palvelun alkamis- ja päättymisaika sekä mahdolliset poikkeamat. Tapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Palvelutapahtumaan ei kuitenkaan kirjata toteutuneen avustamisen sisältöä.

Mikäli palvelusetelillä myönnetty tuntimäärä on ylittymässä, tulee palveluntuottajan ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä omaan sosiaalityöntekijään vammaispalvelussa.

7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja laskuttaa toteutuneen palvelun tilaajalta kuukausittain jälkikäteen palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä.

Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Viivästyskoron osalta noudatetaan voimassa olevaa korkolakia. Palveluntuottajalle maksettava korvaus muodostuu toteutuneiden ja hyväksytyjen palvelutapahtumien mukaisesti. Hyvinvointialue maksaa palveluntuottajalle korvauksen kerran kuukaudessa.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvalla on sosiaalihuoltolain 48 § mukainen ilmoitusvelvollisuus koskien havaitsemiaan tai tietoonsa tulleita epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Epäkohtailmoitus tehdään toiminnasta vastaavalle henkilölle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Epäkohtailmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta

salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

8.2 Palautteet ja reklamaatiot

Palveluntuottaja vastaa palvelun laadusta ja luotettavuudesta. Palveluntuottaja nimeää asiakaskohtaisen yhteyshenkilön, joka ottaa vastaan palautteet ja reklamaatiot, ja jolla on oikeus sopia palvelusopimuksen sisältöön ja toteutukseen liittyvistä muutoksista.

Asiakkaan pitää ilmoittaa palveluntuottajalle palvelun viivästyisestä tai havaitsemastaan virheestä kohtuullisen ajan kuluessa niiden havaitsemisesta. Palveluntuottajan palveluihin liittyvät palautteet on esitettävä ensisijaisesti suoraan palveluntuottajalle.

Jos asiakas on tehnyt kirjallisen reklamaation, palveluntuottajan tulee antaa vastaus reklamaatioon viivytyksettä, mutta viimeistään kahden viikon sisällä, sekä asiakkaalle että järjestäjän yhteyshenkilölle.

9. Lainsäädäntö

Palvelun sekä palveluntuottajan toiminnan on täytettävä lainsäädännön sekä viranomaismääräysten asettamat vaatimukset, joihin palveluntuottaja on velvollinen perehtymään. Palvelusetelitoimintaa koskevia lakeja ovat muun muassa:

- Asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (608/2005)
- Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/679
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Kansanterveyslaki (66/1972)
- Kuluttajansuojalaki (38/1978)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005)
- Laki sosiaalihuollon asiakirjoista (254/2015)

- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtiosuudesta (733/1992)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Sosiaalihuoltoasetus (607/1983)
- Sosiaalihuoltolaki (710/1982 ja 1301/2014)
- Työturvallisuuslaki (738/2002)

Ikääntyneiden lyhytaikaisen asumisen palvelu- setelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Ikääntyneiden lyhytaikaisen asumisen palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	5
4. Palvelun sisältövaatimukset	5
4.1 Tilat, toimiluvat, laitteet, välineet ja sijainti.....	5
4.2 Laadunhallinta	7
4.3 Hoitotyö ja päivittäistoiminnot	8
4.4 Terveys- ja sairaanhoito	10
4.5 Ateriapalvelu.....	11
4.6 Tukipalvelut	13
4.7 Turvallisuus	14
4.8 Vaadittava raportointi ja valvonta.....	15
4.9 Tietojärjestelmävaatimukset	16
4.9.1 RAI-arviointimenetelmä	17
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	19
5.1 Henkilöstön pätevyysvaatimukset sekä mitoitus	19
5.2 Osaaminen	21
6. Palvelusetelin arvo.....	22
7. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	22
7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	22
7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	23
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	23
8.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus	23
8.2 Palvelun peruuntuminen	23

1. Ikääntyneiden lyhytaikaisen asumisen palveluseteli

Ikääntyneiden lyhytaikaisen asumisen palveluseteli on tarkoitettu omaishoitajan vapaan aikaisiin hoitajaksoihin. Lyhytaikaisen asumisen tavoitteena on tukea asiakkaan kotona asumista sekä tukea omaishoitajana toimivaa omaista tai läheistä hoitoyössä. Lyhytaikaiseen asumiseen oikeutettu asiakas on omaishoidettava tai samassa taloudessa asuvan omaisen pääasiallisessa hoidossa oleva asiakas. Asiakkaan hoidon on jatkuvaa ja ympärivuorokautista.

Lyhytaikaisen asumisen palveluseteli voidaan myöntää omaishoidon asiakkaalle ja se on tarkoitettu ensisijaisesti omaishoitajien lakisääteisiin vapaisiin.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Omaishoitajan vapaan aikaiset hoitajakset voivat olla tilapäisiä tai säännöllisiä. Hoitajakson tavoitteena on ylläpitää asiakkaan toimintakykyä ja tarjota tarvittava hoiva jaksolla olevalle asiakkaalle. Omaishoitajan vapaan aikaisella hoitajaksoilla turvataan omaishoidettavan hoito toimintakykyä ylläpitäen. Hoitajakson avulla tuetaan omaishoitajan jaksamista arjen hoitotyössä.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu palvelun tarpeeseen. Palveluseteli on vaihtoehtoinen tapa palvelujen järjestämiselle ja on määrärahasidonnainen.

Omaishoidon asiakasohjaaja myöntää palvelusetelin hyvinvointialueen myöntämisperusteiden mukaisesti. Asiakasohjaaja tekee myönteisen päätöksen lyhytaikaisesta asumisesta omaishoidettavalle, joka täyttää lyhytaikaisen asumisen myöntämisen perusteet ja tarvitsee paikkaa omaishoitajan vapaiden toteutumiseksi. Asiakas valitsee asumispalveluyksikön Palveluntuottajien ilmoittamista vapaista asumispalvelupaikoista.

Omaishoidon vapaan aikaisen hoitajakson myöntäminen:

- omaishoitajan lakisääteisten vapaapäivien järjestämiseksi.
- omaisen tai läheisen jaksamisen tueksi, silloin kun asiakas on samassa taloudessa asuvan omaisen tai läheisen pääasiallisessa hoidossa.

Asiakkaalle tehdään palvelun myöntämisestä palvelupäätös, jossa määritellään, kuinka usein ja kuinka pitkiä jaksoja asiakkaalle myönnetään. Päätöksessä näkyy asiakkaan omavastuuosuus sekä palvelusetelin arvo.

Palveluseteliä voidaan myöntää enintään kaksitoista seitsemän vuorokauden jaksoa vastaava määrä vuodessa.

Omaishoitajan vapaa (3 vrk/kk) on käytettävissä kalenterivuoden loppuun. Muu lyhytaikaishoito (4 vrk/kk) on käytettävissä pääsääntöisesti myöntämiskuukauden aikana.

Jos asiakas haluaa olla lyhytaikaisen asumisen paikalla myönnettyä palvelusetelivapaa pidempään, tulee hänen tehdä sopimus palvelusetelin ylittävistä ajasta suoraan palveluntuottajan kanssa ja vastata näiltä osin kustannuksista kokonaisuudessaan itse.

Jokaiselle asiakkaalle laaditaan toimintakyvyn arviointiin (RAI) perustuva yksilöllinen ja tavoitteellinen hoito- ja palvelusuunnitelma lyhytaikaisen hoidon jaksoille. Toimintakyvyn arvioinnit (RAI) toteutetaan palveluseteliasiakkaalle lyhytaikaisessa asumisessa vähintään kerran vuodessa tai voinnin oleellisesti muuttuessa.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Lyhytaikaisen asumisen palveluseteli. Yksi palvelusetelivuorokausi on 24 tuntia.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Omaishoidon asiakasohjaaja tekee palvelutarpeen arvioinnin (mm. RAI) ja myöntää asiakkaalle omaishoidontuen. Omaishoidon tuen myötä hoitajalle tulee oikeus lakisääteisiin vapaapäiviin. Nämä vapaapäivät järjestetään soveltuvilla tavoilla, joista yksi on lyhytaikaisen asumisen palveluseteli. Omaishoidon asiakasohjaaja myöntää palvelusetelin hyvinvointialueen myöntämisen perusteiden mukaisesti.

3. Palvelun järjestäminen

Ympäri vuorokautisesti toteutettavalla lyhytaikaisella asumisella turvataan yksilöllinen asuminen henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti omaishoitajan vapaan ajan. Asiakkaat ovat pääosin keskivaikeasti tai vaikeasti muisti- ja/tai monisairaita. Keski-Suomen hyvinvointialueella lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään omana toimintana, ostopalveluna, palvelusetelillä ja perhehoitona.

Palveluntuottajalla on yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukainen lupa tuottaa palvelua. Palveluntuottaja vastaa siitä, että Tilaajalla on ajantasainen tieto Palse.fi-portaalissa tai muussa Tilaajan osoittamassa paikassa asumispalveluyksiköiden vapaista paikoista.

4. Palvelun sisältövaatimukset

4.1 Tilat, toimiluvat, laitteet, välineet ja sijainti

Palveluntuottajan tarjoamien palveluiden ja tilojen tulee vastata Aluehallintoviraston/Valviran myöntämää toimilupaa. Palveluntuottajan palveluyksikkö sijaitsee Keski-Suomen maakunnan alueella.

- a) Liikkuminen koko asumisyksikössä on esteetöntä. Jos asumisyksikön tilat ovat useassa tasossa, tasojen välillä on hissi.
- b) Asiakkaalla on käytössään esteetön henkilön käyttöön soveltuva huone ja WC-pesutila, jossa on tarvittavat tukikahvat ja jonka oven saa suljettua. Myös vuoteessa elävän asiakkaan tulee päästä huoneesta ulos joko sängyllä tai tarvittavalla apuvälineellä esim. geriatrinen tuoli. Asiakkaan huoneen ja vessan oven lukituksen tulee vastata asiakkaan tarpeita ja mahdolliset muutokset toteuttavat ja kustantaa palveluntuottaja.
- c) Huoneissa on vähintään seuraava kalustus ja varustelu: asiakkaan tarpeita vastaava korkeussäädettävä sänky, patja, vaatekaappi ja lukittava säilytysmahdollisuus. Sängyissä on laidat ja tarvittaessa nousutuki. Laidat

ovat nostettavissa ja laskettavissa.

- d) Asumisyksikössä on asiakkaiden käyttöön yhteisiä tiloja ruokailua ja oleskelua varten. Tilat tukevat asiakkaan toimintakyvyn mukaista sosiaalista kanssakäymistä. Tiloissa on mahdollista järjestää aktiivisen arjen mahdollistavaa ja kuntouttavaa toimintaa sekä yhteisöllisiä tilaisuuksia.
- e) Tilojen lämpötilan tulee olla säädettävissä vuodenaikaan nähden sopivaksi.
- f) Asumisyksikön tiloista on esteetön pääsy ulkoilemaan ja ympäristö on siisti. Myös muistisairaana turvalliseen ja esteettömään ulkoiluun on kiinnitettävä huomiota ja turvattava se esimerkiksi piha-alueen aitaamisella, jollei hoitohenkilöstön läsnäoloa voida turvata.
- g) Tilojen, laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on kunnossapito- ja hygieniasuunnitelmat. Palveluntuottaja on nimennyt vastuuhenkilön ja vastaa em. kustannuksista itse.
- h) Asumispalveluyksikön hankintavastuulle kuuluvat asiakkaiden yhteiskäytössä olevat apuvälineet sekä välineet, joiden käytön tavoitteena on henkilökunnan ergonomian ja työturvallisuuden parantaminen.

Palveluntuottajan tulee tarvittaessa tarjota 20 asukasta kohden:

- Yksi henkilönostin sekä nostoliinoja
- Yksi pyörällinen suihkutuoli
- Ulkoilu- ja kuljetuskäyttöön 1-2 peruspyörätuolia
- 2 geriatrista tuolia (kallistettava selkänoja ja ylösousevat jalkatuet)
- WC-istuimeen kiinnitettäviä korokkeita 5 kpl
- Noston ja siirron apuvälineitä (esim. talutusvyö, pyörähdyslevyt, liukulaudat, liukumatot)
- Keskiriskin painehaavaestotuotteita (esim. kantapääpehmuste, istuintuentyyny)
- Keskiriskin antidecubitus -patja
- Kallistettava pyörätuoli ulkoilua varten
- Yksi imulaite

Lisäksi yksi suihkupaari tai kallistettava suihkutuoli asumispalveluyksikköä kohti.

Pienemmissä yksiköissä apuvälinevaadetta sovelletaan asukasmäärän mukaisesti.

Palveluntuottajan itse hankkimien apuvälineiden huolto- ja puhdistusvastuu on palveluntuottajalla. Apuvälineiden laatu ja määrä tulee olla asukkaiden toimintakykyä ja hoitoisuutta vastaava niin, että ne mahdollistavat asukkaan hoitamisen elämän loppuun saakka. Palveluntuottaja ohjaa ja neuvoo asiakasta apuvälineiden käytössä ja tarvittaessa ohjaa niiden hankinnassa, sekä huolehtii, että apuvälineet ovat toimivia ja turvallisia.

Asumispalveluyksikön jokaisessa yksikössä/ryhmäkodissa on nimetty apuvälineistä vastaava työntekijä joustavan yhteistyön edistämiseksi apuvälinepalvelun ja palveluyksikön välillä.

4.2 Laadunhallinta

- a) Yksiköllä on ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma (kirjallinen, julkisesti nähtävillä) ja omavalvonnasta vastaava henkilö on nimetty siten kuin laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) edellyttää. Omavalvontasuunnitelma päivitetään tarvittaessa tai vähintään kerran vuodessa.
- b) Palveluntuottaja huolehtii asumisyksikössä asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta ja kunnioittamisesta, oikeudenmukaisuudesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja turvallisuuden takaamisesta. Jokaisen asukkaan yksilölliset tarpeet huomioidaan ja niihin vastataan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti.
- c) Henkilöstön vastuut ja valtuudet (tehtävänkuvat) on määritelty kirjallisesti.
- d) Asumisyksikön keskeiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet on määritelty

kirjallisesti (Kirjataan Palse.fi-järjestelmään).

- e) Asumisyksikössä käytetään yleisesti hyväksytyjä hoito-ohjeita, kuten Käypä hoito -suosituksia, sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeita.
- f) Asumisyksiköllä on kirjallinen Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukainen lääkehoitosuunnitelma (Kirjallinen). Lääkehoidosta vastaava henkilö on nimetty. Lääkehoitosuunnitelma on lääkärin hyväksymä. Henkilöstön lääkehoidon osaamisesta ja myönnetyistä luvista on ajan tasalla oleva luettelo (Turvallinen lääkehoito-opas: Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:6)
- g) Yksiköllä on kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.3). Hygieniasta vastaava henkilö on nimetty.
- h) Palveluntuottaja kerää asiakaspalautetta asukkailta ja näiden läheisiltä vuosittain. Tulokset ovat julkisesti nähtävillä yksikössä, ja niitä hyödynnetään asumisyksikön toiminnan kehittämisessä.
- i) Tilaaja varaa itselleen oikeuden määrittellä oman asiakastyytyväisyyskyselynsä sisällön ja ajankohdan.
- j) Palveluntuottajalla on kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomiomisesta palvelussa (Kirjallinen).

4.3 Hoitotyö ja päivittäistoiminnot

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja siellä toteuttava lyhytaikainen asuminen on laadullisesti hyvää sosiaalihuoltoa (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012).

Tilaaja perii asiakkaalta asiakasmaksun hyvinvointialueen aluehallituksen vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Jokaiselle asiakkaalle laaditaan tulotilanteessa hoitotaksolle yksilöllinen ja

tavoitteellinen hoito- ja kuntoutussuunnitelma yhteistyössä asiakkaan ja omaisen kanssa. Asiakkaan kotiutuessa tehdään jaksosta yhteenveto edellä tehdyn suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

Asiakkaita hoidetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti toimintakykyä ylläpitävällä ja edistävällä tavalla.

Palveluntuottaja vastaa asiakkaan tarpeista lähtevästä yhteistyöstä eri tahojen kanssa ja yhteistyöstä omaisten ja läheisten kanssa. Palveluntuottaja avustaa asiakasta häntä koskevien etuuksien hakemisessa.

Asiakkaat saavat elää tottumallaan päivärytmillä kuitenkin niin, ettei heidän terveytensä vaarannu. Iltatoimet tulee suunnitella aloitettavaksi aikaisintaan klo 17.00 jälkeen, porrastetusti asukkaiden toiveiden mukaisesti klo 22 asti. Asiakkaille tulee olla mahdollisuus päästä nukkumaan halutessaan myöhemmin.

Palveluntuottajalla on nimetty virike- tai kulttuurivastaava ja hänen tehtävänsä on kirjattu työntekijän tehtävänkuvaan. Virike -/ kulttuuritoiminnasta on laadittu kirjallinen vuosisuunnitelma. Palveluntuottaja järjestää säännöllisesti päivittäin asiakkailleen toiminnallisia ryhmiä ja/tai keskusteluryhmiä sekä viriketoimintaa. Myös iltaisin tulee olla asiakkaiden toimintakykyä tukevaa ja aktivoivaa toimintaa. Viriketoiminnan viikko-ohjelma kellonaikoinen tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Päivittäin järjestettävä viriketoiminta dokumentoidaan niin, että järjestetty toiminta on tilaajan tarkastettavissa. Passiivinen tv:n katselu ja radion kuuntelu eivät ole viriketoimintaa.

Lisäksi asiakkaille järjestetään juuri heidän tarpeilleen soveltuvia liikuntaryhmiä. Toiminnan tavoitteena on ylläpitää ja parantaa asukkaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä. Kaikessa toiminnassa toteutetaan kuntouttavaa työtettä.

Lyhytaikaisen asumisen asiakkaille järjestetään tavoitteellista yksilöllistä tai ryhmämuotoista kuntoutusta (vähintään 30 minuuttia) vähintään kaksi (2) kertaa viikossa/asiakas. Kuntoutussuunnitelman laatii kuntoutusalan ammattilainen. Lyhytaikaisen asumisen tarkoituksena on tukea asiakkaan kotona pärjäämistä omaishoidon turvin.

Asiakkaille on mahdollisuus yhteisölliseen toimintaan. Asiakkaiden niin toivoessa järjestetään asumisyksikössä myös uskontokunnan mukaisia hengellisiä tilaisuuksia. Asiakkaat voivat osallistua virkistysohjelman, retkien sekä

asumisyksikössä järjestettävien tapahtumien ja juhlien suunnitteluun ja järjestämiseen. Edellä mainittua toimintaa toteuttavat hoitajat sekä ulkopuoliset yhteistyötahot.

Sään salliessa asiakkailta on mahdollisuus päivittäiseen ulkoiluun kuntonsa ja toiveensa mukaisesti. Ulkoilua toteutetaan säännöllisesti ja se dokumentoidaan. Asiakkaan kieltäytyminen ulkoilusta dokumentoidaan. palveluntuottajalla on suunnitelma ulkoilutusten säännöllisestä toteutuksesta (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.1). Mikäli yksikössä on parvekkeet ja/tai terassit, on niiden käyttö mahdollistettava myös apuvälineitä käyttäville. Myös vuoteen siirtäminen terassille tai parvekkeelle on toivottavaa.

Asukas voi liikkua yhteisissä ja turvallisissa tiloissa ja osallistua asumisyksikön askareisiin ja päivittäisiin toimintoihin kuten oman huoneen siivoukseen ja pöytien pyyhkimiseen. Tarpeen mukaan huomioidaan hygieniaääräykset. Asukkailla on oltava mahdollisuus olla osallinen asumisyhteisössään toimintakyvystään riippumatta.

4.4 Terveysten- ja sairaanhoito

Palveluntuottaja vastaa lyhytaikaisen asumisen asiakkaiden hoivasta sekä pitkäaikaisten sairauksien säännölliseen hoitoon kuuluvista toimituksista ja niiden seurannasta (esim. insuliinipistokset, verensokerimittaukset). Palveluntuottaja seuraa asukkaiden terveydentilaa ja reagoi muutoksiin. Tarvittaessa palveluntuottaja on yhteydessä lyhytaikaisen asumisen asiakkaan hoidosta vastaavaan terveydenhuollon yksikköön.

Asiakkaiden yksityisyys turvataan hoitotoimenpiteiden aikana.

a) Perushoidolliset tehtävät:

- kokonaisvaltaisesta hygieniasta (hampaiden pesu/suun puhdistus 2 kertaa vuorokaudessa, ihonhoito, kynsien leikkaaminen, suihkussa käyminen jne.), wc-toimista, hiusten ja parran siisteydestä huolehtiminen
- asianmukaisesta pukeutumisesta huolehtiminen
- ravitsemuksesta huolehtiminen
- terveydentilan ja voinnin seuranta sekä tarpeenmukainen hoito ja hoitoonohjaus

- hoitotarvikkeiden ja välineiden hankinta ja hankinnassa avustaminen, paikallinen hoitotarvikejakelu-ohjeistus huomioiden
- apuvälineiden hankinta, käytön opastaminen, säätäminen asiakkaalle sopivaksi sekä apuvälineen siisteydestä huolehtiminen
- jalkojen hoito

b) Lääkehoitoon liittyvät tehtävät:

- lääkehoidon toteuttaminen, lääkehoidon seuranta sekä arviointi
- annosmuutokset lääkärin antamien ohjeiden mukaisesti
- PKV-lääkkeiden antaminen

c) Tarvittaessa sairaanhoidolliset toimenpiteet

- esim. haavahoitojen toteuttaminen ja vaikutukset seuranta
- tarvittavien injektioiden antaminen

4.5 Ateriapalvelu

Palveluun ja sen hintaan kuuluu päivittäisen ruokailun järjestäminen sisältäen vähintään aamupalan, lounaan, päiväkahvin/välipalan, päivällisen ja iltapalan.

Ruokahuollossa sitoudutaan valtakunnalliseen ikäihmisten ravintosuositukseen (Vireyttä seniorivuosiin. Ikääntyneiden ruokasuositus. VRN ja THL julkaisu 4/2020). Ruokahuollossa otetaan huomioon ravitsemusterapian, ruokapalvelun sekä hoito- ja lääketieteen näkökulmat. Aterioiden suunnittelussa varmistetaan asukkaalle riittävä ravinnonsaanti sekä ravinnon monipuolisuus ja terveellisyys.

Palveluasumisyksikössä on suunnitelma siitä, miten ravitsemuksesta huolehditaan ongelmatilanteissa kohderyhmä huomioiden (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.2.)

- a) Palveluntuottaja on määritellyt menettelytavat, miten heikkokuntoisten asiakkaiden riittävä nesteiden ja ravinnonsaanti sekä ruokailussa tarvittava apu turvataan. Soseutetun ruoan monipuolisuuteen ja esteettisyyteen kiinnitetään huomiota.
- b) Asiakkailta on mahdollisuus erityisruokavalioihin esimerkiksi allergia, laktoosi-intoleranssi, keliakia, diabetes, kihti tai uskonnollisista ja vakaumuksellisista syistä. Myös erityisruokavaliot ovat monipuoliset ja

ravitsemuksellisesti riittävät. Terveysteen perustuvan erityisruokavalion tarpeen tulee olla lääkärin toteama.

- c) Ateria-aikojen tulee jakautua tasaisesti noin kolmen tunnin välein huomioiden erityistarpeet, kuten energiatiheä ruokavalio.
- d) Asukkaiden yöpaasto on korkeintaan 10–11 tuntia. Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus nauttia välipaloja myös myöhään illalla sekä yöllä.
- e) Asumisyksikössä mitataan ja seurataan asiakkaiden ravitsemusta ja painoa. Päivittäinen energiansaanti on vähintään 1800–1900 kcal. Ruokailuissa tulee huomioida riittävä päivittäinen proteiinin saanti 1,2–1,4 g painokiloa kohden/vrk (15–20 % energiansaannista). Tehostettua ruokavaliota järjestetään tarvittaessa (esim. runsasenerginen ravinto). Seuranta dokumentoidaan.
- f) Asiakkaat ruokailevat ensisijaisesti yhteisissä tiloissa. Asiakkaan voinnin vaatiessa ruoka voidaan tarjoilla asukkaan omaan huoneeseen.
- g) Ruokalistat (4–6 viikon kierto) laaditaan ennakkoon ja ne ovat asukkaiden ja omaisten nähtävillä (kirjallinen). Ruokalistoissa huomioidaan perinneruoat ja vuodenaikojen vaihteluun kuuluvat sesonkiruoat. Ruokailuajat on määritelty ja myös ne ovat asukkaiden ja omaisten nähtävillä. Asukkaat voivat osallistua ruokalistojen suunnitteluun ja heidän toiveitaan toteutetaan. Lounas tai päivällinen eivät saa toistuvasti viikon ruokalistalla olla puuroja tai vellejä.
- h) Palveluntuottaja kerää asiakkailta säännöllisesti palautetta ruoasta ja hyödyntää sitä ateriapalvelun kehittämisessä.
- i) Ruoan kanssa tekemisissä olevalla henkilökunnalla on elintarvikelain edellyttämä hygieniapassi.
- j) Palveluntuottajalla on ohjeistus hygieniasta mm. käsihygieniasta (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.3). Elintarvikehuollon omavalvontasuunnitelma on tehty ja hyväksytty (Esitetään Terveystarkastajalle). Suunnitelma on nähtävillä asumisyksikössä.

4.6 Tukipalvelut

Tukipalvelu sisältää yksikössä tehtävät kodinhoidolliset tehtävät: siivous, pyykinpesu (tavallinen konepesu), keittiötyö jne.

- a) Palveluntuottaja tarjoaa vuode- ja liinavaatteet. Palveluntuottaja vastaa kaikkien tavallisen konepesun kestävien tekstiilien pesusta kustannuksellaan. Palveluntuottaja huolehtii, että käytössä olevat yleisen tilan kodintekstiilit vastaavat paloviranomaisen voimassa olevia määräyksiä.
- b) Palveluntuottaja huolehtii asiakashuoneiden päivittäisestä siisteydestä. Palveluntuottajalla on kirjallinen siivoussuunnitelma (nähtävillä pyydettyäessä). Siivoussuunnitelmassa on määritelty puhtaustaso, vastuut, tehtävät ja siivoussaikataulu. Siivousta hoitavalla henkilökunnalla on riittävä osaaminen. Asumisyksikön yhteisten tilojen sekä asukashuoneiden yleisilme on siisti. Asumisyksikössä on kirjallinen jätehuoltosuunnitelma, jossa on määritelty vastuut ja tehtävät (nähtävillä pyydettyäessä). Asukkaat voivat osallistua toimintakykynsä mukaisesti siivoukseen huomioiden kuntouttavan työotteen.
- c) Siivoukseen kuuluvat tarvittavat aineet ja välineet, ylläpito- ja viikkosiivous sekä vuosittainen suursiivous. Asumisyksikössä päivittäinen siistiminen on osa jokapäiväistä huolenpitotyötä. Hoitotoimenpiteiden yhteydessä tarkistetaan, että asukashuone on kunnossa, pyyhitään tahrat, viedään roskat ja oiotaan tekstiilit sekä otetaan roskat lattioilta.
- d) Asiakashuoneen viikkosiivous sisältää imuroinin tai lattioiden kosteapyyhinnän, hygienia-tilojen perussiivouksen sekä asunnon yleisestä järjestyksestä huolehtimisen. Lisäksi kerran vuodessa tapahtuva perusteellinen siivous, johon sisältyy vaate- ja keittiökaappien sekä parveketilan puhdistus ja järjestäminen sekä ikkunoiden ja parvekelasien pesu.
- e) Palveluntuottaja vastaa yleisistä, hoito- ja kulutustarvikkeiden riittävästä ja säännöllisestä hankinnasta kustannuksellaan (esim. peseytymistuotteet sisältäen pesulaput, perusihovoiteet, wc-paperi, roskapussit ja pyykinpesuaine)

- f) Erityiset henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet ja lyhytaikaiseen tarpeeseen (alle kolme kuukautta) liittyvät hoitotarvikkeet asiakkaat tuovat itse lyhytaikaisen asumisen jaksolle. Asiakkaan pitkäaikaiseen hoitoon liittyvät hoitotarvikkejakelun hoitotarvikkeet, kuten vaipat, katetrit ja haavanhoitotuotteet, määräytyvät omavastuun ja ilmaisjakelun osalta, kulloinkin terveydenhuollon hoitotarvikkejakelun voimassa olevan ohjeen mukaisesti.

4.7 Turvallisuus

Asiakas saa halutessaan aina yhteyden henkilökuntaan vuorokauden ajasta riippumatta henkilökohtaisesti.

Palveluntuottajalla on kirjalliset ohjeet menettelytavoista seuraavissa tilanteissa: huonomuistisen asiakkaan turvallisuuden varmistaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.3), kaatumavaara-asiakkaan tunnistaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.3), puuttuminen asiakkaan kaltoin kohteluun (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.2), asukkaan liikkumisvapauden rajoittaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.2) sekä toimiminen muissa erityistilanteissa esim. evakuointi, ensiapu, väkivalta tai kadonneen asiakkaan etsintä (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4). Asumisyksikön henkilökunta harjoittelee tilanteissa toimimista säännöllisesti. Harjoitukset ja korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan.

- a) Palveluntuottajalla on hoitajakutsujärjestelmä (hälytyspainike, turvaranneke, puhelimen yhteydessä oleva hälytysmahdollisuus, kulunvalvonta tai riittävä muu järjestely). Järjestelmä laitteineen sisältyy tarjottavan palvelun hintaan kuten myös hälytysten perusteella tapahtuvat auttamiskäynnit. Hoitajakutsuhälytyksen tullessa hoitajan on välittömästi käytävä tarkistamassa asukkaan tilanne.
- b) Asiakkaiden hoidontarpeeseen perustuva kahden autettavuus on turvattava kaikkina vuorokaudenaikoina.
- c) Seuraavaan työvuoroon saapuva hoitohenkilökunta saa asiakasraportin vuoron alkaessa.
- d) Yöhoitaja kiertää asumisyksikössä asiakkaiden kunnon ja toimintakyvyn edellyttämällä tiheydellä, mutta vähintään kahden tunnin välein, ja kirjaa

kierroksista syntyneet havainnot. Asukkaiden hoivan- ja hoidontarve sekä tilat määrittelevät tarvittavien yöhoitajien määrän.

- e) Palveluntuottaja pitää asumisyksikön piha-alueet turvallisina ja kulkureitit esteettöminä.
- f) Palveluntuottaja huolehtii riskikartoitusten säännöllisestä tekemisestä. Korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan.
- g) Palveluntuottajalla on kiinteistöä ja irtaimistoa sekä omaa toimintaansa koskeva kattava ja voimassa oleva vakuutus. Palveluntuottajalla on vastuuvakuutus henkilö- ja esinevahinkojen varalta. Palveluntuottajien tulee ohjeistaa asiakkaita ottamaan kotivakuutuksen.
- h) Palveluntuottaja on osa Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen valmiussuunnitelman mukaista toimintaa kriisitilanteissa (kirjallinen). Palveluntuottajan valmiussuunnitelman tulee täydentää ikääntyneiden palvelujen valmiussuunnitelmaa.
- i) Palveluntuottaja noudattaa Keski-Suomen hyvinvointialueen Potilas- ja asiakasturvallisuussuunnitelman ohjeita (Tilaaaja toimittaa palveluntuottajalle, Nähtävillä yksikössä).

4.8 Vaadittava raportointi ja valvonta

- a) Tilaajalla on oikeus tehdä valvonta- /auditointikäyntejä myös ennalta ilmoittamatta perustellusta syystä esimerkiksi asiakaspalautteen tai henkilöstöilmoituksen johdosta.
- b) Palveluntuottaja raportoi tilaajalle valvontakäynnin yhteydessä asumisyksikön henkilöstön määrän ja koulutuksen sekä voimassa olevat lupatodistukset.
- c) Toimintayksikön vastuhenkilö täyttää kuukausittain sähköisen raportin yksikön toiminnasta sosiaali- ja terveystieteiden valvontayksikölle.
- d) Palveluntuottaja tekee asiakkaiden RAI-arvioinnin kerran vuodessa tai

asukkaan tilanteen muuttuessa. Tiedot ovat Tilaajan käytössä.

Mikäli Palveluntuottaja käyttää alihankkijoita, alihankkijoiden henkilöstöllä on tilaajavastuulain tarkoittamat kuvalliset henkilötunnisteet.

4.9 Tietojärjestelmävaatimukset

Lyhytaikaisen asumisen palvelusetelituottajalta vaaditaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-potilastietojärjestelmän käyttöönotto sen mukaisesti mitä järjestelmää asiakkaan hoidossa käytetään. Palveluntuottaja sitoutuu hankkimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tietohallinnon vaatimusten mukaiset tietokoneet. Palveluntuottaja asentaa koneille tarvittavat sovellukset järjestäjän tietohallinnon ohjeiden mukaisesti. Järjestelmiä käytetään hyvinvointialueen virtuaalisovelluksen avulla. Mediatri ja Pegasos-alueilla palveluntuottajat voivat sovitusti kirjata järjestäjän osoittamilla olemassa olevilla laitteilla. Jokaista kymmentä (10) hoitohenkilökuntaan kuuluvaa kohden tulee olla vähintään yksi tietokone, johon Lifecare/Mediatri/Pegasos-yhteys voidaan muodostaa. Järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytössä noudatetaan hyvinvointialueen erikseen antamia ohjeita. Hyvinvointialue ei laskuta tuottajia järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytöstä ajalla 1.4.-31.12.2023. Vuoden 2024 osalta järjestelmien lisenssimaksu ilmoitetaan loppuvuodesta 2023. Keski-Suomen hyvinvointialue pidättää oikeudet hinnan muutoksiin.

Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää palveluntuottajan työntekijöille asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöön liittyvän koulutuksen palvelun alkaessa. Palveluntuottajan työntekijöiden tulee osallistua jatkossa tilaajan järjestämiin/osoittamiin asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskeviin koulutuksiin, joista ilmoitetaan aina erikseen. Muusta koulutuksesta vastaa palveluntuottaja. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen sekä tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta.

Palveluntuottaja kirjaa hoitotyöhön liittyvät asiakastiedot ja työsuoritteet järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Asiakastyön kirjaaminen tehdään tilaajan toimintaohjeiden ja periaatteiden mukaisesti, Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden kirjaamisohje, joka on nähtävillä asumispalveluyksikössä, lainsäädännön vaatimuksia noudattaen.

Palveluntuottajalla tulee olla järjestelmä tai kirjattu toimintatapa poikkeamatilanteiden dokumentointia varten ja menettelytavat poikkeamien käsittelyyn (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.1.3).

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen ja tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta. Koulutukseen kuluva aika on palveluntuottajan työntekijöille työaikaa, jonka kustannuksista vastaa palveluntuottaja.

4.9.1 RAI-arviointimenetelmä

K-S HVA toteuttaa lyhytaikaisen asumispalveluiden asiakkaiden toimintakyvyn arvioinnin ja hoidon suunnittelun RAI -järjestelmällä (Resident Assessment Instrument, jatkossa "RAI-järjestelmä" ja siihen perustuva "toimintakyvyn arviointi (RAI)"). RAI-järjestelmä on asiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä asiakasrakenteen ja -hoitoisuuden arviointi- ja seurantajärjestelmä, josta lisätietoa löytyy osoitteesta: <https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen/rai-vertailukehittaminen/tietoa-rai-jarjestelmasta>.

Palveluntuottajia edellytetään käyttämään toimintakyvyn arviointeja (RAI) säännöllisen ympärivuorokautisessa palveluasumisessa palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnissa sekä palveluiden ja hoidon suunnittelussa. Säännöllisten toimintakyvyn arviointien (interRAI LTCF) yhteydessä tehdään lisäksi MNA-arviointi (Mini Nutritional Assessment) asiakkaan ali- ja virheravitsemustilanteen tunnistamisen tueksi. Rai-järjestelmän käyttäminen on palveluntuottajille maksutonta.

Toimintakyvyn arviointeja (RAI ja MNA) tehtäessä toimintakykytiedon kirjaaminen ei perustu vain ammattilaisen näkemykseen, vaan asiakkaan kanssa (tarvittaessa myös läheiset) keskustellaan toimintakyvystä. Lisäksi toimintakyvyn tietojen keräämiseen liittyy havainnointia ja mittauksia. K-S hyvinvointialueella on käytössä toimintakyvyn tiedote, jonka kautta asiakkaalle kerrotaan mistä toimintakyvyn arvioinnissa on kyse ja mihin arvioinnin tuottamia tietoja käytetään (tiedote dokumentin lopussa liitteenä).

Palveluntuottajan tulee huolehtia henkilökuntansa RAI-arviointiosaamisesta ja kouluttamisesta. RAI-järjestelmän käyttöön liittyvä peruskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti alueellisilla RAI Infoilla, RAIsoft-ohjelmistossa verkkokursseilla (kurssikokonaisuus: ohjelmisto, arvioinnin sisältö ja tulokset) sekä RAI-vastaavien ja esihenkilöiden/päälliköiden/johtajien - koulutuskokonaisuuksilla. Koulutukset

ovat maksuttomia. RAI järjestelmän laadukkaan ja tavoitteellisen käytön toteutukseksi yksiköihin tulee nimetä omasta henkilökunnasta RAI-vastaava/RAI-vas- taavia tai RAI-tiimi, jotka toimivat hoitohenkilöstön lähitukena ohjelmiston, arvioin- tiprosessin, arvioinnin sisällön ja tulosten osalta. RAI järjestelmän käytön onnistu- miseksi on saatavilla tukea mm. alueella toimivalta RAI-koordinaattorilta ja asian- tuntijoilta. RAI-arvioinnin tulokset ovat tilaajan käytettävissä. Tilaaja seuraa RAI - arviointien ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Käyttöönoton aloituksessa ole yhtey- dessä mervi.kivisto@hyvaks.fi

K-S hyvinvointialueella on käytössä RAIssoft-ohjelmisto, joka toimii SaaS-pilvipal- veluna (Software as a Service). Asiakkaalta ohjelmisto vaatii tietokoneen/tabletin, internet-yhteyden ja sopivan selaimen (Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Google Chrome tai Apple Safari). Ohjelmiston käyttö on maksutonta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) vastaa RAI-järjestelmän kansallisesta orga- nisoinnista sekä tuottaa kansallista vertailukehittämisen tietoa. Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittautumaan THL RAI-välineistön käyttäjäksi, joka oikeuttaa jär- jestelmän käytön ja kansallisen vertailutietojen käyttämisen. Alilisenssisopimus on maksuton. Sopimukset löytyvät linkistä [Files - ownCloud \(thl.fi\)](#)

RAI-arvioinnit tuottavat monipuolista tietoa päätöksenteon tueksi. Palvelutarvetta kuvaavaa mittaria (MAPLe 1–5) hyödynnetään tunnistettaessa, onko kyseessä vä- häistä (1), lievää (2), kohtalaista (3), suurta (4) vai erittäin suurta (5) palvelutarvetta. Mittari huomioi erityisesti asiakkaan kognition ja arkisuoriutumisen tilannetta (IADL ja ADL). Muita sisältöjä mittarissa ovat esimerkiksi haastavan käyttäytymisen oi- reet, kotiympäristön tilanne, kaatuilu, aktiivisuuden määrä ja muutokset kogniti- ossa tai arkisuoriutumisessa.

Kognition tilaa (CPS 0-6) kuvaava mittari auttaa ymmärtämään millainen vaikutus asiakkaan kognition tilalla (sisältäen päivittäinen päätöksenteko, muisti, ilmaisu- kyky) on esimerkiksi kotona selviytymiseen, turvalliseen lääkehoidon ja oikeanlai- sen ravitsemuksen toteutumiseen. Arkisuoriutumisen mittareilla (ADL = arki- suoriutuminen, perustoiminnot ja IADL = arkisuoriutuminen, välineelliset toimin- not) saadaan selville, tarvitseeko asiakas tukea tai apua esimerkiksi aterioiden valmistamisessa, kotitaloustöissä, ostoksilla käynneissä, lääkehoidon toteutuk- sessa, kuljetuksissa, ruokailussa, liikkumisessa tai henkilökohtaisen hygienian hoi- dossa.

Mahdollisten haastavan käyttäytymisen oireiden esiintyvyys ja vaikeus esim. ag- gressiivinen käyttäytyminen ja hoitotoimissa avustamisen vastustelu tulevat esille

ABS 0-12 mittarin avulla. Surullisuutta, ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta saadaan esille keskustelemalla ja havainnoimalla kahden eri mittarin avulla: Itsearvoitu mieliala (DRSSR 0-9) ja Masennuksen oiremittari (DRS 0-14). Lisäksi muodostuu alkoholin riskikäytöstä kertova mittari (AUDIT-C 0-12) ja sosiaalista vetäytymistä, motivaation puutetta ja vähentyneitä sosiaalista kanssakäymistä tunnistetaan SOCWD 0-12 mittarin avulla. Asumispalveluissa sosiaalisen osallisuuden määrää, kiinnostuneisuutta ja voimavaroja osallistua palvelussa järjestettyyn yhteiseen toimintaan kuvaava mittari (RISE 0-6).

Muita kokonaisarviointista muodostuvia mittareita ovat mm. asiakkaan terveydentilan vakaus (CHESS 0-5), kivun voimakkuus (PAIN 0-4), painoindeksi (BMI), kommunikointikyky vuorovaikutustilanteissa (COMM 0-8) ja kuulo- ja näkökyvyn tilanne (DbSI 0-5). Mittareiden lisäksi arvioinnista muodostuu herätteitä (CAP = Clinical Assessment Protocols), joiden avulla voidaan tunnistaa niitä osa-alueita, joihin henkilö tarvitsee esim. lisätukea tai kuntouttavia toimia. CAP-heräte aktivoituu kahdesta eri syystä, joko asiakas todennäköisesti hyötyy saadessaan asianmukaista tukea kyseisellä elämänalueella tai asiakkaan tilanne on vaarassa heikentyä, ellei siihen puututa. Herätteet liittyvät mm. läheisapuun, sosiaalisiin suhteisiin, kotiympäristöön, ihon kuntoon ja pidätyskykyyn. Paitsi mittarit niin arvioinnin yksittäiset kysymykset auttavat myös tunnistamaan hoidon ja palveluiden tarvetta, kuten päivystyskäyntien määriä tai läheisten/omaisten jaksamiseen liittyvää tilannetta. Asiakas on arviointiprosessissa aktiivinen osallistuja oman toimintakyvyn arvioinnissa ja asettaa omia henkilökohtaisia tavoitteita, jotka kirjataan arviointiin ja joiden toteutumista hän seuranta-arvioinnissa itse arvioi.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

5.1 Henkilöstön pätevyysvaatimukset sekä mitoitus

- a) Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asumisyksikössä on nimetty vastuuhenkilö, joka työskentelee yksikössä kokoaikaisesti. Vastuuhenkilö on vastuussa vain kyseisestä toimintayksiköstä. Vastuuhenkilöllä on vähintään ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto tai entinen vastaava opistotasoinen tutkinto. Soveltuvana tutkintona pidetään esimerkiksi sosionomin,

sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan tutkintoa ja vähintään kahden (2) vuoden työkokemus hoiva- ja hoitotyöstä sekä kokemusta /koulutusta esimiestyöstä.

- b) Tehtävärakenteen suunnittelussa on noudatettava lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 980/2012 3a § ja 20 §, lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia (559/1994) ja asetusta (564/1994). Hoitohenkilökunnan määrä ja tehtävärakenne on mitoitettu asukkaiden tarpeiden ja toimintakyvyn mukaan huomioiden myös erityisosaamista edellyttävien asiakkaiden määrä ja tarve. Henkilökunnan koulutusvaatimuksena on ensisijaisesti sairaanhoitaja (AMK) /terveydenhoitaja (AMK) tai aiempi vastaava opistoasteen koulutus, perus- tai lähihoitaja. Moniammatillisessa henkilöstössä voi työskennellä myös sosionomeja, geronomeja, fysio- ja toimintaterapeutteja, kuntoutuksen ohjaajia sekä hoiva-avustajia.

Henkilöstömitoituksessa lasketaan yhteen seurantajakson (3 viikkoa) aikana toteutuneet välittömän asiakastyön tunnit, jotka jaetaan yhden henkilön laskennallisella kolmen viikon työajalla (114,75 h) ja ympärivuorokautisen hoidon asiakkaiden määrällä.

- c) Henkilöstömäärää suunniteltaessa on varmistettava mitoituksen joustavuus (mm. poissaolojen korvaaminen sijaisilla). Asiakkaiden hoito ja hoiva on turvattava kaikkina vuorokauden aikoina.
- d) Asumisyksikössä tulee olla nimettynä sairaanhoitaja tai sairaanhoitajia vastaamassa asukkaiden sairaanhoidon kokonaisuudesta ja sairaanhoitajalle kuuluvista tehtävistä, kuten lääkehoidon vastuusta.
- e) Jokaisessa työvuorossa yksikön lääkehoidosta vastaa yksikön kokoon ja rakenteeseen nähden riittävä määrä vähintään lähihoitajan tutkinnon suorittaneita hoitajia, joilla on voimassa oleva ikääntyneiden palveluiden lääkehoitosuunnitelman mukainen lääkelupa.
- f) Välilliseen työhön on varattava riittävästi henkilöstöä välittömään asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön lisäksi viikon jokaisena päivänä.

- g) Hoitotyössä voi työskennellä yksi hoiva-avustaja 15 asukaspaikkaa kohden. Mikäli tämä hoiva-avustajamäärä ylittyy tilapäisesti, palveluntuottajan tulee olla yhteydessä valvontaan. Hoiva-avustaja ei voi vastata ryhmäkodista tai vastaavasta yksin. Hoiva-avustajan tehtävissä voi työskennellä henkilö, jolla on hoiva-avustajan koulutus (60 op). Koulutus koostuu kahdesta sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tutkinnon osasta. Hoiva-avustajana voi toimia myös sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa suorittava opiskelija, jonka opintosuoritukset riittävät hoiva-avustajan tehtävien suorittamiseen.
- h) Hoitohenkilöstöllä tulee olla jokin tunniste, esimerkiksi nimineula, jossa on selkeästi merkittynä ainakin ammattinimike ja etunimi.

5.2 Osaaminen

Henkilökunnan ammatillisen osaamisen on vastattava asiakkaiden hoidon ja hoidon tarpeita niin, että asukasta ei tarvitse siirtää yksiköstä muulloin kuin hänen ollessaan sairaalahoidon tarpeessa.

Palveluntuottajan henkilöstöllä on taitoa tehdä yhteistyötä asiakkaiden, heidän omaistensa ja läheistensä sekä hyvinvointi-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimijoiden sekä tilaajan kanssa.

Asumisyksikön henkilöstöllä on riittävä suomen kielen taito, ottaen huomioon henkilön työtehtävät. Asiakkaiden hoitoon osallistuvilla tulee olla vähintään hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Palveluntuottaja huolehtii asumisyksikön henkilöstön ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä sekä lakisääteisen täydennyskoulutuksen järjestämisestä. Toimintayksikössä tulee olla henkilöstön koulutussuunnitelma (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.1). Esihenkilön tulee seurata henkilöstön lisä- ja täydennyskoulutusvelvoitteen täyttymistä.

Hoitotyöhön osallistuvalla henkilöstöllä tulee olla vähintään Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen kulloinkin voimassa olevassa lääkehoitosuunnitelmassa vaadittu osaaminen.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että vaativampia sairaanhoidollisia tehtäviä varten yksikössä on riittävästi sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan koulutuksen saaneita työntekijöitä. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa vaativat lääkehoidot ja korvien

tutkiminen ja huuhtelu. Edellä mainitut laillistetut terveydenhuollon ammattihenkilöt toimivat myös ammatillisina asiantuntijoina sairaanhoidollisissa tehtävissä yksikön muulle henkilöstölle.

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen ja tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta. Koulutukseen kuluva aika on palveluntuottajan työntekijöille työaika, jonka kustannuksista vastaa palveluntuottaja.

Yksikössä on laitevastaava, joka huolehtii terveydenhuollon laiterekisterin ylläpidosta ja hoitohenkilöstön riittävästä laiteosaamisesta (laiteajokortti).

6. Palvelusetelin arvo

Lyhytaikaisen asumisen palveluseteli, 171 euroa/vrk

Palveluntuottaja laskuttaa asiakkaalta lyhytaikaisen asumisen asiakasmaksun, joka on omaishoidon vapaan osalta 11,60 euroa/vrk (3 vrk/kk) ja omaishoitovapaan ylittäviltä vuorokausilta (enintään 4 vrk/kk) 36,60 euroa/vrk.

Mikäli palveluntuottajan vuorokausihinta on korkeampi kuin palvelusetelin arvo, maksaa asiakas ylimenevän osan omavastuuosuutena /vrk perittävien asiakasmaksujen lisäksi.

7. Palse.fi-portaalin käyttäminen

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa palvelutapahtumat eli asiakkaan toteutuneet hoitovuorokaudet palse.fi-portaaliin. Palseen kirjataan jakson alkamis- ja päättymisajankohta sekä jakson kesto vuorokausina. Palvelutapahtumakirjaukset ovat ehtona palvelun laskuttamiselle. Tapahtumakirjaukset on tehtävä 30 päivän sisällä palvelun antamisesta. Palveluntuottaja voi laskuttaa hyvinvointialuetta vain toteutuneilta hoitovuorokausilta.

7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. palveluntuottaja muodostaa Palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Kun asiakas vaihtaa palveluntuottajaa ja asiakkaan luona käydään yhtä aikaa muutaman hoitotunnin verran saattaen vaihtaen, tehdään uudelle tuottajalle lisäriivi Palseen laskuttamista varten.

Palveluntuottaja laskuttaa asiakkaalta omavastuuosuuden sekä kunnalta palvelusetelin arvon toteutuneilta hoitovuorokausilta kuukausittain jälkikäteen. Laskutuksen perusteena on kunnan tekemä palvelupäätös.

Mikäli asiakas jättää maksamatta palveluntuottajan laskuttaman omavastuuosuuden, palveluntuottaja huolehtii itse maksuneuvotteluista sekä mahdollisesta perinnästä. Hyvinvointialue ei vastaa asiakkaan mahdollisesti maksamatta jääneistä asiakasmaksuosuuksista.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon tehtävissä toimiva työntekijä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän itse huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä julkisen että yksityisen sektorin työntekijöitä. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että jokainen työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä.

8.2 Palvelun peruuntuminen

Palveluntuottaja määrittää palvelun peruuttamiseen liittyvät ehdot palveluntuottajan ja asiakkaan välisessä sopimuksessa.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	5
4.1 Tilat, toimiluvat, laitteet, välineet ja sijainti.....	5
4.2 Laadunhallinta	7
4.3 Hoitotyö ja päivittäistoiminnot	9
4.4 Terveysten- ja sairaanhoito	12
4.5 Ateriapalvelu.....	13
4.6 Tukipalvelut	15
4.7 Turvallisuus	16
4.8 Vaadittava raportointi ja valvonta.....	18
4.9 Tietojärjestelmävaatimukset	18
4.9.1 RAI-arviointijärjestelmä	19
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	22
5.1 Henkilöstön pätevyysvaatimukset sekä mitoitus	22
5.2 Osaaminen	23
6. Palvelusetelin arvot	24
6.1. Palvelusetelin arvo	24
6.2 Palvelusetelin vuorokausihinnan muutos	26
6.3 Palveluntuottajan ilmoittaman hinnan tarkistus	26
7. Keskeytyssäännöt	26
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen	27
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	27
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	28
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	28
9.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus	28

1. Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palveluseteli

Ympärivuorokautinen palveluasuminen on vuokrasopimukseen perustuvaa asumispalvelua, jossa asiakas saa ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa sekä jatkuvaa apua päivittäisiin toimintoihin. Hoitohenkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden.

Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa turvataan yksilöllinen asuminen henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti eikä tarpeeseen voida vastata kotiin annettavilla palveluilla tai ikääntyneiden yhteisöllisellä asumisella. Ympärivuorokautisen asumisen asiakkaat ovat pääosin keskivaikeasti tai vaikeasti muistisairaita ja/tai monisairaita.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palveluseteli on vaihtoehto Keski-Suomen hyvinvointialueen ympärivuorokautisen asumisen omalle tuotannolle. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan hyvinvointialueen ylläpitämästä rekisteristä (www.palse.fi).

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Ympärivuorokautisen palveluasumisen tarkoituksena on ylläpitää asukkaiden päivittäistä toimintakykyä kuntouttavan työotteen ja monipuolisen yhteisöllisen sekä virikkeellisen toiminnan avulla kodinomaisessa ympäristössä. Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on mahdollista asua elämän loppuun asti.

Ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää asiakkaan ympärivuorokautisen hoivan ja hoidon, ateriat, siivouksen, vaatehuollon ja osallisuutta sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Jokaiselle asukkaalle laaditaan toimintakyvyn arviointiin (RAI) perustuva yksilöllinen ja tavoitteellinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Lisäksi asukkaille tehdään RAI-arvioinnin päivityksen yhteydessä ali- ja virheravitsemusarviointi (MNA). Toimintakyvyn arvioinnit toteutetaan vähintään puolivuositain tai asiakkaan voinnin oleellisesti muuttuessa.

Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja hoitoon on oikeutettu henkilö, jonka kotona asuminen itsenäisesti tai omaisen kanssa ei ole enää turvallista kotiin tuotetuista palveluista ja tukitoimista huolimatta. Henkilöllä tulee olla fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja/tai sosiaalisen toimintakyvyn huomattavaa

heikentymistä ja sen vuoksi henkilö tarvitsee ympärivuorokautista hoivaa ja valvontaa. Hoivan ja valvonnan tarvetta on säännöllisesti myös yöaikaan.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen palvelusetelissä myönnettävinä tuotteina ovat:

- Ympäri vuorokautisen asumisen perustaso
- Ympäri vuorokautisen asumisen erityistaso.

Kummallekin palvelusetelituotteelle on määritelty oma palvelusetelin vuorokausihinta.

Lähtökohtaisesti asiakkaalle myönnetään perustason palveluseteli.

Ympäri vuorokautisen asumisen erityistason palveluseteli myönnetään vain silloin, kun asiakkaalla on lääkärin tekemä saattohoitopäätös.

Mikäli palvelusetelituottajan vuorokausihinta on sama kuin ostopalveluna järjestetyn palvelun vuorokausihinta, asiakkaalle myönnetään paikkaa ensisijaisesti ostopalvelusopimuksella.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Hyvinvointialueen palveluohjaus tekee asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin ja palvelu myönnetään arvioinnin perusteella SAS-työryhmässä. Päätöksenteossa noudatetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuuston vahvistamia ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen myöntämisen perusteita. SAS-työryhmän päätöksen perusteella asiakkaalle tehdään myönteinen päätös ympärivuorokautisesta palveluasumisesta.

3. Palvelun järjestäminen

Ympäri vuorokautisella palveluasumisella turvataan yksilöllinen asuminen henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti. Asukkaat ovat pääosin keskivaikeasti tai vaikeasti muisti- ja/tai monisairaita. Keski-Suomen hyvinvointialueella ympärivuorokautista palveluasumista

järjestetään omana toimintana, ostopalveluna, palvelusetelillä ja perhehoitona. Ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettävä palvelu vastaa myöntämisen perusteilta ja sisällöltä hyvinvointialueen omaa palvelua. Ympärivuorokautisen asuminen myöntämisen perusteet vahvistetaan vuosittain aluehallituksessa.

Tilaaaja tekee Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja myöntää palvelun. Tilaaaja tekee myönteisen päätöksen ympärivuorokautisen palveluasumisen tarpeesta Asiakkaille, jotka täyttävät Tilaaajan asettamat ympärivuorokautisen palveluasumisen kriteerit. Asiakas valitsee asumispalveluyksikön Palveluntuottajien ilmoittamista vapaista asumispalvelupaikoista.

Palveluntuottajalla on yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukainen lupa tuottaa palvelua. Palveluntuottaja vastaa siitä, että Tilaaajalla on ajantasainen tieto Palse.fi-portaalissa tai muussa Tilaaajan osoittamassa paikassa asumispalveluyksiköiden vapaista paikoista.

4. Palvelun sisältövaatimukset

4.1 Tilat, toimitukset, laitteet, välineet ja sijainti

Palveluntuottajan tarjoamien palveluiden ja tilojen tulee vastata Aluehallintoviraston/Valviran myöntämää toimitusta. Palveluntuottajan palveluyksikkö sijaitsee Keski-Suomen maakunnan alueella.

- a) Liikkuminen koko asumisyksikössä on esteetöntä. Jos asumisyksikön tilat ovat useassa tasossa, tasojen välillä on hissi.
- b) Asukkaalla on käytössään esteetön henkilön käyttöön soveltuva oma huone ja WC-pesutila, jossa on tarvittavat tukikahvat ja jonka oven saa suljettua. Myös vuoteessa elävän asukkaan tulee päästä huoneesta ulos joko sängyllä tai tarvittavalla apuvälineellä esim. geriatrinen tuoli. Asukkaan huoneen ja vessan oven lukituksen tulee vastata asukkaan tarpeita ja mahdolliset muutokset toteuttavat ja kustantaa palveluntuottaja.
- c) Huoneissa on vähintään seuraava kalustus ja varustelu: asiakkaan tarpeita vastaava korkeussäädettävä sänky, patja, vaatekaappi ja lukittava säilytysmahdollisuus. Sängyissä on laidat ja tarvittaessa nousutuki. Laidat

ovat nostettavissa ja laskettavissa. Asukkaalla on myös mahdollisuus kalustaa huone kokonaan tai osittain omilla kalusteillaan.

- d) Palveluntuottajalla on mahdollisuus tarjota pariskunnille tarkoitettuja asuntoja ns. vanhuspalvelulain mukaisesti.
- e) Omaiselle tulee pyrkiä järjestämään saattohoitotilanteessa mahdollisuus yöpyä palvelutalossa asukkaan kanssa samassa huoneessa. Palveluntuottaja voi periä omaiselta kohtuullisen maksun yöpymisestä sekä tarjoamistaan aterioista.
- f) Asumisyksikössä on asukkaiden käyttöön yhteisiä tiloja ruokailua ja oleskelua varten. Tilat tukevat asiakkaan toimintakyvyn mukaista sosiaalista kanssakäymistä. Tiloissa on mahdollista järjestää aktiivisen arjen mahdollistavaa ja kuntouttavaa toimintaa sekä yhteisöllisiä tilaisuuksia.
- g) Tilojen lämpötilan tulee olla säädettävissä vuodenaikaan nähden sopivaksi.
- h) Asumisyksikön tiloista on esteetön pääsy ulkoilemaan ja ympäristö on siisti. Myös muistisairaana turvalliseen ja esteettömään ulkoiluun on kiinnitettävä huomiota ja turvattava se esimerkiksi piha-alueen aitaamisella, jollei hoitohenkilöstön läsnäoloa voida turvata.
- i) Tilojen, laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on kunnossapito- ja hygieniasuunnitelmat. Palveluntuottaja on nimennyt vastuuhenkilön ja vastaa em. kustannuksista itse.
- j) Asumispalveluyksikön hankintavastuulle kuuluvat asukkaiden yhteiskäytössä olevat apuvälineet sekä välineet, joiden käytön tavoitteena on henkilökunnan ergonomian ja työturvallisuuden parantaminen.

Palveluntuottajan tulee tarvittaessa tarjota 20 asukasta kohden:

- Yksi henkilönostin sekä nostoliinoja
- Yksi pyörällinen suihkutuoli
- Ulkoilu- ja kuljetuskäyttöön 1–2 peruspyörätuolia
- 2 geriatrista tuolia (kallistettava selkänoja ja ylösnousevat jalkatuet)
- WC-istuimeen kiinnitettäviä korokkeita 5 kpl

- Noston ja siirron apuvälineitä (esim. talutusvyö, pyörähdyslevyt, liukulaudat, liukumatot)
- Keskiriskin painehaavaestotuotteita (esim. kantapääpehmuste, istuintyynt)
- Keskiriskin antidecubitus -patja
- Kallistettava pyörätuoli ulkoilua varten
- Yksi imulaite
- Lisäksi yksi suihkupaari tai kallistettava suihkutuoli asumispalveluyksikköä kohti.

Pienemmissä yksiköissä apuvälinevaadetta sovelletaan asukasmäärän mukaisesti.

Palveluntuottajan itse hankkimien apuvälineiden huolto- ja puhdistusvastuu on palveluntuottajalla. Apuvälineiden laatu ja määrä tulee olla asukkaiden toimintakykyä ja hoitoisuutta vastaava niin, että ne mahdollistavat asukkaan hoitamisen elämän loppuun saakka. Palveluntuottaja ohjaa ja neuvoo asiakasta apuvälineiden käytössä ja tarvittaessa ohjaa niiden hankinnassa, sekä huolehtii, että apuvälineet ovat toimivia ja turvallisia.

Asumispalveluyksikön jokaisessa yksikössä/ryhmäkodissa on nimetty apuvälineistä vastaava työntekijä joustavan yhteistyön edistämiseksi apuvälinepalvelun ja palveluyksikön välillä.

4.2 Laadunhallinta

- a) Yksiköllä on ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma (kirjallinen, julkisesti nähtävillä) ja omavalvonnasta vastaava henkilö on nimetty siten kuin laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) edellyttää. Omavalvontasuunnitelma päivitetään tarvittaessa tai vähintään kerran vuodessa. Sisällön osalta huomioidaan ja hyödynnetään yksikön asukkaiden toimintakyvyn arviointien (RAI) tuottamia tietoja.
- b) Palveluntuottaja huolehtii asumisyksikössä asukkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta ja kunnioittamisesta, oikeudenmukaisuudesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja

turvallisuuden takaamisesta. Jokaisen asukkaan yksilölliset tarpeet huomioidaan ja niihin vastataan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti.

- c) Henkilöstön vastuut ja valtuudet (tehtäväkuvat) on määritelty kirjallisesti.
- d) Asumisyksikön keskeiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet on määritelty kirjallisesti (Kirjataan Palse.fi-järjestelmään).
- e) Asumisyksikössä käytetään yleisesti hyväksytyjä hoito-ohjeita, kuten Käypä hoito -suosituksia, sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeita.
- f) Asumisyksiköllä on kirjallinen Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukainen lääkehoitosuunnitelma (Kirjallinen). Lääkehoidosta vastaava henkilö on nimetty. Lääkehoitosuunnitelma on lääkärin hyväksymä. Henkilöstön lääkehoidon osaamisesta ja myönnettyistä luvista on ajan tasalla oleva luettelo (Turvallinen lääkehoito-opas: Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:6)
- g) Yksiköllä on kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.3). Hygieniasta vastaava henkilö on nimetty.
- h) Yksikön vastaava yhdessä RAI-vastaavan tai RAI-tiimin kanssa huolehtivat toimintakyvyn arviointien (RAI ja MNA) laadusta; tämä sisältää arviointien ajantasaisuudesta ja luotettavuudesta huolehtimisen.
- i) Palveluntuottaja kerää asiakaspalautetta asukkailta ja näiden läheisiltä vuosittain. Tulokset ovat julkisesti nähtävillä yksikössä, ja niitä hyödynnetään asumisyksikön toiminnan kehittämisessä.
- j) Tilaaja varaa itselleen oikeuden määritellä oman asiakastyytyväisyyskyselynsä sisällön ja ajankohdan.
- k) Palveluntuottajalla on kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomioidmisesta palvelussa (Kirjallinen).

4.3 Hoitotyö ja päivittäistoiminnot

Ympärivuorokautinen palveluasuminen on laadullisesti hyvää sosiaalihuoltoa (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista (980/2012). Lähtökohtaisesti asukkaalla on oikeus asua ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikössä elämänsä loppuun saakka.

Palveluntuottaja huolehtii asukkaan ja/tai asukkaan asioidenhoitajan kanssa siitä, että asukas saa hänelle kuuluvat julkiset etuudet (esim. KELA). Asukkaan rahanasioiden hoidosta vastaa asiakas itse tai hänen valtuuttamansa henkilö/käräjäoikeuden määräämä edunvalvoja. Palveluntuottaja avustaa tarvittaessa asukasta edunvalvonnan järjestämisessä. Palveluntuottaja avustaa asukasta tulotietojen toimittamisessa tilaajalle.

Palveluntuottaja vastaa asukkaan kuljetusjärjestelyistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ja huolehtii hänelle niihin tarvittaessa saattajan. Palveluntuottaja avustaa asiakasta liikkumisen järjestelyissä erilaisiin sosiaalisiin tilaisuuksiin (esimerkiksi vierailut omaisten luona, juhlat, teatteri ym. tilaisuudet, jotka tapahtuvat asumisyksikön ulkopuolella). Asukas vastaa kuljetuskustannuksista.

Asukkaita hoidetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti toimintakykyä ylläpitävällä ja edistävällä työotteella.

Jokaiselle asukkaalle laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, joka perustuu asukkaan toimintakyvyn arviointiin (RAI ja MNA), ja jossa huomioidaan asukkaan omat voimavarat.

Palveluntuottaja huolehtii hoito- ja palvelusuunnitelman laatimisesta, toteutuksesta, seurannasta ja arvioinnista. Suunnitelmassa huomioidaan asukkaan itsemääräämisoikeus sekä yksilöllinen osallistuminen palvelujen suunnitteluun. Asiakas ja omaiset otetaan mukaan suunnitelman tekemiseen. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa määritellään palvelut ja muut asukkaan arkea tukevat seikat sekä hoidon tavoitteet. Hoito- ja palvelusuunnitelmalle tulee kirjata asukkaan tahto ja toiveet. Hoito- ja palvelusuunnitelma päivitetään vastuuhoidajan aloitteesta aina asukkaan hoidon ja avuntarpeen muuttuessa, kuitenkin vähintään kuuden (6) kuukauden välein. Tilaajalla on oikeus osallistua hoito- ja palvelusuunnitelman päivittämiseen.

Jokaisella asumisyksikön asukkaalla on koko ajan nimetty vastuuhoitaja. Asukas ja tämän läheiset ovat tietoisia siitä, kuka vastuuhoitaja on ja mitä vastuuhoitajan tehtäviin kuuluu (Kirjallinen).

Asukkaiden läheisiä rohkaistaan ylläpitämään yhteyksiä asukkaisiin ja heillä on mahdollisuus saada hoitohenkilökunnalta ohjausta, jotta he pystyvät halutessaan osallistumaan läheisensä hoitoon. Asumisyksiköllä on suunnitelma ja käytäntö siitä, kuinka usein ja millä tavoin omaisille tiedotetaan asukkaan asioista ja voinnista, jollei asukkaan kanssa ole sovittu muusta toimintatavasta (kirjataan omavaltontasuunnitelman kohtaan 4.2.3). Puhelimitse tapahtuva yhteydenpito ei saa aiheuttaa ylimääräisiä kuluja tilaajalle, viranomaisille tai läheisille. Puhelumaksun tulee olla normaalin paikallisverkkomaksun suuruinen.

Asukkaat saavat elää tottumallaan päivärytmillä kuitenkin niin, ettei heidän terveytensä vaarannu. Iltatoimet tulee suunnitella aloitettavaksi aikaisintaan klo 17.00 jälkeen, porrastetusti asukkaiden toiveiden mukaisesti klo 22 asti. Asukkailla tulee olla mahdollisuus päästä nukkumaan halutessaan myöhemmin.

Palveluntuottajalla on nimetty virike- tai kulttuurivastaava ja hänen tehtävänsä on kirjattu työntekijän tehtävänkuvaan. Virike -/ kulttuuritoiminnasta on laadittu kirjallinen vuosisuunnitelma. Palveluntuottaja järjestää säännöllisesti päivittäin asukkailleen toiminnallisia ryhmiä ja/tai keskusteluryhmiä sekä viriketoimintaa. Myös iltaisin tulee olla asukkaiden toimintakykyä tukevaa ja aktivoivaa toimintaa. Viriketoiminnan viikko-ohjelma kellonaikoinen tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Päivittäin järjestettävä viriketoiminta dokumentoidaan niin, että järjestetty toiminta on tilaajan tarkastettavissa. Passiivinen tv:n katselu ja radion kuuntelu eivät ole viriketoimintaa.

Lisäksi asukkaille järjestetään juuri heidän tarpeilleen soveltuvia liikuntaryhmiä. Toiminnan tavoitteena on ylläpitää ja parantaa asukkaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä. Kaikessa toiminnassa toteutetaan kuntouttavaa työtä. Asukkaalla on mahdollisuus yhteisölliseen toimintaan omassa asumisyhteisössään. Asukkaiden niin toivoessa järjestetään asumisyksikössä myös asukkaiden uskontokunnan mukaisia hengellisiä tilaisuuksia. Asukkaat voivat osallistua virkistysohjelman, retkien sekä asumisyksikössä järjestettävien tapahtumien ja juhlien suunnitteluun ja järjestämiseen. Edellä mainittua toimintaa toteuttavat hoitajat sekä ulkopuoliset yhteistyötahot.

Sään salliessa asukkaalla on mahdollisuus päivittäiseen ulkoiluun kuntonsa ja

toiveensa mukaisesti. Ulkoilua toteutetaan säännöllisesti ja se dokumentoidaan. Asukkaan kieltäytyminen ulkoilusta dokumentoidaan. Palveluntuottajalla on suunnitelma ulkoilutusten säännöllisestä toteutuksesta (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.1). Suunnitelmassa varmistetaan jokaisen asukkaan, myös vuoteessa elävän, ulkoilutus vähintään kerran viikossa. Mikäli yksikössä on parvekkeet ja/tai terassit, on niiden käyttö mahdollistettava myös apuvälineitä käyttäville. Myös vuoteen siirtäminen terassille tai parvekkeelle on toivottavaa.

Asukas voi liikkua yhteisissä ja turvallisissa tiloissa ja osallistua asumisyksikön askareisiin ja päivittäisiin toimintoihin kuten oman huoneen siivoukseen ja pöytien pyyhkimiseen. Tarpeen mukaan huomioidaan hygieniamääräykset. Asukkailla on oltava mahdollisuus olla osallinen asumisyhteisössään toimintakyvystään riippumatta.

Asukas-/yhteisökokoukset järjestetään säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Kokouksissa käsitellään asumisyksikön arjen asioita ja asiakkaille annetaan mahdollisuus vaikuttaa yksikön toimintaan ja arjen sisältöön. Järjestettävissä kokouksissa suunnitellaan seuraavien viikkojen toimintaa sekä otetaan asiakkaiden toiveet huomioon (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.3). Asukas-/ yhteisökokouksista pidetään muistiota, josta on seurattavissa, kuinka suunniteltu toiminta on toteutunut. Muistioon kirjataan osallistujat ja asiakkaiden huomiot.

Omaisyyhteistyöstä on suunnitelma, jota toteutetaan yksikössä (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.3). Omaisilla on mahdollisuus vaikuttaa ja kehittää asumisyksikön toimintaan, esimerkiksi perustettava omaisfoorumi, josta pidetään muistiota.

Asumisyksikössä järjestetään säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa tapaamistilaisuuksia asukkaiden omaisille. Omaistenilloista pidetään muistiota, muistioon kirjataan osallistujat ja omaisten huomiot. Palvelun tilaaja kutsutaan tilaisuuksiin mukaan. Omaisyhteistyössä voidaan käyttää erilaisia teknologisia ratkaisuja.

Palveluntuottajan järjestää asumisyksikköön vähintään kerran kuukaudessa kampaaja-, parturi- ja jalkahoitopalveluja. Asukas itse päättää, käyttääkö järjestettyjä palveluja. Edellä mainitut palvelut ovat asukkaan itsensä maksettavia.

4.4 Terveyden- ja sairaanhoito

Palveluntuottaja vastaa asukkaiden perushoivasta sekä asukkaiden pitkäaikaisten sairauksien säännölliseen hoitoon kuuluvista toimista ja niiden seurannasta (esim. insuliinipistokset, verensokerimittaukset). Palveluntuottaja seuraa asukkaiden terveydentilaa ja reagoi muutoksiin.

Asukkaiden yksityisyys turvataan hoitotoimenpiteiden aikana.

a) Perushoidolliset tehtävät:

- kokonaisvaltaisesta hygieniasta (hampaiden pesu/suun puhdistus 2 kertaa vuorokaudessa, ihonhoito, kynsien leikkaaminen, suihkussa käyminen jne.), wc-toimista, hiusten ja parran siisteydestä huolehtiminen
- asianmukaisesta pukeutumisesta huolehtiminen
- ravitsemuksesta huolehtiminen
- terveydentilan ja voinnin seuranta sekä tarpeenmukainen hoito ja hoitohjaus
- hoitotarvikkeiden ja välineiden hankinta ja hankinnassa avustaminen, paikallinen hoitotarvikejakelu-ohjeistus huomioiden
- apuvälineiden hankinta, käytön opastaminen, säätäminen asiakkaalle sopivaksi sekä apuvälineen siisteydestä huolehtiminen
- jalkojen hoito

b) Lääkehoitoon liittyvät tehtävät:

- lääkkeiden anto, lääkehoidon seuranta sekä arviointi
- apteekkiasioiden hoito
- reseptien uusimisesta huolehtiminen (työntekijöillä ajantasaiset luvat ja varmennekortit eResepti-käytäntöihin, <https://www.kanta.fi/fi/terveydenhuollolle-sahkoinen-resepti>)
- tarvittavista seurannoista huolehtiminen
- kontaktit omaan lääkäriin

c) Eryistä perehdytystä vaativat ja/tai luvanvaraiset tehtävät:

- PKV-lääkkeiden antaminen
- annosmuutokset lääkärin antamien ohjeiden mukaan

- rokotteiden antaminen kuten kansallisessa rokotusohjelmassa on määritetty sekä ne yleisvaaralliset sairaudet, joihin on rokote ja riskiryhmään kuuluville suositus sen ottamiseksi.
- injektioiden antaminen
- lääkelistan ylläpito asiakkaan järjestäjän määrittämällä järjestelmällä
- kestokatetrointi
- suoniverinäytteen otto
- laboratorionäytteiden tulosten alustava tulkinta
- haavanhoitojen toteuttaminen ja hoidon vaikutusten seuranta lääkärin antaman ohjeen mukaan
- ompeleiden poisto
- vaativien lääkehoitojen, kuten lääkeinfuusiopumppuhoitojen toteuttaminen ihonalaiskudokseen
- korvien tutkiminen ja korvahuuhtelut

Palveluntuottaja vastaa laboratorionäytteiden ottamisesta, näytteiden ottamiseen liittyvästä välineistöstä ja näytteiden kuljettamisesta analysoitavaksi sekä kuljetuskustannuksista.

4.5 Ateriapalvelu

Palveluun ja sen hintaan kuuluu päivittäisen ruokailun järjestäminen sisältäen vähintään aamupalan, lounaan, päiväkahvin/välipalan, päivällisen ja iltapalan.

Ruokahuollossa sitoudutaan valtakunnalliseen ikäihmisten ravintosuositukseen (Vireyttä seniorivuosiin. Ikääntyneiden ruokasuositus. VRN ja THL julkaisu 4/2020). Ruokahuollossa otetaan huomioon ravitsemusterapian, ruokapalvelun sekä hoito- ja lääketieteen näkökulmat. Aterioiden suunnittelussa varmistetaan asukkaan riittävä ravinnonsaanti sekä ravinnon monipuolisuus ja terveellisyys.

Palveluasumisyksikössä on suunnitelma siitä, miten ravitsemuksesta huolehditaan ongelmatilanteissa kohderyhmä huomioiden (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.2.)

- a) Palveluntuottaja on määritellyt menettelytavat, miten heikkokuntoisten asukkaiden riittävä nesteiden ja ravinnonsaanti sekä ruokailussa tarvittava apu turvataan. Soseutetun ruoan monipuolisuuteen ja esteettisyyteen kiinnitetään huomiota.

- b) Asukkailla on mahdollisuus erityisruokavalioihin esimerkiksi allergia, laktoosi-intoleranssi, keliakia, diabetes, kihti tai uskonnollisista ja vakaumuksellisista syistä. Myös erityisruokavaliot ovat monipuoliset ja ravitsemuksellisesti riittävät. Terveysteen perustuvan erityisruokavaliion tarpeen tulee olla lääkärin toteama.
- c) Ateria-aikojen tulee jakautua tasaisesti noin kolmen tunnin välein huomioiden erityistarpeet, kuten energiatiheä ruokavalio.
- d) Asukkaiden yöpaasto on korkeintaan 10–11 tuntia. Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus nauttia välipaloja myös myöhään illalla sekä yöllä.
- e) Asumisyksikössä mitataan ja seurataan asukkaiden ravitsemusta ja painoa. Päivittäinen energiansaanti on vähintään 1800-1900 kcal. Ruokailuissa tulee huomioida riittävä päivittäinen proteiiniinsaanti 1,2-1,4 g painokiloa kohden/vrk (15-20 % energiansaannista). Tehostettua ruokavaliota järjestetään tarvittaessa (esim. runsasenerginen ravinto). Seuranta dokumentoidaan.
- f) Asukkaat ruokailevat ensisijaisesti yhteisissä tiloissa. Asukkaan voimien vaatiessa ruoka voidaan tarjolla asukkaan omaan huoneeseen.
- g) Ruokalistat (4-6 viikon kierto) laaditaan ennakkoon ja ne ovat asukkaiden ja omaisten nähtävillä (kirjallinen). Ruokalistoissa huomioidaan perinneruoat ja vuodenaikojen vaihteluun kuuluvat sesonkiruoat. Ruokailuajat on määriteltä ja myös ne ovat asukkaiden ja omaisten nähtävillä. Asukkaat voivat osallistua ruokalistojen suunnitteluun ja heidän toiveitaan toteutetaan. Lounas tai päivällinen eivät saa toistuvasti viikon ruokalistalla olla puuroja tai vellejä.
- h) Palveluntuottaja kerää asukkailta säännöllisesti palautetta ruoasta ja hyödyntää sitä ateriapalvelun kehittämisessä.
- i) Ruoan kanssa tekemisissä olevalla henkilökunnalla on elintarvikelain edellyttämä hygieniapassi.
- j) Palveluntuottajalla on ohjeistus hygieniasta mm. käsihygieniasta (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.3.3). Elintarvikehuollon omavalvontasuunnitelma on tehty ja hyväksytty (Esitetään Terveystarkastajalle). Suunnitelma on nähtävillä asumisyksikössä.

4.6 Tukipalvelut

Tukipalvelu sisältää yksikössä tehtävät kodinhoidolliset tehtävät: siivous, pyykinpesu (tavallinen konepesu), keittiötyö jne.

- a) Ensisijaisesti palveluntuottaja tarjoaa vuode- ja liinavaatteet, mutta asukkailla on mahdollisuus käyttää myös omia niin halutessaan. Palveluntuottaja vastaa kaikkien tavallisen konepesun kestävien tekstiilien (esim. liina- ja käyttövaatteet, verhot) pesusta kustannuksellaan. Palveluntuottaja sopii asukkaan tai hänen asianhoitajansa kanssa tavallisesta konepesusta poikkeavaa pesua vaativien tekstiilien pesusta/huollosta. Palveluntuottaja huolehtii, että asukkailla on aina käytettävissä puhtaita käyttövaatteita. Omainen merkitsee tarvittaessa asukkaiden omat tekstiilit (tarvittaessa palveluntuottaja). Palveluntuottaja huolehtii, että käytössä olevat yleisen tilan kodintekstiilit vastaavat paloviranomaisen voimassa olevia määräyksiä.
- b) Palveluntuottaja huolehtii asukashuoneiden päivittäisestä siisteydestä. Palveluntuottajalla on kirjallinen siivoussuunnitelma (nähtävillä pyydettyäessä). Siivoussuunnitelmassa on määritelty puhtaustaso, vastuut, tehtävät ja siivousaikataulu. Siivousta hoitavalla henkilökunnalla on riittävä osaaminen. Asumisyksikön yhteisten tilojen sekä asukashuoneiden yleisilme on siisti. Asumisyksikössä on kirjallinen jätehuoltosuunnitelma, jossa on määritelty vastuut ja tehtävät (nähtävillä pyydettyäessä). Asukkaat voivat osallistua toimintakykynsä mukaisesti siivoukseen huomioiden kuntouttavan työotteen.
- c) Siivoukseen kuuluvat tarvittavat aineet ja välineet, ylläpito- ja viikkosiivous sekä vuosittainen suursiivous. Asumisyksikössä päivittäinen siistiminen on osa jokapäiväistä huolenpitotyötä. Hoitotoimenpiteiden yhteydessä tarkistetaan, että asukashuone on kunnossa, pyyhitään tahrat, viedään roskat ja oiotaan tekstiilit sekä otetaan roskat lattioidelta.
- d) Asukashuoneen viikkosiivous sisältää imuroinin tai lattioiden kosteapyyhinnän, hygienia-tilojen perussiivouksen sekä asunnon yleisestä järjestyksestä huolehtimisen. Lisäksi kerran vuodessa tapahtuva perusteellinen siivous, johon sisältyy vaate- ja keittiökaappien sekä

parveketilan puhdistus ja järjestäminen sekä ikkunoiden ja parvekelasien pesu.

- e) Palveluntuottaja vastaa yleisistä, hoito- ja kulutustarvikkeiden riittävästä ja säännöllisestä hankinnasta kustannuksellaan (esim peseytymistuotteet sisältäen pesulaput, perusihovoiteet, wc-paperi, roskapussit ja pyykinpesuaine)
- f) Erityiset henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet ja lyhytaikaiseen tarpeeseen (alle kolme kuukautta) liittyvät hoitotarvikkeet asukkaat kustantavat itse. Asukkaan pitkäaikaiseen hoitoon liittyvät hoitotarvikkeiden jakelun hoitotarvikkeet, kuten vaipat, katetrit ja haavanhoitotuotteet, määräytyvät omavastuun ja ilmaisjakelun osalta, kulloinkin terveydenhuollon hoitotarvikkeiden jakelun voimassa olevan ohjeen mukaisesti. Tilaaja toimittaa ohjeen palveluntuottajalle.
- g) Palveluntuottaja vastaa kustannuksellaan muuttosiivouksesta asiakkaan vaihtumisen yhteydessä.

4.7 Turvallisuus

Asukas saa halutessaan aina yhteyden henkilökuntaan vuorokauden ajasta riippumatta henkilökohtaisesti.

Palveluntuottajalla on kirjalliset ohjeet menettelytavoista seuraavissa tilanteissa: huonemuistisen asukkaan turvallisuuden varmistaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.3), kaatumavaara-asukkaan tunnistaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.3), puuttuminen asukkaan kaltoin kohteluun (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.2), asukkaan liikkumisvapauden rajoittaminen (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.2.2) sekä toimiminen muissa erityistilanteissa esim. evakuointi, ensiapu, väkivalta tai kadonneen asukkaan etsintä (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4). Asumisyksikön henkilökunta harjoittelee tilanteissa toimimista säännöllisesti. Harjoitukset ja korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan.

- a) Palveluntuottajalla on hoitajakutsujärjestelmä (hälytyspainike, turvaranneke, puhelimen yhteydessä oleva hälytysmahdollisuus, kulunvalvonta tai riittävä muu järjestely). Järjestelmä laitteineen sisältyy

tarjottavan palvelun hintaan kuten myös hälytysten perusteella tapahtuvat auttamiskäynnit. Hoitajakutsuhälytyksen tullessa hoitajan on välittömästi käytävä tarkistamassa asukkaan tilanne.

- b) Asukkaiden hoidontarpeeseen perustuva kahden autettavuus on turvattava kaikkina vuorokaudenaikoina.
- c) Seuraavaan työvuoroon saapuva hoitohenkilökunta saa asukasraportin vuoron alkaessa.
- d) Yöhoitaja kiertää asumisyksikössä asukkaiden kunnon ja toimintakyvyn edellyttämällä tiheydellä, mutta vähintään kahden tunnin välein, ja kirjaa kierroksista syntyneet havainnot. Asukkaiden hoivan- ja hoidontarve sekä tilat määrittelevät tarvittavien yöhoitajien määrän. Mikäli asukkaita on vähintään n. 30 tai tilat sijaitsevat useammassa kerroksessa, yksikköön vaaditaan vähintään kaksi yöhoitajaa.
- e) Palveluntuottaja pitää asumisyksikön piha-alueet turvallisina ja kulkureitit esteettöminä.
- f) Palveluntuottaja huolehtii riskikartoitusten säännöllisestä tekemisestä. Korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan.
- g) Palveluntuottajalla on kiinteistöä ja irtaimistoa sekä omaa toimintaansa koskeva kattava ja voimassa oleva vakuutus. Palveluntuottajalla on vastuuvakuutus henkilö- ja esinevahinkojen varalta. Palveluntuottajien tulee ohjeistaa asiakkaita ottamaan kotivakuutuksen.
- h) Palveluntuottaja on osa Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen valmiussuunnitelman mukaista toimintaa kriisitilanteissa (kirjallinen). Palveluntuottajan valmiussuunnitelman tulee täydentää ikääntyneiden palvelujen valmiussuunnitelmaa.
- i) Palveluntuottaja noudattaa Keski-Suomen hyvinvointialueen Potilas- ja asiakasturvallisuussuunnitelman ohjeita (Tilaaja toimittaa palveluntuottajalle, Nähtävillä yksikössä).

4.8 Vaadittava raportointi ja valvonta

- a) Tilaajalla on oikeus tehdä valvonta- /auditointikäyntejä myös ennalta ilmoittamatta perustellusta syystä esimerkiksi asiakaspalautteen tai henkilöstöilmoituksen johdosta.
- b) Palveluntuottaja raportoi tilaajalle valvontakäynnin yhteydessä asumisyksikön henkilöstön määrän ja koulutuksen sekä voimassa olevat lupatodistukset.
- c) Toimintayksikön vastuhenkilö täyttää kuukausittain sähköisen raportin yksikön toiminnasta sosiaali- ja terveystalouden valvontayksikölle.
- d) Palveluntuottaja tekee asiakkaiden RAI-arvioinnin vähintään kaksi kertaa vuodessa tai asukkaan tilanteen muuttuessa. Tiedot ovat Tilaajan käytössä.

Mikäli Palveluntuottaja käyttää alihankkijoita, alihankkijoiden henkilöstöllä on tilaajavastuulain tarkoittamat kuvalliset henkilötunnisteet.

4.9 Tietojärjestelmävaatimukset

Ympäri vuorokautisen asumisen palvelusetelituottajalta vaaditaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-potilastietojärjestelmän käyttöönotto sen mukaisesti mitä järjestelmää asiakkaan hoidossa käytetään. Palveluntuottaja sitoutuu hankkimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tietohallinnon vaatimusten mukaiset tietokoneet. Palveluntuottaja asentaa koneille tarvittavat sovellukset järjestäjän tietohallinnon ohjeiden mukaisesti. Järjestelmiä käytetään hyvinvointialueen virtuaaliovelluksen avulla. Mediatri ja Pegasos-alueilla palveluntuottajat voivat sovitusti kirjata järjestäjän osoittamilla olemassa olevilla laitteilla. Jokaista kymmentä (10) hoitohenkilökuntaan kuuluvaa kohden tulee olla vähintään yksi tietokone, johon Lifecare/Mediatri/Pegasos-yhteys voidaan muodostaa. Järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytössä noudatetaan hyvinvointialueen erikseen antamia ohjeita. Hyvinvointialue ei laskuta tuottajia järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytöstä ajalla 1.4.-31.12.2023. Vuoden 2024 osalta järjestelmien

lisenssimaksu ilmoitetaan loppuvuodesta 2023. Keski-Suomen hyvinvointialue pitää oikeudet hinnan muutoksiin.

Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää palveluntuottajan työntekijöille asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöön liittyvän koulutuksen palvelun alkaessa. Palveluntuottajan työntekijöiden tulee osallistua jatkossa tilaajan järjestämiin/osoitamiin asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskeviin koulutuksiin, joista ilmoitetaan aina erikseen. Muusta koulutuksesta vastaa palveluntuottaja. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen sekä tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta.

Palveluntuottaja kirjaa hoitotyöhön liittyvät asiakastiedot ja työsuoritteet järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Asiakastyön kirjaaminen tehdään tilaajan toimintaohjeiden ja periaatteiden mukaisesti, Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden kirjaamisohje, joka on nähtävillä asumispalveluyksikössä, lainsäädännön vaatimuksia noudattaen.

Palveluntuottajalla tulee olla järjestelmä tai kirjattu toimintatapa poikkeamatilanteiden dokumentointia varten ja menettelytavat poikkeamien käsittelyyn (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.1.3).

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen ja tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta. Koulutukseen kuluva aika on palveluntuottajan työntekijöille työaikaa, jonka kustannuksista vastaa palveluntuottaja.

4.9.1 RAI-arviointijärjestelmä

K-S HVA toteuttaa asumispalveluiden asukkaiden toimintakyvyn arvioinnin ja hoidon suunnittelun RAI -järjestelmällä (Resident Assessment Instrument, jatkossa "RAI-järjestelmä" ja siihen perustuva "toimintakyvyn arviointi (RAI)"). RAI-järjestelmä on asiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä asiakasrakenteen ja -hoitoisuuden arviointi- ja seurantajärjestelmä, josta lisätietoa löytyy osoitteesta: <https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen/rai-vertailukehittaminen/tietoa-rai-jarjestelmasta>.

Palveluntuottajia edellytetään käyttämään toimintakyvyn arviointeja (RAI) säännöllisessä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnissa sekä palveluiden ja hoidon suunnittelussa. Säännöllisten toimintakyvyn arviointien (interRAI LTCF) yhteydessä tehdään lisäksi MNA-arviointi (Mini Nutritional Assessment) asukkaan ali- ja virheravitsemustilanteen tunnistamisen tueksi. RAI-järjestelmän käyttäminen on palveluntuottajille maksutonta.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen asukkaille palveluntuottaja tekee toimintakyvyn kokonaisarvioinnin (interRAI LTCF) asiakkuuden alkamisesta 4–5 viikon kuluessa. Jatkossa toimintakyvyn kokonaisarvioinnit toteutetaan asukkaille vähintään puolivuositain tai voinnin oleellisesti muuttuessa. Toimintakyvyn arviointeja (RAI ja MNA) tehtäessä toimintakykytiedon kirjaaminen ei perustu vain ammattilaisen näkemykseen, vaan asukkaan kanssa (tarvittaessa myös läheiset) keskustellaan toimintakyvystä. Lisäksi toimintakyvyn tietojen keräämiseen liittyy havainnointia ja mittauksia. K-S hyvinvointialueella on käytössä toimintakyvyn tiedote, jonka kautta asukkaalle (tarvittaessa myös läheiset) kerrotaan mistä toimintakyvyn arvioinnissa on kyse ja mihin arvioinnin tuottamia tietoja käytetään (tiedote dokumentin lopussa liitteenä).

Palveluntuottajan tulee huolehtia henkilökuntansa RAI-arviointiosaamisesta ja kouluttamisesta. RAI-järjestelmän käyttöön liittyvä peruskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti alueellisilla RAI Infoilla, RAIsoft-ohjelmistossa verkkokursseilla (kurssikokonaisuus: ohjelmisto, arvioinnin sisältö ja tulokset) sekä RAI-vastaavien ja esihenkilöiden/päälliköiden/johtajien – koulutuskokonaisuuksilla. Koulutukset ovat maksuttomia. RAI järjestelmän laadukkaan ja tavoitteellisen käytön toteutumiseksi yksiköihin tulee nimetä omasta henkilökunnasta RAI-vastaava/RAI-vastaavia tai RAI-tiimi, jotka toimivat hoitohenkilöstön lähitukena ohjelmiston, arviointiprosessin, arvioinnin sisällön ja tulosten osalta. RAI järjestelmän käytön onnistumiseksi on saatavilla tukea mm. alueella toimivalta RAI-koordinaattorilta ja asiantuntijoilta. RAI-arvioinnin tulokset ovat tilaajan käytettävissä. Tilaaja seuraa RAI -arviointien ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Käyttöönoton aloituksessa ole yhteydessä mervi.kivisto@hyvaks.fi

K-S hyvinvointialueella on käytössä RAIsoft-ohjelmisto, joka toimii SaaS-pilvipalveluna (Software as a Service). Asiakkaalta ohjelmisto vaatii tietokoneen/tabletin, internet-yhteyden ja sopivan selaimen (Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Google Chrome tai Apple Safari). Ohjelmiston käyttö on maksutonta.

Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) vastaa RAI-järjestelmän kansallisesta organisoinnista sekä tuottaa kansallista vertailukehittämisen tietoa. Palveluntuottaja

on velvollinen ilmoittautumaan THL RAI-välineistön käyttäjäksi, joka oikeuttaa järjestelmän käytön ja kansallisen vertailutietojen käyttämisen. Alilisenssisopimus on maksuton. Sopimukset löytyvät linkistä [Files - ownCloud \(thl.fi\)](https://files-owncloud.thl.fi)

Kognition tilaa (CPS 0-6) kuvaava mittari auttaa ymmärtämään millainen vaikutus asukkaan kognition tilalla (sisältäen päivittäinen päätöksenteko, muisti, ilmaisykyky) on päivittäisissä toiminnoissa, tilanteissa ja tapahtumissa. Arkisuoriutumisen mittarilla (ADL = arkisuoriutuminen, perustoiminnot) saadaan selville, millaista tukea tai apua asukas tarvitsee ja millaisia voimavaroja hänellä on esimerkiksi ruokailussa, liikkumisessa tai henkilökohtaisen hygienian hoidossa.

Mahdollisten haastavan käyttäytymisen oireiden esiintyvyys ja vaikeus esim. aggressiivinen käyttäytyminen ja hoitotoimissa avustamisen vastustelu tulevat esille ABS 0-12 mittarin avulla. Surullisuutta, ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta saadaan esille keskustelemalla ja havainnoimalla kahden eri mittarin avulla: Itsearvoitu mieliala (DRSSR 0-9) ja Masennuksen oiremittari (DRS 0-14). Lisäksi muodostuu alkoholin riskikäytöstä kertova mittari (AUDIT-C 0-12) ja sosiaalista vetäytymistä, motivaation puutetta ja vähentyneitä sosiaalista kanssakäymistä tunnistetaan SOCWD 0-12 mittarin avulla. Asumispalveluissa sosiaalisen osallisuuden määrää, kiinnostuneisuutta ja voimavaroja osallistua palvelussa järjestettyyn yhteiseen toimintaan kuvaava mittari (RISE 0-6).

Muita kokonaisarviointista muodostuvia mittareita ovat mm. asukkaan terveydentilan vakaus (CHESS 0-5), kivun voimakkuus (PAIN 0-4), painoindeksi (BMI), kommunikointikyky vuorovaikutustilanteissa (COMM 0-8) ja kuulo- ja näkökyvyn tilanne (DbSI 0-5). Mittareiden lisäksi arvioinnista muodostuu herätteitä (CAP = Clinical Assessment Protocols), joiden avulla voidaan tunnistaa niitä osa-alueita, joihin henkilö tarvitsee esim. lisätukea tai kuntouttavia toimia. CAP-heräte aktivoituu kahdesta eri syystä, joko asukas todennäköisesti hyötyy saadessaan asianmukaista tukea kyseisellä elämänalueella tai asukkaan tilanne on vaarassa heikentyä, ellei siihen puututa. Herätteet liittyvät mm. kaatuiluun, sosiaalisiin suhteisiin, ihon kuntoon ja pidätyskykyyn. Paitsi mittarit niin arvioinnin yksittäiset kysymykset auttavat myös tunnistamaan hoidon ja palveluiden tarvetta esim. palveluiden käyttö, kiinnostus erilaisiin harrastuksiin ja aktiviteetteihin. Asukas on arviointiprosessissa aktiivinen osallistuja oman toimintakyvyn arvioinnin osalta ja hän voi asettaa omia henkilökohtaisia tavoitteita, jotka kirjataan arviointiin ja joiden toteutumista seurataan.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

5.1 Henkilöstön pätevyysvaatimukset sekä mitoitus

- a) Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asumisyksikössä on nimetty vastuuhenkilö, joka työskentelee yksikössä kokoaikaisesti. Vastuuhenkilö on vastuussa vain kyseisestä toimintayksiköstä. Vastuuhenkilöllä on vähintään ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto tai entinen vastaava opistotasoinen tutkinto. Soveltuvana tutkintona pidetään esimerkiksi sosionomin, sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan tutkintoa ja vähintään kahden (2) vuoden työkokemus hoiva- ja hoitotyöstä sekä kokemusta /koulutusta esimiestyöstä.
- b) Tehtävärakenteen suunnittelussa on noudatettava lakia ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista 980/2012 3a § ja 20 §, lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia (559/1994) ja asetusta (564/1994). Hoitohenkilökunnan määrä ja tehtävärakenne on mitoitettu asukkaiden tarpeiden ja toimintakyvyn mukaan huomioiden myös erityisosaamista edellyttävien asiakkaiden määrä ja tarve. Henkilökunnan koulutusvaatimuksena on ensisijaisesti sairaanhoitaja (AMK) /terveydenhoitaja (AMK) tai aiempi vastaava opistoasteen koulutus, perus- tai lähihoitaja. Moniammatillisessa henkilöstössä voi työskennellä myös sosionomeja, geronomeja, fysio- ja toimintaterapeutteja, kuntoutuksen ohjaajia sekä hoiva-avustajia.

Henkilöstömitoituksessa lasketaan yhteen seurantajakson (3 viikkoa) aikana toteutuneet välittömän asiakastyön tunnit, jotka jaetaan yhden henkilön laskennallisella kolmen viikon työajalla (114,75 h) ja ympärivuorokautisen hoidon asiakkaiden määrällä.

- c) Henkilöstömäärää suunniteltaessa on varmistettava mitoituksen joustavuus (mm. poissaolojen korvaaminen sijaisilla). Asiakkaiden hoito ja hoiva on turvattava kaikkina vuorokauden aikoina.
- d) Asumisyksikössä tulee olla nimettynä sairaanhoitaja tai sairaanhoitajia

vastaamassa asukkaiden sairaanhoidon kokonaisuudesta ja sairaanhoitajalle kuuluvista tehtävistä, kuten lääkehoidon vastuusta.

- e) Jokaisessa työvuorossa yksikön lääkehoidosta vastaa yksikön kokoon ja rakenteeseen nähden riittävä määrä vähintään lähihoitajan tutkinnon suorittaneita hoitajia, joilla on voimassa oleva ikääntyneiden palveluiden lääkehoitosuunnitelman mukainen lääkelupa.
- f) Välilliseen työhön on varattava riittävästi henkilöstöä välittömään asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön lisäksi viikon jokaisena päivänä.
- g) Hoitotyössä voi työskennellä yksi hoiva-avustaja 15 asukaspaikkaa kohden. Mikäli tämä hoiva-avustajamäärä ylittyy tilapäisesti, palveluntuottajan tulee olla yhteydessä valvontaan. Hoiva-avustaja ei voi vastata ryhmäkodista tai vastaavasta yksin. Hoiva-avustajan tehtävissä voi työskennellä henkilö, jolla on hoiva-avustajan koulutus (60 op). Koulutus koostuu kahdesta sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tutkinnon osasta. Hoiva-avustajana voi toimia myös sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa suorittava opiskelija, jonka opintosuoritukset riittävät hoiva-avustajan tehtävien suorittamiseen.
- h) Hoitohenkilöstöllä tulee olla jokin tunniste, esimerkiksi nimineula, jossa on selkeästi merkittynä ainakin ammattinimike ja etunimi.

5.2 Osaaminen

Henkilökunnan ammatillisen osaamisen on vastattava asukkaiden hoidon ja hoidon tarpeita niin, että asukasta ei tarvitse siirtää yksiköstä muulloin kuin hänen ollessaan sairaalahoidon tarpeessa.

Palveluntuottajan henkilöstö omaa taidot tehdä yhteistyötä asukkaiden, heidän omaistensa ja läheistensä sekä hyvinvointi-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimijoiden sekä tilaajan kanssa.

Asumisyksikön henkilöstöllä on riittävä suomen kielen taito, ottaen huomioon henkilön työtehtävät. Asukkaiden hoitoon osallistuvilla tulee olla vähintään hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Palveluntuottaja huolehtii asumisyksikön henkilöstön ammattitaidon säilymisestä

ja kehittämisestä sekä lakisääteisen täydennyskoulutuksen järjestämisestä. Toimintayksikössä tulee olla henkilöstön koulutussuunnitelma (kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 4.4.1). Esimiehen tulee seurata henkilöstön lisä- ja täydennyskoulutusvelvoitteen täyttymistä.

Hoitotyöhön osallistuvalla henkilöstöllä tulee olla vähintään Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen kulloinkin voimassa olevassa lääkehoitosuunnitelmassa vaadittu osaaminen.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että vaativampia sairaanhoidollisia tehtäviä varten yksikössä on riittävästi sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan koulutuksen saaneita työntekijöitä. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa vaativat lääkehoidot ja korvien tutkiminen ja huuhtelu. Edellä mainitut laillistetut terveydenhuollon ammattihenkilöt toimivat myös ammatillisina asiantuntijoina sairaanhoidollisissa tehtävissä yksikön muulle henkilöstölle.

Asumisyksikössä on mahdollisuus ja osaamista saattohoidon aloittamiseen ja järjestämiseen välittömästi tarpeen ilmetessä vuorokauden eri aikoina. Saattohoito tulee ennakoida yhteistyössä lääkärin kanssa. Saattohoidon järjestämisestä on kirjalliset saattohoito-ohjeet (kirjallinen, saatavilla erikseen). Asumisyksikössä voidaan tilapäisesti lisätä hoitotyön resursseja hyvän hoidon varmistamiseksi.

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen ja tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta. Koulutukseen kuluva aika on palveluntuottajan työntekijöille työaika, jonka kustannuksista vastaa palveluntuottaja.

Yksikössä on laitevastaava, joka huolehtii terveydenhuollon laiterekisterin ylläpidosta ja hoitohenkilöstön riittävästä laiteosaamisesta (laiteajokortti).

6. Palvelusetelin arvot

6.1. Palvelusetelin arvo

- **Palvelusetelin arvolla** tarkoitetaan korvausta, jonka hyvinvointialue maksaa myönnetystä palvelusta palveluntuottajalle.

- **Palvelusetelin vuorokausihinnalla** tarkoitetaan hyvinvointialueen valtuuston vahvistamaa hinta (euroa/vrk) palvelusetelille.
- **Asiakaskohtainen palvelusetelin arvo** = Palvelusetelin vuorokausihinnasta vähennetään asiakkaan tulosidonnainen omavastuuosuus. Hyvinvointialue maksaa asiakaskohtaisen palvelusetelin arvon palveluntuottajalle.
- **Tulosidonnainen omavastuuosuus** = Nettotulojen perusteella asiakkaalle määräytyvä, hinnaltaan sama kuin hyvinvointialueen omissa yksiköissä laskettava asumismaksu. Palveluntuottaja laskuttaa tulosidonnaiset omavastuuosuuden asiakkaalta.
- **Omavastuuosuudella** tarkoitetaan yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta sitä osuutta, jota hyvinvointialueen myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palvelusetelin vuorokausihinta 1.4.2023 alkaen:

Ikääntyneiden asumisen palveluseteli, perustaso 160 euroa/vrk

Ikääntyneiden asumisen palveluseteli, erityistaso 172 euroa/vrk

Ympärivuorokautisen asumisen asiakkaalle lasketaan asiakaskohtainen palvelusetelin arvo ja siitä tehdään muutoksenhakukelpoinen päätös. Palveluseteli on vuorokausikohtainen. Palvelusetelin arvo muodostuu hoitotasoon sidotun palvelusetelin vuorokausihinnan ja asiakkaan tulosidonnaisen omavastuuosuuden erotuksesta. Tulosidonnainen omavastuuosuus lasketaan samalla tavoin kuin vastaavaan hyvinvointialueen palvelun asiakasmaksu. Ympärivuorokautisen asumisen maksu määräytyy sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukaisesti.

Asiakkaan tulosidonnaista omavastuuosuutta laskettaessa tuloina huomioidaan asiakkaan säännölliset nettotulot. Maksu saa olla enintään 85 prosenttia nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt vähennykset.

Mikäli palveluntuottajan ilmoittama vuorokausihinta on suurempi kuin hyvinvointialueen valtuuston vahvistama palvelusetelin vuorokausihinta, asiakas maksaa näiden välisen erotuksen tulosidonnaisen omavastuuosuutensa lisäksi.

Jos asiakas jättää maksamatta palveluntuottajan laskuttaan omavastuuosuuden, huolehtii palveluntuottaja itse maksuneuvotteluista sekä mahdollisesta perinnästä. Hyvinvointialue ei vastaa asiakkaan mahdollisesti maksamatta jääneistä omavastuuosuuksista.

6.2 Palvelusetelin vuorokausihinnan muutos

6.3 Palveluntuottajan ilmoittaman hinnan tarkistus

Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoittaa palveluntuottajille ajankohdan, jolloin hinnanmuutokset on mahdollista tehdä Palse.fi-portaaliin. Palveluntuottaja voi korottaa ilmoittamiaan palvelusetelipalveluiden tuottajahintoja korkeintaan keran kalenterivuodessa, ellei hyvinvointialue perustellusta syystä ilmoita toisin. Palveluntuottajat tekevät hinnanmuutokset Palse.fi portaalissa päivittämällä hakemuslomaketta.

Palveluntuottajan on mahdollista alentaa hintaa myös muuna ajankohtana kuin hintapäivitysten ollessa käynnissä. Hinnan alentaminen tapahtuu ottamalla yhteyttä kyseisestä palvelusetelistä vastaavaan tahoon tai hyvinvointialueen käyttämän palvelusetelijärjestelmän pääkäyttäjiin.

Palveluntuottajia velvoitetaan ilmoittamaan palvelusetelikohtaiset hintatiedot palse.fi-portaalissa sekä päivittämään niitä annettujen ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottajan velvollisuutena on myös tiedottaa asiakkaita ajoissa mahdollisesta tuottajahinnanmuutoksesta / omavastuuosuuden muuttumisesta, joka aiheutuu palveluntuottajan hinnan korotuksesta.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja laskuttaa asiakkaalta tulosidonnaisen omavastuuosuuden ja mahdollisen omavastuuosuuden sekä Keski-Suomen hyvinvointialueelta palvelusetelin arvon kuukausittain jälkikäteen. Laskutuksen perusteena on

hyvinvointialueen tekemä palvelu- ja maksupäätös sekä laaditut laskutussäännöt, joiden perusteella palveluntuottaja kirjaa mahdolliset keskeytykset ja muodostaa laskuviitteen.

Laskutussäännöt	Asiakkaalta laskutetaan	Keski-Suomen hyvinvointialueelta laskutetaan
Läsnäolo	Tulosidonnainen omavastuuosuus ja mahdollinen omavastuuosuus	Asiakaskohtainen palvelusetelin arvo
Tulopäivä/lähtöpäivä ympärivuorokautisesta asumisesta (sairaala, kotiloma, toinen yksikkö, ym.)	Tulosidonnainen omavastuuosuus ja mahdollinen omavastuuosuus	Asiakaskohtainen palvelusetelin arvo
Asiakkaan poissaolopäivät 1–5	Tulosidonnainen omavastuuosuus ja mahdollinen omavastuuosuus	Asiakaskohtaisen palvelusetelin arvosta 50 %
Asiakkaan poissaolopäivät 6–	Ei laskuteta	Ei laskuteta
Asiakkaan kuolema asumisyksikössä	Kuolinpäivältä tulosidonnainen omavastuuosuus ja mahdollinen omavastuuosuus	Kuolinpäivältä asiakaskohtainen palvelusetelin arvo. Laskutus päättyy tämän jälkeen.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja muodostaa jokaisen asiakkaan osalta kuukausiraportin Palse.fi -portaaliin, johon merkitään mahdolliset keskeytykset. Jos asiakkaalla ei ole ollut keskeytyksiä raportointijakson aikana, raportti palautetaan tyhjänä.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta jälkikäteen Palse.fi -portaalien ohjeiden mukaisesti. Kun kaikkien asiakkaiden kuukausiraportit on täytetty ja lähetetty, niin palveluntuottaja muodostaa portaalissa *Laskutus* -välilehdellä koontilaskutusviitteen. Koontilaskuviitteelle yhdistyvät kaikkien asiakkaiden palvelusetelilaskutustiedot, eli asumisyksikkö lähettää vain yhden laskun. Palveluntuottaja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle omalla laskutusjärjestelmällään sähköisen laskun, jossa tilaajan viitteenä/ tilausnumerona/ viitteenne -kentässä on portaalissa muodostettu laskuviite ja summana portaalien ilmoittama kokonaissumma. Erillistä tapahtumaerittelyä ei laiteta laskulle.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon tehtävissä toimiva työntekijä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän itse huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä julkisen että yksityisen sektorin työntekijöitä. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että jokainen työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä.

Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumisen tuen palveluseteleiden sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumisen tuen palveluseteli	4
1.1 Käytettävät käsitteet	5
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	6
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	7
2.1.1 Tuetun asumisen palveluseteli.....	7
2.1.2 Palveluasumisen palveluseteli.....	8
2.1.3 Tehostetun palveluasumisen palveluseteli	9
2.2 Palvelutarpeen arviointi	13
3. Palvelun järjestäminen	13
3.1 Asiakirjahallinta ja dokumentointi.....	14
3.2 Turvallisuus	14
4. Palvelun sisältövaatimukset	14
4.1 Asiakkaan kohtelu	15
4.2 Asiakasturvallisuus	16
4.3 Tilojen ja välineiden turvallisuus	16
4.4 Ateriapalvelu.....	17
4.5 Muut tukipalvelut.....	18
4.6 Poikkeustilanteet	19
4.7 Rajoitustoimenpiteet	19
4.8 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset.....	20
4.8.1 Yhteisessä käytössä olevat tilat.....	20
4.8.2 Asiakkaan käytössä oleva tila.....	21
4.8.3 Yksittäinen asunto.....	21
4.8.4 Asumisyksikkö	22
4.8.5 Asuntoryhmä.....	22
4.8.6 Ryhmäkoti	22
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	22
5.1 Vastuhenkilö	24
5.2. Henkilöstön osaaminen	24
5.3 Henkilöstön määrä.....	25
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	25
6.1. Palvelusetelin arvo	25

6.1.1 Tuetun asumisen palveluseteli	26
6.1.2 Palveluasumisen palveluseteli.....	26
6.1.3 Tehostetun palveluasumisen palveluseteli	26
6.1.4 Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen palveluseteli.....	26
6.1.5 Tilapäisen asumisen tuen palveluseteli	26
6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen.....	27
7. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	27
7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	27
7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	27
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	28
8.1 Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen kirjallinen sopimus	28
8.2 Palvelun edellyttämät ilmoitukset, luvat ja selvitykset	28
8.3 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus	29
8.4 Laadunhallinta ja valvonta	30
8.5 Palautteet ja reklamaatiot	31
8.6 Vahingonkorvaukset	31
8.7 Tiedottaminen.....	31
9. Lainsäädäntö.....	32

1. Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumisen tuen palveluseteli

Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden (jatkossa Asiakkaat) asumisen tuen palvelut järjestetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977, myöhemmin kehitysvammalaki) perusteella. Kehitysvammalain 2 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on muun muassa työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Asumisen tuen palveluseteleitä myönnetään 18 vuotta täyttäneille Asiakkaille. Asiakasohjauksesta vastaa järjestäjänä Keski-Suomen hyvinvointialue. Asiakas saa hyvinvointialueen edustajan myöntämän palvelusetelin, joka vastaa Asiakkaan tuen ja ohjauksen tarvetta. Palveluohjaus palvelusetelillä myönnettävän palvelun piiriin tapahtuu ainoastaan järjestäjän sosiaalityöntekijän tai palveluohjaajan kautta.

Asumisen tuen palvelusetelillä järjestetään Asiakkaille välttämättömiä palveluita asumisen ja osallisuuden mahdollistamiseksi heidän yksilöllisen tilanteensa mukaan. Asumisen tuen tarve voi olla määrällisesti vähäistä mutta säännöllistä (tuettu asuminen), määrällisesti runsaampaa mutta silti osavuorokautista (palveluasuminen) tai määrällisesti runsasta ja ympärivuorokautista (tehostettu palveluasuminen). Asiakkailta voi olla kehitysvamman tai autismikirjon häiriön lisäksi eriasteisia kuulo-, näkö- tai liikuntavammoja tai muita sairauksia (esimerkiksi epilepsia). Asiakkailta voi olla käytössään sekä liikkumisen että kommunikoinnin apuvälineitä.

Asiakas valitsee palvelusetelituottajan Keski-Suomen hyvinvointialueen ylläpitämästä palvelusetelituottajien rekisteristä (www.palse.fi). Palvelu on asiakkaalle maksuton eikä palveluntuottaja voi laskuttaa asiakkaalta palvelusetelilain mukaista omavastuuta.

1.1 Käytettävät käsitteet

Asiakas: Asiakkaalla tarkoitetaan 18 vuotta täyttänyttä kehitysvammaista tai autismikirjon häiriön henkilöä, jolle on myönnetty sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseleista annetun lain mukainen palveluseteli.

Järjestäjä: Järjestäjällä tarkoitetaan asiakkaan palvelujen järjestämisestä vastaavaa tahoa eli Keski-Suomen hyvinvointialuetta.

Palveluntuottaja: Palveluntuottajalla tarkoitetaan järjestäjän hyväksymää palveluntuottajaa, joka täyttää sääntökirjassa asetetut ehdot ja joka hyväksyy sääntökirjan.

Tuettu asuminen: Sosiaalihuoltolain 21 a §:n mukaan tuettua asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla.

Palveluasuminen: Sosiaalihuoltolain 21 b §:n mukaan yhteisöllistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon esteettömässä ja turvallisessa asumisympäristössä ja jossa on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Palveluasumisella tässä sääntökirjassa tarkoitetaan yhteisöllisessä asumisessa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuoltolain 21 c §:n mukaan ympärivuorokautista palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokauden ajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen avuntarpeeseensa. Tehostetulla palveluasumisessa tässä sääntökirjassa tarkoitetaan palveluasuntoa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikössä ja siihen liittyviä palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Tilapäinen asuminen: Sosiaalihuoltolain 21 §:n mukainen sosiaalipalvelu, jossa palvelunantaja järjestää sosiaalihuollon asiakkaalle väliaikaisen majoituksen ja tarvittavan tuen ja avun yllättävään ja/tai satunnaiseen tarpeeseen.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Asumisen tuen palvelustelin asiakkaat ovat eri ikäisiä ja erilaisissa elämänvaiheissa. Asiakkaiden tuen tarve vaihtelee yksilöllisesti. Osa asiakkaista opiskelee tai käy töissä. Asiakkaiden tarvitsema tuki on pitkäaikaista, mutta tuen tarve voi vaihdella elämäntilanteen muuttuessa. Asumisen tuen palveluiden avulla asiakkaalle pyritään tarjoamaan mahdollisimman itsenäinen elämä.

Palveluntuottaja toteuttaa Asiakkaalle hänen tarvitsemansa tuen, ohjauksen ja avustamisen. Asiakkaat tarvitsevat tukea, ohjausta tai avustamista muun muassa päivittäisissä toimissaan, raha-asioiden hoitamisessa, kodin puhtaanapidossa, henkilökohtaisessa hygieniassa, lääkehoidossa ja terveyden ylläpidossa. Asiakkaat tarvitsevat tukea, ohjausta ja avustamista myös kodin läheisyydessä liittyen asumisen perustoimintoihin, kuten lähikaupassa, kioskillä tai kirjastossa käymiseen, ulkoiluun ja terveydenhuollon asiointeihin. Asiakkaat tarvitsevat tukea myös liikkumiseen julkisilla kulkuneuvoilla, esimerkiksi apua toistuvan reitin harjoitteluun tai saattamista pysäkille. Joidenkin Asiakkaiden kohdalla palvelussa on tuen ja ohjauksen lisäksi myös hoidon, hoivan tai valvonnan elementtejä.

Palveluntuottaja huolehtii, että Asiakkaan etuudet (esimerkiksi Kelan hoitotuki ja asumistuki) ovat ajan tasalla ja antaa tarvittaessa riittävän ohjauksen etuuksien hakemiseen Asiakkaalle ja/tai hänen asioidenhoitajalleen. Asiakas itse, hänen valtuuttamansa henkilö tai edunvalvoja vastaa Asiakkaiden raha-asioiden hoidosta. Palveluntuottaja avustaa tarvittaessa Asiakasta raha-asioiden hoidossa, käteisvarojen käyttämisessä ja henkilökohtaisten hankintojen tekemisessä. Käteisvaroja säilytetään asianmukaisesti (palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen) lukuissa tiloissa, ja käteisvarojen käytöstä pidetään kirjanpitoa.

Asumisen tuen palveluseteli ei sisällä seuraavia kustannuksia:

- asumiskustannukset (vuokra, vesi- ja sähkömaksut, kotivakuutus)
- lääkkeiden tai yksilöllisten hoitotarvikkeiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset
- vaatteiden, hygieniatarvikkeiden ja muiden henkilökohtaisten tarvikkeiden hankkimisesta aiheutuvat kustannukset

- terveydenhuollosta ja sairaala- tai laitoshoidosta aiheutuvat kustannukset (esimerkiksi terveyskeskusmaksut)
- hammashoidosta tai silmälasien hankinnasta aiheutuvat kustannukset
- erillisen työ- tai päivätoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset
- oman huoneen tai asunnon irtaimiston hankkimisesta aiheutuvat kustannukset
- vapaa-ajan harrastusten tai lomamatkojen kustannukset ja liikkumisesta ja kuljetuksista aiheutuvat kustannukset.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Asumisen tuen palveluja järjestetään viidellä palvelusetelituotteella:

- Tuetun asumisen palveluseteli
- Palveluasumisen palveluseteli (3 tasoa)
- Tehostetun palveluasumisen palveluseteli (3 tasoa)
- Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen seteli (2 tasoa)
- Tilapäisen asumisen tuen palveluseteli (3 tasoa)

2.1.1 Tuetun asumisen palveluseteli

Tuetulla asumisella tarkoitetaan yksilöllisen asumiseen liittyvän tuen järjestämistä henkilöille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetun asumisen Asiakas asuu asunnossa, joka sijaitsee jonkin palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen yksikön läheisyydessä tai yhteydessä. Asiakas asuu yksin tai asuintoverin tai puolison kanssa.

Tuetun asumisen palvelu kuvataan asiakaskohtaiseen toteuttamissuunnitelmaan, jonka tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain. Tuetun asumisen palvelussa korostuu yhteistyö Asiakkaan verkostossa työskentelevien muiden ammattihenkilöiden kanssa. Asiakkaalla voi olla tuen tarvetta yhdellä tai useammalla päivittäisen elämän osa-alueella. Asiakkaissa voi olla myös autismikirjon henkilöitä, joiden tuen tarve vastaa ylläolevaa kuvausta.

Tuetun asumisen asukkaat ovat melko itsenäisiä päivittäisissä toimissaan, mutta tarvitsevat jonkin verran tukea esimerkiksi lääkityksen hoitamisessa lähinnä päiväaikaan. He tarvitsevat tukea myös arjen suunnitteluun, esimerkiksi

viikkosuunnitelman ja ruokaostokseen tekemiseen. Ohjauksessa käytetään puhetta mutta asiakas voi myös tarvita puhetta tukevia kommunikaatiomenetelmiä.

2.1.2 Palveluasumisen palveluseteli

Palveluasumisella tarkoitetaan yksilöllisen asumiseen liittyvän tuen järjestämistä henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Palveluasuminen on toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa, jossa Asiakkaalle järjestetään tukea, ohjausta ja apua palveluasunnossa joko asuntoryhmässä, asumisyksikössä tai ryhmäkodissa, tai yksittäisessä asunnossa, joka on ryhmäkodin välittömässä läheisyydessä.

Palveluasumisen Asiakas tarvitsee yksilöllisen toimintakykynsä mukaisesti tukea, ohjausta ja apua muun muassa ruokailussa, hygienian hoidossa, pukeutumisessa, vaatehuollossa, siisteydessä ja muussa itsestä huolehtimisesta, terveyden ja sairauden hoidossa (esimerkiksi lääkkeiden ottamisesta tai ihonhoidossa) ja kodin hoidossa, asioinnissa sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä.

Tuen tarvetta on myös osallisuuden toteutumisessa sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä. Asukkaiden tuen, ohjauksen ja avun tarve sijoittuu aamun ja illan välille. Palveluasumisen yksikössä henkilökunta on paikalla asiakkaiden tarvetta vastaavien työvuorojen mukaisesti. Asiakkaissa voi olla myös autismikirjon henkilöitä, joiden tuen tarve vastaa ylläolevaa kuvausta.

Palveluasumisen taso 1

- Asiakas on melko itsenäinen päivittäisissä toimissaan, mutta tarvitsee tukea, ohjausta ja apua enintään 2 tunnin ajan päivittäin.
- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden tai useamman päivän aikajanelalla sisältäen yksilöllisen arjen suunnittelun sekä tuen, avun ja ohjauksen päivittäisissä toiminnaissa.
- Asiakas asuu ryhmäkodissa, asuntoryhmässä tai asunnossa, joka sijaitsee ryhmäkodin tai asuntoryhmän läheisyydessä.
- Asiakas saa tuen ja ohjauksen päivittäisiin toimiinsa asuntoryhmän tai ryhmäkodin ohjaajilta.
- Ohjauksessa käytetään puhetta mutta Asiakas voi myös tarvita puhetta tukevia kommunikaatiomenetelmiä.

Palveluasumisen taso 2

- Asiakas on melko itsenäinen päivittäisissä toiminnoissaan, mutta tarvitsee jonkin verran apua, tukea ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissaan joka päivä enintään 2 - 3 tuntia/päivä.
- Asiakkaan tuen tarve sijoittuu aamun ja illan välille. Henkilökunta on paikalla Asiakkaiden tarvetta vastaavien työvuorojen mukaisesti. Asiakas saa yöaikaan tarvittaessa yhteyden henkilökuntaan tai muuhun sovittuun paikkaan puhelimitse, turvapuhelimitse tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.
- Asiakas asuu ryhmäkodissa, asuntoryhmässä tai asunnossa, joka sijaitsee ryhmäkodin tai asuntoryhmän läheisyydessä.
- Asiakas saa tuen ja ohjauksen päivittäisiin toimiinsa asuntoryhmän tai ryhmäkodin ohjaajilta.
- Ohjauksessa käytetään puhetta mutta Asiakas voi myös tarvita puhetta tukevia kommunikaatiomenetelmiä.

Palveluasumisen taso 3

- Asiakas on itsenäinen joissakin päivittäisissä toimissa, mutta tarvitsee tukea, ohjausta ja apua joka päivä 3-5 tunnin ajan.
- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden tai useamman päivän aikajanelalla sisältäen yksilöllisen arjen suunnittelun sekä tuen, avun ja ohjauksen päivittäisissä toimissa. Näiden lisäksi Asiakas tarvitsee myös hoidollista apua.
- Asiakkaan tuen tarve sijoittuu aamun ja illan välille, mutta tarvittaessa hän saa yhteyden henkilökuntaan tai muuhun sovittuun paikkaan puhelimitse, turvapuhelimitse tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.
- Asiakkaalla voi olla käytössään apuvälineitä
- Asiakas asuu ryhmäkodissa, asuntoryhmässä tai asunnossa, joka sijaitsee ryhmäkodin tai asuntoryhmän läheisyydessä.
- Asiakas saa tuen ja ohjauksen päivittäisiin toimiinsa asuntoryhmän tai ryhmäkodin ohjaajilta.
- Ohjauksessa käytetään puhetta mutta Asiakas voi myös tarvita puhetta tukevia kommunikaatiomenetelmiä.

2.1.3 Tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Tehostetulla palveluasumisella tarkoitetaan yksilöllisen asumiseen liittyvän tuen järjestämistä henkilöille, joiden ohjauksen, avun ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Tehostettu palveluasuminen on toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa, jossa Asiakkaalle järjestetään tukea, ohjausta ja apua palveluasunnossa joko asuntoryhmässä, asumisyksikössä tai ryhmäkodissa.

Tehostetun palveluasumisen Asiakas tarvitsee yksilöllisen toimintakykynsä mukaisesti tukea, ohjausta ja apua muun muassa ruokailussa, hygienian hoidossa, pukeutumisessa, vaatehuollossa, siisteydessä ja muussa itsestä huolehtimisesta, terveyden ja sairauden hoidossa, kodinhoidossa, asioinnissa sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä. Tuen tarvetta on myös osallisuuden toteutumisessa, kommunikaatioon liittyen sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä. Tukea järjestetään Asiakkaan yksilöllisen tilanteen mukaan, ja sen toteuttamisessa painottuu ohjaus sekä konkreettinen avustaminen.

Asiakkaalla voi kehitysvamman lisäksi olla muita sairauksia ja vammoja, joista johdettua hänen yksilölliseen tuen tarpeeseensa vastataan tuen ja ohjauksen keinojen lisäksi myös konkreettisesti avustamalla ja hoitamalla. Asiakkaissa voi olla myös autismikirjon henkilöitä, joiden tuen tarve vastaa ylläolevaa kuvausta. Tehostetun palveluasumisen yksikössä henkilökuntaa on paikalla ympärivuorokautisesti.

Tehostetun palveluasumisen taso 1

- Asiakas on osittain itsenäinen, mutta tarvitsee tukea, ohjausta ja apua enintään 3 tunnin ajan päivittäin eri vuorokaudenaikoina.
- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden päivän aikajanaalla sisältäen yksilöllisen tuen ja ohjauksen lähes kaikissa päivittäisissä toimissa.
- Asiakas kykenee toimimaan lyhyitä aikoja itsenäisesti, esimerkiksi itselle merkitykselliseen toimintaan keskittyessään.
- Ohjauksessa käytetään puhetta ja tarvittaessa puhetta tukevia kommunikaatiomenetelmiä.

Tehostetun palveluasumisen taso 2

- Asiakas tarvitsee tukea, ohjausta ja apua 3-5 tunnin ajan päivittäin eri vuorokaudenaikoina.
- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden päivän aikajanaalla sisältäen laaja-alaisen yksilöllisen tuen ja ohjauksen lähes kaikissa päivittäisissä toimissa. Tuki voi sisältää myös avustamisen ja hoidon elementtejä. Joidenkin Asiakkaiden kohdalla tuki on pääsääntöisesti hoitoa ja avustamista.
- Ohjauksessa käytetään puheen lisäksi puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä, sekä eri tilanteiden yksilöllistä strukturointia ja ennakoitua.
- Kodin ulkopuolella liikkeessä, esimerkiksi ulkoillessa tai asioidessa, Asiakas tarvitsee vahvan tuen.

Tehostetun palveluasumisen taso 3

- Asiakas tarvitsee tukea, ohjausta ja apua yli viiden tunnin ajan päivittäin eri vuorokaudenaikoina.
- Tukeen sisältyy yksilöllinen jatkuva tuki sisältäen ohjauksen ja avustamisen lisäksi myös valvonnan ja hoidon elementtejä.
- Ohjauksessa käytetään puheen lisäksi puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä, sekä eri tilanteiden yksilöllistä strukturointia ja ennakointia.
- Kodin ulkopuolella liikkeessä, esimerkiksi ulkoillessa, asioidessa tai päiväaikaiseen toimintaan osallistumisessa, Asiakas tarvitsee vahvan tuen.
- Asiakkaalla voi olla vaikea-asteisia lisävammoja tai -sairauksia, joista johtuen hän tarvitsee tavanomaista enemmän terveydentilan säännöllistä seurantaa, hoitoa ja avustamista.

2.1.4 Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen seteli

Autismikirjon henkilöiden tehostetulla palveluasumisella tarkoitetaan yksilöllisen asumiseen liittyvän tuen järjestämistä henkilöille, joiden ohjauksen, avun ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Tehostettu palveluasuminen on asiakkaan toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa, jossa asiakkaalle järjestetään tukea, ohjausta ja apua palveluasunnossa joko asuntoryhmässä, asumisyksikössä tai ryhmäkodissa. Tehostetun palveluasumisen asiakas tarvitsee yksilöllisen toimintakykynsä mukaisesti tukea, ohjausta ja apua muun muassa ruokailussa, hygienian hoidossa, pukeutumisessa, vaatehuollossa, siisteydessä ja muussa itsestä huolehtimisesta, terveyden ja sairauden hoidossa, kodinhoidossa, asioinnissa sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä. Tuen tarvetta on myös osallisuuden toteutumisessa sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä. Tukea järjestetään asiakkaan yksilöllisen tilanteen mukaan, ja sen toteuttamisessa painottuu ohjaus sekä konkreettinen avustaminen.

Asiakkailla voi olla merkittäviä aistiyliherkkyyksiä ja -puutoksia, mikä tulee huomioida sekä elinympäristön suunnittelussa, että tuen ja ohjauksen toteuttamisessa. Ohjauksen toteuttamisessa tulee ottaa huomioon myös yhtenäiset toiminta- ja ohjauskäytännöt, ja haastavaan käyttäytymiseen liittyen erilaisten tilanteiden ennakointi sekä käytetyissä kommunikaatiomenetelmissä että ohjausmenetelmissä. Tehostetun palveluasumisen yksikössä henkilökuntaa on paikalla ympärivuorokautisesti ja heillä tulee olla vahvaa autismiosaamista.

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 1

- Asiakas tarvitsee tukea, ohjausta ja apua 5-8 tunnin ajan päivittäin eri vuorokaudenaikoina.

- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden päivän aikajanalla sisältäen laaja-alaisen yksilöllisen tuen ja ohjauksen lähes kaikissa päivittäisissä toimissa. Tuki voi sisältää myös avustamisen ja hoidon elementtejä.
- Ohjauksessa käytetään puheen lisäksi puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä, sekä eri tilanteiden yksilöllistä strukturointia ja ennakoitua.
- Asiakas tarvitsee vahvan tuen osallistumisen mahdollistamiseksi sekä kotonaan että kodin ulkopuolella liikkuesssa, esimerkiksi ulkoillessa tai asioidessa.

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 2

- Asiakas tarvitsee tukea, ohjausta ja apua yli 8 tunnin ajan päivittäin eri vuorokaudenaikoina.
- Tukeen sisältyy arjen suunnittelu yhden päivän aikajanalla sisältäen laaja-alaisen, vahvan yksilöllisen tuen ja ohjauksen kaikissa päivittäisissä toimissa. Tuki voi sisältää myös avustamisen ja hoidon elementtejä.
- Ohjauksessa käytetään puheen lisäksi puhetta tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä, sekä eri tilanteiden yksilöllistä strukturointia ja ennakoitua.
- Asiakas tarvitsee erityisen vahvan tuen osallistumisen mahdollistamiseksi sekä kotonaan että kodin ulkopuolella liikkuesssa, esimerkiksi ulkoillessa tai asioidessa.
- Asiakkaan päiväaikainen toiminta suunnitellaan ja toteutetaan yksilöllisesti esimerkiksi henkilökohtaisen ohjaajan tuella Asiakkaan tarpeiden mukaisesti.

2.1.5 Tilapäinen asumisen tuki

Tilaaaja voi myöntää palvelusetelin myös tilapäiseen asumispalvelun tarpeeseen. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon järjestäminen, omaishoitajan tai läheisen jaksamisen tukeminen, Asiakkaan kuntouttaminen tai toimintakyvyn edistäminen sekä erilaiset kriisitilanteet, kuten omaishoitajan äkillinen sairastuminen. Tilapäinen asumispalvelu voi tarkoittaa myös asumiskokeilua, -harjoittelua tai -valmennusta. Tilapäinen asumispalvelu kestää enintään kolme (3) kuukautta.

Palvelusetelin arvo määräytyy Asiakkaan palvelutarpeen mukaan tässä sääntökirjassa kuvattujen tasojen mukaisesti. Palveluntuottaja voi periä Tilaaajalta aterioiden kustannukset ja ylläpitomaksun, joka sisältää lyhytaikaisessa asumisessa myös vuokran osuuden.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palvelusetelin myöntäminen perustuu Asiakkaan yksilölliseen palveluntarpeeseen. Keski-Suomen hyvinvointialueen edustaja ja Asiakas laativat yhdessä palvelutarpeen arvion ja vammaispalvelulain mukaisen palvelusuunnitelman. Hyvinvointialueen edustaja tekee päätöksen palvelusetelin myöntämisestä palvelutarpeen arvion perusteella sekä laatii asiakkaalle palvelusuunnitelman. Asiakkaan palvelusuunnitelmaa tarkistetaan säännöllisesti. Mikäli Asiakkaan palvelutarpeessa tapahtuu muutoksia, järjestäjän edustaja arvioi, onko palveluseteli edelleen tarkoituksenmukaisin tapa palvelujen toteuttamiseksi, vai järjestetäänkö Asiakkaan palvelut muulla tavoin.

3. Palvelun järjestäminen

Palvelun laadukas toteuttaminen perustuu Palveluntuottajan Asiakkaalle laatimaan palvelun toteuttamissuunnitelmaan. Toteuttamissuunnitelma tehdään yhdessä Asiakkaan ja tarvittaessa läheisten kanssa hyvinvointialueen ja Asiakkaan määrittämän palvelusuunnitelman pohjalta.

Toteuttamissuunnitelma tulee olla tehtynä viimeistään kuukauden kuluttua palvelun aloittamisesta. Vastuu toteuttamissuunnitelman tekemisestä on Palveluntuottajalla. Myös sosiaalityöntekijä tai palveluohjaaja voi osallistua toteuttamissuunnitelman tekoon. Palveluntuottaja toimittaa päivitetyn toteuttamissuunnitelman hyvinvointialueen Asiakkaan asioista vastaavalle työntekijälle kahden viikon kuluessa suunnitelman tekemisestä.

Toteuttamissuunnitelmassa sovitaan Asiakkaan yksilöllisestä tuen, ohjauksen ja avun Palvelusta. Suunnitelmaan kuvataan Asiakkaan yksilölliset tavoitteet palveluun liittyen sekä keinot tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhtenä osana toteuttamissuunnitelmaa tulee olla tavoitteet ja keinot Asiakkaan itsemääräämisoikeuden tukemiseksi sekä muut tavoitteet, joita Asiakas itse, hänen läheisensä tai ammattihenkilöt pitävät tärkeinä. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tehtyä toteuttamissuunnitelmaa. Toteuttamissuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti puolen vuoden välein, sekä aina Asiakkaan elämäntilanteen muuttuessa oleellisesti.

Toteuttamissuunnitelman laatiminen ja päivittäminen sisältyvät palvelusetelipalveluun, eikä suunnitelmien päivittämisestä peritä erillistä maksua.

3.1 Asiakirjahallinta ja dokumentointi

Palvelussa tuotetaan asiakkaan palveluun liittyen sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaista salassa pidettävää tietoa. Sosiaalipalvelun toteuttamiseen liittyvät asiakastiedot kirjataan sähköiseen asiakastietojärjestelmään.

Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan järjestäjälle 2 kertaa vuodessa asiakas-kohtaisen seurantaraportin Asiakkaan palveluun liittyvien tavoitteiden toteutumisesta. Raportit toimitetaan maaliskuussa ja lokakuussa järjestäjän yhteyshenkilölle.

3.2 Turvallisuus

Palvelun turvallisessa tuottamisessa on huomioitava asiakkaiden turvallisuuteen, tilojen ja välineiden turvallisuuteen sekä henkilökunnan toimintaan liittyvät riskit. Palveluntuottaja noudattaa järjestäjän potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyviä ohjeita.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Asiakkaalle annettavan palvelun tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista. Asiakkaan olemassa olevia voimavaroja on tuettava, ja palvelun on oltava yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan laadullisesti hyvää sosiaalihuoltoa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti.

Uuden Asiakkaan kohdalla Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan Asiakkaan muuttovalmennusprosessiin erityisesti silloin, kun muutto omaan asuntoon tapahtuu lapsuudenkodista. Muuttovalmennuksella tarkoitetaan tutustumista Asiakkaaseen ja hänen lähiverkostoonsa sekä tietojen keräämistä Asiakkaan yksilöllisestä tuen, ohjauksen ja avustamisen tarpeesta. Mahdollisen muuttovalmennuksen järjestäminen sisältyy palvelusetelipalveluun, eikä muuttovalmennuksen järjestämisestä peritä erillistä maksua.

Palvelun jokaiselle Asiakkaalle nimetään vähintään yksi vastuutyöntekijä jo muuttovalmennusvaiheessa. Vastuutyöntekijän tehtävistä on laadittu kuvaus, joka on tiedotettu Asiakkaan omaisille ja hyvinvointialueelle. Vastuutyöntekijän vaihtumisesta tiedotetaan Asiakkaalle ja hänen läheisilleen. Palveluntuottaja sitoutuu pitämään yhteyttä Asiakkaan suostumuksella hänen läheisiinsä esimerkiksi silloin, kun Asiakkaan terveydentila muuttuu. Lisäksi omaisilla, läheisillä ja mahdollisella

edunvalvojalla tulee olla mahdollisuus tavata Asiakkaan vastuutyöntekijä, ja keskustella tämän kanssa läheisensä saamasta ja tarvitsemasta yksilöllisestä asumisen tuesta.

Palveluntuottajan toteuttamaan palveluun kuuluu tuen, ohjauksen ja avustamisen lisäksi myös Asiakkaan terveydentilan havainnointi ja seuranta, sekä tarvittavasta jatkuvasta lääkehoidosta huolehtiminen (esimerkiksi lääkkeiden hankkiminen, reseptien uusiminen ja lääkkeenjako) ja tarvittavan tiedon välittäminen terveydenhuollon viranomaisille Asiakkaan tukena ja suostumuksella (esimerkiksi terveydentilan seurantatietojen antaminen lääkärikäynnillä). Hoitovastuu Asiakkaan terveyden- ja sairaanhoidosta on perusterveydenhuollon ja/tai erikoissairaanhoidon palveluilla.

4.1 Asiakkaan kohtelu

Asiakkaalla on oikeus hyvään kohteluun. Asiakkaita kohtaan käyttydytään kunnioittavasti. Itsemääräämisoikeuden kunnioitus, liikkumisvapaus, yksityiselämän ja omaisuuden suoja sekä oikeus henkilökohtaiseen turvallisuuteen ovat Asiakkaan perusoikeuksia, joiden toteutuminen Palveluntuottajan tulee huomioida. Palvellulla edistetään kehitysvammaisen tai autismikirjon henkilön perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Asiakkaan avustamisessa kunnioitetaan hänen yksityisyyttään sekä henkistä ja fyysistä koskemattomuuttaan. Asiakkaan kotiin ei mennä ilman lupaa. Asiakkaalla on oikeus päättää ihmissuhteistaan ja niiden ylläpidosta. Asiakkaalla on oikeus päättää asunnossaan vierailevista ihmisistä. Hänellä on mahdollisuus kutsua ystäviään ja läheisiään kotiinsa, ja hänellä saa olla vieraita öisin. Asiakas voi turvautua läheisiinsä ja muihin hänelle tärkeisiin ihmisiin halutessaan.

Palveluntuottajan on huomioitava Asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet. Asiakasta on aina kuultava kaikissa häntä koskevissa asioissa. Palveluntuottajan on palvelua toteuttaessaan taattava Asiakkaalle todellinen mahdollisuus päättää itseään koskevista asioista ja tehdä omat valintansa.

Työn tekeminen Asiakkaan kodissa edellyttää henkilökohtaista ja yksilöllistä palveluotetta sekä aktiivista keskustelua ja yhteistyötä asiakkaan kanssa. Palvelun tulee olla Asiakasta kunnioittavaa.

4.2 Asiakasturvallisuus

Asiakkaat käyttävät puheen ohella mahdollisesti myös puhetta tukevia tai puhetta korvaavia kommunikaatiokeinoja, kuten viittomia tai kuvasymboleja, sekä teknisiä kommunikaation apuvälineitä. Palvelun laadukas ja turvallinen toteuttaminen edellyttää asiakaskohtaisten kommunikaatiomenetelmien käyttämistä vuorovaikutustilanteissa Asiakkaan kanssa. Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että henkilöstöllä on Asiakkaiden tarpeisiin nähden riittävä kommunikaatio-osaaminen.

Asiakaskohtaiseen palvelun toteuttamissuunnitelmaan kirjataan keinot, joilla turvataan sellaisten Asiakkaiden turvallisuus ja avun saaminen, jotka eivät pysty itse pyytämään apua edes teknistä apuvälinettä käyttämällä.

Asukasturvallisuuden varmistamiseksi Palveluntuottajalla tulee olla toimivat raportointikäytännöt siten, että työvuoroon saapuvat työntekijät saavat asiakasturvallisuuden näkökulmasta riittävät oikeat tiedot. Palveluntuottajalla on kirjalliset ohjeet menettelytavoista seuraavissa tilanteissa:

- Asiakkaan turvallisuuden varmistaminen
- puuttuminen Asiakkaan kaltoinkohteluun
- toimiminen erityistilanteissa (esim. evakuointi, ensiapu, väkivalta tai kadonneen asiakkaan etsintä) sekä kuolemantapauksen kohdatessa.

Palvelua tuottava henkilökunta harjoittelee erityistilanteissa toimimista säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Riskikartoitukset tulee tehdä säännöllisesti, ja harjoitukset ja korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan.

4.3 Tilojen ja välineiden turvallisuus

Tilojen, laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on huolehdittava asianmukaisesti. Asiakkaiden henkilökohtaisessa käytössä olevien apuvälineiden oikeanlaisesta käytöstä, ylläpidosta, kuten säännöllisestä puhdistuksesta tai ilmatäytteisten renkaiden riittävästä ilmamäärästä, ja huoltamisesta sekä yhteydenpidosta apuvälineen lainanneeseen tahoon on huolehdittava. Tarvittavan tiedon siirtyminen työntekijältä toiselle on varmistettava. Terveystieteiden laitteen osalta pidetään yllä laiterekisteriä lain edellyttämällä tavalla.

Palveluntuottaja pitää Palvelun toteuttamiseen liittyvät piha-alueet turvallisina ja kulkureitit esteettöminä. Palvelun toteuttamiseen liittyvissä tiloissa voidaan

käyttää erilaisia teknisiä ratkaisuja turvallisuuden parantamiseen liittyen. Kamera-valvontaa voidaan käyttää ainoastaan ulkoisen uhan perusteella siten, että kamerat eivät kuvaa asukkaiden yksityisessä tai yhteisessä käytössä olevia tiloja. Palveluntuottajan tulee tiedottaa järjestäjää, mikäli kameravalvontaa suunnitellaan. Järjestäjä ei vastaa valvonnasta aiheutuneista kuluista.

Palvelun toteuttamiseen liittyviin tiloihin on tehty pelastusviranomaisten hyväksymä palo- ja pelastussuunnitelma. Palvelua toteuttava henkilökunta harjoittelee suunnitelman toimivuutta käytännössä ja paloturvallisuuskoulutusta järjestetään säännöllisesti. Palvelun toteuttamiseen liittyviin tiloihin on tehty pelastustoimen lainsäädäntöön perustuva turvallisuussuunnitelma, jossa on kartoitettu sisäiset ja ulkoiset uhkat. Palveluntuottaja ilmoittaa järjestäjälle tapahtuneet palohälytykset ja muut poikkeustilanteet, sekä niistä aiheutuneet seuraamukset.

Palveluntuottajalla on kiinteistöä ja irtaimistoa sekä omaa toimintaansa koskeva kattava ja voimassa oleva vakuutus. Palveluntuottajalla on vastuuvakuutus henkilö- ja esinevahinkojen varalta. Palveluntuottajia edellytetään ohjeistamaan Asiakkaita ottamaan kotivakuutuksen.

4.4 Ateriapalvelu

Palveluntuottaja mahdollistaa Asiakkaille päivittäisen ruokailun järjestämällä vähintään aamupalan, lounaan, päiväkahvin/välipalan, päivällisen ja iltapalan. Yöpaaston pituus ei saa ylittää 11 tuntia. Tarvittaessa on oltava mahdollisuus myös yöaikaiseen välipalaan Asiakkaan terveydentila huomioiden.

Asiakkailla on mahdollisuus erityisruokavalioihin esimerkiksi allergian (esim. laktoosi- intoleranssi, keliakia), diabeteksen tai kihdin vuoksi sekä myös uskonnollisista tai vakaumusellisista syistä. Myös erityisruokavaliot ovat monipuoliset ja ravitsemuksellisesti riittävät. Suunnittelussa huomioidaan arki- ja juhlapyhät sekä niihin liittyvä ruokaperinne. Ruokalistat ovat Asiakkaiden nähtävissä etukäteen. Aterioiden suunnittelussa varmistetaan Asiakkaan riittävä ravinnonsaanti sekä ravinnon monipuolisuus ja terveellisyys. Aterioiden valmistamisesta ja jakelusta vastaavilla on suoritettuna hygieniapassit.

Asiakkailla tulee olla mahdollisuus ruokailla yhteisissä ruokailutiloissa tai omassa asunnossa omien toiveidensa mukaisesti. Asiakkaiden tulee saada tarvitsemansa apu ruokailutilanteessa. Hoivaa tarvitsevien Asiakkaiden ravitsemustilaa tulee seurata säännöllisesti. Asiakkaalla on myös oikeus valmistaa asunnossaan ruoka tai välipalat itse avustettuna. Ruoan valmistukseen Asiakas saa tarvitsemansa

avun ja tuen henkilökunnalta palvelusuunnitelman mukaisesti. Asiakas voi halutessaan hankkia ateriapalvelun tai osan siitä myös muualta kuin palveluntuottajalta. Tällöin hän vastaa itse aterioiden aiheuttamista kustannuksista.

Palveluntuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueelta Asiakkaan nauttimat ateriat kuukausittain jälkikäteen. Aterialaskussa tulee olla ateriakohtainen erittely, kuinka monta ateriala Asiakas on kuukaudessa nauttinut. Hyvinvointialue perii Asiakkaalta maksun tämän nauttimista aterioista.

4.5 Muut tukipalvelut

Palveluntuottaja on tehnyt Palvelua tuottavaan yksikköön siivoussuunnitelman. Palveluntuottaja huolehtii tarpeenmukaisen ja riittävän viikkosiivouksen toteuttamisesta Asiakkaiden asunnoissa, sekä huolehtii mahdollisten yhteisessä käytössä olevien tilojen puhtaanapidosta siivoussuunnitelman mukaisesti. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa yhteisten tilojen siivouksesta Asiakkaita eikä järjestäjää.

Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus saada yksilöllistä apua viikoittain oman asuntonsa ylläpitosiivoukseen laaditun toteuttamissuunnitelman mukaisesti. Ylläpitosiivous sisältää lattioiden ja mattojen imuroinnin, lattioiden nihkeäpyyhinnän, vaipaiden pöytäpintojen pyyhinnän, tiskipöydän siistimisen sekä wc-tilojen tai wc-pesutilojen perusteellisen puhdistuksen. Lisäksi palveluntuottaja huolehtii asunnon jääkaapin ja pakastimen sulatuksesta ja puhdistuksesta, uunin ja liesituulettimen puhdistuksesta sekä lattiakaivojen puhdistamisesta tarpeen mukaan.

Pyykinpesuun ja vaatehuoltoon Asiakas saa tarvitsemansa avun ja tuen henkilökunnalta palvelun toteuttamissuunnitelman mukaisesti. Vaatehuolto sisältää vaatteiden säilyttämisen ja puhtaanapidon. Palvelun toteuttamistiloissa tulee olla mahdollisuus pyykinpesuun ja kuivatukseen. Asiakkaan käyttäessä yhteisessä käytössä olevaa pyykkikonetta hänellä on mahdollisuus käyttää omalla kustannuksellaan hankkimiaan pesuaineita.

Palveluntuottaja on laatinut palvelua tuottavaan yksikköön kirjallisen ympäristösuunnitelman, jossa on ohjeistettu jätteen lajittelu ja ongelmajätteen asianmukainen käsittely sekä jätteen keräykseen toimittaminen. Palveluntuottaja noudattaa ympäristösuunnitelmassa sijaintikunnan jätehuoltomääräyksiä.

4.6 Poikkeustilanteet

Palveluntuottajalla tulee olla valmiussuunnitelma, joka sisältää suunnitelman poikkeustilanteita varten. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi varautuminen toimintaympäristön poikkeustilanteisiin (kuten sähkökatkot ja muut kriisitilanteet), poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin (kuten tulva tai pitkäkestoinen helle) ja henkilöstön käyttöön liittyviin tilanteisiin (kuten työtaistelu tai lakko).

Poikkeustilanteessa Palveluntuottajan tulee jatkaa palvelun tuottamista Asiakkaiden palveluntarpeen mukaisesti, ja tehostetussa palveluasumisessa ympärivuorokautisesti. Poikkeustilanteissakaan asiakasturvallisuus ei saa vaarantua. Lisäksi tulee seurata järjestäjän antamia ohjeita.

4.7 Rajoitustoimenpiteet

Kehitysvammalain 42 §:n mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan käyttää tehostetussa palveluasumisessa silloin, kun laissa mainitut rajoitustoimenpiteiden käytön edellytykset täyttyvät. Rajoitustoimenpiteiden käyttö tulee tapahtua kehitysvammalain 42 §:n mukaisesti, samoin rajoitustoimenpiteen käyttämiseen liittyvä kirjaaaminen, selvitys ja tiedoksianto. Rajoitustoimenpiteiden käyttämistä arvioidaan vähintään kuuden kuukauden välein kehitysvammalain edellyttämällä tavalla.

Keski-Suomen hyvinvointialue vastaa moniammatillisen asiantuntijaryhmän asiantuntemuksen hankkimisesta asumisyksikköön. Asiantuntijaryhmän asiantuntemuksen tulee tosiasiallisesti olla asumisyksikön käytettävissä. Asiantuntijaryhmän tulee jalkautua yksikköön säännöllisin väliajoin. Asiantuntijaryhmän tulee tuntea asiakkaat ja asumisyksikön toimintakäytännöt riittävällä tasolla, jotta voivat ottaa kantaa rajoitustoimenpiteiden käyttämiseen. Asiantuntijaryhmän tulee antaa asiakkaan tilanteesta kirjallinen arvio, joka toimitetaan järjestäjän yhdyshenkilölle tietoon.

Palveluntuottaja ei voi toiminnassaan käyttää Asiakkaan toimintaa rajoittavia käytänteitä millään muulla perusteella. Kehitysvammalain mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan käyttää vain, mikäli kaikki lakiin määritellyt edellytykset täyttyvät. Rajoitustoimenpiteitä voivat toteuttaa vain sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteröidyt ammattihenkilöt.

4.8 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset

Sääntökirjan mukaisten asumisen tuen palveluun liittyvien tilojen tulee sijaita Keski-Suomen maakunnan alueella.

Keski-Suomen hyvinvointialue ei vuokraa palvelun toteuttamiseksi tarvittavia tiloja. Tilojen tulee olla asianmukaiset, ja aluehallintoviraston tai muun valvovan viranomaisen käyttötarkoitukseen hyväksymät. Tilojen tulee sisustukseltaan ja varustelutasoltaan vastata yleistä asumismukavuutta vastaavia tiloja.

Asunnot vuokrataan huoneenvuokralain mukaisesti siten, että huoneenvuokralain mukainen vuokrasopimus tehdään asiakkaan ja vuokranantajan, tai asiakkaan ja palveluntuottajan välillä. Palveluntuottaja perii vuokran suoraan asiakkaalta. Asiakkaan vuokran tulee vastata alueella yleisesti vastaavan tasoisten asuntojen vuokratasoa, eikä se pääsääntöisesti saa ylittää Kelan eläkkeensaajan asumistuksessa hyväksytyjä enimmäiskuluja. Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen asiakkaan vuokraan jyvitetään yhteiskäytössä olevat tilat. Palveluntuottajan ja työntekijöiden käytössä olevia tiloja, kuten toimisto- tai sosiaalituloja, ei jyvitetä asiakkaan vuokraan. Asiakkaan kanssa tehtävässä vuokrasopimuksessa tulee näkyä erikseen hänen asuntonsa vuokra ja sen perusteet, sekä hänelle jyvitettyjen yhteisten tilojen vuokra ja sen perusteet. Lisäksi asiakas maksaa erikseen mahdollisesti perittävän kohtuullisen maksun käyttämästään sähköstä, vedestä tai esimerkiksi yhteisen saunatilan käyttämisestä. Palveluntuottaja voi järjestää yhteisiä tiloja myös tuetun asumisen asiakkaille, jolloin yhteisessä käytössä olevien tilojen vuokran jyvittämisessä sovelletaan ylläolevia sääntöjä. Pyydettyä palveluntuottajan on annettava selvitys tilaajalle vuokran muodostumisesta ja sen perusteista.

Mikäli asiakkaalla esiintyy palveluntuottajan tiloissa sisäilmaan liittyviä oireita, jotka on lääketieteellisesti todennettu, tulee palveluntuottajan tehdä tiloissa tarvittavat sisäilmatutkimukset. Näissä tapauksissa palveluntuottajan on ryhdyttävä selvitysten ja tutkimusten edellyttämiin toimenpiteisiin. Järjestäjä ei ole vastuussa palveluntuottajan tilojen asumisterveydestä tai tiloihin liittyvien tutkimuksien ja mahdollisten remonttien kustannuksista.

4.8.1 Yhteisessä käytössä olevat tilat

Yhteisessä käytössä olevien tilojen ja piha-alueiden tulee olla esteettömiä. Kaikissa sääolosuhteissa ulko-ovelle on päästävä invavarustellulla tai esteettömällä autolla. Kiinteistön läheisyydessä tulee olla pysäköintipaikkoja, myös invapaikkoja.

Tilojen ja kalusteiden tulee olla toimivia ja viihtyisiä ajatellen asiakkaiden tarpeita. Palveluntuottajan tulee järjestää yhteisessä käytössä oleviin tiloihin tarvittavat esteettömyyttä tukevat laitteet, kuten esimerkiksi sähköinen ovenavaus ja tukikahvoja. Asuintiloihin kuuluvien huoneiden välillä on riittävä äänieristys. Asiakkaiden käteisvaroilta, lääkkeille ja vastaaville aineille on erilliset lukittavat säilytystilat. Palveluntuottaja vastaa yhteisessä käytössä olevien sisä- ja ulkotilojen kalustamisesta.

Palveluntuottaja voi erillisen sopimuksen mukaisesti periä järjestäjältä Asiakkaiden yhteisten tilojen kalustamisesta ja asianmukaisesta varustamisesta (esimerkiksi yhteisessä käytössä olevat astiat tai viihde-elektroniikka) aiheutuneita todellisia kustannuksia vastaavaa kuukausittaista tarvikemaksua. Järjestäjä laskuttaa tarvikemaksun/ylläpitomaksun Asiakkaalta.

4.8.2 Asiakkaan käytössä oleva tila

Palveluntuottajan tulee järjestää asiakkaalle pysyvään asumiseen soveltuva tila. Tilan tulee olla esteetön, riittävän tilava kyseiselle asukkaalle ja hänen apuvälineilleen sekä avustamiselle. Tilan tulee turvata asiakkaan yksityisyys sekä mahdollisimman itsenäinen elämä. Pelkkää huonetta ei pidetä pysyvään asumiseen soveltuvana tilana. Asiakkaan omassa käytössä olevasta tilasta voi olla esteetön pääsy piha-alueelle tai parvekkeelle. Asiakas kalustaa kustannuksellaan omassa käytössään olevat tilat ja vastaa niiden mahdollisesta vakuuttamisesta (kotivakuutus).

Asiakkaan käytössä olevan tilan tulee täyttää jokin alla olevista määritelmistä:

4.8.3 Yksittäinen asunto

Asunnon tulee olla pinta-alaltaan vähintään 29 m² siten, että muiden asuintilojen lisäksi asunnossa on esteetön wc-pesutila, jonka pinta-ala on vähintään 4 m². Asunnossa tulee olla mahdollisuus ruuanvalmistukseen siten, että asunnossa on vähintään tiskiallas, keittolevyt ja jääkaappi, tai varaus edellä esitetyn minikeittiövarustuksen asentamiseen. Yksittäiset asunnot sijaitsevat asumisyksikössä tai asuntoryhmässä.

4.8.4 Asumisyksikkö

Asumisyksikkö koostuu edellä kuvatut kriteerit täyttävistä yksittäisistä asunnoista, joiden lisäksi yksikössä on yhteisessä käytössä olevia tiloja. Tällaisia voivat olla esimerkiksi sauna, jonka käyttämisestä asiakas maksaa erikseen palveluntuottajan kanssa tehdyn vuokrasopimuksen mukaisesti. Yhteisiä tiloja ei oteta huomioon arvioitaessa täyttääkö asumisyksikkö tilaajan asettamat vähimmäisvaatimukset.

4.8.5 Asuntoryhmä

Asuntoryhmä koostuu yksittäisistä asunnoista, jotka täyttävät edellä mainitut asunnon vähimmäisvaatimukset. Asunnot sijaitsevat toistensa läheisyydessä, esimerkiksi samassa kerrostalossa tai kerrostalon samassa rapussa. Asuntoryhmällä ei ole asiakkaiden yhteisessä käytössä olevia tiloja.

4.8.6 Ryhmäkoti

Ryhmäkodissa asiakkaalla on oma asunto sekä yhteisiä oleskelutiloja, joiden vuokra-osuus on jyvitetty yksittäisen asiakkaan vuokraan huoneenvuokralain mukaisesti. Asiakkaan omassa käytössä olevan tilan tulee olla vähintään 20 m², joka sisältää esteettömän wc-tilan. Peseytymistilat voivat sijaita yhteisissä tiloissa.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Hoitohenkilökunnan tulee täyttää ammatilliset ja lakisääteiset vaatimukset. Henkilöstömitoituksen ja henkilöstön työvuorojen tulee vastata asiakkaiden toimintakykyä ja tarpeita. Yksityisiä sosiaalihuollon palveluja annettaessa toimintayksikössä tulee olla lupaviranomaisten lupaehtojen mukaisesti toiminnan edellyttämä henkilöstö.

Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen asumisyksiköissä työskentelevän henkilöstön kelpoisuusehdot määräytyvät sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) säädettyjen lakien mukaan. Sijaisilla tulee olla riittävä sosiaali- ja/tai terveystieteiden koulutus.

Palveluntuottaja tarkistaa ammattihenkilöstönsä tiedot Valviran ylläpitämästä Terhikki- ja/tai Suosikki-rekisteristä. Sosiaalihuollon ammattihenkilöt

rekisteröidään Valviran Suosikki-ammattihenkilörekisteriin. Lähihoitajat, kodinhoitajat ja kehitysvammaisten hoitajat samoin kuin sosiaalityöntekijät, sosionomit ja geronomit ovat sosiaalihuollon ammattihenkilöitä.

Palveluntuottajan käyttämällä hoito- ja ohjaustyötä tekevällä henkilökunnalla tulee olla vähintään sosiaali- tai terveystalouden perustutkinto. Lisäksi henkilöstöllä tulee olla kokemusta vammaisten henkilöiden kanssa työskentelystä.

Henkilöstöllä tulee olla tartuntalain 48 §:n mukaiset voimassaolevat rokotukset. Palveluntuottaja vastaa rokotuksista ja niiden kustannuksista.

Henkilöstön koulutus, osaaminen, vastuut ja valtuudet on määritelty kirjallisesti, esimerkiksi omavalvontasuunnitelmassa. Pyydettyä palveluntuottaja antaa Tiilajalle selvityksen käyttämästään henkilöstöstä.

Palveluntuottajalla tulee olla suunnitelma henkilöstön saamisesta poikkeavia tilanteita varten (kuten loma-ajat, äkilliset sairauslomat), jotta häiriötön toiminta ja asiakasturvallisuus voidaan varmistaa. Palveluntuottajalla on palveluistaan toimintatietoa. Lyhyet sijaisjärjestelyt ja tukipalvelut voidaan järjestää myös alihankintana. Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa ja hyväksyttää kaikki käyttämänsä alihankkijat järjestäjällä.

Palveluntuottajan henkilöstöllä tulee olla riittävä suomen kielen taito. Osoitukseksi riittävästä suomen kielen taidosta katsotaan:

- suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksen (481/2003) 15 tai 16 §:ssä mainitun ehdon täyttyminen suomenkielen osalta; tai
- julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) mukaisen valtioneuvoston kielitutkinnon suorittaminen suomen kielessä vähintään taitotasolla hyvä niin suullisen, kirjallisen kuin ymmärtämisen taidon osalta; tai
- yleisistä kielitutkinnoista annetun lain (964/2004) mukaisen yleisen kielitutkinnon suorittaminen suomen kielessä vähintään taitotasolla 4 niin puheen ymmärtämisen, puhumisen, tekstin ymmärtämisen kuin kirjoittamisen osalta; tai
- edellä mainittua valtioneuvoston kielitutkintoa tai yleistä kielitutkintoa vastaavan, aiemmin voimassa olleen lainsäädännön mukaisen tutkinnon suorittaminen vähintään edellä mainittuja taitotasoa vastaavalla taitotasolla.

Järjestäjä ei vastaa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat riittävän suomenkielen taidon osoittamiseksi suoritettavista tutkinnoista. Jos Palveluntuottajan käyttämän henkilökunnan kielitaitoa ei voida osoittaa yksiselitteisesti, järjestäjä voi vaatia Palveluntuottajan henkilökuntaa suorittamaan kielikokeen, jonka kustannuksista vastaa Palveluntuottaja.

5.1 Vastuuhenkilö

Palveluntuottajan tulee nimetä palvelusta vastaava vastuuhenkilö. Vastuuhenkilöllä tulee olla:

- 1) vähintään ammattikorkeakoulutasoinen sosiaali- tai terveydenhuollon tutkinto tai siirtymäsäännösten perusteella aikaisempi vähintään opistotasoinen tutkinto,
- 2) riittävä alan tuntemus eli vähintään yhden vuoden työkokemus vammaisten palveluista ja
- 3) vähintään kahden (2) vuoden työkokemus sosiaali- tai terveydenhuollon alan esimiestehtävistä.

Mikäli vastuuhenkilöllä on esimieskokemusta vammaisten palveluista vähintään kahden (2) vuoden ajalta, katsotaan kohdan 2 ja 3 täyttyvän.

5.2. Henkilöstön osaaminen

Henkilöstön tulee kunnioittaa Asiakasta, olla luotettavaa ja palveluhenkistä. Henkilöstön vuorovaikutustaitojen tulee olla hyvät ja heillä tulee olla osaamista puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien ja kommunikaation apuvälineiden käyttämisessä. Heidät on perehdytetty sekä fyysiseen avustamiseen että apuvälineiden käyttöön asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. Toiminnassa kunnioitetaan Asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja henkilöstö käyttää työssään tuetun päätöksenteon menetelmiä.

Henkilöstöllä on osaamista erilaisten ohjausmenetelmien käyttämisestä (esimerkiksi sosiaaliset tarinat, toiminnan strukturointi) ja osaamista sekä menetelmiä myös haastavan käyttäytymisen ennakoimiseen ja ohjaamiseen (esimerkiksi AVEKKI-toimintatapamalli). Henkilöstöllä tulee olla ajantasaiset lääkeluvat sekä suoritettut ensiapukoulutukset.

5.3 Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrän tulee vastata asiakkaiden palvelutarpeita. Tuetun asumisen henkilömitoitus on vähintään 0,1 ja palveluasumisen henkilöstömitoitus vähintään 0,4. Palveluasumisessa voi hoito- ja ohjaustyötä tekevän henkilöstön lisäksi olla avustavaa henkilöstöä. Sekä tuetun asumisen että palveluasumisen henkilöstöllä tulee olla ajantasaiset lääkeluvat sekä suoritettut ensiapukoulutukset.

Tehostetun palveluasumisen hoito- ja ohjaustyötä tekevän henkilökunnan henkilöstömitoituksen tulee olla Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvan mukainen, kuitenkin vähintään 0,8. Palvelujen vastuuhenkilö lasketaan hoitohenkilöstön mitoitukseen sillä osuudella, jolla hän osallistuu varsinaisen hoito- ja ohjaustyön tekemiseen, joka voi kuitenkin olla enintään 50 % vastuuhenkilön säännöllisestä työajasta. Hoitotyöhön osallistuvalla hoitohenkilökunnalla tulee olla ajantasaiset lääkeluvat ja suoritettut ensiapukoulutukset.

Avustavan henkilökunnan mitoituksen tulee olla vähintään 0,1 (esimerkiksi ateria- ja siivouspalvelusta vastaava henkilöstö). Avustavalla henkilöstöllä tulee olla alan pätevyysvaatimukset täyttävä koulutus (esimerkiksi tehtävien edellyttämä koulutus ja luvat, kuten hygieniapassi yms.). Avustavaa työtä ei lasketa mukaan hoitohenkilökunnan henkilöstömitoitukseen.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palvelusetelilain 7 §:n mukaan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna, sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisten erityishuoltona myönnetty palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia. Tällä perusteella asiakkailta ei voi periä palvelusta palvelusetelilain mukaista omavastuuosuutta. Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumisen tuen palvelusetelien arvot on siis määritetty ilman asiakkaalle maksettavaksi jäävää omavastuuosuutta.

Kukin palveluseteli on vuorokausikohtainen. Palvelusetelin arvo muodostuu asiakkaan palveluntarvetta vastaavan palvelusetelin tason hinnasta.

6.1.1 Tuetun asumisen palveluseteli

Tuetun asumisen palvelusetelin arvo on 32 € / tukikäynti

6.1.2 Palveluasumisen palveluseteli

Palveluasumisen taso 1: 42 €/vrk

Palveluasumisen taso 2: 70 €/vrk

palveluasumisen taso 3: 95 €/vrk

6.1.3 Tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Tehostetun palveluasumisen taso 1: 117 €/vrk

Tehostetun palveluasumisen taso 2: 158 €/vrk

Tehostetun palveluasumisen taso 3: 190 €/vrk

6.1.4 Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 1: 158 €/vrk

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 2: 190 €/vrk

6.1.5 Tilapäisen asumisen tuen palveluseteli

Tilapäisen asumisen tuen taso 1: 117 €/vrk

Tilapäisen asumisen tuen taso 2: 158 €/vrk

Tilapäisen asumisen tuen taso 3: 190 €/vrk

6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Järjestäjä määrittää palveluseleiden arvot. Palveluntuottaja ei voi yksipuolisesti muuttaa hintaa.

7. Palse.fi-portaalin käyttäminen

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa asiakaskäynnin palse.fi-portaalissa 5 vuorokauden kuluessa toteutuneesta käynnistä. Palvelun laskutusperuste on asiakkaan kanssa sovitusti toteutunut palvelu puolen tunnin (30 min) tarkkuudella.

Palvelusetelipalveluissa tuettu asuminen, palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen ja autismikirjon henkilöiden tehostettu palveluasuminen, Palveluntuottaja lähettää asiakaskohtaisen kuukausiraportin asiakkaan asumisesta. Tarkemmat ohjeet kuukausiraportin täyttämisestä ovat portaalissa. Mikäli asiakas on ollut palvelussa läsnä koko kuukauden ajan, kuukausiraportti lähetetään tyhjänä. Kuukausiraportin lähettäminen muodostaa kuukausittaisen laskutusaineiston. Asiakaskohtainen kuukausiraportti täytetään edellisen kuukauden osalta seuraavan kuun alussa.

7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja laskuttaa toteutuneen palvelun tilaajalta kuukausittain jälkikäteen palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Tilaajalle verkkolas-kun omasta laskutusjärjestelmästä.

Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Viivästyskoron osalta noudatetaan voimassa olevaa korkolakia. Palveluntuottajalle maksettava korvaus muodostuu toteutuneiden ja hyväksytyjen palvelutapahtumien mukaisesti. Tilaaja maksaa palveluntuottajalle korvauksen kerran kuukaudessa.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen kirjallinen sopimus

Asiakas tai hänen laillinen edustajansa tekee Palveluntuottajan kanssa palvelusetelillä hankittavasta palvelusta kirjallisen sopimuksen, jossa on sovittava seuraavista asioista:

- palvelusetelillä hankitun palvelun sisältö
- palveluntuottajan asiakkaalta perimät maksut: vuokra ja mahdolliset sähkö-, vesi- ja saunamaksut
- ehdot koskien yllämainittujen maksujen perimistä asiakkaan poissaoloajalta
- vahingonkorvausehdot
- salassapito, vaitiolovelvollisuus ja tietojen luovutus
- palvelun sekä siihen liittyvän vuokrasopimuksen irtisanominen

Sopimus tehdään enintään palvelusetelin voimassaolon ajaksi. Sopimuksen ehtojen on oltava selkeät ja ymmärrettävät. Asiakkaalla tai hänen laillisella edustajallaan on oltava mahdollisuus tutustua ehtoihin ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Järjestäjä ei osallistu palveluntuottajan ja asiakkaan välisten sopimusriitojen käsittelyyn.

8.2 Palvelun edellyttämät ilmoitukset, luvat ja selvitykset

Ennen tässä sääntökirjassa kuvatun toiminnan aloittamista palveluntuottajan on tullut tehdä ilmoitus aluehallintovirastolle yksityisen sosiaalipalvelun tuottamisesta tuetun asumisen ja palveluasumisen osalta. Tehostetun palveluasumisen osalta palveluntuottajalla tulee olla aluehallintoviraston tai Valviran myöntämä lupa.

Varsinaisten valvontaviranomaiselle tehdyn ilmoituksen tai valvontaviranomaisen myöntämän luvan lisäksi palveluntuottajalta edellytetään sosiaalihuoltolain 47 §:n mukaista omavalvontasuunnitelmaa. Omavalvontasuunnitelma suositellaan

tehtäväksi käyttäen Valviran lomakkeita. Omavalvontasuunnitelman liitteenä tulee olla seuraavat asiakirjat:

- henkilöstöluettelo, jossa näkyy työntekijöiden koulutus, lääkeluvat ja ensiapukoulutus
- hygieniaohje
- dokumentoitu tapa asiakaspalautteen keräämisestä (vähimmäisvaatimukset mainittu kohdassa Laadunseuranta)
- koulutussuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma, joka on laadittu sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti ja sisältää myös ohjeen lääkepoikkeamien dokumentoinnista, seurannasta ja toimenpiteistä
- pelastusviranomaisen hyväksymä palo- ja pelastussuunnitelma tai turvallisuus selvitykseen pohjautuva turvallisuussuunnitelma
- siivoussuunnitelma
- terveydenhuollon laiterekisteri
- tietosuojasuunnitelma sekä selvitys henkilötietojen käsittelystä
- tilaluettelo ja suunnitelma tilojen käytöstä
- toimintaohjeet erityistilanteisiin (vähimmäisvaatimukset mainittu kohdassa *asiakasturvallisuus*)
- valmiussuunnitelma, joka sisältää suunnitelmat ja prosessit poikkeustilanteiden varalta (vähimmäisvaatimukset kohdassa *poikkeussuunnitelma*)
- ympäristösuunnitelma.

Palveluntuottaja toimittaa päivitetyn omavalvontasuunnitelman järjestäjälle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Mikäli palveluntuottajan luvista, tiloista, henkilökunnassa tai selvityksissä tapahtuu muutoksia, palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa siitä tilaajalle vähintään 6 kuukautta ennen muutosten toteuttamista.

8.3 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvalla on sosiaalihuoltolain 48 § mukainen ilmoitusvelvollisuus koskien havaitsemiaan tai tietoonsa tulleita epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Epäkohtailmoitus tehdään toiminnasta vastaavalle henkilölle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Epäkohtailmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

8.4 Laadunhallinta ja valvonta

Palvelusetelillä annettavat palvelut kuuluvat kunnan lakisääteisen järjestämisvastuun piiriin. Palveluntuottajan tehtävänä on huolehtia asiakkaiden itsemääräämisoikeuden säilyttämisestä, oikeudenmukaisesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja turvallisuuden takaamisesta. Vastuu tästä on palvelua tuottavan yksikön vastuuhenkilöllä. Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että jokaisen asiakkaan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja niihin vastataan.

Valvonnan ja valvontakäyntien osalta noudatetaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia. Palveluntuottaja sitoutuu kehittämään palvelua yhteistyössä järjestäjän kanssa sekä saatujen reklamaatioiden ja asiakaspalautteen perusteella. Kehitystyötä tehdään systemaattisesti ja pitkäjänteisesti käyttämällä omavalvontasuunnitelmaa yhtenä kehittämisen välineenä. Palveluntuottajan arvot ja toimintaperiaatteet on määritelty kirjallisesti ja ne näkyvät toiminnassa. Vastuut ja valtuudet on kirjallisesti määritelty (tehtäväkuvat).

Palveluntuottaja on määritelty ja dokumentoinut laatuvaatimuksensa, keskeiset laatuavoitteensa, laatupoikkeamat ja prosessin siitä miten poikkeamiin reagoidaan. Palveluntuottajalla on pitkän tähtäimen toimintasuunnitelma. Palveluntuottajalla on kirjallinen lääkehoitosuunnitelma ja nimetty lääkehuollosta vastaava henkilö. Yksiköllä on kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin. Hygieniasta vastaava henkilö on nimetty. Palveluntuottajalla on kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomioimisesta palvelussa.

Palveluntuottaja käyttää toiminnassaan yleisesti hyväksytyjä suosituksia, kuten Valtakunnallista vammaisten henkilöiden ympärivuorokautiset asumispalvelut -valvontaohjelmaa. Palveluntuottaja vastaa asiakaspalautteeseen suullisesti ja tarvittaessa kirjallisesti. Jos asiakas tai hänen läheisensä ei ole tyytyväinen saamaansa vastaukseen, hän voi tehdä kirjallisen reklamaation järjestäjälle. Kopio Palveluntuottajan saamasta reklamaatiosta tulee toimittaa välittömästi järjestäjän yhteyshenkilölle. Palveluntuottajan tulee vastata reklamaatioon sen tekijälle viimeistään kahden viikon kuluessa reklamaation saapumisesta. Mikäli reklamoitava tapahtumasta aiheutuu tai on aiheutunut vaaraa tai vahinkoa Asiakkaalle tai hänen omaisuudelleen, vastaus reklamaatioon annetaan välittömästi.

Kopio reklamaatiovastauksesta toimitetaan järjestäjän yhteyshenkilölle kahden viikon kuluessa vastauksen antamisesta. Järjestäjä arvioi ovatko tehdyt reklamaatiot olleet aiheellisia ja vastaukset riittäviä.

Palveluntuottajan tulee täyttää sääntökirjan yleisessä ja palvelusetelikohtaisessa osassa asetetut vähimmäisvaatimukset kaikilta osiltaan. Mikäli valvonnassa havaitaan puutteita vähimmäisvaatimusten täyttymisessä, Palveluntuottaja on velvollinen korjaamaan havaitut puutteet kahden (2) viikon määräajassa ja esittämään puutteiden korjaamisesta kirjallisen selvityksen. Mikäli Palveluntuottaja ei korjaa puutteita määräajassa, palveluntuottaja voidaan poistaa palvelusetelituottajien tuottajarekisteristä.

8.5 Palautteet ja reklamaatiot

Palveluntuottaja kerää asiakaspalautetta asiakkailta ja mahdollisesti heidän läheisiltään vähintään kerran vuodessa. Asiakaspalautteen keräämisessä huomioidaan asiakaskohtaiset kommunikaatiotarpeet/vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät. Järjestäjä voi halutessaan osallistua asiakastyytyväisyyskyselyn sisällön suunnitteluun. Saatu palaute dokumentoidaan ja sitä hyödynnetään palvelun kehittämisessä. Tulokset toimitetaan tilaajalle.

Palvelun laadun todentamiseksi ja seuraamiseksi tilaaja ja palveluntuottaja koontuvat aina tarvittaessa, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Järjestäjällä on oikeus pyytää lisäselvityksiä palvelusta ja sen laadusta sekä suorittaa tarkastus- ja auditointikäyntejä palveluntuottajan yksiköissä. Palveluntuottaja ei voi veloittaa erikseen seurantakokouksiin osallistumisesta.

8.6 Vahingonkorvaukset

Järjestäjä ei ole vastuussa palveluntuottajan asiakkaalle tai tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutetuista vahingoista.

8.7 Tiedottaminen

Palveluntuottaja tiedottaa oma-aloitteisesti tilaajalle palveluun liittyvistä suunnitelmista tai oleellisista muutoksista. Palvelun tuottamiseen vaikuttavien olosuhteiden muutoksista sekä vastuuhenkilön tai yhteystietojen muuttumisesta on ilmoitettava tilaajan yhteyshenkilölle.

9. Lainsäädäntö

Palvelun sekä palveluntuottajan toiminnan on täytettävä lainsäädännön sekä viranomaismääräysten asettamat vaatimukset, joihin palveluntuottaja on velvollinen perehtymään. Palvelusetelitoimintaa koskevia lakeja ovat muun muassa:

- Asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (608/2005)
- Asetus kehitysvammaisten erityishuollosta (23.12.1977/988)
- Asetus potilasasiakirjoista (30.3.2009/298)
- Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/679
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Kansanterveyslaki (66/1972)
- Kuluttajansuojalaki (38/1978)
- Laki asuinhuoneiston vuokraamisesta (31.3.1995/481)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005)
- Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtiosuudesta (733/1992)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Sosiaalihuoltoasetus (607/1983)
- Sosiaalihuoltolaki (710/1982 ja 1301/2014)
- Tartuntatautilaki (1227/2016)
- Tietosuojasetus (EU 679/2016)

- Työturvallisuuslaki (738/2002)

Kirurgian ostopalveluiden palveluseleiden sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Kirurgian ostopalvelun palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet	3
2.2 Palvelutarpeen arviointi	3
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
4.1 Miehen sterilisaatioleikkaus (vasektomia)	4
4.2 Nivustyräleikkaus.....	5
4.3 Ympärileikkaus (circumcisio)	6
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	6
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen	7
6.1. Palvelusetelin arvo	7
6.1.1 Vasektomia.....	7
6.1.2 Nivustyräleikkaus.....	7
6.1.3 Ympärileikkaus lääketieteellisestä syystä	8
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	8
7. Keskeytyssäännöt	8
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen	8
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	8
8.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	8
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	9
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	9
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	9
9.1 Palvelun peruuntuminen	9
9.2 Muuta huomioitavaa	9

1. Kirurgian ostopalvelun palveluseteli

Kirurgian ostopalvelulla tarkoitetaan kirurgian erikoislääkärin suorittamaa tutkimusta ja hoitoa sekä diagnostiikkaan mahdollisesti tarvittavia muita tutkimuksia. Kirurgian hoidon järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin kirurgian hoidon tarve Keski-Suomen hyvinvointialueella edellyttää.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palveluseteli kirurgian ostopalvelun hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden sairaus tai sen epäily vaatii kirurgian erikoislääkärin tutkimusta.

Palveluita tuotetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen alueella asuville asukkaille. Palvelulla tuetaan Keski-Suomen sairaala Novan/Keski-Suomen hyvinvointialueen omaa kirurgian hoidon tarjontaa.

Palveluseteli myönnetään, jos kirurgian ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään Keski-Suomen hyvinvointialueen työ- tai virkasuhteessa/Sairaala Novan olevan lääkärin toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen tarveharkintaan.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Miehen sterilisaatioleikkaus (vasektomia), nivustyrä, ympärileikkaus (circumcisio).

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palveluseteli kirurgian ostopalvelun hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden sairaus tai sen epäily vaatii kirurgian erikoislääkärin tutkimusta.

3. Palvelun järjestäminen

Palvelusetelin voimassaolo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään 3 kuukaudeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi kuin 3 kuukautta. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen ja tarvittavan hoidon kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

4. Palvelun sisältövaatimukset

4.1 Miehen sterilisaatioleikkaus (vasektomia)

Palveluun kuuluvaan **miehen sterilisaatioleikkaukseen (vasektomia)** sisältyvät:

- sterilisaation indikaation ehtojen täyttymisen selvittäminen
- ST1- ja ST2-lomakkaiden laadinta.
- paikallispuudutuksessa suoritettavan molempien siemenjohtimien katkaisemisen
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Palvelu sisältää miehen sterilisaatioleikkauksen suorittamisen. Hoitopalaute kuuluu olennaisena osana palveluun. Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien todistusten (esimerkiksi sairauslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, yms.) kirjoittaminen.

Miehen sterilisaatioleikkauksen jälkikontrollina suoritettava siemennesteanalyysi (2 - 3 kk toimenpiteen jälkeen) suoritetaan toimenpiteen jälkeen yksityisessä laboratorioissa, tämän tutkimuksen hinnan potilas maksaa itse erikseen. Palveluseteli ei kata mahdollisia muita tarvittavia kontroleja, kuten leikkaushaavan infektiin tai muuhun komplikaatioon liittyvää kontrollia. Nämä potilaat ohjataan tilanteen mukaan joko oman kunnan avoterveydenhuollon päivystykseen tai tarvittaessa Sairaala Novan päivystykseen.

4.2 Nivustyräleikkaus

Palveluun kuuluvaan **nivustyräleikkaukseen** sisältyvät:

- paikallispuudutuksessa suoritettava avoin nivustyräleikkaus verkkoa hyväksi käyttäen.
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Palvelu sisältää avoimen Lichtenstein nivustyräleikkauksen paikallispuudutuksessa verkolla. Hoitopalaute kuuluu olennaisena osana palveluun. Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien todistusten (esimerkiksi sairauslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, yms.) kirjoittaminen.

Palveluseteli ei kata mahdollisia muita tarvittavia kontroleja, kuten leikkaushaavan infektiin tai muuhun komplikaatioon liittyvää kontrollia. Nämä potilaat ohjataan tilanteen mukaan joko oman kunnan avoterveydenhuollon päivystykseen tai tarvittaessa Sairaala Novan päivystykseen.

4.3 Ympärileikkaus (circumcisio)

Palveluun kuuluvaan **ympärileikkaukseen** (circumcisio) sisältyvät:

- paikallispuudutuksessa suoritettava ympärileikkaus (circumcisio).
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Palvelu sisältää lääketieteellisestä syystä tehtävän ympärileikkauksen (circumcisio) paikallispuudutuksessa. Hoitopalaute kuuluu olennaisena osana palveluun. Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien todistusten (esimerkiksi sairauslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, yms.) kirjoittaminen. Käynnit tulee suorittaa palvelusetelin voimassaolon aikana.

Palveluseteli ei kata mahdollisia muita tarvittavia kontroleja, kuten leikkaushaavan infektiin tai muuhun komplikaatioon liittyvää kontrollia. Nämä potilaat ohjataan tilanteen mukaan joko oman kunnan avoterveydenhuollon päivystykseen tai tarvittaessa Sairaala Novan päivystykseen.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteröintinumero

löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelusta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

6.1.1 Vasektomia

Palvelusetelin arvo on 315,00 euroa.

Ilmoitettu hinta ei ole kokonaishinta, vaan sen lisäksi potilaalta voidaan omavastuuosuutena laskuttaa sairaala Novan päiväkirurgista maksua vastaava maksu. Potilaan omavastuuosuus saa olla korkeintaan 136,90 euroa. Palautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan.

6.1.2 Nivustyräleikkaus

Palvelusetelin arvo on 1519,00 euroa.

Ilmoitettu hinta ei ole kokonaishinta, vaan sen lisäksi potilaalta voidaan omavastuuosuutena laskuttaa sairaala Novan päiväkirurgista maksua vastaava maksu. Potilaan omavastuuosuus saa olla korkeintaan 136,90 euroa. Palautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan.

6.1.3 Ympärileikkaus lääketieteellisestä syystä

Palvelusetelin arvo on 786,00 euroa

Ilmoitettu hinta ei ole kokonaishinta, vaan sen lisäksi potilaalta voidaan omavastuuosuutena laskuttaa sairaala Novan päiväkirurgista maksua vastaava maksu. Potilaan omavastuuosuus saa olla korkeintaan 136,90 euroa. Palautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa hoitopalautteen Palse.fi-portaaliin, joka muodostaa samanaikaisesti palvelutapahtuman, 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta.

8.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi-portaalista. Laskuviitteen

mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen toteutuneesta palvelusta Palse.fi – portaalin kautta.

Palautteeseen kirjataan selkeästi myös normaalit löydökset. Potilaasta, jotka tarvitsevat jatkoseurantaa, toimenpiteitä tai tutkimuksia tehdään aina erillinen lähete Keski-Suomen hyvinvointialueen Sairaala Novan kirurgian yksikköön. Hoitopalautelomake lähetetään 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Lähete- ja mahdolliset lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

9.2 Muuta huomioitavaa

Palveluntuottaja voi tarkistaa hintojaan korkeintaan kaksi kertaa kalenterivuodessa. Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoittaa palveluntuottajille

ajankohdan, jolloin hinnan muutokset ovat mahdollista tehdä Palse.fi -portaaliin. Hinnan muutokset tulevat voimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ilmoittamana ajankohtana. Hinnanmuutokset tulee kirjata Keski-Suomen hyvinvointialueen ilmoittamana ajankohtana, muuna aikana niitä ei voi tehdä. Muulla tavoin tehdyt hinnan muutokset ovat mitättömiä.

Koneellisen lääkeannosjakelun palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Koneellisen lääkeannosjakelun palveluseteli	3
1.1 Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
1.2 Keskeiset käsitteet.....	3
2. Palvelun järjestäminen	4
2.1 Asiakkaat palvelusetelillä järjestetyssä palvelussa.....	4
2.2 Lääkkeiden annosjakelun palvelusetelin vaiheet, vastuut ja velvollisuudet	5
2.3 Annosjakelun aloittaminen	5
2.4 Tehtävävastuut	6
2.5 Toimittaminen ja toimitusvarmuus	7
2.6 Muutostilanteet	8
2.7 Annosjakelun keskeyttäminen	9
2.8 Annosjakelun lopettaminen.....	10
2.9 Annosjakeluapteekin vaihtaminen	10
3. Palvelun sisältövaatimukset	10
3.1 Palvelun laatuvaatimukset	10
3.2 Asiakkaalle annettava lääkeneuvonta.....	10
3.3 Asiakastietojen käsittely, dokumentointi, arkistointi ja salassapito	11
4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	11
5. Palvelusetelin arvo.....	12
6. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	12
6.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	12
6.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	12
7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	13
7.1 Omavalvontasuunnitelma	13
7.2 Edellytykset palveluntuottajalle	13
7.3 Muuta huomioitavaa	14
Lähteet.....	14

1. Koneellisen lääkeannosjakelun palveluseteli

1.1 Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Lääkkeiden annosjakelulla tarkoitetaan palvelua, jossa apteekki toimittaa asiakkaan säännöllisesti käyttämät lääkkeet jaeltuina annoskohtaisiin pusseihin pääsääntöisesti kahden viikon erissä. Palvelun tarkoituksena on tukea muun muassa tarkoituksenmukaista lääkkeiden käyttöä, ehkäistä lääkityspoikkeamia ja vähentää tarpeettomia lääkehoidon kustannuksia. Lääkkeiden potilaskohtaisessa annosjakelussa noudatetaan kaikkia potilaan hoitoon, lääkkeen määräämiseen ja toimittamiseen liittyviä lakeja, asetuksia ja määräyksiä kuten tavanomaisessa lääkehoidossa ja -jakelussa.

Annosjakelu sopii niille asiakkaille, joilla on vähintään kolme suun kautta otettavaa lääkettä säännöllisessä käytössä ja joiden lääkehoito on riittävän vakiintunutta. Jos lääkitysmuutoksia tehdään useammin kuin kuukausittain, lääkehoito ei ole riittävän vakiintunutta sopiakseen annosjakeluun.

1.2 Keskeiset käsitteet

ANNOSJAKELU: Menettely, jossa apteekki toimittaa asiakkaan säännöllisesti käyttämät tabletti- ja kapselimuotoiset lääkkeet kerta-annoksiin jaeltuina yleensä kahden viikon erissä.

ANNOSPUSSI: Annospussilla tarkoitetaan yhtä käytössä olevaa teknistä ratkaisua koneellisessa annosjakelussa. Yksi annospussi sisältää asiakkaan yhden ottokerran lääkkeet.

ANNOSTELIJA: Annostelijalla tarkoitetaan teknistä apuvälinettä (laitetta), johon pakataan asiakkaan annosjaellut lääkkeet halutulle ajalle.

ANNOSTUSKORTTI: Yhteenveto annosjakeluyksikössä asiakkaalle jaelluista lääkkeistä.

ASIAKAS: Asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta.

LÄÄKEMÄÄRÄYS: Lääkemääräyksellä tarkoitetaan reseptiä, jolla apteekista voi luovuttaa lääkettä kulutukseen.

LÄÄKITYKSEN TARKISTUS: Lääkityksen tarkistuksella tarkoitetaan farmaseutin tai proviisorin tekemää tarkistusta annosjakeluasiakkaan lääkityksestä annosjakelun aloitusvaiheessa. Farmaseutin tai proviisorin tekemä annosjakeluasiakkaan lääkityksen tarkistus on osa lääkehoidon arviointia, johon osallistuvat myös sairaanhoitaja ja lääkäri. Apteekki informoi lääkäriä tarvittavista muutoksista ja lääkäri tekee päätöksen annosjakeluun siirtymisestä. Lääkityksen tarkistuksen tulee olla kiinteä osa lääkehoidon arviointia.

LÄÄKITYSLISTA: Lista, joka sisältää tiedot asiakkaan säännöllisessä käytössä olevasta lääkityksestä annostuksineen sekä tiedot tarvittaessa otettavista lääkkeistä. Asumisyksikön ja kotihoidon laatima lista sisältää tiedot annosjakelussa olevasta lääkityksestä ja myös siihen kuulumattomista muista asiakkaan käyttämistä lääkkeistä. Tämä kokonaislääkityksen kuvaava lääkityslista on tärkeä työkalu lääkärin, asumisyksikön/kotihoidon ja apteekin asiakkaan lääkitystiedon siirtämisessä ajantasaisesti.

PALVELUNTUOTTAJA: Lääkkeiden koneellisen annosjakelupalvelun osalta palveluntuottaja on lääkelain (395/1987) 6 luvun tarkoittama apteekki.

OMAVASTUUSUUS: Palvelusetelillä järjestetyssä lääkkeiden koneellisessa annosjakelussa ei voi asiakkaalle muodostua omavastuuta.

RESEPTIKESKUS: Tietokanta, joka koostuu lääkkeen määräjien lähettämistä sähköisistä lääkemääräyksistä, apteekkien tallentamista lääkemääräyksistä ja terveydenhuollon palvelujen antajien asiakkaille luovutettuja lääkkeitä koskevista tiedoista sekä lääkemääräyksiin liitetyistä toimitustiedoista (Laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007)).

SÄHKÖINEN LÄÄKEMÄÄRÄYS: Sähköisellä lääkemääräyksellä tarkoitetaan tietojenkäsittelylaitteella laadittua lääkemääräystä, joka siirretään tietoverkkoja käyttäen Reseptikeskukseen.

TILAUSPÄIVÄ: Tilauspäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin apteekki tekee asiakaskohtaisen tilauksen annosjaeltavista lääkkeistä annosjakeluyksikköön. Tilaavan yksikön on kuitattava kahden viikon välein tilattavat lääkkeet apteekille.

TOIMITUSPÄIVÄ: Toimituspäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin apteekki toimittaa annosjaellut lääkkeet asumisyksikköön tai kotihoitoon.

2. Palvelun järjestäminen

2.1 Asiakkaat palvelusetelillä järjestetyssä palvelussa

Lääkkeiden annosjakelu kuuluu hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa on todettu tarve lääkkeiden

annosjakeluun. Lääkkeiden jakelussa on kyse terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitetusta sairaanhoidosta.

Keski-Suomen hyvinvointialue päättää, kuka on oikeutettu saamaan palvelusetelin. Asiakkaalle myönnetään palveluseteli, mikäli asiakas täyttää palvelun saantikriteerit. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin tulee ohjata asiakas muilla tavoin järjestettävän palvelun piiriin. Palvelusetelipäätöksellä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan kustannuksia enintään myönnetyn palvelusetelin arvoon asti.

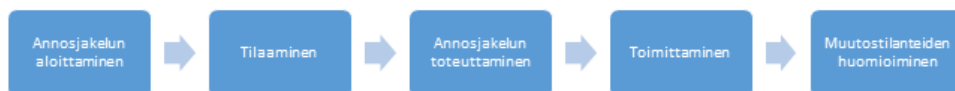
Asiakkaan valittua palvelusetelin, vastaa hän tai edustajansa avustuksella yksityisten palveluntuottajien palvelujen piiriin hakeutumisesta. Palveluseteliasiakas valitsee itselleen palveluntuottajan hyväksytyjen yksityisten palveluntuottajien joukosta. Asiakasta hoitavan yksikön sairaanhoitaja huolehtii yhdessä asiakkaan tai hänen edustajansa kanssa annosjakeluasiakassopimuksen ja tekee ensimmäisen tilauksen.

Asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttaja- ja sopimusoikeuden säännökset sekä oikeusperiaatteet. Sopimuksen irtisanomisaika on yksi kuukausi molempien osapuolien osalta huomioiden asiakkaan jatkohoidon turvaaminen.

Asiakas on oikeutettu käyttämään palveluseteliä vain hyvinvointialueen hyväksymän palveluntuottajan tuottamien ja tämän sääntökirjan tarkoittamien palvelujen maksamiseen. Mikäli asiakas tilaa palvelua yli palvelusetelin arvon, hän vastaa itse yli menevistä kustannuksista.

Asiakas voi vaihtaa palveluntuottajaa palvelusetelipäätöksen voimassaoloaikana.

2.2. Lääkkeiden annosjakelun palvelusetelin vaiheet, vastuut ja velvollisuudet

2.3 Annosjakelun aloittaminen

Palvelunjärjestäjä (esim. kotihoito tai asumisyksikkö) selvittää asiakkaan kokonaislääkityksen ja tekee päätöksen annosjakeluun siirtymisestä. Asiakkaalle myönnetään annosjakeluun oikeuttava palveluseteli, jonka jälkeen asiakas tekee valitsemansa apteekin kanssa kirjallisen sopimuksen. Sopimuksella asiakas antaa suostumuksensa henkilö- ja lääkitystietojensa toimittamisesta apteekkiin sekä apteekille luvan hakea lääkitystiedot Reseptikeskuksesta ja luvan hyödyntää

lääkevaihtoa kustannusten säästämiseksi. Palvelunjärjestäjän tai asiakkaan kanssa sovitaan annosjakelun aloittamispäivä.

Lääkehoidosta vastaava palvelunjärjestäjä toimittaa apteekkiin asiakkaan kokonaislääkitystiedot ja lääkityksen tarkoituksen mukaisuuden arviointiin liittyvät tiedot, reseptit, ajan tasalla olevan lääkelistan sekä tiedot käytössä olevista käsikauppavalmisteista. Apteekissa tarkastetaan asiakkaiden kokonaislääkitys sekä huomioidaan mahdolliset lääkkeiden päällekkäisyydet ja yhteisvaikutukset ja apteekki ovat tarvittaessa yhteydessä lääkäriin. Asiakasta hoitava yksikkö huolehtii, että ennen apteekkijakeluun siirtymistä asiakkaan omat lääkkeet käytetään mahdollisimman tarkkaan loppuun. Asiakkaan kaikki annosjakeluun soveltuvat lääkkeet siirtyvät kerralla annosjakelun piiriin.

2.4 Tehtävävastuut

Lääkehoidosta vastaavan palvelunjärjestäjän (kotihoito/asumispalveluyksikkö) tehtävät:

- Tekee annosjakelutilauksen apteekkiin viimeistään vuorokausi ennen tilauspäivää.
- Sovitun tilauspäivän jälkeen tulleet lääkitysmuutokset toteuttaa palvelunjärjestäjä (kotihoito/asumisyksikkö).
- Vastaa lääkärin vahvistamien potilaan lääkitysmuutosten ilmoittamisesta apteekkiin. Mikäli lääkehoitoon tulee kiireellisiä muutoksia kesken jakson, hoitajat toteuttavat ne, kunnes muutos saadaan annosjakeluun.
- Huolehtii annosjakelulääkkeiden asianmukaisesta säilytyksestä ja lääkkeiden antamisesta asiakkaalle sovitulla tavalla.
- Huolehtii annosjakeluun sopimattomien lääkkeiden säilyttämisestä kotona tai asumispalveluyksikössä, esim. nesteet, sumutteet, tarvittaessa otettavat lääkkeet sekä Marevan.
- Ilmoittaa annosjakelun muutostilanteista apteekille mahdollisimman pian ja sopii apteekin kanssa, mistä alkaen muutos toteutetaan.
- Annosjakelun aloittaminen, tilaaminen, annosjakelun toteuttaminen, toimittaminen, muutostilanteiden huomioiminen.

Apteekin tehtävät:

- Toteuttaa annosjakelun ajantasaisten lääkemääräystietojen perusteella.
- Hallinnoi lääkemääräyksiä ja seuraa niiden uudistamistarvetta. Lääkemääräyksen voimassaoloajan päättyessä apteekki pyytää lääkäriä uudistamaan. Apteekki lähettää lääkemääräysten uusimispyynnöt sähköisesti asiakkaan omaan terveystietokeskukseen. Lääkäri uusii lääkemääräykset uusimispyynnöstä viimeistään 8 päivän kuluessa

- Varmistaa, että lääkärin määräämät (asianmukaisesti dokumentoidut) muutokset toteutetaan asiakkaan lääketilaukseen paikallisten toimintaohjeiden mukaisesti.
- Huolehtii annosjakelulääkkeiden kaksoistarkastamisesta.
- Toimittavat lääkepussit lääkeshoidosta vastaavaan yksikköön 2 viikon välein kunkin toimintayksikön sisätilaan, erikseen sovittuun paikkaan.
- Huomioi tilauksen mukaiset kiireelliset lääkemuutokset.
- Annosjakelulääkkeiden toimitusten yhteydessä toimitetaan myös annosjakeluun soveltumattomat lääkkeet yksikön tilauksen mukaisesti.
- Dokumentoi ja arkistoi Fimean ohjeiden mukaisesti annosjakelusta syntyvät asiakirjat.
- Asiakkaan lääkitystilaustietojen säilyttäminen 3 kuukauden ajan apteekin reseptinkäsittelyjärjestelmässä. Lääkitysmuutostiedot ja annostuskorttien kopiot säilytetään 13 kuukautta. Muiden lääketietojen säilyttämisestä palveluntuottaja noudattaa mitä lääkelaki sanoo.
- Näiden lisäksi annosjakeluyksiköstä tarvittaessa löytyy jokaisesta annospussista kuva mahdollisten poikkeamien tai muiden epäselvyyksien selvittämistä varten. Laskutusdokumentaatio säilytetään kirjanpitolain mukaisesti.

Apteekeilla tulee olla sähköinen tilausjärjestelmä käytössä.

2.5 Toimittaminen ja toimitusvarmuus

Palveluntuottajan annosjaeltavien lääkkeiden toimitusvarmuuden tulee olla 100 %. Toimitusvarmuus voi poikkeuksellisesti olla alle 100 % apteekista tai annosjakelijasta riippumattomasta syystä esim. lääkettä ei ole saatavissa koko maassa. Palveluntuottajan tulee toimittaa tässä sääntökirjassa määritelty palvelu julkisessa luettelossa ilmoittamallaan alueella loppuasiakasta varten yksikköön. Lääkkeiden tilaukset on toimitettava kotihoidon/asumisyksikön toimistoon kuuden arkipäivän sisällä tilauksesta kunkin yksikön kanssa erikseen sovittuna arkipäivänä.

Lääkkeet asiakkaalle toimittava apteekki hankkii asiakaskohtaiset lääkkeet sopimusvalmistussopimukseen perustuen toisen apteekin annosjakelupalvelusta tai tekee annosjakelun itse. Valmistaja vastaa sopimusvalmistuksena valmistetun lääkkeen laadusta ja valmistuksen asianmukaisuudesta, mikä on myös otettava huomioon annosjaeltuja lääkkeitä luovutuskuntoon tarkastettaessa (Fimean määräys 6/2011 Apteekkien lääkevalmistus).

Apteekin tulee noudattaa lääkkeiden toimittamisesta annettuja säännöksiä toimittaessaan asiakaskohtaisesti annosjaeltuja lääkkeitä asiakkaalle. Tarkoituksena on varmistaa lääkitysturvallisuus. Apteekin farmaseutti tai proviisori

tarkastaa annosjaellut lääkkeet luovutuskuntoon. (Fimean määräys "Lääkkeiden toimittaminen" 2/2016). Tällöin tarkastetaan, että asiakkaalle määrätty lääkitys vastaa annosjaeltua lääkitystä ja että lääkkeet on jaeltu oikein esimerkiksi tarkastamalla ensimmäisen päivän annospussit. Apteekin tekninen henkilökunta ei ole oikeutettu tarkastamaan lääkkeitä luovutuskuntoon. Annosjakelulääkkeet tulee kaksoistarkastaa. Lääkemääräyksiin on saattanut tulla muutoksia tilauspäivän ja toimituspäivän välillä. Sovitun tilauspäivän jälkeen tulleet kiireelliset lääkitysmuutokset toteuttaa palvelunjärjestäjä (kotihoito/asumisyksikkö). Apteekin tulee varmistua siitä, että apteekki toimittaa asiakkaalle tilatut lääkkeet oikein ja varmistaa, että asiakkaalle välttämättömiä lääkkeitä ei ole jäänyt toimittamatta. Kiireettömät lääkemuuutokset toteutetaan aina annosjakelujakson vaihtuessa.

Lääkemääräystä toimitettaessa tulee dokumentoida muun muassa toimittamispäivämäärä (Fimean määräys "Lääkkeiden toimittaminen" 2/2016). Toimituspäivä määritellään annosjaeltujen lääkkeiden osalta samoin kuin muiden toimitettavien lääkkeiden osalta. Toimituspäivällä tarkoitetaan sitä ajankohtaa, jolloin annosjaeltu lääke luovutetaan asianmukaisesti tarkastettuna lääkehoidosta vastaavalle yksikölle. Toimitus suoritetaan arkisin (ma-pe) klo 8-16 välillä. Tarkemmat jakelupäivät sekä aikataulut sovitaan yhdessä lääkehoidosta vastaavan yksikön ja apteekin kanssa.

Lääkkeiden kuljettamisesta sovitaan erikseen paikallisesti apteekin ja lääkehoidosta vastaavan yksikön kesken. Apteekki vastaa ja valvoo toimittamiensa lääkkeiden asianmukaisesta kuljettamisesta lääkehoidosta vastaavaan yksikön ja apteekin välillä. Ulkoista kuljetuspalvelua käytettäessä lääkkeet toimitetaan yksikköihin sinetöidyssä kuljetuslaatikossa. Lääkehoidosta vastaava yksikkö palauttaa käyttämättä jääneet lääkkeet apteekkiin hävitettäväksi asiakkaan suostumuksella.

Kiireelliset uudet lääkkeet ja kuuriluontoiset lääkkeet tulee toimittaa saman päivän aikana ilman erillistä korvausta arkipäivisin klo 16 mennessä yksikköön, kun tilaus on tehty ja reseptit ovat käytettävissä klo 13 mennessä apteekissa. Palveluntuottaja ja palvelunjärjestäjä voivat yhteisymmärryksessä sopia poikkeavista kuljetusjärjestelyistä, mikäli niistä ei aiheudu kunnalle tai asiakkaalle lisäkustannuksia. Lääketurvallisuus ja lääkkeiden toimitusvarmuus ei saa myöskään vaarantua järjestelyiden vuoksi.

2.6 Muutostilanteet

Annosjakelussa olevien asiakkaiden lääkemuuutosten hallinnasta tulee sopia paikallisesti lääkehoidosta vastaavan yksikön, apteekin ja lääkärin kesken. Lääkäri päättää asiakkaiden lääkehoidossa tapahtuvista muutoksista esimerkiksi lääkkeen

lopettamisesta, annostusohjeen muuttamisesta tai uuden lääkkeen lisäämisestä ja määrää muutoksen ajankohdan tiedoksi sekä reseptiin että lääkelistaan.

Lääkäri vahvistaa lääkemuutokset tekemällä uuden e-Reseptin ja tekemällä muutokset lääkelistalle. Tarpeettomat e-reseptit tulee mitätöidä. Hoitoyksikön henkilöstö tilaa lääkkeitä apteekista.

Lääkemuutoksen yhteydessä apteekille laitetaan sähköisen tilausjärjestelmän tilauskenttään maininta muutoksesta. Apteekki toimittaa lääkemuutoksen mukaiset lääkkeet hoitoyksikölle. Hoitoyksikön hoitohenkilöstö voi lääkärin määräyksestä poistaa muuttuneen lääkkeen annospusseista. Annosjakelu-pussin avaamisen tekevän hoitohenkilön on aina kirjattava avaamisen syy, päivämäärä ja avaajan nimi potilastietojärjestelmään. Apteekilla tulee olla lääkkeiden tunnistamiseen liittyvä tukipalvelu esimerkiksi digitaalinen sovellus, jota hoitoyksikön henkilöstö voi käyttää esim. poistaessaan lääkkeitä annospusseista. Apteekilta tulee olla saatavissa tukipalvelua apteekin aukioloaikana. Asiakkaalla on kerralla kotonaan kahden viikon lääkitys.

Hoitoyksikön henkilöstö lähettää sähköisellä tilausjärjestelmällä apteekkiin tilauksen erikseen sovittuun ajankohtaan mennessä. Tilauksessa on asiakkaiden nimet ja syntymäajat sekä selvitys siitä, mitä muutoksia asiakkaiden lääketilaukseen on tulossa.

Kiireettömät lääkemuutokset toteutetaan aina annosjakelujakson vaihtuessa. Kiireelliset muutokset, kuten esimerkiksi kesken annosjakelujakson aloitettavat lääkärin reseptissä kiireelliseksi merkitsemät uudet lääkelisäykset, toimitetaan toimintayksikköön erillisissä lääkepakkauksissa ilman eri korvausta saman päivän aikana arkisin klo 16 mennessä yksikköön, kun tilaus on tehty ja reseptit ovat käytettävissä klo 13 mennessä apteekissa.

2.7 Annosjakelun keskeyttäminen

Hoitoyksikkö voi korvauksetta keskeyttää annosjakelun asiakkaan joutuessa sairaalaan tai päättää annosjakelun asiakkaan poistuessa palvelun piiristä. Jos asiakkaan lääkkeet ovat tilattu ja annospussit jaettu ennen apteekin saamaa tietoa keskeytyksestä, veloitetaan lääke-erä asiakkaalta ja annosjakelupalkkio tilaajalta.

Käyttämättömät lääkkeet/annospussit palautetaan apteekkiin hävitettäväksi asiakkaan suostumuksella.

2.8 Annosjakelun lopettaminen

Annosjakelun lopettamiseen voidaan päätyä useista syistä. Tyypillisimpiä syitä ovat asiakkaan voinnin muuttuminen niin, että asiakas ei hyödy enää annosjakelusta tai hänen lääkityksensä ei muutoin sovellu enää annosjakeluun. Muita syitä ovat muun muassa sairaalahoitoon joutuminen tai kuolema.

Lääkehoidosta vastaavan yksikön hoitajan vastuulla on ilmoittaa välittömästi asiakkaan annosjakelun lopettamisesta asiakkaalle tai omaiselle sekä apteekille, jonka kanssa annosjakelusopimus on tehty. Näin vältetään tarpeettomien annosjaeltujen lääkkeiden tilaaminen.

2.9 Annosjakeluapteekin vaihtaminen

Annosjakelun vaihtaminen apteekista toiseen edellyttää asiakkaan antamien suostumusten päivittämistä ja uudet sopimukset. Mikäli asiakas haluaa vaihtaa apteekkia, tulee siitä ilmoittaa sovituille yhteyshenkilöille. Irtisanomisaika on yksi kuukausi.

3. Palvelun sisältövaatimukset

3.1 Palvelun laatuvaatimukset

Annosjaeltujen lääkkeiden toimittamiseen soveltuvat pääsääntöisesti samat säännöt kuin muidenkin lääkkeiden toimittamiseen, mutta annosjakelun toimintatavat poikkeavat normaalista lääkkeen toimittamisesta. Tämän vuoksi toimintayksiköiden ja apteekkien on huolehdittava siitä, että annosjakelun parissa työskentelevillä on Fimean määrittelemä koulutus ja ohjeistus annosjakelupalvelun toteuttamiseen.

3.2 Asiakkaalle annettava lääkeneuvonta

Lääkelain 57 §:n 1 momentin mukaan lääkkeitä apteekista ja sivuapteekista toimitettaessa farmaseuttisen henkilökunnan on pyrittävä varmistamaan lääkeneuvonnan avulla siitä, että lääkkeen käyttäjä on selvillä lääkkeen oikeasta ja turvallisesta käytöstä. Apteekin on huolehdittava myös annosjakelupalvelua käyttävien asiakkaiden tai omaisten/omaishoitajien lääkeneuvonnasta, vaikka tämä ei aina toteudu suoraan lääkkeiden toimittamisen yhteydessä. Apteekissa annettava lääkeneuvonta voidaan paikallisesti sopia välittää myös lääkkehoidosta vastaavan yksikön henkilöstön kautta asiakkaalle. Lisäksi apteekin farmaseutti tai proviisori voi antaa lääkeneuvontaa säännöllisillä lääkkehoidosta vastaavien yksiköiden henkilökunnan sekä asiakkaiden ja/tai heidän omaisten

koulutustilaisuuksilla. Asiakkaalla pitää olla mahdollisuus saada myös kirjallista tai sähköistä lääkeneuvonnan materiaalia. Näiden toimittamisesta asiakkaalle tulee sopia aina paikallisesti.

3.3 Asiakastietojen käsittely, dokumentointi, arkistointi ja salassapito

Hyvinvointialue on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa muodostuvien asiakastietojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palveluntuottajalle luovutettavat tiedot (asiakkaan kokonaislääkitystiedot ja lääkityksen tarkoituksen mukaisuuden arviointiin liittyvät tiedot, reseptit, ajan tasalla olevan lääkelistan, sekä tiedot käytössä olevista käsikauppavalmisteista) ovat potilastietojärjestelmään kuuluvia tietoja, vaikka palveluntuottaja laatii, säilyttää ja arkistoi ne aktiiviaikana. Asiakassuhteen päätyttyä palveluntuottaja hävittää saamansa potilas – ja asiakastiedot, ellei laissa tai viranomaisen määräyksellä ole toisin edellytetty.

Palveluntuottajalla tulee olla edellytykset tietoturvalliseen henkilötietojen käsittelyyn. Palveluntuottaja sitoutuu varmistamaan, että kaikki sen alaisuudessa toimivat sopimuksen mukaisia henkilötietoja käsittelevät henkilöt sitoutuvat kirjallisesti noudattamaan vaitiolo- ja salassapitovelvollisuutta. Salassapito- ja vaitiovelvollisuus säilyvät palvelussuhteen tai tehtävän päättymisen jälkeen.

Palveluntuottaja ei käytä taikka muulla tavoin hyödynnä sopimuksen perusteella käsittelemiään henkilötietoja muuhun kuin sopimuksen täyttämisen mukaiseen tarkoitukseen ja silloinkin ainoastaan tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa ja tilaajan antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Palveluntuottaja toimittaa pyydettyä listauksen Järjestäjälle tämän sopimuksen mukaisia palveluja tuottavista henkilötietojen käsittelijöistä. Palveluntuottaja ilmoittaa Järjestäjälle viipymättä kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Palveluntuottaja avustaa Järjestäjää, jotta Järjestäjä pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata näihin pyyntöihin.

4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Palveluntuottajan tulee nimetä vastuuhenkilö apteekkiin. Palvelua suorittavilla henkilöillä tulee olla terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) ja asetuksen (564/1994) mukainen koulutus ja ammatillinen pätevyys (proviisori, farmaseutti). Apteekissa tulee olla nimettynä oma annosjakeluvastaava ja hänen varahenkilönsä, jotka hoitavat käytännön yhteydenpidon hoitohenkilökuntaan ja lääkäreihin, nämä henkilöt vastaavat myös tarvittavasta lääkeneuvonnasta. Toimintayksiköiden hoitajille ja lääkäreille tulee olla tietokanta,

jossa on ajan tasalla oleva annosjakeluyksikön lääkevalikoima sekä kuvat ja kuvaukset lääkkeistä. Tietokanta auttaa lääkkeiden tunnistamisessa, säästää aikaa ja lisää lääkitysturvallisuutta. Palveluntuottaja vastaa henkilöstönsä riittävästä osaamisesta, ammatillisesta täydennyskoulutuksesta sekä apteekkitoimintaan kuuluvasta normien ja mm annosjakelutoiminnasta viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesta toiminnasta mukaan lukien hyväksytyjen annosjakelupakkausten käyttämisestä.

5. Palvelusetelin arvo

Lääkkeiden koneellisen annosjakelun palveluseteli on tasasuuruinen. Lääkkeiden annosjakelun palvelusetelissä Keski-Suomen hyvinvointialue käyttää kattohintaa. Hyvinvointialue on määritellyt enimmäishinnan, jolla palveluntuottajan on palvelu tuotettava. Palvelusetelillä myönnetystä lääkkeiden annosjakelusta ei asiakkaalle saa koitua itse maksettavaa maksua eli asiakkaalta ei peritä omavastuuta palvelusetelin käytöstä.

Hyvinvointialue vahvistaa palvelusetelin arvot vuosittain. Palveluntuottaja ei voi tehdä palvelusetelipalvelun osalta hinnan korotuksia. Palvelusetelin arvo on 7,52€ / toimitus. (+ alv 10%). Toimitus kahden viikon välein.

Asiakas on oikeutettu käyttämään palveluseteliä vain palvelusetelissä mainitun palvelun maksamiseen hyvinvointialueen hyväksymältä palveluntuottajalta. Asiakas voi hankkia palveluntuottajalta lisäpalveluja- tai tuotteita, mutta asiakas maksaa itse hankkimansa lisäpalvelut palveluntuottajalle heidän keskinäisen sopimuksensa mukaisesti.

6. Palse.fi-portaalin käyttäminen

6.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa toimitukset (kpl) palse.fi-portaaliin toimituspäivämäärien mukaisesti. Palveluntuottajan tulee noudattaa palse.fi-portaalin ohjeistusta. Tapahtumakirjaukset ovat edellytys laskutusaineiston muodostamiselle.

6.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa Palse.fi

portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja.

7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

7.1 Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelma toimitetaan pyydettyäessä. Omavalvontasuunnitelmasta selviää mm. tietoturvaan liittyvät asiat. Lääkkeiden toimittajana oleva apteekki on lääkelain (395/1987) ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimean) määräysten perusteella vastuussa toiminnan laadusta sekä annosjakelun asianmukaisuudesta. Palvelun tulee täyttää lakien ja viranomaismääräysten asettamat vaatimukset.

7.2 Edellytykset palveluntuottajalle

Palveluntuottajaksi ilmoittautuvalta apteekilta edellytetään:

- Täyttää kyseiselle toiminnalle yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) ja yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) asetetut vaatimukset
- Kuuluu ennakonperintäkisteriin
- Potilasvahinko- ja vastuuvakuutus
- YEL ja TYEL vakuutukset
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimea) apteekkilupa
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (Fimea) antama lupa koneellisesta annosjakelusta tai käytetyistä alihankkijoista

Koneellisesta annosjakelusta säädetään valmistuksen osalta lääkelain 12 a §:ssä, jonka mukaan apteekissa tai sairaala-apteekissa tapahtuva koneellinen annosjakelu on luvanvaraista. Lisäksi apteekkari saa teettää koneellista annosjakelua sopimuksen perusteella toisessa koneellisen annosjakelun luvan saaneessa apteekissa. Annosjakelupalvelun korvaamisesta säädetään sairausvakuutuslain (1224/2004) 5 luvun 10 §:ssä. Annosjaeltujen lääkkeiden korvauksia koskevasta poikkeavasta lääkekohtaisesta omavastuusta säädetään sairausvakuutuslain 5 luvun 9 a §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksessa poikkeavan lääkekohtaisen omavastuun perimisestä (337/2015). (STM 2016:1).

Annosjakelun valmistustoimintaa voi harjoittaa apteekissa Fimean luvalla. Toiminnassa on otettava huomioon potilaskohtaisesta annosjakelusta annettavat

määräykset ja ohjeet (lääkkeen valmistuksesta annettu Fimean määräys 6/2011, sekä Lääkkeiden toimittamisesta annettu Fimean määräys 2/2016). Lääkkeiden jakaminen potilaskohtaisiin annoksiin tehdään asianmukaisissa, toimintaan sopivissa tiloissa ja olosuhteissa. Valmistuksessa käytetään tarkoitukseen soveltuvia menetelmiä ja välineitä. (STM 2016:1). Tätä toimintaa valvoo Fimea.

7.3 Muuta huomioitavaa

Palveluntuottaja on vastuussa kirjausten oikeellisuudesta. Mikäli palveluntuottajan toistuvasta huolimattomuudesta tai väärinkäytöksistä aiheutuneet väärät kirjaukset aiheuttavat normaalia korjaustoimenpiteitä suuremman työmäärän, hyvinvointialueella on oikeus periä tuottajalta korjauksesta aiheutuneet kulut. Palveluntuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialueelta palvelusetelin arvon suuruisen summan.

Annosjakelun keskeytyessä asiakasta hoitavan yksikön ilmoituksella, palveluntuottajalla on oikeus periä annosjakelumaksu (2 vko), mikäli asiakkaan lääketilaus on ehtinyt mennä annosjakeluyksikköön, eikä tilausta ole enää mahdollista perua. Asiakas vastaa lääkekustannuksista.

Lähteet

Eduskunnan oikeusasiamiehen lausunto (7.3.2013 Dnro 809/4/11)

Fimean määräys "Lääkkeiden toimittaminen" 2/2016

Kuntaliiton Yleiskirje 17.2.2014 Kuntien järjestämä lääkkeiden annosjakelu kotihoidossa ja palveluasumisessa

Hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019, Sosiaali- ja terveysministeriö

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/80132>

Lääkelaki 395/1987

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea <http://www.fimea.fi/>

Lääkkeiden potilaskohtaisen annosjakelun hyvät toimintatavat. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:1

Sairasvakuutuslaki (1224/2004)

Turvallinen lääkehoito - Opas lääkehoitosuunnitelman tekemiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Inkinen, Ritva; Volmanen, Petri; Hakoinen, Suvi (2016)

<http://www.julkari.fi/handle/10024/129969>

Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	6
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	7
6.1. Palvelusetelin arvo	7
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	7
7. Keskeytyssäännöt.....	7
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen	7
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi -portaaliin	7
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	8
8.3 Palvelupalautte ja toteuttamissuunnitelma	8
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	8
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	8
9.1 Palvelun peruuntuminen	8

1. Koululaisten silmälääkäritutkimuksen palveluseteli

Koululaisten silmälääkäritutkimuksen ostopalvelulla tarkoitetaan silmälääkärin suorittamaa tutkimusta ja hoitoa. Koululaisten silmälääkäritutkimuksen hoidon järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin koululaisten silmälääkäritutkimuksen hoito Keski-Suomen hyvinvointialueella edellyttää.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Terveydenhuoltolain 16 § määrittelee, että kouluterveydenhuoltoon kuuluu mm. oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset. Mikäli koululaisella on ongelmia näön kanssa, kouluterveydenhuollosta ohjataan koululainen asianomaisen silmätautien erikoislääkärin tutkimukseen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on laadittu ohjeistus kouluterveydenhuoltoa varten näön tutkimisesta.

Oppilas lähetetään silmälääkärille, jos seulontarajat rikkoutuvat tai oppilaalla on näköön tai silmiin liittyviä oireita. Terveydentilan selvittämiseen liittyvät silmälääkärin tutkimukset sisältyvät kouluterveydenhuoltoon. Tämä pitää sisällään myös taittovikojen diagnosoinnin ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisen värinäön tarkemman selvittelyn. Nämä silmälääkärin määräämät tarpeelliset tutkimukset ovat silloin oppilaalle maksuttomia.

Maksuttomien silmälääkäritutkimusten määrää ei kouluterveydenhuollossa ole lainsäädännössä rajoitettu, vaan niitä on järjestettävä oppilaan tarpeen mukaisesti. Käyntiä varten voi saada uuden palvelusetelin, jos kyseessä on jokin uusi silmiin tai näkemiseen liittyvä vaiva tai kouluterveydenhoitajan arvion mukaan edellisestä tutkimuksesta on niin paljon aikaa, että tutkimustulos ei vastaa tämän hetken tilannetta. Todetun taudin tai vian hoito, kuten silmälasit ja seurantakäynnit, ei sisälly kouluterveydenhuoltoon.

Palveluseteli myönnetään Keski-Suomen hyvinvointialueella koulua käyville oppilaille, jos silmätautien ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Koululaisten silmälääkäritutkimus.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään Keski-Suomen hyvinvointialueella työsuhteessa olevan koulu- tai opiskeluterveydenhoitajan toimesta. Päätökset perustuvat aina yksikölliseen tarveharkintaan.

3. Palvelun järjestäminen

Oppilaan on päästävä silmälääkärintutkimukseen kuukauden kuluessa siitä, kun oppilaan huoltaja ottaa yhteyttä silmälääkäriin aikaa varatakseen.

Palvelusetelin voimassaolo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään korkeintaan kolmeksi kuukaudeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelu sisältää silmätautien erikoislääkärin tutkimuksen silmäsairauden tai sen epäilyn selvittämiseksi sekä tarpeellisen lääke- tai muun annettavan hoidon määräämisen ja mahdollisen lähetteen jatkohoitoon. Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien todistusten (esimerkiksi sairaslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, värinäkölausunto yms.) kirjoittaminen. Hoitopalautte kuuluu osana palveluun.

Palvelusetelillä ostettuun käyntiin sisältyy kaikkien vastaanotolla määrättyjen ja otettujen tutkimusten tulkinta.

Palveluun kuuluvan silmätautien erikoislääkärin tutkimukseen sisältyvät pääsääntöisesti molempien silmien:

- näöntarkkuuden tutkiminen
- silmän taittovirheen määrittäminen, mikäli näöntarkkuus ei ole normaali tai taittovirhettä epäillään asiakkaan oireen tai palveluun hakeutumisen syyksi.

Lapsilla näissä tapauksissa edellytetään taittovoimakkuuden määrittämistä sykkoplegiassa

- silmäluomien, sidekalvon, sarveiskalvon, etukammion ja mykiön biomikroskooppitutkimus
- silmänpaineen mittaaminen
- silmänpohjan biomikroskooppitutkimus laajennetun mustuaisen läpi
- silmänsairauden diagnosointi
- kyynelteiden huuhtelu
- hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Kun on kyse koululaisen näöntarkastuksesta, seuraavat kohdat painottuvat:

- optikon ja silmälääkärin tutkimuksessa on huomioitava ja arvioitava näön ja hahmottamisen osuus oppilaan mahdollisten oppimisvaikeuksien selvittämisessä
- värinäkö tutkimuksena on käytettävä Farnsworth Panel 15-testiä. Värinäkö tutkimuspalautteessa on mainittava selkeästi värinäön heikkouden taso.

Palvelun tarjoajan tulee lisäksi suorittaa tarvittaessa laajuudessa ne silmälääkärin tutkimukset, joita asiakkaan silmänsairauden diagnostisoimiseksi tarvitaan. Näihin sisältyvät mm. silmänliikkeiden, sormiperimetrian, karsastuksen, mustuaisten valorefleksien, väriaistin sekä kammiokulman ja verkkokalvon reunaosien 3peilitutkimukset.

Palveluna tarjottavan tutkimuksen osan (esim. näöntarkkuuden mittaus, silmän taittovoiman määrittäminen, silmänpaineen mittaus, silmän kuvantamistutkimukset, kuten näkökenttä- ja silmänpohjan valokerroskuvaus sekä muutosten kuvaaminen) voi tehdä palvelusta vastaavan silmälääkärin valtuuttama terveydenhuollon ammattihenkilö (optikko). Varsinainen silmätutkimus ja hoidon suunnittelu kuuluu silmätautien erikoislääkärin, jolla on diagnoosin asetus oikeus, tehtäväksi.

Silmälasien hankkiminen ei kuulu hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuteen. Poikkeuksenmuodostavat alle kahdeksan (8) -vuotiaat silmälaseja tarvitsevat lapset, joille lääkinnällisenä kuntoutuksena on apuvälineen hankkimista varten määriteltävä silmälasit.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Henkilöstöllä on riittävä suomen kielen taito. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Silmälääkäri on optisten vikojen, näönkäytön, silmien terveyden ja sairauksien asiantuntija. Oppilaan saadessa terveydenhoitajalta lähetteen ja palvelusetelin silmälääkärikäyntiä varten, pitää THL:n ohjeiden mukaan silmälääkärin tutkia oppilas. Optikko on terveen silmän optisten vikojen, näönkäytön ja silmälasien määrittämisen asiantuntija. Optikko voi tehdä oppilaalle alkukartoituksen ennen silmälääkärin tutkimuksia, mutta tällöin optikkoliike laskuttaa vain silmälääkärikäynnistä.

Silmälääkärin ja optikon kokemus ja osaaminen lasten ja nuorten kanssa toimimisesta on edellytys palveluntuottajaksi hyväksymiselle.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelusta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina,

sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Koululaisten silmälääkärin tutkimus: 114,60 euroa

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta, joka sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Asiakas ei maksa tutkimuksesta erillistä asiakas- tai muuta maksua.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi -portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa hoitopalautteen Palse.fi-portaaliin 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Palvelutapahtuma muodostuu automaattisesti lähetetyn hoitopalautteen perusteella.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen toteutuneesta hoidosta Palse.fi-portaalin kautta. Hoitopalautteen lähettäminen on edellytys palvelusetelin maksamiselle.

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. Laskuviitteen mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen käynnistä Palse.fi -portaalin kautta 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Palautteeseen kirjataan selkeästi myös normaalit löydökset. Palautteen tulee sisältää seuraavat seikat: tulosyy, esitiedot, nykytilan kuvaus, tehdyt toimenpiteet, hoitosuunnitelma sisältäen määrätyt lääkitykset ja työdiagnoosi. Suositus on, että tekstissä ei käytetä lyhenteitä. Jos käynti aiheuttaa lähetteen erikoissairaanhoidon, lähetekriteereissä on noudatettava hyvinvointialueen yleistä ohjeistusta lähetekriteereistä. Lisäksi tai tarvittaessa on tarkistettava, löytyykö vastaava erikoislääkäritasoinen palvelu Keski-Suomen hyvinvointialueen omasta palveluvalikoimasta.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Palvelusetelien kohdalla lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää

ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään. Ilman perusteltua syytä käyttämättä jääneen ajan palveluntuottaja veloittaa potilaalta eikä siihen voi käyttää palveluseteliä. Perustelluksi syyksi voidaan katsoa esim. äkillinen sairastuminen, jolloin peruuntuneen ajan voi yhden kerran veloittaa palvelusetelillä.

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli.....	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	5
3.1 Palvelun peruuntuminen	5
4. Palvelun sisältövaatimukset	6
4.1 Asiakastyön kirjaaminen	7
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	7
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	9
6.1. Palvelusetelin arvo	9
7. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	10
7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	10
7.3 Palvelupalaute	10
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	11
8.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus	11
8.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen	12
8.4 Palautteet ja reklamaatiot	13

1. Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli

Lapsiperheiden kotipalvelu on kotiin annettavaa sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 a §:n mukaista palvelua. Lain mukaan sillä tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Lastenhoito voi olla esimerkiksi vauvanhoitoa tai leikki-ikäisen kanssa ulkoilua. Lastenhoidon lisäksi kotipalvelu voi olla kotitöissä konkreettista auttamista, kuten ruuanlaittoa, pyykinpesua tai siivousta. Painopisteenä on perheen oman toimintakyvyn ylläpitäminen ja voimavarojen vahvistaminen. Lapsiperheiden kotipalvelun tarkoituksena on vahvistaa perheiden hyvinvointia ja ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä.

Lapselle tulee turvata hyvä hoito ja kasvatusta sekä lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tarpeellinen valvonta ja huolenpito. Lähtökohtana on lapsen vanhempien tai muiden huoltajien velvollisuus turvata lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi. Kun lapsen vanhemmat tai muut huoltajat tarvitsevat tätä tehtävää varten apua johtuen laissa mainituista syistä, on perheellä oikeus saada avuksi kotipalvelua. Lapsiperheelle on järjestettävä kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista laissa mainittujen syiden vuoksi.

Kotipalvelu on yhdessä perheen kanssa tehtävää vanhemmuuden ja arjessa selviytymisen tukemista. Tämä tapahtuu perheen konkreettisella auttamisella sekä opastamalla perhettä lasten- ja kodinhoidossa ja vahvistamalla arjen hallintaa. Kotipalvelu on suunnitelmallista ja kotipalvelujakson aikana pyritään perheen kanssa yhdessä sovittuihin tavoitteisiin, joita arvioidaan säännöllisesti.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Lapsiperheiden kotipalvelu on perheen arjen tukemista. Päätös on voimassa kerrallaan keskimäärin 4-8 viikkoa. Kotipalvelun tarkoituksena on auttaa perhettä selviytymään itsenäisesti ja sen aikana voidaan arvioida mahdollisten pidempiaikaisten palveluiden tarvetta. Tavoitteena on, että perhe tulee autetuksi palvelun avulla ja selviää jatkossa itsenäisesti. Tarvittaessa perhettä ohjataan lisäksi muiden palveluiden piiriin.

Joskus perheellä on tarve pitkäkestoisempaan kotipalveluun. Myös pitkäkestoisempi kotipalvelu sisältää vähintään kahden (2) kuukauden välein palvelutarpeen arvioinnin. Palvelun tavoitteena on vanhempien omien voimavarojen vahvistaminen. Työskentelystä laaditaan tavoitteellinen suunnitelma perheen kanssa. Tarvittaessa suunnitelma laaditaan yhdessä muiden perheen kanssa toimivien tahojen kanssa. Perheen omat läheisverkostot kartoitetaan aina mahdollisimman hyvin.

Lapsiperheiden kotipalvelua toteutetaan pääsääntöisesti asiakkaiden kotona. Palveluntuottajalla on käytössään asiakkaan osoittamat työvälineet ja tarvikkeet.

Asiakkaan ja palvelusetelituottajan yhteisellä sopimuksella palvelu voidaan toteuttaa myös muualla kuin kotona, esimerkiksi leikkipuistossa. Silloin, kun palvelu toteutetaan muualla kuin perheen kotona tai ulkoillen, tulee lapsen turvallisuus aina huomioida tarkasti ja asiasta keskustella palvelua myöntävän viranhaltijan kanssa.

Kotipalvelun myöntämiskriteerit

- raskauteen tai synnytyksen liittyvä avuntarve
- aikuisen tai lapsen sairastumisesta johtuva avuntarve
- vanhemman väsymys tai uupumus
- äkillisestä erityistilanteesta tai kriisistä johtuva käytännön avuntarve
- muusta erityisestä perhe- tai elämäntilanteesta johtuva avuntarve

Kotipalvelua ei myönnetä

- alle kouluikäisten lasten pitkittyneeseen lastenhoidolliseen tarpeeseen (varhaiskasvatus on ensisijainen palvelu)
- koululaisten aamu-, iltapäivä- ja loma-ajoista johtuviin lastenhoitotarpeisiin
- vanhemman työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistamiseksi
- lapsen tai vanhemman harrastustoiminnan ajalle
- henkilökohtaisen avustajan tarpeeseen

Vanhemman kanssa pyritään löytämään muita vaihtoehtoja lastenhoidon järjestelyissä, muun muassa järjestöjen lastenhoitopalvelujen avulla.

2.1 Palvelutarpeen arviointi

Lapsiperheiden kotipalvelun myöntäminen perustuu aina palvelutarpeenarvioon. Palvelutarpeenarvioinnin tekee palvelusta vastaava viranhaltija palvelun alkaessa keskustellen puhelimitse perheen kanssa tai kotikäynnillä. Kotipalvelun jatkuessa pidempään palvelutarvetta voidaan arvioida yhdessä perheen kanssa toimivien muiden ammattilaisten kanssa. Myös puhelimitse tehtävä arvio voi sisältää yhteydenoton yhteistyötahoon.

Kotipalvelussa päätös palvelun myöntämisestä perustuu aina perheen yksilölliseen palvelutarpeeseen ja tarpeen mukaan käytetään yksilökohtaista harkintaa. Viranhaltija voi käyttää harkintaa palvelun sisällön, tuntimäärän tai asiakkaalle syntyvän omavastuun osalta. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi perheenjäsenen äkillisesti alentunut fyysinen- tai psyykinen terveydentila, perheen kriisitilanne tai taloudelliset vaikeudet, jotka estäisivät perheelle välttämättömän palvelun vastaanottamisen. Harkinnan sisältö määritellään aina palvelupäätöksessä.

Perheellä on oikeus saada sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi, jos osoittautuu ettei kotipalvelun avulla pystytä vastaamaan perheen tuen tarpeisiin. Tuolloin arvioidaan kokonaisvaltaisesti perheen tuen tarvetta sekä palveluja, joilla tuen tarpeeseen voidaan vastata.

3. Palvelun järjestäminen

Palvelu voidaan järjestää Hyvinvointialueen omana toimintana, ostopalvelulla tai palvelusetelillä. Hyvinvointialue voi päättää palvelun järjestämistavasta. Asiakas voi kieltäytyä palvelusetelillä järjestetystä palvelusta, jolloin Hyvinvointialueen tulee järjestää palvelu itse. Asiakas hakee kotipalvelua soittamalla tai käyttämällä sähköisiä järjestelmiä.

Palveluseteliportaalissa lapsiperheiden kotipalvelun asiakas voi vertailla hyvinvointialueen hyväksymiä yksityisiä palveluntuottajia. Asiakas valitsee itse tai laillisen edustajansa avustuksella palveluntuottajan. Palveluntuottajille ei osoiteta asiakkaita hyvinvointialueen toimesta. Viranhaltija antaa asiakkaalle ohjeet ja neuvontaa palvelusetelin käytöstä.

Palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa sopimuksen kotipalvelun tuottamisesta. Sopimuksen sisällöstä on tarkemmin mainittu Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelusetelien sääntökirjan yleisessä osassa.

Palveluntuottajan tulee olla yhteydessä palvelua myöntäneeseen viranhaltijaan palvelun aikana, jos perheessä tapahtuu oleellisia palvelutarpeen muutoksia: perheen tilanne heikentyy, palveluita tulee lisätä tai perhe ei enää tarvitse niitä palveluita, joita on myöntämishetkellä arvioitu tarpeelliseksi.

3.1 Palvelun peruuntuminen

Palveluntuottaja vastaa palvelun toteutumisesta asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Mikäli palveluntuottaja joutuu peruuttamaan sovitun palvelun, palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on tiedossa ja sopii tarvittaessa korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa. Tarvittaessa palveluntuottaja voi olla yhteydessä palvelua myöntäneeseen viranhaltijaan palvelun uudelleen järjestämiseksi.

Mikäli asiakkaalla on tarve perua palveluntuottajan käynti, perumisen tulee tapahtua palveluntuottajan määrittelemien sääntöjen mukaisesti. Palveluntuottaja ei saa laskuttaa asiakasta ajoissa peruutuksista käynneistä, eikä veloittaa käyntejä palveluseteliltä. Palveluntuottaja voi sopia asiakkaan kanssa korvaavan käynnin päätöksen voimassaoloajalle. Mikäli asiakas ei peru käyntiä palveluntuottajan peruutusehtojen mukaisesti, voi asiakkaalle aiheutua kustannuksia. Tuottajalla on velvollisuus kertoa asiakkaalle palvelun peruuttamisen ehdoista, kun palvelusta sovitaan. Peruuttamisedot on hyvä kirjata asiakkaan ja palveluntuottajan väliseen sopimukseen,

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa palse.fi-portaalissa, jos kyseessä on asiakkaasta johtuva toteutumaton käynti, jota asiakas ei ole lainkaan peruuttanut tai peruuttaminen on tapahtunut aiheetta liian myöhään. Tieto ilmoitetaan

tapahtumakirjauksen yhteydessä kirjaamalla Tarkenne-kohtaan, että kyseessä on toteutumaton käynti. Palveluntuottaja voi laskuttaa palveluseteliltä toteutumattomia käyntejä enimmillään 6 tuntia. Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa palveluohjaajalle, jos asiakas peruu toistuvasti käyntejä.

Asiakkaalla on myös mahdollisuus siirtyä käyttämään toista palveluntuottajaa tai luopua palvelusetelin käytöstä. Mikäli asiakas vaihtaa palveluntuottajaa kesken palvelusetelin voimassaoloajan, palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa vain toteutuneen palvelun osalta.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sisältö ilmenee palvelupäätöksestä ja palvelusetelistä. Palveluntuottaja toimii Hyvinvointialueen määrittelemien yleisten tavoitteiden sekä asiakkaan palvelupäätöksessä määriteltyjen henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti.

Perhe sopii yhdessä palveluntuottajan kanssa palvelun ajankohdasta. Palvelun tulee vastata perheen tarpeita sekä päätöksessä määritellyjä tavoitteita ja tuntien toteutumisen ajankohtia. Lapsen hoidosta ja huollosta vastaava henkilö antaa tarvittavat ja välttämättömät hoitoa koskevat tiedot palveluntuottajalle. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan laadukasta palvelua saatujen tietojen mukaisesti. Lapsiperheiden kotipalvelu kohdistuu arkielämään liittyvien tehtävien tekemiseen ja niissä avustamiseen. Lasten- ja kodinhoitoon liittyvät tavanomaiset päivittäiset askareet ovat esimerkiksi:

- lastenhoitoa, joka on lapsen perushoitoa, leikkiä ja ulkoilua
- ruuanlaittoapua
- siivous- ja pyykinpesuapua.

Asiakas osallistuu siivoukseen yhdessä työntekijän kanssa toimintakykynsä sallimissa rajoissa. Työntekijä ja vanhempi tekevät tarvittaessa työnjakoa siivouksen ja lastenhoidon välillä. Työskentelyn tavoitteena on yhdessä tekeminen ja perheen selviytyminen jatkossa omin voimavaroin. Kotipalvelun käyntiajat on suunniteltava niin, että yhdessä tekeminen mahdollistuu.

Palvelupäätökseen voidaan yksilölliseen harkintaan perustuen kirjata myös muita sisältöjä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi kaupassakäyntiapu, muuttopakkausauttamisen, asiakkaan kuljettaminen autolla, lasten päivähoitoon/kouluun kuljettaminen tai saattaminen. Palveluntuottajalla ei ole lupaa tuottaa näitä sisältöjä asiakkaalle, jos päätöksessä ei ole näistä erikseen mainintaa.

Mikäli palveluntuottaja sopii asiakkaan kanssa, että lasta kuljetetaan palveluntuottajan omalla autolla, vastuu lapsen kuljettamisesta on lapsen huoltajalla. Palveluntuottajan tulee saada tähän kirjallinen lupa vanhemmalta. Autossa tulee olla

asianmukaiset turvavälineet. Matkakuluja ei voi laskuttaa hyvinvointialueelta, eikä hyvinvointialue ole vastuussa lapsen ja/tai aikuisen kuljetustapahtumasta.

Myönnetyt kotipalvelutunnit sisältävät ensimmäisellä käyntikerralla perheeseen tutustumista ja tavoitteiden asettamisen kotipalvelujaksolle. Lisäksi myönnetyt kotipalvelutunnit sisältävät palvelupalautteen tekemisen viimeisillä käyntikerroilla. Tarvittaessa kotipalvelutunteja voidaan käyttää myös palvelua myöntävän viranhaltijan pyynnöstä asiakkaan palaverieihin.

Jos palveluntuottaja tai asiakas havaitsee tarvetta muille kuin päätöksessä mainituille sisällöille, tulee näistä olla yhteydessä viranhaltijaan. Viranhaltija tekee arvioon poikkeavista sisällöistä palvelussa.

Sosiaalihuoltolain mukaisessa kotipalvelussa palveluntuottaja on velvollinen arvioimaan asiakkaan ja perheen tilannetta ammatillisesti ja käymään avointa keskustelua asiakkaan kanssa palvelun sisällöistä ja tavoitteista. Palveluntuottajan on otettava asiakkaan kanssa puheeksi mahdollisia työskentelyn aikana heränneitä huolia; tähän on mahdollista saada tukea palvelun myöntäneeltä viranhaltijalta. Palveluntuottajalla on tärkeä rooli palvelutarpeen jatkon arvioinnissa. Laadukas arviointi tapahtuu vuoropuheluna asiakkaan, palveluntuottajan ja palvelun myöntäjän välillä. Tavoitteena on muodostaa perusteltu arvio suhteessa tavoitteisiin. Palvelupalaute työvälineenä mahdollistaa osaltaan tätä.

4.1 Asiakastyön kirjaaminen

Palveluntuottaja kirjaa asiakasta koskeviin asiakirjoihin kaikki perheelle myönnetyn palvelun suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015) annetun lain mukaisesti. Jokainen asiakastapaaminen tulee kirjata palvelun sisällön kannalta riittävällä tarkkuudella. Dokumentoinnin tulee sisältää konkreettisia havaintoja perheen arjesta. Sen tulee kuvata tehtyä työtä ja ilmaista mahdollisia myönteisiä muutoksia, huolenaiheita ja työskentelyn esteitä.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Palveluntuottajan henkilöstöllä, myös sijaisilla, tulee olla vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (lähihoitaja) ja lainsäädännön edellyttämä pätevyys ja koulutus tehtäviensä suorittamiseksi. Työntekijän tulee olla Valviran rekisteröimä ammattihenkilö. Tutkinnon lisäksi henkilöstöllä tulee olla tehtävien kannalta riittävä kokemus ja ammattitaito asiakasryhmän palvelun toteuttamiseksi. Erityisesti tarvitaan osaamista eri-ikäisten lasten kanssa toimimisesta.

Palvelun vastuuhenkilön edellytykset arvioidaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) 46 a §:n mukaisesti silloin, kun palveluntuottajan henkilökunnan määrä on enemmän kuin kolme (3). Säännöksen mukaan palvelujen vastuuhenkilöltä edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa. Lisäksi vastuuhenkilöltä edellytetään kahden vuoden aiempaa esimieskokemusta tai 25 opintopisteen johtamisopintoja ja alan tuntemusta sekä työkokemusta.

Palveluntuottaja ylläpitää henkilöstönsä ammattitaitoa palveluiden tuottamiseen osallistuvan henkilöstön osalta. Toiminnassa noudatetaan lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) sekä sosiaalihuoltolakia (1301/2014).

Suosituksena on, että palveluntuottajan henkilöstöllä on voimassa olevat lääkehoidon luvat. Mikäli henkilöstö toteuttaa lääkehoitoa, tulee palveluntuottajalla olla lääkehoitosuunnitelma ja henkilöstöllä voimassa olevat lääkeluvat. On tärkeää huomioida, että kaikkien lääkkeiden, myös kuume- ja kipulääkkeiden, antaminen lapselle on lääkehoidon toteuttamista. Voimassa olevien lääkelupien lisäksi henkilöstöllä tulee aina olla huoltajien kirjallinen lupa ja ohjeistus lääkkeiden antamiseen lapselle. Palveluntuottajan tulee huolehtia työntekijöidensä lääkehoidon osaamisesta. Osaaminen on osoitettava vähintään 5 vuoden välein Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti (<https://www.thl.fi/fi/web/laatu-ja-potilasturvallisuus/potilasturvallisuus/turvallinen-laakehoito>). Lisäksi henkilöstöllä tulee olla voimassa olevat ensiaputaidot (EA1).

Lasten kanssa työskentelyn johdosta rikostausta tarkistetaan palvelun vastuuhenkilöltä silloin, kun hän hakeutuu tuottajaksi ja toiminta alkaa. Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikostaustaotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002) sekä pitää asiasta listaa, jonka hyvinvointialueen viranomainen voi pyytää nähtäväksi.

Palveluntuottaja täyttää hakemuksen kohtaan "henkilöstö" tiedot henkilöstön koulutuksesta ja osaamisesta. Palveluntuottajan tulee pitää henkilöstöä koskevat tiedot ajan tasalla.

Palveluntuottaja vastaa henkilöstön perehdyttämisestä ja osaamisen täydentämisestä palvelun laadun toteutumiseksi. Lisäksi palveluntuottajan tulee varmistaa, että työntekijät tuntevat sääntökirjan sisällön ja noudattavat sitä. Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilöstö noudattaa tilaajan järjestämässä tilaisuuksissa tai muulla tavoin palveluntuottajille annettuja ohjeistuksia palvelun toteuttamiseen liittyen.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palvelusetelille on määritelty vähimmäis- ja enimmäistuntiarvot. Arkipäivätuntien osalta palvelusetelin arvo on vähintään 25 euroa tunnilta ja enintään 36 euroa tunnilta. Kotipalvelun kestäessä yli kaksi (2) kuukautta, palvelusetelin arvo määräytyy prosenttiperusteisen kuukausimaksutaulukon mukaisesti. Asiakkaan tulotiedot tarkastetaan tarvittaessa. Vaikka asiakkaalle ei jäisi omavastuumaksua maksettavaksi, asiakas joutuu maksamaan palvelusetelin ja palveluntuottajan tuntihinnan välisen erotuksen käyttäessään palveluntuottajaa, jonka tuntihinta ylittää palvelusetelin enimmäisarvon. Ilta-, viikonloppu- ja yötuntien osalta palvelusetelin arvo on määritelty, kuten alla on mainittu.

Aluehallitus hyväksyy kulloinkin voimassa olevat palvelusetelin minimi- ja enimmäisarvot.

Palvelusetelin minimiarvo

- 25,00 euroa tunnilta arkisin kello 6.00-18.00
- 28,75 euroa tunnilta arkisin kello 18.00-21.00
- 31,25 euroa tunnilta lauantaisin kello 6.00-20.00
- 32,50 euroa tunnilta yöajalta kello 21.00-6.00
- 50,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 20.00-24.00 ja sunnuntaisin

Palvelusetelin enimmäisarvo

- 36,00 euroa tunnilta arkisin kello 6.00-18.00
- 41,40 euroa tunnilta arkisin kello 18.00-21.00
- 45,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 6.00-20.00
- 46,80 euroa tunnilta yöajalta kello 21.00-6.00
- 72,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 20.00-24.00 ja sunnuntaisin

Kilometrikustannukset sisältyvät palveluntuottajan tuntihintaan siltä osin, kun kyse on palveluntuottajan toimipaikan ja asiakkaan kodin välisistä matkoista. Palveluntuottaja ei voi erikseen laskuttaa näitä kilometrikuluja. Jos palveluntuottaja käyttää autoa asiakaskäynnin aikana esimerkiksi kaupassakäynnin yhteydessä, palveluntuottaja sopii etukäteen asiakkaan kanssa, korvaako asiakas kilometrikulut. Hyvinvointialue ei korvaa näitä kilometrikuluja.

Jos asiakkaalle on määritetty henkilökohtaisen suuruinen omavastuumaksu, asiakas ei voi käyttää palvelusetelipäätöksellään useampaa eri hintaista palveluntuottajaa. Tällainen tilanne on silloin, kun asiakkaalle on määritetty osittainen omavastuumaksu palvelussa tai normaali omavastuumaksu palvelun jatkuessa yli kaksi (2) kuukautta.

Jos asiakas tällöin joutuu käyttämään kahta tai useampaa eri hintaista palveluntuottajaa, asiakkaan täytyy hakea palvelua myöntävältä viranhaltijalta eri palvelusetelipäätökset eri hintaisia palveluntuottajia varten.

Silloin, kun palvelu on myönnetty ilman omavastuumaksua tai asiakas maksaa normaalin omavastuumaksun alle kaksi (2) kuukautta kestävässä palvelussa, asiakas voi käyttää eri hintaisia palveluntuottajia samalla palvelusetelillä.

7. Palse.fi-portaalin käyttäminen

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa asiakaskäynnin palveluseteliportaalissa kymmenen (10) vuorokauden kuluessa käynnistä. Jokaisella palveluntuottajan palveluksessa olevalla työntekijällä on omat käyttäjätunnukset portaaliin.

Palveluntuottaja kirjaa palveluseteliportaaliin asiakaskäynnin siten, että siitä ilmenee käynnin ajankohta (päivämäärä ja kellonaika). Palvelutapahtuman kirjaaminen ei korvaa sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain (254/2015) 4 §:n mukaisia asiakaskirjauksia.

7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja laskuttaa toteutuneen palvelun hyvinvointialueelta kuukausittain jälkikäteen palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä.

Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Viivästyskoron osalta noudatetaan voimassa olevaa korkolakia. Palveluntuottajalle maksettava korvaus muodostuu toteutuneiden ja hyväksytyjen palvelutapahtumien mukaisesti. Tilaaja maksaa palveluntuottajalle korvauksen kerran kuukaudessa jälkikäteen.

7.3 Palvelupalaute

Palveluntuottaja lähettää rakenteisen palvelupalautteen palveluseteliportaalin kautta tässä esitetyn ja palse.fi-portaalissa tarkennettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelupalaute kirjataan palveluseteliportaalin lomakkeeseen.

Palvelupalautteessa palveluntuottaja arvioi yhdessä asiakkaan kanssa, kuinka suunnitellut sisällöt ja asetetut tavoitteet ovat toteutuneet kuluneen päätösjakson aikana. Samalla palveluntuottaja ja asiakas arvioivat kotipalvelun jatkon tarvetta tuntimäärän, sisällön ja tavoitteiden osalta. Myös mahdolliset asiakkaan ja

palveluntuottajan eriävät näkemykset tulee näkyä palautteessa. Palveluohjaaja tekee arvion kotipalvelun jatkosta. Palvelun jatko voidaan arvioida vasta sen jälkeen, kun palvelupalaute on tullut.

Palveluntuottaja antaa palvelupalautteen ennen palvelupäätöksen päättymistä, mikäli päätöksessä ei toisin ohjeisteta. Palveluohjaaja arvioi mahdollisen kotipalvelun jatkon vasta palautteen saatuaan. Palvelupalautteen voi täyttää aikaisintaan, kun myönnetystä palvelujaksosta on kulunut kaksi kolmasosaa ja viimeistään se tulee täyttää viimeisellä palvelukäynnillä asiakkaan luona.

Kertaluonteisista käynneistä tai erikseen määritellystä tilanteesta Keski-Suomen hyvinvointialue ei vaadi palvelupalautetta. Jos palvelupäätöksessä on määritelty, että palautelomaketta ei vaadita, riittää, että palveluntuottaja kirjaa palveluseteliportaalin palvelupalautelomakkeeseen "Palvelu toteutunut" ja lähettää lomakkeen. Näin järjestelmässä syntyy oikeus laskuttamiseen.

Palvelupalautteen antaminen on osa työskentelyprosessia asiakkaan kanssa, minkä vuoksi palautteen tulisi täyttää ensisijaisesti työntekijä, joka työskentelee perheessä tai tietää parhaiten perheen tilanteesta. Jos asiakkuus päättyy tai keskeytyy suunniteltua aikaisemmin eikä palvelupalautetta ole mahdollista täyttää asiakkaan kanssa yhdessä, palveluntuottaja täyttää palvelupalautteen niillä tiedoilla, joita hänellä on asiakkuudesta käytettävissä.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus

Kotipalvelua toteuttava henkilöstö on tietoinen, että palveluntuottajan kaikilla työntekijöillä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Työntekijän on myös mahdollista tehdä sosiaalihuoltolain 34 §:n mukainen yhteydenotto yhdessä huoltajavanhemman kanssa, jotta perheen tuen tarve arvioitaisiin laajemmin.

Kotipalvelua toteuttava henkilöstö on myös velvollinen tekemään mahdollisen rikosepäilyn perusteella ilmoituksen poliisille lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaisesti. Poliisille tehdyn ilmoituksen lisäksi on aina tehtävä myös lastensuojeluilmoitus sosiaaliviranomaisille.

Henkilöstö on tietoinen, että ennen lapsen syntymää 25 §:n mukaisten ilmoitusvelvollisten on tehtävä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus lastensuojelulain 25 c

§:n mukaisesti, jos on perusteltua syytä epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

Vastuu ilmoituksen tekemisestä on aina huolen havainneella työntekijällä ja lain mukaiset ilmoitukset on tehtävä viipymättä. Työntekijällä on mahdollisuus keskustella tilanteesta palvelua myöntävän viranhaltijan kanssa. Kiireellisissä tilanteissa palveluntuottajan tulee olla yhteydessä virka-aikaiseen ja alueelliseen lastensuojelun viranomaiseen. Virka-ajan jälkeen yhteydenotto tehdään Keski-Suomen sosiaali- ja kriisipäivystyksikköön.

8.2 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvalla on sosiaalihuoltolain 48 § mukainen ilmoitusvelvollisuus koskien havaitsemiaan tai tietoonsa tulleita epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Epäkohtailmoitus tehdään toiminnasta vastaavalle henkilölle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Epäkohtailmoituksen voi tehdä missä palvelussa tahansa havaitsemastaan epäkohdasta tai sen uhasta.

Epäkohtailmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

8.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen

Lapsiperheiden kotipalvelussa syntyneet asiakasasiakirjat palautetaan säännöllisesti puolen vuoden välein rekisterinpitäjälle. Asiakirjat tulee palauttaa 31.1. (ajalta heinäkuu-joulukuu) ja 31.8. (ajalta tammikuu-kesäkuu) mennessä niiden asiakkuuksien osalta, jotka ovat päättyneet edellä kuvattujen puolen vuoden jaksojen aikana. Asiakkuudella tarkoitetaan asiakkaalle myönnettyä yhtäjaksoista palvelujaksoa.

Palveluntuottajan lopettaessa toiminnan, tulee sen palauttaa asiakasasiakirjat rekisterinpitäjälle kahden kuukauden sisällä siitä, kun yritys on lopettanut toimimisen palvelusetelituottajana lapsiperheiden kotipalvelussa.

Asiakasasiakirjat tulee palauttaa paperisina tulosteina postitse tai tuomalla ne erillisen ohjeistuksen mukaisesti alueelliseen toimipisteeseen. Mahdollisuus palauttaa asiakasasiakirjat sähköisesti turvapostilla toteutetaan myös erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Henkilötietojen käsittelystä ja niihin liittyvistä ehdoista sekä tietosujoaohjeista on tarkemmin mainittu Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluseteleiden sääntökirjan yleisessä osassa.

8.4 Palautteet ja reklamaatiot

Palveluntuottaja vastaa palvelun laadusta ja luotettavuudesta. Palveluntuottaja nimeää asiakaskohtaisen yhteyshenkilön, joka ottaa vastaan palautteet ja reklamaatiot, ja jolla on oikeus sopia palvelusopimuksen sisältöön ja toteutukseen liittyvistä muutoksista.

Asiakkaan pitää ilmoittaa palveluntuottajalle palvelun viivästymisestä tai havaitsemastaan virheestä kohtuullisen ajan kuluessa niiden havaitsemisesta. Palveluntuottajan palveluihin liittyvät palautteet on esitettävä ensisijaisesti suoraan palveluntuottajalle.

Jos asiakas on tehnyt kirjallisen reklamaation, palveluntuottajan tulee antaa vastaus reklamaatioon viivytyksettä, mutta viimeistään kahden viikon sisällä, sekä asiakkaalle että järjestäjän yhteyshenkilölle.

Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelu- seteleiden sääntökirja

**Keski-Suomen hyvinvointialue
24.1.2024**

Sisältö

1. Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palveluseteli	3
2. Myönnettävät palvelusetelituotteet ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Neuropsykiatrisen valmennus.....	3
2.1.1. Palvelukuvaus	3
2.1.2. Neuropsykiatrisen valmennuksen palvelusetelituotteet.....	4
2.1.3 Neuropsykiatrisen valmennuksen myöntämiskriteerit ja lähete.....	5
2.1.4 Kirjaaminen ja palvelupalaute neuropsykiatrisessa valmennuksessa	6
2.2. Neuropsykologinen arviointi	7
2.2.1 Neuropsykologisen arvioinnin myöntämiskriteerit ja lähete.....	8
2.3 Neuropsykologinen kuntoutus.....	8
2.3.1. Neuropsykologisen kuntoutuksen myöntämiskriteerit ja lähete.....	9
2.3.2. Kirjaaminen ja palvelupalaute neuropsykologisessa kuntoutuksessa	10
3. Palvelun sisältövaatimukset	11
4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	11
5. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	13
5.1. Palvelusetelin arvo	13
5.2. Matkakorvausten määräytyminen	13
6. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	14
6.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	14
6.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	14
6.3 Yhteenvedon toimittaminen	14
7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	15
7.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus	15
7.2 Palvelun peruuntuminen	15
7.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen.....	16

1. Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palveluseteli

Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palveluseteli on tarkoitettu Keski-Suomen hyvinvointialueella asuville lapsille ja nuorille ja heidän perheilleen. Palvelusetelin voi saada palveluohjauksen ja palveluarvioinnin perusteella viranhaltijapäätöksellä.

Palveluseteli kohdennetaan lapsille ja alle 19-vuotiaille nuorille, joilla on neuropsykiatrisen tuen tai oppimisvaikeuksien lisäarvioinnin ja kuntoutuksen tarvetta. Lasten ja nuorten neuropsykiatriset häiriöt ovat ensisijaisesti kehityksellisiä aivojen toimintaan liittyviä häiriöitä. Tarkemmat myöntämiskriteerit on kuvattu tuotekohtaisesti alla.

Palveluseteli on vaihtoehto Keski-Suomen hyvinvointialueen itse tuottamalle tai ostamalle palvelulle. Palvelusetelillä ostetun neuropsykiatrisen tuen ja oppimisvaikeusarvioinnin tulee vastata sisällöltään Keski-Suomen hyvinvointialueen omaa palvelua. Neuropsykiatrisen tuen palvelusetelin lainsäädännöllinen pohja perustuu sekä terveydenhuolto- että sosiaalihuoltolakiin.

2. Myönnettävät palvelusetelituotteet ja myöntämiskriteerit

2.1 Neuropsykiatrinen valmennus

2.1.1. Palvelukuvaus

Neuropsykiatrinen valmennus on kohdennettu 5–18-vuotiaille lapsille/nuorille, joilla on neuropsykiatrisen tuen tarvetta. Lapsella/nuorella voi ilmetä tällöin vaikeuksia tarkkaavuuden säätelyssä ja ylläpidossa, oman toiminnan ohjaamisessa tai käyttäytymisen säätelyssä. Kehityksellisiä neuropsykiatrisia diagnooseja ovat ADHD, autismitietäminen häiriö sekä Touretten oireyhtymä.

Neuropsykiatrinen valmennus perustuu kielelliseen kommunikaatioon ja edellyttää lapselta/nuorelta riittävää kykyä havainnoida ja arvioida omaa toimintaansa. Neuropsykiatrista valmennusta voidaan toteuttaa myös eläinavusteisesti. Lisäksi neuropsykiatrisen valmennuksen palveluseteli voidaan myöntää lyhytkestoiseen vanhempainohjaukseen.

Neuropsykiatrinen valmennus on tavoitteellista työskentelyä, jossa pyritään hyödyntämään lapsen/nuoren vahvuuksia ja tukemaan arjen hallinnan taitoja. Työskentely sisältää tiedon jakamista, ohjausta ja konkreettista taitojen harjoittelua asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Valmennus kohdistuu ensisijaisesti lapseen tai nuoreen sekä hänen perheeseensä. Lisäksi valmennuksen puitteissa tulee tavoitteiden niin vaatiessa ohjata lapsen tai nuoren lähiverkostoa (esim. koulu).

Valmennus voi toteutua palveluntuottajan tiloissa tai lapsen/nuoren arjen toimintaympäristössä, riippuen valmennuksen tavoitteista. Vanhempien ohjaus voi tapahtua myös etäyhteydellä. Toteutusympäristö määritellään palvelusetelipäätöksessä.

2.1.2. Neuropsykiatrisen valmennuksen palvelusetelituotteet

1) vanhempien ohjaus

- tuetaan vanhempia / vanhempaa, kun lapsella tai nuorella on neuropsykiatrisia oireita ja vanhempi kokee tuen tarvetta
- enintään 5 x 60 min tapaamisilla
- enintään 5 x 45 min etäyhteydellä

2) lapsen tai nuoren neuropsykiatrinen yksilövalmennus

- lähetteen pohjalta arvioitujen tavoitteiden mukaista tukea lapselle tai nuorelle
- enintään 20 x 45 min, harkinnan perusteella lisäkertoja enintään 15 x 45 min
- enintään 20 x 60 min, harkinnan perusteella lisäkertoja enintään 15 x 60 min
 - Jatkotarpeen arvioimiseksi palveluntuottajan tulee toimittaa palvelupalaute palveluohjaajalle.
 - 1 x 60 min verkostopalaveri sisältyy aina palvelusetelipäätökseen: Mahdollistaa valmentajan osallistumisen lapsen/nuoren asioita käsittelevään verkostopalaveriin. Verkostopalaveria ei voi vaihtaa valmennuskäynniksi.

3) lapsen tai nuoren neuropsykiatrinen ryhmävalmennus

- lähetteen pohjalta arvioitujen tavoitteiden mukaista tukea lapselle tai nuorelle
- enintään 10 x 90 min

- o osallistujamäärä on 3–6 lasta, yli 3 hengen ryhmissä edellytetään kahta neuropsykiatrista valmentajaa ohjaajana.
- o Toteutuu vain, mikäli asiakkaan tavoitteisiin soveltuva ryhmäpaikka on palvelusetelipäätöstä tehdessä saatavilla.

2.1.3 Neuropsykiatrisen valmennuksen myöntämiskriteerit ja lähete

Neuropsykiatrisen valmennuksen päätös perustuu seuraaviin kriteereihin:

- 5–18-vuotiaalla lapsella/nuorella on neuropsykiatrisen tuen tarvetta
- perhe on valmis sitoutumaan valmennukseen
- valmennukselle on lähetteessä asetettu 1–3 valmennuksen puitteissa ja keinoin saavutettavissa olevaa, konkreettista ja toivottua muutosta kuvaavaa tavoitetta, jotka määritelty yhteistyössä vanhempien kanssa (SMART)
- mikäli lapsen/nuoren toimintakyky edellyttää lääkinnällisen kuntoutuksen toimenpiteitä, ovat ne ensisijaisia valmennukseen nähden
- valmennus ei voi toteutua samanaikaisesti KELA:n kuntoutusten (esim. terapiat, LAKU, Oma Väylä) tai ammatillisen tukihenkilötoiminnan kanssa. Sopeutumisvalmennuskurssi ei kuitenkaan ole esteenä valmennuksen myöntämiselle.

Yllä olevia kriteerejä arvioidaan palveluohjauksessa lähetteen, asiakas- ja potilasasiakirjojen sekä tarvittaessa vanhemman puhelinhaastattelun perusteella.

Lähetteen neuropsykiatriseen valmennukseen voi tehdä Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- tai terveysalan työntekijä. Palveluseteli on voimassa vuoden päätöksenteosta.

Lähetteen neuropsykiatriseen valmennukseen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- asiakkaan henkilötiedot
- vanhempien ja asiakkaan yhteystiedot
- lähetteen tekijä, ammattinimike, yksikkö ja yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero)
- omatyöntekijä tai vastuutyöntekijä ja yhteystiedot
- lapsen/nuoren koulu / varhaiskasvatusyksikkö
- valmennuksen tavoitteet
- arjessa esiintyvät neuropsykiatriset haasteet
- lapsen/nuoren voimavarat
- muiden tukitoimien kartoitus tehty (esim. palvelutarpeen arviointi, Kelan palvelut tai terapiat ja koulun tukitoimien riittävyys)
- mitä muita palveluja ja tukitoimia lapsella/nuorella on käytössä?

- mahdolliset diagnoosit ja niiden asettamisajankohta
- jos toiveena käynnit lapsen arjen toimintaympäristössä, suunniteltu määrä ja perustelut sille, miksi tavoitteet edellyttävät käyntejä arjen toimintaympäristössä
- jos toiveena on ryhmämuotoinen valmennus, perustelut sille
- jos toiveena on vanhempien ohjauskäynnit, perustelut
- lapsen, nuoren, perheen motivaatio valmennukselle

Neuropsykiatrisen valmennuksen tavoitteet (1–3) asetetaan jo lähetteentekovaiheessa. Tavoitteet määritellään hyödyntämällä SMART-periaatetta:

- Hyvä tavoite on Selkeästi määritelty, Mitattavissa oleva, Aikataulutettu, Realistinen ja Tavoittelemisen arvoinen.

Valmennuksen alussa valmentaja vielä konkretisoi ja tarvittaessa pilkkoo tavoitteita yhteistyössä perheen kanssa. Valmentaja seuraa tavoitteissa edistymistä koko valmennusjakson ajan ja lopuksi arvioi yhdessä perheen kanssa tavoitteiden saavuttamista.

2.1.4 Kirjaaminen ja palvelupalaute neuropsykiatrisessa valmennuksessa

Neuropsykiatrisen valmennuksen aikana valmentaja kirjaa jokaisen potilas-/asiakaskontaktin (käynti, puhelu, verkosto) käyttämäänsä potilas-/asiakastietojärjestelmään. Kirjauksen tulee sisältää tieto siitä, ketä oli paikalla, mikä oli kontaktin tarkoitus ja keskeinen sisältö. Valmennustapaamisten osalta käyntikirjauksen on hyvä pitää sisällään tieto siitä, miten käynti liittyi valmennuksen tavoitteisiin. Lisäksi voidaan kirjata tarpeen mukaan muut esiin nousseet asiat. Kirjaukset tulee suorittaa 5 vuorokauden sisällä niiden toteutumisesta ja valmennuksen päätyttyä ne tulee toimittaa yhdessä palvelupalautteen ja asiakaspalautteen kanssa palvelusetelin myöntäneelle taholle, joka toimii rekisterinpitäjänä.

Palveluntuottaja on velvollinen noudattamaan henkilötietojen käsittelyä koskevia ehtoja (tuottajahakemuksen liitteenä palse.fi-portaalissa). Palveluntuottajan tulee hyväksyä henkilötietojen käsittelyn ehdot hakeutuessaan palveluntuottajaksi. Lisäksi tuottajan tulee hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen tietosujoaohjeet (tuottajahakemuksen liitteenä palse.fi-portaalissa). Ohjeessa on huomioitu sekä sosiaali- että terveyspalveluiden näkökulmat. Ohjeita noudatetaan jokaisen palvelun kohdalla sitä ohjaavan lainsäädännön mukaisesti riippuen siitä, käsitelläänkö palvelussa asiakas- vai potilastietoja.

Neuropsykiatrisen valmennuksen palvelupalautteesta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- Myönnetyt käyntimäärät ja missä
- Toteutuneet käyntimäärät ja missä
- Peruuntuneet käynnit ja syy
- Tulosyy
- Tavoitteet (SMART)
- Kuvaus alkutilanteesta
- Käytetyt menetelmät
- Kuvaus tavoitteiden mukaisesta työskentelystä
- Kuvaus lopputilanteesta
- Tavoitteiden toteutuminen sekä asiakkaan että palveluntuottajan näkökulmasta (ei toteutunut / toteutui osin / toteutui täysin → jokainen tavoite arvioidaan erikseen)

Lisäksi neuropsykiatrinen valmentaja pyytää perheeltä asiakaspalautetta, joka toimitetaan palvelupalautteen liitteenä palvelusetelin myöntäneelle taholle.

2.2. Neuropsykologinen arviointi

Laaja arviointi:

- perustason psykologiset tutkimukset ja alkuarviointi tehty
- lapsen tai nuoren kognitiivisten taitojen laaja tutkimus ja perehtyminen arjen tilanteeseen (koti, koulu, muu vapaa-aika), kehityshistoriaan ja aikaisempiin asiakirjoihin ja näistä saatavan tiedon kokoaminen (esimerkiksi haastattelut, kyselylomakkeet, luokkatilanteen havainnointi)
- kootun tiedon pohjalta neuvottelut yhteistyökumppanien kanssa ja tukitoimien suunnittelu lapsen tai nuoren, vanhempien, koulun henkilökunnan sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa.
- enintään 15 x 60min
 - josta 1/3 käytettävissä epäsuoraan asiakastyöhön (esim. asiakirjoihin perehtyminen, pisteytys, kirjaaminen, lausunto)

Suppea arviointi:

- perustason psykologiset tutkimukset ja alkuarviointi tehty noin vuoden sisällä
- tukitoimien suunnittelu lapsen tai nuoren, vanhempien, koulun henkilökunnan sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa.
- voidaan käyttää myös neuropsykologin konsultaatioon aiemmin tehdyn tutkimuksen ja muiden taustatietojen pohjalta

- enintään 9 x 60min
 - josta 1/3 käytettävissä epäsuoraan asiakastyöhön (esim. asiakirjoihin perehtyminen, pisteytys, kirjaaminen, lausunto)

2.2.1 Neuropsykologisen arvioinnin myöntämiskriteerit ja lähete

- 7–18-vuotiaille lapsille ja nuorille
- lapselle on tehty jo vähintään yksi psykologin kognitiivinen perustutkimus, josta on kulunut enintään 12 kk
- kun on herännyt huolta lapsen tai nuoren kognitiivisesta kehityksestä ja oppimisesta tai epäily neuropsykiatrisesta häiriöstä ja tarvitaan tarkempaa arviointia vaikeuden luonteen ymmärtämiseksi

Yllä olevia kriteerejä arvioidaan palveluohjauksessa lähetteen, asiakas- ja potilasasiakirjojen sekä tarvittaessa vanhemman puhelinhaastattelun perusteella.

Lähetteen neuropsykologiseen arvioon voi tehdä psykologi tai lääkäri. Palveluseteli on voimassa vuoden päätöksenteosta.

Lähetteen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- asiakkaan henkilötiedot
- vanhempien ja asiakkaan yhteystiedot
- lähetteen tekijä, ammattinimike, yksikkö ja yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero)
- lapsen/nuoren koulun tiedot
- tutkimukseen tulosityy ja kysymyksenasettelu
- tieto aiemmista psykologisista tutkimuksista
- kuvaus lapsen nykyisistä tukitoimista
- mahdolliset diagnoosit ja niiden asettamisajankohta
- lausunto- ja testipöytäkirjakopiot (sisäsiivoukseen), vain psykologin käyttöön

2.3 Neuropsykologinen kuntoutus

- tavoitteena lieventää lapsen/nuoren kognitiivisia ja käyttäytymiseen liittyviä vaikeuksia
- perustuu neuropsykologisessa tutkimuksessa arvioituun kuntoutustarpeeseen ja siinä määriteltuihin kuntoutustavoitteisiin
- lapsen tai nuoren **yksilöllinen neuropsykologinen kuntoutus** enintään 40 x 45min

- josta 1/3 käytettävissä epäsuoraan asiakastyöhön (esim. asiakirjoihin perehtyminen, kuntoutuksen suunnittelu, yhteydenpito perheeseen ja verkostoon, kirjaaminen, lausunto)
- lapsen tai nuoren **neuropsykologinen ryhmäkuntoutus** enintään 20 x 90 min
 - osallistujamäärä on 4–6 lasta, yli 4 hengen ryhmissä edellytetään kahta ohjaajaa, joista vähintään toisella tässä sääntökirjassa neuropsykologiselle kuntoutukselle määritelty psykologin pätevyys
 - Toteutuu vain, mikäli asiakkaan tavoitteisiin soveltuva ryhmäpaikka on palvelusetelipäätöstä tehdessä saatavilla.

Palveluseteli on voimassa vuoden päätöksenteosta.

2.3.1. Neuropsykologisen kuntoutuksen myöntämiskriteerit ja lähete

- 7–18-vuotiaalla lapsella/nuorella on todettu neuropsykologisessa arvioissa tai konsultaatiossa neuropsykologisen kuntoutuksen tarve
- vanhemmat ja lapsi/nuori on valmis sitoutumaan kuntoutukseen
- kuntoutukselle on läheteessä asetettu 1–3 kuntoutuksen puitteissa ja keinoin saavutettavissa olevaa, konkreettista ja toivottua muutosta kuvaavaa tavoitetta, jotka määritelty yhteistyössä vanhempien kanssa (SMART)
- kun neuropsykologisessa arvioissa tai konsultaatiossa on todettu neuropsykologisen kuntoutuksen tarve eivätkä KELAn kriteerit täyty
- koulun tukitoimet kartoitettu ja kuvattu

Yllä olevia kriteerejä arvioidaan palveluohjauksessa lähetteen, asiakas- ja potilaskertomustietojen sekä tarvittaessa vanhemman puhelinhaastattelun perusteella.

Lähetteen neuropsykologiseen kuntoutukseen voi tehdä lääkäri tai psykologi.

Lähetteen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- asiakkaan henkilötiedot
- vanhempien ja asiakkaan yhteystiedot
- lähetteen tekijä, ammattinimike, yksikkö ja yhteystiedot (osoite ja puhelinnumero)
- lapsen/nuoren koulun tiedot
- kuntoutuksen tavoitteet
- arjessa esiintyvät vaikeudet
- lapsen/nuoren voimavarat

- muiden tukitoimien kartoitus tehty ((esim. palvelutarpeen arviointi, Kelan palvelut tai terapiat ja koulun tukitoimien riittävyys)
- mitä muita palveluja ja tukitoimia lapsella/nuorella on käytössä?
- mahdolliset diagnoosit ja niiden asettamisajankohta
- jos toiveena on ryhmämuotoinen kuntoutus, perustelut sille
- jos toiveena on vanhempien ohjauskäynnit, perustelut
- lapsen, nuoren ja vanhempien motivaatio kuntoutukselle

Neuropsykologisen kuntoutuksen tavoitteet (1–3) asetetaan jo lähetteentekovaiheessa. Tavoitteet määritellään hyödyntämällä SMART-periaatetta:

- Hyvä tavoite on: Selkeästi määritetty, Mitattavissa oleva, Aikataulutettu, Realistinen ja Tavoittelemisen arvoinen.

Kuntoutuksen alussa kuntouttaja konkretisoi ja tarvittaessa pilkkoo tavoitteita yhteistyössä vanhempien kanssa. Kuntouttaja seuraa tavoitteissa edistymistä kuntoutusjakson ajan ja lopuksi arvioi yhdessä lapsen tai nuoren ja vanhempien kanssa tavoitteiden saavuttamista.

2.3.2. Kirjaaminen ja palvelupalaute neuropsykologisessa kuntoutuksessa

Kuntoutusjakson aikana palveluntuottaja kirjaa jokaisen asiakaskontaktin (käynti, puhelu, verkosto) käyttämäänsä asiakas-/potilastietojärjestelmään. Kirjauksen tulee sisältää tieto siitä, ketä oli paikalla, mikä oli kontaktin tarkoitus ja keskeinen sisältö. Kuntoutustapaamisten osalta käyntikirjauksen on hyvä pitää sisällään tieto siitä, miten käynti liittyi kuntoutuksen tavoitteisiin. Lisäksi voidaan kirjata tarpeen mukaan muut esiin nousseet asiat. Kirjaukset tulee suorittaa 5 vuorokauden sisällä niiden toteutumisesta ja kuntoutuksen päätyttyä ne tulee toimittaa yhdessä palvelupalautteen ja asiakaspalautteen kanssa palvelusetelin myöntäneelle taholle, joka toimii rekisterinpitäjänä.

Palvelupalautteesta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- Myönnetyt käyntimäärät ja missä
- Toteutuneet käyntimäärät ja missä
- Peruuntuneet käynnit ja syy
- Tulosyy
- Tavoitteet (SMART)
- Kuvaus alkutilanteesta
- Käytetyt menetelmät
- Kuvaus tavoitteiden mukaisesta työskentelystä
- Kuvaus lopputilanteesta

- Tavoitteiden toteutuminen sekä asiakkaan että palveluntuottajan näkökulmasta (ei toteutunut / toteutui osin / toteutui täysin → jokainen tavoite arvioidaan erikseen)

Lisäksi kuntouttaja pyytää perheeltä kuntoutuskokemuksesta asiakaspalautetta, joka toimitetaan palvelupalautteen liitteenä palvelusetelin myöntäneelle taholle.

3. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottajan antamat palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta hyvinvointialueen toiminnalta. Palveluntuottaja noudattaa hyviä arviointi- ja kuntoutuskäytäntöjä. Hyvällä arviointi- ja kuntoutuskäytännöllä tarkoitetaan Kelan ja julkisen palvelun noudattamia käytäntöjä, jotka perustuvat kokemuseräiseen ja tieteelliseen tietoon pohjautuvaan vaikuttavuusnäyttöön.

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteliä käytetään vain siihen palvelusetelituotteeseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

Palveluntuottajan toimitilojen tulee olla asiakasvastaanottoon soveltuvat ja niiden tulee täyttää turvallisuusmääräykset lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Neuropsykiatrista/neuropsykologista tukea, voidaan tarpeen mukaan ja sovitusti toteuttaa myös etäpalveluna sähköisen palvelualustan avulla.

4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan tulee täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Neuropsykiatrista/neuropsykologista tukea ja oppimisvaikeusarviointeja toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettujen lakien (817/2015 ja 559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa kyseistä ammattia. Poikkeuksena neuropsykiatrisen valmennuksen pohjakoulutukseen hyväksytään lisäksi luokan- tai erityisopettajan tutkinto (kasv.maisteri). Palveluntuottaja vastaa siitä, että suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus.

Palkatessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Lasten kanssa työskentelyn johdosta rikosrekisteri tarkistetaan palvelun vastuuhenkilöltä silloin, kun hän hakeutuu tuottajaksi ja toiminta alkaa. Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002) sekä pitää listaa, jonka hyvinvointialueen viranomainen voi pyytää nähtäväksi.

Palvelusetelikohtaiset pätevyysvaatimukset:

Neuropsykiatrinen valmennus

Neuropsykiatrista valmennusta toteuttavalta henkilöltä edellytetään amk-tasoista sosiaali-, terveydenhuollon tai kasvatustieteiden alan koulutusta (mm. sosionomi, sairaanhoitaja, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, luokan- tai erityisopettaja). Myös aiemmat edellä mainitut opistotason tutkinnot sekä yhteisöpedagogin (amk) tutkinto hyväksytään peruskoulutukseksi. Lisäksi edellytetään neuropsykiatrisen valmentajan koulutus (laajuus vähintään 20 op) sekä vähintään kahden vuoden kokoaikainen kokemus neuropsykiatristen asiakkaiden parissa työskentelystä pohjakoulutuksena vaadittavaan ammattiin valmistumisen jälkeen. Neuropsykiatrisen valmentajan edellytetään ylläpitävän ammattitaitoaan säännöllisin täydennyskoulutuksin (vähintään 2pv vuodessa). Työnohjausta suositellaan.

Neuropsykologinen arviointi ja kuntoutus

Neuropsykologista arviointia ja kuntoutusta toteuttavalta psykologilta edellytetään neuropsykologian erikoispsykologin koulutusta tai riittävää perehtyneisyyttä ja kokemusta lasten tai nuorten neuropsykiatristen tai oppimisvaikeuksien parissa työskentelystä. Riittävällä perehtyneisyydellä ja kokemuksella tarkoitetaan vähintään kahden vuoden kokoaikaiseksi muunnettua kliinistä psykologin työkokemusta lasten tai nuorten neuropsykiatristen tai oppimisvaikeuksien parissa sekä neuropsykologian alan täydennyskoulutusta vähintään 15 tuntia.

Mikäli henkilöllä ei ole neuropsykologin pätevyyttä, edellytetään että hänellä on mahdollisuus konsultoida ohjaavaa neuropsykologia (= työnohjaajapätevä neuropsykologian erikoispsykologi) tutkimuksen suunnittelussa, sen suorittamisessa sekä lausunnon kirjoittamiseen liittyvissä asioissa. Palveluntuottaja vastaa siitä, että ohjaava neuropsykologi tarkistaa tutkimuksen tulokannan ja lausunnon oikeellisuuden ja tämän toteutumisen kirjataan asiakkaan lausuntoon yhdessä ohjaavan neuropsykologin nimen, toimipaikan ja yhteystietojen kanssa.

Ryhmäkuntoutuksessa psykologin työparilta vähintään amk-tasoinen sosiaali- tai terveydenhuollon peruskoulutus sekä vähintään kahden vuoden työkokemus neuropsykiatrisesta valmennuksesta tai neuropsykiatrisen valmentajan koulutus tai psykoterapeutin pätevyys.

5. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

5.1. Palvelusetelin arvo

1. Neuropsykiatrinen valmennus

- a) vanhempien ohjaus tapaamisella 60 min 72 €
- b) vanhempien ohjaus etäyhteydellä 45 min 60 €
- c) neuropsykiatrinen yksilövalmennus 45 min 60 €
- d) neuropsykiatrinen yksilövalmennus 60 min 72 €
- e) neuropsykiatrinen ryhmävalmennus 90 min 85 €
- f) koti- tai koulukäynti liittyen valmennukseen 45 min 80 €
- g) verkostopalaveri 60 min 72 €

2. Neuropsykologinen arviointi ja konsultointi

- a) neuropsykologinen laaja arviointi 60 min 128 €
- c) neuropsykologinen suppea arviointi 60 min 128 €
- f) neuropsykologinen konsultointi 60 min 128 €

3. Neuropsykologinen kuntoutus

- a) yksilöllinen neuropsykologinen kuntoutus 45 min 102 €
- b) neuropsykologinen ryhmäkuntoutus 90 min 102 €

4. Palaute/työskentelyn yhteenveto

- a) Palaute/työskentelyn yhteenveto 33 €

Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelusetelipalvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

5.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkat korvataan verohallinnon vuosittain vahvistaman päätöksen mukaisesti.

Matkakorvausta voi laskuttaa asiakaskohtaisesti kotikäynniltä tai verkostotapaamiselta, kun edestakainen matka asiakkaan luo on yli kolmekymmentä (30) kilometriä palveluntuottajan toimipisteestä, jolloin korvaus maksetaan vain 30 km ylittävältä osalta. Matkakorvauksia ei voi sisällyttää palveluseteliin eli matkakorvausta ei voi vähentää setelin arvosta, vaan se on kokonaisuutena tarkoitettu palvelun toteuttamiseen. Matkakorvaukset ja -reitti sekä käynnin ajankohta tulee kirjata asiakaskohtaisesti palse.fi-portaaliin. Palveluntuottaja kirjaa portaaliin käynnin kokonaismatkan kilometreinä, järjestelmä laskee matkakorvauksen automaattisesti.

6. Palse.fi-portaalin käyttäminen

6.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa toteutuneen palvelun palse.fi-portaaliin annettujen ohjeiden mukaisesti. Tapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Tapahtumakirjaukset on tehtävä viiden (5) päivän sisällä palvelun antamisesta.

6.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa Palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Kun asiakas vaihtaa palveluntuottajaa ja asiakkaan luona käydään yhtä aikaa muutaman hoitotunnin verran saattaen vaihtaen, tehdään uudelle tuottajalle lisärivi Palseen laskuttamista varten.

6.3 Yhteenvedon toimittaminen

Palveluntuottajan tulee tehdä käynneistä yhteenvedo, jossa näkyvät käyntikerrat, päivämäärät sekä tiivistetysti käyntien sisältö. Yhteenvedo lähetetään sekä hyvinvointialueelle Palse.fi-portaalin kautta että asiakkaalle. Yhteenvedon lähettäminen Palse.fi-portaalissa on edellytys viimeisen tapahtuman laskuttamiselle. Perheasiainsovittelun osalta riittää koonti käyntikerroista.

7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

7.1 Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus

Neuropsykiatrista valmennusta ja neuropsykologista arviointia tai kuntoutusta toteuttava henkilöstö on tietoinen, että palveluntuottajan kaikilla työntekijöillä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus hyvinvointialueen sosiaaliviranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lisäksi työntekijä on velvollinen mahdollisen rikosepäilyn perusteella tekemään ilmoituksen poliisille lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaisesti. Henkilöstö on tietoinen, että ennen lapsen syntymää 25 §:n mukaisten ilmoitusvelvollisten on tehtävä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus (LsL 25 c §), jos on perusteltua syytä epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

Vastuu ilmoituksen tekemisestä on huolen havainneella työntekijällä, mutta hänellä on aina mahdollisuus keskustella tilanteesta palveluohjaajan kanssa. Työntekijän on myös mahdollista tehdä sosiaalihuoltolain 34 §:n mukainen yhteydenotto yhdessä asiakkaan kanssa, jotta perheen tuen tarve arvioitaisiin.

7.2 Palvelun peruuntuminen

Palveluntuottaja vastaa palvelun toteutumisesta asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Mikäli palveluntuottaja joutuu peruuttamaan sovitun palvelun, palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on tiedossa ja sopii tarvittaessa korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa. Tarvittaessa palveluntuottaja voi olla yhteydessä palveluohjaajaan mahdollisen palvelun uudelleen järjestämiseksi.

Mikäli asiakkaalla on tarve perua aika palveluntuottajalle, perumisen tulee tapahtua palveluntuottajan määrittelemien peruutusehtojen mukaisesti (mm. kuinka paljon aiemmin aika tulee perua). Palveluntuottaja ei veloita asiakasta peruuttamattomasta eikä perutusta käynnistä. Palveluntuottaja voi sopia asiakkaan kanssa korvaavan käynnin päätöksen voimassaoloajalle. Tuottajalla on velvollisuus

kertoa asiakkaalle palvelun peruuttamisen ehdoista, kun palvelusta sovitaan. Palveluntuottajalle voidaan korvata asiakkaan peruuttamattomasta käynnistä 50 % palvelusetelin arvosta (puolikas käynti). Peruuttamattomia aikoja voidaan korvata enintään kolme yhtä asiakasprosessia kohti.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa palse.fi-portaalissa, jos kyseessä on asiakkaasta johtuva toteutumaton käynti, jota asiakas ei ole lainkaan peruuttanut tai peruuttaminen on tapahtunut aiheetta liian myöhään. Tieto ilmoitetaan tapahtumakirjauksen yhteydessä kirjaamalla Tarkenne-kohtaan, että kyseessä on toteutumaton käynti.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa palveluohjaajalle, jos asiakas peruu toistuvasti käyntejä. Asiakkaalla on myös mahdollisuus siirtyä käyttämään toista palveluntuottajaa tai luopua palvelusetelin käytöstä. Mikäli asiakas vaihtaa palveluntuottajaa kesken palvelusetelin voimassaoloajan, palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa vain toteutuneen palvelun osalta.

7.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen

Palveluntuottajan tulee tehdä käynneistä yhteenveto, jossa näkyvät käyntikerrat, päivämäärät sekä tiivistetysti käyntien sisältö. Yhteenveto lähetetään sekä palveluohjaajalle että asiakkaalle. Yhteenvedon lähettäminen on edellytys viimeisen laskuviitteen luomiselle.

Neuropsykiatrisen tuen palvelusetelityössä syntyneet asiakasasiakirjat palautetaan säännöllisesti puolen vuoden välein rekisterinpitäjälle. Asiakirjat tulee palauttaa 31.1. (ajalta heinäkuu-joulukuu) ja 31.8. (ajalta tammikuu-kesäkuu) mennessä niiden asiakkuuksien osalta, jotka ovat päättyneet edellä kuvattujen puolen vuoden jaksojen aikana. Asiakkuudella tarkoitetaan asiakkaalle myönnettyä yhtäjaksoista palvelujaksoa.

Palveluntuottajan lopettaessa toiminnan, tulee sen palauttaa asiakasasiakirjat rekisterinpitäjälle kahden kuukauden sisällä siitä, kun yritys on lopettanut toimimisen palvelusetelituottajana lapsiperheiden kotipalvelussa. Asiakirjat tulee palauttaa paperisina tulosteina postitse, tuomalla palveluohjaajalle tai sähköisesti turva-postilaatikkoon erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluseleiden sääntökirja

**Keski-Suomen hyvinvointialue
24.1.2023**

Sisältö

1. Lääkinnällinen kuntoutus palveluseteli	4
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	4
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	5
3. Palvelun järjestäminen	5
4. Palvelun sisältövaatimukset	5
4.1 Fysioterapia	5
4.2 Lymfaterapia	6
4.3 Toimintaterapia	6
4.4 Puheterapia	6
4.5 Jalkaterapia	6
4.6 Jalkojenhoito	7
4.7. Kuntoutusohjaus	8
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	8
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen	9
6.1. Palvelusetelin arvo	9
Fysioterapia.....	10
Lymfaterapia.....	10
Toimintaterapia	10
Puheterapia.....	11
Jalkaterapia.....	11
Jalkojenhoito.....	11
Kuntoutusohjaus	12
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	12
7. Keskeytyssäännöt	12
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen	12
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	12
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	12
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	13
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	13
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	13

9.1 Palvelun peruuntuminen 13

1. Lääkinnällinen kuntoutus palveluseteli

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluilla tarkoitetaan fysioterapiaa, lymfaterapiaa, toimintaterapiaa, puheterapiaa, jalkaterapiaa, jalkojenhoitoa ja kuntoutusohjausta. Lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä huolehtii Keski-Suomen hyvinvointialue, joka järjestää palvelut sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin kuntoutuksen tarve edellyttää (Lääkinnällisen kuntoutuksen asetus 1015/1991, 3 §).

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palveluseteli lääkinnällisen kuntoutuksen hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden toimintakyky on heikentynyt sairauden tai muun vastaavan syyn takia.

Terveystuella on päävastuu lääkinnällisestä kuntoutuksesta 0 - 64 -vuotiaiden ei-vaikeavammaisten sairaanhoitoon liittyvässä ja kaikkien yli 65-vuotiaiden kuntoutuksessa. Palveluseteliä lääkinnällisen kuntoutuksen palveluihin (fysio-, lymfa-, toiminta-, puhe- ja jalkaterapia, jalkojenhoito sekä kuntoutusohjaus) tarjotaan asiakkaille, kun Keski-Suomen hyvinvointialue ei pysty järjestämään palvelua omana toimintanaan. Palveluita tuotetaan Keski-Suomen hyvinvointialueella asuville asukkaille, jotka asuvat kotona ja joilla on terveydenhuollon ammattihenkilön toteama toimintakyvyn vaje tai uhka sellaisesta. Lääkinnällisen kuntoutuksen kohderyhmänä ovat henkilöt, joiden vajaakuntoisuus on pitkäaikaista tai pysyvää.

Palveluseteli myönnetään, jos lääkinnällisen kuntoutuksen myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Fysioterapia, toimintaterapia, lymfaterapia, puheterapia, jalkaterapia, jalkojenhoito ja kuntoutusohjaus.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutustyöryhmässä, kuntoutusylilääkäriin, erikoislääkäriin tai vastaavan lääkärin toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen tarveharkintaan ja/tai perustuvat voimassa olevaan kuntoutussuunnitelmaan.

3. Palvelun järjestäminen

Palvelusetelin voimassa olo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään korkeintaan vuodeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi kuin yksi vuosi. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan palvelun viimeistään kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen palveluun, joka myöntämispäätöksessä on määritelty. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan kuntoutussuunnitelmaa, siinä olevia tavoitteita ja pyydettyä käymään aloituskeskustelun tavoitteista lähettävän tahon kanssa. Potilaan antaessa riittävän ajoissa tiedon kontrollikäynnistä lääkärillä, palveluntuottaja toimittaa terapiasta väliarvion niin, että se on lääkärin käytettävissä kontrollikäynnillä.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palvelusetelillä järjestettävät palvelut täydentävät Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelutuotantoa. Palvelussa toteutetaan tutkittuun tietoon ja hoitoon perustuvia hoitomenetelmiä.

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen terapiaan, joka myöntämispäätöksessä on määritelty. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan kuntoutussuunnitelmaa, siinä olevia tavoitteita ja pyydettyä käymään aloituskeskustelun tavoitteista lähettävän tahon kanssa.

4.1 Fysioterapia

Tutkimuksessa selvitetään asiakkaan toimintakykyä ja toimintarajoitteita, joihin kuuluvat ruumiin/kehon toiminnot ja rakenne sekä suoritukset ja osallistuminen.

Fysioterapiassa korostetaan aktiivista terapeuttista harjoittelua ja asiakkaan osallisuutta kuntoutuksessa. Kuntoutus sisältää tarvittaessa lähiympäristön ohjauksen. Fysikaalisia hoitoja ja hierontaa ei myönnetä lääkinällisenä kuntoutuksena.

4.2 Lymfaterapia

Tutkimuksessa selvitetään asiakkaan toimintakykyä ja toimintarajoitteita, joihin kuuluvat ruumiin/kehon toiminnot ja rakenne sekä suoritukset ja osallistuminen.

Lymfaterapia on kokonaisvaltaista turvotuksen hoitoa. Hoitokokonaisuus muodostuu manuaalisesta käsittelystä, kompressiohoidosta sidoksilla ja/tai lääkinällisillä kompressiotuotteilla sekä potilaan tai asiakkaan omahoidon ohjauksesta.

4.3 Toimintaterapia

Tutkimuksessa selvitetään asiakkaan toimintakykyä ja toimintarajoitteita, joihin kuuluvat ruumiin/kehon toiminnot ja rakenne sekä suoritukset ja osallistuminen.

Toimintaterapiassa tuetaan ja mahdollistetaan eri-ikäisten ja eri elämäntilanteissa olevien kuntoutujien arjessa toimimista siten, että hän voi paremmin suoriutua arjen toiminnoista (esim. itsestä huolehtiminen, kotityöt, opiskelu, työnteko ja leikkiminen) ja osallistua aktiivisesti hänelle mielekkääseen vapaa-aikaan. Toimintaterapiassa korostetaan asiakkaan osallisuutta kuntoutuksessa ja kuntoutus sisältää tarvittaessa lähiympäristön ohjauksen.

4.4 Puheterapia

Tutkimuksessa selvitetään asiakkaan toimintakykyä ja toimintarajoitteita, joihin kuuluvat ruumiin/kehon toiminnot ja rakenne sekä suoritukset ja osallistuminen.

Puheterapiassa korostetaan asiakkaan osallisuutta kuntoutuksessa ja kuntoutuksen niveltämistä arkeen. Kuntoutus sisältää tarpeen mukaan myös lähiympäristön ohjauksen.

4.5 Jalkaterapia

Jalkaterapian osa-alueina ovat mm:

- jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi
- ehkäisevä jalkaterapia
- kliininen jalkaterapia
- jalkojen apuvälineterapia ja
- toiminnallinen harjoittelu.

Palvelun piiriin kuuluvat mm.

- diabeetikot, joilla jalkojen riskiarvioinnin luokkaan 2 (suojaava tunto puuttuu ja lisäksi verenkiertohäiriötä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuormitusmuutoksia) tai luokkaan 3 (ollut jalkahaavauma tai tehty amputaatio) kuuluvat jalat
- nivelreuma-, psoriasis- ja muut nivel tulehduspotilaat, joilla on jaloissa deformiteetteja ja haavaumariski sekä huomattavia vaikeuksia hoitaa jalkojaan esim. lonkkien ja polvien liikerajoitusten vuoksi
- potilaat, joilla on neurologinen sairaus tai polyneuropatia ja haavauma nyt tai aiemmin.

4.6 Jalkojenhoito

Jalkojenhoidossa palvelun piiriin kuuluvat mm.

- diabeetikot, joilla jalkojen riskiarvioinnin luokkaan 2 (suojaava tunto puuttuu ja lisäksi verenkiertohäiriötä ja/tai jalkaterän asentovirheitä/kuormitusmuutoksia) kuuluvat jalat
- nivelreuma-, psoriasis- ja muut nivel tulehduspotilaat, joilla on jaloissa deformiteetteja ja haavaumariski sekä huomattavia vaikeuksia hoitaa jalkojaan esim. lonkkien ja polvien liikerajoitusten vuoksi
- potilaat, joilla on neurologinen sairaus tai polyneuropatia ja haavauma nyt tai aiemmin.
- potilaat, joilla on jalkojen haavariski ja omahoidon vaikeus esim. näkövamman takia.

Jalkojenhoidossa pelkästään kynsien leikkausta tai jalkojen yleishoitoa ei myönnetä lääkinnällisenä kuntoutuksena.

4.7. Kuntoutusohjaus

Aistivamman kuntoutusohjauksessa, yli 65-vuotiaat (näkövamma, kuulovamma) osa-alueina ovat;

- asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen ja arviointi
- asiakkaan toimintakyvyn selvittäminen ja tukeminen
- toimintaympäristössä selviytymisen tukeminen
- apuvälinepalvelu, -ohjaus
- kuntoutusmahdollisuuksien sekä palvelutarpeiden arviointi / neuvonta
- käynneistä tulee tehdä kuntoutus/hoitopalaute, josta ilmenee kuntoutusohjauksen toteutus ja suositus jatkosuunnitelmasta
- apuväline-/asunnonmuutostyösuositukset
- palvelutarvesuositukset.

Kuntoutusohjauskäynnillä tehdään asiakkaan laaja-alainen kokonaistilanteen ja toimintakyvyn arviointi. Tämän vuoksi kuntoutusohjauksen yhden käynnin kesto voi olla pitkä, ajallisesti esim. kaksi tuntia.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Fysio-, lymfa-, toiminta-, puhe- ja jalkaterapiaa sekä jalkojenhoitoa ja kuntoutusohjausta toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. terapeutin ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että terapiaa toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Lasten terapian osalta palveluntuottaja vastaa siitä, että tarkistaa lasten parissa työskentelevän työntekijänsä rikostaustaotteen. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että terapiasta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan, kirjaamalla esim. uudet koulutukset palse.fi -portaaliin palveluntuottajahakemukselleen.

Palveluntuottajan on hakemuksessaan ilmoitettava mitä osaamista hänellä on.

Jalkaterapia toteutetaan terveydenhuoltolain, erikoissairaanhoidolain, kansanterveislain sekä potilaan asemaa ja oikeuksia koskevan lain mukaisesti ja siten, että hoito vastaa maassamme yleisesti hyväksyttävää tasoa. Jalkaterapian antaa jalkojenhoidon, nykyisin jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö, jolle Valvira on myöntänyt ammatinharjoittamisoikeuden.

Jalkojen hoito toteutetaan terveydenhuoltolain, erikoissairaanhoidolain, kansanterveislain sekä potilaan asemaa ja oikeuksia koskevan lain mukaisesti ja siten, että hoito vastaa maassamme yleisesti hyväksyttävää tasoa. Jalkojen hoidon antaa jalkojenhoidon, nykyisin jalkaterapeutin koulutuksen saanut henkilö, jolle Valvira on myöntänyt ammatinharjoittamisoikeuden tai sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen omaava henkilö, joka on suorittanut lisäksi jalkojenhoidon ammattitutkinnon tai lähihoitaja, joka on suorittanut jalkojenhoidon osaamisalan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon. Palautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan, mutta siihen ei käytetä terapia-aikaa.

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta, joka sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Lasten osalta päiväkotiki/ koulukäynnit rinnastetaan kotikäyneiksi ja näissä käytetään samaa palvelusetelin arvoa.

Fysioterapia

- 45 min. aikuiset = 40,00 €
- 45 min. kotikäynti aikuiset = 56,00 €
- 45 min. lapset = 50,00 €
- 45 min. kotikäynti lapset = 69,00 €
- 60 min. aikuiset = 50,00 €
- 60 min. kotikäynti aikuiset = 70,00 €
- 60 min. lapset = 65,00 €
- 60 min. kotikäynti lapset = 92,00 €
- Allasterapia 60 min. aikuiset = 70,00 €
- Allasterapia 60 min. lapset = 79,00 €

Lymfaterapia

- 45 min. aikuiset. = 40,00 €
- 45 min. aikuiset, kotikäynti = 56,00 €
- 60 min. aikuiset = 50,00 €
- 60 min. aikuiset kotikäynti = 70,00 €

Toimintaterapia

- 45 min. aikuiset = 55,00 €
- 45 min. aikuiset kotikäynti = 77,00 €
- 45 min. lapset = 65,00 €
- 45 min. lapset kotikäynti = 88,00 €
- 60 min. aikuiset = 65,00 €
- 60 min. aikuiset kotikäynti = 92,00 €
- 60 min. lapset = 78,00 €
- 60 min. lapset kotikäynti = 102,00 €
- 90 min. aikuiset, kotikäynti = 114,00 €
- 90 min. lapset, kotikäynti = 130,00 €
- SI-terapia 45 min. lapset = 80,00 €
- SI-terapia 60 min. lapset = 88,00 €
- SI-terapia 60 min. lapset kotikäynti = 115,00 €
- SI-terapia 90 min. kotikäynti lapset = 149,00 €
- 45 min. etäterapia aikuiset = 55,00 €
- 45 min. etäterapia lapset = 65,00 €

- 60 min. etäterapia aikuiset = 62,00 €
- 60 min. etäterapia lapset = 74,00 €

Puheterapia

- 45 min. aikuiset = 87,00 €
- 45 min. aikuiset kotikäynti: 129,00 €
- 45 min. lapset = 96,00 €
- 45 min. lapset kotikäynti = 135,00 €
- 60 min. aikuiset = 105,00 €
- 60 min. aikuiset kotikäynti = 158,00 €
- 60 min. lapset = 114,00 €
- 60 min. lapset kotikäynti = 163,00 €
- 45 min. etäterapia aikuiset = 87,00 €
- 45 min. etäterapia lapset = 96,00 €
- 60 min. etäterapia aikuiset = 105,00 €
- 60 min. etäterapia lapset = 114,00 €

Jalkaterapia

- 45 min. aikuiset = 40,00 €
- 45 min. aikuiset kotikäynti = 56,00 €
- 45 min. lapset = 50,00 €
- 45 min. lapset kotikäynti = 69,00 €
- 60 min. aikuiset = 50,00 €
- 60 min. aikuiset kotikäynti = 70,00 €
- 60 min. lapset = 65,00 €
- 60 min. lapset kotikäynti = 92,00 €

Jalkojenhoito

- 45 min. aikuiset = 33,00 €
- 45 min. aikuiset kotikäynti = 49,00 €
- 60 min. aikuiset = 42,00 €
- 60 min. aikuiset kotikäynti = 62,00 €

Kuntoutusohjaus

Aistivamman kuntoutusohjaus, yli 65-vuotiaat (näkövamma, kuulovamma);

- 60 min. aikuiset kotikäynti = 92,00 €

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Kotikäyntien matkakustannukset sisältyvät palvelusetelin hintaan. Matkaan käytetty aika ei sisälly terapia-aikaan.

Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saada matkakustannuksista korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palvelutapahtuma kirjataan sille päivämäärälle, jolloin terapia on toteutettu. Palvelutapahtumat tulee kirjata Palse.fi -portaaliin **viiden (5)** päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Jos palvelutapahtumaa ei ole kirjattu määräaikaan mennessä, tulee palveluntuottajan olla yhteydessä palvelun myöntäneeseen yksikköön. Kirjaukseen merkitään toteutuneen palvelun sisällön, määrän ja ajankohdan lisäksi palvelun antaneen henkilön nimi (Palveluhenkilö-kenttään).

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja muodostaa laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. **Laskuviitteen merkitseminen laskuun on ehdottoman tärkeää**

(PALKU-), jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Tämä laskuviite pitää näkyä varsinaisen laskun tilausnumero -kentässä.

Laskussa ei eritellä palvelutapahtumia eikä henkilötietoja. Tuottaja kirjaa omalla laskutusjärjestelmällensä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtaisen laskuviitteen ja kokonaissumman. Laskuun ei saa lisätä muita kuluja (esim. laskulisiä yms.)

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen 5 päivän sisällä toteutuneista palveluista Palse.fi -portaalin kautta, kun viimeisen käynnin palvelutapahtuma on kirjattu Palse.fi -portaaliin. Hoitopalautteen lähettäminen on edellytys terapiajakson loppuun laskuttamiselle.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Palvelusetelien kohdalla lähete- ja mahdolliset lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään. Ilman perusteltua syytä käyttämättä jääneen ajan palveluntuottaja veloittaa potilaalta eikä siihen voi käyttää palveluseteliä. Perustelluksi syyksi voidaan katsoa esim. äkillinen sairastuminen, jolloin peruuntuneen ajan voi yhden kerran veloittaa palvelusetelillä.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelien sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Neuvonta- ja terapiapalveluiden palveluseteli	3
1.1 Palvelukuvaus	3
1.2 Myöntämiskriteerit	3
1.3 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2. Palvelun sisältövaatimukset	6
3. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	7
4. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	9
5. Palse.fi-portaalin käyttäminen	11
5.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	11
5.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	11
5.3 Yhteenvedon toimittaminen	11
6. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	11
6.1. Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus	11
6.3. Asiakasasiakirjojen palauttaminen	13

1. Neuvonta- ja terapiapalveluiden palveluseteli

1.1 Palvelukuvaus

Neuvonta- ja terapiaseteli on ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea tai lasten ja nuorten mielenterveystyötä perustasolla. Neuvonnan ja terapian palveluseteliin ei edellytetä diagnoosia, mutta terapiasetelin myöntäminen edellyttää riittävän arvioinnin tekemistä ja määriteltyjen kriteereiden täyttymistä (kuvattu setelikohdaisesti).

Palveluseteli on tarkoitettu lapsen tai nuoren kehityksen, vanhemmuuden, parisuhteen sekä perheen tukemiseen sekä tilanteisiin, missä tarvitaan perheasiainsoveltua. Palveluseteli on vaihtoehto Keski-Suomen hyvinvointialueen itse tuottamalle tai ostamalle palvelulle. Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelin sisällä voidaan myöntää kymmentä eri palvelua.

Palveluseteli voidaan myöntää palveluohjauksen ja arvioinnin perusteella viranhaltijapäätöksellä Keski-Suomen hyvinvointialueella asuville lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Palveluseteli kohdentuu alle 18-vuotiaiden lasten perheisiin. Vanhemmuusterapiassa ja -neuvonnassa vanhemmalla tarkoitetaan aikuista/aikuisia, jotka perheessä toteuttavat vanhemmuutta, ei pelkästään biologista vanhemmuutta.

Neuvonta- ja terapiasetelillä toteutettu työ on pääosin lyhytterapeuttisesti suuntautunutta ja työlle asetetaan saavutettavissa olevat tavoitteet.

1.2 Myöntämiskriteerit

Neuvonta- ja terapiapalvelusetelit on tarkoitettu alle 18-vuotiaille lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen Keski-Suomen hyvinvointialueella. Poikkeuksena on nuoren yksilöllisen tukiterapian ikäraja, jota voidaan myöntää 13–22-vuotiaille. Lähtökohtaisesti palveluseteli soveltuu tilanteeseen, jossa lapsella, nuorella tai perheellä ei ole tiedossa olevia monia eri ongelmia, useita palvelutahoja ja laajaa verkostotyön tarvetta.

Ohjauksia palveluseteliin voivat tehdä perheneuvolan työntekijä, pikkulapsiperheiden psykologi, nuorisovastaanoton/nuorten mtp-tiimin työntekijä. Palvelusetelin myöntäminen perustuu aina riittävään asiakaskohtaiseen palvelutarpeen arviointiin.

Neuvonta, vanhemmuuden tuen ja perhe- ja pariterapian palvelusetelituotteet

Neuvonnan, vanhemmuuden tai parisuhteen tukemiseen tarkoitettujen palveluseteleiden myöntäminen tapahtuu vanhemman yhteydenoton kuvauksen, palveluohjaajan ja tarvittaessa työryhmän arvioinnin perusteella. Kussakin setelituotteessa on kuvattu, minkälaiseen tilanteeseen ja tukeen seteli on tarkoitettu.

Lasten ja nuorten yksilö- ja ryhmäkohtaiset terapiasetelit

Lasten ja nuorten yksilöterapeuttisen tuen ja ryhmämuotoisten terapiapalveluiden myöntäminen edellyttää perheneuvolassa tai nuorten mtp-tiimissä terapian tarpeen arviointia, hoito- tai palvelusuunnitelman tekemisen ja palvelusetelin kriteereiden täyttymistä. Lääkäri on tarvittaessa mukana terapiantarpeen ja palvelusetelisopivuuden arvioinnissa. Palvelusetelillä toteutettu lasten tai nuorten terapia soveltuu tukimuodoksi lähtökohtaisesti lievien tai keskivaikeiden oireiden tai lievän toimintakyvyn alenemisen hoitamisessa.

1.3 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Neuvonta

- vanhemmuuden, parisuhteen tai perheen tuki
- enintään 10 x 60 min (yksin käyvä vanhempi)
- enintään 10 x 90 min (molemmat vanhemmat)

Vanhemmuusterapia

- vanhempien voimavarojen ja vanhemmuustaitojen tuki
- 10 x 60 min (yksin käyvä vanhempi), harkinnan perusteella max 15 krt
- 10 x 90 min (molemmat vanhemmat), harkinnan perusteella max 15 krt

Pariterapia

- parisuhteen ja puolisoitten keskinäisen vuorovaikutuksen tuki
 - akuuttien kriisien ensikäsittelyä jo toteutettu ennen terapiaprosessia
- 10 x 90 min, harkinnan perusteella max 15 krt

Perheterapia

- perheen ihmissuhteiden, vuorovaikutuksen ja toimintakyvyn tuki
- akuuttien kriisien ensikäsittelyä jo toteutettu ennen terapiaprosessia
- 10 x 90 min, harkinnan perusteella max 15 krt

Perheasiainsovittelu

- vanhempien tuki lasta koskevien ratkaisujen ja sopimusten tekemiseksi
- avio- ja avoeroa miettiville, erojärjestelyjä tekeville tai kun tehdyt sopimukset eivät toimi
- 5 x 90 min

Lapsen yksilöllinen tukiterapia

- alle 13-vuotiaille lapsille
- lapsen tunne-elämän, käyttäytymisen ja myönteisen minäkuvan tuki
- myönnettyyn määrään voi sisältyä tarvittava määrä vanhempien tai muiden läheisten tapaamisia ja muuta asiakastyötä (mm. hoitoneuvottelu, yhteydet lapsen verkostoon)
- 20 x 60 min, harkinnan perusteella max 30 x 60 min

Nuoren yksilöllisen tukiterapia

- 13–22-vuotiaille nuorille
- tunne-elämän tuki, ahdistuksen hallintataitojen ja vuorovaikutustaitojen tuki
- myönnettyyn määrään voi sisältyä tarvittava määrä vanhempien tai muiden läheisten tapaamisia ja muuta asiakastyötä (mm. hoitoneuvottelu, yhteydet nuoren verkostoon)
- 10 x 60 min tai 20 x 60 min harkinnan ja tavoitteiden mukaisesti

Lapsen terapeutin ryhmätoiminta

- lapsen tunne-elämän, käyttäytymisen ja sosiaalisten taitojen tuki
- lasten ryhmään sisältyy tarvittava määrä vanhempien tapaamisia tai sen rinnalla järjestetään vanhemmille suunnattu ryhmä
- lasten ryhmä enintään 20 x 60 min
- lasten ryhmä enintään 20 x 90 min

Nuoren terapeutin ryhmätoiminta

- nuoren tunne-elämän, käyttäytymisen ja sosiaalisten taitojen tuki
- nuorten ryhmään sisältyy tarvittava määrä vanhempien tapaamisia tai sen rinnalla järjestetään vanhemmille suunnattu ryhmä
- nuorten ryhmä enintään 20 x 60 min
- nuorten ryhmä enintään 20 x 90 min

Vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta

- vanhemmuuden ja parisuhteen ryhmämuotoinen tuki
- vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta enintään 20 x 60 min
- vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta enintään 20 x 90 min

Lapsen ja nuoren yksilöllisen tai ryhmässä tapahtuvan traumatyöskentely

- lapsen ja nuoren vakautumisen ja eheytyksen tuki yksittäisen traumakokemuksen jälkeen (ei edellytä pitkää terapiaa eikä erikoissairaanhoidon tasoista hoitoa)
- lasten ryhmään sisältyy tarvittava määrä vanhempien tapaamisia tai sen rinnalla järjestetään vanhemmille suunnattu ryhmä
- myönnettyyn setelimäärään voidaan sisällyttää tarvittava määrä muuta asiakastyötä (esim. hoitoneuvottelu, yhteydet lapsen tai nuoren verkostoon)
- yksilöllinen traumatyöskentely 20 x 60 min, harkinnan perusteella max. 30 x 60 min
- ryhmässä tapahtuva traumatyöskentely 20 x 60 min
- ryhmässä tapahtuva traumatyöskentely 20 x 90 min

Lapsen tai nuoren yksilöllinen tai ryhmässä tapahtuva musiikkiterapia

- lapsen tai nuoren tunne-elämän ja vuorovaikutuksen tuki
- lapsen ja nuoren terapiaan sisältyy tarvittava määrä vanhempien tai muiden läheisten tapaamisia ja muuta asiakastyötä (esim. hoitoneuvottelu, yhteydet lapsen verkostoon)
- yksilöllinen musiikkiterapia 30 x 60 min, harkinnan perusteella max. 60 x 60 min
- ryhmässä tapahtuva musiikkiterapia enintään 20 x 60 min
- ryhmässä tapahtuva musiikkiterapia enintään 20 x 90 min

2. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottajan antamat neuvonta- ja terapiapalvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta hyvinvointialueen toiminnalta. Palveluntuottaja noudattaa hyviä arviointi- ja hoitokäytäntöjä. Hyvällä arviointi- ja hoitokäytän-

nöllä tarkoitetaan Kelan ja julkisen palvelun noudattamia käytäntöjä, jotka perustuvat kokemukseräiseen ja tieteelliseen tietoon pohjautuvaan vaikuttavuusnäyttöön. Tapaamisten sisältö ja tiheys sovitaan asiakkaan tarpeiden ja työskentelyn tavoitteiden mukaan.

Palveluntuottajalle suositellaan oman erikoisalansa työnohjausta ja ammattitaidon ylläpitämistä täydennyskoulutuksilla säännöllisesti.

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteliä käytetään vain siihen palvelusetelituotteeseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

3. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan tulee täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Neuvonta- ja terapiatyötä toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettujen lakien (817/2015 ja 559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa kyseistä ammattia. Palveluntuottaja vastaa siitä, että neuvontaa ja terapiaa toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai kansallisten ohjeiden mukainen oikeus.

Palkatessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta, työnohjauksesta ja täydennyskoulutuksesta.

Lasten kanssa työskentelyn johdosta rikosrekisteri tarkistetaan palvelun vastuuhenkilöltä silloin, kun hän hakeutuu tuottajaksi ja toiminta alkaa. Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002) sekä pitää listaa, jonka hyvinvointialueen viranomainen voi pyytää nähtäväksi.

Vanhemmuus-, pari- ja perheneuvontaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin, sosiaalityöntekijän, sosionomin (amk), psykiatrisen sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan peruskoulutusta ja lisäksi pari- ja perhetyön täydennyskoulutusta, jonka laajuus on vähintään 30 op sekä kokemusta perheiden ja parien kanssa tehtävästä työstä vähintään kahden vuoden ajalta.

Vanhemmuus- ja perheterapiaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin, sosiaalityöntekijän, sosionomin (amk), psykiatrisen sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan peruskoulutuksen lisäksi vähintään 3-vuotinen erityistason perheterapiakoulutus sekä kokemusta terapiatyöstä vähintään kahden vuoden ajalta. Lisäksi voidaan hyväksyä muu soveltuva erityistason psykoterapiakoulutus, jonka lisäksi on suoritettu perheterapiaan liittyvä lisäkoulutus (vähintään 30 op).

Pariterapiaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin, sosiaalityöntekijän, sosionomin (amk), psykiatrisen sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan peruskoulutuksen lisäksi vähintään 3-vuotinen erityistason pari- tai perheterapiakoulutus tai yhdistetty pari- ja perheterapiakoulutus sekä kokemusta pariterapiatyöstä vähintään kahden vuoden ajalta. Lisäksi voidaan hyväksyä muu soveltuva erityistason psykoterapiakoulutus, jonka lisäksi on suoritettu pariterapiasta lisäkoulutus (vähintään 30 op).

Perheasiainsovittelua toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin tai sosiaalityöntekijän tai muuta soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa. Lisäksi edellytetään, että sovittelijana toimivalla henkilöllä on kokemusta perheneuvonta- tai perheoikeudellisesta työstä tai lastensuojelusta sekä sovittelijan pätevyyden tuottama sovittelukoulutus ja riittäväksi katsottavaa kokemusta sovittelijana toimimisesta. Sovittelijana toimivalla tulee olla voimassa oleva lupa Aluehallintovirastolta toimia sovittelijana.

Perheasiainsovittelusta säädetään avioliittolaissa (5. luku ja 23 §) ja sosiaalihuoltolaissa (14 §). Sitä koskee erityinen vaitiolovelvollisuus. Työskentelystä ei edellytetä erillistä yhteenvetoa, vaan koonti käyntikerroista.

Lapsen yksilöllistä tukiterapiaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään lääkärin, psykologin, sosiaalityöntekijän, sairaanhoitajan peruskoulutus tai muu soveltuva sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus, vähintään 3-vuotinen erityistason psykoterapiakoulutus sekä vähintään 2 vuoden kokemusta terapiatyöstä ja kokemusta lasten kanssa työskentelystä viimeisen 5 vuoden aikana.

Nuoren yksilöllistä tukiterapiaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään lääkärin, psykologin, sosiaalityöntekijän, sairaanhoitajan peruskoulutus tai muu soveltuva sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus ja vähintään 3-vuotinen erityistason psykoterapiakoulutus. Nuorten terapiaa toteuttavalta edellytetään vähintään 2 vuoden kokemusta terapiatyöstä ja kokemusta nuorten kanssa työskentelystä viimeisen 5 vuoden aikana. Suositellaan lisäksi perehtyneisyyttä lyhytpsykoterapeuttisiin menetelmiin.

Terapeuttista ryhmätoimintaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin, sosiaalityöntekijän, sosionomin (amk), psykiatrisen sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan peruskoulutusta tai muuta terapeuttiseen ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa amk- tai yliopistotasoista koulutusta. Lisäksi edellytetään ryhmien ohjaamiseen liittyvää täydennyskoulutusta (vähintään 30 op) sekä kokemusta ryhmien kanssa tehtävästä työstä useamman ryhmän osalta.

Lasten ryhmissä sekä lasten ryhmien rinnalla toteutettavissa vanhempain ryhmissä on molemmissa oltava vähintään yksi edellä mainitut vaatimukset täyttävä ryhmänohjaaja.

Vanhemmille tarjottavien parisuhderyhmien osalta edellytetään peruskoulutuksen lisäksi vähintään 3-vuotinen erityistason pariterapiakoulutus tai yhdistetty pari- ja perhe-terapiakoulutus sekä kokemusta terapiatyöstä vähintään kahden vuoden ajalta.

Terapeuttista traumatyöskentelyä toteuttavalta henkilöltä edellytetään psykologin tai lääkärin peruskoulutuksen lisäksi vähintään 3-vuotinen erityistason psykoterapiakoulutus ja lasten EMDR--terapeutin koulutus tai traumapsykoterapeutin koulutus sekä kokemusta lasten kanssa tehtävästä traumatyöskentelystä.

Musiikkiterapiaa toteuttavalta henkilöltä edellytetään musiikkiterapeutin pätevyyttä. Ammatillinen musiikkiterapiakoulutus antaa musiikkiterapeutin pätevyyden. Kouluttajatahoja on useita. Koulutus- ja pätevyysvaatimuksista vastaa SUMUKE-työryhmä. SUMUKE-hyväksytyt (suomalaisen musiikki-terapiakoulutuksen kehittämistyöryhmä) koulutukset tuottavat ns. Kela-kelpoisuuden, jolloin koulutuksen suorittanut musiikkiterapeutti voi solmia Kansaneläkelaitoksen kanssa sopimuksen musiikkiterapiapalvelujen tuottamisesta Kelan korvaamana.

4. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

1. Neuvonta

- a. neuvonta 60 min 72 €
- b. neuvonta 90 min 108 €

2. Vanhemmuus-, pari-, perheterapia, perheasiainsovittelu sekä lapsen ja nuoren yksilöllinen tukiterapia ja lapsen ja nuoren yksilöllinen traumatyöskentely

- a. vanhemmuusterapia 60 min 80 €
- b. vanhemmuusterapia 90 min 120 €
- c. pariterapia 90 min 120 €
- d. perheterapia 90 min 120 €
- e. perheasiansovittelu 90 min 120 €
- f. lapsen tai nuoren yksilöllinen tukiterapia 60 min 80 €
- g. lapsen tai nuoren yksilöllinen traumatyöskentely 60 min 80 €

3. Terapeuttinen ryhmätoiminta ja lasten ryhmämuotoinen traumatyöskentely

- a. lasten tai nuorten terapeuttinen ryhmätoiminta 60 min 64 €
- b. lasten tai nuorten terapeuttinen ryhmätoiminta 90 min 85 €
- c. vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta 60 min 64 €
- c. vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta 90 min 85 €
- c. lasten tai nuoren ryhmämuotoinen traumatyöskentely 60 min 80 €
- d. lasten tai nuoren ryhmämuotoinen traumatyöskentely 90 min 120 €

4. Lapsen tai nuoren yksilöllinen tai ryhmässä tapahtuva musiikkiterapia

- a. lapsen tai nuoren yksilöllinen musiikkiterapia 60min 80 €
- b. lasten tai nuorten ryhmämuotoinen musiikkiterapia 60min 64 €
- c. lasten tai nuorten ryhmämuotoinen musiikkiterapia 90 min 85 €

5. Palaute/työskentelyn yhteenveto

- a. Palaute / työskentelyn yhteenveto 33 € / kpl

Neuvonta- ja terapiapalveluiden palvelusetelipalvelu on asiakkaalle maksutonta. Mahdolliset matkakustannukset sisältyvät palveluseteliin, niitä ei korvata erikseen.

Palveluntuottajalle voidaan korvata asiakkaan peruuttamattomasta käynnistä 50 % palvelusetelin arvosta (puolikas käynti). Peruuttamattomia aikoja voidaan korvata enintään kolme yhtä asiakasprosessia kohti.

5. Palse.fi-portaalin käyttäminen

5.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa toteutuneen palvelun palse.fi-portaaliin annettujen ohjeiden mukaisesti. Tapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Tapahtumakirjaukset on tehtävä viiden (5) päivän sisällä palvelun antamisesta.

5.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa Palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Kun asiakas vaihtaa palveluntuottajaa ja asiakkaan luona käydään yhtä aikaa muutaman hoitotunnin verran saattaen vaihtaen, tehdään uudelle tuottajalle lisärivi Palseen laskuttamista varten.

5.3 Yhteenvedon toimittaminen

Palveluntuottajan tulee tehdä käynneistä yhteenvedo, jossa näkyvät käyntikerrat, päivämäärät sekä tiivistetysti käyntien sisältö. Yhteenvedo lähetetään sekä hyvinvointialueelle Palse.fi-portaalin kautta että asiakkaalle. Yhteenvedon lähettäminen Palse.fi-portaalissa on edellytys viimeisen tapahtuman laskuttamiselle. Perheasiainsovittelun osalta riittää koonti käyntikerroista.

6. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

6.1. Henkilöstöä koskeva lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus

Neuvontaa ja terapiaa toteuttava henkilöstö on tietoinen, että palveluntuottajan kaikilla työntekijöillä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus hyvinvointialueen sosiaaliviranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tar-

peen selvittämistä. Lisäksi työntekijä on velvollinen mahdollisen rikosepäilyn perusteella tekemään ilmoituksen poliisille lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaisesti. Henkilöstö on tietoinen, että ennen lapsen syntymää 25 §:n mukaisten ilmoitusvelvollisten on tehtävä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus (LsL 25 c §), jos on perusteltua syytä epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

Vastuu ilmoituksen tekemisestä on huolen havainneella työntekijällä, mutta hänellä on aina mahdollisuus keskustella tilanteesta palveluohjaajan kanssa. Työntekijän on myös mahdollista tehdä sosiaalihuoltolain 34 §:n mukainen yhteydenotto yhdessä asiakkaan kanssa, jotta perheen tuen tarve arvioitaisiin.

6.2. Palvelun peruuntuminen

Palveluntuottaja vastaa palvelun toteutumisesta asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Mikäli palveluntuottaja joutuu peruuttamaan sovitun palvelun, palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on tiedossa ja sopii tarvittaessa korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa. Tarvittaessa palveluntuottaja voi olla yhteydessä palveluohjaajaan mahdollisen palvelun uudelleen järjestämiseksi.

Mikäli asiakkaalla on tarve perua aika palveluntuottajalle, perumisen tulee tapahtua palveluntuottajan määrittelemien sääntöjen mukaisesti (mm. kuinka paljon aiemmin aika tulee perua). Palveluntuottaja ei veloita asiakasta peruuttamattomasta eikä perutusta käynnistä.

Palveluntuottaja voi sopia asiakkaan kanssa korvaavan käynnin päätöksen voimassaoloajalle. Tuottajalla on velvollisuus kertoa asiakkaalle palvelun peruuttamisen ehdoista, kun palvelusta sovitaan. Palveluntuottajalle voidaan korvata asiakkaan peruuttamattomasta käynnistä 50 % palvelusetelin arvosta (puolikas käynti). Peruuttamattomia aikoja voidaan korvata enintään kolme yhtä asiakasprosessia kohti.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa palse.fi-portaalissa, jos kyseessä on asiakkaasta johtuva toteutumaton käynti, jota asiakas ei ole lainkaan peruuttanut tai peruuttaminen on tapahtunut aiheetta liian myöhään. Tieto ilmoitetaan tapahtumakirjauksen yhteydessä kirjaamalla Tarkenne-kohtaan, että kyseessä on toteutumaton käynti.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa palveluohjaajalle, jos asiakas peruu toistuvasti käyntejä. Asiakkaalla on myös mahdollisuus siirtyä käyttämään toista palveluntuottajaa tai luopua palvelusetelin käytöstä. Mikäli asiakas vaihtaa palveluntuottajaa kesken palvelusetelin voimassaoloajan, palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa vain toteutuneen palvelun osalta.

6.3. Asiakasasiakirjojen palauttaminen

Palveluntuottajan tulee tehdä käynneistä yhteenveto, jossa näkyvät käyntikerrat, päivämäärät sekä tiivistetysti käyntien sisältö. Yhteenveto lähetetään sekä palveluohjaajalle että asiakkaalle. Yhteenvedon lähettäminen on edellytys viimeisen laskuviitteen luomiselle. Perheasiainsovittelun osalta riittää koonti käyntikerroista.

Neuvonnassa tai terapiassa syntyneet asiakasasiakirjat palautetaan säännöllisesti puolen vuoden välein rekisterinpitäjälle. Asiakirjat tulee palauttaa 31.1. (ajalta heinäkuu-joulukuu) ja 31.8. (ajalta tammikuu-kesäkuu) mennessä niiden asiakkuuksien osalta, jotka ovat päättyneet edellä kuvattujen puolen vuoden jaksojen aikana. Asiakkuudella tarkoitetaan asiakkaalle myönnettyä yhtäjaksoista palvelujaksoa.

Palveluntuottajan lopettaessa toiminnan, tulee sen palauttaa asiakasasiakirjat rekisterinpitäjälle kahden kuukauden sisällä siitä, kun yritys on lopettanut toimimisen palvelusetelituottajana lapsiperheiden kotipalvelussa. Asiakirjat tulee palauttaa paperisina tulosteina postitse, tuomalla palveluohjaajalle tai sähköisesti turva-postilaatikkoon erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Omaishoidon tuen palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö:

1. Omaishoidon tuen palveluseteli	3
2. Myönnettävät palvelusetelituotteet	3
2.1 Omaishoidon tuen palveluseteli omaishoitajan lakisääteiseen vapaan aikaisen hoidon järjestämiseen	3
2.2 Omaishoidon tuen palveluseteli omaishoitajan virkistysvapaan aikaisen hoidon järjestämiseen	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	5
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen	6
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen	6
6.1 Palvelusetelin arvo	6
6.2 Omaishoitajan lakisääteinen vapaa	7
6.3 Omaishoitajan virkistysvapaa	8
7. Palse.fi-portaali	8
7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	8
7.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	8
7.3 Palvelupalaute	8
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	9
8.1 Laadunhallinta	9
8.2 Vaadittava raportointi ja valvonta	9
8.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen	10
8.4 Palvelun peruuntuminen	10

1. Omaishoidon tuen palveluseteli

Omaishoidon tuki on omaishoitolakiin (937/2005) perustuvaa sosiaalipalvelua, jonka järjestämisvastuu on hyvinvointialueella. Omaishoidon tuki myönnetään talousarvioon varatun määrärahan puitteissa ja kohdennetaan eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville.

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu omaishoitajille annettavasta hoitopalkkiosta, omaishoitoa tukevista palveluista, hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä vapaasta.

Omaishoidon tuen palveluseteli voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on myönteinen päätös omaishoidon tuesta. Omaishoidon tuen palveluseteli on tarkoitettu hoidon, hoivan ja huolenpidon järjestämiseen hoidettavan kotona joko omaishoitajan lakisääteisen vapaan tai omaishoitajan virkistysvapaan aikaisen hoidon järjestämiseen.

2. Myönnettävät palvelusetelituotteet

2.1 Omaishoidon tuen palveluseteli omaishoitajan lakisääteiseen vapaan aikaisen hoidon järjestämiseen

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti tai vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti, jos hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Hyvinvointialue voi viime kädessä päättää, miten vapaan aikainen hoito järjestetään. Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen korvaava hoito voidaan järjestää useilla eri tavoilla, joista yksi on omaishoidon tuen palveluseteli.

Asiakkaalla ei ole ehdotonta oikeutta valita vapaapäivien järjestämistä palvelusetelillä. Omaishoitajan on hyvä huomioida, ettei palvelusetelillä saa tosiasiallisesti lakisääteistä vuorokauden vapaata, vaan lakisääteisten vapaiden käyttäminen kotiin annettaviin palveluihin on omaishoitajan oma valinta.

Omaishoitajan lakisääteiseen vapaaseen myönnettävän omaishoidon tuen palvelusetelin arvo määräytyy hoitopalkkioluokan mukaan.

2.2 Omaishoidon tuen palveluseteli omaishoitajan virkistysvapaan aikaisen hoidon järjestämiseen

Hyvinvointialue voi järjestää omaishoitajille lakisääteisten vapaiden lisäksi alle vuorokauden pituisia virkistysvapaita. Palvelun tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista mahdollistamalla aikaa omaishoitajan oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Virkistysvapaata myönnettäessä arvioidaan hoidon sidonnaisuus, muut käytettävissä olevat palvelut ja sosiaalisista verkostoista saatava tuki. Virkistysvapaat eivät vaikuta palkkioluokkaan eivätkä hoitopalkkion määrään ja se kohdennetaan eniten tukea tarvitseville talousarvioon varatun määrärahan puitteissa.

Omaishoitajan virkistysvapaaseen myönnettävälle palvelusetelille on määriteltä kiinteä arvo tuntia kohden ja sitä voidaan myöntää enintään 10 tuntia kuukaudessa.

3. Palvelun järjestäminen

Omaishoidon tuen palvelusetelin myöntää omaishoidon asiakasohjaaja. Asiakas saa palvelupäätöksen ja palvelusetelin (asiakkaan kappale ja palveluntuottajan kappale). Päätöksessä määritellään palvelusetelin arvo, myönnetty palvelusetelituote, voimassaoloaika sekä palvelusetelillä hankittavan palvelun sisältö.

Asiakasohjaaja antaa asiakkaalle tiedon palvelusetelituottajiksi hyväksytyistä palveluntuottajista ja kertoo, mistä asiakas saa tietoa palvelutuottajien osaamisesta, palvelun hinnasta ja palvelusetelin käytöstä.

Palvelusetelin saanut asiakas ottaa yhteyttä palveluntuottajaan tilataksaan palvelun. Asiakas valitsee itse Keski-Suomen hyvinvointialueen hyväksymistä palveluntuottajista, minkä palveluntuottajan palvelua hän käyttää. Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelusta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Asiakas voi itse määritellä, milloin ja millä jaksotuksella palvelua käyttää. Asiakas voi käyttää yhtä tai useampaa palveluntuottajaa.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Omaishoidon tuen palveluseteli on tarkoitettu tukemaan asiakkaan (omaishoidettavan) kotona asumista sekä omaishoitajaa omaisen/läheisen hoitotyössä asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti.

Omaishoitoperhe sopii yhdessä palveluntuottajan kanssa palvelun sisällöstä, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin perheen tarpeita. Tuotettava palvelu sisältää asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukemisen, ylläpitämisen ja kuntoutuksen sekä omaishoitajan tukemisen ja tarvittaessa ohjaamisen hoitotyössä.

Palvelu tapahtuu asiakkaan kotona tai asiakkaan kanssa liikkuesssa kodin ulkopuolella.

Tuotettava palvelu voi sisältää:

- kokonaisvaltaisesta hygieniasta huolehtiminen (hampaiden pesu/suun puhdistus, ihonhoito, kynsien leikkaaminen, suihkussa tai saunassa käytyminen wc-toimet, hiusten sekä parran siisteys)
- pukeutumisesta huolehtiminen
- ravitsemuksesta huolehtiminen ja ohjaus, ruuan valmistaminen
- terveydentilan ja voinnin seuranta sekä tarpeenmukainen hoito ja hoitoonohjaus
- tarvittaessa konsultointi ja yhteistyö asiakkaan hoitoon osallistuvien muiden tahojen kanssa
- ulkoilu ja muu kuntoutus ohjeiden mukaan
- tarvittaessa asiointi- ja saattoapu kodin ulkopuolelle
- hoitotarvikkeiden ja apuvälineiden hankinnassa ja käytössä ohjaaminen
- lääkkeiden jakaminen ja lääkkeiden anto, lääkehoidon seuranta sekä arviointi
- tarvittavista seurannoista (esim. RR, Gm) huolehtiminen
- tarvittaessa ohjaus kodinhoidon tehtävissä
- asiakkaan sosiaalisen verkoston ylläpitäminen ja siihen kannustaminen
- yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa

- asiakkaan avustaminen häntä koskevien etuuksien hakemisessa
- omaishoitajan ja asiakkaan henkinen tukeminen ja keskustelut

Hoito kohdistuu pääsääntöisesti vain omaishoidettavaan, ei esimerkiksi perheen muihin jäseniin. Tuotettava palvelu ei sisällä viikko- tai perussiivousta, pihatöitä tai laboratoriokokeita.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Palveluntuottajan henkilöstöllä tulee olla vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto ja lainsäädännön edellyttämä pätevyys ja koulutus tehtäviensä suorittamiseksi sekä lainsäädännön edellyttämät luvat terveydenhuollon ammattihenkilönä toimimiseen Suomessa. Palveluntuottaja ylläpitää henkilöstönsä ammattitaitoa kaikkien palveluiden tuottamiseen osallistuvien ammattiryhmien osalta.

Lääkehoitoon osallistuvalla henkilöstöllä on voimassa olevat lääkehoidon luvat. Palveluntuottajan tulee huolehtia työntekijöidensä lääkehoidon osaamisesta. Osaaminen on osoitettava vähintään viiden (5) vuoden välein Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti (STM 2021:6).

Myös hoitotyössä erilaisiin tehtäviin tarvittava muu koulutus pohja ja osaaminen tulee varmentaa (esim. katetroinnin osaaminen). Henkilöstöllä tulee olla voimassa oleva ensiapukoulutus ja hygieniapassi.

Palveluntuottajan vastuhenkilö sitoutuu tarkistamaan lapsiperheissä työskentelevien työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002) sekä pitämään asiasta listaa, jonka hyvinvointialueen viranomaisen voi halutessaan pyytää nähtäväksi.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1 Palvelusetelin arvo

Palveluntuottaja voi hakemuksellaan ilmoittaa hinnat päivä-, ilta- ja yöhintoina erikseen arkipäivien, lauantain ja sunnuntain osalta.

Palveluntuottaja voi laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta vain toteutuneiden käyntien osalta. Palveluntuottaja sopii asiakkaan kanssa peruutusehdoista. Palveluseteli koskee asiakkaalle tehtävää välitöntä työaika.

Mahdolliset palveluntuottajan perimät matkakorvaukset asiakas maksaa itse. Matka-ajat asiakkaan luokse ja luota eivät sisälly laskutettavaan avustusaikaan.

Mikäli käynnin yhteydessä palvelusetelin arvo ylittyy, on palveluntuottajan laskutettava palvelusetelin arvon ylittävä osuus suoraan asiakkaalta omavastuuosuu-tena. Tämä on myös selkeästi ilmoitettava asiakkaalle.

Mikäli palveluseteliä ei käytetä koko arvon edestä, niin käyttämättä jäänyttä osuutta ei hyvitetä rahana omaishoidettavalle.

6.2 Omaishoitajan lakisääteinen vapaa

Asiakas voi halutessaan vaihtaa omaishoitajan lakisääteisen vapaan omaishoidon tuen palveluseteliin. Omaishoitajan lakisääteiseen vapaaseen (3 vrk/kk) myönnetyn omaishoidon tuen palvelusetelin arvo määräytyy hoitopalkkioluokan mukaan seuraavasti:

Hoitopalkkioluokka I:	250 euroa/kk
Hoitopalkkioluokka II:	300 euroa/kk
Hoitopalkkioluokka III:	350 euroa/kk
Erytismaksuluokka:	350 euroa/kk
Hoidollisesti raskas siirtymävaihe:	350 euroa/kk

Palvelusetelillä asiakas ostaa palvelun kotiin ja se, montako tuntia asiakas saa palvelua kyseisellä setelin arvolla, riippuu valitun palveluntuottajan tuntihinnoista.

Palvelusetelin voimassaoloaika on kalenterivuoden loppuun, joulukuulle myönnetty palvelusetelin voimassaoloaika on tammikuun loppuun. Omaishoidon tuen päättyessä palveluseteli on käytettävissä sen kuukauden loppuun, jolloin omaishoidon tuki päättyy.

Asiakkaalle ei tule omavastuuosuutta, mikäli palvelusetelin arvo riittää käytettyyn palveluun, mutta asiakas voi ostaa itse ostaa lisää palvelua.

6.3 Omaishoitajan virkistysvapaa

Omaishoitajien virkistysvapaan palveluseteli on kiinteähintainen ja sen arvo on 30 €/tunti. Omaishoitaja maksaa palvelun tuottajalle omavastuuosuuden palvelusetelin arvon ylittävältä osalta sekä mahdolliset matkakorvaukset.

Palvelusetelin voimassaoloaika on kalenterivuoden loppuun, joulukuulle myönnetty palvelusetelin voimassaoloaika on tammikuun loppuun. Omaishoidon tuen päättyessä palveluseteli on käytettävissä sen kuukauden loppuun, jolloin omaishoidon tuki päättyy.

7. Palse.fi-portaali

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa toteutuneen palvelun palse.fi-portaaliin annettujen ohjeiden mukaisesti. Tapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Tapahtumakirjaukset on tehtävä viiden (5) päivän sisällä palvelun antamisesta.

7.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja muodostaa kerran kuukaudessa kaikista omaishoidon tuen palvelusetelillä tuottamistaan palvelutapahtumista laskuviitteen palse.fi-portaalissa. Palveluntuottaja tekee omalla laskutusjärjestelmällään laskun, johon kirjaa Palse.fi portaalin antaman laskuviitteen ja kokonaissumman sekä lähettää sen sähköisesti Keski-Suomen Hyvinvointialueelle.

7.3 Palvelupalaute

Palveluntuottaja kirjaa palvelupalautteen/hoitopalautteen palse.fi-portaaliin vähintään kolmen (3) kuukauden välein. Palaute sisältää lyhyen kuvauksen palvelutapahtumasta ja tarvittaessa laajempaa kuvausta asiakkaan toimintakyvystä ja tuen tarpeesta.

Palveluntuottajalla on vastuu ja velvollisuus olla yhteydessä asiakasohjaukseen, jos hän huomaa palvelutarpeen muuttuneen omaishoidettavan kohdalla. Jos

palveluntuottaja havaitsee, että omaishoitaja ei ole enää kykenevä hoitamaan omaishoidettavaa, tulee hänen olla yhteydessä asiakasohjaukseen.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Laadunhallinta

Palveluntuottaja käyttää yleisesti hyväksytyjä hoito-ohjeita, kuten käypä hoito – suosituksia sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeita.

Palveluntuottajalla on kirjallinen, sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukainen lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoidosta vastaava henkilö on nimetty. Lääkehoitosuunnitelma on lääkärin hyväksymä. Henkilöstön lääkehoidon osaamisesta ja myönnettyistä luvista on ajan tasalla oleva luettelo (Turvallinen lääkehoito - opas STM 2021:6).

Palveluntuottajalla on kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin.

Palveluntuottaja puuttuu jokaiseen asiakasreklamaatioon ilman tarpeetonta viivytystä. Mikäli reklamaatio havaitaan perustelluksi, palveluntuottaja korjaa tilanteen viipymättä kaikin kohtuullisena pidetyin keinoin. Kaikki reklamaatiot dokumentoidaan ja ilmoitetaan kirjallisesti hyvinvointialueen valvonnalle omavalvontayksikköön.

Palveluntuottajalla on kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomioimisesta palvelussa. Palveluntuottajan tulee määritellä toimintansa arvot ja toimintaperiaatteet sekä vastuut ja valtuudet, jotka tulee olla kirjattuna omavalvontasuunnitelmassa.

8.2 Vaadittava raportointi ja valvonta

Palveluntuottaja toimittaa vaadittavat raportit tilaajalle tilaajan määrittelemän aikataulun mukaan. Tilaajalla on oikeus tehdä valvonta- ja auditointikäyntejä. Palveluntuottaja raportoi tilaajalle valvontakäynnin yhteydessä henkilöstön määrän ja koulutuksen sekä voimassaolevat lupatodistukset.

Palveluntuottajalla tulee olla järjestelmä tai kirjattu toimintatapa poikkeamatilanteiden dokumentointia varten ja menettelytavat poikkeamien käsittelyyn.

8.3 Asiakasasiakirjojen palauttaminen

Omaishoidon tuen palvelusetelitoiminnassa syntyneet asiakasasiakirjat palautetaan puolen vuoden välein tai asiakkuuden päätyttyä rekisterinpitäjälle.

Palveluntuottajan lopettaessa toiminnan, tulee sen palauttaa asiakasasiakirjat rekisterinpitäjälle kahden (2) kuukauden sisällä siitä, kun yritys on lopettanut omaishoidon tuen palvelusetelituottajan toimimisen.

Asiakirjat tulee palauttaa veloitusetta rekisterinpitäjälle Palse.fi-portaalissa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Asiakasasiakirjojen palauttamisesta on tarkemmat ohjeet Palse.fi-portaalissa.

8.4 Palvelun peruuntuminen

Mikäli asiakkaalla on tarve perua palveluntuottajan käynti, peruuttamisen tulee tapahtua palveluntuottajan määrittelemien peruutusehtojen mukaisesti. Mikäli palveluntuottaja joutuu peruuttamaan sovitun palvelun, palveluntuottaja ilmoittaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on tiedossa ja sopii tarvittaessa korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa. Palveluntuottajalla on velvollisuus kertoa palvelun peruuttamisen ehdoista, kun palvelua sovitaan. Keski-Suomen hyvinvointialue ei maksa peruuntuneista käyntikerroista.

Psykiatrian ostopalveluiden palveluseteleiden sääntökirja

**Keski-Suomen hyvinvointialue
24.1.2024**

Sisältö

1. Psykiatrian ostopalvelun palveluseteli.....	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	3
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	4
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	5
6.1. Palvelusetelin arvo	5
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	5
7. Keskeytyssäännöt.....	5
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	6
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	6
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	6
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	6
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	7
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	7
9.1 Palvelun peruuntuminen	7

1. Psykiatrian ostopalvelun palveluseteli

Psykiatrian palvelualueen ostopalvelulla tarkoitetaan psykiatristen erikoisalojen erikoislääkärin suorittamaa tutkimusta ja hoitoa sekä diagnostiikkaan mahdollisesti tarvittavia muita tutkimuksia. Psykiatrian hoidon järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin psykiatrian hoidon tarve Keski-Suomen hyvinvointialueella edellyttää.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palveluseteli psykiatrian ostopalvelun hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden sairaus tai sen epäily vaatii psykiatrian erikoislääkärin tutkimusta.

Palveluita tuotetaan Keski-Suomen hyvinvointialueella asuville asukkaille. Palvelulla tuetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen omaa psykiatrista palvelutarjontaa.

Palveluseteli myönnetään, jos psykiatrian ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään Keski-Suomen hyvinvointialueen työ- tai virkasuhteessa olevan lääkärin toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen tarveharkintaan. Palvelusetelin voimassa olo määritetään palvelusetelissä ja palveluseteli myönnetään 6 kuukaudeksi. Erityisin perustein palvelusetelin voimassaoloaika voi olla pidempi kuin 6 kuukautta. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Palvelu sisältää kaksi erikoislääkärikäyntiä liittyen kuntoutuspsykoterapiatarpeen arvioon sekä tarvittavan B-lausunnon laatimisen kuntoutuspsykoterapiaa varten.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palveluseteli psykiatrian ostopalvelun hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden sairaus tai sen epäily vaatii psykiatrian erikoislääkärin tutkimusta.

3. Palvelun järjestäminen

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen ja tarvittavan hoidon kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluun kuuluvaan psykiatrin tekemään kuntoutuspsykoterapia-arvioon sisältyy:

- kaksi erikoislääkärikäyntiä 3 - 6 kk:n sisällä (1a 60 min.)
- psykiatrinen diagnostinen arvio perusteluineen
- psykoterapiakelpoisuuden arvio
- suositus psykoterapiasuuntauksesta
- arvio hoidon frekvenssistä ja kestosta
- B-lausunnon laatiminen.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelusta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Kuntoutuspsykoterapiatarpeen arviokäynnit (2) lausuntoineen:

- Yhden arviokäynnin palvelusetelin arvo on 210 euroa (kahden arviokäynnin arvo on yhteensä 420 euroa).

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta. Sen lisäksi tuottaja voi periä potilaalta mahdollisen lausuntopalkkiomaksun, jonka hinta saa olla korkeintaan 25,00 euroa. Hoitopalautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palvelutapahtuma muodostuu automaattisesti lähetetyn hoitopalautteen perusteella.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. Laskuviitteen mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palaute molemmista käynneistä kirjataan Palse.fi -portaaliin. Palautteeseen kirjataan selkeästi diagnostinen arvio sekä arvio terapiakelpoisuudesta ja suositus terapiasuuntauksesta. Potilas, joka ei täytä kuntoutuspsykoterapiakriteereitä, ohjataan tarpeenmukaiseen muuhun hoitoon.

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen toteutuneesta palvelusta Palse.fi -portaalin kautta 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Palvelusetelien kohdalla lähete- ja mahdolliset lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli	3
2. Palvelun sisältövaatimukset	3
2.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma, tilastointi ja kirjaukset asiakas- ja potilastietojärjestelmään	4
3. Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sisällöt	5
3.1 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan perushoidolliset tehtävät.....	6
3.2 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan lääke- ja sairaanhoidolliset tehtävät	6
3.3 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkuuteen liittyvät kodinhoidolliset tehtävät	7
3.4 Kotihoidon asiakkaan turvallisesta ympäristöstä huolehtiminen	7
3.4 Muut tehtävät.....	8
4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen sekä henkilöstön riittävyyden turvaaminen	8
5. Rintamaveteraanien kotihoidon palveluntuottajan vastuuhenkilöä koskevat vaatimukset	10
5.1 Henkilöstön pätevyden selvittäminen	11
5.2 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset.....	11
6. Palvelusetelin arvot, myönnettävät tuotteet ja laskutus	12
6.1. Palse.fi-portaaliin kirjaaminen ja palvelusetelilaskutus	12
6.2 Palvelusetelin maksaminen palveluntuottajalle	13
6.3 Kilometrikorvausten maksaminen	13
6.4 Keskeytyssäännöt ja laskutus.....	13
7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	14
7.1 Tietojärjestelmävaatimukset, kustannukset ja kirjaaminen	14
7.2 Laadunhallinta, raportointi ja valvonta.....	15

1. Rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli

Rintamaveteraanien kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelua ja kotisairaanhoidoa. Kotihoitoa toteutetaan asiakkaan kotiin tehtävillä kotikäynneillä, joiden sisältö on määritelty asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelillä tarkoitetaan päiväaikaista kotihoitoa, jota myönnetään klo 06-22. Palvelutarpeen muuttuessa ympärivuorokautiseksi asiakas voi jäädä rintamaveteraanien päiväaikaisen kotihoidon palvelusetelin asiakkaaksi, jolloin Keski-Suomen hyvinvointialue tuottaa asiakkaan yöhoidon käynnit. Kotihoidon käyntien määrä ja ajankohta sovitaan asiakkaan hoidon tarpeeseen. Käyntejä tehdään tarpeen vaatiessa myös iltaisin sekä viikonloppuisin.

Rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli on vaihtoehto Keski-Suomen hyvinvointialueen säännölliselle kotihoidolle. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan Keski-Suomen hyvinvointialueen hyväksymistä rintamaveteraanien kotihoitoa tuottavista palvelusetelituottajista. Asiakasohjaaja tarvittaessa auttaa palvelusetelituottajan valinnassa. Rintamaveteraanien palveluiden järjestämistä ohjaa Valtio-konttorin Rintamaveteraanien kotiin annettavat palvelut -ohjekirje kunnille. Uudet asiakkaat tulevat palveluiden piiriin Keski-Suomen hyvinvointialueen keskitetyn asiakasohjauksen kautta. Rintamaveteraanien kotihoidon palvelujen myöntäminen perustuu henkilökohtaiseen palvelutarpeen arviointiin. Asiakasohjaaja selvittää henkilön omat voimavarat, toimintakyvyn ja terveydentilan, päivittäisten toimintojen sujumisen, asumisolosuhteet ja sosiaalisen verkoston. Asiakkaan tarvitsemat kotihoidon palvelut suunnitellaan ja järjestetään yhdessä asiakkaan, läheisten ja muiden tahojen kanssa asiakkaan asuinpaikka huomioiden. Asiakasohjaaja tekee rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin myöntämisestä asiakkaalle kirjallisen palvelupäätöksen. Asiakasohjaus tekee rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteliasiakkaalle seurantakäyntejä säännöllisin väliajoin.

2. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottaja tuottaa rintamaveteraanien kotihoidon palvelua Keski-Suomen hyvinvointialueella ja palveluntuottajan toimitilojen tulee sijaita Keski-Suomessa. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään myöntämispäätöksessä määriteltyyn kotihoidon palveluun ja palvelua tuotetaan päiväaikaisella

palvelusetelillä. Palveluntuottajan tulee ottaa käyttöön tilaajan käytössä oleva asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Asiakkaalla on oikeus vaihtaa kotihoidon palvelusetelituottajaa tai siirtyä hyvinvointialueen kotihoidon piiriin. Palveluntuottajan vaihtaminen toteutetaan saattaen vaihtaen palveluntuottajien, asiakkaan ja asiakasohjauksen välisenä yhteistyönä. Jos asiakas tai omainen ilmoittaa palveluntuottajalle palveluiden päättymisestä, palveluntuottaja informoi asiakasohjaajaa ilmoituksesta. Asiakkaan palvelut päätetään yhteistyössä asiakasohjaajan kanssa.

2.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma, tilastointi ja kirjaukset asiakas- ja potilastietojärjestelmään

Palvelua toteutetaan rintamaveteraanin hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan hoito- ja palvelusuunnitelmaa, siinä määriteltyjä tavoitteita sekä arvioimaan asiakkaan hoidon tarvetta jatkuvasti. Hoito- ja palvelusuunnitelma annetaan asiakkaalle kirjallisesti hyväksyttäväksi. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelma tulee käydä läpi palveluntuottajan henkilöstön kanssa siten, että suunnitelman sisältö on asiakkaan hoitoon osallistuvan hoitohenkilökunnan tiedossa. Asiakkaan psyykkistä, fyysistä, sosiaalista ja kognitiivista tilannetta arvioidaan ja seurataan jokaisella käynnillä. Kirjaamisessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti veteraanin voinnissa tapahtuviin muutoksiin. Kaikessa tilaajan asiakas- ja potilastietojärjestelmään tehtävässä kirjaamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tilaajan kirjaamisohjetta. Tavoitteena on, että asiakkaan terveydentilassa tapahtuvat muutokset voidaan ennakoida ja tarvittava hoitoonohjaus toteuttaa oikea-aikaisesti. Kotihoidon alkaessa asiakkaalle on nimettävä omahoitaja.

Huomioitavia asioita:

- Asiakastyöhön liittyvä yhteydenpito tapahtuu tilaajan ja palveluntuottajan nimetyn yhteyshenkilön välillä arkisin klo 8–16. Lisäksi palveluntuottajan edustajan on oltava tavoitettavissa yhdestä puhelinnumerosta päivittäin myös klo 16–22 sekä viikonloppuisin ja pyhinä klo 8–22. Puhelumaksu on normaalin paikallisverkkomaksun suuruinen.
- Asiakkaan alkupalaverissa laaditaan alustava hoito- ja palvelusuunnitelma yhteistyössä asiakkaan, asiakasohjaajan, omaisten ja muiden yhteistyötoimijoiden kanssa. Kotihoidon asiakastietojärjestelmään (Lifecare/Mediatri/Pegasos) laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma palveluntuottajan toimesta viimeistään viiden viikon kuluttua palveluiden käynnistymisestä, sitä

päivitetään aina asiakkaan palvelutarpeen ja tilanteen muuttuessa, mutta kuitenkin vähintään puolen vuoden välein. Palveluntuottaja vastaa hoito- ja palvelusuunnitelman tarkistamisesta.

- Palveluntuottajan tulee tilastoida LifeCaren, Mediatrin, Pegasoksen kotihoidon puolelle kotihoidon käynnit ja käyntien kesto eli asiakkaan hoitoon käytetty aika heti työvuoron päättyessä. Tilastoinnit tulee pitää ajan tasalla, koska palveluohjaajat määrittävät tarvittavan hoitoajan ja tekevät palvelupäätöksen asiakkaalle tilastointien perusteella.
- Asiakkaiden hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi kaikki ammattiryhmät kirjaavat viipymättä ne tiedot, joita saatetaan tarvita heti oman työvuoron päättymisen jälkeen. Tämä tarkoittaa siis sitä, että jos asiakkaan voinnissa tai olosuhteissa on tapahtunut selkeä muutos, joka saattaa uhata hänen terveyttään tai hyvinvointiaan, asia kirjataan vielä saman työvuoron aikana. Kirjaamista ei siis jätetä esimerkiksi odottamaan seuraavaa aamua, vaikka se merkitsisikin yli- tai lisä- työhön jäämistä. Toinen työntekijä ei myöskään voi kirjata toisen puolesta. Mikäli mitään välitöntä kirjattavaa ei tule (eli asiakkaan vointi on tasainen), tulee kirjata vähintään yhden (1) viikon välein yhteenvedoa asiakkaan voinnista ja toimintakyvystä.
- Potilaskertomukseen tulee tehdä merkinnät jokaisesta potilaan terveydenhuollon palvelutapahtumasta, esimerkiksi kotikäynti ja puhelu. Potilasasiakirjoihin terveydenhuollon ammattihenkilö (esim. sairaanhoitaja, terveydenhoitajat) tai hänen ohjeistuksensa mukaisesti muu hoitoon osallistuva henkilö (esim. lähihoitaja) merkitsee potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun ja toteuttamisen seurannan turvaamiseksi tarpeelliset tiedot. Aina kun terveydenhuollon ammattilainen tutkii tai hoitaa potilasta terveyden- tai sairaanhoidon osalta, tapahtumasta tulee kirjata käyntikohtaisesti.

3. Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelin sisällöt

Kotihoitoa toteutetaan asiakkaan luona tehtävin kotikäynnein asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti päiväaikaisella palvelusetelillä. Seuraavissa kappaleissa on kuvattu esimerkinomaisesti keskeisimpiä kotihoidon sisältöjä. Luettelo ei ole kattava, koska palvelun sisältö muodostuu asiakaskohtaisen palvelutarpeen mukaisesti. Palveluntuottaja ei saa markkinoida muita palvelujaan

asiakkaalle, vaan kaikki asiakkaalle järjestettävät palvelut tulevat palveluohjaajien kautta.

3.1 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan perushoidolliset tehtävät

Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan perushoidollisiin tehtäviin kuuluu:

- asiakkaan avustaminen päivittäisissä toiminnoissa, kuten henkilökohtainen hygienia (hampaiden pesu, ihon hoito, kynsien leikkaaminen, peseytyminen), wc-toimet ja pukeutuminen
- asiakkaan säännöllisestä, terveellisestä ja monipuolisesta ravitsemuksesta huolehtiminen, esim.
 - o aamu-, ilta- ja välipalojen valmistuksessa avustaminen
 - o valmiin aterian lämmityksessä avustaminen
 - o tarvittaessa jääkaapin sisällön tarkistaminen
- asiakkaan yksilöllisen toimintakyvyn eri osa-alueiden tukeminen kuntouttavilla työmenetelmillä
- terveydentilan ja yleistilanteen seuranta ja tarpeenmukainen hoito ja hoitoonohjaus
- hoitotarvikkeiden ja välineiden hankinta tai hankinnassa avustaminen
- liikkumisessa ja tarvittavien apuvälineiden hankinnassa avustaminen
- harjoitusohjelman/kotikuntoutusohjelman suorittamisessa ohjaaminen
- saattoapu yksilöllisen hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti
- sosiaalinen kanssakäyminen huomioidaan yksilöllisesti ja sille varataan riittävästi aikaa
- yhteydenpito eri asiantuntijatahoihin asiakkaan asioissa

3.2 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan lääke- ja sairaanhoidolliset tehtävät

Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan lääke- ja sairaanhoidollisiin tehtäviin kuuluu:

- terveydentilan ja voinnin seuranta, asiakkaan sairauteen liittyvät seurannat (esim. verikokeet, verenpaineen ja painon seuranta) sekä tarvittavista jatkoseurannoista huolehtiminen

· lääkehoidon toteuttaminen (lääkkeiden antaminen, lääkkeiden jakaminen annostelijaan), lääkehoidon havainnointi ja seuranta sekä arviointi lääkahoitosuunnitelman mukaisesti

- reseptien uusimisesta huolehtiminen
- apteekkiasioinnissa avustaminen; apteekkitilin avaaminen sekä lääkkeiden tilaaminen asiakkaan sopimusapteekista
- tarvittaessa yhteydenotot ja ajanvaraus asiakkaan lääkäriin tai muuhun tarvittavaan terveydenhuollon yksikköön
- injektioiden antaminen
- haavahoidot ohjeiden mukaan
- katetroinnit ja avannehoidot
- muistitestin, depressiotestin ja muiden hoidon toteuttamista edellyttävien testien tekemistä ammattihenkilöltä, joka on suorittanut asianmukaiset koulutukset
- saattohoidon toteuttaminen yhdessä omaisten ja kotisairaalan kanssa

3.3 Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkuuteen liittyvät kodinhoidolliset tehtävät

Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkuuteen liittyviin kodinhoidollisiin tehtäviin kuuluu:

- kodin yleissiisteydestä huolehtiminen, roskien vienti, näkyvien roskien siistiminen, vuoteen sijaus ja lakanoiden vaihto, tiskaus, pöytäpintojen pyyhkiminen, jääkaapin siisteydestä huolehtiminen
- wc:n siisteydestä huolehtiminen sekä portatiivin tyhjennys ja pesu
- asiakkaan avustaminen ja neuvonta perussiivouksen hankkimiseksi olemalla yhteydessä palveluohjaukseen
- avustaminen pyykkihuollossa

3.4 Kotihoidon asiakkaan turvallisesta ympäristöstä huolehtiminen

Rintamaveteraanien kotihoidon asiakkaan turvallisesta ympäristöstä huolehtimiseen kuuluu:

- psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen turvallisuuden arviointi ja edistäminen

- elinympäristön toimivuudesta/esteettömyydestä huolehtiminen ja tarvittaessa yhteydenotto asiantuntijatahoon
- tekniikan hyödyntäminen turvallisen ympäristön tukena (apuvälineet, turvapu-helin)

3.4 Muut tehtävät

Rintamaveteraanien palveluseteliin sisältyviin muihin tehtäviin kuuluu:

- ohjaus ja neuvonta
- tarvittaessa avustaminen etuuksien, tukien ja edunvalvonnan hakemisessa
- avustaminen välttämättömien vaatteiden hankinnassa silloin, kun sitä ei ole mahdollista muutoin järjestää

4. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaa-minen sekä henkilöstön riittävyyden turvaaminen

Kotihoidon henkilöstörakenteen suunnittelussa on noudatettava lakia sosiaali-huollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005), lakia sosi-aalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) sekä terveydenhuollon ammattihenki-löistä annettua lakia (559/1994) ja asetusta (564/1994) siten, että asiakas- ja poti-lasturvallisuus ei missään tilanteessa vaarannu.

Henkilöstön määrää ja mitoitusta laskettaessa noudatetaan ikäihmisten palvelu-jen laatusuositusta (STM 2017:6) Kotihoidon henkilöstön vähimmäistarve määräy-tyy iäkkäille myönnettyjen palvelujen (tunteina) toteuttamiseen tarvittavina henki-löstön välittömään asiakastyöhön käytettävissä olevana työaikana (tunteina). So-siaalihuoltolaki (SHL 49§) ohjaa henkilöstön riittävyyden turvaamista.

Palveluntuottajan tulee rekisteröinnin yhteydessä toimintasuunnitelmassaan ku-vata, millaista kotihoidon palvelua yritys tuottaa ja kuinka yritys tuottaa asiakkai-den terveydenhuollon ja sairaanhoidon palvelut. Kuvauksessa tulee huomioida sosiaalihuoltolain 19 a §:n 1 momentin mukainen määrittely.

Kotihoitoon (Shl 19§ 1 mom.) kuuluu asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen:

- 1) hoito ja huolenpito;
- 2) toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta;
- 3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu henkilön suoriutumista tukeva toiminta;
- 4) terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoito.

Palveluntuottajan henkilökunnalta edellytetään samantasoista osaamista kuin Keski-Suomen hyvinvointialueen kotihoidon henkilöstöltä. Kotihoitoa, kohdat 1-3, voi tuottaa työntekijät, joilla on lähihoitajan tutkinto. Mikäli palveluntuottaja tuottaa myös 1 momentin 4 kohdan mukaista kotisairaanhoitoa, tulee palveluntuottajan hakea aluehallintovirastolta terveydenhuollon lupa kotisairaanhoidon tuottamiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialue edellyttää, että kaikissa kotihoidon palvelua tuottavissa toimintayksiköissä on käytettävissä vähintään yksi sairaanhoitaja/terveydenhoitaja/kättilö, joka vastaa lääkehoidon kokonaisuuden toteuttamisesta ja yksikön sairaanhoidollisista tehtävistä. Tätä edellytetään, vaikka palveluntuottaja tuottaisi vain sosiaalihuoltolain 19 a §:n 1 momentin kohtien 1-3 mukaista kotihoidon palvelua, joka sinällään on sosiaalihuollon palvelu. Palveluntuottajan on kuvattava Palse.fi-portaalin hakemukselle millä tavalla vähintään yksi terveydenhuollon ammattihenkilö on yrityksen käytettävissä säännöllisen kotihoidon palvelusetelipalvelun tuottamisessa.

Palveluntuottajan tulee ylläpitää henkilöstönsä ammattitaitoa kaikkien palveluiden tuottamiseen osallistuvien ammattiryhmien osalta. Henkilöstöllä on oltava kotihoidossa tarvittavaa monipuolista osaamista sekä erityisesti tietoa asiakkaiden toimintakyvystä ja toimintakykyä ylläpitävistä työtavoista. Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilökunta sijaisia myöten täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon tarpeen edellyttämällä tasolla ja henkilökunta sitoutuu yhteistyöhön asiakkaan, omaisten / läheisten kanssa.

Palveluntuottajan tulee noudattaa henkilökunnan (myös työharjoittelussa tai opetusjaksolla olevien) osalta tartuntatautilain (1227/2016) mukaista rokotussuojaa.

Palvelun tuottamiseen osallistuvalla henkilökunnalla tulee olla tehtävän edellyttämä riittävä suomen kielen kirjallinen ja suullinen taito. Hoitotehtävissä toimivan työntekijän on pystyttävä asioimaan asiakkaiden ja tilaajan kanssa sujuvasti suomen kielellä sekä hallittava tarvittava ammattisanasto suomeksi.

Lääkehoito on terveydenhuollon toimintaa, jota toteutetaan lääkehoidon koulutuksen saaneiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimesta ja vastuulla. Palveluntuottaja varmistaa henkilöstönsä lääkehoidon osaamisen; henkilöstöllä tulee olla ajantasaiset samanlaiset lääkehoidon luvat ja lääkehoidon toteuttamisen taidot, mitä edellytetään hyvinvointialueen soteammattihenkilöiltä, joilla on vähintään lähihoitajakoulutuksen tasoinen lääkehoidon koulutus + lupakäytännöt (ei hoiva-avustajat). Lääkehoidon toteuttamista ohjaa STM:n Turvallinen lääkehoito, Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen (2021:6). Jokaisessa työvuorossa yksikön lääkehoidosta vastaa lääkeluvan omaava lähihoitaja tai sairaanhoitaja.

Kotihoidon henkilöstöllä tulee olla myös muu hoitotyön tehtäviin tarvittava koulutus pohja ja varmennettu käytännön osaaminen (mm. erilaiset injektiot, katetrointi). Jos palveluntuottaja ottaa veri- ja muita laboratorionäytteitä, palveluntuottaja huolehtii siitä, että hoitohenkilöstöllä on valmiudet ja riittävä osaaminen veri- ja muiden laboratorionäytteiden asianmukaisesti ottamiseen. Lähihoitajilla täytyy olla tätä varten lisäkoulutus ja näytöt osaamisesta. Lisäksi heillä tulee olla lääkärin myöntämä kirjallinen lupa verinäytteiden ottamiseen.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että henkilöstö suunnitelmallisesti torjuu infektioita osana asiakkaiden hoitoon liittyvää asiakas-/potilasturvallisuutta ja henkilöstöllä on tarvittava tartuntatautilain mukainen suojaus. Palvelutuotantoon osallistuvalla henkilöstöllä tulee olla voimassa oleva ensiapukoulutus ja hygieniapassi.

Palveluntuottajan henkilöstön tulee noudattaa Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden antamia toimintaohjeita ja turvallisuusmääräyksiä. Palveluntuottajan tulee huolehtia henkilöstönsä riittävästä sijaistuksesta ja muista järjestelyistä vuosilomien, sairauslomien ja muiden vapaajaksojen aikana. Hoitoon ja muuhun asiakastyöhön osallistuvan työntekijän tulee olla henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan asiakaspalveluun soveltuva, tehtävänsä hyvin perehdytetty ja luotettava. Hänellä tulee olla hyvät asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaidot sekä valmius eri kulttuuritaustaisten ja vammaisten asiakkaiden kohtaamiseen. Kelpoisuusvaatimukset täyttäviä opiskelijoita voi olla kerrallaan enintään 20 % hoitotehtävissä toimivista työntekijöistä.

5. Rintamaveteraanien kotihoidon palveluntuottajan vastuuhenkilöä koskevat vaatimukset

Säännöllisen kotihoidon toimintayksikössä tulee olla nimetty vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että kotihoidon palvelu täyttää laissa, asetuksissa ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Yhdelle vastuuhenkilölle määritellyn toiminta-alueen, palveluiden tai henkilökunnan määrän tulee olla sellainen, että vastuuhenkilö voi tosiasiallisesti vastata toiminnan laadusta ja asiakasturvallisuudesta.

Vastuuhenkilöltä edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa, alan tuntemusta ja riittävää johtamistaitoa; sotealan korkeakoulututkinto, alan tuntemusta ja työkokemusta sekä 2 vuoden esihenkilötyökokemus tai 25 op johtamisopintoja.

Edellä mainittu vastuuhenkilöä koskeva soveltuvan korkeakoulututkinnon edellytys on pääsääntö vastuuhenkilönä toimimiseksi. Edellytyksestä voidaan poiketa pienimuotoisten kotihoitoyritysten kohdalla, joiden vastuuhenkilönä voi toimia myös lähihoitaja. Tällöin yksikössä voi työskennellä lähtökohtaisesti enintään kolme työntekijää vastuuhenkilö mukaan lukien. (Aluehallintovirastot / Valvira, ohjeistus)

5.1 Henkilöstön pätevyyden selvittäminen

Kotihoidon henkilökunnan koulutusvaatimuksena on sairaanhoitaja (AMK) /terveydenhoitaja (AMK) tai aiempi vastaava opistoasteen koulutus, perus- tai lähihoitaja, joilla suuntautuminen ensisijaisesti joko sairaanhoidon- ja huolenpidon, ensihoidon, kuntoutuksen tai vanhustyön opintoihin. Moniammatillisessa henkilöstössä voi työskennellä myös sosionomeja, geronomeja, fysioterapeutteja, kuntoutuksenohjaajia ja toimintaterapeutteja. Kotihoidon välittömästä asiakastyöstä voi vastata myös hoiva-avustaja silloin, kun heidän osaamisensa vastaa asiakkaiden hoidon tarvetta ja asiakkaille myönnettyjä palveluja.

Rekrytoidessaan terveyden- ja sosiaalihuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä ammattihenkilöiden keskusrekisteristä. Myös sijaisilta edellytetään riittävää sosiaali- ja/tai terveysalan koulutusta. Henkilöstöllä tulee olla voimassa olevat työsopimukset. Palveluntuottaja järjestää lakisääteiset työterveyspalvelut ja huolehtii henkilöstöstä ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä.

5.2 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset

Palveluntuottaja tuottaa kotihoidon palvelua Keski-Suomen hyvinvointialueen alueella ja sen toimitilat ovat Keski-Suomessa.

6. Palvelusetelin arvot, myönnettävät tuotteet ja laskutus

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus vahvistaa palvelusetelin arvon, ja mahdolliset myöhemmin tehtävät palvelusetelin arvon korotukset. Myönnettävät palvelutuotteet ovat rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli arkipäivä, rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli lauantai ja rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli sunnuntai. Jokaisella palvelusetelituotteella on oma tuntihinta. Palveluntuottaja tuottaa palvelua palvelusetelin tuntihinnalla. Kotihoito on maksutonta rintamaveteraaneille. Keski-Suomen hyvinvointialue maksaa koko palvelusetelin arvon palveluntuottajalle.

Palvelusetelituotteiden tuntihinnat:

- rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli arkipäivä 43,30€/ tunti
- rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli lauantai 49,30€/ tunti
- rintamaveteraanien kotihoidon palveluseteli sunnuntai 71,30€/ tunti

6.1. Palse.fi-portaaliin kirjaaminen ja palvelusetelilaskutus

Palveluntuottaja kirjaa Palse.fi-portaaliin käytetyn hoitoajan viikkotasolla. Kirjaukset tulee tehdä 7 vrk kuluessa tapahtumasta. Palse.fi-portaaliin tehtyjen kirjausten tulee täsmätä Lifecare/Mediatri/ Pegaosis-järjestelmään tehtyjen kirjausten kanssa.

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa Palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja.

Seuraavissa tapauksissa palveluntuottaja lähettää tilaajalle erillisen laskun Palse.fi-portaalin tietojen perusteella muodostetun laskun lisäksi:

- Kun asiakas vaihtaa palveluntuottajaa ja asiakkaan luona käydään yhtä aikaa muutaman hoitotunnin verran saattaen vaihtaen, voi uusi palveluntuottaja näiltä hoitotunneilta laskuttaa palvelusetelin tuntihinnan hyvinvointialueelta erillisellä laskulla.

6.2 Palvelusetelin maksaminen palveluntuottajalle

Palveluseteli maksetaan tuottajalle kuukausittain jälkikäteen. Edellisen kuukauden laskutuksen voi tehdä seuraavan kuukauden alussa. Tuottaja voi laskuttaa Palse.fi-portaaliin tekemiensä kirjausten mukaisesti sekä hoitoajan että kilometrikorvaukset. Palveluntuottaja ja Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasohjaaja sekä asiakas ja omaiset/asioidenhoitaja tapaavat tarvittaessa tai asiakkaan hoidon tarpeen muuttuessa oleellisesti.

Asiakas/omainsen/palveluntuottaja veloitetaan olemaan yhteydessä palvelusetelin myöntäjään heti, kun asiakkaan palvelutarpeessa ilmenee muutoksia tai hoito keskeytyy. Lähtökohtaisesti palveluseteliä ei makseta takautuvasti palveluntuottajalle, jos muutoksesta ei ole ilmoitettu asiakasohjaukseen Lifecare/Mediatri/Pegasos-viestillä tai puhelimitse heti muutoksen alkaessa. Liikaa maksettu palveluseteli peritään takaisin.

6.3 Kilometrikorvausten maksaminen

Kilometrikorvaukset maksetaan verottajan ilmoittaman hinnan mukaisesti. Palveluntuottaja kirjaa ajokilometrin toteutuneen määrän mukaisesti Palse.fi-portaaliin. Kilometrit korvataan siltä osin, kuin edestakainen matka ylittää 10 km. Mittapisteinä käytetään palveluntuottajan toimipisteen osoitetta, josta lasketaan lyhin reitti asiakkaalla/asiakkaalta toiselle. Muilta osin Palveluntuottajalla ei ole oikeutta periä kilometrikorvauksia (hinta sisältyy palvelutuntihintoihin).

6.4 Keskeytyssäännöt ja laskutus

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueelle viivytyksettä asiakkaan sairaalaan joutumisesta tai muusta laskutukseen vaikuttavista asioista. Palveluntuottaja voi laskuttaa säännöllisen kotihoidon käynneistä kuukausittain

jälkikäteen. Asiakkaan sairaalaan lähtö- ja paluupäiviltä palveluntuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta, mikäli palveluntuottaja on tehnyt asiakkaan luokse käynnin kyseisenä päivänä (tehdään tapahtumakirjaus normaalisti, ja tapahtuma tulee mukaan Palse-portaalissa tehtävään laskutusaineistoon).

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa asiakasohjaajalle kaikista asiakkaan hoitoajan muutoksista. Kokonaisilta asiakkaan poissaolopäiviltä ei makseta palveluntuottajalle palveluseteliä. Asiakkaan ollessa läheisen hoidossa kokonaisilta poissaolopäiviltä ei palveluntuottaja voi periä palveluseteliä. Mikäli hoitoaika on kulunut myönnettyä vähemmän, asiakasohjaus oikaisee tehdyn päätöksen siitä alkaen, kun hoitoaika vähentynyt. Jos veteraanin puoliso on säännöllisen kotihoidon palvelusetelin piirissä, huomioidaan veteraanin ja puolison laskutus erikseen. Puolisoa laskutetaan kuten yksin asuvaa asiakasta laskutettaisiin.

Palveluntuottaja on aina velvollinen kirjaamaan järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmään säännöllisen kotihoidon palveluseteliasiakkaan sairaalaan joutumisen. Asiakas- ja potilastietojärjestelmään kirjataan asiakkaan palveluista poistumispäivä ja palveluihin paluupäivä. Palvelusetelijärjestelmässä asiakkaalle myönnetään hoidon tarpeen mukaan hoitotunnit kuukaudessa. Palvelun suorittaja tilastoi järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmään asiakkaan hoitoajan minuutin tarkkuudella käyntikohtaisesti aina työvuoron päätyttyä. Uuden asiakkaan todellinen käyntiaika tarkentuu ensimmäisen viikon aikana hoidon aloittamisesta, jonka jälkeen asiakasohjaaja luo asiakkaan palvelusetelin palvelusetelijärjestelmään.

7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

7.1 Tietojärjestelmävaatimukset, kustannukset ja kirjaaminen

Rintamaveteraanien kotihoidon palvelusetelituottajalta vaaditaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-potilastietojärjestelmän käyttöönotto sen mukaisesti mitä järjestelmää asiakkaan hoidossa käytetään. Palveluntuottaja sitoutuu hankkimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tietohallinnon vaatimusten mukaiset tietokoneet. Palveluntuottaja asentaa koneille tarvittavat sovellukset järjestäjän tietohallinnon ohjeiden mukaisesti. Järjestelmiä käytetään hyvinvointialueen virtuaalisovelluksen avulla. Mediatri ja Pegasos-alueilla palveluntuottajat voivat sovitusti kirjata järjestäjän osoittamilla olemassa olevilla laitteilla. Jokaista kymmentä (10)

hoitohenkilökuntaan kuuluvaa kohden tulee olla vähintään yksi tietokone, johon Lifecare/Mediatri/Pegasos-yhteys voidaan muodostaa. Järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytössä noudatetaan hyvinvointialueen erikseen antamia ohjeita. Hyvinvointialue ei laskuta tuottajia järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytöstä ajalla 1.4.-31.12.2023. Vuoden 2024 osalta järjestelmien lissenssimaksu ilmoitetaan loppuvuodesta 2023. Keski-Suomen hyvinvointialue pitää oikeudet hinnan muutoksiin.

Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää palveluntuottajan työntekijöille asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöön liittyvän koulutuksen palvelun alkaessa. Palveluntuottajan työntekijöiden tulee osallistua jatkossa Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämiin/osoittamiin asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskeviin koulutuksiin, joista ilmoitetaan aina erikseen. Muusta koulutuksesta vastaa palveluntuottaja. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen sekä tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta.

Palveluntuottaja kirjaa hoitotyöhön liittyvät asiakastiedot ja työsuoritteet Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Asiakastyön kirjaaminen tehdään Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamisohjetta ja lainsäädännön vaatimuksia noudattaen. Palveluntuottaja noudattaa tilaajan asiakas- ja potilastietojärjestelmään liittyviä tietoturva-, turvallisuus- ja käyttöehtoja. Myös asiakaskäynnillä eri palveluihin kulunut aika ja käynnin tarkka alkamis- ja loppu-aika tilastoidaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-järjestelmään.

Kotihoidon käynnit tulee olla tilastoituna työvuoron päätteeksi. Seuraavan kuun 7. päivän jälkeen tehtyjä tilastoiteja/muutoksia ei enää hyväksytä. Palse.fi portaalii tapahtumakirjaukset tehdään viimeistään 7 vuorokauden kuluessa palvelutapahtumasta.

Asiakas/asioidenhoitaja voi katsoa raportin/yhteenvedon palveluntuottajan käyntiajoista Palse.fi:stä esimerkiksi suomi.fi palvelun kautta tunnistautumalla.

7.2 Laadunhallinta, raportointi ja valvonta

Laadunhallinnan osalta palveluntuottaja vastaa siitä, että:

- Yksiköllä on ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnasta vastaava henkilö on nimetty siten kuin laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) edellyttää.

- Palveluntuottaja huolehtii asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta ja kunnioittamisesta, oikeudenmukaisuudesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja turvallisuuden takaamisesta.
- Palveluntuottajan toiminta-ajatus ja arvot on määritelty kirjallisesti ja ne näkyvät toiminnassa.
- Henkilöstön vastuut ja valtuudet (tehtävänkuvat) on määritelty kirjallisesti.
- Palveluntuottajan keskeiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet on määritelty kirjallisesti.
- Palveluntuottaja käyttää yleisesti hyväksytyjä hoito-ohjeita, kuten Käypä hoito -suosituksia, sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeita.

Palveluntuottajalla tulee olla kirjallinen Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukainen lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoidosta vastaava henkilö on nimetty. Lääkehoitosuunnitelma on lääkärin hyväksymä. Henkilöstön lääkehoidon osaamisesta ja myönnytyistä luvista on ajan tasalla oleva luettelo (Turvallinen lääkehoito -opas STM 2021:6). Palveluntuottajalla tulee olla kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin. Asiakkaiden kanssa tekemisissä olevalla henkilöstöllä tulee olla voimassa oleva ensiapukoulutus ja hygieniapassi. Työnantaja on velvollinen hankkimaan suojavälineet ja tarvikkeet, esimerkiksi suojakäsineet ja käsihuuhteet, työntekijöille. Palveluntuottaja puuttuu jokaiseen asiakasreklamaatioon ilman tarpeetonta viivytyksiä. Mikäli reklamaatio havaitaan perustelluksi, palveluntuottaja korjaa tilanteen viipymättä kaikin kohtuullisena pidetyin keinoin. Kaikki reklamaatiot dokumentoidaan ja ilmoitetaan kirjallisesti hyvinvointialueen oma-valvontayksikölle. Palveluntuottajalla tulee olla kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomioimisesta palvelussa. Häätötilanteiden varalle toimintayksiköistä löytyvät tulostetut asiakaslistat, joista ilmenevät käyntimäärät ja asiakkaiden/omaisten yhteystiedot. Palveluntuottaja toimittaa vaadittavat raportit tilaajalle tilaajan määrittelemän aikataulun mukaan. Tilaajalla on oikeus tehdä valvontatarkastuksia tai auditointikäyntejä myös ennalta ilmoittamatta. Palveluntuottaja raportoi tilaajalle valvontakäynnin yhteydessä henkilöstön määrän ja koulutuksen sekä voimassa olevat lupatodistukset.

Silmätautien ostopalveluiden palveluseleiden sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Silmätautien ostopalvelun palveluseteli.....	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	3
2.2 Palvelutarpeen arviointi	3
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	7
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	7
6.1. Palvelusetelin arvo	7
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	8
7. Keskeytyssäännöt.....	8
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	8
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	8
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	9
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	9
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	9
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	10
9.1 Palvelun peruuntuminen	10
9.2 Asiakasasiakirjojen palauttaminen.....	10
9.2 Muuta huomioitavaa	10

1. Silmätautien ostopalvelun palveluseteli

Silmätautien ostopalvelulla tarkoitetaan silmätautien erikoislääkärin suorittamaa tutkimusta ja silmäsairauden hoitoa sekä diagnostiikkaan mahdollisesti tarvittavia muita tutkimuksia (esimerkiksi näkökenttä tutkimus, silmänpohjan valokerroskuvaus). Silmätautien hoidon järjestämisestä huolehtii Keski-Suomen hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin silmähoidon tarve Keski-Suomen hyvinvointialueella edellyttää.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palveluseteli silmätautien ostopalvelun hankkimiseksi voidaan luovuttaa asiakkaille, joiden silmäsairaus tai sen epäily vaatii silmätautien erikoislääkärin tutkimusta.

Palveluseteli myönnetään, jos silmätautien ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle.

Palveluita tuotetaan Keski-Suomen hyvinvointialueella asuville asukkaille. Palvelulla tuetaan omaa silmätautien hoidon tarjontaa.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Silmätautien erikoislääkärin tutkimus ja hoito

Silmätautien erikoislääkärin tutkimus ja hoito alle 18-vuotias

Silmälääkärin etävastaanotto

Näkökenttätutkimus

Silmänpohjan valokerroskuvaus, OCT

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Päätös palvelusetelin myöntämisestä tehdään hyvinvointialueen työ- tai virkasuhteessa olevan lääkärin toimesta. Päätökset perustuvat aina yksilölliseen

tarveharkintaan. Palvelusetelin voimassa olo määritetään palvelusetelissä. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

3. Palvelun järjestäminen

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen ja tarvittavan hoidon kuukauden sisällä palvelun tilaamisesta. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluun kuuluvaan silmätautien erikoislääkärin tutkimukseen ja hoitoon sisältyvät pääsääntöisesti molempien silmien:

- a) näöntarkkuuden tutkiminen
- b) silmän taittovirheen määrittäminen, mikäli näöntarkkuus ei ole normaali ja taittovirhettä epäillään asiakkaan oireen ja palveluun hakeutumisen syyksi. Lapsilla näissä tapauksissa edellytetään taittovoimakkuuden määrittämistä sykkoplegiassa.
- c) silmäluomien, sidekalvon, sarveiskalvon, etukammion ja mykiön biomikroskooppitutkimus
- d) silmänpaineen mittaaminen
- e) silmänpohjan biomikroskooppitutkimus laajennetun mustuaisen läpi
- f) silmänsairauden diagnosointi
- g) hoidoksi annettavien lääkemääräysten kirjoittaminen
- h) asiakkaan lähettäminen tarpeellisiin jatkotutkimuksiin ja hoitoon julkiselle sektorille tai muuhun asiakkaan omasta toiveesta valitsemaan terveydenhuollon yksikköön
- i) tarvittavien sairausloma- ja muiden todistusten kirjoittaminen
- j) suullisen ja kirjallisen hoitopalautteen antaminen asiakkaalle tai hänen edustajalleen.

Palvelun tarjoajan tulee lisäksi suorittaa tarvittavassa laajuudessa ne silmälääkärin tutkimukset, joita asiakkaan silmäsairauden diagnostisoimiseksi ja hoitamiseksi tarvitaan. Näihin sisältyvät mm silmänliikkeiden, sormiperimetrian, karsastuskulman, mustuaisten valorefleksien, väriaistin sekä kammiokulman ja verkkokalvon reunaosien 3-peilitutkimukset.

Palveluna tarjottavasta tutkimuksesta osan (näöntarkkuuden mittaus, silmän taittovoiman määrittäminen, silmänpaineen mittaus, silmän kuvantamistutkimukset; kuten näkökenttä- ja silmänpohjan valokerroskuvaus sekä muutosten valokuvaaminen) voi tehdä palvelusta vastaavan silmälääkärin valtuuttama terveydenhuollon ammattihenkilö, mutta varsinainen silmätutkimus ja hoidon suunnittelu kuuluu silmätautien erikoislääkärin tehtäväksi, jolla on diagnoosin asetusosoikeus.

Silmälasien määrääminen taittovian korjaamiseksi ei kuulu julkisen terveydenhuollon järjestämisvelvollisuuteen (Terveydenhuollon oikeusturvakeskus, Dnro 5008/13/2007). Vastaavasti tämä ei kuulu ehdottomana vaatimuksena palvelusetelillä hankittavaan palveluun.

Silmänpainetaudin seuranta

Palveluseteli silmänpainetaudin seurantaan varten myönnetään neljäksi vuodeksi. Palveluseteli kattaa vuosittain yhden silmälääkärin tutkimuskäynnin, yhden näkökenttätutkimuksen ja näköhermonpään valokerroskuvauksen (OCT) sekä yhden erillisen paineenmittauksen. Paineenmittauksen voi suorittaa toimenpiteeseen koulutettu terveydenhuollon ammattihenkilö (liite hoitokaaviot).

Näkökenttätutkimukset tulee tehdä laitteistolla, joka vastaa hyvinvointialueen näkökenttälaitetta (Octopuss 900) siten, että tutkimustulosten siirtäminen onnistuu sähköisesti hyvinvointialueen (EyeSuite) ohjelmistoon. Tulokset tulee toimittaa sähköisessä muodossa keskussairaalan käyttöön viimeistään kuukausi palvelusetelin päättymisen jälkeen.

Mikäli potilas tarvitsee vuosittaisten kontrollien lisäksi erillisen kontrollikäynnin (esimerkiksi kontrolli lääkkeenvaihdon tai koholla olevan paineen kontrolloimiseksi) tehdään tästä erillinen lähete silmäyksikköön. Kontrollia varten potilas saa erillisen palvelusetelin tai hänelle varataan kontrolli sairaala Novaan.

Epätasapainossa olevat silmänpainepotilaat tulee lähettää sairaala Novan seurantaan ja hoitoon.

Lastenreumaan liittyvät silmäkontrollit.

Kontrollit suoritetaan liitteen (hoitokaaviot) aikataulutuksen mukaisesti. Jatkokontrolleja varten tehdään erillinen lähete sairaala Novaan. Kontrollia varten potilas saa uuden palvelusetelin tai hänelle varataan kontrolli sairaala Novaan.

Diabetisen retinopatian seuranta

Potilaat, joiden retinopatian seuranta voidaan turvallisesti toteuttaa valokuvaseurannoin (kts diabeettisen retinopatian käypähoitosuositus), ohjataan ottamaan yhteyttä oman terveyskeskuksen diabeteshoitajaan valokuvausajan varaamista varten. Potilaalle annetaan mukaan tai toimitetaan (kirje tai Kanta-arkisto) hoitopalaute terveyskeskukseen vietäväksi.

Silmälääkärin etävastaanotto

Etävastaanotto voidaan toteuttaa puhelimitse tai videoyhteydellä. Terveystieteiden etäpalveluiden käyttö on merkittävästi lisääntynyt, ja silmätaudeissa tutkimusten tulkintaan ei aina tarvita potilaan fyysistä läsnäoloa. Etävastaanotolla silmälääkäri perehtyy käytettävissä oleviin lähete- ja sairauskertomustietoihin sekä potilaan kuvaamiin oireisiin / ongelmiin, ja tekee näiden perusteella

- diagnoosin määrittämisen
- hoidon ohjauksen
- hoitoon kuuluvat lääkemääräykset
- jatkosuunnitelman
- tarvittaessa lähetteen jatkohoitoon sekä
- kirjauksen sairaalan potilastietojärjestelmään.

Etävastaanottotoimintaa ei ole potilaan ajanvaraukseen sen siirtämiseen tai perumiseen liittyvät yhteydenotot.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Henkilöstöllä on riittävä suomen kielen taito. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta, joka sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Palautteen kirjoittaminen sisältyy palvelusetelin hintaan.

Silmätautien erikoislääkärin tutkimus ja hoito

- Palvelusetelin arvo on 72,80 euroa
- Palvelusetelin arvo alle 18-vuotias on 114,60 euroa.

Näkökenttätutkimus

- Palvelusetelin arvo on viisikymmentä (50,00) euroa, sisältäen molempien silmien tutkimisen ja tulosten tulkinnan. Asiakas ei maksa tutkimuksesta erillistä asiakas- tai muuta maksua.

Silmänpohjan valokerroskuvaus, OCT

- Palvelusetelin arvo on kuusikymmentä (60,00) euroa, sisältäen molempien silmien tutkimisen (näköhermonpään ja makulan kuvaus) sekä ja tulosten tulkinnan. Asiakas ei maksa tutkimuksesta erillistä asiakas- tai muuta maksua.

Silmälääkärin etävastaanotto

- Palvelusetelin arvo on viisikymmentä (50,00) euroa, sisältäen kohdan 3.3.2 mukaisen etävastaanottotoiminnan.
- Vuoden aikana voidaan toteuttaa enintään kaksi etävastaanottoa.
- Asiakas ei maksa etävastaanotosta erillistä asiakas- tai muuta maksua.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palvelutapahtuma muodostuu automaattisesti lähetetyn hoitopalautteen perusteella. Hoitopalautelomake lähetetään 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. **Laskuviitteen mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää**, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Palaute kirjataan Palse.fi -portaaliin. Palautteeseen kirjataan selkeästi myös normaalit löydökset. Potilaista, jotka tarvitsevat jatko seurantaa, toimenpiteitä tai tutkimuksia tehdään aina erillinen lähete silmäyksikköön. Hoitopalautelomake lähetetään 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Silmätautien palvelusetelien kohdalla lähete- ja mahdolliset lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

Palveluseteli palautteista potilasasiakirjamerkinnät tulee kirjata Lifecare – potilastietojärjestelmään. Palveluntarjoajan kanssa tehdään erillinen sopimus ns. virtuaali-Lifecaren toimittamisesta. Mikäli palveluntarjoajan todellinen tai laskennallisesti oletettu potilasmäärä jää vähäiseksi ei virtuaali-Lifecarea toimiteta. Tällöin palveluntarjoaja ei voi osallistua silmänpainetaudin palvelusetelitoimintaan.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

9.2 Asiakasasiakirjojen palauttaminen

Tuottaja lähettää näkökenttätutkimusten tulokset salatussa sähköpostissa silmäyksikköön.

9.2 Muuta huomioitavaa

Palveluntuottaja voi tarkistaa hintojaan korkeintaan kaksi kertaa kalenterivuodessa. Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoittaa palveluntuottajille ajankohdan, jolloin hinnan muutokset ovat mahdollista tehdä Palse.fi -portaaliin. Hinnan muutokset tulevat voimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen ilmoittamana ajankohtana. Hinnanmuutokset tulee kirjata Keski-Suomen hyvinvointialueen ilmoittamana ajankohtana, muuna aikana niitä ei voi tehdä. Muulla tavoin tehdyt hinnan muutokset ovat mitättömiä.

Suun terveydenhuollon palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Suun terveydenhuollon palveluseteli	3
1.1 Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
1.2 Palvelun sisältövaatimukset	3
1.2.1 Lohkeamat	4
1.2.2 Suun tutkimukseen ja hoitosuunnitelmaan perustuva hoito	5
1.2.3 Palvelutuotteen vaihtaminen palvelusetelille	5
1.2.4 Päivystyksen jatkohoito	6
2. Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	6
2.1 Hammaslääkärit	6
2.3 Muu hoito- ja avustava henkilökunta	7
3. Palveluntuottajan toimintaa koskevat vaatimukset	7
4. Palvelusetelin arvo ja palveluiden hinnat	8
4.1 Palvelusetelin arvo	8
4.2 Palvelusetelituotteiden hinnat	8
5. Palvelutapahtuman kirjaaminen ja laskuviitteen muodostaminen palse.fi-portaalissa	11
6. Palveluntuottajan ilmoittaman hinnan tarkistaminen	12
7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	12
7.1 Asiakas- ja potilasasiakirjojen siirtäminen ja säilytys	12
7.2 Palvelusetelin voimassaolo	13
7.3 Hoitoon pääsystä ilmoittaminen	13
7.4 Palvelun peruuntuminen	13

1. Suun terveydenhuollon palveluseteli

1.1 Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Suun terveydenhuollon palveluseteleitä myönnetään lohkeamiin, päivystyksen jatkohoitoihin ja hammaslääkärin määrittelemiin toimenpiteisiin, jotka perustuvat THL:n ylläpitämään toimenpideluokitukseen. Palvelusetelillä myönnettävät toimenpiteet ja tarkemmat sisällöt ovat nähtävillä palveluntuottajarekisterissä Keski-Suomen hyvinvointialueen organisaation alla palse.fi-portaalissa.

Palvelusetelin saaneet asiakkaat voivat itse valita hoitopaikan ja hoitavan hammaslääkärin suun terveydenhuollon hyväksymistä vaihtoehtoista. Asiakas maksaa hoitotoimenpiteestä yksityishammaslääkärin laskuttaman maksun ja palvelusetelille määritellyn toimenpiteen arvon välisen erotuksen eli omavastuuosuuden. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä tarjotusta palvelusetelistä, jolloin hänet ohjataan omiin palveluihin. Suun terveydenhuollon palvelusetelin omavastuuosuutta ei huomioida toimeentulotukihakemuksessa eikä siitä saa KELA-korvausta.

Asiakkaalle annetaan kirjallinen ja/tai suullinen ohje palvelusetelin käytöstä. Samassa yhteydessä ilmoitetaan, mihin asiakkaalla on mahdollisuus ottaa yhteyttä, mikäli hänellä on kysyttävää palvelusetelin käytöstä. Tarvittaessa asiakkaalle tulostetaan mukaan vastaanottokäynnillä jatkohoittoa varten tarpeelliset hammashoidon hoitotiedot palvelusetelituottajalle toimitettavaksi.

Palveluseteli myönnetään vastaanotolla. Hampaan lohkeamaan voidaan myöntää lohkeamatutkimuspalveluseteli myös puhelimitse. Palveluntuottaja määrittelee lohkeamatutkimuksen perusteella esitettyjen kriteerien mukaisesti (kohta 1.2.1), onko kyseessä palvelusetelin lohkeamapaketti 1 vai lohkeamapaketti 2. Palveluntuottaja toteuttaa asiakkaan tarpeen vaatiman lohkeamapaketin (lohkeamapaketti 1 tai 2) mukaisen hoidon, Asiakkaalla tulee olla lohkeamatutkimuspaketti, jotta lohkeamapaketti 1:n tai lohkeamapaketti 2:n mukaisen hoidon saa toteuttaa.

1.2 Palvelun sisältövaatimukset

Kun palveluseteli on myönnetty, asiakas ottaa yhteyttä Keski-Suomen hyvinvointialueen hyväksymään palveluntuottajaan ja sopii hoidon ajankohdasta.

Asiakkaan ja palveluntuottajan välille syntyy sopimus, kun palveluntuottaja hyväksyy asiakkaan tekemän ajanvarauksen. Palveluntuottaja sitoutuu tarkastamaan aina asiakkaan saaman lähetteen ja palvelusetelin sekä noudattaa niiden sisältöä. Suun terveydenhuollon palveluseteliasiakkaiden hoitamisessa käytetään tutkittuun tietoon, käypä hoito -suositukseen (<http://www.kaypa-hoito.fi/web/kh/suosituksset/naytaartikkeli/tunnus/hoi50090>) tai laadukkaaseen hammaslääketieteelliseen käytäntöön perustuvia tutkimus- ja hoitomenetelmiä. Hoidon tulee olla laadultaan vähintään vastaavanlaista kuin terveyskeskuksessa annettu hoito.

Palvelusopimuksen osapuolet ovat suun terveydenhuollon palveluja tuottava yritys sekä kuluttaja-asemassa oleva suun terveydenhuollon palveluseteliä käyttävä asiakas. Sopimuksen ehdot määräytyvät palvelusetelituottajaksi hyväksyttäessä tämän sääntökirjan mukaisesti. Kertaluonteinen sopimus päättyy ilman irtisanomista palvelun tultua tuotetuksi.

Palveluntuottaja vastaa ajanvarauksesta, antaa potilasinformaatiota hoidosta ja hoitoon valmistautumisohjeet sekä vastaa hoidosta ja hoidon jälkeisestä ohjeistuksesta.

1.2.1 Lohkeamat

Keski-Suomen hyvinvointialue voi myöntää palvelusetelin lohkeamapotilaan hoitoon puhelimesta. Kun asiakas soittaa Keski-Suomen hyvinvointialueen suun terveydenhuollon ajanvaraukseen ja hoidon tarpeena on lohkeaman hoito, voidaan ajanvarauksesta myöntää palveluseteli lohkeamatutkimukseen puhelun perusteella. Lohkeamapalvelusetelin sisältö tarkentuu, kun palveluntuottaja on tehnyt lohkeamatutkimuksen potilaalle ja määritellyt, kumpaan lohkeamapakettiin (lohkeamapaketti 1 ja lohkeamapaketti 2) toimenpiteet kuuluvat. Lohkeamapaketien kriteerit on määriteltävä seuraavasti:

Lohkeamapaketti 1: Sisältää sellaisen lohkeaman hoidon, jossa ei tarvitse rakentaa kontaktia toiseen hampaaseen. Tyypillisesti SFA10 tai SFA20 ja lisäksi puudutus.

Lohkeamapaketti 2: Sisältää yhden tai kaksi kontaktia vaativan lohkeaman hoidon. Tyypillisesti SFA20, SFA30 tai SFA40. Lisäksi tarvittaessa esimerkiksi puudutus, paikkaushoidon tukitoimenpide tai parapulpaalinasta/t, kattaminen, röntgenkuva.

Lohkeamapaketteihin annetut hinnat kattavat koko tarvittavan paikkaushoidon ja siihen liittyvät toimenpiteet. Mikäli hampaaseen tarvitaan muuta hoitoa kuin paikkaushoito (esimerkiksi juurihoito tai poisto), siitä sovitaan erikseen sekä asiakkaan että Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Mikäli hampaaseen täytyy tehdä juurihoidon aloittamista edeltävä ensiapu, palveluntuottaja ilmoittaa tehdyt hammashoidon toimenpidetiedot palvelun myöntäjälle, joka myöntää kyseiset toimenpiteet asiakkaan palvelusetelille.

Jos asiakkaalla on useita lohkeamia eikä hänelle ole tehty suun terveystarkastusta ja hoitosuunnitelmaa viiden vuoden sisällä, niin palveluntuottaja ohjeistaa potilasta varaamaan ajan Keski-Suomen hyvinvointialueen ajanvarauksesta suun terveystarkastusta sekä hoitosuunnitelman tekoa varten.

1.2.2 Suun tutkimukseen ja hoitosuunnitelmaan perustuva hoito

Suun tutkimuksen perusteella myönnetty hoito tehdään vain palvelusetelissä mainittuun hampaaseen/hampaisiin. Hoitosuunnitelmasta sallitaan poikkeamat hammaslääketieteellistä syistä johtuen. Muutoksista on sovittava myös potilaan kanssa, sillä ne vaikuttavat palvelusetelin arvoon ja potilaan omavastuusuuteen. Muutoksista tulee välittömästi ilmoittaa myös palvelun myöntäjälle, jotta tämä voi korjata tai lisätä oikeat toimenpiteet asiakkaan palvelusetelille.

Jos potilas tarvitsee palvelusetelillä myönnettyä laajemman hoidon, palveluntuottaja ottaa yhteyttä Keski-Suomen hyvinvointialueen suun terveydenhuoltoon pyytääkseen uutta, asiakkaan hoidon tarvetta vastaavaa palveluseteliä. Perustellut muutokset voivat olla hyväksyttävissä, mutta niistä tulee aina sopia Keski-Suomen hyvinvointialueen lisäksi potilaan kanssa. Aina kun asiakkaan setelille on tehtävä muutoksia, tunnistetietona käytetään asiakkaan palvelusetelin numeroa.

Paikkaushoitoon suoralla menetelmällä myönnettyjä palveluseteleitä (SFA10, SFA20, SFA30 ja SFA40) voi käyttää myös vastaavaan epäsuoran menetelmän paikkaukseen. Tällöin palveluntuottajan tulee sopia potilaan kanssa hoitosuunnitelman muutoksista ja kertoa selvästi omavastuusuuden erosta.

1.2.3 Palvelutuotteen vaihtaminen palvelusetelille

Palveluntuottaja saa suun tutkimuksen perusteella vaihtaa tarvittaessa asiakkaan palvelusetelille myönnetyn lohkeamapaketin käyttämällä Palse.fi-portaalin toimenpidemuunnostyökalua. Mikäli palvelutuote joudutaan tutkimuksen

perusteella vaihtamaan, niin palveluntuottajan tulee kertoa potilaalle selvästi omavastuuosuuden erosta. Suun terveydenhuolto voi määrittää myös muita toimenpiteitä, joita palveluntuottajalla on oikeus asiakkaan palvelusetelille toimenpidemuunnostyökalun kautta vaihtaa tai lisätä. Näistä muutoksista ei tarvitse erikseen sopia palvelusetelin myöntäjän kanssa.

1.2.4 Päivystyksen jatkohoito

Hampaan juurihoitoon määritellään palvelusetelin myöntäjille ns. toimenpidekoodi- mallisetit. Nämä setit sisältävät tarvittavat kappalemäärät yksittäisiä hammashoidon toimenpidekoodeja hampaan juurihoitoon liittyen (mm. röntgenkuvat, puudutukset, avaus, laajennus, mahdolliset lääkkeenvaihdot, juurikanavien täytön, mahdollisen kuitunastan ja paikkauksen).

Jos päivystyshoidon jatkohoitona palvelusetelin saaneen potilaan oireilu jatkuu edelleen Keski-Suomen hyvinvointialueen suun terveydenhuollossa tehdystä ensiavusta huolimatta, ja jatkohoidossa oireilun syyksi paljastuu palvelusetelin hoitosuunnitelmasta poikkeava hammas, palveluntuottajan tulee hoitaa myös tämän oireilevan hampaan ensiapu. Tarpeellisesta hoidosta tulee sopia potilaan kanssa ja pyytää uutta palveluseteliä Keski-Suomen hyvinvointialueen suun terveydenhuollosta.

2. Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Palvelusetelin sisältämässä hoitosuunnitelmassa määriteltyjä toimenpiteitä suorittavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (339/1993 muutoksineen) mukaista pätevyyttä. Rekisteröintinumero täytyy löytyä Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>). Palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilökunta tuottaa palvelut hyvällä suomen kielellä. Keski-Suomen hyvinvointialue voi vaatia palveluntuottajan henkilökuntaa suorittamaan kielikokeen.

2.1 Hammaslääkärit

Palveluntuottaja toimittaa hakemuksessaan tiedot toiminnasta vastaavasta hammaslääkäristä. Hänellä tulee olla vähintään 3 vuoden työkokemus, minkä aikana

hammaslääkäri on ollut Suomessa laillistettu ja hänellä on ollut oikeus harjoittaa ammattia itsenäisesti. palveluntuottajalla työskentelevien hammaslääkärien tulee olla Suomessa laillistettuja hammaslääkäreitä, joilla on oikeus harjoittaa ammattia itsenäisesti eikä itsenäistä ammatinharjoittamisoikeutta ole rajoitettu. Hammaslääkärillä tulee olla työpari toimenpiteitä tehtäessä potilasturvallisuuden varmistamiseksi.

2.3 Muu hoito- ja avustava henkilökunta

Palveluntuottajan henkilökunnalta, joka osallistuu palveluseteliä käyttävän asiakkaan hoitoon, edellytetään hammashoitajan tutkintoa tai suu- ja hammashoitoon suuntautuneen lähihoitajan tutkintoa tai suuhygienistin tutkintoa sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/94) mukaista laillistusta. Suun terveydenhuollon palvelusetelitoiminnassa olevalta hoito- ja avustavalta henkilöstöltä vaaditaan lääkehoidon osaamiseen liittyen SuuLOP ja PKV tai vastaavan tason muu lääkekoulutus. Nämä lääkeluvat ovat voimassa viisi vuotta ensimmäisestä suorituksesta. Lääkehoitoon osallistuvalla henkilöstöllä on oltava voimassa olevat lääkehoidon luvat ja palveluntuottajan tulee huolehtia työntekijöidensä lääkehoidon osaamisesta. Osaaminen on osoitettava vähintään 5 vuoden välein.

3. Palveluntuottajan toimintaa koskevat vaatimukset

Palveluntuottajalla tulee olla lupaviranomaisen myöntämä lupa toiminnan harjoittamiseen.

Palveluntuottajan toimitilojen ja lääkinnällisten laitteiden on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain vaatimukset. Hoidossa käytettävissä laitteissa ja tarvikkeissa tulee olla CE-merkintä eli niiden tulee täyttää EU-direktiivien turvallisuusvaatimukset.

Vastaanoton hygienian on oltava Ohje suun terveydenhuollon yksiköiden tartunnantorjuntaan mukainen (Ohjaus 22/2016, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsingin ja Vähänkyrön alue).

Palveluntuottajalla tulee olla omavalvontasuunnitelma ja se tulee esittää Keski-Suomen hyvinvointialueelle pyydettyä.

4. Palvelusetelin arvo ja palveluiden hinnat

4.1 Palvelusetelin arvo

Suun terveydenhuollon palvelusetelituotteita ovat alla luetellut THL:n suun terveydenhuollon luokituksen mukaiset toimenpidekoodit sekä lohkeamatutkimus ja lohkeamapaketit (kuvattu edellä). Mahdollisesti myöhemmin tarvittavien toimenpiteiden (esimerkiksi parentafysiologinen hoito) ja uusien koodien kohdalla palvelusetelien arvo saadaan käyttämällä Suomen Hammaslääkäriliitto ry:n yksityishammaslääkärihinnaston toimenpiteiden suhdelukuja.

Toimenpiteen "SFA10 yhden pinnan täyte" painokerroin on 1. Muiden toimenpiteiden palvelusetelin arvo saadaan käyttämällä Suomen Hammaslääkäriliitto ry:n yksityishammaslääkärihinnaston toimenpiteiden suhdelukuja. Painokertoimen 1 arvo on 40 euroa. Palvelusetelin myöntäjä määrittää hoitotoimenpiteiden kokonaisuuden sekä laskee niiden arvon yhteensä. Hoitokokonaisuuden arvo palvelusetelissä muodostuu toimenpiteiden yhteenlasketusta lukumäärästä kerrottuna toimenpidekohtaisella painokertoimella. Omavastuuosuus asiakkaalle on palvelutuottajan laskuttaman hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

4.2 Palvelusetelituotteiden hinnat

Hakeutuessaan palvelusetelituottajaksi yritys täyttää palse.fi-portaalissa hakemuslomakkeelle palvelusetelituotteiden hinnat, jotka on muodostettu samoilla kertoimilla, joilla palvelusetelitoimenpiteiden arvo on laskettu (viereisellä sivulla olevan taulukon mukaisesti). Yrityksen täytyy tarjota kaikkia suun terveydenhuollon palvelusetelille määriteltyjä palvelutuotteita eli toimenpiteitä ja hoitopaketteja. Annettujen hintojen tulee sisältää kaikki kustannukset; esimerkiksi toimistomaksua ei voi periä erikseen. Lohkeamapaketeille määritellään hinta erikseen aiemmin kuvattujen sisältöjen mukaisesti. Lohkeamatutkimuskoodi on sama kuin suppea tutkimuskoodi (SAA01).

Palveluntuottajien perimät hinnat näkyvät tuottajakohtaisesti palse.fi-portaalissa. Keski-Suomen hyvinvointialue ei peri palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua.

Asiakas ei saa palveluseteliä käyttäessään sen omavastuuosuudesta KELA-korvausta, eivätkä matkakustannukset sisälly palveluseteliin. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

Yksittäisinä toimenpiteitä tuotettavat palvelut:

Koodi	Suhdeluku	Selite	Kunnan asiakasmaksu, jonka lisäksi käyntimaksu 13,10 €	Palvelusetelin arvo kun SFA10 on 40 €
SA A01	0,516	Suun suppea tutkimus	8,40 €	20,64 €
SD A01	0,571	Erittäin suppea parodontologinen hoito	8,40 €	22,83 €
SD A02	0,735	Suppea parodontologinen hoito	18,90 €	29,41 €
SD A03	1,466	Parodontologinen hoito	37,50 €	58,63 €
SFA 10	1	Yhden pinnan täyte	18,90 €	40,00 €
SFA 20	1,703	Kahden pinnan täyte	37,50 €	68,13 €
SFA 30	1,95	Kolmen tai useamman pinnan täyte	37,50 €	77,99 €
SFA 40	2,434	Hammasterä tai kruunu	54,90 €	97,35 €
SFC 01	0,516	Paikkaushoidon tukitoimenpide	8,40 €	20,64 €
SFC 00	2,087	Alustäytepilari	37,50 €	83,47 €
SG A01	0,735	Hampaan ensiapuluonteinen avaus	18,90 €	29,41 €
SG A02	0,927	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus	18,90 €	37,08 €
SG A03	1,338	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, vaativa	37,50 €	53,52 €
SG A04	2,087	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, erittäin vaativa	37,50 €	83,47 €

SG A05	2,845	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, erittäin vaativa ja pitkäkestoinen	54,90 €	113,79 €
SG B10	0,927	Hampaan juuren täyttö, 1-juurikanavainen hammas	18,90 €	37,08 €
SG B20	1,338	Hampaan juurentäyttö, 2-juurikanavainen hammas	37,50 €	53,52 €
SG B30	2,087	Hampaan juuren täyttö, 3- useampi kanavainen ham.	37,50 €	83,47 €
SG C00	0,735	Hampaan juurikanavien lääkehoito	18,90 €	29,41 €
SG C10	0,735	Hammasytimen (pulpan) kattaminen	18,90 €	29,41 €
SG C40	2,087	Hamp. kruunun restauroidi jh tai muuta varten	37,50 €	83,47 €
SH A02	0,927	Purentafysiologinen hoitokäynti	18,90 €	37,08 €
SH A03	1,338	Purentafysiologinen hoitokäynti, vaativa	37,50 €	53,52 €
SH A04	2,14	Purentafysiologinen hoitokäynti, erittäin vaativa	37,50 €	85,60 €
SH B00	2,845	Purentakiskon valmistus ja suuhun sovitus	54,90 €	113,80 €
EB A00	1	Hampaan poisto (ei sisällä puudutusta)	18,90 €	40,00 €
EB A05	2,087	Vaativa hampaan poisto ilman leikkausta (ei sisällä puudutusta)	37,50 €	83,47 €
WX 105	0,265	Pintapuudutus	8,40 €	10,59 €

WX 110	0,265	Infiltraatiopuudutus	8,40 €	10,59 €
WX 290	0,265	Suun alueen johtopuudutus	8,40 €	10,59 €
EB1 VA	0,404	Hammasröntgen, lääkärinlausunto potilaskertomuksessa	8,40 €	16,14 €
EB2 VA	0,211	Hammasröntgen, lisäkuva, lääkärinlausunto potilaskertomuksessa	8,40 €	8,42 €

Lohkeamapaketteina tuotettavat palvelut:

Koodi	Suhdeluku	Selite	Kunnan asiakasmaksu, jonka lisäksi käyntimaksu 13,10 e	Palvelusetelin arvo kun SFA10 on 40e
LOHTUT		Lohkeamapotilaan tutkimus	8,4	20,64
LOH1		Lohkeamapaketti 1	max 59	80,00
LOH2		Lohkeamapaketti 2	max 112,1	120,00

5. Palvelutapahtuman kirjaaminen ja laskuviitteen muodostaminen palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja kirjaa palvelutapahtumat eli asiakkaalle tehdyt hammashoitotoimenpiteet palse.fi-portaaliin. Kirjaukset tulee tehdä 5 vuorokauden sisällä palvelutapahtuman toteuttamisesta. Palvelutapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Palveluntuottaja muodostaa palse.fi-portaalissa palveluseteli-kohtaisen laskuviitteen. Palveluntuottaja laskuttaa omalla laskutusjärjestelmällään Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen. Laskussa tulee olla palse.fi-portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Laskulle ei myöskään saa yhdistää mitään muuta laskutettavaa. Palse.fi-portaalin käyttämisestä järjestetään koulutus hyväksytyille

tuottajille tilaajan toimesta. palveluntuottaja laskuttaa potilaalta omavastuuosuiden sopimallaan tavalla.

Jos potilas jättää maksamatta palveluntuottajan laskuttaman omavastuuosuuden, palveluntuottaja huolehtii itse maksuneuvotteluista sekä mahdollisesta perinnästä. Keski-Suomen hyvinvointialue ei vastaa potilaan mahdollisesti maksamatta jääneistä omavastuuosuuksista.

6. Palveluntuottajan ilmoittaman hinnan tarkistaminen

Palveluntuottaja sitoutuu ilmoittamiinsa hintoihin vuodeksi kerrallaan. Ilmoitettujen hintojen tulee sisältää kaikki asiakkaalle koituvat kustannukset (esim. toimistomaksut), jotta asiakas pystyy vertailemaan kustannuksia. Hinnat tarkistetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen pyynnöstä vuosittain, jolloin palveluntuottajille avataan mahdollisuus päivittää hintoja palse.fi-portaaliin tietyinä erikseen määriteltynä aikana.

Palvelun hinta ja siten myös potilaan omavastuu määräytyvät setelin myöntämishetkellä voimassa olevan hinnaston mukaan.

Palveluntuottajan hinnastossa olevia hintoja on mahdollisuus kesken vuotta alen-
taa ilmoittamalla asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueelle, joka tekee tuottajalle uuden hakemusversion järjestelmään, ja päivittää alennetut hinnat. Uudet hinnat tulevat asiakkaiden nähtäville palse.fi-portaaliin päivitystä seuraavana päivänä.

7. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

7.1 Asiakas- ja potilasasiakirjojen siirtäminen ja säilytys

Keski-Suomen hyvinvointialueen ja palveluntuottajan vastuulla on varmistua siitä, että potilaan palvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palveluprosessin eri vaiheissa. Kertaluontoisissa tai määrätyn ajan kestävässä hoidossa palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitokäynnin tiedot Keski-Suomen hyvinvointialueelle viipymättä, kuitenkin viimeistään 5 vuorokauden kuluessa hoitokäynnistä Keski-Suomen hyvinvointialueen osoittaman palvelun kautta. Hyvinvointialue vastaa tämän tiedonsiirron kustannuksista ennen Kanta-yhteyksien käyttöönottoa. Hoitotietojen tulee olla Keski-Suomen hyvinvointialueen käytettävissä ennen kuin palveluntuottajalle maksetaan korvaus

tehdystä toimenpiteistä. Hoitotietojen tulee sisältää potilasasiakirja-asetuksen mukaiset tiedot hoitotapahtumasta eli tiedoista tulee ilmetä palvelun suorittaja, palvelujen suorituspäivämäärä, tehdyt toimenpiteet ja niiden lisätiedot, kuten täytemateriaalit ja muut hoitotiedot. Näin toimimalla turvataan asiakkaan hoidon jatkuvuus.

Palveluntuottajalla on lupa luovuttaa potilaan pyynnöstä hänen omia potilasasiakirjojaan ilman Keski-Suomen hyvinvointialueen erillistä suostumusta. Mikäli potilas haluaa tai tarvitsee hoitotapahtumasta kirjallisen tulosteen, on palveluntuottajan toimitettava se potilaalle kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

7.2 Palvelusetelin voimassaolo

Palvelusetelille määritelty voimassaoloaika on 12 viikkoa. Mikäli voimassaoloaika ei riitä palvelusetelin sisältämien hoitotoimenpiteiden tekemiseen, palveluntuottajan tulee olla riittävän ajoissa yhteydessä palvelusetelin myöntäjään (yhteystiedot toimitetaan erikseen), jotta palvelusetelin voimassaoloa voidaan jatkaa. Mikäli palvelusetelin voimassaolo on päättynyt, potilaan tulee ottaa yhteyttä Keski-Suomen hyvinvointialueen suun terveydenhuoltoon uuden palvelusetelin myöntämiseksi.

7.3 Hoitoon pääsystä ilmoittaminen

Palveluntuottajan tulee päivittää vähintään kuukauden välein hoitoon pääsytiedot palse.fi-portaaliin.

7.4 Palvelun peruuntuminen

Palvelun peruutukseksi ei katsota vähäisiä, potilaan ja palveluntuottajan yhdessä sopimia muutoksia palvelun toteuttamisessa. Palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä potilaalle heti, kun se on palveluntuottajalla tiedossa ja sopii korvaavasta palvelusta potilaan kanssa.

Palveluntuottajan on informoitava palveluseteliä käyttävää potilasta siitä, että potilaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää peruutuksen tekemättä tai peruuttaa ajan liian myöhään. Palveluntarjoajan tulee informoida potilasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä

peruuttaa ilman sakkomaksua. Peruuttamattomasta käynnistä ei laskuteta Keski-Suomen hyvinvointialuetta. Peruuttamattomasta käynnistä potilaalle tuleva maksu ilmoitetaan potilaille palse.fi-portaalissa.

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Säännöllisen kotihoidon palveluseteli.....	4
1.1 Palvelusetelituotteet	5
2. Palvelun järjestäminen asiakkaalle.....	6
3. Palvelun sisältövaatimukset	7
3.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma, tilastointi ja kirjaukset asiakas- ja potilastietojärjestelmään	7
3.2 RAI arviointijärjestelmän käyttö.....	10
4. Kotihoidon myöntämisen perusteet ja sisältökuvaus	11
4.1 Kotihoidon tehtävät:	12
4.2 Yöaikaan myönnettävän kotihoidon sisältö:	13
4.3 Kotihoidon asiakkaan lääke- ja sairaanhoidolliset tehtävät:	13
4.4 Kotihoidon asiakkuuteen liittyvät kodinhoidolliset tehtävät	14
4.5 Kotihoidon asiakkaan turvallisesta ympäristöstä huolehtiminen	15
4.6 Muut tehtävät.....	15
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen sekä henkilöstön riittävyyden turvaaminen.....	15
5.1 Säännöllisen kotihoidon palveluntuottajan vastuuhenkilöä koskevat vaatimukset	18
5.2 Henkilöstön pätevyyden ja rikostaustan selvittäminen	18
5.3 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset.....	19
5.4 Henkilöstön riittävyyden turvaaminen	19
6. Myönnettävät palvelusetelituotteet ja niiden arvot.....	20
6.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	20
6.2 Palvelusetelituotteiden arvot	21
6.3 Palvelusetelin ja omavastuun maksaminen palveluntuottajalle	22
6.4 Maksun alennukset asiakkaalle	23
6.5 Asiakkaalle maksuton palveluseteli.....	24
6.6 Matkakorvausten määräytyminen	24
7. Palse.fi-portaali	24
7.1 Tapahtumakirjausten tekeminen Palse.fi-portaaliin.....	24
7.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	24
8. Keskeytyssäännöt.....	25
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	26
9.1 Tietojärjestelmävaatimukset, kustannukset ja kirjaaminen.....	26

9.2 Henkilöstöä koskeva lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus	27
9.3 Henkilöstöä koskeva sosiaalihoitolain (1301/2014) mukainen ilmoitusvelvollisuus...	27
9.4 Laadunhallinta, raportointi ja valvonta.....	28
Liite 1. Rai-arvioinnit.....	31

1. Säännöllisen kotihoidon palveluseteli

Kotihoidon palveluilla tarkoitetaan kotona asumista tukevia kotiin järjestettäviä sosiaali- ja terveyspalveluita. Kotihoitoon kuuluu asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta, muu mahdollinen henkilön suoriutumista tukeva toiminta, sekä terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoidon. Kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi kotihoitoa järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella. Kotihoitoa järjestetään henkilön tarpeen mukaan vuorokaudenajasta riippumatta. (Shl 19a§)

Kotihoidon palvelujen tavoitteena on tukea moniammatillisesti asiakkaan omia voimavaroja ja toimintakykyä ja mahdollistaa turvallinen sekä mielekäs kotona asuminen. Kotihoidon palveluilla pyritään myös ehkäisemään vaativamman hoidon ja hoivan tarvetta. Kotihoidon asiakkaita voivat olla henkilöt, jotka tarvitsevat tukea kotona asumiseen ja arjessa selviytymiseen alentuneen toimintakyvyn, pitkäaikaissairauden, vamman, kehitysvamman tai muistisairauden vuoksi. Asiakkaan ikä ei ole kotihoidon palveluihin oikeuttava tai rajaava tekijä. Palveluiden järjestämisen lähtökohdaksi on asiakkaan palvelutarve ja sen oikeudenmukainen ja yhdenvertainen kohdentuminen.

Keski-Suomen hyvinvointialue voi järjestää kotihoitoa omana toimintana, ostopalveluna ja palvelusetelillä. Palvelusetelillä järjestettyä kotihoitoa tarjotaan määrärahan puitteissa asiakkaille vuosittain aluehallituksen vahvistamien Keski-Suomen hyvinvointialueen kotihoidon ja ikääntyvien asumisen palveluiden myöntämisperusteiden mukaisesti. Kotihoidon tavoitteena on mahdollistaa asiakkaan asuminen omassa kodissaan tukemalla asiakkaan toimintakykyä, terveyttä, hyvinvointia, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Kotihoidon palvelun sisältö perustuu aina asiakkaalle säännöllisesti tai voinnin oleellisesti muuttuessa tehtyyn RAI arviointiin ja asiakkaan yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan, jotka tehdään asiakkaan sekä omaisten kanssa. Kotihoidon toiminta perustuu asiakkaan toimintakykyä tukevaan ja asiakkaan omat voimavarat huomioon ottavaan työskentelytapaan. Kotihoidon määrä ja ajankohta sovitaan asiakkaan hoidon tarpeeseen huomioiden omaisten ja läheisten osallistuminen. Kotihoitoa toteutetaan tarvittaessa kaikkina vuorokauden aikoina. Säännöllisen kotihoidon palveluseteli on vaihtoehto Keski-Suomen hyvinvointialueen

tuottamalle säännölliselle kotihoidolle. Asiakas valitsee palvelusetelituottajan Keski-Suomen hyvinvointialueen ylläpitämästä rekisteristä (www.palse.fi)

Kotihoitoa toteutetaan asiakkaan kotiin tehtävillä kotikäynneillä, joiden sisältö on määritelty asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Palveluntuottaja voi toteuttaa osan fyysisistä kotikäynneistä etähoivalla/lääkerobotilla. Etähoivalla tarkoitetaan ääni- ja videokuvayhteyden välityksellä tehtyä hoitajan käyntiä asiakkaan kotiin. Etähoivan käynnit toteutetaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti ja ovat osa asiakkaan säännöllistä kotihoitoa.

1.1 Palvelusetelituotteet

Säännöllistä kotihoitoa tuotetaan kahdella eri palvelusetelimallilla: päiväaikaisella palvelusetelillä ja ympärivuorokautisella palvelusetelillä. Päiväaikainen seteli myönnetään asiakkaille, joille riittää hoito aikavälillä klo 07-21. Ympärivuorokautinen seteli myönnetään asiakkaille, jotka tarvitsevat hoitoa myös yöaikaan (klo 21-07).

Päiväaikaisen kotihoidon palveluseteli

Päiväaikaisen kotihoidon palveluseteli myönnetään asiakkaille, joilla on palvelutarve klo 07- 21 välisenä aikana. Palvelutarpeen muuttuessa ympärivuorokautiseksi asiakas voi jäädä päiväaikaisen kotihoidon palvelusetelin asiakkaaksi, jolloin Keski-Suomen hyvinvointialueen säännöllinen kotihoito tuottaa asiakkaan yöhoidon. Vaihtoehtoisesti asiakas voi valita ympärivuorokautista kotihoitoa tarjoavan tuottajan, jolloin asiakkaalle tehdään uusi palvelupäätös ympärivuorokautisesta palvelusetelistä. Asiakasohjaus on asiakkaan tukena muutostilanteissa. Ympärivuorokautisen palvelusetelin myöntäminen asiakkaalle edellyttää, että palveluntarpeen arvioinnissa on todettu säännöllistä yöaikaista palvelutarvetta.

Ympärivuorokautisen kotihoidon palveluseteli

Ympärivuorokautisen kotihoidon palvelusetelin tuottajat ovat velvollisia tarjoamaan palvelua kaikkina vuorokauden aikoina. Yöaikaisen hoidon osalta (klo 21-07) palveluntuottajat voivat joko:

- a) Tuottaa palvelun itse

- b) Ostaa yöaikaisen hoidon toiselta palvelusetelituottajalta. Palvelusetelituottaja on kuitenkin aina kokonaisvastuussa asiakkaasta, vaikka ei itse tuottaisikaan yöaikaista palvelua. Vaihtoehdoissa a ja b tuottaja on hakeutunut ympärivuorokautisen kotihoidon tuottajaksi.

2. Palvelun järjestäminen asiakkaalle

Uudet asiakkaat tulevat palveluiden piiriin Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasohjauksen kautta. Kotihoidon palvelujen myöntäminen perustuu henkilökohtaiseen **palvelutarpeen arviointiin** ja kotihoidon myöntämisen perusteisiin. Asiakasohjauksessa kartoitetaan asiakkaan toimintakyky ja arvioidaan asiakkaan palvelutarve käyttämällä mm. RAI-järjestelmää.

Kotihoidon palvelut alkavat määräaikaisella kuntouttavalla arviointijaksolla. Jakson kesto on 4-6 viikkoa. Jakson aikana arvioidaan moniammatillisena yhteistyönä asiakkaan toimintakykyä ja kuntoutumismahdollisuuksia toimintakyvyn arviointia (RAI) hyödyntäen. Kotona selviytymistä tuetaan ja seurataan palvelupäätökseen kirjatun kuntouttavan arviointijakson/määräaikaisen jakson ajan. Arviointia tehdään yhdessä asiakkaan sekä hänen läheistensä kanssa hyödyntäen ikääntyneiden palvelujen moniammatillista osaamista, sekä toimintakyvyn arviointi- ja seuranta järjestelmää (RAI). Mikäli kuntouttavan arviointijakson aikana todetaan, että asiakkaalla täyttyy säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteet, tehdään vi-
ranhaltijapäätös säännöllisestä kotihoidosta.

Asiakasohjaaja tekee kotihoidon palvelusetelin myöntämisestä asiakkaalle kirjallisen palvelupäätöksen. Palvelusetelipäätös tehdään palveluntuottajan tilaajan asiakas- ja potilastietojärjestelmään tekemän tilastoinnin pohjalta. Uusien asiakkaiden säännöllisen kotihoidon kokonaishoitoaika tarkentuu kuukauden lopussa. Palveluntuottaja tilastoi kotihoidon käyntiajan minuutin tarkkuudella todellisen käyntiajan mukaisesti. Päätökset tarkastetaan jokaisen kuukauden lopussa vastaamaan tilastoitua hoitoaika. Asiakasohjaus tekee kotihoidon palveluseteliasiakkaalle seurantakäyntejä tarpeen mukaan.

3. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluntuottaja tuottaa kotihoidon palvelua Keski-Suomen hyvinvointialueella ja sen toimitilat ovat Keski-Suomessa. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään myöntämispäätöksessä määriteltyyn kotihoidon palveluun ja palvelua tuotetaan joko päiväaikaisella palvelusetelillä tai ympärivuorokautisella palvelusetelillä.

Palveluntuottajan tulee ottaa käyttöön tilaajan käytössä oleva asiakas- ja potilastietojärjestelmä sekä RAI-arviointijärjestelmä. Säännöllisen kotihoidon palvelusetelipalvelut voidaan lopettaa, mikäli asiakkaan tilanteessa ja toimintakyvyssä tapahtuu muutoksia, joiden perusteella myöntämisperusteet eivät enää täyty. Asiakasohjaaja tekee päätöksen asiakaskohtaisen palvelun päättymisestä. Asiakaskohtainen palvelu päättyy asiakasohjaajan ilmoittamana ajankohtana. Jos asiakas tai omainen ilmoittaa palveluntuottajalle palveluiden päättymisestä, palveluntuottaja informoi asiakasohjaajaa ilmoituksesta. Asiakkaan palvelut päätetään yhteistyössä asiakasohjaajan kanssa.

Mikäli asiakas tarvitsee säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteisiin sisällymätöntä lisäapua, palveluntuottajan tulee olla yhteydessä asiakasohjaukseen. Asiakkaalla on oikeus vaihtaa kotihoidon palvelusetelituottajaa tai siirtyä Keski-Suomen hyvinvointialueen kotihoidon piiriin. Palveluntuottajan vaihtaminen toteutetaan saattaen vaihtaen palveluntuottajien, asiakkaan ja asiakasohjauksen välisenä yhteistyönä

3.1 Hoito- ja palvelusuunnitelma, tilastointi ja kirjaukset asiakas- ja potilastietojärjestelmään

Palvelua toteutetaan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Myös asiakkaalle myönnettävät kotihoidon tukipalvelut sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan hoito- ja palvelusuunnitelmaa, siinä määriteltyjä tavoitteita sekä arvioimaan asiakkaan hoidon tarvetta jatkuvasti. Hoito- ja palvelusuunnitelma annetaan asiakkaalle kirjallisesti hyväksyttäväksi. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelma tulee käydä läpi palveluntuottajan henkilöstön kanssa siten, että suunnitelman sisältö on asiakkaan hoitoon osallistuvan hoitohenkilökunnan tiedossa. Asiakkaan psyykkistä, fyysistä, sosiaalista ja kognitiivista tilannetta arvioidaan ja seurataan jokaisella asiakaskäynnillä. Kirjauksissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti asiakkaan voinnissa tapahtuviin muutoksiin. Kaikessa järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmään tehtävässä

kirjaamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja hyvinvointialueen kunkin tietojärjestelmän osalta voimassa olevia kirjaamis- ja tilastointiohjeita. Tavoitteena on, että asiakkaan terveydentilassa tapahtuvat muutokset voidaan ennakoita ja tarvittava hoitoonohjaus toteuttaa oikea-aikaisesti.

Asiakastyöhön liittyvä yhteydenpito tapahtuu tilaajan ja palveluntuottajan nimeytyen yhteyshenkilön välillä arkisin klo 8–16. Lisäksi palveluntuottajan edustajan on oltava tavoitettavissa yhdestä puhelinnumerosta päivittäin myös klo 16–21 sekä viikonloppuisin ja pyhinä klo 8–21. Ympäri vuorokautisen kotihoidon osalta palveluntuottajan edustajan tulee olla tavoitettavissa myös klo 21–07 välisenä aikana. Puhelumaksu on normaalin paikallisverkkomaksun suuruinen.

Asiakkaan alkupalaverissa laaditaan alustava hoito- ja palvelusuunnitelma yhteistyössä asiakkaan, asiakasohjaajan, omaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Kotihoidon asiakastietojärjestelmään (Lifecare/Mediatri/Pegasos) laaditaan RAI-pohjainen hoito- ja palvelusuunnitelma palveluntuottajan toimesta viimeistään viiden viikon kuluttua kuntouttavan arviointijakson loppumisesta ja säännöllisen kotihoidon käynnistymisestä. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa päivitetään aina asiakkaan palvelutarpeen ja tilanteen muuttuessa, mutta kuitenkin vähintään puolen vuoden välein. Palveluntuottaja vastaa hoito- ja palvelusuunnitelman tarkistamisesta.

- Palveluntuottajan tulee tilastoida LifeCaren/Mediatrin/Pegasoksen kotihoidon puolelle kotihoidon käynnit ja käyntien kesto eli asiakkaan hoitoon käytetty aika heti työvuoron päättyessä. Tilastoinnit tulee pitää ajan tasalla, koska asiakasohjaajat määrittävät tarvittavan hoitoajan asiakkaalle tilastointien perusteella.
- Asiakkaan tilastoinnit pitää olla tilastoitu/tarkastettu kuun viimeisenä päivänä, koska asiakkaan maksupäätös määritetään heti seuraavan kuun alussa tilastoidun hoitoajan mukaan. Jälkikäteen ilmoitettuja/korjattuja hoitoaikoja ei huomioida maksupäätöstä tehtäessä.
- Tilastoitavaa aikaa on asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiset hoitoon ja hoivaan liittyvät hoitotoimenpiteet sekä kodinhoitoon liittyvät tehtävät. Hoidon suunnittelua varten ensimmäisen RAI-arvioinnin sekä hoito- ja palvelusuunnitelman laatimisesta voidaan tilastoida 1,5 tuntia. Tilastoitavaa hoitoaikaa ovat myös asiakkaan hoitoon liittyvät palaverit/puhelut, apteekkitilaukset ja lääkkeenjako toimistolla, laboratorionkokeiden kuljetukset (20min), saattoapu yhteisölliseen ruokailuun (yhteisöllisessä asumisessa).
- Palveluntuottaja on aina velvollinen kirjaamaan järjestäjän asiakas- ja

potilastietojärjestelmään säännöllisen kotihoidon palveluseteliasiakkaan sairaalan joutumisen. Asiakas- ja potilastietojärjestelmään kirjataan asiakkaan palveluista poistumispäivä ja palveluihin paluupäivä.

- Mikäli palveluntuottajalla on käytössä etähoiva, tilastoidaan etälaitteen välityksellä tehty asiakaskontakti. Etähoivan kuvapuhelinpalvelu ja seurantasoitot ovat osa säännöllisen kotihoidon palvelua ja etähoivan yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta etälaitteesta erillistä maksua.
- Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkeautomaattien lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Lääkeautomaattien osalta palveluajaksi on määritetty 15 min/vk sekä hälytyskäyntien aika.
- Asiakkaiden hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi kaikki ammattiryhmät kirjaavat LifeCareen, Mediatriin tai Pegasokseen viipymättä ne tiedot, joita saatetaan tarvita heti oman työvuoron päättymisen jälkeen. Tämä tarkoittaa siis sitä, että jos asiakkaan voinnissa tai olosuhteissa on tapahtunut selkeä muutos, joka saattaa uhata hänen terveyttään tai hyvinvointiaan, asia kirjataan vielä saman työvuoron aikana. Kirjaamista ei siis jätetä esimerkiksi odottamaan seuraavaa aamua, vaikka se merkitsisikin yli- tai lisä- työhön jäämistä. Toinen työntekijä ei myöskään voi kirjata toisen puolesta. Mikäli mitään välitöntä kirjattavaa ei tule (eli asiakkaan vointi on tasainen), tulee kirjata vähintään yhden (1) viikon välein yhteenvetoa asiakkaan voinnista ja toimintakyvystä. Potilaskertomukseen tulee tehdä merkinnät jokaisesta potilaan terveydenhuollon palvelutapahtumasta, esimerkiksi kotikäynti ja puhelu. Potilasasiakirjoihin terveydenhuollon ammattihenkilö (esim. sairaanhoitaja, terveydenhoitajat) tai hänen ohjeistuksensa mukaisesti muu hoitoon osallistuva henkilö (esim. lähihoitaja) merkitsee potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun ja toteuttamisen seurannan turvaamiseksi tarpeelliset tiedot. Aina kun terveydenhuollon ammattilainen tutkii tai hoitaa potilasta terveyden- tai sairaanhoidon osalta, tapahtumasta tulee kirjata käyntikohtaisesti.

3.2 RAI arviointijärjestelmän käyttö

Keski-Suomen hyvinvointialue toteuttaa kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn arvioinnin ja hoidon suunnittelun RAI –järjestelmällä (Resident Assessment Instrument, jatkossa "RAI-järjestelmä" ja siihen perustuva "toimintakyvyn arviointi (RAI)"). RAIsoft-ohjelmisto toimii SaaS-pilvipalveluna (Software as a Service). RAI-järjestelmä on asiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä asiakasrakenteen ja -hoitoisuuden arviointi- ja seurantajärjestelmä, josta lisätietoa löytyy osoitteesta:

<https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen/rai-vertailukehittaminen/tietoa-rai-jarjestelmasta>.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) vastaa RAI-järjestelmän kansallisesta organisoinnista sekä tuottaa kansallista vertailukehittämisen tietoa. Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittautumaan THL RAI-välineistön käyttäjäksi, joka oikeuttaa järjestelmän käytön ja kansallisen vertailutietojen käyttämisen. Alilisenssisopimus on maksuton. Sopimukset löytyvät linkistä [Files - ownCloud \(thl.fi\)](#). Palveluntuottajalta ohjelmisto vaatii tietokoneen/tabletin, internet-yhteyden ja sopivan selaimen (Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Google Chrome tai Apple Safari). Ohjelmiston käyttö on maksutonta.

Palveluntuottajia edellytetään käyttämään toimintakyvyn arviointeja (RAI) säännöllisen kotihoidon asiakkaiden palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnissa sekä palveluiden ja hoidon suunnittelussa. Säännöllisten toimintakyvyn arviointien (interRAI HC) yhteydessä tehdään lisäksi MNA-arviointi (Mini Nutritional Assessment) asiakkaan ali- ja virheravitsemustilanteen tunnistamisen tueksi.

Asiakasohjauksessa uusille asiakkaille tehdään toimintakyvyn arviointi (interRAI HC osittaisarviointi) palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Kuntouttavan arviointijakson päättyessä (noin 1-1,5 viikkoa ennen päättymistä) toistetaan jakson alussa tehty interRAI HC osittaisarviointi. Kuntouttavan arviointijakson arvioinnilla tunnistetaan mahdollinen tukipalvelujen tarve, etähoivan tai säännöllisen kotihoidon asiakkuuden tarve, sisältö ja tavoitteet.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaille palveluntuottaja tekee toimintakyvyn kokonaisarvioinnin (interRAI HC) kuntouttavan arviointijakson päättymisen jälkeen viiden viikon aikana. Jatkossa toimintakyvyn kokonaisarvioinnit toteutetaan asiakkaille vähintään puolivuositain tai voinnin oleellisesti muuttuessa. Toimintakyvyn arviointeja (RAI ja MNA) tehtäessä toimintakykytiedon kirjaaminen ei perustu vain ammattilaisen näkemykseen, vaan asiakkaan kanssa (tarvittaessa myös läheiset) keskustellaan toimintakyvystä. Lisäksi toimintakyvyn tietojen keräämiseen liittyy

havainnointia ja mittauksia. Keski-Suomen hyvinvointialueella on käytössä toimintakyvyn tiedote, jonka kautta asiakkaalle kerrotaan mistä toimintakyvyn arvioinnissa on kyse ja mihin arvioinnin tuottamia tietoja käytetään (tiedote dokumentin lopussa liitteenä).

Palveluntuottajan tulee huolehtia henkilökuntansa RAI-arviointiosaamisesta ja kouluttamisesta. RAI-järjestelmän käyttöön liittyvä peruskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti alueellisilla RAI Infoilla, RAIssoft-ohjelmistossa verkkokursseilla (kurssikokonaisuus: ohjelmisto, arvioinnin sisältö ja tulokset) sekä RAI-vastaavien ja esihenkilöiden/päälliköiden/johtajien – koulutuskokonaisuuksilla. Koulutukset ovat maksuttomia. RAI järjestelmän laadukkaan ja tavoitteellisen käytön toteutumiseksi yksiköihin tulee nimetä omasta henkilökunnasta RAI-vastaava/RAI-vastaavia tai RAI-tiimi, jotka toimivat hoitohenkilöstön lähitukena ohjelmiston, arviointiprosessin, arvioinnin sisällön ja tulosten osalta. RAI järjestelmän käytön onnistumiseksi on saatavilla tukea mm. alueella toimivalta RAI-koordinaattorilta ja asiantuntijoilta. RAI-arvioinnin tulokset ovat tilaajan käytettävissä. Tilaaja seuraa RAI -arviointien ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Käyttöönoton aloituksessa ole yhteydessä mervi.kivisto@hyvaks.fi

4. Kotihoidon myöntämisen perusteet ja sisältökuvaus

Kotihoitoa toteutetaan asiakkaan luona tehtävin kotikäynnein asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Seuraavissa kappaleissa on kuvattu esimerkinomaisesti keskeisimpiä kotihoidon sisältöjä. Luettelo ei ole kattava, koska palvelun sisältö muodostuu asiakaskohtaisen palvelutarpeen mukaisesti.

Asiakkaan palveluntarvetta arvioidaan jatkuvasti ja kotihoidon käyntien määrää ja palveluaikaa voidaan lisätä tai vähentää asiakkaan toimintakyvyn ja hoidon tarpeen mukaan. Tällöin selvitetään myös läheisten, muiden asiakkaan hoitoon liittyvien tahojen ja palveluntuottajien mahdollisuudet tukea asiakkaan kotona pärjäämistä.

Säännöllistä kotihoitoa myönnetään:

- henkilölle, jonka hoivan ja huolenpidon tarve on jatkuvaa ja päivittäistä tai useamman kerran viikossa tapahtuvaa ja hoidon toteuttaminen edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön osaamista

- kotona tai erilaisissa kotona asumisen muodoissa asuville henkilöille, joilla on jatkuva tuen tarve ja joiden toimintakyky on jostain syystä alentunut tai kokonaan heikentynyt.
- Henkilöille, joiden palvelutarve on ensisijaisesti RAI arvioinnissa kohtalaista (MAPLe 3), suurta (MAPLe 4) vai erittäin suurta (MAPLe 5) ja/tai MMSE on alle 22 ja/tai asiakkaalla on vammaisuuden mukanaan tuomaa toimintakyvyn rajoitetta ja/tai päihteiden käytön mukanaan tuomaa vaikeutta ja/tai psyykkistä oireilua.
- henkilölle, joka tarvitsee sairaanhoidollista apua, mutta ei fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakykynsä rajoittuneisuuden vuoksi kykene joko itsenäisesti tai saattajan avustamana käyttämään terveyskeskuksen palveluja
- yöaikaan (klo 21-07) tapahtuvaa säännöllistä kotihoitoa myönnetään asiakkaan yksilöllisen hoidollisen tarpeen ja suunnitelman mukaan (arvioitava säännöllisesti). Yöaikaan tapahtuvan säännöllisen kotihoidon käynnit sisältävät mm. asentohoidon, wc- käynnin/vaipanvaihdon, aikakriittisen lääkehoidon ja/tai saattohoidon.

4.1 Kotihoidon tehtävät:

Kotihoidossa asiakkaan **perustarpeisiin** liittyvät avustavat tehtävät:

Asiakkaan ohjaaminen ja/tai avustaminen päivittäisissä toiminnoissa, kuten henkilökohtainen hygienia (hampaiden ja hiusten pesu, ihon hoito, kynsien leikkaaminen, peseytyminen, parran ajo, hiusten harjaus, kuulolaitteen puhdistus) sekä wc-toimet ja pukeutuminen.

Asiakkaan säännöllisestä, terveellisestä ja monipuolisesta ravitsemuksesta huolehtiminen, sekä ravitsemustilan arviointi. Riittävästä nesteytyksestä huolehtiminen aamu-, ilta- ja välipalojen valmistuksessa ohjaaminen ja/tai avustaminen. Tarvittaessa jääkaapin sisällön tarkistaminen, valmiin aterian lämmityksessä ohjaaminen ja/tai avustaminen edellyttää mikroaaltouunin hankintaa. Henkilökohtainen avustaminen ruokailussa, esim. syöttäminen ja saattaminen ruokasaliin yhteisöllisessä asumisessa. Pöytiin tarjoilu ja muu oheistoiminta yhteisessä ruokailutilassa sisältyy palveluntuottajan ateriapaketin hintaan. Ateriapalveluasiakkaan ateriatilauksessa tai kauppatilauksessa avustaminen.

Terveystilan ja yleistilanteen seuranta tarpeenmukainen hoito ja hoitoonohjaus liikkumisessa ja tarvittavien apuvälineiden hankinnassa ohjaaminen ja/tai

avustaminen harjoitusohjelman / kotikuntoutusohjelman suorittamisessa ohjaaminen.

4.2 Yöaikaan myönnettävän kotihoidon sisältö:

- asentohoito
- wc-käynti/vaipan vaihdossa avustaminen
- aikakriittisestä lääkehoidosta huolehtiminen
- kotihoidon asiakas, joka tarvitsee yökäynnin terveydentilan ja voinnin seurannan vuoksi (esim. kaatuminen, GM-mittaus, kommoitioseuranta)
- elämän loppuvaiheen hoidon käyntien sisältö määritellään yhdessä asiakkaan omaisten ja muiden asiantuntijatahojen kanssa. Säännöllisen kotihoidon palvelusetelillä ei voida turvata hoitajan jatkuvaa läsnäoloa.
- omaishoitajan avun turvin asuvalle henkilölle, jonka omainen on tilapäisesti poissa kotoa
- Yöhoidon tarvetta arvioidaan 3 vuorokauden ajan henkilölle, joka on kotiutunut sairaalasta ja hoitajien arvion mukaan tarvitsee öisin terveydentilan ja voinnin seurantaa (esim. epäily siitä, että asiakas ei osaa hälyttää apua turvapuhelimella).

4.3 Kotihoidon asiakkaan lääke- ja sairaanhoidolliset tehtävät:

- terveydentilan ja voinnin seuranta, asiakkaan sairauteen liittyvät seurannat (esim. verenpaineen ja painon seuranta) sekä tarvittavista säännöllisistä jatkokoseurannoista huolehtiminen (eivät yksin ole kotihoidon aloittamisen perustana)
- lääkehoidon toteuttaminen ja lääkehoidon vaikutusten havainnointi ja seuranta sekä arviointi lääkehoitosuunnitelman mukaisesti
- jos omaiset jakavat asiakkaan lääkkeitä lääkehoidon vastuu on tällöin omaisilla, ei kotihoidolla
- lääketilaukset annosjakelua varten
- Jos hoito- ja palvelusuunnitelmassa on sovittu, että kotihoito huolehtii lääkehoidosta, on lääkehoito täysin kotihoidon vastuulla. Tämä tarkoittaa lääkkeiden jakoa dosettiin, annosjakelun järjestämistä tai lääkeautomaatin täyttämistä. Reseptien uusinta ja tarvittaessa yhteydenotot ja ajanvaraus asiakkaan lääkäriin.
- injektioiden antaminen
- Iv -lääkityksen tai -nesteytyksen antaminen lääkärin ohjeiden mukaisesti kotisairaalan ollessa mukana hoidossa

- verikokeiden ottaminen (vain säännöllisen kotihoidon asiakkaat)
- Marevan annostuksen määrittely
- kipupumppujen asentaminen, kotisairaalan mukana ollessa
- haavahoidot lääkärin tai haavanhoitajan/sairaanhoitajan ohjeiden mukaan
- katetroinnit ja avannehoidot
- asiakkaalla on mahdollisuus saada saattohoitoa kotiin. Saattohoidon järjestäminen arvioidaan yksilöllisesti asiakasohjauksessa
- hoito- ja palvelusuunnitelmassa kuvataan eri yhteistyötahojen roolit sekä läheisen rooli ja osuus asiakkaan saattohoidon toteuttamisessa
- muistitesti, depressiotestin ja muiden hoidon toteuttamista edellyttävien testien tekeminen. Asianmukaisten jatkotutkimusten selvittely ja seurannasta huolehtiminen
- hoitotarvikkeiden ja -välineiden hankinta tai hankinnassa ohjaaminen ja/tai avustaminen

4.4 Kotihoidon asiakkuuteen liittyvät kodinhoidolliset tehtävät

Avuntarve vain kodinhoidollisissa tehtävissä ei täytä kotihoidon aloittamisen edellytyksiä. Ensisijaisesti kodinhoidolliset tehtävät tehdään asiakasta ohjaamalla ja kuntouttamalla niiden tekemiseen itsenäisesti, lähipiirin tuella tai yksityisen palveluntuottajan avulla. Itsenäinen tekeminen ylläpitää toimintakykyä ja lisää mahdollisuuksia osallistua normaaliin elämään.

- kodin yleissiisteydestä huolehtiminen, roskien vieni, näkyvien roskien siistiminen, eritteiden ja tahrojen siistiminen, vuoteen sijaus ja lakanoiden vaihto, tiskaus, pöytäpintojen pyyhkiminen, jääkaapin ja mikroaaltouunin siisteydestä huolehtiminen (omaiset ja vieraat huolehtivat omista tiskeistään)
- wc:n siisteydestä huolehtiminen sekä portatiivin tyhjennys ja pesu
- asiakkaan avustaminen ja neuvonta perussiivouksen hankkimiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta.
- vaatehuollossa (pyykinpesu, ripustaminen, viikkaaminen) avustaminen kotihoidon käynnin yhteydessä (asiakkaan tai hänen asioiden hoitajan suostumuksella voidaan kodinhoitokoneet jättää päälle seuraavaan käyntiin asti). Muuten asiakkaan pyykki toimitetaan pesulaan. Silittäminen ja mankelointi eivät kuulu (välttämättömiin) kodinhoidollisiin tehtäviin.

4.5 Kotihoidon asiakkaan turvallisesta ympäristöstä huolehtiminen

- psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen turvallisuuden arviointi ja edistäminen
- elinympäristön turvallisuudesta sekä toimivuudesta /esteettömyydestä huolehtiminen ja tarvittaessa yhteydenotto asiantuntijatahoon (lumenluonti siltä osin, kun se on välttämätöntä työntekijän liikkumisen turvaamiseksi), asiakkaalla/ omaisilla on velvollisuus huolehtia kulkuväylien kunnosta ja hiekoituksesta. Postin haku harkinnan mukaan. Asiakas/ omaiset huolehtivat palovaroittimen toimivuudesta. Kodin puulämmitys tulee toteuttaa ensisijaisesti asiakkaan itsensä tai omaisten toimesta.
- tekniikan hyödyntäminen turvallisen ympäristön tukena (apuvälineet, turvapuhelin, turvakamera, oivhälytin, liesivahti jne.).

4.6 Muut tehtävät

- ohjaus ja neuvonta
- asiointiavun järjestäminen
- etuuksien, tukien ja edunvalvonnan hakemisessa avustaminen
- avustaminen välttämättömien vaatteiden hankinnassa silloin, kun sitä ei ole mahdollista muutoin järjestää
- avustaminen pyykkihuollon hankinnassa
- asiointiavun (esim. lääkärissäkäynnit) järjestämisessä avustaminen omaisten, vapaaehtoisten tai yksityisten ostopalvelujen avulla sekä yhteistyötoimien tiedottaminen
- ympärivuorokautisen asumisen tarpeen arviointi yhdessä palveluohjauksen, asiakkaan / omaisen kanssa, kun kotihoidon käynnit eivät enää takaa asiakkaan turvallista ja riittävää hoitoa omassa kodissa

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen sekä henkilöstön riittävyyden turvaaminen

Kotihoidon henkilöstörakenteen suunnittelussa on noudatettava lakia sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005), lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) sekä terveydenhuollon

ammattihenkilöistä annettua lakia (559/1994) ja asetusta (564/1994) siten, että asiakas- ja potilasturvallisuus ei missään tilanteessa vaarannu.

Henkilöstön määrää ja mitoitusta laskettaessa noudatetaan ikäihmisten palvelujen laatusuosituksista (STM 2017:6) Kotihoidon henkilöstön vähimmäistarve määräytyy iäkkäille myönnettyjen palvelujen (tunteina) toteuttamiseen tarvittavina henkilöstön välittömään asiakastyöhön käytettävissä olevana työaikana (tunteina). Sosiaalihuoltolaki (SHL 49§) ohjaa henkilöstön riittävyyden turvaamista.

Palveluntuottajan tulee rekisteröinnin yhteydessä toimintasuunnitelmassaan kuvata, millaista kotihoidon palvelua yritys tuottaa ja kuinka yritys tuottaa asiakkaiden terveydenhuollon ja sairaanhoidon palvelut. Kuvauksessa tulee huomioida sosiaalihuoltolain 19 a §:n 1 momentin mukainen määrittely.

Kotihoitoon (Shl 19§ 1 mom.) kuuluu asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen:

- 1) hoito ja huolenpito;
- 2) toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta;
- 3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu henkilön suoriutumista tukeva toiminta;
- 4) terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoito.

Palveluntuottajan henkilökunnalta edellytetään samantasoista osaamista kuin Keski-Suomen hyvinvointialueen kotihoidon henkilöstöltä. Kotihoitoa, kohdat 1-3, voi tuottaa työntekijät, joilla on lähihoitajan tutkinto. Mikäli palveluntuottaja tuottaa myös 1 momentin 4 kohdan mukaista kotisairaanhoitoa, tulee palveluntuottajan hakea aluehallintovirastolta terveydenhuollon lupa kotisairaanhoidon tuottamiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialue edellyttää, että kaikissa kotihoidon palvelua tuottavissa toimintayksiköissä on käytettävissä vähintään yksi sairaanhoitaja/terveydenhoitaja/kätilö, joka vastaa lääkehoidon kokonaisuuden toteuttamisesta ja yksikön sairaanhoidollisista tehtävistä. Tätä edellytetään, vaikka palveluntuottaja tuottaisi vain sosiaalihuoltolain 19 a §:n 1 momentin kohtien 1-3 mukaista kotihoidon palvelua, joka sinällään on sosiaalihuollon palvelu. Palveluntuottajan on kuvattava Palse.fi-portaalin hakemukselle millä tavalla vähintään yksi terveydenhuollon ammattihenkilö on yrityksen käytettävissä säännöllisen kotihoidon palvelusetelipalvelun tuottamisessa.

Palveluntuottajan tulee ylläpitää henkilöstönsä ammattitaitoa kaikkien palveluiden tuottamiseen osallistuvien ammattiryhmien osalta. Henkilöstöllä on oltava kotihoidossa tarvittavaa monipuolista osaamista sekä erityisesti tietoa asiakkaiden

toimintakyvystä ja toimintakykyä ylläpitävistä työtavoista. palveluntuottaja vastaa siitä, että henkilökunta sijaisia myöten täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon tarpeen edellyttämällä tasolla ja henkilökunta sitoutuu yhteistyöhön asiakkaan, omaisten / läheisten kanssa.

Palveluntuottajan tulee noudattaa henkilökunnan (myös työharjoittelussa tai opetusjaksolla olevien) osalta tartuntatautilain (1227/2016) mukaista rokotussuojaa.

Palvelun tuottamiseen osallistuvalla henkilökunnalla tulee olla tehtävän edellyttämä riittävä suomen kielen kirjallinen ja suullinen taito. Hoitotehtävissä toimivan työntekijän on pystyttävä asioimaan asiakkaiden ja tilaajan kanssa sujuvasti suomen kielellä sekä hallittava tarvittava ammattisanasto suomeksi.

Lääkehoito on terveydenhuollon toimintaa, jota toteutetaan lääkehoidon koulutuksen saaneiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimesta ja vastuulla. palveluntuottaja varmistaa henkilöstönsä lääkehoidon osaamisen; henkilöstöllä tulee olla ajantasaiset samanlaiset lääkehoidon luvat ja lääkehoidon toteuttamisen taidot, mitä edellytetään hyvinvointialueen soteammattihenkilöiltä, joilla on vähintään lähihoitajakoulutuksen tasoinen lääkehoidon koulutus + lupakäytännöt (ei hoiva-avustajat). Lääkehoidon toteuttamista ohjaa STM:n Turvallinen lääkehoito, Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen (2021:6). Jokaisessa työvuorossa yksikön lääkehoidosta vastaa lääkeluvan omaava lähihoitaja tai sairaanhoitaja.

Kotihoidon henkilöstöllä tulee olla myös muu hoitotyön tehtäviin tarvittava koulutus pohja ja varmennettu käytännön osaaminen (mm. erilaiset injektiot, katetrointi). Jos palveluntuottaja ottaa veri- ja muita laboratorionäytteitä, palveluntuottaja huolehtii siitä, että hoitohenkilöstöllä on valmiudet ja riittävä osaaminen veri- ja muiden laboratorionäytteiden asianmukaisesti ottamiseen. Lähihoitajilla täytyy olla tätä varten lisäkoulutus ja näytöt osaamisesta. Lisäksi heillä tulee olla lääkärin myöntämä kirjallinen lupa verinäytteiden ottamiseen.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että henkilöstö suunnitelmallisesti torjuu infektioita osana asiakkaiden hoitoon liittyvää asiakas-/potilasturvallisuutta ja henkilöstöllä on tarvittava tartuntatautilain mukainen suojaus. palvelutuotantoon osallistuvalla henkilöstöllä tulee olla voimassa oleva ensiapukoulutus ja hygieniapassi.

Palveluntuottajan henkilöstön tulee noudattaa Keski-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden antamia toimintaohjeita ja turvallisuusmääräyksiä.

Palveluntuottajan tulee huolehtia henkilöstönsä riittävästä sijaistuksesta ja muista järjestelyistä vuosilomien, sairauslomien ja muiden vapaajaksojen aikana. Hoitoon ja muuhun asiakastyöhön osallistuvan työntekijän tulee olla henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan asiakaspalveluun soveltuva, tehtävänsä hyvin perehdytetty ja luotettava. Hänellä tulee olla hyvät asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustaidot sekä valmius eri kulttuuritaustaisten ja vammaisten asiakkaiden kohtaamiseen. Kelpoisuusvaatimukset täyttäviä opiskelijoita voi olla kerrallaan enintään 20 % hoitotehtävissä toimivista työntekijöistä.

5.1 Säännöllisen kotihoidon palveluntuottajan vastuuhenkilöä koskevat vaatimukset

Säännöllisen kotihoidon toimintayksikössä tulee olla nimetty vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että kotihoidon palvelu täyttää laissa, asetuksissa ja määräyksissä asetetut vaatimukset. Yhdelle vastuuhenkilölle määritellyn toiminta-alueen, palveluiden tai henkilökunnan määrän tulee olla sellainen, että vastuuhenkilö voi tosiasiallisesti vastata toiminnan laadusta ja asiakasturvallisuudesta.

Vastuuhenkilöltä edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa, alan tuntemusta ja riittävää johtamistaitoa; sotealan korkeakoulututkinto, alan tuntemusta ja työkokemusta sekä 2 vuoden esihenkilötyökokemus tai 25 op johtamisopintoja .

Edellä mainittu vastuuhenkilöä koskeva soveltuvan korkeakoulututkinnon edellytys on pääsääntö vastuuhenkilönä toimimiseksi. Edellytyksestä voidaan poiketa pienimuotoisten kotihoitoyritysten kohdalla, joiden vastuuhenkilönä voi toimia myös lähihoitaja. Tällöin yksikössä voi työskennellä lähtökohtaisesti enintään kolme työntekijää vastuuhenkilö mukaan lukien. (Aluehallintovirastot / Valvira, ohjeistus)

5.2 Henkilöstön pätevyyden ja rikostaustan selvittäminen

Kotihoidon henkilökunnan koulutusvaatimuksena on sairaanhoitaja (AMK) /terveydenhoitaja (AMK) tai aiempi vastaava opistoasteen koulutus, perus- tai lähihoitaja, joilla suuntautuminen ensisijaisesti joko sairaanhoidon- ja huolenpidon, ensihoidon, kuntoutuksen tai vanhustyön opintoihin. Moniammatillisessa henkilöstössä voi työskennellä myös sosionomeja, geronomeja, fysioterapeutteja,

kuntoutuksenohjaajia ja toimintaterapeutteja. Kotihoidon välittömästä asiakastyöstä voi vastata myös hoiva-avustaja silloin, kun heidän osaamisensa vastaa asiakkaiden hoidon tarvetta ja asiakkaille myönnettyjä palveluja.

Rekrytoidessaan terveyden- ja sosiaalihuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä ammattihenkilöiden keskusrekisteristä. Myös sijaisilta edellytetään riittävää sosiaali- ja/tai terveysalan koulutusta. Henkilöstöllä tulee olla voimassa olevat työsopimukset. Palveluntuottaja järjestää lakisääteiset työterveyspalvelut ja huolehtii henkilöstöstä ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä.

Palveluntuottaja noudattaa lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) säännöksiä. Palveluntuottaja selvittää alaikäisten kanssa työskentelevien rikostaustan ja merkitsee uuden työntekijän rikostaustan selvittämisen ajankohdan ja suorittajan nimen muistioon, johon Keski-Suomen hyvinvointialueella on oikeus tutustua siihen pyytäessä.

5.3 Palveluntuottajan toimitiloja koskevat vaatimukset

Palveluntuottaja tuottaa kotihoidon palvelua Keski-Suomen hyvinvointialueen alueella ja sen toimitilat ovat Keski-Suomessa.

5.4 Henkilöstön riittävyyden turvaaminen

Kotihoitoon kuuluvat kotikäynnit sekä niitä toteuttavien työntekijöiden päivittäiset työtehtävät ja työajat on suunniteltava niin, että asiakas saa palvelua sen tuntimäärän, joka hänelle kuuluu palvelua koskevan päätöksen tai sopimuksen mukaan. Palveluntuottajan vastuuhenkilön on reagoitava välittömästi työvoiman vajeeseen käytettävissään olevin keinoin (SHL 46 b§, 49 b§). Henkilöstön riittävyyden varmistamista painotetaan omavalvonnassa sekä toimintayksikön johtajan tehtävänä (Shl 46a §, 47§). Palveluntuottajan tulee omavalvonnallisesti ilmoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueen valvonnasta vastaaville, mikäli asiakkaiden saama palvelu vaarantuu/heikentyy henkilöstön puuttumisen vuoksi.

6. Myönnettävät palvelusetelituotteet ja niiden arvot

Palvelusetelille on määritelty lähtötuntihinta, johon lasketaan lisäksi työaikalaiset tuntiluokkakokoisesti. Työaikalaisien kertoimet on määritelty kappaleessa 6.1. Työaikalaisäkertoimet ovat erisuuruiset ympärivuorokautisessa ja päiväsaikaisessa kotihoidon palvelusetelissä. Asiakkaalle myönnettävä palvelusetelituote määräytyy asiakkaalle myönnetyn tuntimäärän perusteella. Kilometrikorvaukset sisältyvät kunkin palvelusetelituotteen arvoon, eikä niitä laskuteta erikseen.

Palveluntuottajan tulee merkitä hakemukselleen tarjoaako palveluntuottaja päiväaikaisen kotihoidon palveluseteliä, ympärivuorokautisen kotihoidon palveluseteliä vai molempia. Palveluntuottajan tulee tarjota kaikkien tuntiluokkien mukaisia palvelusetelituotteita, ja merkitä ne hakemukselle tarjottaviksi palveluiksi. Tuottaja pystyy tuottamaan ja laskuttamaan vain sellaisia setelituotteita, joihin yritys on hyväksytty tuottajaksi. Tuottaja voi ilmoittaa perushinnan kohdalle palvelusetelin arvoa suuremman hinnan, mutta **tuntiluokkien hinnat tulee muodostaa perushinnasta tässä sääntökirjassa ilmoitettujen työaikalaisäkertoimien mukaisesti.**

6.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Tuntiluokkien mukaisesti muodostetut palvelusetelituotteet muodostetut palvelusetelituotteet ovat seuraavat:

Kotihoito klo 07-21, myönnetty 0-5h
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 5-15h
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 15-22h
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 22-30h
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 30-37h
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 37+h

Kotihoito koko vrk, myönnetty 0-5h
Kotihoito koko vrk, myönnetty 5-15h
Kotihoito koko vrk, myönnetty 15-22h

Kotihoito koko vrk, myönnetty 22-30h
Kotihoito koko vrk, myönnetty 30-37h
Kotihoito koko vrk, myönnetty 37+h

Käytettävät työaikaliskertoimet ovat seuraavat:

	Päiväaikaisen kotihoidon palvelusetelin työaikaliskertoimet	Ympäri vuorokautisen kotihoidon palvelusetelin työaikaliskertoimet
0-5h	1,00	1,00
5-15h	1,04	1,08
15-22 h	1,07	1,11
22-30h	1,09	1,13
30-37h	1,15	1,16
37+h	1,19	1,20

6.2 Palvelusetelituotteiden arvot

Säännöllinen kotihoito, päiväaikainen klo 07-21	
Asiakkaalle myönnetyt tunnit	Palvelusetelin arvo
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 0-5h	41,92 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 5-15h	43,60 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 15-22h	44,85 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 22-30h	45,69 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 30-37h	48,21 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 37+h	49,88 €

Säännöllinen kotihoito, ympärivuorokautinen	
Asiakkaalle myönnetyt tunnit	Palvelusetelin arvo
Kotihoito koko vrk, myönnetty 0-5h	41,92 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 5-15h	45,27 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 15-22h	46,53 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 22-30h	47,37 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 30-37h	48,63 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 37+h	50,30 €

6.3 Asiakkaan tulosidonnainen omavastuuosuus

Asiakkaan tulosidonnainen omavastuuosuus lasketaan samalla tapaa kuin Keski-Suomen hyvinvointialueen omassa tuotannossa. Asiakkaan bruttotuloista vähennetään kotihoidon asiakasmaksutaulukon mukainen määrä, ja jäljelle jäävä euro-määrä kerrotaan asiakasmaksun prosenttiosuudella, jonka suuruus määräytyy asiakkaalle myönnettyjen tuntien perusteella. Mikäli tämä kuukausittainen omavastuuosuus kuitenkin ylittäisi palvelun kuukausittaisen hinnan, lasketaan omavastuuosuus oman tuotannon laskennallisen ylärajan perusteella. Toisaalta mikäli asiakkaalla on pienemmät tulot kuin asiakasmaksutaulukon maksuttomuuden yläraja on, ei omavastuuta synny.

Palvelusetelin arvo lasketaan vähentämällä tunti hinnasta (mukana työaikalisät) omavastuuosuuden tuntikohtainen määrä. Mikäli omavastuuosuus on kuitenkin suurempi kuin tuntihinta, palvelusetelin arvoksi tulee minimituntihinta, joka on 1€/h. Tämä mahdollistaa palvelusetelin myöntämisen myös suurituloisille asiakkaille.

Mikäli Keski-Suomen hyvinvointialue tuottaa päiväaikaisen kotihoidon palveluseteliasiakkaalle tarvittavan yöhoidon, Keski-Suomen hyvinvointialue laskuttaa asiakkaalta asiakasmaksun yöhoidon osalta. Tämä ei nosta asiakkaan kokonaiskustannuksia.

6.3 Palvelusetelin ja omavastuun maksaminen palveluntuottajalle

Asiakas maksaa aina palveluntuottajalle tulosidonnaisen omavastuuosuuden, joka on sama kuin Keski-Suomen hyvinvointialueen kotihoidosta perittävä

kuukausimaksu. Jos asiakas on valinnut palveluntuottajan, jolla on kalliimpi tunti-hinta kuin sosiaali- ja terveystalokunnan vahvistama tuntihinta, asiakkaan tulosi-donnaiseen omavastuuosuuteen lisätään palveluntuottajan ilmoittaman tuntihin-nan ja palvelusetelin arvon välinen erotus.

Palveluntuottaja ja Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakasohjaaja sekä asiakas ja omaiset/asioidenhoitaja tapaavat tarvittaessa tai asiakkaan hoidon tarpeen muuttuessa oleellisesti. **Asiakas/omainen/palveluntuottaja veloitetaan ole-maan yhteydessä palvelusetelin myöntäjään heti, kun asiakkaan palvelutar-peessa ilmenee muutoksia tai hoito keskeytyy.**

Lähtökohtaisesti palveluseteliä ei makseta takautuvasti palveluntuottajalle. Pal-velusetelin arvo määräytyy kalenterikuukauden todellisen toteutuneen hoitoajan mukaan. Jos asiakkaan hoitoaika vaihtelee kuukausittain, palvelusetelin arvoa määrätessä käytetään asiakasmaksulain 10 e §:n mukaista maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Liikaa maksettu palveluseteli peri-tään takaisin. Jos asiakas jättää maksamatta palveluntuottajan laskun, palvelun-tuottaja huolehtii itse maksuneuvotteluista sekä mahdollisesta perinnästä. Keski-Suomen hyvinvointialue ei vastaa asiakkaan mahdollisesti maksamatta jääneistä asiakasmaksuosuuksista.

6.4 Maksun alennukset asiakkaalle

Palvelusetelin arvoa on korotettava, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeen-tulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Käytännössä asiakas voi hakea tulosidonnaiseen omavastuuosuuteensa maksunalennusta kuten Keski-Suomen hyvinvointialueen Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen asiakasmaksujen yleiset periaatteissa on kuvattu.

Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on tehtävä päätös. Mikäli asiakas on valinnut palveluntuottajan, jonka tuntihinta on korkeampi kuin palvelu-setelin tuntihinta (eli muodostuu omavastuuosuutta), asiakas maksaa tuntihinnan erotuksen omavastuuosuutena palveluntuottajalle, vaikka tulosidonnaiseen oma-vastuuosuuteen olisi myönnetty maksun alennus. Mikäli asiakkaan maksunalen-nus koskee koko tulosidonnaista omavastuuosuutta Keski-Suomen hyvinvointi-alue maksaa tulosidonnaisen omavastuuosuuden palveluntuottajalle lisäämällä sen palvelusetelin arvoon (mikäli tuottajan tuntihinta on sama kuin palvelusetelin arvo, asiakkaalle ei tule tässä tapauksessa maksettavaa). Maksun alennus voi olla

myös osittainen. Asiakkaalle myönnetty kotihoidonmaksunalennuksen osuus lisätään setelin arvoon. Tarvittaessa palveluntuottaja on velvollinen palauttamaan tulosidonnaisen omavastuuosuuden asiakkaalle, jos asiakkaan taloudellinen tilanne sen vaatii. Takautuvasta maksunalennuksesta tehdään erillinen laskutettava lisärivi Palse.fi-portaaliin.

6.5 Asiakkaalle maksuton palveluseteli

Kotihoito on maksutonta vammaispalvelun asiakkaalle, jolla on myönteinen henkilökohtaisen avun päätös ja henkilökohtainen apu on myönnetty myös kotihoitona. Tällöin Keski-Suomen hyvinvointialue maksaa koko palvelusetelin arvon palveluntuottajalle, eikä vammaispalvelun asiakkaalle tule omavastuuosuutta maksettavaksi. Kotihoidon käynnit ovat maksuttomia rintamaveteraaneille ja so-
tainvalideille, joiden haaita-aste on ≥ 10 . Keski-Suomen hyvinvointialue maksaa palvelusetelin koko arvon palveluntuottajalle.

6.6 Matkakorvausten määräytyminen

Matkakorvaus on sisälletty palvelusetelin tuntihintaan. Asiakkaalta palveluntuottaja ei saa periä erillisiä matkakorvauksia säännöllisen kotihoidon palvelusetelissä.

7. Palse.fi-portaali

7.1 Tapahtumakirjausten tekeminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja tekee tapahtumakirjaukset Palse.fi portaaliin portaalissa olevien ohjeiden mukaisesti. Tapahtumakirjaukset tehdään kuukausittain jälkikäteen. Palveluntuottaja voi tehdä kuluneen kuukauden tapahtumakirjauksen seuraavan kuukauden alussa sen jälkeen, kun asiakasohjaus on tarkastanut asiakkaan palvelusetelin arvon toteuman perusteella. Tapahtumakirjauksen tekeminen on on edellytyksenä laskutusaineiston muodostamiselle.

7.2 Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Tuottaja laskuttaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta kuukausittain jälkikäteen Palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa Palse.fi

portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää Keski-Suomen hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä. Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Kun asiakas vaihtaa palveluntuottajaa ja asiakkaan luona käydään yhtä aikaa muutaman hoitotunnin verran saattaen vaihtaen, tehdään uudelle tuottajalle lisärivi Palseen laskuttamista varten.

8. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Keski-Suomen hyvinvointialueelle viivytyksettä asiakkaan sairaalaan joutumisesta tai muusta laskutukseen vaikuttavista asioista. Asiakkaan sairaalaan lähtö- ja paluupäiviltä palveluntuottaja laskuttaa asiakasta (omavastuuosuus) ja Keski-Suomen hyvinvointialuetta, mikäli palveluntuottaja on tehnyt asiakkaan luokse käynnin kyseisenä päivänä. Asiakas ja palveluntuottaja laativat palvelun alussa palvelusopimuksen, jossa on kirjattuna ja läpi käytynä perutusehdot asiakkaan perussa kotihoidon käynnin.

Tulosidonnainen omavastuuosuus peritään asiakkaasta johtuvissa tilapäisissä poissaoloissa päiviltä 1-5, ja yli 5 vuorokautta ylittäviltä päiviltä tulosidonnaista omavastuuosuutta ei peritä. Poissaolopäiviltä ei voida periä palvelusetelin arvoa. Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain asiakkaan kuukausimaksua (eli tulosidonnaista omavastuuosuutta) määrättäessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Mikäli kotona annettava palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

Pariskunnilla on Palse.fi portaalissa nähtävillä perheen kokonaishoitoajalla yhteinen päätös. Jos pariskunnalla on molemmilla kotihoidon käynnit ja toinen heistä joutuu sairaalaan, tarkistetaan päätös kotiin jäävän asiakkaan hoitoajan mukaan. Kotiin jäävän asiakkaan omavastuuosuus tarkentuu hänen hoitoaikansa mukaan. Palvelusetelin arvo määräytyy tilaajan käytössä olevan laskentataulukon perusteella. Laskentataulukko laskee asiakaskohtaisesti (€/h/kk) palvelusetelin arvon sekä asiakkaan tulosidonnaisen omavastuuosuuden.

Palvelusetelijärjestelmässä asiakkaalle myönnetään hoidon tarpeen mukaan hoitotunnit kuukaudessa. Laskentataulukon antama palvelusetelinarvo (€/h/kk) kirjataan päätökselle. Mikäli asiakkaan tulosidonnainen omavastuuosuus määräytyy laskennallisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen oman tuotannon ylärajan perusteella (€/h tarkentuu vuosittain), palveluntuottaja laskuttaa asiakkaalta tulosidonnaisen omavastuuosuuden toteutuneiden hoitotuntien mukaan kuukaudessa.

Tarkemmat tiedot löytyvät Palse.fi-portaalista palvelusetelipäätöksen lisätieto – kentästä

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Tietojärjestelmävaatimukset, kustannukset ja kirjaaminen

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelituottajalta vaaditaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-potilastietojärjestelmän käyttöönotto sen mukaisesti, mitä järjestelmää asiakkaan hoidossa käytetään. Palveluntuottaja sitoutuu hankkimaan Keski-Suomen hyvinvointialueen tietohallinnon vaatimusten mukaiset tietokoneet. Palveluntuottaja asentaa koneille tarvittavat sovellukset järjestäjän tietohallinnon ohjeiden mukaisesti. Järjestelmiä käytetään hyvinvointialueen virtuaalisovelluksen avulla. Mediatri ja Pegasos-alueilla palveluntuottajat voivat sovitusti kirjata järjestäjän osoittamalla olemassa olevilla laitteilla. Jokaista kymmentä (10) hoitohenkilökuntaan kuuluvaa kohden tulee olla vähintään yksi tietokone, johon Lifecare/Mediatri/Pegasos-yhteys voidaan muodostaa. Järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytössä noudatetaan hyvinvointialueen erikseen antamia ohjeita. Hyvinvointialue ei laskuta tuottajia järjestäjän asiakas- ja potilastietojärjestelmien käytöstä ajalla 1.4.-31.12.2023. Vuoden 2024 osalta järjestelmien lisenssimaksu ilmoitetaan loppuvuodesta 2023. Keski-Suomen hyvinvointialue pidättää oikeudet hinnan muutoksiin.

Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää palveluntuottajan työntekijöille asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöön liittyvän koulutuksen palvelun alkaessa. Palveluntuottajan työntekijöiden tulee osallistua jatkossa Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestämiin/osoittamiin asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskeviin koulutuksiin, joista ilmoitetaan aina erikseen. Muusta koulutuksesta vastaa palveluntuottaja. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilökuntansa riittävästä hoitotyön kirjaamiseen sekä tietojärjestelmiin liittyvästä osaamisesta ja kouluttamisesta.

Palveluntuottaja kirjaa hoitotyöhön liittyvät asiakastiedot ja työsuoritteet Keski-Suomen hyvinvointialue asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Asiakastyön kirjaaminen tehdään Keski-Suomen hyvinvointialue ikääntyneiden palveluiden kirjaimisohjetta ja lainsäädännön vaatimuksia noudattaen. Palveluntuottaja noudattaa tilaajan asiakas- ja potilastietojärjestelmään liittyviä tietoturva-, turvallisuus- ja käyttöehtoja. Myös asiakaskäynnillä eri palveluihin kulunut aika ja käynnin tarkka alkamis- ja loppuaika tilastoidaan Lifecare/Mediatri/Pegasos-järjestelmään. Kirjaaminen sisältää myös HILMO-kirjaukset. Palse.fi portaaliin tapahtumakirjaukset

tehdään jokaisen kuukauden lopussa yhdellä toteumarivin kirjauksella seuraavan kuukauden alussa. Asiakas/asioidenhoitaja voi katsoa raportin/yhteenvedon palveluntuottajan käyntiajoista Palse.fi:stä esimerkiksi suomi.fi palvelun kautta tunnistautumalla.

9.2 Henkilöstöä koskeva lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus

Kotihoitoa toteuttava henkilöstö on tietoinen, että palveluntuottajan kaikilla työntekijöillä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus kunnan sosiaaliviranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Lisäksi työntekijä on velvollinen mahdollisen rikosepäilyn perusteella tekemään ilmoituksen poliisille lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaisesti. Henkilöstö on tietoinen, että ennen lapsen syntymää 25 §:n mukaisten ilmoitusvelvollisten on tehtävä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus (LsL 25 c §), jos on perusteltua syytä epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

Vastuu ilmoituksen tekemisestä on huolen havainneella työntekijällä, mutta hänellä on aina mahdollisuus keskustella tilanteesta asiakasohjaajan kanssa. Työntekijän on myös mahdollista tehdä sosiaalihuoltolain 34 §:n mukainen yhteydenotto yhdessä asiakkaan kanssa, jotta perheen tuen tarve arvioitaisiin.

9.3 Henkilöstöä koskeva sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukainen ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajina toimivien henkilöiden on toimitettava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut toteutetaan laadukkaasti. Henkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävässään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. (8.7.2022/589) Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on sisällytettävä

omavalvontasuunnitelmaan. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena. (8.7.2022/589)

9.4 Laadunhallinta, raportointi ja valvonta

Palveluntuottajan toimiva omavalvonta on keskeisin ja tärkein palvelun laatuun vaikuttava tekijä.

Kotihoidon yksiköllä tulee olla laadittu omavalvontasuunnitelma (<https://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-valvonta/omavalvonta>), joka tulee olla ajan tasalla ja omavalvonnasta vastaava henkilö on nimetty siten kuin laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) edellyttää. Omavalvontasuunnitelma on pidettävä julkisesti nähtävänä, sen toteutumista on seurattava säännöllisesti ja toimintaa on kehitettävä asiakkailta sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.

Omavalvonta perustuu toimintayksikössä toteutettavaan riskienhallintaan, jossa palveluprosesseja arvioidaan laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta. Palveluntuottajan tulee seurata palvelunsa laatua hoitotyöhön liittyvien poikkeamien (asiakkaiden hoitoon liittyvät haittatapahtumat, esim. lääkehoitoon ja tapaturmiin liittyvät) dokumentoinnin ja niiden säännöllisen käsittelyn sekä asiakaspalautejärjestelmän avulla. Palvelun sisällön osalta huomioidaan ja hyödynnetään yksikön asukkaiden toimintakyvyn arviointien (RAI) tuottamia tietoja.

Palveluntuottajalla tulee olla kirjallinen Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukainen lääkehoitosuunnitelma, joka määrittelee ja ohjaa lääkehoitoon, lääkehoidon turvallisuuteen ja yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan liittyvät tehtävät ja vastuut kyseisessä organisaatiossa. Lääkehoidosta vastaava terveydenhuollon ammattihenkilö on nimetty. Lääkehoitosuunnitelma on lääkärin hyväksymä. Henkilöstön lääkehoidon osaaminen tulee olla samalla tasolla, mitä Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstöltä edellytetään. Henkilöstön myönnettyistä lääkeluvista on oltava ajan tasalla oleva luettelo. (Turvallinen lääkehoito -opas THL 6/2021).

Laadunhallinnan osalta palveluntuottaja vastaa siitä että:

- Palveluntuottajan keskeiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet sekä arvot ja toimintaperiaatteet on määritelty kirjallisesti.
- Palveluntuottaja huolehtii omavalvonnallisesti asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta ja kunnioittamisesta, oikeudenmukaisuudesta ja hyvästä kohtelusta sekä yksilöllisyyden ja turvallisuuden takaamisesta.
- Palveluntuottaja puuttuu jokaiseen asiakasreklamaatioon ilman tarpeetonta viivytystä. Mikäli reklamaatio havaitaan perustelluksi, palveluntuottaja korjaa tilanteen viipymättä kaikin kohtuullisena pidetyin keinoin. Kaikki reklamaatiot dokumentoidaan ja ilmoitetaan kirjallisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen valvontayksikköön.
- Henkilöstön vastuut ja valtuudet (tehtävänkuvat) on määritelty kirjallisesti.
- Palveluntuottaja huolehtii siitä, että toiminnassa noudatetaan ja valvotaan alaa koskevia työturvallisuussäännöksiä.
- Palveluntuottajalla tulee olla kirjalliset hygieniaohjeet ja ohjeet erityistilanteisiin.
- Työnantaja on velvollinen hankkimaan suojavälineet ja tarvikkeet, esimerkiksi suojakäsineet ja käsihuuhteet työntekijöille.
- Asiakkaiden kanssa tekemisissä olevalla henkilöstöllä tulee olla voimassa oleva ensiapukoulutus ja hygieniaoppi.
- Palveluntuottaja laatii asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Yksikön vastuuhenkilö yhdessä RAI-vastaavan kanssa huolehtivat toimintakäytävien (RAI ja MNA) laadusta; sisältäen arviointien ajantasaisuudesta ja luotettavuudesta huolehtimisen.
- Palveluntuottajalla on asiakirjahallintoa koskevat kirjalliset ohjeet ja arkistointisuunnitelma, joista ilmenevät mm. ohjeet asiakas- ja potilasasiakirjojen laadinnasta, säilyttämisestä ja salassapidosta, kirjaamiseen liittyvät käytännöt ja menettelyohjeet, vastuut, tietojen luovutus, asiakirjojen säilytys ja hävittäminen. Palvelusetelillä tuotetun palvelun yhteydessä syntyneet hoiwaan ja hoitoon liittyvät dokumentit toimitetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen rekisterinpitäjälle asiakkuuden päätyttyä. Tämä ei koske kuitenkaan palveluntuottajan ja asiakkaan välistä sopimusta.
- Häätätilanteiden varalle toimintayksiköistä löytyvät tulostetut asiakaslistat, joista ilmenevät käyntimäärät ja asiakkaiden/omaisten yhteystiedot.
- Palveluntuottaja soveltaa asiakastietojen käsittelyyn lakia sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015). Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia esimerkiksi siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin tietosuojalaissa (1050/2018) ja laissa sosiaali- ja

terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään.

- Kotihoidon toimintayksiköillä tulee olla sähköinen lääkintälaiterekisteri, johon kirjataan kaikki yksikössä olevat terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet sekä niiden hankinta- ja huoltohistoria. Lisäksi yksikössä tulee olla nimettyä laitevastaava ja henkilöstöllä suoritettuna laiteajokortit tai omattava vastaavat tiedot. (Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista 629/2010).
- Palveluntuottajalla on kirjallinen suunnitelma ympäristöasioiden huomiomisesta palveluissa.

Keski-Suomen hyvinvointialue on lain yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien palvelujen tasoa ja laatua. Tuotettujen palvelujen tulee vastata sääntökirjan määräyksiä. Asetettujen edellytysten täyttymistä voidaan seurata asiakastyytyväisyyskyselyillä, mahdollisten reklamaatioiden, muistutusten ja kanteluiden määrällä ja omaoikeusyksikön toteuttamalla ohjaus- ja valvontakäynteillä. Hyvinvointialueella on oikeus tarkastaa palvelun sisältöön ja toteuttamiseen liittyviä tietoja ja tehdä suunniteltuja tai tarvittaessa ennalta ilmoittamattomia valvontakäyntejä.

Liite 1. Rai-arvioinnit

RAI-arvioinnit tuottavat monipuolista tietoa päätöksenteon tueksi. Palvelutarvetta kuvaavaa mittaria (MAPLe 1-5) hyödynnetään tunnistettaessa, onko kyseessä vähäistä (1), lievää (2), kohtalaista (3), suurta (4) vai erittäin suurta (5) palvelutarvetta. Mittari huomioi erityisesti asiakkaan kognition ja arkisuoriutumisen tilannetta (IADL ja ADL). Muita sisältöjä mittarissa ovat esimerkiksi haastavan käyttäytymisen oireet, kotiympäristön tilanne, kaatuilu, aktiivisuuden määrä ja muutokset kognitiossa tai arkisuoriutumisessa.

Kognition tilaa (CPS 0-6) kuvaava mittari auttaa ymmärtämään millainen vaikutus asiakkaan kognition tilalla (sisältäen päivittäinen päätöksenteko, muisti, ilmaisukyky) on esimerkiksi kotona selviytymiseen, turvalliseen lääkehoidon ja oikeanlaisen ravitsemuksen toteutumiseen. Arkisuoriutumisen mittareilla (ADL = arkisuoriutuminen, perustoiminnot ja IADL = arkisuoriutuminen, välineelliset toiminnot) saadaan selville, tarvitseeko asiakas tukea tai apua esimerkiksi aterioiden valmistamisessa, kotitaloustöissä, ostoksilla käynneissä, lääkehoidon toteutuksessa, kuljetuksissa, ruokailussa, liikkumisessa tai henkilökohtaisen hygienian hoidossa.

Mahdollisten haastavan käyttäytymisen oireiden esiintyvyys ja vaikeus esim. aggressiivinen käyttäytyminen ja hoitotoimissa avustamisen vastustelu tulevat esille ABS 0-12 mittarin avulla. Surullisuutta, ahdistuneisuutta ja masentuneisuutta saadaan esille keskustelemalla ja havainnoimalla kahden eri mittarin avulla: Itsearvoitu mieliala (DRSSR 0-9) ja Masennuksen oiremittari (DRS 0-14). Lisäksi muodostuu alkoholin riskikäytöstä kertova mittari (AUDIT-C 0-12) ja sosiaalista vetäytymistä, motivaation puutetta ja vähentyntä sosiaalista kanssakäymistä tunnistetaan SOCWD 0-12 mittarin avulla. Asumispalveluissa sosiaalisen osallisuuden määrää, kiinnostuneisuutta ja voimavaroja osallistua palvelussa järjestettyyn yhteiseen toimintaan kuvaava mittari (RISE 0-6).

Muita kokonaisarvioinnista muodostuvia mittareita ovat mm. asiakkaan terveydentilan vakaus (CHESS 0-5), kivun voimakkuus (PAIN 0-4), painoindeksi (BMI), kommunikointikyky vuorovaikutustilanteissa (COMM 0-8) ja kuulo- ja näkökyvyn tilanne (DbSI 0-5). Mittareiden lisäksi arvioinnista muodostuu herätteitä (CAP = Clinical Assessment Protocols), joiden avulla voidaan tunnistaa niitä osa-alueita, joihin henkilö tarvitsee esim. lisätukea tai kuntouttavia toimia. CAP-heräte aktivoituu kahdesta erisyystä, joko asiakas todennäköisesti hyötyy saadessaan asianmukaista tukea kyseisellä elämänalueella tai asiakkaan tilanne on vaarassa heikentyä, ellei siihen puututa. Herätteet liittyvät mm. kaatuiluun, läheisapuun, sosiaalisiin suhteisiin,

kotiympäristöön, ihon kuntoon ja pidätyskykyyn. Paitsi mittarit niin arvioinnin yksittäiset kysymykset auttavat myös tunnistamaan hoidon ja palveluiden tarvetta, kuten palveluiden käyttö tai läheisten/omaisten jaksamiseen liittyvää tilannetta. Asiakas on arviointiprosessissa aktiivinen osallistuja oman toimintakyvyn arvioinnin osalta ja hän voi asettaa omia henkilökohtaisia tavoitteita, jotka kirjataan arviointiin ja joiden toteutumista seurataan.

Vammaisten hoitoavun palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Vammaisten hoitoavun palveluseteli.....	3
1.1 Käytettävät käsitteet	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	4
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	4
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	5
3.1 Palvelun tilaaminen	6
3.2 Palvelun peruutus tai viivästyminen.....	6
3.2.1 Asiakkaan tekemä peruutus	6
3.2.2 Palveluntuottajan tekemä peruutus	6
3.2.3 Palvelun viivästyminen	7
4. Palvelun sisältövaatimukset	7
4.1 Kirjaaminen	7
4.2 Palvelusopimus	7
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	8
5.1 Palvelutuotantoon osallistuva henkilöstö.....	8
5.2 Yksikön vastuhenkilö	8
5.3 Henkilöstön rikostaustan selvittäminen	9
5.4 Palveluntuottajan rekisteröityminen	9
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	9
6.1. Palvelusetelin arvo	9
6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen.....	9
6.3 Matkakorvausten määräytyminen	10
7. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	10
7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	10
7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	10
8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	11
8.1 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus	11
8.2 Lastensuojelulain 25 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus.....	11
8.2 Palautteet ja reklamaatiot	11
9. Lainsäädäntö.....	12

1. Vammaisten hoitoavun palveluseteli

Vammaisen lapsen tai nuoren tuen, hoidon ja hoivan järjestämisessä käytetään ensisijaisesti yleisiä palveluja, eli sosiaalihuoltolain, varhaiskasvatuslain ja perusopetuslain mukaisia palveluja. Muissa tilanteissa voidaan käyttää vammaisten hoitoapua.

Vammaisten hoitoapu on kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 2 §:n 6 momentin mukaista yksilöllistä hoitoa ja muuta huolenpitoa. Vammaisten hoitoavulla tarkoitetaan kotipalvelutyypistä ohjauksen, hoidon ja hoivan palvelua, jolla vastataan lapsen tai nuoren vammaisuudesta johtuvaan huolenpidon tarpeeseen. Hoitoavun asiakkaana on kehitysvammaisen tai autismikirjon lapsi tai nuori. Hoitoapu on kehitysvammaisen tai autismikirjon lapsen tai nuoren tukemista, ohjaamista ja avustamista. Hoitoapu on suunnitelmallista tukea, jolla pyritään asiakkaan kanssa yhdessä sovittuihin tavoitteisiin. Tavoitteiden saavuttamista arvioidaan säännöllisesti.

Palvelusetelin myöntäminen perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Vammaisten hoitoavun palvelusetelin käyttömahdollisuutta tarjotaan niille asiakkaille ja heidän perheilleen, joilla hoitoavun myöntämisen kriteerit täyttyvät ja joilla on mahdollisuus ja kyky palvelusetelin käyttämiseen.

1.1 Käytettävät käsitteet

1. Asiakkaalla tarkoitetaan tässä sääntökirjassa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta, joka on oikeutettu vammaispalvelulain 8 c §:n tarkoittamaan henkilökohtaiseen apuun. Asiakkaalla voidaan tässä palvelukuvauksessa tarkoittaa myös asiakkaan huoltajaa, joka käyttää puhevaltaa asiakkaan puolesta
2. Järjestäjällä tarkoitetaan Keski-Suomen Hyvinvointialuetta
3. Palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä palveluntuottajaa, joka täyttää kyseiselle toiminnalle yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) asetetut vaatimukset. Jäejestäjä hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 4 §:n mukaisesti palveluntuottajan henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Vammaisten hoitoapua voidaan järjestää ostopalveluna, omana palvelutuotantona tai palvelusetelillä. Palvelun myöntäminen perustuu aina asiakkaalle laadittavaan palvelutarpeen arvioon ja viranhaltijan päätökseen.

Hoitoavun sisältö voi olla esimerkiksi avustavia tehtäviä, kuten omaishoitajan avustamista vaikeasti monivammaisen lapsen tai nuoren hoitamisessa eli lisäksi toimimista, tai vastuullista kehitysvammaisen tai autismikirjon lapsen tai nuoren hoitamista ja ohjaamista esimerkiksi ainoan huoltajan vuorotyön aiheuttamien työvuorojen aikana. Hoitoapu toteutuu pääsääntöisesti lapsen tai nuoren kotona tai kodin lähiympäristössä esimerkiksi ulkoiluun tai harrastukseen liittyen.

Yleisimmin vammaisten hoitoapua järjestetään yksittäisiä tunteja aamuisin tai iltapäivisin 1-2 h kerrallaan helpottamaan asiakkaan kouluun lähtöä tai koulusta kotiin palaamista. Vammaisten hoitoapua järjestetään tarvittaessa myös muina ajankohtina, mukaan lukien ilta-, viikonloppu- ja yöaikainen hoito.

Vammaisten hoitoavulla ei vastata perheen äkillisestä erityistilanteesta tai kriisistä johtuvaan käytännön avuntarpeeseen esimerkiksi lapsen tai vanhemman sairastuessa. Vammaisten hoitoapua ei myönnetä siivoukseen tai muuhun kodinhoitoon liittyviin tarpeisiin, asioiden hoitamisessa tarvittavaan apuun tai toimimaan vanhemman sijalla terapia-, lääkäri- tai muilla asiointikäynneillä.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Järjestäjä päättää vammaisten hoitoavun palvelusetelin myöntämisestä.

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palvelusetelin myöntäminen perustuu aina asiakkaan toimintakyvystä ja palvelutarpeesta tehtyyn arvioon. Järjestäjä vastaa asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista yhdessä asiakkaan, hänen läheistensä sekä tarvittaessa myös muiden perheen tilanteessa mukana olevien tahojen kanssa. Järjestäjä vastaa yhdessä asiakkaan huoltajien kanssa hänelle soveltuvan vammaisten hoitoavun järjestämistavan valinnasta.

Vammaisten hoitoavun palvelusetelin myöntäminen perustuu aina asiakkaan toimintakyvystä ja palvelutarpeesta tehtyyn arvioon. Asiakkaan yksilöllinen tuen ja avustamisen tarve sekä perheen kokonaistilanne kirjataan palvelutarpeen

arvioon. Palveluseteliä voi käyttää ainoastaan palvelutarpeen arviossa sovittuun tuen ja avun tarpeeseen.

3. Palvelun järjestäminen

Vammaisten hoitoavun palveluseteli myönnetään asiakkaan käyttöön viranhaltijan tekemällä päätöksellä. Järjestäjä vastaa palvelusetelin myöntämisestä.

Palvelusetelillä toteutettavan vammaisten hoitoavun sisältö määritellään palvelutarpeen arviossa ja palvelusetelipäätöksessä. Järjestäjä antaa palvelusetelipäätöksen tiedoksi palveluntuottajalle. Asiakkaan huoltaja antaa palveluntuottajalle esimerkiksi kommunikaatiota, apuvälineiden käyttöä, lääkitystä ja toimintakykyä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen laadukkaan avustamisen ja turvallisen lääkehoidon toteuttamiseksi. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan laadukasta palvelua saatujen tietojen mukaisesti.

Palveluseteli myönnetään asiakkaalle käyttöön määräaikaaisesti. Asiakkaan yksilöllistä asiakassuunnitelmaa tarkistetaan säännöllisin väliajoin. Asiakassuunnitelmaa tarkistettaessa otetaan huomioon asiakkaan toimintakyvyssä ja elämäntilanteessa tapahtuneet muutokset. Asiakassuunnitelman tarkistamisessa arvioidaan myös sitä, miten palvelusetelipalveluntuottajan palvelu vastaa asiakkaan palveluntarvetta.

Palvelusetelipäätöksen jatkoa arvioidaan säännöllisin väliajoin, tarvittaessa tai vähintään 1 vuoden välein. Jos asiakkaan palveluntarve muuttuu, järjestäjä voi yhteistyössä asiakkaan kanssa arvioida onko palveluseteli edelleen asiakkaalle sopivin tapa järjestää vammaisten hoitoapua. Tarvittaessa asiakkaan palvelut järjestetään muulla tavoin.

Asiakkaalle nimetyn työntekijän sairastuessa tai muutoin ollessa estynyt, palveluntuottaja järjestää hänen tilalleen asiakkaan tilanteeseen perehdytetyn sijaisen. Työntekijän vaihtumisesta ilmoitetaan asiakkaalle palvelusopimuksessa sovitulla tavalla etukäteen mahdollisimman nopeasti.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa vammaispalvelun työntekijälle, jos asiakkaalle myönnetty tuntimäärä on joko yli- tai alimitoitettu. Palvelusuunnitelman tarkistamista varten asiakas ohjataan ottamaan yhteyttä omaan työntekijäänsä vammaispalvelussa.

Asiakkaalle myönnetyllä vammaisten hoitoavun palvelusetelillä ei voida laskuttaa muita palveluja, kuin vammaisten hoitoapua. Mikäli asiakkaan huoltaja itse hankkii samalta palveluntuottajalta omakustanteisesti muita palveluja, esimerkiksi siivouspalvelua, tulee palveluntuottajan laskuttaa suoraan asiakkaan huoltajaa.

3.1 Palvelun tilaaminen

Asiakkaan ottaessa yhteyttä palvelun aloittamiseksi, palveluntuottaja pyytää asiakkaan palvelusetelin tunnusteen, jonka avulla tarkistetaan asiakkaan tiedot sekä palvelusetelin sisältö. Tilauksen yhteydessä asiakas ja palveluntuottaja sopivat palvelun kestosta, sisällöstä ja aikataulusta siten, että ne ovat asiakkaan palvelupäätöksen mukaisia.

Lyhin tilattava palveluaika on yksi tunti. Tilausta tehdessä palveluaika tilataan puolen tunnin tarkkuudella. Asiakas voi tilata palvelua korkeintaan kolmeksi viikoksi eteenpäin.

Palveluntuottajan on otettava uusi asiakas vastaan mahdollisimman pian yhteydenoton jälkeen. Mahdollisista perehdyttämiseen liittyvistä tunteista sovitaan erikseen asiakkaan palvelusetelipäätöksen tehneen vammaispalvelun työntekijän kanssa.

3.2 Palvelun peruutus tai viivästyminen

3.2.1 Asiakkaan tekemä peruutus

Asiakas voi perua tilatun palvelun maksutta ilmoittamalla peruutuksesta palveluntuottajalle 24 tuntia ennen sovittua palvelua. Myöhemmin peruttu ja peruuttamatta jätetty palvelu katsotaan kokonaan toteutuneeksi, ja palveluun varatut tunnit vähennetään asiakkaan palveluseteliltä.

Asiakkaan sairastumisesta tai sairaalahoitoon joutumisesta johtuva palvelun peruminen tulee ilmoittaa palveluntuottajalle välittömästi. Järjestäjä ei maksa asiakkaan äkillisen sairastumisen vuoksi peruuntunutta palvelua.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa järjestäjälle, jos asiakas toistuvasti jättää perumatta sovitut avustuskerrat.

3.2.2 Palveluntuottajan tekemä peruutus

Palveluntuottaja voi yksipuolisesti peruuttaa sovitun palvelun palvelusopimuksen mukaisesti mutta viimeistään seitsemän päivää ennen palvelun sovittua alkamisaikaa. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa peruutuksesta asiakkaalle palvelusopimuksen mukaisella tavalla.

Muissa tilanteissa palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on palveluntuottajan tiedossa, ja sopii korvaavasta avusta asiakkaan kanssa.

3.2.3 Palvelun viivästyminen

Virhe- ja viivästytilanteissa asiakkaalla on aina oikeus vaatia palveluntuottajalta sopimuksen täyttämistä. Asiakkaan ilmoittaessa palvelun viivästyksestä, esimerkiksi työntekijän myöhästymisestä, palveluntuottaja esittää asiakkaalle oikaisuna korvausta viivästyisestä asiakkaalle aiheutuneisiin todellisiin kustannuksiin. Jos asiakas suostuu oikaisuun, palveluntuottaja korvaa aiheutuneen haitan omalla kustannuksellaan.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Hoitoavun palvelu toteutetaan laadukkaasti ja huolellisesti huomioiden asiakkaan yksilölliset tuen, ohjauksen ja avun tarpeet. Asiakasta kannustetaan mahdollisimman itsenäiseen suoriutumiseen päivittäisissä toiminnoissa omatoimisuuden säilymiseksi ja vahvistumiseksi. Asiakkaan ikä- ja kehitystaso huomioidaan palvelun toteuttamisessa.

Vammaisten hoitoapu ei sisällä asiakkaan kuljettamista. Palveluntuottajan työntekijä ei saa kuljettaa asiakasta omalla tai palveluntuottajan autolla. Asiakkaan kuljettaminen on lähtökohtaisesti huoltajan vastuulla.

Palveluntuottaja vastaa välttämättömien kertakäyttöhanskojen ja muiden työturvallisuutta turvaavien välineiden hankkimisesta ja kustannuksista silloin, kun kertakäyttöhanskojen käyttäminen on välttämätöntä huomioiden työntekijän työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät tekijät.

Työntekijän on pyydettäessä esitettävä kuvallinen henkilökortti asiakkaan luotulla henkilöllisyyden varmistamiseksi.

4.1 Kirjaaminen

Vammaisten hoitoapu rinnastetaan sosiaalihuoltolain mukaiseen kotipalveluun. Vammaisten hoitoavun toteuttamisesta tulee näin ollen tehdä asianmukaiset kirjaukset palveluntuottajan käytössä olevaan sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmään. Jokainen asiakaskäynti on dokumentoitava riittävällä tarkkuudella.

4.2 Palvelusopimus

Asiakkaan ja palveluntuottajan tulee tehdä kirjallinen palvelusopimus sen jälkeen, kun palveluntuottaja on aktivoinut asiakkaan palvelusetelin palse.fi-portaalissa.

Palvelusopimuksessa määritellään palvelusetelillä tuotettavan palvelun sisältö ja palvelun toteuttamiseen liittyvät yksityiskohdat. Palvelusopimukseen kirjataan

myös vastuut ja velvollisuudet sekä asiakkaan että palveluntuottajan osalta esimerkiksi asiakkaan kodin avaimen luovuttamiseen ja käyttämiseen liittyen.

Mikäli asiakas hankkii palveluntuottajalta vammaisten hoitoavun lisäksi omakustanteisesti muita palveluja (esimerkiksi siivouspalvelua), kirjataan tämä palvelusopimukseen.

Järjestäjä ei ole palvelusopimuksen osapuolena, eivätkä sopimuksen sitoumukset ja vastuut sido järjestäjää.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

5.1 Palvelutuotantoon osallistuva henkilöstö

Vammaisten hoitoapua toteuttavalla henkilöstöllä tulee olla palvelun toteuttamisen edellyttämät työ- ja vuorovaikutustaidot. Palveluntuottajan on huolehdittava henkilöstönsä perehdytyksestä, ammattitaidon ja osaamisen kehittämisestä sekä riittävästä täydennyskoulutuksesta. Palveluntuottaja vastaa siitä, että työntekijät osaavat toimia kansalaistaitojen tasolla hätätilanteissa.

Työntekijöillä tulee olla riittävä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito. Kielitaito tulee pyydettäessä todistaa.

Työntekijän koulutusvaatimuksena on vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Työntekijän tulee olla Valviran rekisteröimä ammattihenkilö ja hänellä tulee olla riittävä lääkehoidon osaaminen ja lääkeluvat THL:n Turvallinen lääkehoito -oppaan mukaisesti sekä EA1-koulutusta vastaavat ensiaputaidot. Hoitotehtävissä toimivan työntekijän on pystyttävä asioimaan asiakkaiden ja tilaajan kanssa sujuvasti suomenkielellä sekä hallittava tarvittava ammattisanasto suomeksi.

Työntekijöillä tulee olla osaamista puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiomenetelmien käyttämisessä tai valmiudet omaksua asiakkaan käyttämät kommunikaatiomenetelmät perehtymisen jälkeen.

5.2 Yksikön vastuhenkilö

Kun yksikössä työskentelee vähintään kolme (3) työntekijää vastuhenkilö mukaan lukien, edellytetään vastuhenkilöltä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 46 a §:n mukaista pätevyyttä. Tällöin hänellä tulee olla soveltuva (sosiaali- kasvatustai terveysalan) korkeakoulututkinto tai ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi vastuhenkilöltä edellytetään kahden vuoden aiempaa esimieskokemusta tai 25

opintopisteen johtamisopintoja ja alan tuntemusta sekä työkokemusta. Toiminnan ollessa pienimuotoista voidaan vastuuhenkilöksi hyväksyä lähihoitaja.

5.3 Henkilöstön rikostaustan selvittäminen

Palveluntuottajan vastuuhenkilö tarkastaa lasten ja nuorten avustajina työskentelevien työntekijöiden rikostaustan asianmukaisella rikosrekisteriotteella (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Halutessaan järjestäjän edustaja voi pyytää nähtäväksi tiedot palveluntuottajan työntekijöiden rikosrekisteriotteista.

5.4 Palveluntuottajan rekisteröityminen

Vammaisten hoitoavun palveluntuottajan tulee olla rekisteröitynyt yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukaisesti ilmoituksenvaraiseksi palveluntuottajaksi kunnan ylläpitämään rekisteriin sekä aluehallintoviraston kotipalveluntuottajien rekisteriin.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palvelusetelille on määritelty tunti-arvo, joka kattaa palveluntuottajalle palvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa asiakkaalta mitään erillis- tai lisäkustannuksia. Palvelun hinta on sama kuin palvelusetelin arvo, eikä asiakkaalle jää maksettavaksi omavastuusuutta.

Palveluntuottajalle korvataan asiakkaalle toteutunut hoitoapu. Työntekijän matka-aikoja asiakkaan luokse ja luota ei erikseen korvata.

Vammaisten hoitoavun palvelusetelin arvo on:

34 euroa tunnilta arkisin klo 6–18

39,10 euroa tunnilta arkisin klo 18–21

42,50 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20

44,20 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja

68 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

6.2 Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Tilaaaja määrittää palvelusetelien arvot. Palveluntuottaja ei voi yksipuolisesti muuttaa hintaa.

6.3 Matkakorvausten määräytyminen

Kilometrikustannukset sisältyvät palveluntuottajan tuntihintaan siltä osin, kun kyse on palveluntuottajan toimipaikan ja asiakkaan kodin välisistä matkoista. Palveluntuottaja ei voi erikseen laskuttaa näitä kilometrikuluja.

7. Palse.fi-portaalin käyttäminen

7.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa asiakaskäynnin palse.fi-portaalissa 5 vuorokauden kuluessa toteutuneesta käynnistä. Palvelun laskutusperuste on asiakkaan kanssa sovitusti toteutunut palvelu puolen tunnin (30 min) tarkkuudella.

Asiakaskohtaiseen palvelutapahtumaan kirjataan päivämäärän lisäksi palvelun alkamis- ja päättymisaika sekä mahdolliset poikkeamat. Tapahtumakirjaukset ovat ehto palvelun laskuttamiselle. Palvelutapahtumaan ei kuitenkaan kirjata toteutuneen avustamisen sisältöä.

Mikäli palvelusetelillä myönnetty tuntimäärä on ylittymässä, tulee palveluntuottajan ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä omaan sosiaalityöntekijään vammaispalvelussa.

7.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja laskuttaa toteutuneen palvelun Keski-Suomen hyvinvointialueelta kuukausittain jälkikäteen palse.fi-portaalin ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottaja muodostaa palse.fi-portaalissa palvelusetelikohtaisen laskuviitteen, ja lähettää hyvinvointialueelle verkkolaskun omasta laskutusjärjestelmästä.

Laskulle merkitään portaalista saatu viite ja loppusumma. Lasku ei voi sisältää laskutuslisää tai muita vastaavia kuluja. Viivästyskoron osalta noudatetaan voimassa olevaa korkolakia. Palveluntuottajalle maksettava korvaus muodostuu toteutuneiden ja hyväksytyjen palvelutapahtumien mukaisesti. Hyvinvointialue maksaa palveluntuottajalle korvauksen kerran kuukaudessa.

8. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

8.1 Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukainen epäkohtailmoitus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvalla on sosiaalihuoltolain 48 § mukainen ilmoitusvelvollisuus koskien havaitsemiaan tai tietoonsa tulleita epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Epäkohtailmoitus tehdään toiminnasta vastaavalle henkilölle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Epäkohtailmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

8.2 Lastensuojelulain 25 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajan henkilöstöllä on lastensuojelulain (414/2007) 25 § 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus sosiaalihuollon viranomaisille, mikäli he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Palveluntuottajan henkilöstö on velvollinen tekemään mahdollisen rikosepäilyn perusteella ilmoituksen poliisille lastensuojelulain 25 § 3 momentin mukaisesti. Poliisille tehdyn ilmoituksen lisäksi on aina tehtävä myös lastensuojeluilmoitus sosiaaliviranomaisille.

Ennen lapsen syntymää on lastensuojelulain 25 §:n mukaisten ilmoitusvelvollisten on tehtävä ennakkollinen lastensuojeluilmoitus sosiaaliviranomaisille, jos on perusteltu syy epäillä, että syntyvä lapsi tulee tarvitsemaan lastensuojelun tukitoimia välittömästi syntymänsä jälkeen.

8.2 Palautteet ja reklamaatiot

Palveluntuottaja vastaa palvelun laadusta ja luotettavuudesta. Palveluntuottaja nimeää asiakaskohtaisen yhteyshenkilön, joka ottaa vastaan palautteet ja reklamaatiot, ja jolla on oikeus sopia palvelusopimuksen sisältöön ja toteutukseen liittyvistä muutoksista.

Asiakkaan pitää ilmoittaa palveluntuottajalle palvelun viivästymisestä tai havaitsemastaan virheestä kohtuullisen ajan kuluessa niiden havaitsemisesta. Palveluntuottajan palveluihin liittyvät palautteet on esitettävä ensisijaisesti suoraan palveluntuottajalle.

Jos asiakas on tehnyt kirjallisen reklamaation, palveluntuottajan tulee antaa vastaus reklamaatioon viivytyksettä, mutta viimeistään kahden viikon sisällä, sekä asiakkaalle että järjestäjän yhteyshenkilölle.

9. Lainsäädäntö

Palvelun sekä palveluntuottajan toiminnan on täytettävä lainsäädännön sekä viranomaismääräysten asettamat vaatimukset, joihin palveluntuottaja on velvollinen perehtymään. Palvelusetelitoimintaa koskevia lakeja ovat muun muassa:

- Asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (608/2005)
- Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista
- Euroopan parlamentin ja neuvoston yleinen tietosuojaa-asetus (EU) 2016/679
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Kansanterveyslaki (66/1972)
- Kuluttajansuojalaki (38/1978)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005)
- Laki sosiaalihuollon asiakirjoista (254/2015)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtiosuudesta (733/1992)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Sosiaalihuoltoasetus (607/1983)
- Sosiaalihuoltolaki (710/1982 ja 1301/2014)

- Työturvallisuuslaki (738/2002)

Yleislääkärin vastaanoton palvelusetelin sääntökirja

Keski-Suomen hyvinvointialue

24.1.2023

Sisältö

1. Yleislääkärin vastaanoton palveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	3
2.2 Palvelutarpeen arviointi	3
3. Palvelun järjestäminen	3
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	4
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	5
6.1. Palvelusetelin arvo	5
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	5
7. Keskeytyssäännöt.....	5
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	5
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	5
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	6
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	6
8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta	6
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	6
9.1 Palvelun peruuntuminen	6

1. Yleislääkärin vastaanoton palveluseteli

Yleislääkärivastaanoton ostopalvelulla tarkoitetaan yleislääkärin suorittamaan tutkimusta ja hoitoa. Yleislääkärin hoidon järjestämisestä huolehtii hyvinvointialue. Palvelut tulee järjestää sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin yleislääkärivastaanoton hoito Keski-Suomen hyvinvointialueella edellyttää.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Keski-Suomen hyvinvointialue myöntää palvelusetelin yleislääkärin vastaanottokäyntiä varten. Jos palveluseteli on myönnetty alle 18-vuotiaalle, asiakkaalle ei saa aiheutua minkäänlaisia kustannuksia palveluntuottajalta.

Palveluita tuotetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen alueella asuville ja perusterveydenhuollon valinnanvapautta käyttäville asukkaille. Palvelulla tuetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen omaa yleislääkärin hoidon tarjontaa.

Palveluseteli myönnetään, jos yleislääkärivastaanoton ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Yleislääkärin vastaanoton palveluseteli

Yleislääkärin vastaanoton palveluseteli alle 18-vuotias

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Palveluseteli myönnetään Keski-Suomen hyvinvointialueen hoitajan, apulaisylilääkärin tai ylilääkärin toimesta hoidon tarpeen arvion perusteella.

3. Palvelun järjestäminen

Palveluseteli myönnetään yhtä yleislääkärin vastaanottokäyntiä varten. Palvelusetelin voimassaoloaika on 30 vuorokautta sen myöntämispäivästä. Palveluseteli myönnetään, jos yleislääkärivastaanoton ostopalvelun myöntämisperusteet täyttyvät ja palvelusetelin käyttäminen soveltuu asiakkaalle. Palveluseteliä ei myönnetä jälkikäteen jo ostetuista tai saaduista palveluista.

Palveluntuottaja aloittaa uuden asiakkaan tutkimuksen ja tarvittavan hoidon palvelusetelin voimassaoloaikana. Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain siihen tarkoitukseen, joka myöntämispäätöksessä on määritelty.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Palveluseteli kattaa vastaanottokäynnin ja käynnin yhteydessä otetut pikanäytteet (esim. pika-CRP, hb, gluk, u-kemseu, pika-StrA). Palveluntuottajalla otetut muut laboratorio- ja rtg-tutkimukset tai veloittavat toimenpiteet potilas maksaa itse. Potilasta on etukäteen selkeästi informoitava lisämaksullisista tutkimuksista tai vaihtoehtoisesti ohjattava varaamaan niihin aika Keski-Suomen hyvinvointialueen sote-keskukseen.

Palvelusetelillä ostettuun käyntiin sisältyy kaikkien vastaanotolla määrättyjen ja otettujen tutkimusten tulkinta.

Lisäksi palveluun kuuluvat asiakkaan tarvitsemien suppeiden todistusten (esimerkiksi sairaslomatodistus, todistus erityiskorvattavista lääkkeistä, ajokorttitodistus yms.) kirjoittaminen.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Henkilökunnan ja sijaisten tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset. Palvelua toteuttavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaista oikeutta harjoittaa ko. ammattia. Henkilöstöluettelo tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Rekisteröintinumero löytyy Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>).

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelua toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammattitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelusta vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyyden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Yleislääkärin vastaanotto: 55 euroa

Yleislääkärin vastaanotto, alle 18-vuotias: 75 euroa (palveluntuottaja ei voi periä alle 18-vuotiaalta mitään ylimääräisiä maksuja).

Ilmoitettu hinta on kokonaishinta, joka sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Matkakustannuksista voi saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palveluntuottaja kirjaa hoitopalautteen Palse.fi-portaaliin 5 päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Palvelutapahtuma muodostuu automaattisesti lähetetyn hoitopalautteen perusteella.

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottaja lähettää hoitopalautteen toteutuneesta hoidosta Palse.fi – portaalin kautta. Hoitopalautteen lähettäminen on edellytys palvelusetelin maksamiselle.

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja hakee laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. Laskuviitteen mainitseminen laskussa on ehdottoman tärkeää, jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Laskussa ei tarvitse eritellä palvelutapahtumia, vaan ne siirtyvät tilaajalle automaattisesti. Tuottaja kirjaa omaan laskutusjärjestelmäänsä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtainen laskuviitteen ja kokonaissumman.

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Hoitopalaute kirjataan Palse.fi -portaaliin. Palautteeseen kirjataan selkeästi myös normaalit löydökset. Palautteen tulee sisältää seuraavat seikat: tulosyy, esitiedot, nykytilan kuvaus, tehdyt toimenpiteet, hoitosuunnitelma sisältäen määrätyt lääkitykset ja työdiagnoosi. Suositus on, että tekstissä ei käytetä lyhenteitä. Jos käynti aiheuttaa lähetteen erikoissairaanhoidon, lähetekriteereissä on noudatettava Keski-Suomen hyvinvointialueen yleistä ohjeistusta lähetekriteereistä.

8.4 Muut palvelukohtaiset huomiot ja ohjeet Palse.fi-portaalin osalta

Palvelusetelien kohdalla lisätiedot kirjoitetaan erilliselle dokumentille, joka näkyy palveluntuottajalle portaalissa setelin aktivoinnin jälkeen.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää

ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään. Ilman perusteltua syytä käyttämättä jääneen ajan palveluntuottaja veloittaa potilaalta eikä siihen voi käyttää palveluseteliä. Perustelluksi syyksi voidaan katsoa esim. äkillinen sairastuminen, jolloin peruuntuneen ajan voi yhden kerran veloittaa palvelusetelillä.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluseleiden sääntökirja

Peruukkipalvelu

24.1.2023

Sisältö

1. Peruukkipalveluseteli	3
2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit	3
2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet.....	3
2.2 Palvelutarpeen arviointi	4
3. Palvelun järjestäminen	4
4. Palvelun sisältövaatimukset	4
5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen.....	5
6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen.....	5
6.1. Palvelusetelin arvo	5
6.2. Matkakorvausten määräytyminen	6
7. Keskeytyssäännöt.....	6
8. Palse.fi-portaalin käyttäminen.....	6
8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin	6
8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa	7
8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma	7
9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot	7
9.1 Palvelun peruuntuminen	7

1. Peruukkipalveluseteli

Peruukki on lääkinällisen kuntoutuksen asetuksen mukaan lääkinällisin perustein todetun toimintavajavuuden korjaamiseen tarkoitettu väline, laite tai vastaava, jota vajaakuntoinen henkilö tarvitsee selviytyäkseen päivittäisissä toiminnoissaan.

2. Palvelun kuvaus ja myöntämiskriteerit

Palveluseteli peruukin hankkimiseksi lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineenä voidaan antaa asiakkaille, jotka ovat sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi menettäneet osan tai kaikki hiuksensa.

Peruukki hankitaan yleensä iho- ja syöpäpotilaalle, jolla on laaja-alaista hiustenlähtöä.

Tilapäisessä hiustenlähdössä hankitaan pääsääntöisesti keinohiusperuukki. Keinohiusperuukista korvataan tavanomainen (tavanomaisella tarkoitetaan sellaista peruukkia, mitä yleisimmin voidaan käyttää hiustenlähtöä aiheuttavan sairauden hoidossa) käyttötarpeen mukainen peruukki.

Yksilöllisen tarpeen mukaan voidaan myöntää myös muu kuin keinohiusperuukki (esim. syöpäpotilaalla on keinohiusperuukin käyttöä estävä ihosairaus tai yliherkkyys).

Palvelusetelit koskevat lääkinällisenä kuntoutuksena hankittavia peruukkeja, joka vastaa sisällöltään hyvinvointialueen omaa palvelua.

2.1 Myönnettävät palvelusetelituotteet

Nauhapohjainen kuituhiusperuukki (väli- tai lyhytaikainen tarve)
Nauhapohjainen kuituhiusperuukki (pitkäaikainen/pysyvä tarve)
Aitohiusperuukki

2.2 Palvelutarpeen arviointi

Jos ihosairauden vuoksi myönnetään muu kuin keinohiusperuukki, tekee arvion ensimmäisen peruukin tarpeellisuudesta ihotautien erikoislääkäri.

Pitkäaikaisessa ja pysyvässä sairauden aiheuttamissa hiustenlähdössä terveydenhuollon ammattilaisen tekemän arvion perusteella myönnetään keinohiusperuukki tai aitohius- tai muu erityisvalmisteinen peruukki.

3. Palvelun järjestäminen

Palveluntuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse, internet – sivuillaan tai muulla tavoin ilmoittaminaan aukioloaikoina. Asiakkaan on päästävä apuvälinearvioon neljäntoista (14) päivän kuluessa yhteydenotosta.

4. Palvelun sisältövaatimukset

Peruukkien tulee soveltua apuvälineiksi, ja niiden materiaalien tulee olla myrkyttömiä.

Palveluntuottajaa sitoo tuotevastuulaki. Tuotteen takuu-aika tulee olla vähintään kolme (3) kuukautta. Takuu-aika alkaa tuotteen luovutuksesta asiakkaalle.

Peruukkipalvelun tulee sisältää asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavan, tavanomaisen peruukin, joka on valittu yhdessä asiakkaan kanssa. Peruukkipalvelu sisältää peruukin arvion ja sovituksen, tarvittavat muutokset, leikkauksen / muotoilun sekä peruukin käytön ja huollon opastuksen kirjallisine suomenkielisin ohjeineen. Koska kyseessä on yksilöllinen tuote, peruukki on aina sovittava. Palveluntuottaja vastaa peruukin sopivuudesta asiakkaalle.

Palveluseteli tavanomaiselle peruukille

Palveluntuottajalla tulee olla valikoimissaan vähintään kymmenen (10) erilaista vakiomallista kuituhiusperuukkia, joista osan tulee olla peruukkeja, joissa päälaen alueella on monofilamenttiosa. Peruukeista tulee olla saatavilla eri malleja, värejä, kokoja ja pituuksia. Palveluntuottajalla tulee olla liikkeessä sovittavissa useita erilaisia peruukkeja.

Palveluseteli aitohiusperuukille

Palveluntuottajalla tulee olla valikoimissaan vakiomallisia pitkiä, puolipitkiä ja

lyhyttä aitohiusperuukkia. Peruukeista tulee olla saatavilla eri malleja, värejä, kokoja ja pituuksia. Palveluntuottajalla tulee olla liikkeessä sovitettavissa erilaisia peruukkeja.

5. Palveluntuottajan henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaaminen

Peruukkien arviointiin ja sovitukseen liittyvästä asiakaspalvelusta huolehtivalla henkilöllä tulee olla hiusalan perustutkinto tai parturi- kampaajan ammattitutkinto tai muu peruukkialaan perehdyttävä koulutus sekä vähintään yhden (1) vuoden työkokemus peruukkipalvelusta, jolla tarkoitetaan peruukin arviointia, mittausta, sovitusta, muutosten tekemistä, leikkausta / muotoilua sekä käytönopastusta asiakkaalle.

Apuvälinearviosta ja sovituksista vastaava henkilö säilyy samana asiakkaan palvelujakson ajan, ellei asiasta erikseen asiakkaan kanssa muuta sovita. Henkilön voi korvata saman pätevyuden omaava kollega loma-aikoina, sairastuessa ja koulutuksessa ollessa. Lisäksi palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

6. Palvelusetelin arvot ja matkakorvausten määräytyminen

6.1. Palvelusetelin arvo

Palveluseteli on tasasuuruinen eli palveluseteli on kaikille asiakkaille samansuuruinen. Asiakkaan tulot eivät vaikuta tasasuuruisen palvelusetelin arvoon.

Palveluseteli tavanomaiselle peruukille

Hintaryhmä 1 (väliaikainen tai lyhytaikainen käyttötarve)

- 170,16 euroa (alv 0 %) ja
- 211,00 euroa (alv 24 %)

Hintaryhmä 2 (pitkäaikainen tai pysyvä tarve)

- 314,52 euroa (alv 0 %) ja

- 390,00 euroa (alv 24 %)

Muita kustannuksia palveluseteliin ei hyväksytä.

Palveluseteli aitohiusperuukille

- 479,84 euroa (alv 0 %) ja
- 595,00 euroa (alv 24 %).

Muita kustannuksia palveluseteliin ei hyväksytä.

6.2. Matkakorvausten määräytyminen

Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saada matkakustannuksista korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

7. Keskeytyssäännöt

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle, mikäli palvelun tuottamiseen ilmaantuu pidempiaikainen keskeytys tai este sekä mikäli yhteystiedoissa tai palvelua tuottavassa henkilökunnassa tapahtuu muutoksia.

8. Palse.fi-portaalin käyttäminen

8.1 Tapahtumien kirjaaminen Palse.fi-portaaliin

Palvelutapahtuma kirjataan sille päivämäärälle, jolloin peruukki on luovutettu asiakkaalle. Palvelutapahtumat tulee kirjata Palse.fi -portaaliin **viiden (5)** päivän sisällä palvelun toteutumisesta. Jos palvelutapahtumaa ei ole kirjattu määräaikaan mennessä, tulee palveluntuottajan olla yhteydessä palvelun myöntäneeseen yksikköön. Kirjaukseen merkitään toteutuneen palvelun sisällön, määrän ja ajankohdan lisäksi palvelun antaneen henkilön nimi (Palveluhenkilökenttään).

8.2. Laskutusaineiston muodostaminen Palse.fi-portaalissa

Palveluntuottajan laskuttaessa palvelusetelin myöntävää organisaatiota, tuottaja muodostaa laskutettavaan aineistoon laskuviitteen Palse.fi -portaalista. **Laskuviitteen merkitseminen laskuun on ehdottoman tärkeää (PALAV-),** jotta laskun käsittely voi tapahtua automaattisesti. Tämä laskuviite pitää näkyä varsinaisen laskun tilausnumero -kentässä.

Laskussa ei eritellä palvelutapahtumia eikä henkilötietoja. Tuottaja kirjaa omalla laskutusjärjestelmällensä tekemäänsä laskuun vain portaalista saamansa palvelukohtaisen laskuviitteen ja kokonaissumman. Laskuun ei saa lisätä muita kuluja (esim. laskulisiä yms.)

8.3 Palvelupalaute ja toteuttamissuunnitelma

Erillistä palvelupalautetta ei kirjata Palse.fi -portaaliin.

9. Palvelukohtaiset lisätiedot ja erityisehdot

9.1 Palvelun peruuntuminen

Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava käyttämättä jääneestä hoitoajasta perittävä maksu, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu ajan liian myöhään.

Palveluntuottajan tulee informoida asiakasta ajankohdasta, jolloin varatun ajan voi vielä peruuttaa ilman sakkomaksua.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Ympäri vuorokautisen asumisen palveluseteli

Ympäri vuorokautisen asumisen perustaso **160** euroa / vrkYmpäri vuorokautisen asumisen erityistaso **171** euroa / vrkLyhytaikaisen asumisen palveluseteli **171** euroa/vrk**Ikääntyneiden kotiin vietävät palvelut**

Säännöllisen koitoidon palveluseteli

Säännöllinen kotihoito, päiväaikainen klo 07-21	
Asiakkaalle myönnetty tunnit	Palvelusetelin arvo
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 0-5h	41,92 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 5-15h	43,60 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 15-22h	44,85 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 22-30h	45,69 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 30-37h	48,21 €
Kotihoito klo 07-21, myönnetty 37+h	49,88 €

Kertoimet		
Asiakkaalle myönnetty tunnit	Päiväaikainen	Ympäri vuorokautinen
0-5h	1	1
5-15h	1,04	1,08
15-22h	1,07	1,11
22-30h	1,09	1,13
30-37h	1,15	1,16
37+h	1,19	1,2

Säännöllinen kotihoito, ympäri vuorokautinen	
Asiakkaalle myönnetty tunnit	Palvelusetelin arvo
Kotihoito koko vrk, myönnetty 0-5h	41,92 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 5-15h	45,27 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 15-22h	46,53 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 22-30h	47,37 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 30-37h	48,63 €
Kotihoito koko vrk, myönnetty 37+h	50,30 €

Omaishoidon tuen palveluseteli omaishoitajan lakisääteeseen vapaan aikaisen hoidon järjestämiseenHoitopalkkioluokka I: **250** euroa/kkHoitopalkkioluokka II: **300** euroa/kkHoitopalkkioluokka III: **350** euroa/kkErityismaksuluokka: **350** euroa/kkHoidollisesti raskas siirtymävaihe: **350** euroa/kk**Koneellisen lääkeannosjakelun palveluseteli**Palvelusetelin arvo on **7,52** euroa / toimitus. (+ alv 10%).**Lapsiperheiden kotiin vietävät palvelut**

Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli

Palvelusetelin minimiarvo

- 25,00 euroa tunnilta arkisin kello 6.00-18.00
- 28,75 euroa tunnilta arkisin kello 18.00-21.00
- 31,25 euroa tunnilta lauantaisin kello 6.00-20.00
- 32,50 euroa tunnilta yöajalta kello 21.00-6.00
- 50,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 20.00-24.00 ja sunnuntaisin

Palvelusetelin enimmäisarvo

- 36,00 euroa tunnilta arkisin kello 6.00-18.00
- 41,40 euroa tunnilta arkisin kello 18.00-21.00
- 45,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 6.00-20.00
- 46,80 euroa tunnilta yöajalta kello 21.00-6.00
- 72,00 euroa tunnilta lauantaisin kello 20.00-24.00 ja sunnuntaisin

Neuvonta- ja terapiapalveluiden palveluseteli (lapsiperheet)**Neuvonta**

Neuvonta 60 min 72 €

Neuvonta 90 min 108 €

Vanhemmuus-, pari-, perheterapia, perheasiainsovittelevä sekä lapsen ja nuoren yksilöllinen tukiterapia ja lapsen ja nuoren yksilöllinen traumatyöskentely

Vanhemmuusterapia 60 min 80 €

Vanhemmuusterapia 90 min 120 €

Pariterapia 90 min 120 €

Perheterapia 90 min 120 €

Perheasiainsovittelevä 90 min 120 €

Lapsen tai nuoren yksilöllinen tukiterapia 60 min 80 €

Lapsen tai nuoren yksilöllinen traumatyöskentely 60 min 80 €

Terapeuttinen ryhmätoiminta ja lasten ryhmämuotoinen traumatyöskentely

Lasten tai nuorten terapeuttinen ryhmätoiminta 60 min 64 €

Lasten tai nuorten terapeuttinen ryhmätoiminta 90 min 85 €

Vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta 60 min 64 €

Vanhempien terapeuttinen ryhmätoiminta 90 min 85 €

Lasten tai nuoren ryhmämuotoinen traumatyöskentely 60 min 80 €

Lasten tai nuoren ryhmämuotoinen traumatyöskentely 90 min 120 €

Lapsen tai nuoren yksilöllinen tai ryhmässä tapahtuva musiikkiterapia

Lapsen tai nuoren yksilöllinen musiikkiterapia 60min 80 €

Lasten tai nuorten ryhmämuotoinen musiikkiterapia 60min 64 €
Lasten tai nuorten ryhmämuotoinen musiikkiterapia 90 min 85 €

Palaute/työskentelyn yhteenveto

Palaute / työskentelyn yhteenveto 33 € / kpl

Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen palvelusetelit**Neuropsykiatrinen valmennus**

Vanhempien ohjaus tapaamisella 60 min 72 €
Vanhempien ohjaus etäyhteydellä 45 min 60 €
Neuropsykiatrinen yksilövalmennus 45 min 60 €
Neuropsykiatrinen yksilövalmennus 60 min 72 €
Neuropsykiatrinen ryhmävalmennus 90 min 85 €
Koti- tai koulukäynti liittyen valmennukseen 45 min 80 €
Verkostopalaveri 60 min 72 €

Neuropsykologinen arviointi ja konsultointi

Neuropsykologinen laaja arviointi 60 min 128 €
Neuropsykologinen suppea arviointi 60 min 128 €
Neuropsykologinen konsultointi 60 min 128 €

Neuropsykologinen kuntoutus

Yksilöllinen neuropsykologinen kuntoutus 45 min 102 €
Neuropsykologinen ryhmäkuntoutus 90 min 102 €

Palaute/työskentelyn yhteenveto

Palaute/työskentelyn yhteenveto 33 €

Vammaisten kotiin vietävät palvelut**Henkilökohtaisen avun palveluseteli:**

26,50 euroa tunnilta arkisin klo 6–18
30,48 euroa tunnilta arkisin klo 18–21
33,13 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20
34,58 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja
53 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

Henkilökohtaisen avun palveluseteli (ammatillinen):

34 euroa tunnilta arkisin klo 6–18
39,10 euroa tunnilta arkisin klo 18–21
42,50 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20
44,20 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja
68 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

Vammaisten hoitoavun palveluseteli

34 euroa tunnilta arkisin klo 6–18
39,10 euroa tunnilta arkisin klo 18–21
42,50 euroa tunnilta lauantaisin klo 6–20
44,20 euroa tunnilta yöajalta klo 21–6 ja
68 euroa tunnilta lauantaisin klo 20–24 ja sunnuntaitunneilta

Kehitysvammaisten asumispalvelut**Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumisen tuen palveluseteli**

Tuetun asumisen palvelusetelin arvo on 32 € / tukikäynti

Palveluasumisen palveluseteli

Palveluasumisen taso 1: 42 €/vrk
Palveluasumisen taso 2: 70 €/vrk
Palveluasumisen taso 3: 95 €/vrk

Tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Tehostetun palveluasumisen taso 1: 117 €/vrk
Tehostetun palveluasumisen taso 2: 158 €/vrk
Tehostetun palveluasumisen taso 3: 190 €/vrk

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen palveluseteli

Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 1: 158 €/vrk
Autismikirjon henkilöiden tehostetun palveluasumisen taso 2: 190 €/vrk

Tilapäisen asumisen tuen palveluseteli

Tilapäisen asumisen tuen taso 1: 117 €/vrk
Tilapäisen asumisen tuen taso 2: 158 €/vrk
Tilapäisen asumisen tuen taso 3: 190 €/vrk

Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelusetelit:**Fysioterapia**

45 min. aikuiset = 40,00 €
45 min. kotikäynti aikuiset = 56,00 €

45 min. lapset = 50,00 €
 45 min. kotikäynti lapset = 69,00 €
 60 min. aikuiset = 50,00 €
 60 min. kotikäynti aikuiset = 70,00 €
 60 min. lapset = 65,00 €
 60 min. kotikäynti lapset = 92,00 €
 Allasterapia 60 min. aikuiset = 70,00 €
 Allasterapia 60 min. lapset = 79,00 €

Lymfaterapia

45 min. aikuiset = 40,00 €
 45 min. aikuiset, kotikäynti = 56,00 €
 60 min. aikuiset = 50,00 €
 60 min. aikuiset kotikäynti = 70,00 €

Toimintaterapia

45 min. aikuiset = 55,00 €
 45 min. aikuiset kotikäynti = 77,00 €
 45 min. lapset = 65,00 €
 45 min. lapset kotikäynti = 88,00 €
 60 min. aikuiset = 65,00 €
 60 min. aikuiset kotikäynti = 92,00 €
 60 min. lapset = 78,00 €
 60 min. lapset kotikäynti = 102,00 €
 90 min. aikuiset, kotikäynti = 114,00 €
 90 min. lapset, kotikäynti = 130,00 €
 SI-terapia 45 min. lapset = 80,00 €
 SI-terapia 60 min. lapset = 88,00 €
 SI-terapia 60 min. lapset kotikäynti = 115,00 €
 SI-terapia 90 min. kotikäynti lapset = 149,00 €
 45 min. etäterapia aikuiset = 55,00 €
 45 min. etäterapia lapset = 65,00 €
 60 min. etäterapia aikuiset = 62,00 €
 60 min. etäterapia lapset = 74,00 €

Puheterapia

45 min. aikuiset = 87,00 €
 45 min. aikuiset kotikäynti: 129,00 €
 45 min. lapset = 96,00 €
 45 min. lapset kotikäynti = 135,00 €
 60 min. aikuiset = 105,00 €
 60 min. aikuiset kotikäynti = 158,00 €
 60 min. lapset = 114,00 €
 60 min. lapset kotikäynti = 163,00 €
 45 min. etäterapia aikuiset = 87,00 €
 45 min. etäterapia lapset = 96,00 €
 60 min. etäterapia aikuiset = 105,00 €
 60 min. etäterapia lapset = 114,00 €

Jalkaterapia

45 min. aikuiset = 40,00 €
 45 min. aikuiset kotikäynti = 56,00 €
 45 min. lapset = 50,00 €
 45 min. lapset kotikäynti = 69,00 €
 60 min. aikuiset = 50,00 €
 60 min. aikuiset kotikäynti = 70,00 €
 60 min. lapset = 65,00 €
 60 min. lapset kotikäynti = 92,00 €

Jalkojen hoito

45 min. aikuiset = 33,00 €
 45 min. aikuiset kotikäynti = 49,00 €
 60 min. aikuiset = 42,00 €
 60 min. aikuiset kotikäynti = 62,00 €

Kuntoutusohjaus

Aistivamman kuntoutusohjaus, yli 65-vuotiaat (näkövamma, kuulovamma);
 60 min. aikuiset kotikäynti = 92,00 €

Sairaalapalveluiden palvelusetelit

Kirurgian palveluseteli

Vasektomia 315,00 euroa
 Nivustyräleikkaus 1519,00 euroa
 Ympärileikkaus lääketieteellisestä syystä 786,00 euroa

Silmätautien ostopalvelun palveluseteli

Koululaisten silmälääkärin tutkimus: 114,60 euroa
 Silmätautien erikoislääkärin tutkimus ja hoito
 Palvelusetelin arvo on 72,80 euroa
 Palvelusetelin arvo alle 18-vuotias on 114,60 euroa.

Psykiatrian ostopalveluiden palveluseteli

Kuntoutuspsykoterapiatarpeen arviokäynnit (2) lausuntoineen:
Yhden arviokäynnin palvelusetelin arvo on 210 euroa (kahden arviokäynnin arvo on yhteensä 420 euroa)

Yleislääkärin vastaanoton palveluseteli

Yleislääkärin vastaanotto 55 euroa
Yleislääkärin vastaanotto, alle 18-vuotias: 75 euroa (palveluntuottaja ei voi periä alle 18-vuotiaalta mitään ylimääräisiä maksuja).

Apuvälinepalveluiden ja peruukkipalvelun palvelusetelit

Tukipohjallisten (pari) palvelusetelin arvo:

202,00 euroa (sis. alv 24 %)
162,90 euroa (alv 0 %).

Polvimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, silikonireunus, paineluokka 1-3
84,00 euroa (sis. alv 24 %), 67,74 euroa (alv 0 %)

Reisimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, tavallinen reunus, paineluokka 1-3
95,00 euroa (sis. alv 24 %), 76,61 euroa (alv 0 %)

Reisimittainen sukka, valmistuote, avo- tai umpikärkinen, silikonireunus, paineluokka 1-3
105 euroa (sis. alv 24 %), 84,68 euroa (alv 0 %)

Pukemisen apuväline avo- tai umpikärkisen lääkinnällisen hoitosukan pukemiseen
46,00 euroa (sis. alv 24 %), 37,10 euroa (alv 0 %)

Nauhapohjainen kuituhiusperuukki (väli- tai lyhytaikainen tarve)

Hintaryhmä 1 (väliaikainen tai lyhytaikainen käyttötarve)
170,16 euroa (alv 0 %) ja
211,00 euroa (alv 24 %)

Nauhapohjainen kuituhiusperuukki (pitkäaikainen/pysyvä tarve)

Hintaryhmä 2 (pitkäaikainen tai pysyvä tarve)
314,52 euroa (alv 0 %) ja
390,00 euroa (alv 24 %)

Aitohiusperuukki

479,84 euroa (alv 0 %) ja
595,00 euroa (alv 24 %).

Suun terveydenhuollon palveluseteli

Yksittäisinä toimenpiteitä tuotettavat palvelut:

Koodi	Suhdeluku	Selite	Kunnan asiakasmaksu, jonka lisäksi käyntimaksu 13,10 €	Palvelusetelin arvo kun SFA10 on 40 €
SAA01	0,516	Suun suppea tutkimus	8,40 €	20,64 €
SDA01	0,571	Erittäin suppea parodontologinen hoito	8,40 €	22,83 €
SDA02	0,735	Suppea parodontologinen hoito	18,90 €	29,41 €
SDA03	1,466	Parodontologinen hoito	37,50 €	58,63 €
SFA10	1	Yhden pinnan täyte	18,90 €	40,00 €
SFA20	1,703	Kahden pinnan täyte	37,50 €	68,13 €
SFA30	1,95	Kolmen tai useamman pinnan täyte	37,50 €	77,99 €
SFA40	2,434	Hammast erä tai kruunu	54,90 €	97,35 €

SFC01	0,516	Paikkaushoidon tukitoimenpide	8,40 €	20,64 €
SFC00	2,087	Alustäytenpilari	37,50 €	83,47 €
SGA01	0,735	Hampaan ensiapuluonteinen avaus	18,90 €	29,41 €
SGA02	0,927	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus	18,90 €	37,08 €
SGA03	1,338	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, vaativa	37,50 €	53,52 €
SGA04	2,087	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, erittäin vaativa	37,50 €	83,47 €
SGA05	2,845	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, erittäin vaativa ja pitkäkestoinen	54,90 €	113,79 €
SGB10	0,927	Hampaan juuren täyttö, 1-juurikanavainen hammas	18,90 €	37,08 €
SGB20	1,338	Hampaan juurentäyttö, 2-juurikanavainen hammas	37,50 €	53,52 €
SGB30	2,087	Hampaan juuren täyttö, 3-useampi kanavainen hammas	37,50 €	83,47 €
SGC00	0,735	Hampaan juurikanavien lääkehoito	18,90 €	29,41 €
SGC10	0,735	Hammasytimen (pulpan) kattaminen	18,90 €	29,41 €

SGC40	2,087	Hamp. kruunun restaurointi jh tai muuta varten	37,50 €	83,47 €
SHA02	0,927	Purentafysiologinen hoitokäyn ti	18,90 €	37,08 €
SHA03	1,338	Purentafysiologinen hoitokäyn ti, vaativa	37,50 €	53,52 €
SHA04	2,14	Purentafysiologinen hoitokäyn ti, erittäin vaativa	37,50 €	85,60 €
SHB00	2,845	Purentakiskon valmistus ja suuhun sovitus	54,90 €	113,80 €
EBA00	1	Hampaan poisto (ei sisällä puudutusta)	18,90 €	40,00 €
EBA05	2,087	Vaativa hampaan poisto ilman leikkausta (ei sisällä puudutusta)	37,50 €	83,47 €
WX105	0,265	Pintapuudutus	8,40 €	10,59 €
WX110	0,265	Infiltraatio puudutus	8,40 €	10,59 €
WX290	0,265	Suun alueen johtopuudutus	8,40 €	10,59 €
EB1VA	0,404	Hammasröntgen, lääkärintilaskertomuksessa	8,40 €	16,14 €
EB2VA	0,211	Hammasröntgen, lisäkuva, lääkärintilaskertomuksessa	8,40 €	8,42 €

Lohkeamapaketteina tuotettavat palvelut:

Koodi	Suhdeluku	Selite	Kunnan asiakasmaksu, jonka lisäksi käyntimaksu 13,10 €	Palvelusetelin arvo kun SFA10 on 40e
LOHTUT		Lohkeama	8,4	20,64
LOH1		Lohkeama	max 59	80,00
LOH2		Lohkeama	max 112,1	120,00

Aluehallitus

§ 9 Toiminta-avustusten myöntäminen järjestöille

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/77/00.02.01/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 9

Valmistelija(t) Nina Peränen, p. 050 5946783 ja Anu Pihl, p. 050 320 4896

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen Aluevaltuusto on kokouksessaan 29.11.2022 § 356 hyväksynyt Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman ja sen liitteet eli järjestöyhteistyöasiakirja ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjat. Järjestöyhteistyön asiakirja on nimeltään "Järjestöyhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella" ja sen liitteenä 1 on avustusohje, joka ohjaa toiminta-avustusten myöntämistä.

Toiminta-avustus ja hakuaika

Toiminta-avustukset myönnetään hyväksytyyn avustusohjeen mukaan vuosittain Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Osana avustuspäätöstä hyvinvointialue voi kohdentaa avustuksen esitetyn toimintasuunnitelman tiettyihin osiin, tai rajata joitain toimintasuunnitelman osia avustusten ulkopuolelle.

Avustuksen käytöstä ja kohdentumisesta on raportoitava hyvinvointialueelle ennen seuraavan toiminta-avustuksen maksatusta tai viimeistään kuusi kuukautta avustuksen kohteena olleen vuoden päättymisen jälkeen.

Hyvinvointialueen tukema toimintaa hyväksytyyn avustusohjeen mukaan on

- Sotepalveluihin kiinnittyvä erityisliikunta- ja kulttuurihyvinvointityö
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kohderyhmilleen tarjoama toiminta ja psykososiaalinen tuki sekä pelastusalan järjestöjen jäsenistölleen tarjoama toiminta
- Soten lapsiperhepalveluihin kiinnittyvä toiminta
- Mielen terveys- ja päihdepalveluihin kiinnittyvä toiminta
- Kriisityö ja kriisiapu
- Ikäihmisten ja muiden kotona asumisen tukemiseen liittyvä toiminta
- Sotepalveluihin kiinnittyvä työtoiminnan tukeminen
- Järjestöjen tarjoama toimintakyvyn tuki sotaveteraaneille ja -invalideille
- Pelastuslaitoksen toimintaan kiinnittyvä turvallisuus ja varautuminen
- Kylä- ja asukasyhdistysten turvallisuustyö

Toiminnan lisäksi voidaan tukea em. toimintoihin liittyvää kehittämistyötä,

Aluehallitus

ennaltaehkäisevää työtä sekä toimintaan linkittyviä tila- ja tapahtumakustannuksia.

Toiminta-avustusten myöntäminen

Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-avustukset järjestöille ovat olleet haettavissa 13.12.2022-8.1.2023

Ennen järjestöyhteistyöasiakirjan hyväksymistä ja toiminta-avustushaun aukeamista Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 30.8.2022 §163 kohdentanut vuoden 2023 talousarviosta 661 800 euroa toiminta-avustuksiin STEA jatkoavustusta hakeville järjestöille turvallisen siirtymän varmistamiseksi. Paikallinen rahoitus on ollut edellytys STEA - rahoituksen saamiselle ja tämän päätöksen tarkoituksena on ollut turvata näiden toimintojen ja palveluiden jatko siirtymävaiheen ylitse. Esitettyjen avustusten summat perustuvat järjestöjen vuodelle 2022 kunnilta saamaan vastaavaan avustukseen.

Toiminta-avustuksia on myönnetty aluehallituksen kokouksessaan 30.8.2022 §163 seuraavasti:

- Kriisipalvelu Mobile/Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry, 295 000 €
- Psykiatrisen kuntoutuksen tuki 185 000 €
- Jyväskylän A-kilta, 54 000 €
- Äänekosken Ilona, 45 000 €
- Hankasalmen mielenterveysyhdistys Tuikku, 47 000 €
- Ystäväntupa, 19 800 €
- Vaajakosken Suvanto, 13 000
- Emppis, 9 000 €

Näiden toiminta-avustusten maksamisen ehtona on myönteinen rahoituspäätös STEA:n jatkoavustuksesta vuodelle 2023. 17.1.2023 tarkastetun tilanteen mukaan edellä mainituille järjestöille on tehty STEAsta myönteinen avustusehdotus, josta kuitenkin odotetaan sosiaali- ja terveysministeriön päätöstä.

Toiminta-avustusten myöntämisen reunaehdot

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 29.11.2022 vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023-2025. Sen mukaan sidosryhmien osalta keskeistä on yhteistyön käynnistäminen niiltä osin, kun se ei vielä ole käynnistynyt, ja vakiinnuttaminen normaaliksi toiminnaksi. Keskeistä on turvata järjestöjen osalta turvallinen siirtymä hyvinvointialueelle.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-avustukset ovat

Aluehallitus

määrärahasidonnainen avustus. Vuodelle 2023 Toiminta-avustusta on varattu talousarvioon 826 000€. Lisäksi on mahdollista käyttää ns. kohdentamatonta varausta. Toiminta-avustuksesta on kohdennettu vuoden 2023 talousarviosta 662 800 euroa toiminta-avustuksiin STEA jatkoavustusta hakeville järjestöille. Toiminta-avustuksia kohdennetaan avustusohjeen mukaisesti. Lisäksi toiminta-avustusten hakuilmoituksessa on todettu, että turvallisen siirtymän varmistamiseksi vuoden 2023 toiminta-avustuksissa huomioidaan vuodelle 2022 kunnilta ja kuntayhtymiltä tukea saaneiden toimintojen jatkuvuus.

Avustusta ei voida myöntää hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016) alaiseen kilpailutettuun palvelutoimintaan, vaikka sillä olisi liittymäpintaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Toiminta-avustusta ei kohdenneta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan toimintaan, vaan sitä myönnetään avustusohjeen mukaisesti hyvinvointialueen täydentävään ja tukevaan toimintaan.

Saapuneet hakemukset

Hakuaikana saatiin yhteensä 110 hakemusta, joiden yhteenlaskettu haettujen avustusten määrä oli 1 737 570 €. Määräaikaan mennessä tulleet toiminta-avustushakemukset sisälsivät syksyllä 2022 aluehallituksen jo myöntämät avustukset. Avustusta hakeneesta järjestöstä 62 oli saanut kunnalta/kuntayhtymältä avustusta toimintaansa vuonna 2022. Avustusohjeen mukaisesti turvallisen siirtymän varmistamiseksi vuoden 2023 toiminta-avustuksissa huomioidaan vuodelle 2022 kunnilta ja kuntayhtymiltä tukea saaneiden toimintojen jatkuvuus.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Esitys myönnettävistä toiminta-avustuksista annetaan kokouksessa.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä Jani Kokko, Eila Tiainen, Aila Paloniemi ja Maria Kaisa Aula poistuivat esteellisenä kokouksesta. Ville Väyrynen toimi puheenjohtajana pykälän käsittelyn ajan.

Esteellisyyden peruste: yhteisöjäävi.

Hyvinvointialuejohtaja teki kokouksessa seuraavan päätösehdotuksen:
"Keski-Suomen hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia oheisen luettelon mukaisesti.

Aluehallitus

Lisäksi aluehallitus päättää, että avustuspäätös annetaan tiedoksi lautakunnille ja lautakuntia pyydetään arvioimaan avustuskriteereitä jatkotyöskentelyä varten."

Päätös

Aluehallitus päätti, että Keski-Suomen hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia oheisen luettelon mukaisesti.

Lisäksi aluehallitus päätti, että avustuspäätös annetaan tiedoksi lautakunnille ja lautakuntia pyydetään arvioimaan avustuskriteereitä jatkotyöskentelyä varten.

Esteelliset palasivat kokoukseen päätöksenteon jälkeen.

Aluehallitus

§ 10 Alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan lausunnoista perittävät maksut

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/26/02.09.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 10

Valmistelija(t) Juha Paloneva, p. 050 336 3695 ja Päivi Lampinen, p. 014 269 5134**Selostus asiasta** Eduskunta hyväksyi 8.10.2021 hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kliinisestä lääketutkimuksesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 18/2020).

Tasavallan presidentti on vahvistanut 19.11.2021 lain kliinisestä lääketutkimuksesta, lain lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (Tutkimuslaki 488/1999), lain lääkelain muuttamisesta sekä lain rikoslain 44 luvun muuttamisesta. Lait tulivat voimaan 31.1.2022 (lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettavan lain 21 a ja 21 b § ja 21 c §:n 1-3 momentti tulivat voimaan 24.11.2021; henkilötietojen käsittelyä ja potilastietojen käsittelyä koskevat säännökset).

Yksi kansallinen eettinen toimikunta (Tukija), joka korvaa nykyisen TUKIJAN, arvioi 31.1.2022 lähtien kaikki Suomessa toteutettavat kliiniset lääketutkimukset.

Alueelliset lääketieteelliset tutkimuseettiset toimikunnat vastaavat tutkimuslain, biopankkilain, kudoslain ja lääkinnällisiä laitteita koskevan lainsäädännön edellyttämästä eettisestä arvioinnista.

Siirtymäkauden aikana, uuden lääketutkimuslain voimaantulon jälkeen, alueelliset eettiset toimikunnat käsittelevä kliinisten lääketutkimusten muutoksia korkeintaan kolmen vuoden ajan.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus alueellisen eettisen toimikunnan ja valtakunnallisen lääketieteellisen toimikunnan lausunnoista perittävistä maksuista 1171/2020 on voimassa vuoden 2022 loppuun ja sitä sovelletaan tutkimuslain perusteella arvioitaviin kliinisiin lääketutkimuksiin.

Alueellisten lääketieteellisten tutkimuseettisten toimikuntien on pitänyt 31.1.2022 lähtien soveltaa omia maksupäätöksiään muiden kuin kliinisten

Aluehallitus

lääketutkimusten osalta (Tutkimuslaki 17 §). 1.1.2023 lähtien alueellisten eettisten toimikuntien tulee soveltaa omia maksupäätöksiään myös klinisten lääketutkimuksien suunnitelman muutosten osalta, koska STM:n asetus 1171/2020 ei ole enää voimassa vuonna 2023.

STM:n asetus 1171/2020 Tutkimussuunnitelmaa koskevat maksut

- 1) klininen lääketutkimus 2 850 euroa;
- 2) biopankkitutkimus tai muu lääketieteellinen tutkimus kuin klininen lääketutkimus 2 850 euroa;
- 3) tutkimussuunnitelman muutos 900 euroa.

Maksua ei peritä ilman ulkopuolista rahoitusta tai julkisen terveydenhuollon toimintayksikön, korkeakoulun, tutkimuslaitoksen tai muun julkisen tai yleishyödyllisen yhteisön rahoituksella toteutettavasta tutkijalähtöisestä tutkimuksesta annetusta lausunnosta. Selvitys rahoituksesta on liitettävä tutkimussuunnitelmaan.

Keski-Suomen hyvinvointialueen (KSHVA) alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan tutkimussuunnitelmaa koskevat maksut

KSHVA:n alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan lausunnoista perittäviksi maksuiksi 1.1.2023 alkaen esitetään edelleen samansuuruisia maksuja kuin STM:n asetuksessa 1171/2020:

- 1) biopankkitutkimus tai muu lääketieteellinen 2 850 euroa;
- 2) tutkimussuunnitelman muutos 900 euroa.

Maksua ei peritä ilman ulkopuolista rahoitusta tai julkisen terveydenhuollon toimintayksikön, korkeakoulun, tutkimuslaitoksen tai muun julkisen tai yleishyödyllisen yhteisön rahoituksella toteutettavasta tutkijalähtöisestä tutkimuksesta annetusta lausunnosta. Selvitys rahoituksesta on liitettävä tutkimussuunnitelmaan.

Toimivalta asiassa

Hallintosäännön § 17 mukaan Aluehallitus vahvistaa hinnat aluevaltuuston vahvistamien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää, että eettisen toimikunnan lausunnoista peritään 1.1.2023 lähtien maksut seuraavasti:

Aluehallitus

- 1) biopankkitutkimus tai muu lääketieteellinen tutkimus 2 850 euroa;
- 2) tutkimussuunnitelman muutos 900 euroa.
- 3) tutkimuslain perusteella arvioitava kliinisen lääketutkimuksen tutkimussuunnitelman muutos 900 euroa

Maksua ei peritä ilman ulkopuolista rahoitusta tai julkisen terveydenhuollon toimintayksikön, korkeakoulun, tutkimuslaitoksen tai muun julkisen tai yleishyödyllisen yhteisön rahoituksella toteutettavasta tutkijalähtöisestä tutkimuksesta annetusta lausunnosta. Selvitys rahoituksesta on liitettävä tutkimussuunnitelmaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 11 Työosuusrahojen myöntämisen perusteet ja suuruus 1.2.2023 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/46/05.12.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 11

Valmistelija(t) Tuija Koivisto, p. 040 513 5821

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaista päivä- ja työtoimintaa erityishuoltoon oikeutetuille henkilöille. Kyseessä on hyvinvointialueen erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva palvelu, johon erityishuoltoon oikeutetulla henkilöllä on subjektiivinen oikeus. Lisäksi hyvinvointialue järjestää sosiaalihuoltolain 27 e §:n mukaista vammaisten henkilöiden työtoimintaa työkyvyttömille henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä osallistua työhön, ja joiden toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.

Kehitysvammalain ja sosiaalihuoltolain mukaiseen työtoimintaan osallistumisesta voidaan maksaa työosuusrahaa. Ennen järjestämisvastuun siirtymistä Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen ovat kunnat päättäneet työosuusrahan maksamisen perusteista ja määrästä. Asiakkailta, joiden asiakkuus on alkanut ennen 31.12.2022, työosuusrahan maksaminen hyvinvointialueella jatkuu aiempien käytäntöjen mukaisesti. Uusille asiakkaille työosuusraha määräytyy päätösliitteen mukaisesti. Työosuusrahojen määräytymisperusteita tullaan yhtenäistämään vuoden 2023 aikana. Maksettavat korvaukset ovat voimassa toistaiseksi 1.2.2023 alkaen.

Toimivalta asiassa

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 17 §:n mukaisesti aluehallitus vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus hyväksyy kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain ja sosiaalihuoltolain 27 e §:n perusteella asiakkaalle maksettavat työosuusrahat 1.2.2023 alkaen liitteen mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Työosuusrahat

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) ja sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 e §:n perusteella maksettavat työosuusrahat 1.2.2023 alkaen

Kehitysvammaisten erityishuollon ja sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan työosuusrahat

Asiakkailla, joiden asiakkuus on alkanut ennen 31.12.2022, työosuusraha määräytyy aiempien käytäntöjen mukaisesti. Työosuusrahojen määräytymisperusteita tullaan yhtenäistämään vuoden 2023 aikana.

1. Taso 1

1-4 euroa/työpäivä

Työosuusrahaa voidaan maksaa päivätoiminnan asiakkaalle, joka osittain kykenee itsenäiseen työskentelyyn. Toiminnalla tuetaan itsenäistä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä.

2. Taso 2

4,50-5,50 euroa/työpäivä

Työosuusrahaa voidaan maksaa päivätoiminnan asiakkaalle, joka kykenee itsenäiseen työskentelyyn ja suoriutuu työtehtävistä annettujen ohjeiden mukaisesti. Ryhmässä toimiminen onnistuu asiakkaalta osittain.

3. Taso 3

6-7 euroa/työpäivä

Työosuusrahaa voidaan maksaa päivätoiminnan asiakkaalle, joka kykenee itsenäiseen työskentelyyn esimerkiksi alihankintatöissä. Asiakas kykenee vastaanottamaan ohjeita ja toimimaan niiden mukaan sekä vastaa tehtäviensä suorittamisesta.

4. Taso 4

7,50-12 euroa/työpäivä

Työosuusrahaa voidaan maksaa työtoiminnan asiakkaalle, joka osallistuu avotyötoimintaan tai työtoimintaan.

Aluehallitus

§ 12 Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtaisen avun työntantajamallin henkilökohtaisen avustajan tuntipalkan määrittäminen Keski-Suomen hyvinvointialueelle uusille työntantajille

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/513/01.02.01.00/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 12

Valmistelija(t) Elina Hienola, p. 050 331 2737, Mari Mäkelä, p. 050 511 1468, Mirva Vesimäki, p. 040 571 6363**Selostus asiasta** Henkilökohtainen apu on vaikeasti vammaisen henkilön subjektiivinen oikeus, joka määritellään vammaispalvelulaissa. Henkilökohtaista apua käytetään toimiin, joista henkilö ei itse vamman tai sairauden vuoksi selviä kotona tai kodin ulkopuolella. Henkilökohtaista apua voidaan järjestää palvelusetelillä, ostopalveluna tai niin kutsutulla työntantajamallilla, jossa vaikeavammaisen henkilö voi itse toimia työntantajana ja palkata avustajan, ja jossa hyvinvointialue korvaa työntantajalle palkkauksesta aiheutuneet kulut.

Keski-Suomen kunnat ovat päättäneet itsenäisesti henkilökohtaisen avun työntantajamalliin liittyvän asiakkaalle korvattavan vähimmäispalkkatason, ja se on vaihdellut kunnittain. 1.1.2023 lähtien avustajan palkkaamisesta koituvista kustannuksista vastaa Keski-Suomen hyvinvointialue. Keski-Suomen hyvinvointialueella henkilökohtaisen avun työntantajille korvattava vähimmäispalkkataso on määriteltävä yhdenmukaiseksi niiden uusien työntantajien osalta, jotka eivät kuulu henkilökohtaisen avun työntantajien liitto (Heta-liitto).

Sosiaalihuollon kehittämishankkeessa tehdyn selvityksen mukaan henkilökohtaisen avustajan tuntipalkan keskiarvo (ei Heta-liittoon kuuluvien osalta) on koko hyvinvointialueella vuonna 2022 ollut 10 eur/h. Vaihteluväli on ollut 9,45 eur (Hankasalmi) 12,32-12,55 euroon (Petäjävesi, Joutsa). Selvityksen mukaan Henkilökohtaisen avun työntantajamallin piirissä hyvinvointialueen kunnissa on vuoden 2022 aikana ollut yhteensä 866 henkilökohtaisen avun työntantajaa ja heillä työntekijöinä henkilökohtaisia avustajia yhteensä 1623 henkilöä. Näistä 866 henkilökohtaisen avun työntantajista 461 kuuluu henkilökohtaisten avustajien työntantajien liittoon. Heidän osalta tuntipalkassa noudatetaan Heta-liiton palkkausta, joka on 1.8.22 alkaen ollut A-palkkaluokassa 11,31 eur/h ja B-palkkaluokassa 12,55 eur/h.

Aluehallitus

Henkilökohtaisen avustajien työnantajien liiton jäsenyys on asiakkaalle eli työnantajalle vapaaehtoista.

Keski-Suomen hyvinvointialueen ei-Heta -liittoon kuuluvien työnantajien osalta palkan harmonisointi tulee koskemaan uusia henkilökohtaisen avun työnantajamallin palvelupäätöksiä 1.1.2023 alkaen. Talousarviossa ei ole varauduttu kustannusten nousuun.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää, että vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun työnantajamalliin kuuluvaksi asiakkaalle korvattavaksi vähimmäispalkaksi määritellään Keski-Suomen hyvinvointialueelle 9,86€/h.

Tämä palkkaus koskee uusia työnantajia. 9,86 euroa on Jyväskylässä käytössä oleva tuntipalkka, ja on lähellä alueen tuntipalkan keskiarvoa. Vanhojen työsuhteiden osalta noudatetaan ko. työnantajan työsuhteissa sovittua palkkatasoa. Henkilökohtaisten avustajien työnantajaliittoon (Heta) kuuluvien työnantajien avustajien työsuhteessa noudatetaan työehtosopimuksen mukaista palkkausta. Hyvinvointialue korvaa työaikalisät yksilöllisen henkilökohtaisen avun palvelupäätöksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 13 Erityislastenvahtitoiminta (Elva)

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/43/05.05.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 13

Valmistelija(t) Elina Hienola puh. 050 331 2737

Selostus asiasta Elva-toiminnan tavoitteena on, että vanhemmat saavat kotiinsa vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle lapselle hoitajan muutamaksi tunniksi kuukaudessa lähinnä iltaisin ja viikonloppuisin. Toiminnalla tuetaan vanhempien jaksamista vammaisen tai pitkäaikaissairaalan lapsen vaativassa hoidossa. Toiminnan avulla on paikoitellen hyvinvointialueella voitu ratkaista myös kouluikäisten vammaisten lasten hoito-ongelmia koulujen loma-aikoina.

Kyseessä on määrärahasidonnainen tukitoimi. Vuodelle 2023 toimintaan varataan käyttösuunnitelmassa 20 000 euroa. Vanhemmat/hoitajat valitsevat itse hoitajan. Elva-hoitajan alaikäraja on 15 vuotta. Elva-hoitajana ei voi pääsääntöisesti työskennellä samassa kotitaloudessa asuva henkilö. Elva-hoitaja ei ole työsuhteessa Keski-Suomen hyvinvointialueeseen, eikä elva-hoitaja kuulu hyvinvointialueen työntekijöiden vakuutuksen alaisuuteen.

Elva-avustus on aiemmin ollut käytössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kunnista lähinnä Jämsässä, jossa sitä on myönnetty vuoden 2021 aikana 12 eri perheelle. Myönnetyn avustuksen suuruus on ollut 9 euroa/tunti.

Elva-toiminnan jatkoa tarkastellaan vuoden 2023 aikana. Palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi myönnetyn avustuksen suuruudesta on tarpeen päättää vuodelle 2023.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus päättää, että elva-avustuksena korvataan perheille 9 euroa/tunti vuonna 2023.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 14 Keski-Suomen hyvinvointialueen toimeksiantosuhteisten tukiperheiden kustannusten korvaukset 1.1.2023 alkaen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/56/05.05.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 14

Valmistelija(t) Satu Moisio p. 050 3048268, Päivi Kalilainen p. 050 3700245, Piritta Huttunen p. 050 552 4883 ja Maria Lehtinen p. 050 4135912**Selostus asiasta** Tukiperhetoiminta on sosiaalihuoltolain (1302/2014) 28 §:n mukainen palvelu, jonka tarkoituksena on turvata lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea hänen perhettään.

Tukiperheellä tarkoitetaan perhettä, jossa tukea tarvitseva lapsi käy säännöllisesti ennalta sovittuina ajankohtina, tavallisesti noin yhden viikonlopun kuukaudella. Tukiperhetoiminta tarjoaa lapselle huolenpitoa, huomioita ja yhteistä tekemistä tukiperheen arjessa sekä uusia turvallisia ihmissuhteita. Samalla tukiperhesuhde antaa lapsen vanhemmalle mahdollisuuden kerätä voimavaroja ja jakaa kasvatusvastuuta.

Tukiperhepalvelu on tärkeä tukimuoto lapsiperheiden sosiaalityön, lastensuojelun avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon asiakaslapsilla.

Tukiperheiden palkkioiden ja kulukorvausten päivitys on tullut ajankohtaiseksi Keski-Suomen hyvinvointialueen muodostamisen myötä. Tukiperhetoimintaa on järjestetty tekemällä toimeksiantosopimus tukiperheenä toimivien perheiden kanssa. Keski-Suomen hyvinvointialueella noin 230 lapselle on järjestetty tukiperhetoimintaa toimeksiantosuhteella. Näistä noin 60 % on Jyväskylän ja 40 % muun maakunnan osuutta. Toimeksiantosopimusten lisäksi tukiperhepalvelua on ostettu maakunnassa palveluntuottajilta.

Tukiperheiden palkkioissa ja kulukorvauksissa on ollut eroja Keski-Suomen alueella. Lisäksi palkkioiden ja kulukorvausten taso on jäänyt joissakin tapauksissa alhaiselle tasolle, mikä vaikuttaa tukiperheiden saatavuuteen. Esitettävä korotus koskee osaa hyvinvointialueen kuntia. Arviolta korotus koskee 50 lapsen tukisuhdetta, joissa korotus on 30 %. Tavoitteena on luoda yhtenäiset linjaukset tukiperheiden palkkioihin, kulukorvauksiin sekä palvelun yleisiin myöntämiskriteereihin Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Aluehallitus

Tukiperhetyön kehittäminen myös palkkioiden ja kulukorvausten osalta hyvinvointialueella turvaa nykyisten tukiperheiden jatkamista toiminnassa. Tukiperhepalvelu on yksi tärkeimmistä tuen muodoista sekä lapsiperheiden sosiaalityön että lastensuojelun sosiaalityön asiakaslapsille, eikä se ole korvattavissa muilla palveluilla. Tukiperheiden palkkioiden ja kulukorvausten tasolla on vaikutusta oman tukiperhetoiminnan saatavuuteen. Omana toimintana tuotettu tukiperhepalvelu on edullisin tapa tuottaa tukiperhepalvelua. Tukiperhetoiminta on vaikuttava tukimuoto, joka ehkäisee raskaampien palveluiden tarvetta.

Tukiperheiden palkkiot ja kulukorvaukset korjataan vuosittain ilmoitettujen indeksikorotusten mukaisesti, kun korotukset saadaan tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriöltä.

Palkkioiden ja kulukorvausten määrä

Palkkio jaetaan kahteen luokkaan, joista toinen on peruspalkkio ja toinen on korotettu palkkio. Peruspalkkio on 60,00 €/päivä ja korotettu palkkio on 90,00 €/päivä.

Peruspalkkiota käytetään lapsella, joille riittää lapsen ikätasoinen ohjaus ja tuki, eikä lapsella ole vaativia perussairauksia, rajoitteita tai psyyken/käyttäytymisen ongelmia. Korotettua palkkiota käytetään lapsella, joka tarvitsee lähes kaikessa päivittäisessä toiminnassa ikätasoaan enemmän ohjausta ja apua sekä valvontaa. Lapsella on rajoitteita tai psyyken/käyttäytymisen ongelmia tai erityistä hoitoa vaativia perussairauksia.

Kulukorvaus määritellään kaikille voimassa oleville sekä 1.1.2023 jälkeen alkaville uusille tukisuhteille 23,00 €/päivä.

Arvion mukaan 50 tukisuhteessa palkkioiden ja kulukorvausten kustannukset nousevat yhteensä noin 45 000 euroa vuodessa. Toimeksiantosuhteisten tukiperheiden kustannukset ovat esitetyillä palkkioilla ja kulukorvauksilla yhteensä 740 000 euroa vuodessa.

Palkkioiden ja kulukorvausten päivittämisestä syntyvät kustannukset huomioidaan käyttötalousarviossa.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen tukiperheiden palkkioiden ja kulukorvausten määrät ja niiden voimaantulon 1.1.2023 alkaen esitetyn mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 15 Keski-Suomen hyvinvointialueen virkojen perustaminen ja kelpoisuusehtovaatimusten vahvistaminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/260/01.01.00.00/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 15

Valmistelija(t) Riitta Hallberg, p. 044 459 8946

Selostus asiasta Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) luvussa 11 säädetään henkilöstöstä. Lain 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueella säädetään erikseen. Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Lain 93 §:n mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää aluevaltuusto tai hyvinvointialueen hallintosäännössä määrätty muu toimielin.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 27 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta. Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta. 29 §:n mukaan virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Julkista valtaa käytetään

- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja vi lakiin perusturvan toimivaltansa perusteella yksipuolisesti päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta

- tehtävissä, joissa tehtävän suorittaja voi lakiin perustuvan toimivaltansa nojalla yksipuolisesti antaa toista velvoittavan määräyksen tai muulla tavalla tosiasiallisesti puuttua toisen etuun tai oikeuteen

- tehtävässä, johon kuuluu esittelyä kunnallisessa päätöksentekoprosessissa

- tehtävässä, jossa käytetään kunnan delegoitua päätösvaltaa

- valmistelutoimenpiteissä, joilla on merkittävä vaikutus julkisen vallan käyttöä

Aluehallitus

koskevaan päätöksentekoon (vastuullinen valmistelu)

Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvointialue jakaantuu kolmeen toimialaan, jotka ovat sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimen palvelut sekä konsernipalvelut. Toimialat jakautuvat edelleen vastuualueisiin, vastuualueet palvelualueisiin, palvelualueet palveluyksiköihin ja palveluyksiköt toimipisteisiin.

Aluehallitus perusti 7.12.2022 § 308 virkoja sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialalle, joihin henkilöt siirtyivät suoraan. Tämän jälkeen on tullut esiin, että joitakin jo olemassa olleita virkoja jäi perustamatta. Lisäksi talousarviossa on hyväksytty määrärahat uusien virkojen perustamiseen.

Perustuslain mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Oheisena liitteinä ovat sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä konsernipalveluiden esittämät virat.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää

- 1) perustaa sosiaali- ja terveyspalveluihin 47 virkaa ja konsernipalveluihin 1 viran oheisen liitteen mukaisesti 25.1.2023 lukien sekä
- 2) lakkauttaa konsernipalveluiden toimialalta riskienhallintapäällikön viran.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Virkapaketti aluehallitus 24.1.2023

VIRKAPAKETTI/SOTE JA KONSERNI**Sote-palvelut****Laaja-alainen sote-keskus**

Virkanimike	kpl	Kelpoisuusvaatimukset
		Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 8 §:n mukainen kelpoisuus, sosiaalialalle soveltuva
Vammaispalveluohjaaja	4	ammattikorkeakoulututkinto tai aiempi opistoasteen tutkinto
Palveluohjaaja	1	Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 8 §:n mukainen kelpoisuus, sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai aiempi opistoasteen tutkinto
		Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 7§:n
Sosiaalityöntekijä	5	mukainen sosiaalityöntekijän pätevyys
Palveluesimies	1	Soveltuva korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistotasoinen tutkinto.
Johtava sosiaalityöntekijä	1	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9 § ja 32 § mukainen pätevyys.
	12	

Lapset, nuoret ja perheet palvelut

		Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §, 8 § mukainen sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto	
Sosiaaliohjaaja	8		UUSIA VIRKOJA 6 KPL (talousarvion mukaan)
		Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §, 8 § mukainen sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto	
Palveluohjaaja	1		
Perhetyöntekijä	1	Lähihoitajan tutkinto tai vastaava kodinhoitajan tutkinto	
		Sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §, 8 § mukainen sosiaalialalle soveltuva ammattikorkeakoulututkinto	
Vastaava perhetyöntekijä	1		
		Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista	
Sosiaalityöntekijä	17	annetun lain (817/2015) 7 §, 9 § ja 32 § mukainen pätevyys.	UUSIA VIRKOJA 16 KPL (talousarvion mukaan)
	28		

Sairaalapalvelut

Osastonhoitaja	2	ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
----------------	---	--

Koti- ja asumispalvelut

Asiakasohjaaja	Kelpoisuusehtona soveltuva sosiaali- ja / tai terveysalan korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto ja kokemusta 5 asiakastyöstä, palvelutarpeen arvioinnista.
SOTE yhteensä	47

Konsernipalvelut

Turvallisuuspäällikkö	1 Soveltuva korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistotasoinen tutkinto, palveluyksikön palveluiden tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
-----------------------	--

LAKKAUTETTAVAT VIRAT

Riskienhallintapäällikkö	1
--------------------------	---

Aluehallitus

§ 16 Toimialajohtajien viransijaisten nimeäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/511/01.01.01.02/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 16

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta Aluehallitus on valinnut toimialajohtajat seuraavasti:

- 23.8.2022 § 144, sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtajaksi Kati Kallimon
- 23.8.2022 § 145 pelastustoimen toimialajohtajaksi Ville Mensalan
- 11.10.2022 § 213 konsernipalveluiden toimialajohtajaksi Lasse Lepän

Hallintosäännön 51 §:n mukaan aluehallitus valitsee toimialajohtajat.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 51

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus päättää nimetä toimialajohtajien viransijaiset vuodelle 2023 seuraavasti:

- konsernipalveluiden toimialajohtajan viransijaiseksi:

1. Pasi Marjakangas
2. Anu Pihl

- pelastustoimen toimialajohtajan viransijaiseksi:

1. Arto Ahlroos
2. Pauli Nurminen

- sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtajan viransijaiseksi:

1. Tuija Koivisto
2. Juha Paloneva

Viransijainen toimii toimialajohtajana vakinaisen viranhaltijan ollessa poissa tai esteellinen tai viran ollessa avoinna.

Asian kokouskäsitteily:

Puheenjohtajan avattua keskustelun Ville Väyrynen esitti, että sosiaali- ja

Aluehallitus

terveyspalveluiden toimialajohtajan sijaisten järjestystä muutetaan siten, että 1. sijaisena toimii Juha Paloneva ja 2. sijaisena Tuija Koivisto. Mauno Vanhala ja Kaisa Garedeu kannattivat esitystä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus ja näin olleen asiasta äänestetään.

Puheenjohtaja esitti, että pohjaehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA, muutosehdotuksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestysmenettely hyväksyttiin.

JAA = Pohjaehdotus	EI = Muutosehdotus	TYHJÄ
Maria Kaisa Aula	Ville Väyrynen	Lotta Ahola
Kari Kiiskinen	Mervi Hovikoski	
Eino Nissinen	Kaisa Garedeu	
Markku Puro	Mauno Vanhala	
Katri Savolainen		
Eila Tiainen		
Hilma Vepsäläinen		
Jani Ylälehto		

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että äänin 8-4 (yksi tyhjä) aluehallitus valitsi toimialajohtajat pohjaehdotuksen mukaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 17 TKKI neuvottelukunnan jäsenten nimeäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/78/00.02.01/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 17

Valmistelija(t) Anu Pihl, p. 050 320 4896 ja Simo Reipas, p 050 5678537

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 14 § mukaisesti aluehallitus valitsee tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden (TKKI) neuvottelukuntaan aluevaltuutetuista viisi (5) jäsentä, joista aluehallitus nimeää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Neuvottelukuntaan kuuluu lisäksi enintään kahdeksan (8) aluehallituksen valitsemaa tutkimuksen, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä elinkeinoelämän edustajaa.

Nimeämiset TKKI-neuvottelukuntaan tehdään valtuustokaudelle kerrallaan.

Hallintosäännön 20 § mukaan TKKI-neuvottelukunnan tehtävänä on toimia aluehallituksen neuvoa antavana elimenä koskien tutkimuksen, osaamisen ja koulutuksen roolia sekä tulevaisuuden ennakointia. Neuvottelukunta edistää aloitteillaan ja lausunnoillaan hyvinvointialueen toiminnan tavoitteellista kehittämistä, tietoon perustuvaa toimintaa sekä yhteistyötä ja kumppanuuksia tutkimuksen, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa.

Hyvinvointialue on 30.12.2022 kirjeellään pyytänyt Jyväskylän yliopistoa, Itä-Suomen yliopistoa, Jyväskylän ammattikorkeakoulua, Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä Gradiaa, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistoa, Keski-Suomen Liittoa, Keski-Suomen yrittäjiä sekä Keski-Suomen ELY-keskusta nimeämään yhden edustajan kukin neuvottelukuntaan. Kaikki pyydetty tahot ovat nimenneet ehdokkaansa TKKI neuvottelukuntaan 15.1.2023 mennessä.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Ehdotus annetaan kokouksessa.

Asian kokouskäsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun, aluehallitus päätti nimetä seuraavat henkilöt TKKI neuvottelukuntaan

Aluehallitus

TKKI neuvottelukuntaan nimetään

- Pekka Neittaanmäki (Kesk.), puheenjohtaja
- Jani Kokko (SDP), varapuheenjohtaja
- Sonja Aukee (Kok.)
- Anna Kaarina Autere (Vihr.)
- Matleena Käppi (Vas.)

Neuvottelukuntaan kuuluu lisäksi enintään kahdeksan tutkimuksen, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä elinkeinoelämän edustajaa.

Aluehallitus valitsi yksimielisesti jäseniksi:

- Jyväskylän yliopisto: rehtori Keijo Hämäläinen
- Itä-Suomen yliopisto: Dekaanin Jussi Pihlajamäki, Terveystieteiden tiedekunta
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu: rehtori Vesa Saarikoski
- Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä GRADIA: kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen
- Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto: Työelämäpalveluiden koulutusjohtaja Marjo-Riitta Vainio
- Keski-Suomen Liitto: maakuntajohtaja Pekka Hokkanen
- Keski-Suomen yrittäjät: toimitusjohtaja Sanna-Mari Jyräkoski
- ELY-keskus: elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen johtaja Pirkko Melville

Päätös

Aluehallitus nimesi TKKI neuvottelukuntaan seuraavat jäsenet:

- Pekka Neittaanmäki (Kesk.), puheenjohtaja
 - Jani Kokko (SDP), varapuheenjohtaja
 - Matleena Käppi (Vas.)
 - Sonja Aukee (Kok.)
 - Anna Kaarina Autere (Vihr.)
 - Jyväskylän yliopisto: rehtori Keijo Hämäläinen
 - Itä-Suomen yliopisto: Dekaanin Jussi Pihlajamäki, Terveystieteiden tiedekunta
 - Jyväskylän ammattikorkeakoulu: rehtori Vesa Saarikoski
 - Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä GRADIA: kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen
 - Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto: Työelämäpalveluiden koulutusjohtaja Marjo-Riitta Vainio
 - Keski-Suomen Liitto: maakuntajohtaja Pekka Hokkanen
 - Keski-Suomen yrittäjät: toimitusjohtaja Sanna-Mari Jyräkoski
 - ELY-keskus: elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen johtaja Pirkko Melville
-

Aluehallitus

§ 18 Vaalikelpoisuuden menettäminen ja uuden jäsenen valinta tarkastuslautakuntaan

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/91/00.02.03/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 18

Valmistelija(t) Pauliina Mäenpää, p. 050 452 4569

Selostus asiasta Tarkastuslautakunnan jäsen Satu Kytölehto on 16.1.2023 lähestynyt aluehallitusta ja -valtuustoa seuraavalla ilmoituksella:

"Aluevaltuusto on valinnut minut 1.3.2022 alkaen tarkastuslautakunnan jäseneksi. Olen työskennellyt Petäjaveden kunnassa lähihoitajan toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa. Siirryttyäni 1.1.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueen palvelukseen olen menettänyt vaalikelpoisuuteni tarkastuslautakuntaan, enkä voi enää jatkaa kyseisessä tehtävässä hyvinvointialuelain 80 § mukaan."

Hyvinvointialueesta annetun lain 80 §:n mukaan:

"Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) aluehallituksen jäsen;
- 2) henkilö, joka on aluehallituksen jäsenen tai hyvinvointialuejohtajan hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 3) henkilö, joka on hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai siihen rinnastuvassa asemassa hyvinvointialueen määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;
- 4) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen."

Hyvinvointialuelain 83 §:ssä säädetään vaalikelpoisuuden menettämisestä seuraavaa:

"Jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee aluevaltuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Poiketen siitä, mitä 77 - 80 §:ssä säädetään, luottamushenkilö ei menetä

Aluehallitus

vaalikelpoisuuttaan toimielimeen, jos hänet otetaan väliaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajaksi 77 - 80 §:ssä tarkoitettuun palvelussuhteeseen. Palvelussuhteen kestäessä hän ei kuitenkaan saa hoitaa luottamustointa."

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että

Aluevaltuusto päättää:

- 1) todeta, että Satu Kytölehto on menettänyt vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan ja
- 2) valita hänen tilalleen uuden jäsenen, tarkastuslautakunnan jäljellä olevan toimikauden ajaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 19 Hyvinvointialueen edustajat Jämsän Terveys Oy:n hallituksessa

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/58/00.00.01.02/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 19

Valmistelija(t) Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta Aluevaltuusto päätti hyvinvointialueelle voimaanpanolain (616/2021) mukaan siirtyvän omaisuuden vastaanottamisesta kokouksessaan 13.12.2022. Jämsän kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyi 1.1.2023 Jämsän omistamat Jämsän Terveys Oy:n osakkeet. Hyvinvointialueen omistus Jämsän Terveys Oy:stä on 49 %.

Osakassopimuksen mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu kuusi (6) varsinaista jäsentä ja kaksi (2) varajäsentä. Yhtiökokous nimeää hallituksen varsinaiset (6) jäsenet ja varajäsenet (2) siten, että osakkaat ovat yhtäläisesti edustettuina hallituksessa. Hyvinvointialue esittää yhtiön hallitukseen siis 3 varsinaista jäsentä ja yhden varajäsenen. Osakassopimuksen mukaan edustajista yksi hallituksen jäsen ja varajäsen on virkamiesjäsen.

Hallintosäännön 40 §:n mukaan aluehallitus nimeää hyvinvointialueen ehdokkaat yhteisöjen hallitukseen sekä nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Hyvinvointialueen valmisteluvaiheessa syksyllä 2022 Jämsän kaupunginhallitus pyysi hyvinvointialueen kannanottoa liittyen Jämsän Terveys Oy:n hallitusjäsenyyteen. Jämsän kaupunki esitti näkemyksensä, että yhtiön hallitukseen nimettäisiin jo valmisteluvaiheessa hyvinvointialueen edustaja ja muut hallitusvaihdokset toteutettaisiin omistuksen ja sitoumusten siirtyessä hyvinvointialueelle.

Aluehallitus käsitteli Jämsän Terveys Oy:n hallituksen jäsenyyttä kokouksessaan 30.8.2022 (§ 175). Aluehallitus päätti Jämsän kaupungin näkemyksen mukaisesti ehdottaa hyvinvointialueen edustajaa Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen. Samalla kertaa aluehallitus valtuutti hyvinvointialuejohtajan tekemään nimeämistä koskevan päätöksen. Hyvinvointialuejohtaja on nimennyt hyvinvointialueen edustajaksi Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Lepän ja varahenkilöksi hallintojohtaja Pasi Marjakankaan. Hallituksen jäsenten valinta on päätetty

Aluehallitus

osakkeenomistajien kirjallisella päätöksellä osakassopimuksen ja osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n mukaisesti.

Aluehallitukselle esitetään, että yhtiön osakeomistuksen siirryttyä hyvinvointialueelle se ehdottaa Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen kolme varsinaista jäsentä ja yhden varajäsenen sekä nimeää hyvinvointialueen edustajan Jämsän Terveys Oy:n yhtiökokoukseen tai sen korvaavaan osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n mukaiseen käsittelyyn.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen kolme varsinaista jäsentä ja yhden varajäsenen sekä nimeää hyvinvointialueen edustajan yhtiökokoukseen tai sen korvaavaan osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n mukaiseen käsittelyyn.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä Lasse Leppä ja Pasi Marjakangas poistuivat esteellisenä kokouksesta.

Esteellisyyden peruste: Osallisuusjäävi.

Esittelijä teki seuraavan päätösehdotuksen:

"Aluehallitus nimeää varsinaisiksi jäseniksi Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen Lasse Lepän, Maria Kaisa Aulan ja Ville Väyrysen. Varalle valitaan Pasi Marjakangas. Yhtiökokousedustajaksi nimetään Aija Suntioinen."

Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus nimesi varsinaisiksi jäseniksi Jämsän Terveys Oy:n hallitukseen Lasse Lepän, Maria Kaisa Aulan ja Ville Väyrysen. Varalle valittiin Pasi Marjakangas. Yhtiökokousedustajaksi nimettiin Aija Suntioinen

Aluehallitus

§ 20 Keski-Suomen hyvinvointialueen jäsenen ja varajäsenen nimeäminen maakunnan yhteistyöryhmään

Julkinen

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 10.5.2022 § 82

Valmistelija(t) Sari Kaakkomäki, puh. 050 5988 931

Selostus asiasta Keski-Suomen liitto on 1.10.2021 tullessa kirjeessä pyytänyt Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikaista valmistelutoimielintä nimeämään hyvinvointialueelta jäsenen ja hänelle varajäsenen maakunnan yhteistyöryhmään vuosille 2021-2025. Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin päätti kokouksessaan 11.11.2021 68§ nimetä maakunnan yhteistyöryhmään väliaikaisen valmistelutoimielimen puheenjohtaja Kati Kallimon ja hänen henkilökohtaiseksi varajäseneksi 3. varapuheenjohtaja Juha Kinnusen. Nimeämiset tehtiin väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikauden loppuun, 28.2.2022 saakka.

Väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikauden päättyttyä on tarkoituksenmukaista nimetä Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajat maakunnan yhteistyöryhmään vuosille 2022-2025, huomioiden sekä mies- että naisehdokkuus. Hyvinvointialueen jäsenet ovat maakunnan yhteistyöryhmän sidosryhmä jäseniä.

Hyvinvointialueen valmistelu etenee vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta käynnistyy Keski-Suomen hyvinvointialueen varsinainen toiminta. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että hyvinvointialueelta nimetään edustajat vain vuoden 2022 loppuun saakka ja vuosille 2023 -2025 nimetään edustajat hyvinvointialueen toiminnan käynnistyttyä.

Asian käsittely kokouksessa:

Ennen asian käsittelyä Kati Kallimo ja Erkki Nikkilä ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta.

Esteellisyyden peruste: Osallisuusjäävi.

Aluehallituksen puheenjohtaja Aulan Keski-Suomen hyvinvointialueelta nimetään maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi vastuvalmistelija/vt. hyvinvointialueenjohtaja Kati Kallimo ja hänen

Aluehallitus

ehdotus henkilökohtaiseksi varajäseneksi hallintopalveluiden projektijohtaja Erkki Nikkilä vuoden 2022 loppuun saakka.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyn jälkeen puheenjohtaja määräsi viiden minuutin tauon. Kokousta jatkettiin klo 15:27.

Aluehallitus 24.1.2023 § 20

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta Hyvinvointialueen edustaja ja hänen varajäsenen valittiin aiemmin niin, että toimikausi päättyi 2022 lopussa. Kuten aiemmassa perusteluteksissä todetaan: "Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että hyvinvointialueelta nimetään edustajat vain vuoden 2022 loppuun saakka ja vuosille 2023 -2025 nimetään edustajat hyvinvointialueen toiminnan käynnistyttyä".

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Keski-Suomen hyvinvointialueelta nimetään maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi strategiajohtaja Anu Pihl ja hänen henkilökohtaiseksi varajäseneksi hallintojohtaja Pasi Marjakangas toimikauden loppuun 2025 saakka.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 21 Vammais- ja vanhusneuvostojen varajäsenten nimeäminen ja jäsenten täydentäminen nuorisovaltuustoon

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/65/00.00.01.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 21

Valmistelija(t) Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta Aluevaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan aluehallitus asettaa valtuustokausittain: nuorisovaltuuston (§ 26), vanhusneuvoston (§ 27) ja vammaisneuvoston (§ 28). Aluehallitus on hyväksynyt näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

Lain hyvinvointialueesta 32 § mukaan " Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Vammais- ja vanhusneuvostojen toimintasääntöjen mukaan jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet (toimintasääntöjen 3 §).

Kuntia on pyydetty nimeämään varajäsenet sen jälkeen kun aluehallitus hyväksyi toimintasäännöt kokouksessaan 27.9.2022. Pyyntönsä määräaika on ollut 30.11.2022. Osa kunnista on esittänyt varajäseniä jo aiemmin ennen toimintasäännön hyväksymistä ja osa kunnista ei ole nimennyt varajäseniä.

Jotkut kunnat ovat myös täydentäneet nuorisovaltuuston jäseniään.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö 26-28 §

**Hyvinvointialue -
johtajan ehdotus**

Aluehallitus

- 1) nimeää vammaisneuvoston varajäsenet liitteen mukaisesti.
 - 2) nimeää vanhusneuvoston varajäsenet liitteen mukaisesti.
-

Aluehallitus

3) täydentää nuorisovaltuustoon jäseniä liitteen mukaisesti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Vammais- ja vanhusneuvoston varajäsenet ja nuorisovaltuuston täydentäminen

LIITE: Vammais- ja vanhusneuvoston varajäsenet ja nuorisovaltuuston täydentäminen**Vammaisneuvoston varajäsenet**

Hankasalmi	Pietiläinen Tarja
Jämsä	Virtanen Timo
Joutsa	Pänkäläinen Seppo
Jyväskylä	Perttula Suvi
Kinnula	Rouvinen Marketta
Konnevesi	Liuhalainen Raija
Laukaa	Mäki-Kulmala Mirja
Multia	Tikka Maiju
Muurame	Honkamäki Juha
Petäjävesi	Roslöf Tanja
Pihtipudas	Logrén Marjo
Saarijärvi	Kekkilä Kaija
Toivakka	Huovilainen Minna
Uurainen	Seppänen Irja
Viitasaari	Palonen Anneli
Äänekoski	Kautto Oili

Vanhusneuvoston varajäsenet

Hankasalmi	Isännäinen Piia
Jämsä	Forssell Olavi
Joutsa	Salonen Maija
Jyväskylä	Suortamo Markku
Kannonkoski	Hartikainen Kirsi
Karstula	Lahti Tapani
Keuruu	Viitanen Raimo

Kinnula	Suominen Marjatta
Kivijärvi	Virkkala Anneli
Konnevesi	Liuhala Raija
Kyyjärvi	Heiskanen Eliisa
Laukaa	Korhonen Aira
Multia	Riikonen Maire
Muurame	Kurki Sinikka
Petäjavesi	Heikki Palola
Pihtipudas	Hautamäki Kaarina
Saarijärvi	Peiponen Arja-Leena
Toivakka	Huovilainen Minna
Uurainen	Hartikka Seija
Viitasaari	Hanell Kaija
Äänekoski	Kiviranta Irene

Nuorisovaltuuston jäsenet

Uurainen	Iida Kalliomäki ja Iina Rentola
Pihtipudas	Tiitus Häyhä, Jessika Paananen
Saarijärvi	Veikko Kaalikoski ja Joel Mikkonen

Aluehallitus

§ 22

Vammais- ja vanhusneuvoston esitykset puhe- ja läsnäolo-oikeudesta lautakunnissa sekä muutokset kaikkien lakisääteisten vaikuttamistoimielinten kokouspalkkioihin

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/68/00.00.01.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 22

Valmistelija(t) Nina Peränen, p. 050 594 6783

Selostus asiasta Vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto ovat kokouksissaan (vammaisneuvosto 30.11, vanhusneuvosto 2.12.) esittäneet seuraavia muutoksia koskien vaikuttamistoimielinten edustajien puhe- ja läsnäolo-oikeutta lautakuntien kokouksissa sekä vaikuttamistoimielinten palkkioita.

Vanhusneuvosto 2.12.2022

§ 30 Päätös

Vanhusneuvosto esittää aluehallitukselle seuraavia lisäyksiä toimintasääntöön:

§ 3 lisäys: Vanhusneuvostolla on läsnäolo- ja puheoikeus työikäisten ja ikääntyneiden sekä turvallisuuslautakunnassa.

§ 31 Päätös

Vanhusneuvosto esittää aluehallitukselle seuraavia kokouspalkkioita:

- jäsen 100 euroa / kokous
- puheenjohtajalle korotettuna 50 % eli 150 euroa / kokous

Vammaisneuvosto 30.11.2022

§ 34 Päätös

Vammaisneuvosto esittää aluehallitukselle, että vammaisneuvoston edustajalle annetaan läsnä- ja puheoikeus lasten, nuorten ja perheiden sekä työikäisten ja ikääntyneiden sekä turvallisuuslautakunnan kokouksiin.

Vammaisneuvosto esittää samalla vastaavaa vammaisneuvoston toimintasäännön muutosta.

Vaikuttamistoimielimien edustajista lautakunnissa

Vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston toiminta pohjaa

Aluehallitus

lain hyvinvointialueesta (611/2021) 32 pykälään, jonka mukaan "Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella."

Laki jättää hyvinvointialueelle mahdollisuuden järjestää edellä mainitut vaikuttamismahdollisuudet parhaaksi katsomallaan tavalla. Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 155 §:n mukaan aluehallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Kokouksessaan 19/2022 aluehallitus valitsi edustajikseen nuorisovaltuustoon Hilma Vepsäläisen, vanhusneuvostoon Jouko Nykäsen, vammaisneuvostoon Ilkka Pernun. Keski-Suomen hyvinvointialueella toiminnan kannalta keskeisiä asiakirjoja, kuten hyvinvointialueen strategiaa, asiakasmaksujen periaatteita, palveluiden myöntöperusteita sekä osallisuusohjelmaa on käsitelty vaikuttamistoimielimien kokouksissa jo valmisteluvaiheessa. Lisäksi on mahdollista lisätä lautakuntien, aluehallituksen ja vaikuttamistoimielinten vuoropuhelua esimerkiksi järjestämällä yhteisiä seminaareja tai iltakouluja silloin kun se on ajankohtaisen asioiden näkökulmasta perusteltua.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta hyvinvointialueen eri toimielimissä päätetään hallintosäännössä. Hyvinvointialueen hallintosäännön 154§ mukaisesti "Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta." ja "Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti." Tämän nojalla lautakunnat voivat halutessaan itse päättää antaa vaikuttamistoimielinten edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeuden tai kutsua edustajan asiantuntijana kokoukseen sellaisen asian käsittelyä varten, jossa vaikuttamistoimielimen edustajan näkökulmasta on erityisen suuri hyöty.

Lainsäädännön näkökulmasta vaikuttamistoimielimet ja lautakunnat ovat erilaisia. Toisin kuin lautakunnat, vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35§:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, mistä johtuen niihin ei sovelleta esimerkiksi laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4a§ vaatimuksia toimielimen kokoonpanolle, eivätkä Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole hyvinvointialuelain 74 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen luottamushenkilöitä, joten he eivät hoida tehtäväänsä virkavastuulla.

Näistä syistä nykyiset käytännöt vaikuttamistoimielimien ja lautakuntien sekä

Aluehallitus

aluehallituksen väliselle yhteistyölle ovat riittäviä takaamaan vaikuttamistoimielimien tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan.

Vaikuttamistoimielimien jäsenille maksettavista palkkioista

Kokouksessaan 12.4. osana vaikuttamistoimielinten jäsenten valintaa ensimmäiselle toimikaudelle (§70-§72) aluehallitus päätti että "että toimintasäännön hyväksymiseen asti vaikuttamistoimielimien varsinaisista kokouksista maksetaan 80 euron kokouspalkkio ja matkakustannukset korvataan hallintosäännön 156 § periaatteiden mukaisesti."

Aluehallitus hyväksyi vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt kokouksessaan 27.9.2022. Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöissä palkkioiden ja muiden kustannusten korvauksia laajennettiin koskemaan myös mm. vaikuttamistoimielimen seminaareja ja iltakouluja. Tässä yhteydessä ei päätetty palkkion määrästä. Verrattuna muihin hyvinvointialueisiin Keski-Suomessa palkkiot vaikuttamistoimielinten osalta ovat keskimääräistä pienempiä. Tästä näkökulmasta palkkioiden tarkastelu on perusteltua. Kokouspalkkion kasvattaminen ehdotuksen mukaisesti 80 eurosta 100 euroon sekä puheenjohtajalle maksettavan korotetun palkkion kustannukset ovat vuositasolla noin 12 000 euroa. Tässä summassa on huomioitu vain lakisääteisten vaikuttamistoimielimien palkkiot.

Esimerkkejä palkkioitasosta muilta hyvinvointialueilta:

- Keski-Pohjanmaa 80
- Lappi 100
- Kainuu 100
- Kymenlaakso 100
- Pohjois-Pohjanmaa 120
- Pohjanmaa 150

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus

- päättää, että nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kokouksista maksetaan 100 euron kokouspalkkio. Kokouksen puheenjohtajalle palkkio maksetaan 50 prosentin korotuksella, eli 150 euroa / kokous.
- pyytää lautakuntia arvioimaan vaikuttamistoimielinten edustajien läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksissaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

Aluehallitus

§ 23

Sopimushallinnan periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/90/00.01.02/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 23

Valmistelija(t) Pauliina Mäenpää, p. 050 452 4569

Selostus asiasta Sopimus on työkalu, jolla hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaa järjestetään ja ohjataan, ja jolla toimintaan liittyviä riskejä hallitaan. Sopimushallinta tarkoittaa johtamisen keinoja, joilla luodaan tavoitteet, toteutetaan ohjausta ja seurataan hyvinvointialueen sopimukseen liittyvää kokonaisuutta.

Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat hyvinvointialueen sopimustoimintaa. Sopimushallinnan periaatteet ovat osa hyvinvointialueen ohjausinstrumentteja. Sopimushallinnan periaatteiden ja sitä täydentävän sopimushallinnan ohjeen mukaisesti toteutetaan sopimushallintaa käytännössä. Sopimusten ohjausta ja hallintaa koskevasta toimivallasta on määräyksiä hallintosäännössä (luku 6).

Aluevaltuusto hyväksyy sopimushallinnan periaatteet. Niitä täydentävä sopimushallinnan ohje valmistellaan aluehallituksen hyväksyttäväksi.

Esityslistan liitteenä on luonnos sopimushallinnan periaatteiksi. Sen pohjana on käytetty liitteenä olevaa, Suomen Kuntaliiton julkaisemaa mallia.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää esittää,

että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan luonnoksen mukaiset sopimushallinnan periaatteet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Luonnos sopimushallinnan periaatteiksi Keski-Suomen hyvinvointialueella
Liite: Sopimushallinnan periaatteet hyvinvointialueille, Kuntaliitto

Keski-Suomen hyvinvointialue

Sopimushallinnan periaatteet

hyväksytty aluevaltuustossa **xx.xx.2023**

Sisällys

1 Sopimushallinta	3
1.1 Sopimushallinta	3
1.2 Sopimustoiminnan ohjaaminen.....	3
1.3 Määritelmät ja soveltaminen	3
2 Sopimushallinnan periaatteet	5
2.1 Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialueen strategiaa	5
2.2 Sopimushallinnan vastuut on määritetty	5
2.2.1 Strateginen taso sopimushallinnassa	5
2.2.2 Taktinen taso sopimushallinnassa.....	5
2.2.3 Operatiivinen taso sopimushallinnassa	6
2.3 Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta huomioi sote- järjestämislain vastuut	6
2.4 Sopimusprosessit ovat yhtenäiset.....	6
2.5 Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt	6
2.6 Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä	6
2.7 Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani	7
2.8 Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa.....	7
2.9 Hyvinvointialue hallitsee sopimusten elinkaaren	7
2.10 Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään	7
2.11 Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan sopimusraportoinnilla.....	7

1 Sopimushallinta

1.1 Sopimushallinta

Sopimus on työkalu, jolla hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaa järjestetään ja ohjataan, ja jolla toimintaan liittyviä riskejä hallitaan. Sopimushallinta tarkoittaa johtamisen keinoja, joilla luodaan tavoitteet, toteutetaan ohjausta ja seurataan hyvinvointialueen sopimuksiin liittyvää kokonaisuutta.

1.2 Sopimustoiminnan ohjaaminen

Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat hyvinvointialueen sopimustoimintaa. Sopimushallinnan periaatteet ovat osa hyvinvointialueen ohjausinstrumentteja. Sopimushallinnan periaatteiden ja sitä täydentävän sopimushallinnan ohjeen mukaisesti toteutetaan sopimushallintaa käytännössä. Sopimusten ohjausta ja hallintaa koskevasta toimivallasta on määräyksiä hallintosäännön luvussa 6.

Aluevaltuusto hyväksyy sopimushallinnan periaatteet. Niitä täydentävän sopimushallinnan ohjeen hyväksyy aluehallitus.

1.3 Määritelmät ja soveltaminen

Sopimus on kahden tai useamman osapuolen välinen oikeustoimi, jolla luodaan tai muutetaan oikeuksia ja velvollisuuksia. Siihen kirjataan osapuolten oikeudet ja velvollisuudet. Hyvinvointialueella voi olla sopimuksia sekä oikeushenkilöiden (yritykset ja yhteisöt) että luonnollisten henkilöiden (yksityishenkilöiden) kanssa.

Hyvinvointialue laatii sopimukset kirjallisesti. Erityislainsäädännössä voidaan asettaa erityisiä edellytyksiä sopimusten tekemiselle, sopimusehdoille, muotomääräyksille tai allekirjoittamiselle.

Sopimuksia tehtäessä toimitaan hyvinvointialueen puolesta ja hyvinvointialueen edun mukaisesti. Sopimuksessa tulee tunnistaa ja kirjata sovitut asiat. Kirjallisella, molempien osapuolten kannalta selkeällä sopimuksella ja ammattitaitoisella sopimusosaamisella, hyvinvointialue voi merkittävästi rajata omaa sopimusriskiään

ja varmistaa molempien osapuolten kannalta selkeää, onnistunutta ja laadukasta sopimusyhteistyön toteutumista.

Sopimushallinnan periaatteet koskevat kaikkia sopimuksia riippumatta niiden tyypistä, hyvinvointialueen asemasta sopijaosapuolena tai velvoitteen luonteesta. Sopimushallinta koskee taloudellisia sopimuksia ja sopimuksia, joissa on sovittu muista kuin taloudellisista velvoitteista. Sopimushallinta sisältää kokonaisuudessaan sopimusosaamisen, sopimusprosessit, riskienhallinnan, sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä sopimukseen liittyvät työvälineet ja ohjeistuksen.

Hyvinvointialueella pääasiallisena sopimushallinnan seurannan kohteena on hyvinvointialueen tekemät sopimukset oikeushenkilöiden kanssa.

Sopimusprosessi on sarja toimenpiteitä, jotka noudattavat sopimuksen elinkaarta. Tyypillisesti sopimusprosessi alkaa sopimustarpeesta ja päättyy, kun sopimus on päättynyt ja sen velvoitteet ja jälkitoimet on suoritettu loppuun. Sopimusprosessi ja sen sisältämät toimenpiteet ja vaiheet vaihtelevat sopimustyyppikohtaisesti.

Sopimushallinnan ohje on periaatteita konkretisoiva. Siinä määritellään sopimusprosessien kulku ja erilaisten sopimushallinnan tilanteiden kuvaus sekä käytännön ohjeet operatiiviseen toimintaan.

Sopimuksen elinkaari kattaa sopimuksen kaikki vaiheet mukaan lukien tarpeen havaitsemisen, riskikartoituksen, suunnittelun, sopimusneuvottelut, päätösvaiheen, sopimuksen tekemisen, allekirjoittamisen, sopimuksen aikaisen toteutumisen, muutosten ja voimassaolon seuraamisen, sopimuksen päättämisen sekä päättämisen jälkeisen arvioinnin ja jatkokehittämisen.

Sopimusriskillä tarkoitetaan sopimukseen tai sopimussuhteeseen liittyviä riskejä, jotka liittyvät kustannuksiin, toiminnallisuuteen ja maineeseen. Sopimusriskejä ovat sopimuskumppanin kyky suoriutua sopimusvelvoitteistaan sovitulla tavalla ja sovitussa ajassa, tulkinnanvaraiset tai puutteelliset sopimusehdot sekä sopimukseen epäselvästi kirjattu sopimuksen tarkoitus ja sisältö. Sopimusriskin voivat muodostaa myös ennalta arvaamattomat tilanteet, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa sopimukseen. Oikeudellisia riskejä arvioitaessa tulee huomioida mm. hankintalain noudattamatta jättämiseen liittyvät riskit ja valtioneuvoston reunaehdot sekä näihin liittyvä oikeuskäytäntö.

2 Sopimushallinnan periaatteet

Tässä aluevaltuuston hyväksymään asiakirjaan on koottu sopimushallinnan periaatteet, joita hyvinvointialue noudattaa sopimushallinnassaan, sopimustoiminnassaan ja niiden suunnittelussa.

2.1 Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialueen strategiaa

Hyvinvointialueen strategiasta johdetaan päämäärät, joita eri sopimuksilla tavoitellaan. Hyvinvointialuestrategiaa ja palvelustrategiaa toteutetaan sopimustoiminnassa. Strategia ohjaa, mitä taktisella ja operatiivisella sopimushallinnan tasolla tehdään.

2.2 Sopimushallinnan vastuut on määritetty

Sopimushallinnan vastuut on määritetty päätöksenteon eri tasoilla.

2.2.1 Strateginen taso sopimushallinnassa

Sopimushallinnan periaatteet hyväksyy **aluevaltuusto**.

Sopimushallinnan ohjeistuksesta vastaa **aluehallitus**. Aluehallitus vastaa sopimusohjauksen toimeenpanosta muun muassa sopimushallinnan ohjeella ja hankintaohjeella.

Sopimushallinnan periaatteet ja muu sopimusohjaus sekä vastuiden määrittäminen varmistaa ja luo edellytykset sopimusten operatiiviselle johtamiselle.

Strategisesta sopimustoiminnasta vastaa **hyvinvointialuejohtaja**. Hän valvoo ja johtaa hyvinvointialueen sopimushallintaa ja sopimusprosesseja sekä varmistaa, että nämä periaatteet toteutuvat käytännössä hyvinvointialueen toiminnassa.

2.2.2 Taktinen taso sopimushallinnassa

Aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Taktinen taso vastaa sopimushallinnasta ja raportoi siitä strategiselle tasolle.

2.2.3 Operatiivinen taso sopimushallinnassa

Toimialan, vastualueen ja palvelualueen johtaja vastaa sopimushallinnasta alaisessaan toiminnassa.

Operatiiviset toimijat toteuttavat sopimushallintaa käytännössä. Hyvinvointialueen sopimushallinnan prosessimäärittelyissä ja ohjeissa määritetään nämä henkilöt ja heidän vastuunsa. Käytännön sopimushallinnan toteuttamisen ohjeistus on kirjattu sopimushallinnan ohjeistukseen.

2.3 Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta huomioi sote-järjestämislain vastuut

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta on ennakoivaa ja tuottaa johdon käyttöön ajantasaisen tilannekuvan.

Järjestämisvastuun toteuttamisen edellyttämä riittävä oma tuotanto ja riittävä oma osaaminen tulee toteutua toiminnassa. Hyvinvointialueen toiminnan tulee myös mahdollistaa järjestämisvastuuseen kuuluva tarkoituksenmukainen tuotantorakenne.

2.4 Sopimusprosessit ovat yhtenäiset

Hyvinvointialueen sopimushallinta kattaa kaikki sopimusprosessin vaiheet. Sopimuksia johdetaan yhtenäisin sopimusprosessein sopimusten linkaari huomioon ottaen.

2.5 Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt

Hyvillä sopimuskäytännöillä turvataan molempien sopimusosapuolten keskeiset oikeudet, velvollisuudet ja niiden toteutuminen.

2.6 Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä

Hyvinvointialue resursoi jatkuvaan ja syventävään sopimusosaamiseen sekä sopimushallintaa tukeviin työkaluihin ja menetelmiin. Sopimusosaamisella

hyvinvointialue varmistaa sen, että sopimuksia laaditaan, seurataan ja johdetaan ammattimaisesti.

2.7 Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani

Sopimushallinnalla hyvinvointialue varmistaa asemansa tavoiteltuna sopimuskumppanina. Hyvinvointialueen sopimustoiminta on täsmällistä, ennakoitavaa, luotettavaa ja johdonmukaista.

2.8 Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa

Hyvinvointialue arvioi sopimuskumppaninsa ennen sopimuksen tekemistä. Hyvinvointialue toimii yhteistyössä sopimuskumppaneidensa kanssa ja seuraa sopimuskumppaneitaan sopimuskauden aikana.

2.9 Hyvinvointialue hallitsee sopimusten elinkaaren

Hyvinvointialue hallitsee kaikki sopimuksen elinkaaren vaiheet ja neuvottelee sopimuksensa toteutukseen parhaiten sopivan voimassaoloehdon. Hyvinvointialue seuraa sopimusten voimassaoloa ja elinkaaren tarkastelupisteitä.

2.10 Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään

Hyvinvointialueen kaikilla toiminnan tasoilla on riittävä ja säännöllinen tilannekuva tieto sopimuksista ja niihin liittyvistä riskeistä. Hyvinvointialue varautuu sopimusriskeihin järjestelmällisesti ja ammattitaitoisesti. Riskien arviointi toteutetaan vähintään hyvinvointialueen sisäisen valvonnan vuosikellon mukaisesti. Tilannekohtaisesti riskeihin reagoidaan nopeasti.

2.11 Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan sopimusraportoinnilla

Osana sopimushallintaa, hyvinvointialueella on kattava ja riittävä seuranta ja raportointi hallinnon eri tasoille. Oikea-aikainen ja riittävä raportointi on säännöllistä.

KUNNTO KUNNTO

SOPIMUSHALLINNAN PERIAATTEET – MALLIPOHJA HYVINVOINTIALUEILLE

<https://www.kuntaliitto.fi/kayttoehdot>

Tekijät: Johanna Sorvettula & Katariina Huikko

ISBN 978-952-293-864-0 (pdf)

© Suomen Kuntaliitto ry

Helsinki 2022

Kuntaliitto

Toinen linja 14

PL 200, 00101 Helsinki

Puhelin 09 7711

www.kuntaliitto.fi

Sisältö

1	Sopimushallinta	4
1.1	Sopimushallinnan periaatteiden hyväksyminen	4
1.2	Strategia ja hallintosääntö ohjaamaan hyvinvointialueiden sopimushallintaa	4
	Sopimushallinnan tehtävät ja vastuunjako	4
	Sopimusmääräykset	5
1.3	Periaatteiden soveltamisala	5
1.4	Määritelmät	5
2	Sopimushallinnan periaatteet	8
2.1	Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialueen strategiaa	8
2.2	Sopimushallinnan vastuut on määritetty	9
	2.2.1 Strateginen taso sopimushallinnassa	9
	2.2.2 Taktinen taso sopimushallinnassa	9
	2.2.3 Operatiivinen taso sopimushallinnassa	10
2.3	Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta huomioi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain vastuut	10
2.4	Sopimusprosessit ovat yhtenäiset	11
2.5	Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt	11
2.6	Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä	12
2.7	Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani	12
2.8	Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa	12
2.9	Hyvinvointialue hallitsee sopimusten elinkaaren	13
2.10	Hyvinvointialue ennakoii ja hallitsee sopimusriskejään	14
2.11	Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan raportoimalla	14

1 Sopimushallinta

1.1 Sopimushallinnan periaatteiden hyväksyminen

X hyvinvointialueen aluevaltuusto on aluehallituksen esityksestä hyväksynyt sopimushallinnan periaatteet **PP.KK.VVVV**.

Sopimushallinnan periaatteet ovat osa hyvinvointialueen ohjausinstrumentteja. Sopimushallinta on yksi keskeinen johtamisen väline. Sopimus on työkalu, jolla hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toimintaa järjestetään, ohjataan ja toimintaan liittyviä riskejä hallitaan.

Sopimustarve ja sopimushallinnan periaatteet, toimintasuunnitelma ja talousarvio ohjaavat hyvinvointialueen sopimusohjausta.

1.2 Strategia ja hallintosäätö ohjaamaan hyvinvointialueiden sopimushallintaa

Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat hyvinvointialueen sopimus-toimintaa ja sopimushallinnan periaatteita. Sopimushallinnan periaatteiden mukaisesti toteutetaan sopimushallinnan toiminnallistamista ja käytännön operatiivista toimintaa.

Hyvinvointialuelain 95 §:n mukaan hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista, kuten sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta.

Sopimustenhallinta tarkoittaa johtamisen keinoja, joilla luodaan tavoitteet, toteutetaan ohjausta ja seurataan hyvinvointialueen sopimukseen liittyvää kokonaisuutta. Hyvinvointialue johtaa sopimushallintaansa strategisella, taktisella ja operatiivisella tasolla. Sopimusten hallintaa koskevat määräykset koskevat esimerkiksi sopimukseen liittyvää toimivaltaa, ohjeiden antamista ja sopimusten seurantaa ja valvontaa sekä riskien hallintaa.

Sopimukseen liittyvästä toimivallasta määrätään hallintosäännössä. Lue alta Kuntaliiton hyvinvointialueiden hallintosäätömallin 32 §:ssä olevat määräykset ja perustelut sopimusten hallinnasta.

Sopimushallinnan tehtävät ja vastuunjako

Hyvinvointialuelain mukaan aluehallitus vastaa sopimushallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnan

järjestämisestä, hankintojen toteuttamisesta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Hyvinvointialuelainsäädännön myötä hyvinvointialueiden hallinnollisissa tehtävissä painottuvat hankinta- ja sopimushallinnan osaaminen sekä yleisemmin palvelutuotannon sisältöjen, tuottajaverkon ja tuotantorakenteen suunnittelun, hallinnan ja kehittämisen asiantuntijuus.

Sopimusmääräykset

Hyvinvointialuelain mukaan hyvinvointialueen palvelutuotannossa noudatetaan, mitä sotejärjestämislain 2 luvussa on säädetty järjestämistä vastuusta, ja 3 luvussa palvelun hankkimisesta yksityiseltä palveluntuottajalta sekä, mitä pelajärjestämislaissa on säädetty.

Vaihtoehtoisesti hyvinvointialueet voivat hallintosäännössään määrätä, että hyvinvointialuejohtaja tai aluehallitus hyväksyy linjaukset järjestämistä vastuun toteuttamiseksi hyvinvointialueen omassa tuotannossa, ja niitä vastaavat sopimusmääräykset yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa palvelusopimuksissa huomioiden yhdenmukaiset palveluketjut, niiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden sekä laadun. Hyvinvointialuejohtaja tai aluehallitus hyväksyy sopimusohjauksen vastuut ja roolituksen sisäisessä ja ulkoisessa sopimushallinnassa. Hyvinvointialuejohtaja tai aluehallitus hyväksyy sopimusprosessit.

1.3 Periaatteiden soveltamisala

Näitä sopimushallinnan periaatteita sovelletaan hyvinvointialueella kaikissa sen toiminnoissa.

Sopimushallinnan periaatteet sekä muu hyväksytty ja voimassa oleva ohjeistus on tarkoitettu kaikille hyvinvointialueen viranhaltijoille ja työntekijöille, jotka osallistuvat sopimushallintaan eri rooleissaan, kuten sopimusten sisällön valmistelijana, sopimusyhteishenkilönä, allekirjoittajana, tallentajana tai käyttäjänä. Sopimukseen liittyvästä toimivallasta määrätään hallintosäännössä, erillisessä toimivaltaohjeessa ja henkilöstön ohjeissa sekä työ sopimuksen tehtävän kuvauksissa.

Sopimushallinnan periaatteita sovelletaan myös omistajaohjauksen ja konserni-ohjauksen kautta hyvinvointialuekonsernissa sen kaikissa yhtiöissä ja yhtymissä.

1.4 Määritelmät

Sopimus on kahden tai useamman osapuolen välinen oikeustoimi, jolla luodaan tai muutetaan oikeuksia ja velvollisuuksia. Siihen kirjataan osapuolten oikeudet

ja velvollisuudet sekä yhteisesti sovitut toimintatavat. Hyvinvointialueella voi olla sopimuksia oikeushenkilöiden, kuten yritykset ja yhteisöt, sekä luonnollisten henkilöiden eli yksityishenkilöiden kanssa. Sopimus syntyy tyypillisimmin kirjallisella sopimusasiakirjalla, jonka osapuolet allekirjoittavat tai tarjousvastaus-mallilla. Hyvinvointialue laatii sopimukset kirjallisesti. Erityislainsäädännössä voidaan asettaa erityisiä edellytyksiä sopimusten tekemiselle, sopimusehdoille, muotomääräyksille tai allekirjoittamiselle.

Sopimuksia tehtäessä toimitaan hyvinvointialueen puolesta ja hyvinvointialueen edun mukaisesti. Sopimuksessa tulee tunnistaa ja kirjata sovitut asiat. Kirjallisella, molempien osapuolten kannalta selkeällä sopimuksella ja ammattitaitoisella sopimusosaamisella, hyvinvointialue voi merkittävästi rajata omaa sopimusriskiään ja varmistaa molempien osapuolten kannalta selkeän, onnistuneen ja laadukkaan sopimusyhteistyön toteutumisen.

Sopimushallinnan periaatteet koskevat kaikkia sopimuksia riippumatta niiden tyypistä, hyvinvointialueen asemasta sopijaosapuolena tai velvoitteen luonteesta. Sopimushallinta koskee taloudellisia sopimuksia ja sopimuksia, joissa on sovittu muista ei-taloudellisista velvoitteista. Sopimushallinta sisältää kokonaisuudessaan sopimusosaamisen, sopimusprosessit, riskienhallinnan, sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä sopimukseen liittyvät työvälineet ja ohjeistuksen.

Hyvinvointialueella pääasiallisena sopimushallinnan seurannan kohteena ovat hyvinvointialueen tekemät sopimukset eri oikeushenkilöiden kanssa.

Sopimusprosessi on sarja toimenpiteitä, joka noudattaa sopimuksen elinkaarta. Tyypillisesti sopimusprosessi alkaa sopimustarpeesta ja päättyy, kun sopimus on päättynyt ja sen velvoitteet ja jälkitoimet on suoritettu loppuun. Sopimusprosessi ja sen sisältämät toimenpiteet ja vaiheet vaihtelevat sopimustyyppi-kohtaisesti.

Sopimushallinnan ohje on periaatteita konkretisoiva toiminnallistamisen ohje. Siinä määritellään sopimusprosessien kulku ja erilaisten sopimushallinnan tilanteiden kuvaus ja käytännön ohjeet operatiiviseen toimintaan.

Sopimuksen elinkaari kattaa sopimuksen kaikki vaiheet mukaan lukien

- tarpeen havaitsemisen
- riskikartoituksen
- suunnittelun
- sopimusneuvottelut
- päätöksenteon
- sopimuksen tekemisen
- allekirjoittamisen
- sopimuskauden aikaisen toteuttamisen

- muutosten ja voimassaolon seurannan
- sopimuksen päättämisen sekä
- päättämisen jälkeisen arvioinnin ja jatkokehittämisen.

Sopimusriskillä tarkoitetaan sopimukseen, sopimuskumppaneihin, omaan toimintaan, sopimussuhteeseen tai ulkoisiin odottamattomiin tilanteisiin liittyviä riskejä. Riskit voivat liittyä esimerkiksi kustannuksiin, toiminnallisuuteen, laatuun ja maineeseen sekä muuttuneista olosuhteista johtuviin syihin. Ne voivat liittyä myös täysin ulkopuolisiin syihin.

Sopimusriskejä ovat sopimuskumppanin kyky suoriutua sopimusvelvoitteistaan sovitulla tavalla ja sovitussa ajassa, tulkinnanvaraiset tai puutteelliset sopimusehdot sekä sopimukseen epäselvästi kirjattu sopimuksen tarkoitus ja sisältö. Sopimusriskin voivat muodostaa myös ennalta arvaamattomat tilanteet, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa sopimukseen. Sopimustoimintaan liittyy aina joko ennakolta tiedossa olevia tai myöhemmin esiin tulevia riskejä.

Kun arvioidaan oikeudellisia riskejä, tulee huomioida lainsäädäntö sekä siihen liittyvä oikeuskäytäntö. Kussakin sopimuksessa tulee tunnistaa toiminnan kannalta nimenomaisesti sopimukseen tai sopimustyyppiin liittyvät sopimusriskit. Hyvinvointialueen tulee ennakoita riskejä sopimushallinnan eri vaiheissa. Osapuolten myötävaikutusvelvollisuus tulee huomioida sopimusten päättymistilanteissa.

2 Sopimushallinnan periaatteet

Tässä hyväksytyssä periaateasiakirjassa on koottu sopimushallinnan periaatteet, joita hyvinvointialue noudattaa sopimushallinnassaan, sopimustoiminnassaan ja niiden suunnittelussa. Sopimushallinnan periaatteet otetaan osaksi hyvinvointialueen toimintaa ja kyvykkyyksiä. Sopimushallinnan kyvykkyys tarkoittaa hyvinvointialueen organisaatioiden ja ihmisten resursseja, taitoa, tietoa, osaamista ja sopimushallinnan toimintaa tukevien järjestelmien hyödyntämistä.

Sopimushallinnan periaatteet:

- 1) Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialuestrategiaa ja palvelustrategiaa.
- 2) Sopimushallinnan vastuut on määritetty.
- 3) Hyvinvointialueella sotesopimustoiminta on ennakoivaa ja tuottaa johdon käyttöön ajantasaisen tilannekuvan.
- 4) Sopimusprosessit ovat yhtenäiset.
- 5) Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt.
- 6) Hyvinvointialueen sopimusosaaminen on kyvykkyystekijä.
- 7) Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani.
- 8) Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa.
- 9) Hyvinvointialue hallitsee sopimustensa elinkaaren.
- 10) Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään.
- 11) Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan sopimusraportoinnilla.

Sopimushallinta on jatkuvaa säännöllistä seurantaa ja jatkuvaa toiminnan prosessin, osaamisen ja työkalujen kehittämistä.

Tarkempia käytäntöjä sopimushallinnan ohjeista on kuvattu Kuntaliiton kunnille ja hyvinvointialueille laatimissa [Sopimushallinnan ohjeissa](#) ja hyvinvointialueen omassa [hankintaohjeessa](#).

2.1 Sopimustoiminta toteuttaa hyvinvointialueen strategiaa

Hyvinvointialueen strategiasta johdetaan päämäärät, joita eri sopimuksilla tavoitellaan.

Hyvinvointialuestrategiaa ja palvelustrategiaa toteutetaan sopimustoiminnassa, ja ne ohjaavat, mitä taktisella ja operatiivisella sopimushallinnan tasolla tehdään.

Strateginen, taktinen ja operatiivinen taso tekevät saumatonta yhteistyötä keskenään. Tavoitteena on, että oikea taso tekee päätökset ja tieto päätöksistä

ja sopimuksen seurantaan liittyvistä asioista tavoittaa muut tasot. Tällöin päätöksenteko on läpinäkyvää, ja oikea tieto tavoittaa eri tasojen toimijat.

2.2 Sopimushallinnan vastuut on määritetty

Sopimushallinnan vastuut on määritetty päätöksenteon eri tasoilla.

2.2.1 Strateginen taso sopimushallinnassa

Aluevaltuusto hyväksyy sopimushallinnan periaatteet.

Aluehallitus vastaa sopimushallinnan ohjeistuksesta. Aluehallitus vastaa sopimusohjauksen toimeenpanosta muun muassa sopimushallinnan ohjeella ja hankintaohjeella.

Sopimushallinnan periaatteet ja muu sopimusohjaus sekä vastuiden määrittäminen varmistavat ja luovat edellytykset sopimusten operatiiviselle johtamiselle.

Hyvinvointialuejohtaja vastaa strategisesta sopimustoiminnasta. Hän valvoo ja johtaa hyvinvointialueen sopimushallintaa ja sopimusprosesseja. Hyvinvointialuejohtaja varmistaa, että nämä periaatteet toteutuvat käytännössä hyvinvointialueen toiminnassa, ja vastaa siitä, että periaatteet otetaan käyttöön myös operatiivisessa toiminnassa.

2.2.2 Taktinen taso sopimushallinnassa

Hyvinvointialuejohtaja nimittää **vastaavan viranhaltijan** ja muut sopimushallintaa hoitavat viranhaltijat. Vastaavan viranhaltijan tehtävänä on arvioida, kehittää sekä valvoa yksiköissä sopimushallintaa tarkemmin osana strategista ja operatiivista toimintaa.

Vastaava viranhaltija vastaa sopimushallintaan liittyvästä riskienhallinnasta ja sen johtamisesta yhdessä muiden sopimushallinnasta vastaavien viranhaltijoiden kanssa.

Vastaava viranhaltija ohjaa ja ohjeistaa hyvinvointialueen toimintaa sopimusprosessin eri vaiheissa luoden neuvonnallaan parhaita sopimuskäytäntöjä, lainsäädännön ja oikeuskäytännön neuvontaa, sopimusmalleja sekä -ehtoja ja yhdenmukaisia ohjeistettuja sopimushallinnan toimintatapoja. Viranhaltija vastaa hyvinvointialuekonsernin sisäisistä sopimuksista. Nimetyt viranhaltijat vastaavat yksikkönsä sopimushallinnan toteutumisesta.

Taktinen taso vastaa sopimushallinnasta ja raportoi siitä strategiselle tasolle.

2.2.3 Operatiivinen taso sopimushallinnassa

Operatiiviset toimijat toteuttavat sopimushallintaa käytännössä. Toteuttamiseen liittyviin vaiheisiin kuuluvat muun muassa:

- uuden sopimustarpeen havainnointi
- tarjousprosessin hoitaminen
- sopimuksen laadinta ja neuvottelut
- sopimukseen liittyvien päätösten valmistelu
- allekirjoitustoimenpiteiden hoitaminen
- sopimuksen elinkaaren ja muutosten seuraaminen ja niihin reagointi
- sopimusten uudistaminen ja
- sopimuksen päättämiseen liittyvät toimenpiteet.

Hallintoyksikkö/yksikkö/tehtävänhaltija vastaa hallintosopimuksista, hallinto- päätöksistä osaltaan ja kaikista siviilioikeudellisista sopimuksista.

Vastuu sopimushallinnan toteutumisesta kuuluu jokaiselle, jonka toimintaa sopimus hyvinvointialueella määrittää. **Toimialan, palvelualueen tai toimintayksikön johtaja** vastaa sopimushallinnasta alaisessaan toiminnassa. Hänen vastuullaan on järjestää riittävä osaaminen, henkilöstö ja sopimushallinnan työvälineiden tehokas käyttö vastuualueellaan sekä toimintatavat sopimukseen ja niiden toteutumiseen liittyvien reklamaatioiden ja laatuongelmien kirjaaminen ja raportointi. Hyvinvointialueen sopimushallinnan prosessimäärittelyissä ja ohjeissa määritetään nämä henkilöt ja heidän vastuunsa.

Sopimusvastuista on määräyksiä myös hyvinvointialueen hallintosäännössä, sopimushallinnan ohjeissa, toimivaltaohjeessa ja muissa asiakirjoissa.

2.3 Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta huomioi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain vastuut

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sopimustoiminta on ennakoivaa ja tuottaa johdon käyttöön ajantasaisen tilannekuvan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sopimuksien hallinta ja johtaminen edellyttää ajantasaista ja riittävää kokonaiskuvaa hyvinvointialueen sotesopimuskannasta, jotta hyvinvointialue voi toteuttaa järjestämisvastuunsa. Järjestämisvastuun toteuttamisen edellyttämä riittävä oma tuotanto ja riittävä oma osaaminen kaikilla lääketieteen erikoisaloilla tulee toteutua toiminnassa. Hyvinvointialueen toiminnan tulee myös mahdollistaa järjestämisvastuuseen kuuluva tarkoituksenmukainen tuotantorakenne. Riittävä oma palvelutuotanto edellyttää myös riittävää omaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä, hallinnollista ja muuta henkilöstöä sekä asianmukaisia toimitiloja, toimintavälineitä ja muita tarvittavia toimintaedellytyksiä. Ajantasainen tilannekuva tukee osaltaan päätöksentekoa.

2.4 Sopimusprosessit ovat yhtenäiset

Sopimuksia johdetaan yhtenäisin sopimusprosessein elinkaari huomioiden.

Sopimusprosessi on sarja toimenpiteitä, jotka noudattavat sopimuksen elinkaarta. Sopimusprosessi alkaa siitä, kun sopimustarve tunnistetaan. Sopimusprosessi päättyy siihen, kun sopimuksen toteuttamiseen liittyvät toimet on suoritettu ja sopimus on päätetty hallitusti.

Sopimusprosessiin liittyviä toimenpiteitä voi tapahtua vielä sopimuksen päättymisen jälkeenkin. Päättynytkin sopimus saattaa sisältää osapuolien kannalta vielä sitovia sopimusvelvoitteita.

Hyvinvointialueen sopimushallinta kattaa kaikki sopimusprosessin vaiheet. Tärkein osa sopimusprosessia on sopimuksen voimassaolokauden aikaiset toimet, jolloin hyvinvointialue ja toinen sopijaosapuoli toteuttavat sovittuja sopimusvelvoitteitaan.

On olennaista, että hyvinvointialueen sopimusprosessit ja niiden menettelyvaiheet ovat tarkoituksenmukaiset sopimusten suuruuteen, merkittävyyteen ja riskienhallintaan nähden.

2.5 Hyvinvointialueella on hyvät sopimuskäytännöt

Hyvillä sopimuskäytännöillä turvataan molempien sopimusosapuolten keskeiset oikeudet, velvollisuudet ja niiden toteutuminen.

Sopimus on taloudellinen ja oikeuksia sekä velvoitteita sisältävä asiakirja. Sillä turvataan ja ennustetaan toiminnan taloudellisuutta. Sopimukseen sisältyy molempia osapuolia koskevia oikeuksia ja velvollisuuksia. Sopimuksella turvataan toiminnan ja palvelutuotannon onnistuminen, häiriöttömyys sekä jatkuvuus. Sopimuksella varmistetaan hyvinvointialueen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Sopimusten seurannalla ja voimassaolon valvonnalla turvataan sopimustenhallinnan keinoin sopimuskumppanien kanssa sopimuksen mahdollisimman hyvä toteutuminen.

Riittäväillä sopimuskäytännöillä vältetään kohtuuttomat riskit. Selkeillä sopimusehdoilla ehkäistään tehokkaasti sopimuskauden aikana mahdolliset sopimuksen epäselvyyksistä johtuvat sopimuskonfliktit jo etukäteen. Mikäli asia on silti riitainen, sopimuksissa sovitaan ja rajataan korvauskysymykset ja määritetään riidanratkaisuun liittyvät seikat.

2.6 Hyvinvointialueen sopimusesaaminen on kyvykkyystekijä

Hyvinvointialue resursoi jatkuvaan ja syventävään sopimusesaamiseen sekä sopimushallintaa tukeviin työkaluihin ja menetelmiin.

Hyvinvointialueen sopimuskyykyttöä vahvistaa sopimusesaamisen ottaminen näkyväksi osaksi hyvinvointialueen prosesseja. Sopimusesaamisen parantaminen varmistaa sopimushallinnan toteutumisen ja tämä auttaa toteuttamaan hyvinvointialueen strategisia tavoitteita. Sopimusesaamisella ja laadukkaalla sopimushallinnalla kustakin sopimuksesta muodostuu tehokas toiminnan ja riskienhallinnan väline. Sopimushallintajärjestelmien tehokkaalla ja ammattimaisella käytöllä varmistetaan hyvän hallinnan ja hallinnon toteutuminen organisaation eri tasoilla ja tehtävissä.

Sopimusesaamisella hyvinvointialue varmistuu, että sopimuksia laaditaan, seurataan ja johdetaan ammattimaisesti. Hyvinvointialue varmistaa toiminnassaan riittävät sopimusresurssit ja henkilökuntansa osaamisen kehittämisen. Sopimushallinnan tukena käytettävien järjestelmien, yhteisesti sovittuja prosessien ja työtapojen käyttöönotto hyvinvointialueella kehittää sopimushallintaa osana organisaation yleistä toimintaa.

2.7 Hyvinvointialue on tavoiteltu sopimuskumppani

Sopimushallinnalla hyvinvointialue varmistaa asemansa tavoiteltuna sopimuskumppanina.

Koko hyvinvointialueen sopimustoiminta herättää osapuolissa luottamusta. Tärkeisiin asioihin sopimuksissa on kiinnitetty huomiota: ne ovat hyvin tehtyjä, laadittu osapuolten kannalta tasapuolisesti sekä sopimuksen tarkoitus ja kohde selkeästi kuvattuna. Hyvinvointialueen sopimustoiminta on täsmällistä, ennakoitavaa, luotettavaa ja johdonmukaista.

Sopimushallinnan keinoin toteutetaan hyvinvointialueen sopimustoiminnan ennakoitavuus, ohjattavuus ja ennustettavuus. Hyvä hallinto toteutuu myös sopimusten kautta. Sopimushallinnan periaatteiden avulla muodostetaan yhteinen näkemys ja yhteiset standardit toiminnan ja sopimusten suunta- viivoista. Hyvinvointialueen hyvillä sopimuskäytännöillä saavutetaan markkinoilla toimivien organisaatioiden luottamus.

2.8 Hyvinvointialue tuntee sopimuskumppaninsa

Hyvinvointialueen tulee arvioida sopimuskumppaninsa ennen sopimuksen tekemistä. Hyvinvointialue toimii yhteistyössä sopimuskumppaneidensa kanssa. Hyvinvointialue seuraa sopimuskumppaneitaan sopimuskauden aikana.

Hyvinvointialueella voi olla useita erilaisia sopimuskumppaneita: asiakkaita, yhteistyökumppaneita ja toimittajia. Hyvinvointialue voi olla erilaisissa rooleissa sopimussuhteissaan: ostaja, myyjä, vuokranantaja, vuokralainen, rakennuttaja, lisenssinhaltija, yhteistyökumppani, yhteisomistaja, salassapitovelvollinen, investoinnin osapuoli tai yritysjärjestelyn osapuoli.

Kokonaissopimushallinnan kannalta on tärkeää, ettei hyvinvointialue joudu sopimuksettomaan tilaan sopimuksen päätyttyä, sopimuksen epäonnistuttua tai katkettua ennenaikaisesti esimerkiksi toimittajasta johtuvasta syystä. Myös toimittajan jälkiarvioinnin myötä voi tulla esiin riskejä, jotka oikeuttavat esimerkiksi mahdollisuuteen toimittajan hylkäämiseksi seuraavilla kilpailutuskiirroksilla.

Hyvinvointialue arvioi ja seuraa tulevia ja olemassa olevia sopimuskumppaneita. Tätä tehdään koko sopimuskauden ajan sopimukseen ja sopimuskumppaneihin liittyvissä muutostilanteissa.

Hyvinvointialue seuraa sopimuskumppanien kyvykkyyttä suoriutua sopimusvelvoitteistaan. Jos sopimussuoritus ei ole hyvinvointialueen kannalta sopimuksen mukaista, suoritusta/sopimuksen kohdetta ei ole tehty sovitulla tavalla tai sovitussa ajassa, tai se ei täytä sovittua laatua, hyvinvointialue reagoi asiaan viipymättä ja sopimuksen ehtojen mukaisesti. Hyvinvointialue reagoi sopimuskumppanin kyvyttömyyteen tai haluttomuuteen korjata sopimuskauden aikana esiin tulleita ongelmatilanteita hyvinvointialueen etu huomioon ottaen.

Tietyissä tilanteissa hyvinvointialueella on sopimuspakko. Tietyssä asemassa oleva hyvinvointialueen toimiala tai yritys ei voi vapaasti valita asiakkaitaan, vaan valintavapauden asemesta vallitsee sopimuspakko, esimerkiksi hyvinvointialueen asukkaiden subjektiiviset oikeudet palveluihin, kuten eräät sosiaalipalvelut.

2.9 Hyvinvointialue hallitsee sopimusten elinkaaren

Hyvinvointialue hallitsee kaikki sopimuksen elinkaaren vaiheet ja neuvottelee sopimuksensa toteutukseen parhaiten sopivan voimassaoloehdon. Hyvinvointialue seuraa sopimustensa voimassaoloa ja elinkaaren tarkastelupisteitä.

Elinkaaren hallintaan kuuluu alkuvaiheessa sopimusten voimassaolon suunnittelu. Tarjouspyyntö- ja neuvotteluvaiheessa hyvinvointialue voi suunnitella sopimuksen tarkoituksen, toteutuksen ja markkinatilanteen ohjaamana itselleen parhaan ja joustavimman sopimuksen voimassaoloehdon. Hyvinvointialue varautuu sopimuksissaan tilanteisiin, jos se haluaa päättää sopimuksen ennen aikaisesti. Hyvinvointialue seuraa sopimustensa voimassaoloa ja elinkaarta sekä sopimukseen liittyviä tarkastelupisteitä. Sopimusten päättymisten ennakointi erityisesti hankintasopimuksissa tulee toteutua suunnitelmallisesti.

2.10 Hyvinvointialue ennakoi ja hallitsee sopimusriskejään

Hyvinvointialueen kaikilla toiminnan tasoilla on riittävä ja säännöllinen tilannekuvatieto sopimuksista ja niihin liittyvistä riskeistä. Hyvinvointialue varautuu sopimusriskeihin järjestelmällisesti ja ammattitaitoisesti. Riskien arviointi toteutetaan vähintään hyvinvointialueen sisäisen valvonnan vuosikellon mukaisesti. Tilannekohtaisesti riskeihin reagoidaan nopeasti.

Sopimushallintaan liittyvä riskienhallinta on tietoon pohjautuvaa jatkuvaa toimintaa. Riskienhallintaa toteutetaan myös osana sisäistä valvontaa. Riskienhallintaan kuuluu riskianalyysi, riskien käsittely ja riskien seuranta, johtopäätökset ja toiminnan muutos. Hyvinvointialue voi määrittää sisäisesti sopimusraportoinnin ja riskienhallinnan seurattavista tekijöistä ja rajoista.

Sopimusriskit voivat ilmetä monin tavoin myös sopimuskauden aikana. Sopimuskauden aikainen sopimusriskien hallinta ja valitut toimenpiteet hyvinvointialueella ovat avainasemassa.

Sopimusriski on määritelty kohdassa 1.4.

2.11 Sopimushallinnan periaatteiden toteutumista valvotaan raportoinnilla

Hyvinvointialueella on kattava ja riittävä seuranta ja raportointi hallinnon eri tasoille osana sopimushallintaansa. Oikea-aikainen ja riittävä raportointi on säännöllistä sekä tilannekuva on jaettu.

Hyvinvointialue päättää, mitä sen sopimushallinnan tilannekuvaan kuuluu. Sopimushallinnan raportointia toteutetaan sovittujen menettelytapojen ja ajantasaisen tilannekuvan avulla.

Hyvinvointialue nimeää organisaatiostaan **viranhaltijat/toimielimet**, joiden tehtävänä on valmistella sopimushallinnan raportointia **tehtävänhaltijalle**. Hän kokoaa yhtenäisen raportin, joka toimitetaan aluehallitukselle sopimushallinnan tilasta.

Hyvinvointialue päättää sopimushallinnan raportoinnin laadun, laadinnan vastuut, syklit ja käsittelytavat.

Häiriö- ja poikkeustilanteisiin liittyvät asiat raportoidaan välittömästi, kun merkittäviä sopimukseen liittyviä tilanteita ilmenee. Näitä välittömästi raportoitavia sopimustilanteita ovat muun muassa force majeure -tilanteet, oikeudenkäynnit, reklamaatioista johtuvat välittömät sopimuspurut taikka toimittajan konkurssi tai kyvyttömyys toimia sopimuksen mukaisesti.

Hyvinvointialuekonserniin kuuluvat yhtiöt ja yhteisöt tekevät omasta sopimushallinnastaan vastaavaa säännöllistä raportointia yhtiöiden ja yhteisöjen hallituksille. Yhtiöiden hallituksen tulee raportoida vähintään vuosittain sopimushallinnan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asioista aluehallitukselle.

Sopimushallinnan raportointi on itsenäinen raportointikokonaisuus ja se toteutetaan osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vuosittaista raporttia.

Sopimushallinnan periaatteet – mallipohja hyvinvointialueille

Helsinki 2022

Aluehallitus

§ 24 Ilkka Pernun ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäoikeuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/139/00.02.00/2022

Aiempi käsittely:

Aluevaltuusto 14.6.2022 § 67

Selostus asiasta Ilkka Pernu (Vas.) ja 15 muuta valtuutettua tekivät liitteenä olevan valtuustoaloitteen.

ehdotus

Päätös Aluevaltuusto päätti lähettää aloitteen aluehallituksen käsiteltäväksi.

Aluehallitus 23.8.2022 § 152

Selostus asiasta

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus merkitsee valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen valmisteluun.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 24.1.2023 § 24

Valmistelija(t) Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta

Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavaa: "Valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokouksensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksissa

Aluehallitus

läsnäolo- ja puheoikeuden."

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 95 §:n 2 kohdan g alakohdan mukaan: "*Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;*".

Lain esitöissä (HE 241/2020 vp, s. 601) perusteluissa mainitaan asiasta seuraavasti:

"Hallintosäännössä määrättäisiin muiden kuin toimielimen jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa. Määräykset koskisivat lähinnä toimielimeen kuulumattomia luottamushenkilöitä sekä hyvinvointialueen henkilöstöä. Luottamushenkilöiden lisäksi läsnä ovat pöytäkirjanpitäjä, esittelijät sekä asiantuntijat. Jos toimielimellä on useampia esittelijöitä, on katsottu, että kaikki esittelijät voivat olla läsnä koko kokouksen ajan. Asiantuntijat ovat lähtökohtaisesti paikalla vain heidän kuulemisensa ajan. Jos on perusteltua tarvetta jonkun muun hyvinvointialueen henkilöstöön kuuluvan pysyvään läsnäoloon suljetussa kokouksessa, tästä voitaisiin määrätä hallintosäännössä. Perusteltu tarve voi olla esimerkiksi tietystä tehtäväalueesta vastaavalla toimialajohtajalla tai muulla päällikköviranhaltijalla, jonka alaisena toimiva viranhaltija on toimielimen esittelijä. Aluevaltuusto voisi myös antaa toimielimelle itselleen oikeuden päättää, kenellä on oikeus tai velvollisuus osallistua toimielimen kokouksiin. Aluevaltuustolla olisi myös mahdollisuus hallintosäännön määräyksellä antaa esimerkiksi vaikuttajaryhmien, kuten nuorisovaltuuston usein alaikäisille edustajille läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston ja muiden toimielinten kokouksiin. Toimielimen kokouksissa päätöksentekoon ottavat osaa vain toimielimen jäsenet. Muilla kokoukseen osallistujilla olisi vain oikeus ottaa osaa keskusteluun."

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännössä muiden kuin toimielinten jäsenten läsnä- ja puheoikeudesta määrätään seuraavasti:

- Aluevaltuuston kokouksissa 116 §:n mukaan: "*Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.*"
- Muiden toimielinten kuin aluevaltuustonkokouksissa. 154 §:n: "*Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.*"

Henkilöstön edustajien osallisuus valmisteluun on turvattu hallintosäännön §:ssä 37:

"37 § Henkilöstön edustus johtoryhmissä Henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita edellä 32 §:ssä mainittuun hyvinvointialueen johtoryhmään yksi jäsen ja hänelle varahenkilö. Mikäli organisaation muille tasoille muodostetaan

Aluehallitus

vastaavanlaisia johtoryhmiä, henkilöstöjärjestöillä on oikeus valita niihin jäsen ja hänelle varahenkilö."

Hyvinvointialue- johtajan ehdotus

Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se

1) toteaa edellä mainitut hallintosäännön asiakohdat liittyen henkilöstön edustajien osallistumisesta asioiden valmisteluun.

2) päättää, että se ei kutsu säännöllisesti henkilöstön edustajaa aluevaltuuston kokouksiin eikä myönnä säännöllistä puheoikeutta. Sen sijaan aluevaltuusto voi kutsua henkilöstön edustajan perustellusta syystä aluevaltuuston kokoukseen yksittäiseen asiaan liittyen hallintosäännön mukaisesti. Aluevaltuusto suosittelee samaa käytäntöä muille toimielimille.

3) toteaa Ilkka Pernun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Litteet

Liite: Valtuustoaloite_henkilökunnan edustajan kutumisesta toimielinten kokouksiin

Keski-Suomen hyvinvointialue

VALTUUSTOALOITE

Aluevaltuusto

14.06.2022

Keski-Suomen hyvinvointialue käynnistää toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialue tulee tuottamaan runsaan 11 000 ammattitaitoisen työntekijän voimin terveys- ja sosiaalipalvelut sekä pelastustoimen palvelut maakunnan asukkaille. Hyvinvointialueesta tulee henkilöstömäärältään maakunnan suurin työnantaja. Muutosvaiheessa nämä runsaat 11 000 ammattilaista tuovat monipuolisen ammattitaitonsa ja -kokemuksensa uudenlaiseen, muuttuneeseen ja muuttuvaan hallinto- ja palvelurakenteeseen. Muutos on suuri ja se edellyttää uudenlaista orientoitumista, tarvetta ja henkilökohtaista oikeutta ajankohtaisen tiedon saamiseen ja mahdollisuuteen vaikuttaa.

Hyvinvointialueen valmistelussa nämä tarpeet on ymmärretty ja otettu huomioon. Kevään 2022 aikana valmistuneessa ja strategiassa hyvinvointialueen yhdeksi strategiseksi menestystekijäksi aluevaltuusto on nimennyt hyvinvoivan, osaavan ja osallistuvan henkilöstön.

Toimintaperustansa yhdeksi arvoksi hyvinvointialue on määritellyt lausumat:

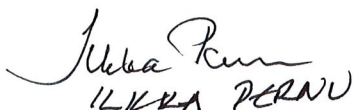
Toimimme avoimesti yhteistyössä.

Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisöissä kuin sen ulkopuolellakin. Toiminta on läpinäkyvää ja vuorovaikutteista, jotta se mahdollistaa yhteistyön, minkä avulla saavutamme enemmän kuin yksin pystyisimme saavuttamaan.

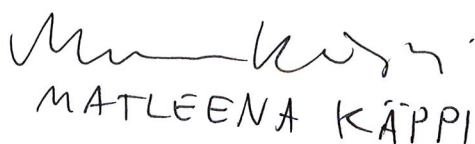
Me allekirjoittaneet Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenet esitämme että:

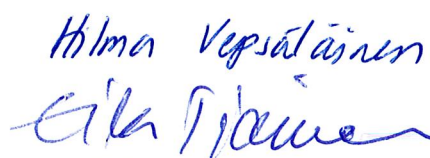
Valtuusto päättää kutsua kokouksiinsa henkilökunnan tähän tehtävään valitseman edustajan ja myöntää hänelle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden sekä

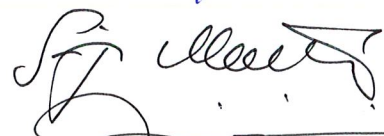
päättää suositella hyvinvointialueen hallitukselle ja myöhemmin mahdollisesti perustettaville lautakunnille, että ne päättäisivät kutsua kokouksensa säännöllisiksi osallistujiksi henkilökunnan valitseman edustajan ja myöntää tälle kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeuden.

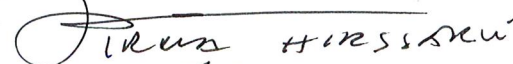

ILKKA PERNU

JUUKA HAAPARANTA

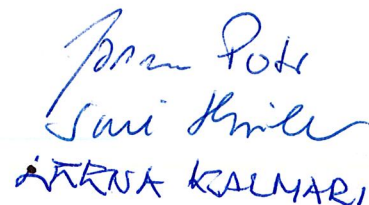

MATLEENA KÄPPI

Hilma Vepsäläinen

Eira Nieminen

Jukka Hirsikkä

KARI JETSU

Jarmo Pöytä
Sari Kivila
TERESA KALMARI

JATKUU ...

Satu Kytölehto

Sanna Sanna-Ranta

Tuula Peltonen

Juha Kyyrä

Leena Kautto

Leena Kautto-Kaukka

Aluehallitus

§ 25 Keski-Suomen hyvinvointialueen liittyminen Keski-Suomen kauppakamarin jäseneksi

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/70/00.02.01/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 25

Valmistelija(t) Lasse Leppä, p. 050 5999545 ja Pasi Marjakangas, p. 050 5648980

Selostus asiasta Keski-Suomen kauppakamari edistää Keski-Suomen yritysten ja muiden toimijoiden menestystä ja kasvua. Keski-Suomen kauppakamarilla on yli 800 jäsenyhteisöä koostuen eri alojen yrityksistä ja julkisyhteisöistä, kuten kunnista ja oppilaitoksista. Kauppakamarin jäsenenä on mahdollisuus hyödyntää jäsenyyteen liittyviä etuja. Näitä ovat mm. mahdollisuus osallistua Keski-Suomen kauppakamarin järjestämiin maksullisiin koulutuksiin alennetulla jäsenhinnalla. Tunnetuin kauppakamarin järjestämä koulutus on HHJ-koulutus, eli Hyväksytty Hallituksen Jäsen -koulutus. HHJ-koulutus sisältyisi jatkossa Keski-Suomen hyvinvointialueen luottamushenkilöiden ja virkajohdon perehdytykseen. Maksullisten koulutusten lisäksi jäsenyys mahdollistaisi osallistumisen erilaisiin maksuttomiin ja maksullisiin tapahtumiin, joissa Keski-Suomen hyvinvointialue voi edistää vuoropuhelua alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Tapahtumien lisäksi olisi mahdollista osallistua kauppakamarin valiokuntatyöskentelyyn. Tällä hetkellä Keski-Suomen Kauppakamarilla on kahdeksan eri valiokuntaa. Valiokuntatyöskentelyä ollaan uudistamassa kuluvan vuoden aikana. Keski-Suomen kauppakamarin kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella vuotuinen jäsenmaksu Keski-Suomen hyvinvointialueelle on 4.000 euroa.

**Hyvinvointi-
aluejohtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää

- 1) että Keski-Suomen hyvinvointialue liittyy Keski-Suomen kauppakamarin jäseneksi, ja
- 2) valtuuttaa konsernipalveluiden toimialajohtajan allekirjoittamaan jäsenyyshakemuksen

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 26 Keskeneräiset valtuustoaloitteet vuoden 2022 osalta

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/89/00.02.00/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 26

Valmistelija(t) Sari Kaakkomäki, p. 050 598 8931

Selostus asiasta Hallintosäännön mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun. Vuoden 2022 lopussa oli käsittelemättä 4 valtuustoaloitetta.

Aloitteiden käsittelystä todetaan seuraavaa:

Käsitellyt valtuustoaloitteet:

- Jukka Hämäläisen (SDP) ja Irma Hirsjärven (Vas) valtuustoaloite lastensuojelussa olevien nuorten kiintiöpaikasta nuorisovaltuustossa, käsitelty valtuustossa 4.10.2022
- Marika Visakorven (KD), Tony Melvillen (SDP), Meri Lumelan (Vihr.), Katja Isomöttösen (Kok.), Eila Tiaisen (Vas.), Kauko Isomäen (PS) ym. valtuutettujen valtuustoaloite sosiaalisen luototuksen rahaston perustamisesta, käsitelty valtuustossa 22.11.2022
- Mauno Vanhalan (Kesk.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koskien terveyskeskuksen käyntimaksujen poistamista huono-osaisilta, kuten peruskansaneläkeläisiltä, perustoimeentulotukiasiakkailta, tai muuten vähäosaisilta, käsitelty valtuustossa 22.11.2022

Käsitellään aluehallituksessa 24.1.2022

- Ilkka Pernun (Vas.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite henkilökunnan edustajan kutsuminen ja puhe- läsnäoloisuuden myöntäminen valtuuston ja hallituksen ja myöhemmin mahdollisesti perustettaviin lautakunnan kokouksiin
-

Aluehallitus

Keskeneräiset valtuustoaloitteet:

- Linda Pippurin (Kok.) ym. valtuutettujen valtuustoaloite koskien neuropsykiatristen palveluiden strategian laatimista Keski-Suomen hyvinvointialueelle
- Sirkku Ingervon (Vas.) ja Matleena Käpin (Vas.) ym. valtuutettujen Valtuustoaloite koskien mielenterveysstrategian valmistelua ja nuorten terapiatakuukokeilua
- Marko Kolulan (PS) ym. valtuutettujen valtuustoaloite keskisuomalaisen ensihoitopalvelun uudelleenorganisoinniseksi ja tehostamiseksi
- Janne Luoma-ahon (PS) ja Toimi Kankaanniemen (PS) ym. valtuutettujen valtuustoaloite: Keski-Suomen pk-yritysten palvelujen käytön edistäminen

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että se merkitsee aloitteiden osalta suoritettut toimenpiteet tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 27 Aluehallituksen ja aluevaltuuston kokoukset vuonna 2023

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/64/00.02.01/2023

Aluehallitus 24.1.2023 § 27

Valmistelija(t) Pasi Marjakangas, p. 050 5648980 ja Sari Kaakkomäki, p. 050 5988931

Selostus asiasta Hallintopalveluissa on valmisteltu Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisten toimielinten kokousten ajankohtia ja asioita vuodelle 2023. Aluehallituksen ja aluevaltuuston kokousten, iltakoulujen ja seminaarien ajankohdat asioineen on koottu erilliseen kokousskalenteriin. Kokousskalenteri asioiden osalta täydentyy vuoden aikana, mutta jo nyt siihen on merkitty keskeisimmät asiat ja siinä on huomioitu talouden vuosikello. Lisäksi aluehallituksen ja aluevaltuuston kokousten ja asioiden aikataulutuksessa on otettu huomioon lautakuntien, jaostojen ja vaikuttamistoimielinten kokousten ajankohdat ja näiden toimielinten mahdollisuudet tuoda esiin näkemyksensä ennen aluehallituksen tai aluevaltuuston päätöksentekoa.

Aluehallituksen päätöskokoukset ovat keskimäärin kahden viikon välein tiistaisin klo 14. Väliviikkoina tiistaisin ovat aluevaltuuston kokoukset klo 16 noin kuukauden välein sekä aluehallituksen ja aluevaltuuston iltakoulut ja seminaarit.

Aluehallituksen kokoukset vuonna 2023 ovat: 24.1., 14.2., 7.3., 21.3., 28.3., 18.4., 2.5., 16.5., 30.5., 6.6., 20.6., 15.8., 29.8., 12.9., 19.9., 3.10, 31.10., 21.11., 28.11., 12.12. ja 19.12. (varaus).

Aluevaltuuston kokoukset vuonna 2023 ovat: 7.2., 7.3., 11.4. (Teams), 9.5., 13.6., 26.9., 24.10. (varaus), 14.11. ja 5.12.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus hyväksyy kokoustensa ajankohdat vuodelle 2023 esittelytekstin mukaisesti, lisäksi aluehallituksella on iltakouluja ja seminaareja sekä tarvittaessa ylimääräisiä kokouksia.

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto hyväksyy kokoustensa ajankohdat vuodelle 2023 esittelytekstin mukaisesti ja että aluevaltuustolla on iltakouluja ja seminaareja sekä tarvittaessa ylimääräisiä kokouksia.

Aluehallitus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 28 Aluevaltuuston 29.11.2022 ja 13.12.2022 kokousten päätösten täytäntöönpano

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/31/00.02.01/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 28

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus toteaa, että aluevaltuuston 29.11.2022 ja 13.12.2022 pidetyissä kokouksissa tehdyt päätökset ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä eivätkä mene valtuuston toimivaltaa ulommaksi eivätkä muutoinkaan ole lain tai asetuksen vastaisia. Päätökset päätetään panna täytäntöön.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 29

Muut asiat

Julkinen

Diaarinumero

Hyvaks/30/00.02.01/2022

Aluehallitus 24.1.2023 § 29

Selostus asiasta

Aluehallitus käy keskustelun muista ajankohtaisista asioista, kuten uusien toimielinten toiminnan käynnistäminen ja perehdytys ja aikataulu.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokoustauko pidettiin klo 18.15-18.20.

Aluehallitus

§ 30 Keski-Suomen sairaanhoitopiirin esitys koskien vanhan keskussairaalan rakennusten F1, F2 ja 45 vuokrasopimuksen hyväksymistä / Kukkulan alueen kiinteistösopimusten täsmentäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/80/00.02.01/2022

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 12.4.2022 § 69

Selostus asiasta**Tausta**

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hallitus on 1.9.2021 § 172 päättänyt hyväksyä Investors House Oyj:n, Ovaro Kiinteistösijoitus Oyj:n ja Royal House Oy:n / niiden yhdessä (kukin 1/3 osuuksin) omistaman osakeyhtiön, perustettavan yhtiön lukuun, tehtävän kiinteistökauppaa ja toimitilojen vuokrausta koskevan kiinteistöjärjestelyn, joka toteutetaan kolmessa (3) eri vaiheessa. Järjestelyn kohteena ovat vanhan keskussairaalan alue (Kukkula) Jyväskylässä ja Sisä-Suomen sairaala Äänekoskella. Kauppahinta on yhteensä yli 46 miljoonaa euroa.

Sairaanhoitopiirin hallitus on 27.10.2021 § 217 merkinnyt tiedokseen sen, että järjestelyä koskeva päätös on saanut lainvoiman ja asiakirjakokonaisuus on allekirjoitettu 11.10.2021.

Osana edellä mainittua järjestelyä on sairaanhoitopiirin ja Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n välillä 11.10.2021 allekirjoitettu vuokrasopimus. Se koskee osoitteessa Hoitajantie 1, Jyväskylä, (kiinteistötunnus 179-9-10-69) sijaitsevia, ostajan omistukseen 31.12.2021 siirtyneitä rakennuksia F1, F2 ja 45, pinta-alaltaan yhteensä 17 603 m², niihin kuuluvine piha-alueineen sekä tunneleita pinta-alaltaan yhteensä 630 m² (jäljempänä "vuokrasopimus").

Vuokrasuhde on alkanut 1.1.2022. Se on voimassa määräaikaisena 20 vuotta. Sopimuksen mukaan pääomavuokran määrä on 255 243,50 euroa kuukaudessa (14,50 € / m² / kk). Sairaanhoitopiiri vastaa omalla kustannuksellaan vuokratilojen huollosta ja ylläpidosta.

Vuokrasopimukseen sisältyvä irtisanomisehto

Aluehallitus

Kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on annettu laki 29.6.2016/548, jäljempänä "Rajoituslaki". Lain 3 §:n 1 momentin mukaan tällaiseen kuntayhtymän rakennusten ja toimitilojen vuokrasopimukseen tulee sisällyttää irtisanomisehto. Sen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisessä järjestämisvastuussa olevalla taholla on oikeus irtisanoa sopimus vuosien 2024 tai 2025 aikana päättymään 12 kuukauden kuluttua irtisanomisesta ilman, että irtisanomisesta syntyy korvausvelvollisuutta.

Rajoituslain määräyksen mukaisesti vuokrasopimuksessa on "Sopimuksen voimassaolo ja vuokra-aika" -kappaleessa sovittu, että vuokralaisella on rajoituslaista johtuva oikeus irtisanoa vuokrasopimus vuoden 2024 tai 2025 aikana.

Hyvinvointialueet ovat vuoden 2023 alusta lukien rajoituslaissa tarkoitettuja sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisessä järjestämisvastuussa olevia tahoja. Edellä mainittu vuokrasopimus siirtyy 1.1.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Ostajatahon aseman turvaamiseksi siinä tilanteessa, että hyvinvointialue irtisanoisi tehdyn vuokrasopimuksen, on kiinteistökauppaan sisällytetty purkava ehto. Mikäli hyvinvointialue käyttäisi irtisanomisehtoa ja vuokrasopimus irtisanottaisiin, olisi ostajilla oikeus purkaa kauppa.

Irtisanomisehdosta luopuminen

Jotta vuokrasopimuksen pysyvyys vahvistuisi ja Kiinteistöosaakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n ostajana ja Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän myyjänä 11.10.2021 allekirjoittaman ja 31.12.2021 täytäntöön paneman kiinteistöä 179-9-10-69 koskevan kaupan kauppakirjassa todettu purkava ehto lakkaisi olemasta voimassa, tulisi hyvinvointialueen tehdä itseään oikeudellisesti sitova päätös siitä, että se ei tule käyttämään vuokrasopimuksen mukaista irtisanomisoikeuttaan ja että se peruuttamattomasti luopuu oikeudestaan vedota mainittuun irtisanomisehtoon. Lisäksi tämän päätöksen tulee saada lainvoima.

Sairaanhoidopiirin esitys hyvinvointialueelle

Sairaanhoidopiirin hallitus on 30.3.2022 § 84 päättänyt esittää Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitukselle ja -valtuustolle, että:

"Keski-Suomen hyvinvointialue hyväksyy ja tekee oikeudellisesti sitovan päätöksen siitä, että hyvinvointialue ei tule käyttämään vuokrasopimuksen mukaista irtisanomisoikeuttaan ja että se peruuttamattomasti luopuu

Aluehallitus

oikeudestaan vedota vuokrasopimuksessa mainittuun irtisanomisehtoon."

vt.

hyvinvointialuejohtaja
Kallimon ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto päättää hyväksyä sen, että Keski-Suomen hyvinvointialue ei tule käyttämään vuokrasopimuksen mukaista irtisanomisoikeuttaan, ja että se peruuttamattomasti luopuu oikeudestaan vedota vuokrasopimuksessa mainittuun irtisanomisehtoon.

Asian kokouks käsittely:

Ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa Mervi Hovikoski, Ville Väyrynen, Kaisa Garedeu, Markku Puro, Janne Luoma-aho, Jari Porrasmaa, Aija Suntioinen ja Pauliina Mäenpää poistuivat kokouksesta.

Hovikoski, Väyrynen, Porrasmaa, Suntioinen ja Mäenpää, esteellisyyden peruste: palvelussuhdejäävi.

Garedeu, Puro ja Luoma-aho, esteellisyyden peruste: yhteisöjäävi.

Puheenjohtajan avattua keskustelun aluehallitus keskusteli asiasta, minkä aikana Eino Nissinen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Aluehallitus kannatti yksimielisesti esitystä.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Päätöksenteon jälkeen Mervi Hovikoski, Ville Väyrynen, Kaisa Garedeu, Markku Puro, Janne Luoma-aho, Aija Suntioinen ja Pauliina Mäenpää palasivat kokoukseen.

Pöytäkirjaan merkitään, että Eila Tiainen poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 16:30, ja hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi valittiin loppukokouksen ajaksi Hilma Vepsäläinen.

Pöytäkirjaan merkitään, että asian käsittelyn aikana klo 16:08-16:15 pidettiin tauko.

Aluehallitus 24.1.2023 § 30

Valmistelija(t)

Erkki Nikkilä, p. 050 590 5598

Selostus asiasta

Aluehallitus päätti 12.4.2022 §:ssä 69 palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Asia on tullut sairaanhoitopiiriltä hyvinvointialueelle valmiiksi neuvoteltuna sopimuskokonaisuutena. Aluehallitus on tarkastellut tehtyä

Aluehallitus

sopimuskokonaisuutta ja sen vaikutuksia hyvinvointialueen näkökulmasta. Aluehallitus on johtanut selvittelyprosessia, määritellyt eri vaiheissa neuvottelutavoitteet ja valtuuttanut hyvinvointialuejohtajan käymään neuvottelut sijoittajakonsortion ja kaupungin kanssa.

Aluehallitus on käsitellyt asiaa kokouksissaan 21.6.2022, 30.8.2022, 11.10.2022 ja 22.11.2022. Käsittelyt on pidetty salaisina, koska sopimuskumppaneina on ollut pörssiyrityksiä, mikä on määrittänyt käsittelyjen julkisuusastetta. Näissä kokouksissa on aluehallitukselle raportoitu selvitysten ja neuvottelujen tilanne ja sovittu jatkotoimenpiteet seuraaville vaiheille.

Hyvinvointialue on käyttänyt selvittelyn ja neuvottelujen aikana asiantuntijakonsulttina Kreab Oy:tä/vastuuhenkilönä Antti Kivelä ja Alliz Oy:tä/vastuuhenkilönä Antti Kivelä. Loppuvaiheessa liitedokumenttien valmistelussa hyvinvointialue on käyttänyt lakitoimisto Fennoa.

Neuvotteluissa päästiin tulokseen viimeistenkin yksityiskohtien osalta vuodenvaihteessa.

Pääkohdat neuvottelutuloksesta:

1. Vuokrasopimus (F1, F2 45) vahvistetaan 20 vuoden pituiseksi, jäljellä 19 vuotta.
2. Vuokrasopimuksen peruskorjausvastuut sisällytetään täysimääräisesti vuokralaiselle (Hyvinvointialue).
3. Lunastusoptio vuokrasopimuksen päättyessä (v.2041): 20 miljoonan euron lunastushinta, joka sidotaan elinkustannusindeksiin käyttäen perusindeksinä 12/2021 pistelukua.
4. II-vaiheen kauppahinnan maksuun neuvotellaan 6 kuukauden maksuaika.
5. Määräosan rajaaminen ja luovuttaminen Hyvinvointialueelle (II-esisopimus)
 - Tontti rajataan F1, F2, 45 ja Nova-sairaalan väliseltä alueelta, tarkemmat yksityiskohdat kartassa.
 - HVA vastaa kaikista tonttiin liittyvistä viranomaismaksusta (kaavoitus, maankäyttö, liittymät jne.), koska alue jää HVA:nomistukseen.
6. Muilta osin noudatetaan alkuperäisiä sopimuksia.

Oleelliset muutokset alkuperäiseen tilanteeseen:

1. Hyvinvointialueella on mahdollisuus saada omalle maalleen 20.000 -25.000 m² rakennusoikeutta mahdollisia tulevia tarpeita varten.
 2. Vuokrattaviin kohteisiin on saatu lunastuspykälä vuokrakauden päättyessä. Peruskorjausvastuu siirtyy Hyvinvointialueelle. Rakennuksissa ei ole tiedossa merkittäviä peruskorjaustarpeita.
 3. Järjestelyjen lopputulemana noin 5000 m²:n suuruinen alue jää
-

Aluehallitus

Hyvinvointialueen omistukseen ja rajoittuu lunastusoption kohteina oleviin rakennuksiin (F1, F2 ja 45).

5.1.2023 pidettiin neuvottelu Jyväskylän kaupungintalolla eri osapuolten kesken liittyen Kukkulan alueen kaavoitusprosessiin. Kaupungin edustajille esiteltiin Apitare Oy:n ja Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n sekä Keski-Suomen Hyvinvointialueen välille neuvoteltua täsmennettyä ratkaisua Kukkula-alueen kiinteistökaupoista. Jyväskylän kaupungin edustajat totesivat, että periaatteellisia esteitä esitellylle kiinteistökaupan muutokselle ja hyvinvointialueen tarpeiden huomioon ottamiselle kaavoituksessa ei ole. Edellä kuvatut tavoitteet ja tarpeet istuvat hyvin sekä sijainniltaan että suuruusluokaltaan alueen kehittämisen kokonaistavoitteisiin. Tarpeet tarkastellaan yksityiskohtaisemmin kaavoitusprosessissa. Kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä tarvitaan kaupungin päätös.

Hallintosäännön 77 §:n mukaan aluevaltuusto päättää kiinteän omaisuuden, irtaimen omaisuuden ja osakkeiden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta tai käypä arvo on yli 10 miljoonaa euroa.

Hallintosäännön 79 §:n mukaan aluehallitus päättää rakennusten, toimitilojen ja niihin mahdollisesti liittyvien maa-alueiden vuokralle ottamisesta omaan käyttöön, kun vuokrasopimuksen kesto on yli 10 vuotta tai vuokran vuotuinen määrä on yli miljoona euroa.

Selvennöksenä liitepapereihin todetaan seuraavaa:

- hallinta-alue B vastaa kaupan I vaihetta (kauppa jo toteutunut)
- hallinta-alue C vastaa kaupan II vaihetta
- hallinta-alue A vastaa kaupan III vaihetta

Kokonaisarviona todetaan, että nyt saavutettu neuvottelutulos on Keski-Suomen hyvinvointialueen näkökulmasta alkuperäistä sairaanhoitopiiriltä siirtynyttä sopimuskokonaisuutta parempi. Neuvottelutuloksen mukaisesti Keski-Suomen hyvinvointialueella on mahdollisuus, mutta ei velvollisuutta, lunastaa itselleen vuokralla olevat rakennukset (F1, F2, F45) itselleen vuokrakauden päätyttyä. Tämän lisäksi sovittu aluejaon muutos mahdollistaa sairaala Novan ympäristön kehittämisen tulevaisuudessa hyvinvointialueen tarpeita vastaavaksi tai muutoin sairaalaan nojautuvien tutkimus-, kehitys- ja palveluliiketoimintojen osalta. Vuokrasopimuksen irtisanominen ja mahdollinen kaupan purku sisältäisi Keski-Suomen hyvinvointialueen näkökulmasta enemmän riskejä ja epävarmuustekijöitä kuin nyt saavutetun neuvottelutuloksen hyväksyminen. Voimakkaasta korkojen noususta ja kiinteistömarkkinoiden heikkenemisestä johtuen Keski-Suomen

Aluehallitus

hyvinvointialueella ei ole varmuutta löytää uutta sijoittakonsortiota vanhojen sairaalakiinteistöjen ostajaksi. Hyvinvointialueella ei myöskään ole investointimahdollisuuksia kehittää käytöstä poistettuja rakennuksia. Mahdollisessa kaupan purkutilanteessa jo maksetun kauppahinnan palauttaminen sekä rakennuksista seuraavat ylläpitokustannukset ja kertapoistot heikentäisivät hyvinvointialueen taloutta merkittävästi.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus esittää, että aluevaltuusto päättää

1) hyväksyä

- rakennuksia F1, F2 ja 45 sekä niihin liittyviä vuokrasopimuksessa yksilöityjä alueita koskevan 11.10.2021 allekirjoitetun vuokrasopimuksen muuttamista koskevan vuokrasopimuksen muutossopimuksen tekemisen liitteenä 1 olevan vuokrasopimuksen muutossopimuksen ja sen liitteiden mukaisin ehdoin;
- kiinteistöä 179-9-10-69 koskevan uuden hallinnanjakosopimuksen tekemisen liitteenä 2 olevan hallinnanjakosopimuksen ja sen liitteiden mukaisin ehdoin;
- kiinteistön 179-9-10-69 määräosan, jonka suuruus on 6/20, sekä kiinteistön 992-35-12-3 myymisen Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:lle perustettavan tai perustettavien osakeyhtiöiden lukuun liitteenä 3 olevan kauppakirjan ja sen liitteiden mukaisin ehdoin;
- kiinteistön 179-9-10-69 määräosan, jonka suuruus on 11/20, myymisen Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:lle perustettavan tai perustettavien osakeyhtiöiden lukuun liitteenä 4 olevan kauppakirjan ja sen liitteiden mukaisin ehdoin; ja
- kiinteistökaupan esisopimuksen tekemisen liitteenä 5 olevan esisopimuksen mukaisin ehdoin Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n kanssa koskien kiinteistön 179-9-10-69 määräosaa, jonka suuruus on 1/10.

sekä valtuuttaa hallintosäännön mukaisesti hyvinvointialuejohtajan allekirjoittamaan edellä mainitut liitteenä olevat vuokrasopimuksen, hallinnanjakosopimuksen, kauppakirjat ja esisopimuksen sekä huolehtimaan muista edellä mainittujen sopimusten täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä.

Tähän päätöksen liittyvät hyväksytyt sopimusasiakirjat ovat seuraavat:

Liite 1 Vuokrasopimuksen muutossopimus

Liite 1a1 Sijaintipiirros

Liite 1a2 Hallinta-alueet

Liite 1b Vastuunjakotaulukko

Liite 2 Hallinnanjakosopimus

Aluehallitus

Liite 2a1 Hallinta-alueet
Liite 2a2 Rak F1F245 rajapinnat
Liite 2a3 Purettavien kerros -2
Liite 2a4 Purettavien kerros -1
Liite 2a5 Purettavien kerros 1
Liite 2a6 Purettavien kerros 2
Liite 2a7 Purettavien kerros 3
Liite 2b Maanalaiset alueet
Liite 2c Liittymät
Liite 2d Autopaikat
Liite 3 Kauppakirja vaihe II
Liite 3a Hallinnanjakosopimus (liite 2)
Liite 3b Esisopimus vaihe II
Liite 4 Kauppakirja vaihe III
Liite 4a Hallinnanjakosopimus (liite 2)
Liite 4b Esisopimus vaihe III
Liite 5 Esisopimus osto-optio

2) valtuuttaa aluehallituksen tekemään tarvittaessa mahdolliset kaavoitusprosessista tai muusta aiheutuvat vähäiset muutokset pöytäkirjan liitedokumentteihin.

3) hyväksyä sen, että Keski-Suomen hyvinvointialue ei tule käyttämään vuokrasopimuksen mukaista irtisanomisoikeuttaan, ja että se peruuttamattomasti luopuu oikeudestaan vedota vuokrasopimuksessa mainittuun irtisanomisehtoon.

Asian kokouskäsittely:

Ennen asian käsittelyä Markku Puro, Kaisa Garedew, Ville Väyrynen, Mervi Hovikoski, Janne Luoma-aho, Pauliina Mäenpää ja Aija Suntioinen poistuivat kokouksesta esteellisinä.

Esteellisyyden perusteet:

Hovikoski, Väyrynen, Suntioinen ja Mäenpää, esteellisyyden peruste: palvelussuhdejäävi.

Garedew, Puro ja Luoma-aho, esteellisyyden peruste: yhteisöjäävi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimus

Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: sijaintipiirros

Aluehallitus

Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: hallinta-alueet

Liite: Vuokrasopimuksen muutossopimuksen liite: vastuunjakotaulukko

Liite: Hallinnanjakosopimus

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: hallinta-alueet

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: rajapinnat

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros -2

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros -1

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 1

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 2

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: purettavien kerros 3

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: maanalaiset alueet

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: liittymät

Liite: Hallinnanjakosopimuksen liite: autopaikat

Liite: Kauppakirja vaihe II

Liite: Kauppakirjan, vaihe II, liite: hallinnanjakosopimus

Liite: Kauppakirjan, vaihe II, liite: esisopimus vaihe II

Liite: Kauppakirja vaihe III

Liite: Kauppakirjan, vaihe III, liite: hallinnanjakosopimus

Liite: Kauppakirjan, vaihe III, liite: Esisopimus vaihe III

Liite: Esisopimus: osto-optio

VUOKRASOPIMUKSEN MUUTOSSOPIMUS

1 Vuokranantaja

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5)

2 Vuokralainen

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) (Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän (y-tunnus 0215978-7) seuraajana)

3 Tausta ja tarkoitus

Vuokranantaja ja Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä vuokralaisen edeltäjänä ovat 11.10.2021 allekirjoittaneet vuokrasopimuksen ("**Vuokrasopimus**") koskien osoitteessa Hoitajantie 1, Jyväskylä, sijaitsevia vuokranantajan omistamia rakennuksia F1, F2 ja 45, pinta-alaltaan yhteensä 17 603 m², niihin kuuluvine piha-alueineen sekä tunneleita pinta-alaltaan yhteensä 630 m². Rakennukset sijaitsevat kiinteistöllä 179-9-10-69. Vuokrakohteeseen kuuluu lisäksi 200 kappaletta maantasopysäköintipaikkoja.

Vuokranantaja ja vuokralainen ovat neuvotelleet eräistä muutoksista Vuokrasopimukseen. Tämän sopimuksen ("**Muutosopimus**") tarkoituksena on sopia Vuokrasopimuksen muuttamisesta jäljempänä mainitulla tavalla. Tällä Muutosopimuksella ei muuteta Vuokrasopimusta miltään muilta kuin jäljempänä erikseen todetuilta osin.

Tässä muutosopimuksessa käytetään samoja määritelmiä kuin Vuokrasopimuksessa, jollei toisin erikseen mainita.

4 Muutokset Vuokrasopimukseen

Vuokranantaja ja vuokralainen sopivat, että Vuokrasopimusta muutetaan seuraavasti:

4.1 Vuokrasopimuksen liitteenä 1 oleva sijaintipiirustus muutetaan tämän Muutosopimuksen liitteenä 1 olevaksi.

4.2 Vuokrasopimuksen kohdasta "Sopimuksen voimassaolo ja vuokra-aika" poistetaan seuraava kappale kokonaisuudessaan:

"Edellä sanotusta poiketen vuokralaisella on oikeus irtisanoa tämä vuokrasopimus vuoden 2024 tai 2025 aikana päättymään kahden toista kuukauden kuluttua irtisanomisesta."

Näin ollen Vuokrasopimus päättyy 31.12.2041 eikä vuokralaisella ole irtisanomisoikeutta tätä ennen.

LUOTTAMUKSELLINEN

Lisäksi Vuokrasopimuksen kohtaan ”Sopimuksen voimassaolo ja vuokra-aika” lisätään seuraava kappale:

”Vuokrakohteeseen kuuluvien maantasopysäköintipaikkojen osalta vuokra-aika päättyy 149 pysäköintipaikan osalta kuitenkin jo ●.●.2033.”¹

4.3

Vuokrasopimuksen kohta ”Vuokran määrä ja vuokran suorittaminen” muutetaan kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

”Vuokran määrä ja vuokran suorittaminen

Vuokraa maksetaan Tunneleita ja 149 pysäköintipaikkaa lukuun ottamatta 1.1.2022 alkaen. Selvyyden vuoksi todetaan, että vuokra maksetaan täysimääräisenä riippumatta siitä, onko liitteestä 2 ilmenevät muutostyöt toteutettu vuokranmaksuvelvollisuuden alkaessa. Tunnelien ja 149 pysäköintipaikan osalta vuokranmaksuvelvollisuus alkaa kuitenkin vasta, kun Tunnelien vuokra-aika edellä todetulla tavalla alkaa eli ●.●.2023². Vuokranmaksuvelvollisuus 149 pysäköintipaikan osalta päättyy pysäköintipaikkojen vuokra-ajan päättyessä edellyttäen, ettei vuokra-aikaa jatketa.

Vuokrakohteen kuukausittaisen vuokran suuruus on:

Kohde	Euroa per m² tai paikka	Yhteensä (euroa)
<i>Rakennukset F1, F2 ja 45</i>	<i>14,50 / m²</i>	<i>255.243,50</i>
<i>Tunnelit</i>	<i>12,00 / m²</i>	<i>7.560,00</i>
<i>Pysäköintipaikat</i>	<i>20,00 / paikka</i>	

Vuokralainen ja vuokranantaja ovat tietoisia siitä, että pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu. Vuokranantaja ja vuokralainen toteavat, että edellä mainitut neliövuokrat ovat suuntaa-antavia eikä vuokra perustu pinta-alaan, vaan kyse on kokonaisvuokrasta. Mahdolliset tarkistusmittaukset pinta-aloissa tai autopaikkojen siirtyminen muualle Kiinteistöllä eivät oikeuta kokonaisvuokran alennuksiin tai korotuksiin.

Vuokran määrään lisätään kulloinkin voimassa olevan arvonlisäverokannan mukainen arvonlisävero.

Vuokran määrä on sidottu elinkustannusindeksin (1951:10=100) muutokseen siten, että peruspistelukuna pidetään elokuun 2021 pistelukua (2020) ja tarkistuspistelukuna sanotun indeksin tarkastusvuoden marraskuun pistelukua. Ensimmäisen kerran vuokran määrä tarkistetaan 1.1.2023, jolloin tarkistuspisteluku on marraskuun 2022 indeksin

¹ Kymmenen (10) vuoden kuluttua Muutossopimuksen allekirjoittamisesta. Täsmällinen päivämäärä täydennetään allekirjoitusversioon.

² Tämä ajankohta sidottu II vaiheen kaupan toteuttamiseen (=maksu ja omistusoikeuden siirtyminen) eli 6 kuukautta siitä, kun hyvinvointialueen kauppaa koskeva päätös tulisi lainvoimaiseksi. Täsmällinen ajankohta täydennetään allekirjoitusversioon, kun päätös on lainvoimainen.

pisteluku. Korotettua vuokraa suoritetaan tarkistusta seuraavan kuukauden alusta lukien. Indeksien laskiessa vuokran määrää ei kuitenkaan alenneta.

Vuokra maksetaan kalenterikuukausittain etukäteen siten, että vuokra erääntyy maksettavaksi kunkin kalenterikuukauden 5. päivänä.

Vuokra maksetaan vuokranantajan erikseen ilmoittamalle tilille.”

4.3

Vuokrasopimuksen kohdassa ”Vuokrakohteen hoito sekä kunnossaja puhtaanapito” oleva teksti muutetaan kokonaisuudessaan seuraavaan muotoon:

”Siltä osin kuin tässä sopimuksessa ei ole toisin sovittu, vuokralainen vastaa kustannuksellaan kaikista Vuokrakohteen huollosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista sekä sisä- että ulkoalueilla sekä myös Vuokrakohteen peruskorjauksista. Vastuunjakotaulukko on tämän sopimuksen liitteenä 2.

Vuokranantaja vastaa Vuokrakohteen sisäisen kunnallistekniikan toimivuudesta siihen asti, kunnes alueelle rakentuu uusi kunnallistekniikka. Tarvittaessa Vuokranantaja hankkii uudet Vuokralaisen toiminnan edellyttämät liittymät Vuokrakohteeseen. Vuokralainen vastaa kuitenkin koko vuokra-ajan Vuokrakohteen talotekniikan ylläpidosta ja hoidosta.

Vuokralainen hoitaa Vuokrakohtetta huolellisesti ja vastaa Vuokrakohteeseen omalla toiminnallaan aiheuttamistaan vahingoista.”

Vuokrasopimuksen liitteenä 2 oleva vastuunjakotaulukko muutetaan tämän Muutossopimuksen liitteenä 1 olevaksi.

Vuokrasopimuksen kohdassa ”Tulevat korjaus- ja muutostyöt” oleva teksti muutetaan kokonaisuudessaan seuraavaan muotoon:

”Osapuolet ovat sopineet, että vuokralainen toteuttaa Vuokrakohteessa kustannuksellaan muutostyöt erikseen tarkennettavan aikataulun mukaisesti.

Vuokralaisella on oikeus vuokrasuhteen aikana kustannuksellaan suorittaa Vuokrakohteessa muutostöitä vain vuokranantajan etukäteisellä kirjallisella suostumuksella. Jos muuta ei sovita, jäävät vuokralaisen suorittamat muutostyöt vuokranantajan omaisuudeksi vuokrasuhteen päätyttyä ilman erillistä korvausta.

Vuokralainen vastaa siitä, ettei sen suorittamista muutos- ja korjaustöistä aiheudu vahinkoa tai haittaa kiinteistölle. Vuokralainen hankkii vuokranantajan antamalla valtakirjalla tarvittavat viranomaisluvut ja vastaa niistä aiheutuvista kustannuksista.

Vuokralainen sitoutuu viiden (5) vuoden välein teettämään kustannuksellaan Vuokrakohtetta koskevan teknisen kuntoarvion sekä sen perusteella teettämään ammattimaisen tahon toimesta PTS-suunnitelman Vuokrakohteen kunnon arvioimiseksi ja suunnitelmalliseksi ylläpitämiseksi siten kuin huolellinen ammattimainen kiinteistönomistaja toimisi. Ensimmäinen PTS-suunnitelma teetetään tämän vuokrasopimuksen muutossopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

Vuokrakohteessa järjestetään vuosittain ja tarvittaessa muulloinkin katselmus, johon osallistuvat vuokranantaja tai hänen määräämänsä edustaja ja vuokralaisen edustaja. Katselmuksen tarkoituksena on käydä lävitse vuokrakohteen käyttöä, hoitoa ja kunnossapitoa. Samalla tarkastetaan huoltokirja ja PTS-suunnitelma sekä käydään lävitse mahdolliset peruskorjaustarpeet.

Ensisijaisesti osapuolet pyrkivät sopimaan havaintojen perusteella tarvittavista peruskorjauksista ja PTS-suunnitelmasta seuraavan viiden vuoden ajalle. Mikäli vuokralainen ei teetä PTS-suunnitelmaa, on vuokranantajalla oikeus pyytää ammattimaista PTS-suunnitelmia laativaa tahoaa laatimaan PTS-suunnitelman. Laadittu PTS-suunnitelma sitoo osapuolia. PTS-suunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon, että rakennukset on rakennettu jo 2000-luvun alkupuolella eikä osapuolten tarkoituksena ole saattaa niitä uudenveroiseen kuntoon. Vuokralainen sitoutuu kustannuksellaan teettämään tämän PTS-suunnitelman kulloinkin edellyttämät peruskorjaukset oikea-aikaisesti ja huolellisesti. Mikäli vuokralainen laiminlyö veloitteensa siten, että vuokrakohteen kunto huononee oleellisesti, vuokranantajalla on oikeus vuokralaisen kustannuksella teettää tällaiset peruskorjaustyöt. Vuokralainen ei sitoudu tekemään Vuokrakohteessa perusparannuksia.

Selvyyden vuoksi todetaan, että vuokralaisella ei ole oikeutta saada mitään korvausta tai vuokranalennusta siltä ajalta, mikä hoitotoimenpiteisiin, muutos- tai korjaustöihin kuluu.”

4.4 Poistetaan Vuokrasopimuksesta kohta ”Vuosikatselmus”.

4.5 Lisätään Vuokrasopimukseen seuraava kohta:

”Vuokralaisen osto-optio

Vuokralaisella on vuokra-ajan päättyessä 31.12.2041 oikeus halutesaan ostaa vuokranantajalta vuokranantajan omistama Kiinteistön määräosa, joka oikeuttaa hallitsemaan sitä Kiinteistön osaa, jossa Vuokrakohte sijaitsee. Kauppahinta on kaksikymmentämiljoonaa (20.000.000) euroa, mikä sidotaan elinkustannusindeksin (1951:10=100) muutokseen siten, että peruspistelukuna pidetään joulukuun 2021 pistelukua (2049) ja tarkistuspistelukuna sanotun indeksin pistelukua joulukuussa 2041. Mikäli elinkustannusindeksin julkaiseminen on lakkautettu joulukuussa 2041, sovelletaan muuta asiallisesti mahdollisimman hyvin elinkustannusindeksin sisältöä vastaavaa indeksiä. Mikäli vuokralainen haluaa käyttää osto-optiotaan, tulee

vuokralaisen ilmoittaa osto-option käyttämisestä vuokranantajalle viimeistään 31.12.2036.”

Vuokranantaja ja vuokralainen allekirjoittavat erillisen esisopimuksen osto-optiota koskien tämän Muutossopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

5 Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä Muutossopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki. Välimiesmenettelyn kieli on suomi.

6 Allekirjoitukset

Tätä Muutossopimusta on tehty kaksi (2) samansanaista kappaletta, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Jyväskylässä [●.●.2023]

Keski-Suomen hyvinvointialue

[●]

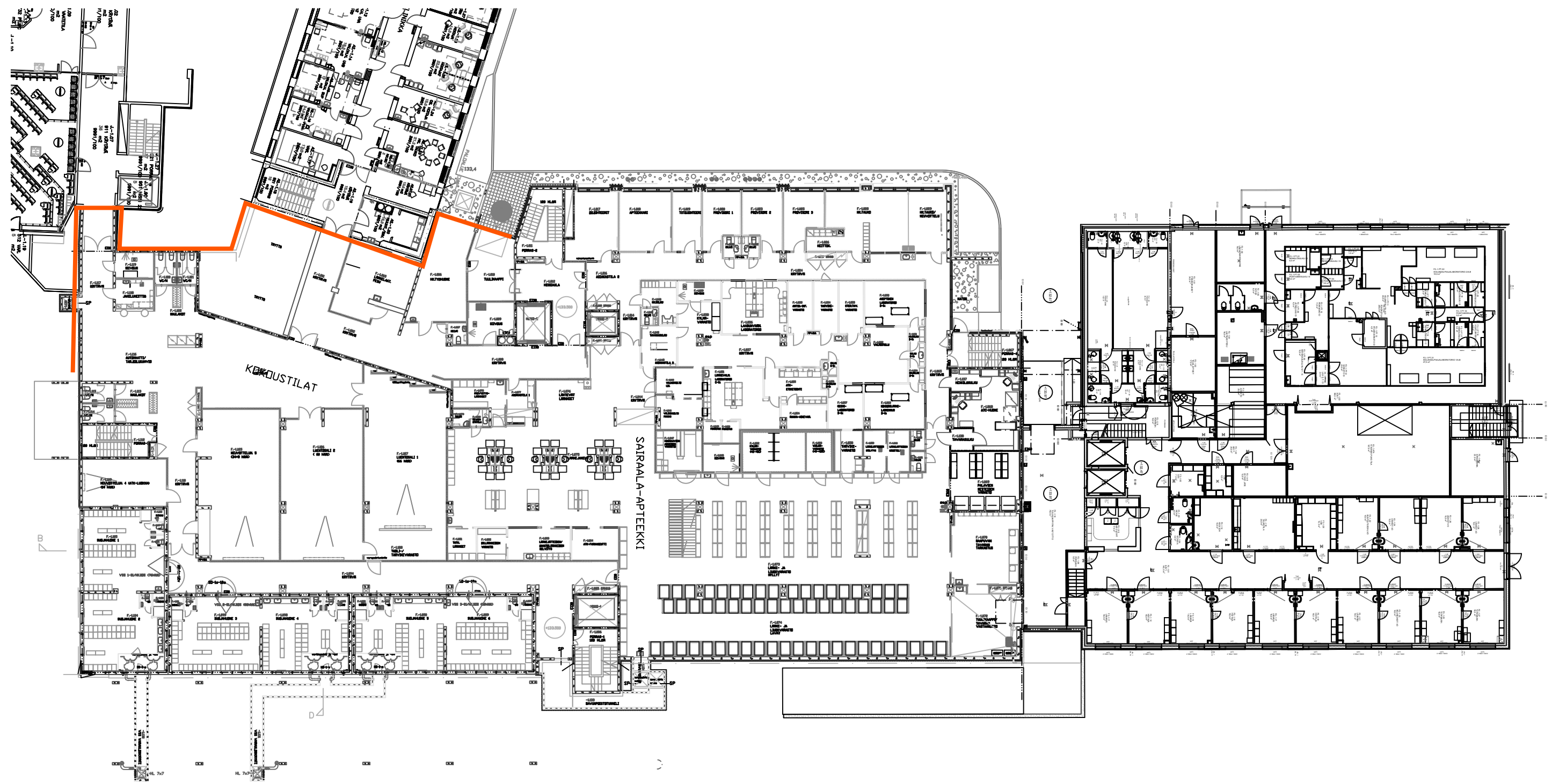
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I

Marko Huttunen

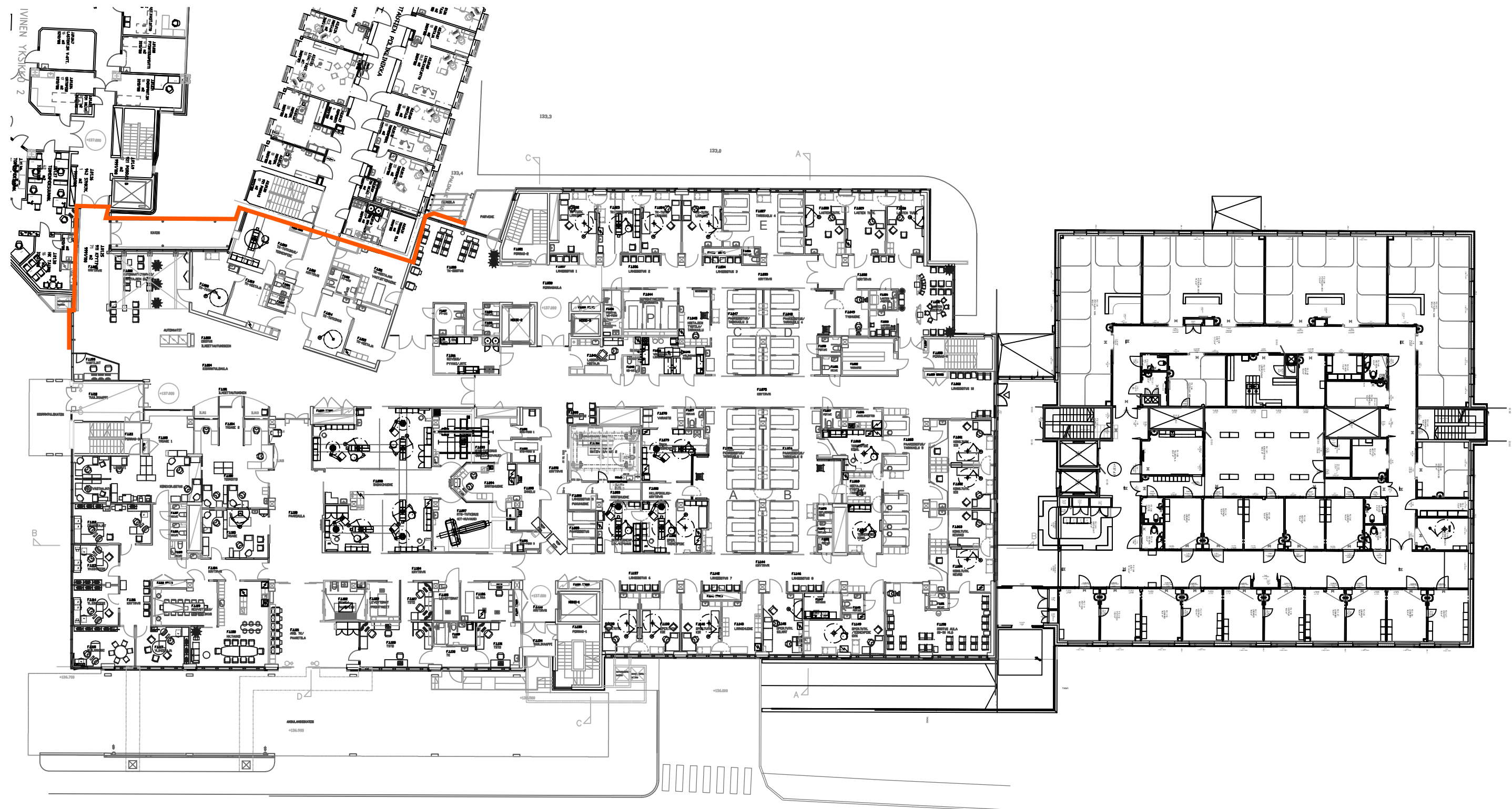
Liitteet

1. Vuokrakohteen sijaintipiirustus
2. Vastuunjakotaulukko

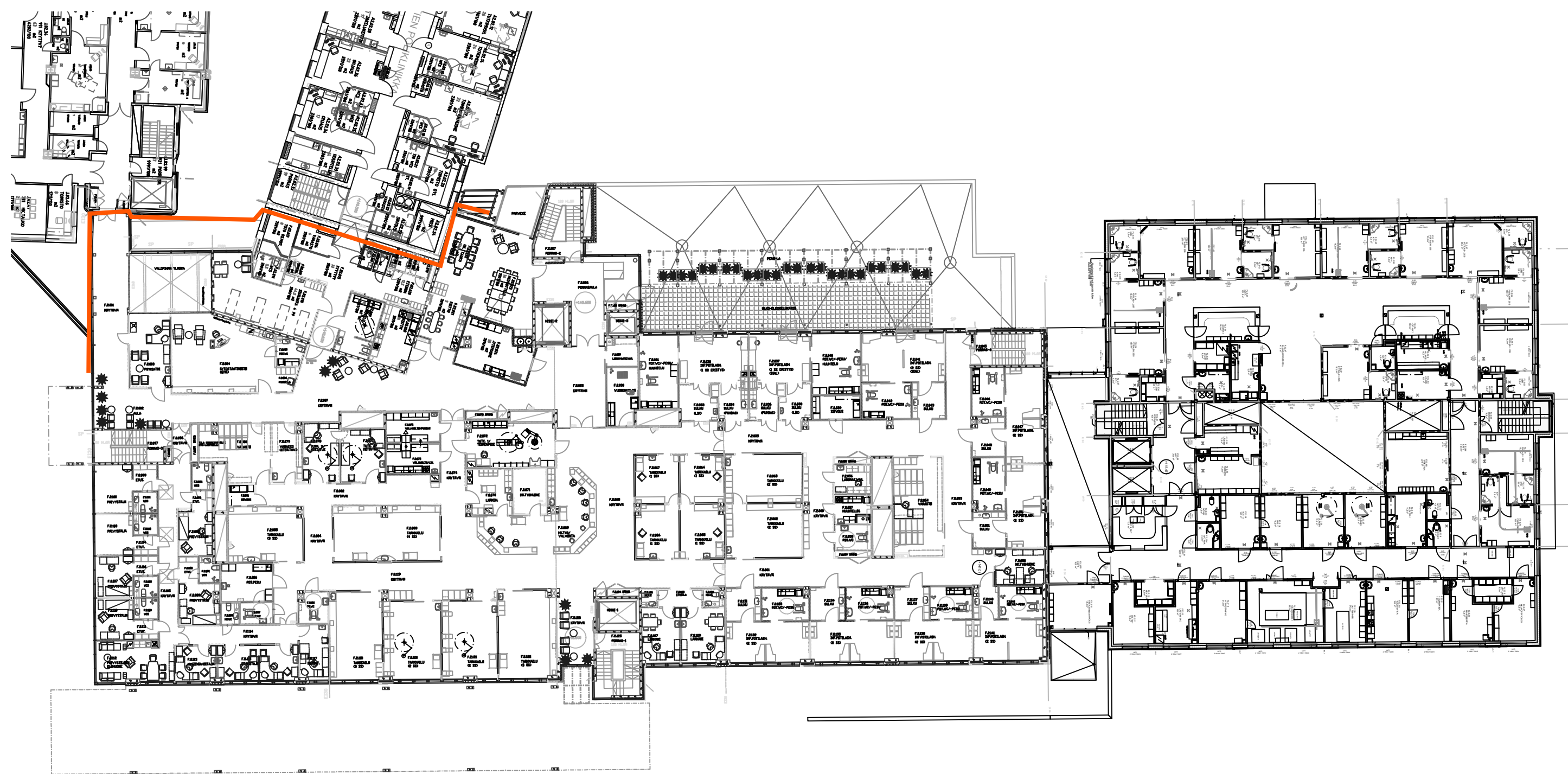
LUOTTAMUKSELLINEN

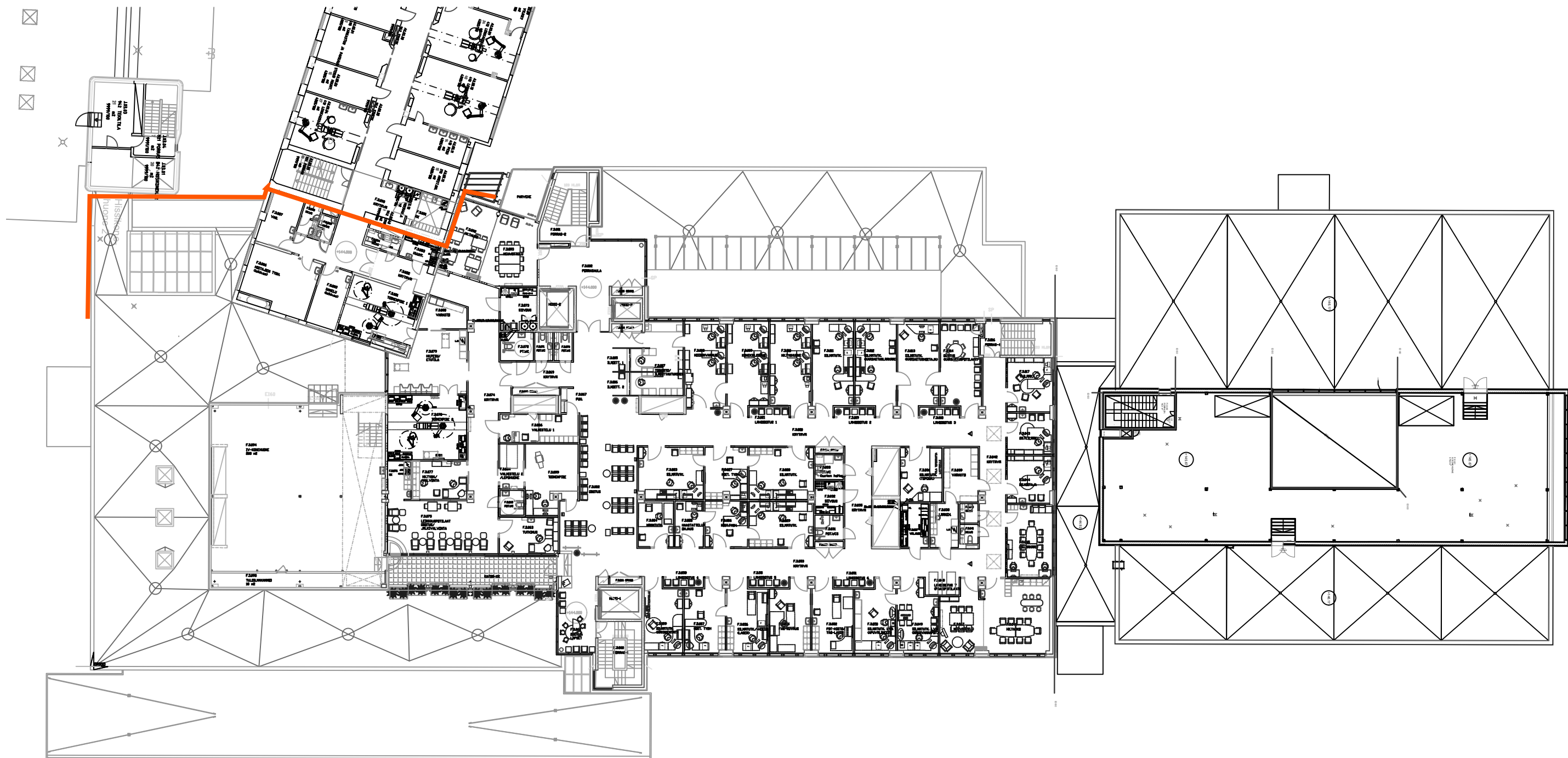
F1+F2 -1.krs

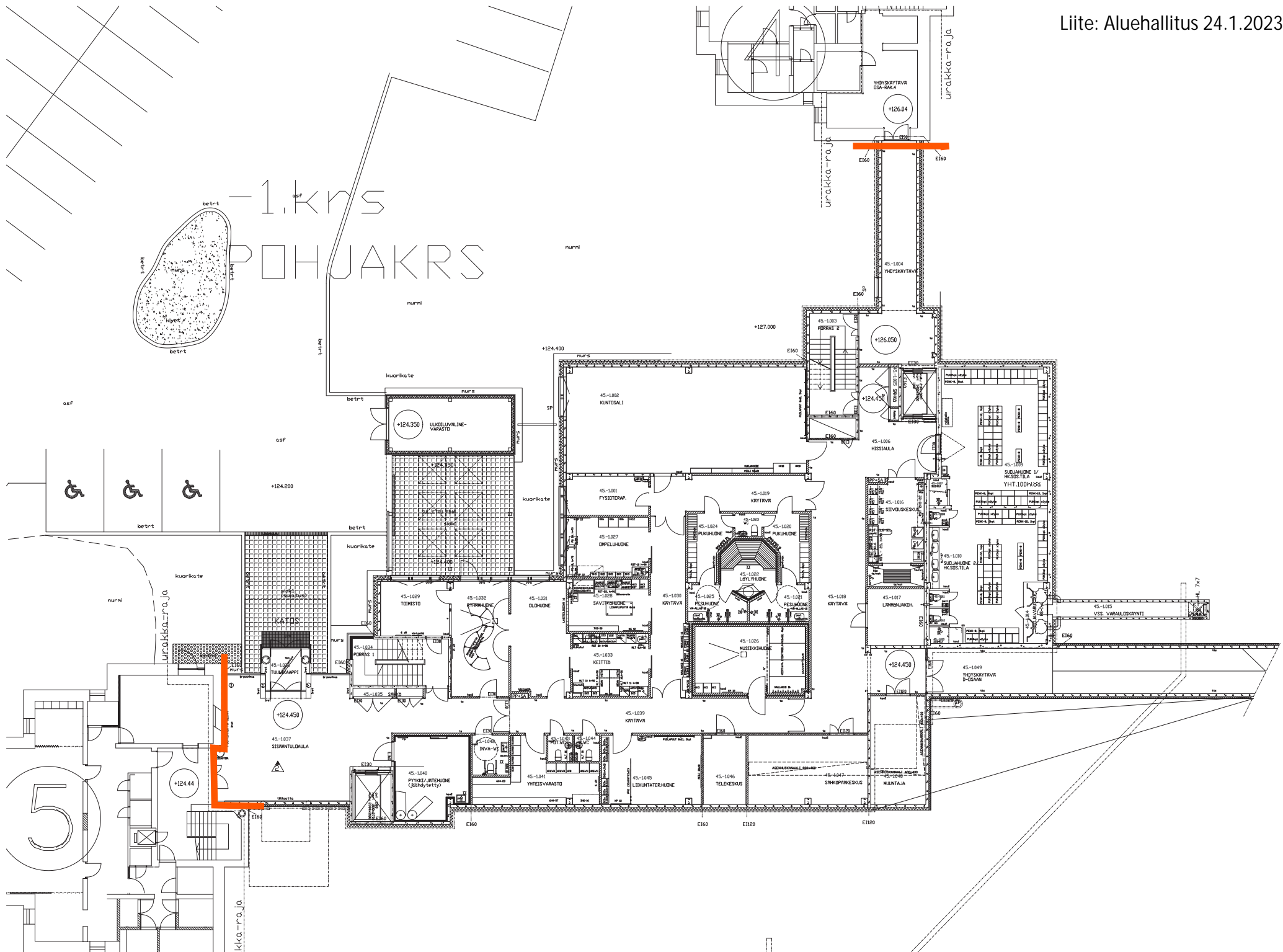
F1+F2 1.krs

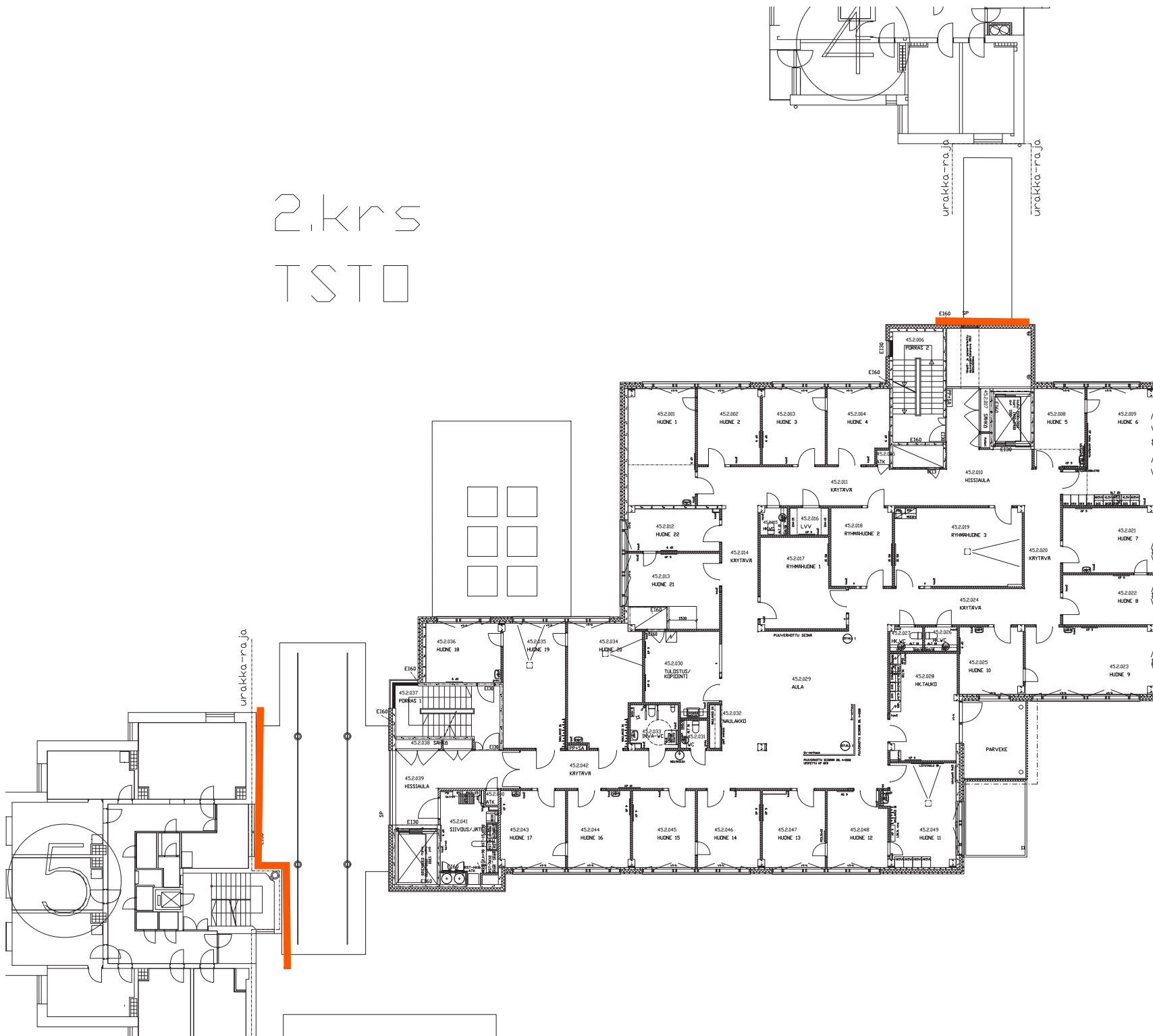
F1+F2 2.krs

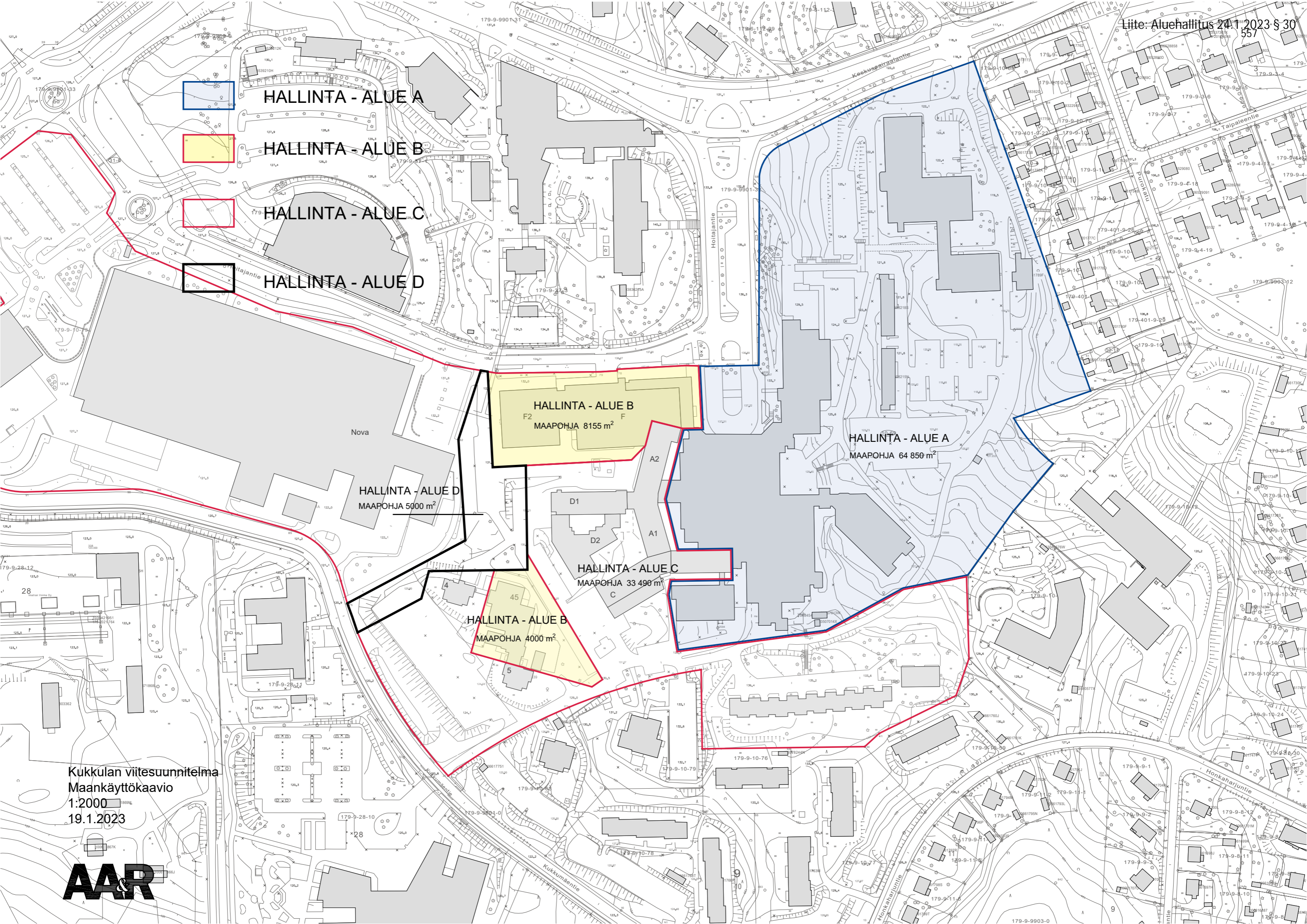

F1+F2 3.krs

2.krs TSTO

Kukkulan viitesuunnitelma
Maankäyttökaavio
1:2000
19.1.2023

VUOKRASOPIMUKSEN LIITE 3
VASTUUNJAKOTAULUKKO

luonnos 3.8.2021

Osapuolten tehtävät ja kustannusvastuut	Vuokran- antaja	Vuokra- lainen	Tarkennukset
Yleiset vastuut			Pääperiaate: vuokralainen kohtelee kiinteistöä vuokrauksen sisällön laajuudelta kuin huolellinen omistaja omaansa
Kiinteistöhallinto	X		
Rakennuslupa- ja viranomaisasiat, pelastussuunnitelma, toiminnan vakuutukset, vartiointi		X	Siltä osin kuin nämä kohdistuvat vuokralaisen toimintaan/vuokrattuihin tiloihin tai rakennuksiin
Tilojen toiminnanmukaisuuden ylläpidon valvonta		X	Vuokralainen huolehtii, että kiinteistö säilyy toiminnallisesti käyttökunnossa
Kiinteistön huolto- ja ylläpitotyöt yleensä		X	Siltä osin kuin nämä kohdistuvat vuokralaisen vuokraamiin tiloihin ja rakennuksiin Vuokrattua aluetta laajempaa kokonaisuutta palvelevien vuokratun rakennuksen ulkopuolisten järjestelmien huollon ja ylläpidon kustannusosuus (esim. RAU, sähkö, varavoima ja LVI) jyvitetään bruttoneliöperusteisesti seuraavasti: Vuokratun rakennuksen bruttoneliömäärä jaettuna järjestelmän piiriin kuuluvien rakennusten kokonaisbruttoalan neliöllä
Ylläpidon tehtävät ja kustannusvastuu			
Relevantit rakennusosat		X	
LVI-järjestelmät		X	
Sähköjärjestelmät (vahva- ja heikkovirtajärjestelmät)		X	
Rakennusautomaatio		X	
Jätehuolto, ulkoalueiden kunnossapito ja muut vastaavat palvelut		X	Vuokralainen tekee jätehuoltosopimuksen ja muut vastaavat sopimukset
Peruskorjaustyöt ja muut kuluerät			
Rakennusosien peruskorjaukset ja uusimiset käyttöön päättyessä		X	Vuokralainen vastaa elinkaaren mukaisista uusimisista
Lämpö-, vesi-, ilmastointi-, sähkö-, ja automaatiolaitteiden - ja johtojen uusimiset käyttöön päättyessä		X	Vuokralainena vastaa elinkaaren mukaisista uusimisista
Kiinteistövakuutus		X	Vuokranantaja ottaa vakuutuksen ja läpilaskuttaa kustannukset
Kiinteistövero		X	Vuokranantaja läpilaskuttaa maksamansa veron

HALLINNANJAKOSOPIMUS

**Keski-Suomen hyvinvointialueen,
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n**

SEKÄ

**Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n perustettava tai perustettavien yhtiöiden
lukuun**

VÄLILLÄ

[Päiväys]

1. Sopijapuolet

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen A omistaja**");

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5) ("**Alueen B omistaja**");

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Alueen C omistaja**"); sekä

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen D omistaja**").

Alueen A, B, C ja D omistajat yhdessä jäljempänä "**Sopijapuolet**" ja kukin erikseen "**Sopijapuoli**".

2. Sopimuksen tausta ja kohteena oleva kiinteistö

Sopimuksen kohteena on kiinteistö 179-9-10-69, jonka pinta-ala on 115 495 m² (jäljempänä "**Kiinteistö**").

Kiinteistö sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä.

Kiinteistöä koskien on 11.10.2021 solmittu voimassaoleva hallinnanjakosopimus. Osapuolet ovat neuvotelleet Kiinteistöä koskevan järjestelyn ehdoista uudelleen ja osana neuvottelujen tulosta on laadittu uusi hallinnanjakosopimus. Tämä sopimus korvaa Kiinteistöä koskevan Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmitun hallinnanjakosopimuksen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on jakaa Kiinteistön yhteisomistussuhde siten, että määritellään Sopijapuolten määräosien omistuksen mukainen sekä Sopijapuolten yksinomaan omistamien rakennusten käyttö- ja hallintaoikeus. Sopimus määrittää myös Sopijapuolten vastuut kiinteistön huollosta ja kunnossapidosta sekä rakentamisen ym. osalta.

Kullakin Sopijapuolella on yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus sopimuksen liitteenä 1 olevaan karttaan merkittyyn hallinta-alueeseen, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Sopijapuolten yksin hallinnoimat kiinteistön alueet on merkitty em. karttaliitteeseen merkinnällä "A" (jäljempänä "**Alue A**"), merkinnällä "B" (jäljempänä "**Alue B**"), merkinnällä "C" (jäljempänä "**Alue C**") ja merkinnällä "D" (jäljempänä "Alue D"). Rakennusten väliset rajat on tarkennettu karttaliitteessä oleviin kerrospiirustuksiin. Tämän lisäksi Alueeseen B kuuluvat liitteenä 2 olevaan karttaan merkityt maanalaiset alueet (jäljempänä "**Tunneli**").

4. Määräosaluvut

Alueen A omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 11/20, jolla hallitaan Aluetta A. Alueen A arvioitu pinta-ala on n. 64.850 m².

Alueen B omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/10, jolla hallitaan Aluetta B. Alueen B arvioitu pinta-ala on n. 12.155 m².

Alueen C omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 6/20, jolla hallitaan Aluetta C. Alueen C arvioitu pinta-ala on n. 33.490 m².

Alueen D omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/20, jolla hallitaan Aluetta D. Alueen D arvioitu pinta-ala on n. 5.000 m².

Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu ja ne voivat erota merkittävästikin arvioidusta. Mikäli liitteenä olevan kartan ja tässä mainittujen arvioitujen pinta-alojen välillä on ristiriitaa, on kartta ratkaiseva.

5. Sopimuksen kirjaaminen

Tämän sopimuksen kirjaamista haetaan yhteisesti parhaalle etusijalle. Kirjaamisen kustannuksista vastaavat Sopijapuolet tasaosuuksin.

6. Yhteisomistuksen pysyvyys

Sopijapuolet sitoutuvat olemaan vaatimatta Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamista. Näin ollen Kiinteistön jakaminen useiksi itsenäisiksi kiinteistörekisteriyksiköiksi ja siten yhteisomistuksen purkaminen edellyttää kaikkien Sopijapuolten suostumusta.

Edellä sanotusta huolimatta Sopijapuolet sitoutuvat purkamaan yhteisomistussuhteen, mikäli kaavoituksen seurauksena Kiinteistölle laaditaan sitova tonttijako tai yhteisomistussuhteen purkaminen muutoin olisi rakentamisen edellytyksenä. Tällöin Sopijapuolet sitoutuisivat myötävaikuttamaan ja hyväksymään Kiinteistön muodostamisen sitovaa tonttijakoa vastaavaksi ja yhteisomistussuhteen purkamisen siten, että kunkin Sopijapuolen omistukseen tuleva tontti vastaisi mahdollisimman tarkkaan hallinnanjakosopimuksen mukaisia kunkin Sopijapuolen hallinta-alueita. Lisäksi Sopijapuolet sitoutuisivat korvauksetta hyväksymään mahdolliset tilusvaihtojärjestelyt, jotta saatetaan tarvita Kiinteistön muodostamiseksi sitovan tonttijaon mukaiseksi.

Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamisen ja Kiinteistön jakamisen edellytyksenä on aina, että tämän hallinnanjakosopimuksen mukaiset Sopijapuolten oikeudet (esim. kulku- ja käyttöoikeudet sekä mahdolliset rakennusrasitteet) korvataan vastaavilla, Sopijapuolten hyväksi perustettavilla pysyvillä rasite- tai muilla käyttöoikeusjärjestelyillä.

7. Sopijapuolten hallintaa rajoittavat oikeudet

Sopijapuolet ovat velvollisia sallimaan puolin ja toisin paitsi toistensa hallinta-alueita, myös koko Kiinteistöä palvelevien tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä olemassa olevien perustusten, rakenteiden (ml. tunnelien), rakennusosien, koneiden, laitteiden ja niihin kuuluvien, niitä palvelevien tai niiden vaatimien putkitusten, johdotusten tai läpivientien ja huoneiden sijoittamisen, pitämisen ja ylläpidon omistamassaan ja hallitsemassaan rakennuksessa tai Kiinteistön osalla siten, kuin rakennuksia kulloinkin koskevista virallisista hyväksytyistä rakennuslupapiirustuksista tarkemmin ilmenee. Tästä oikeudesta ei puolin eikä toisin makseta korvauksia. Mikäli jonkin hallinta-alueen omistavalla Sopijapuolella on omasta rakentamisestaan johtuva tarve muuttaa tällaisten rakenteiden paikkaa tai tehdä näihin korjauksia tai muutoksia, vastaisi muutostöitä tekevä Sopijapuoli itse kaikista tästä aiheutuvista kustannuksista sekä vastaisi siitä, että tällaisista muutostöistä ei aiheudu haittaa sille Sopijapuolelle, kenellä on oikeus kyseinen rakenne tämän kohdan mukaisesti muutostöitä tekevän Sopijapuolen hallinta-alueella pitää.

Rakennusteknisesti välttämättömät johdot ja putket on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan omalle hallinta-alueelle, mutta mikäli sijoittamista ei voida rakennusteknisesti tai kokonaistaloudellisesti kohtuudella suorittaa Sopijapuolen omalle hallinta-alueelle on kullakin Sopijapuolella oikeus sijoittaa ne mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla toisen Sopijapuolen hallinta-alueelle.

Alueen C omistaja ei saa käyttää Tunnelin päällä sijaitsevaa aluetta siten, että siitä aiheutuu Tunnelille tai sen käytölle haittaa tai vahinkoa. Tunnelin yläpuolelle ei saa sijoittaa rakenteita tai suorittaa muita merkittäviä toimenpiteitä ilman Alueen B omistajan kirjallista suostumusta.

Sopijapuolen on etukäteen ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle riittävän ajoissa sellaisista toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat toisen Sopijapuolen alueen normaaliin käyttämiseen. Toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka eivät aiheuta vahinkoa eivätkä vähäistä suurempaa haittaa, on ilmoitettava vähintään kaksikymmentä (20) arkipäivää ennen toimenpiteen aloitusta. Välttämättömät ja välitöntä korjausta vaativat kohteet on oikeus korjata ilman eri ilmoitusta. Toisen Sopijapuolen alueella tai rakennuksessa toimenpiteitä suorittava Sopijapuoli on velvollinen siistimään ja ennallistamaan ko. alueen ja rakennuksen viipymättä toimenpiteiden päätyttyä. Mikäli Sopijapuoli laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen, toisen Sopijapuolen aluetta tai rakennusta koskevan ennallistamis- tms. velvoitteen, ko. alueen haltijana olevalla Sopijapuolella on oikeus suorittaa laiminlyödyt toimenpiteet toisen Sopijapuolen kustannuksella, ellei tämä suorita ko. toimia kohtuullisessa ajassa siitä lukien, kun on saanut sitä koskevan kirjallisen kehotuksen.

8. Kulkuyhteydet

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueille A, B ja C kuljetaan muiden Alueiden A, B ja C kautta. Kulkuyhteydet sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 1 mukaisissa paikoissa. Alueen omistaja voi muuttaa kulkuyhteyden paikkaa kyseisen Alueen sisällä alueen kehitys ja mahdolliset rakentamisen aikaiset työmaajärjestelyt huomioon ottaen. Alueen omistajan on annettava muiden Alueiden omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueiden A, B, C ja D omistajat vastaavat ja huolehtivat kukin omistamiensa Alueiden kulkuyhteyksien järjestämisestä, sekä ylläpito-, kunnossapito- ja puhtaanapitokustannuksista.

9. Autopaikat

Alueelta A osoitetaan Alueelle B 149 kappaletta autopaikkoja, jotka sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 4 mukaisissa paikoissa, minkä lisäksi Alueella B ja D sijaitsee yhteensä 51 autopaikkaa. Autopaikkojen sijaintia voidaan muuttaa Alueen A sisällä siten, ettei niiden määrä kuitenkaan vähene. Alueen A omistajan on annettava Alueen B omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueelta A osoitetaan lisäksi Alueelle C autopaikkoja siten, että kulloinkin voimassa olevan asemakaavan edellyttämä Alueen C rakennusten autopaikkatarve katetaan.

Alueen D omistaja vastaa itse ns. velvoiteautopaikkojen järjestämisestä ja toteuttamisesta hallitsemaalleen hallinta-alueelle, mikäli asemakaava sitä edellyttää.

10. Asemakaavoitus ja rakennusoikeus

Sopijapuolten tavoitteena on kehittää alueen asemakaavaa kaavoittamalla Kiinteistölle lisää noin 80.000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta Alueelle A sekä noin 20.000–25.000 kerrosneliometriä rakennusoikeutta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin Alueelle D.

Alueen C omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta A ja Aluetta C koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja niille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta A ja Aluetta C koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen B omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta B koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta B koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen D omistaja vastaa kustannuksellaan omaa hallinta-alueensa D koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta D koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Kukin Sopijapuoli sitoutuu myötävaikuttamaan asemakaavoituksen toteutumiseen.

Kiinteistölle asemakaavoituksen yhteydessä osoitettava asuinrakentamiseen osoitettu lisärakennusoikeus kuuluu kokonaisuudessaan Alueelle A. Selvyyden vuoksi todetaan, että Alueen B, C ja D omistajat eivät ole missään tilanteessa oikeutettuja vaatimaan Alueen A omistajalta korvausta Alueelle A mahdollisesti tulevasta lisärakennusoikeudesta eivätkä Alueen A, B ja C omistajat Alueen D omistajalta korvausta Alueelle D mahdollisesti tulevasta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin tarkoitettua lisärakennusoikeudesta.

11. Ylläpitovastuut ja kustannusten jakaminen

Määräosien rakentaminen, hoito, kunnossapito sekä kustannusten jakautuminen

Sopijapuolet vastaavat kukin itse hallitsemansa alueen rakentamisesta, kunnossapidosta, hoidosta, huollosta, puutarhaistutuksista ym. Sopijapuolet

tiedostavat, että alueelle on suunnitteilla uusi asemakaava ja Kiinteistöllä tullaan toteuttamaan merkittäviä rakentamistoimenpiteitä uuden asemakaavan tultua voimaan. Mikäli Sopijapuolten rakentaminen, kunnossapito tms. toimenpide poikkeaa tästä sopimuksessa lausutusta tai esitetystä ja sillä on olennainen merkitys toisen Sopijapuolten osalta, tulee tähän saada toisen Sopijapuolen hyväksyntä.

Sopijapuolten tulee pitää hallinnoimansa alue ympäristöltään siistinä ja omistamansa rakennukset kunnossa. Sopijapuolet sitoutuvat erityisesti huolehtimaan siitä, että Kiinteistö ja sillä sijaitsevat rakennukset täyttävät kaikki viranomaismääräykset myös kunnan ja siisteyden osalta.

Kukin Sopijapuoli vastaa omassa yksinomaisessa hallinnassa olevalle alueelle toteutettavien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Siltä osin kuin Sopijapuolten yksinomaisessa hallinnassa olevat rakennukset jakavat rakenteita tai laitteita kuten seiniä, jaetaan tällaisten rakenteiden ja laitteiden kunnossapitokustannukset tällaisten Sopijapuolten välillä tasaosuuksin. Mikäli rakenteet tai laitteet hyödyttävät vain toista Sopijapuolta tai ovat tehdyt toisen Sopijapuolen vaatimuksesta, vastaa tällaisten rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista hyötyvä Sopijapuoli yksin. Mikäli jonkun Sopijapuolen yksinomaisessa hallinnassa olevasta rakennuksesta, rakenteesta, laitteesta tai muusta vastaavasta aiheutuu yhteisille rakenteille tai laitteille vahinkoa, vastaa aiheuttavasta rakenteesta tai laitteesta vastuussa oleva Sopijapuoli tällaisesta vahingosta täysimääräisesti.

Piha- ja katualueiden kunnossapitovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia Kiinteistöön rajoittuvien katualueiden puhtaanapitoon niin kuin siitä on laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säädetty.

Kukin Sopijapuoli vastaa piha- ja katualueiden puhtaanapidosta, lumenajosta ja hiekoituksesta ym. kunnossapidosta hallinnoimansa alueen osalta. Lunta ei saa kasata tai varastoida toisen hallinnoimalle alueelle ilman toisen Sopijapuolen suostumusta.

Kiinteistön sisällä olevien kulkuyhteyksien kunnossapitovastuista on sovittu edellä kohdassa 8.

Kunnossapidon ja siisteyden laiminlyönti

Mikäli Sopijapuoli laiminlyö omat velvollisuutensa kunnossapitää omistamansa rakennuksen tai huolehtia hallitsemansa alueen siisteydestä ja tästä aiheutuu toiselle kohtuutonta haittaa, eikä laiminlyöjä todisteellisesti annetusta kehotuksesta huolimatta korjaa tilannetta itse kohtuullisessa ajassa, voi toinen Sopijapuoli teettää tämän työn laiminlyöjän kustannuksella.

Kunnallistekniikka

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueilla B, C ja D ei tällä hetkellä ole omia liittymiä, vaan sähkön, kaukolämmön ja veden toimitus tapahtuu Alueelle A ja C sijoittuvien liittymien kautta (liite 3). Alueen A ja C omistajat ovat velvollisia sallimaan toimitukset ja viemäröinnin Alueelle A ja C sijoittuvien olemassa olevien liittymien kautta lukuun ottamatta Aluetta D , joka vastaa kaikista alueella D tarvittavista liittymistä ja niiden

hankkimisesta kustannuksellaan. Alueiden A, B ja C omistajat korvaavat hallinta-alueisiinsa kohdistuvat käyttömaksut toisilleen ensisijaisesti rakennuskohtaisesti mittaritiedon perusteella erillistä laskua vastaan. Mikäli rakennuksessa tai rakennusosassa ei ole mittarointia, kustannusten veloitus toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti erillistä laskua vastaan:

- lämmityskustannukset: rakennusten lämpöenergian laskennallinen osuus kokonaiskulutuksesta sisälämpötilan ja lämmitettävien kuutioiden perusteella;
- sähkön kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna;
- veden kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna.

Sopijapuolten tavoite on, että kunkin alueen omistaja hankkii alueelleen omat liittymät sen jälkeen, kun Alueen A tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä omistava taho on luovuttanut omistamansa määräosan hallinnan.

Myöhemmin hankittavista liittymistä vastaa ko. liittymästä hyötyvän hallinta-alueen omistaja yksin. Kukin Sopijapuoli vastaa käyttömaksuista oman kulutuksensa mukaisesti.

Kunkin Sopijapuolen tulee suorittaa edellä mainitulla tavalla määräytyvä osuutensa ennen kuin liittymissopimuksen mukaiset maksut eräänntyvät maksettavaksi.

Mikäli Sopijapuolten rakennuksilla on yhteisiä jäte- ja sadevesiviemäri-, tms. johtoja, niiden rakentamisesta, huollosta ja muusta ylläpidosta vastaavat niistä hyötyvät Sopijapuolet yhteisvastuullisesti omistamiensa Kiinteistön määräosien mukaisessa suhteessa.

Kiinteistön hulevesimaksut jaetaan Sopijapuolten kesken määräosien pinta-alan suhteessa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron suorittamisvelvollisuus määräytyy Sopijapuolten kesken siten, että maapohjan osalta Sopijapuolet suorittavat veron hallitsemiensa hallinta-alueiden maapohjien pinta-alojen suhteessa ja rakennusten osalta kukin Sopijapuoli suorittaa veron hallinta-alueillaan sijaitsevien rakennusten osalta.

Jos joku Sopijapuolista laiminlyö veronmaksuvelvollisuutensa ja toinen Sopijapuoli joutuu hänen osuutensa maksamaan, syntyy maksun suorittajille regressio-oikeus maksun laiminlyöjää kohtaan.

Vakuutukset

Sopijapuolet sitoutuvat vakuuttamaan kukin erikseen omistamansa ja hallitsemansa rakennukset niiden täydestä arvostaan. Sopijapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä omaisuuttaan vakuuttaessaan siten, että Sopijapuolten mahdollinen yhteinen omaisuus ja yhteinen intressi tulee vakuutussopimuksissa riittävästi huomioituksi.

Mahdollisen vahingon sattuessa tulee vakuutuskorvaukset käyttää täysimääräisesti tuhoutuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjaamiseksi tai uudelleenrakentamiseksi.

12. Kiinnitykset ja pantti

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että kukin Sopijapuoli voi perustaa panttioikeuden ainoastaan omistamaansa Kiinteistön määräosaan. Sopijapuolilla on oikeus hakea omistamaansa määräosaan kiinnityksiä ja saada niihin vahvistettuja panttikirjoja muita Sopijapuoolia kuulematta.

Sopijapuoli on yksin vastuussa omaan Kiinteistöosuuteensa mahdollisesti vahvistetuista tai vahvistettavista velkakiinnityksistä, rasituksista, oikeuksista tai rasitteista.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja kun Alueen A omistajan ja Alueen C omistajan välinen tämän sopimuksen päivämääränä allekirjoitettu kauppa koskien mm. määräosaa, joka oikeuttaa hallitsemaan Aluetta C, pannaan täytäntöön siten, että kyseisen määräosan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Alueen C omistajalle. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmittu hallinnanjakosopimus koskien Kiinteistöä.

Sopimus voidaan irtisanoa ainoastaan, mikäli olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta Kiinteistön alueen hallinnan jaolle ja siten tämän sopimuksen voimassaololle ei ole enää perusteltua tarvetta. Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tämän Sopimuksen voimassaolosta, sekä muutostarpeista kun kymmenen (10) vuotta on kulunut tämän sopimuksen voimaantulosta. Mikäli hallinnanjakosopimuksen voimassaololle ei tuolloin ole enää perusteltua syytä, hallinnanjakosopimus päätetään. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa ilman pantinhaltijoiden suostumusta. Irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kukin Sopijapuoli vastaa siitä, että niiden omistamien rakennusten asukkaat, ja muut käyttäjät ovat tietoisia tämän sopimuksen sisällöstä siltä osin kuin se koskee heitä. Sopijapuolet sitoutuvat ottamaan tarvittavat määräykset yhtiöjärjestykseen tai esimerkiksi rakennuksen järjestyssääntöihin.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta hyvässä hengessä, mikäli olosuhteet ja kiinteistöjen myöhempi käyttö edellyttäisivät sopimuksen muuttamista.

Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja ne edellyttävät kaikkien Sopijapuolten ja pantinhaltijoiden etukäiteistä kirjallista suostumusta. Muutokset kirjataan muutoksen aiheuttajan kustannuksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Mikäli joku Sopijapuoli myy osan omistamastaan Kiinteistön määräosasta, sitoutuvat Sopijapuolet muuttamaan tätä sopimusta siten, että kyseisen Sopijapuolen aiemmin omistama hallinta-alue jaetaan kyseisen alueen aiemman omistajan ja tämän luovutuksensaajan tai luovutuksensaajien välillä pienempiin hallinta-alueisiin kyseisten tahojen keskenään sopimalla tavalla ja siten, että kyseinen muutos ei vaikuta vastuunjakoon tämän sopimuksen alkuperäisten hallinta-alueiden omistajien välillä. Muutoksen edellytyksenä on, että tällainen luovutuksensaaja tai luovutuksensaajat sitoutuvat hallinnanjakosopimuksen osapuoleksi.

Kunkin alueen omistajat sitoutuvat hyväksymään sopimuksen muuttamisen muiden Sopijapuolten pyynnöstä siltä osin, kuin tällaisilla muutoksilla ei ole vaikutusta kyseisen alueen omistajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin eikä kyseisen omistajan hallinta-alueen käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti.

Sopijapuolet pyrkivät yhteistyössä sopimaan hallinta-alueen D mahdollisesta täsmentämisestä asemakaavoituksen valmistuttua, mikäli kaavoitusratkaisu tätä välttämättä vaatisi.

15. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolen myydessä tai muulla tavoin luovuttaessa tämän sopimuksen kohteena olevan Kiinteistön määräosan, tulee hänen huolehtia siitä, että luovutuksensaaja tulee tietoiseksi tästä sopimuksesta ja hyväksyy sen allekirjoituksellaan itseään sitovaksi. Tämä sopimus ja sen mukaiset käyttöoikeudet pysyvät siten voimassa tämän sopimuksen tarkoittamien Kiinteistön hallinta-alueiden tai Kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten vastaisista luovutuksista riippumatta.

Mikäli Sopijapuoli tai se, jolle tämä sopimus on myöhemmin siirretty, laiminlyö tämän edellä mainitun velvollisuutensa sopimuksen siirtämisen osalta ja toiselle Sopijapuolelle aiheutuu tästä haittaa tai vahinkoa, on laiminlyöjä velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon tai haitan toiselle Sopijapuolelle.

16. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettelyn kieli on suomi ja paikka on Helsinki. Välimiesoikeus on yksijäseninen.

17. Jakelu

Tätä sopimusta on tehty viisi samansanaista kappaletta, yksi Alueen A omistajalle, yksi Alueen B omistajalle, yksi Alueen C omistajalle, yksi Alueen D omistajalle ja yksi kirjaamisviranomaiselle.

Jyväskylässä [●.●.2023]

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen A omistajana

●

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I Alueen B omistajana

-

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun
Alueen C omistajana

-

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen D omistajana

-

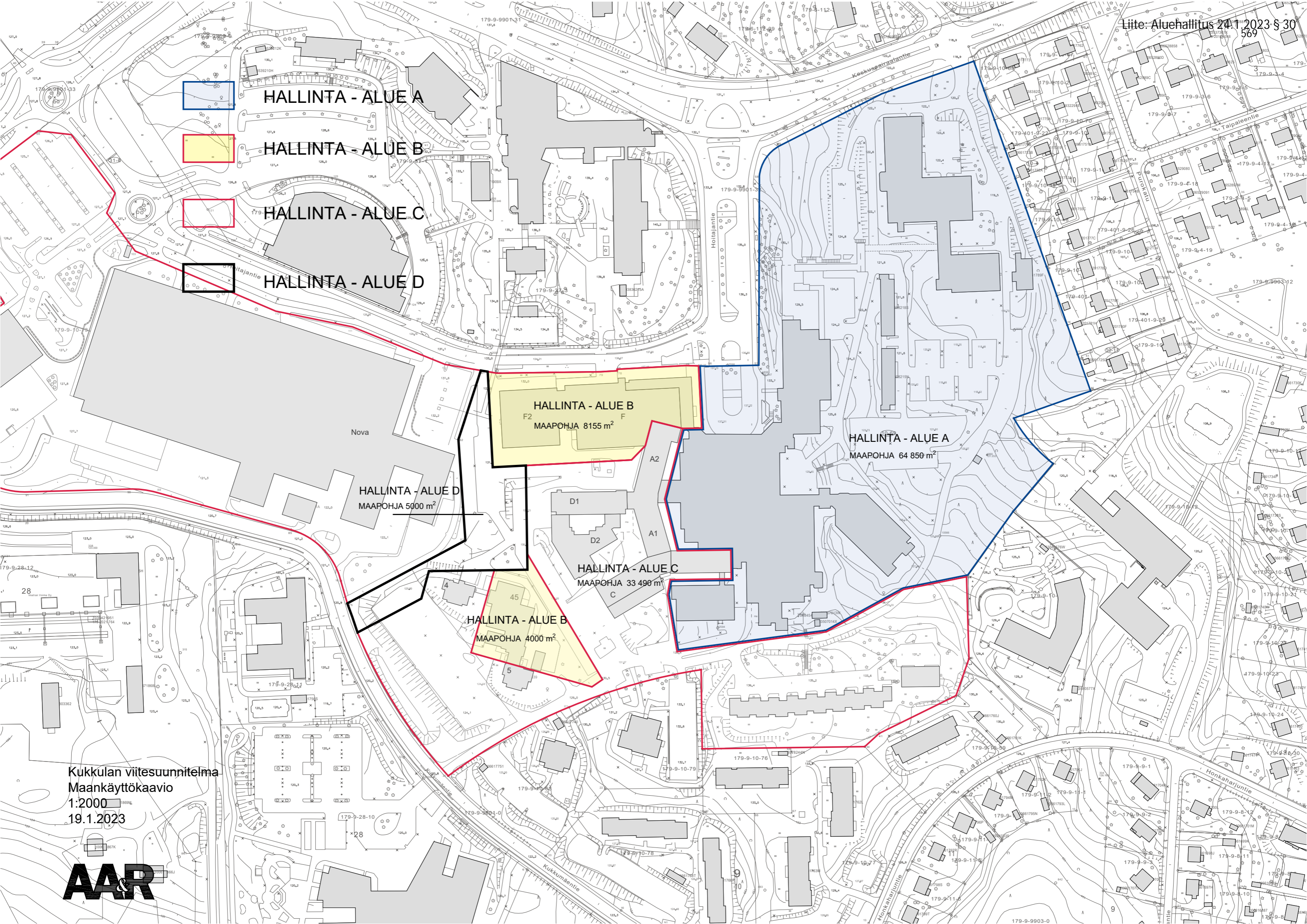
18. Liitteet

Liite 1: Kartta hallinta-alueista ja kulkuyhteydet

Liite 2: Maanalaiset alueet

Liite 3: Liittymät

Liite 4: Autopaikat

HALLINTA - ALUE A

HALLINTA - ALUE B

HALLINTA - ALUE C

HALLINTA - ALUE D

HALLINTA - ALUE A

HALLINTA - ALUE B

HALLINTA - ALUE C

HALLINTA - ALUE D

HALLINTA - ALUE B
F2 MAAPOHJA 8155 m² F

HALLINTA - ALUE A
MAAPOHJA 64 850 m²

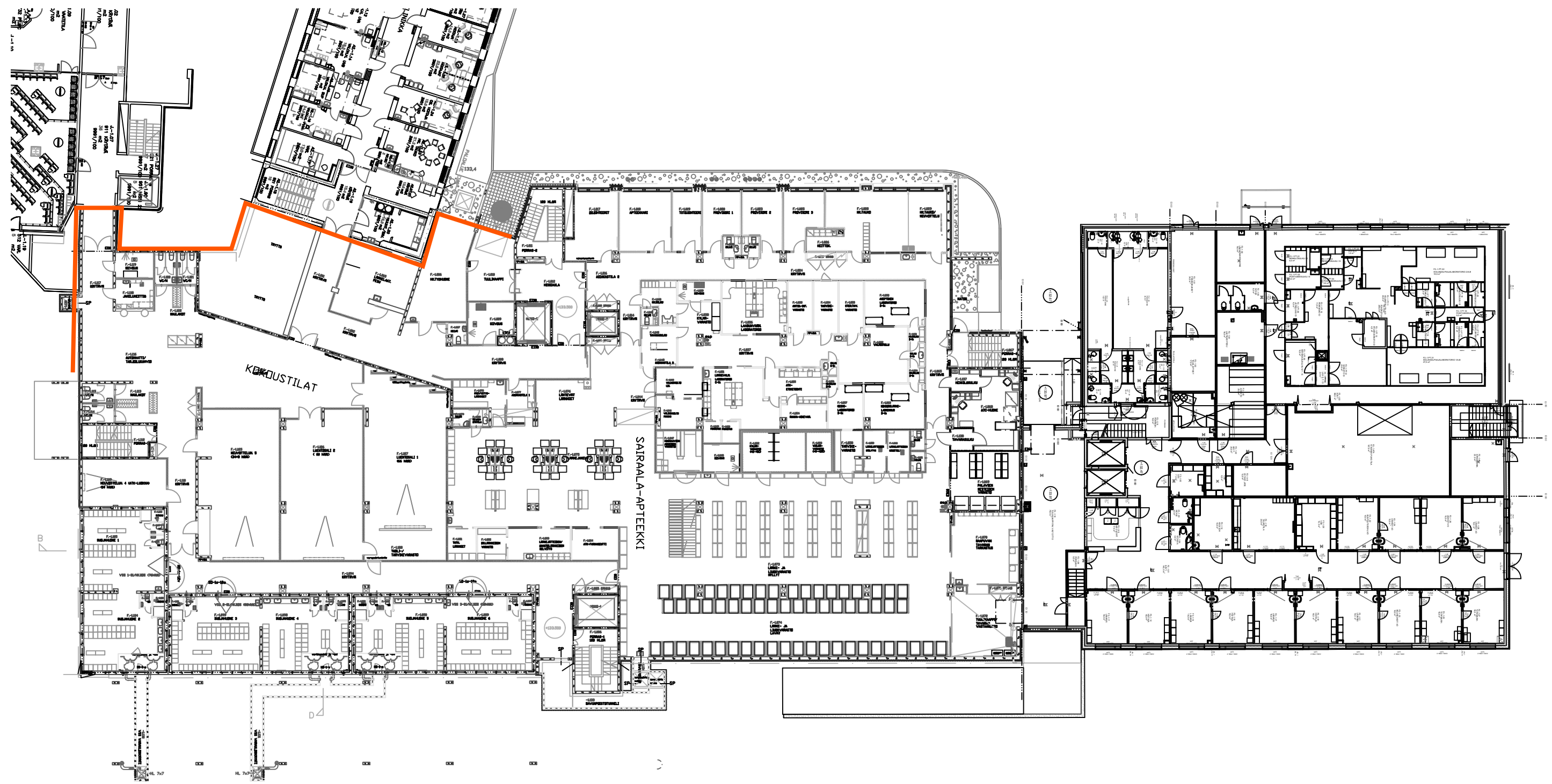
HALLINTA - ALUE D
MAAPOHJA 5000 m²

HALLINTA - ALUE C
MAAPOHJA 33 490 m²

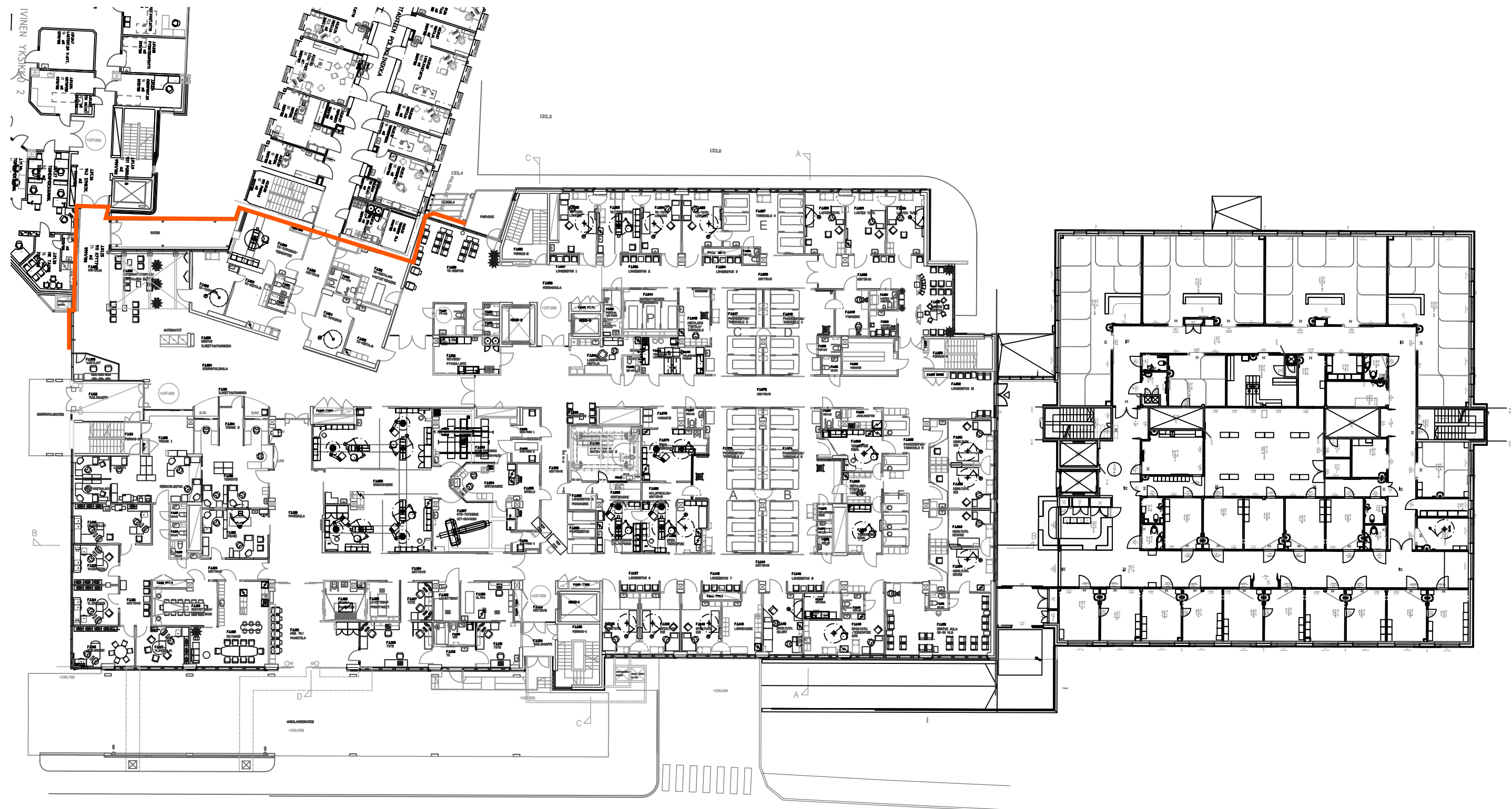
HALLINTA - ALUE B
45 MAAPOHJA 4000 m² 5

Kukkulan viitesuunnitelma
Maankäyttökaavio
1:2000
19.1.2023

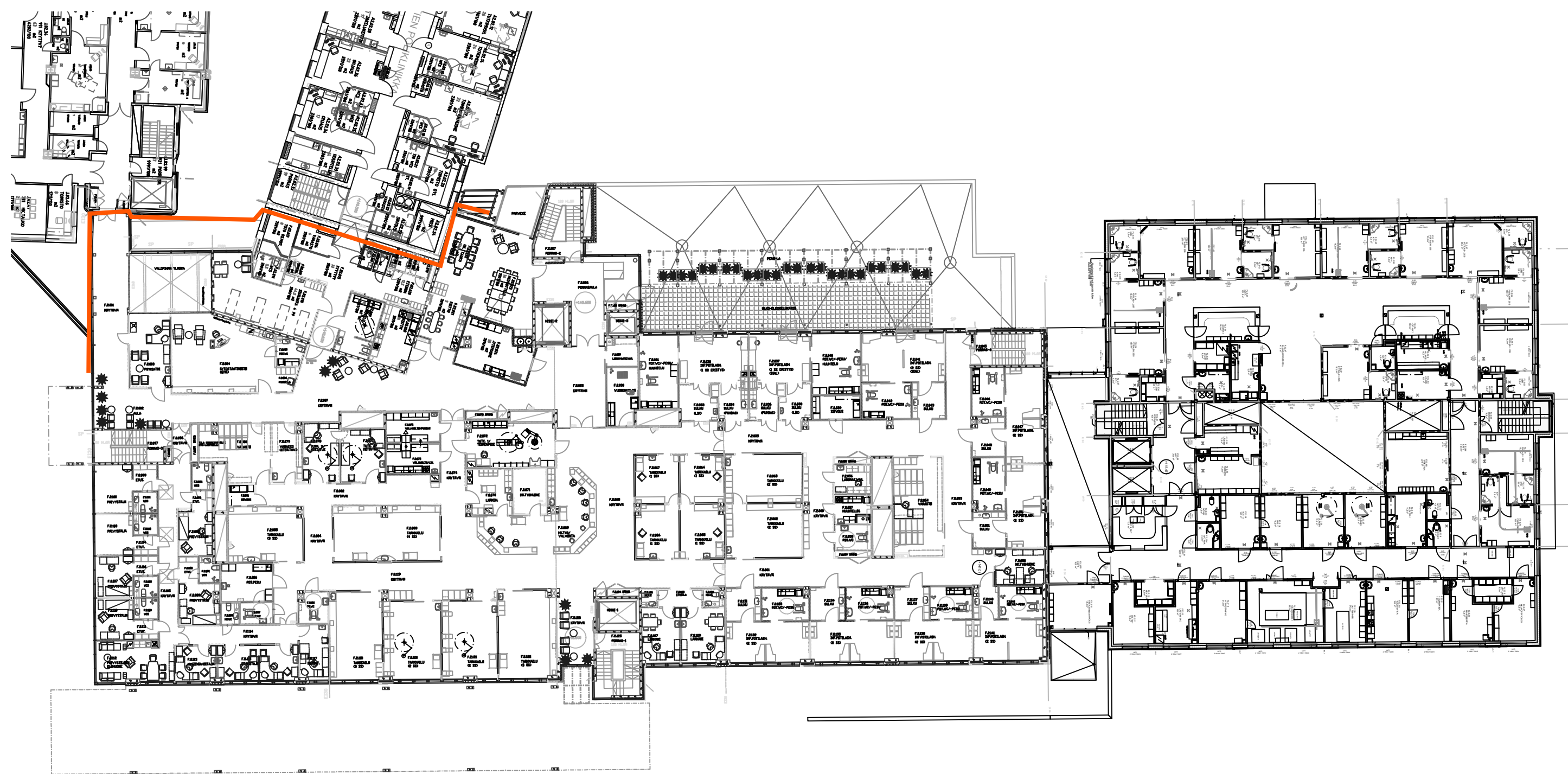

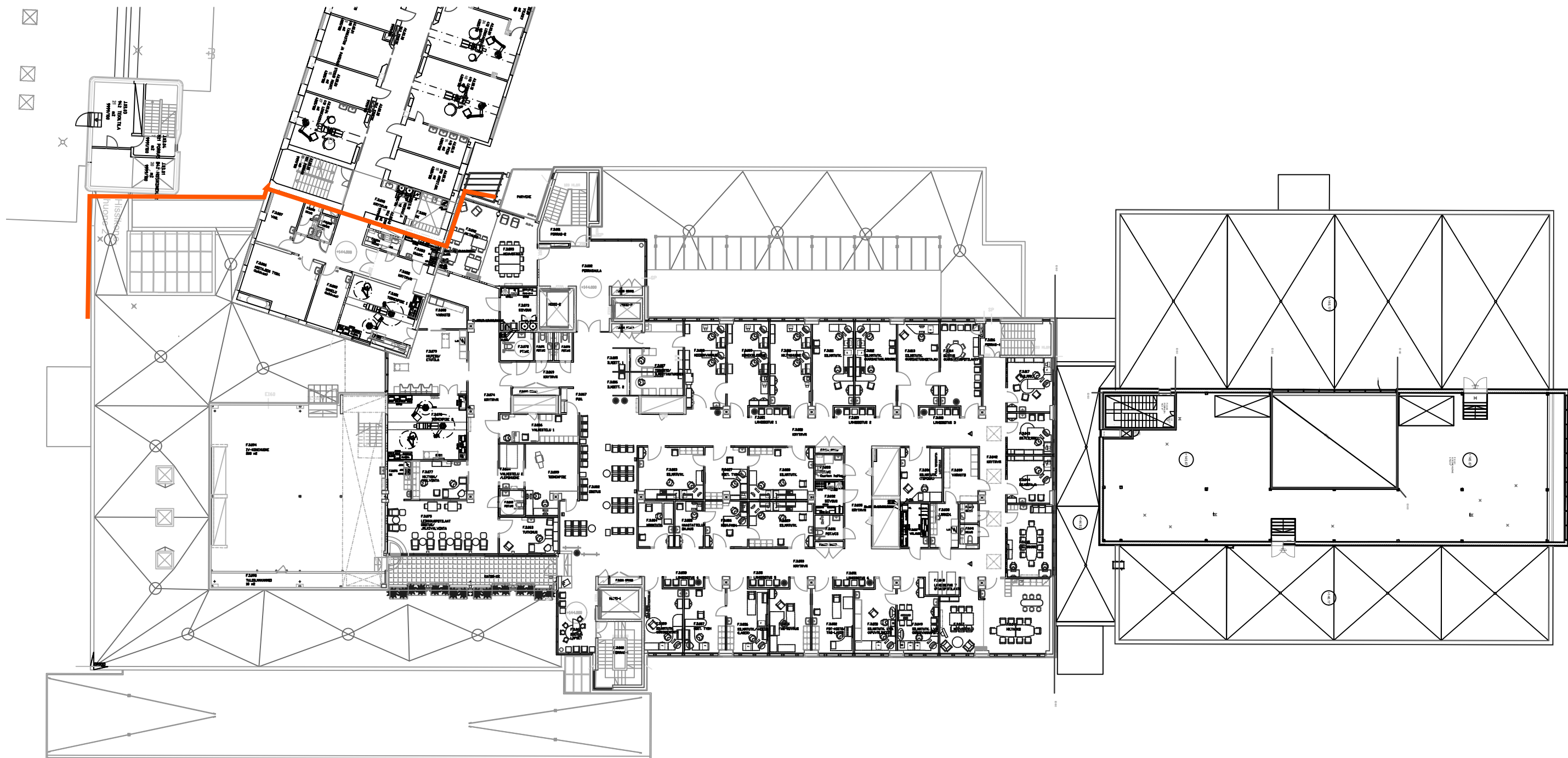
F1+F2 -1.krs

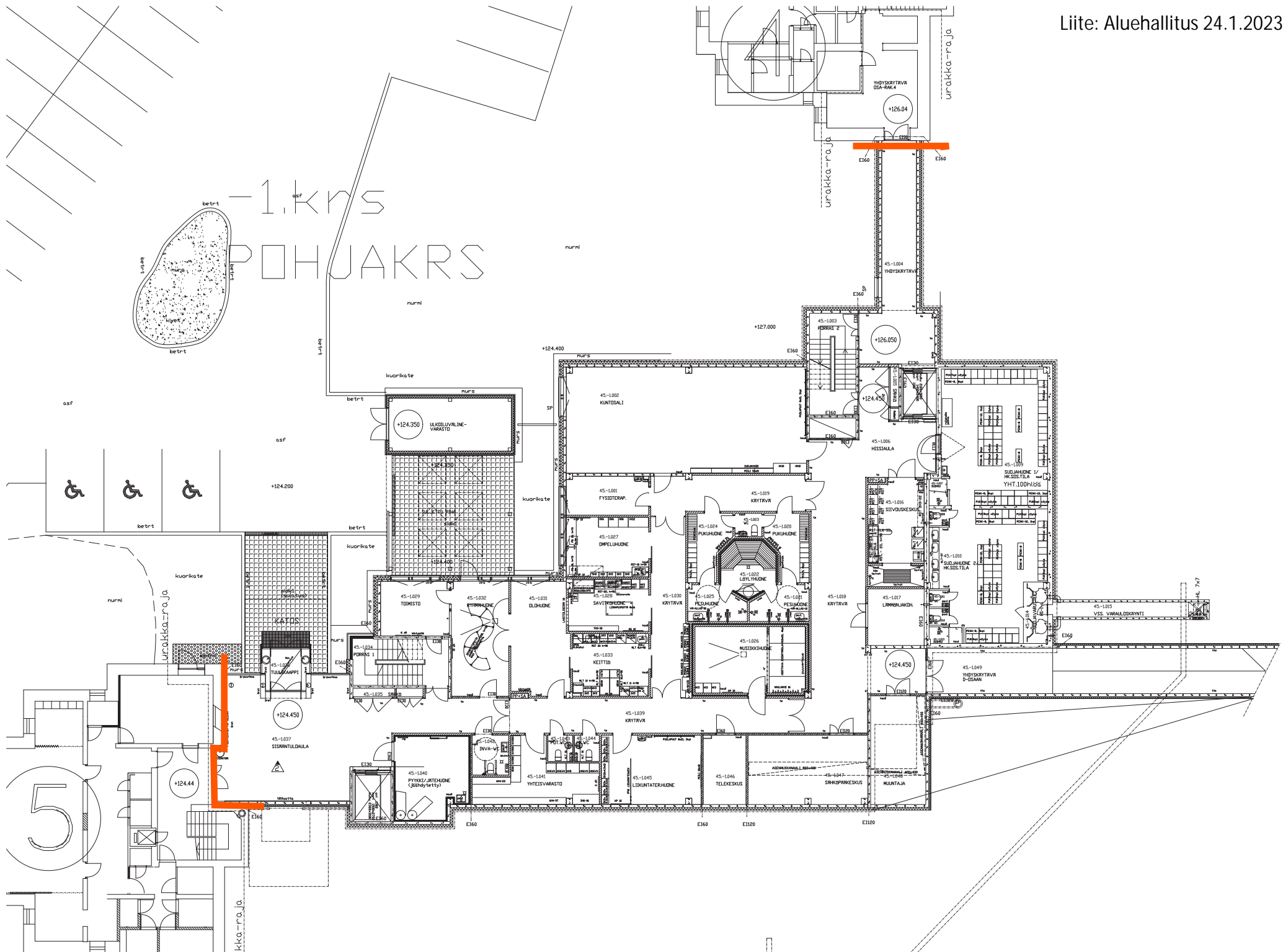
F1+F2 1.krs

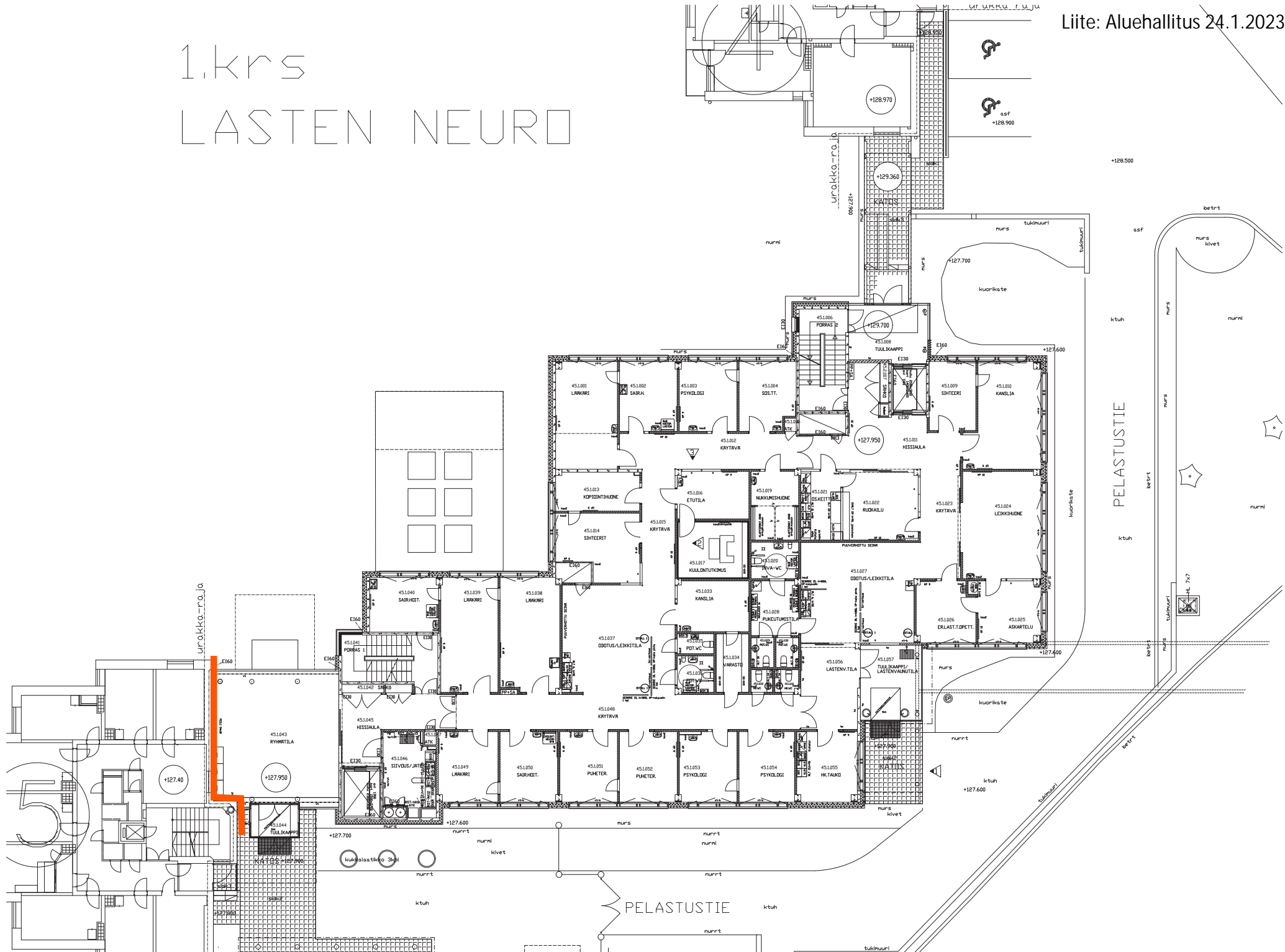
F1+F2 2.krs

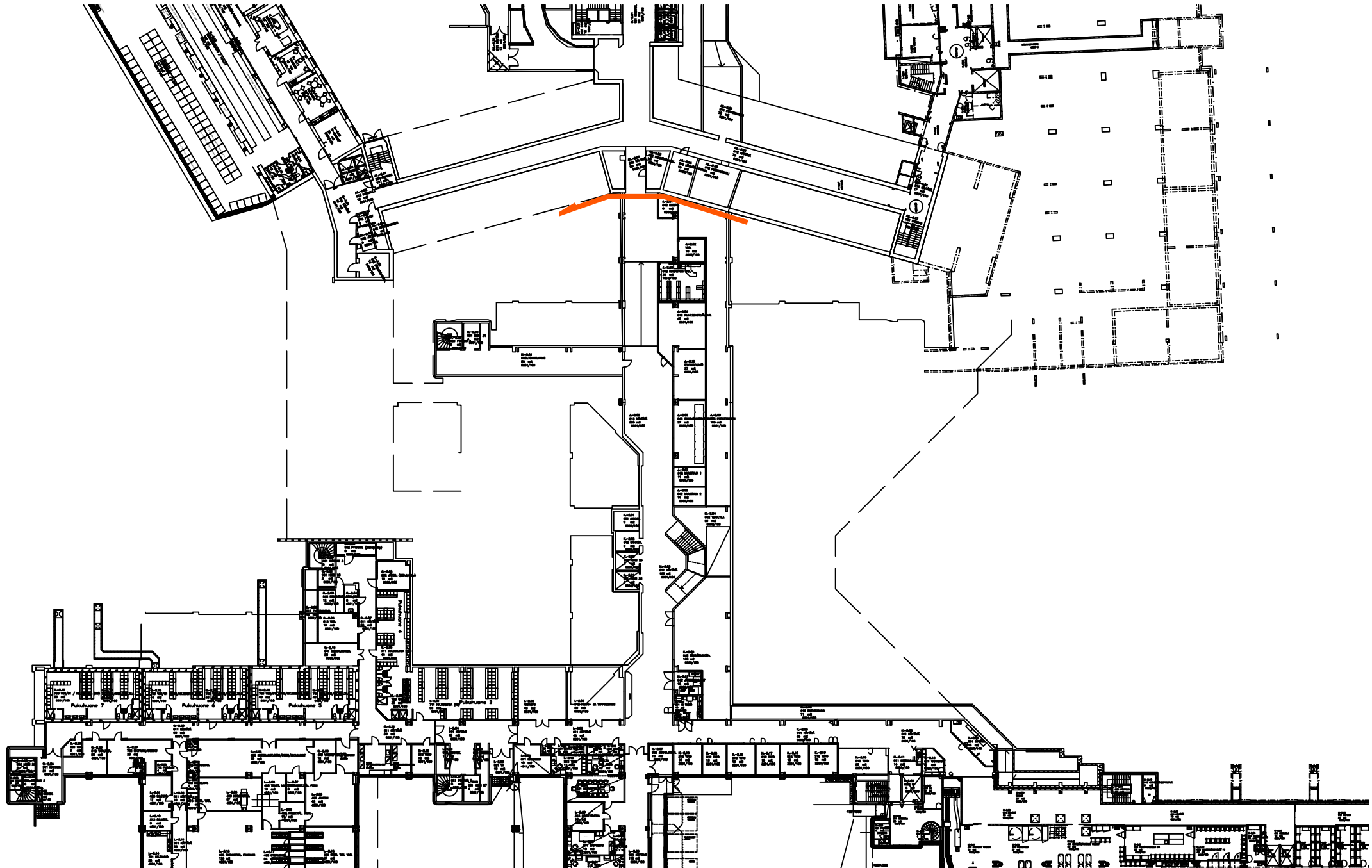

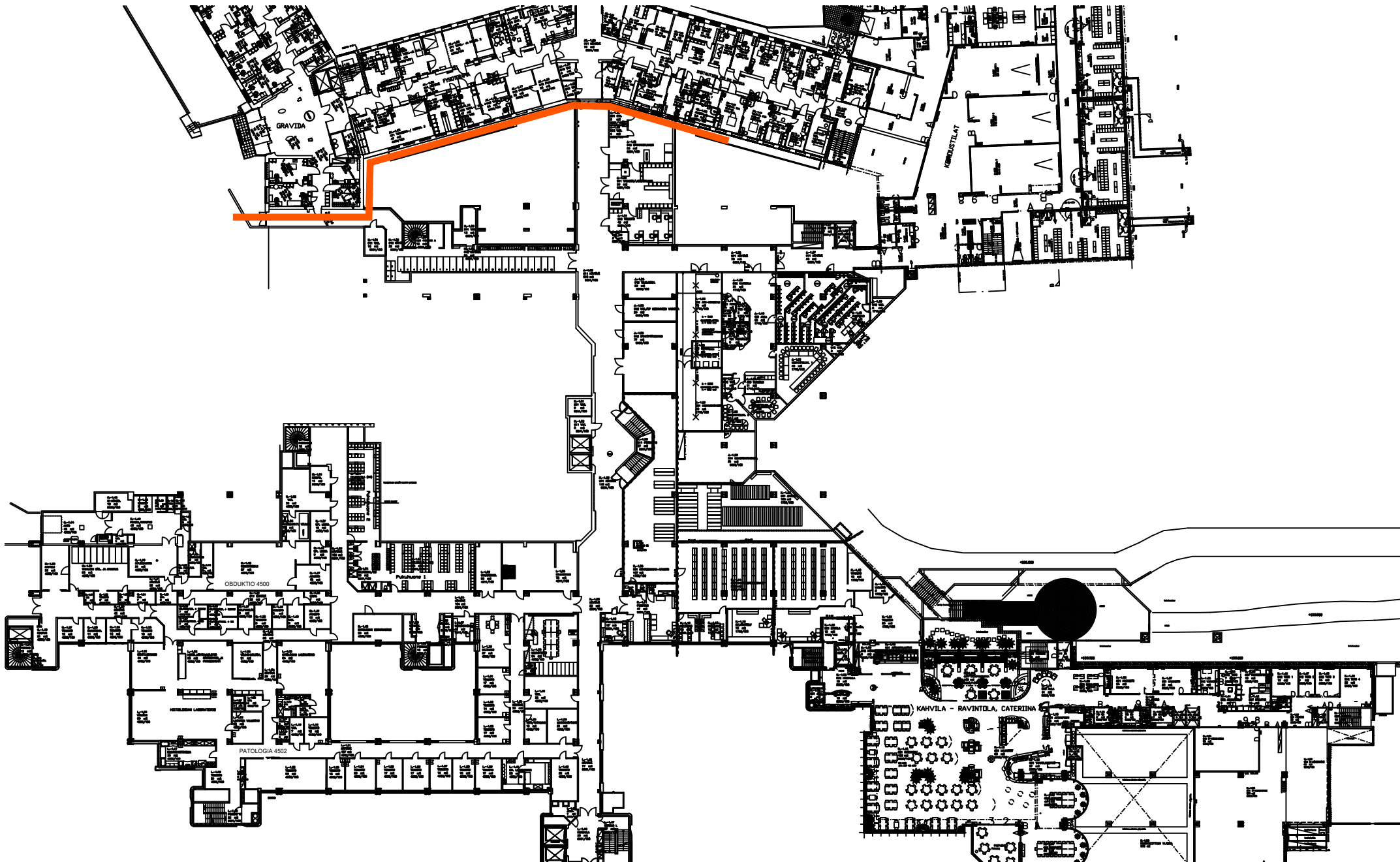
F1+F2 3.krs

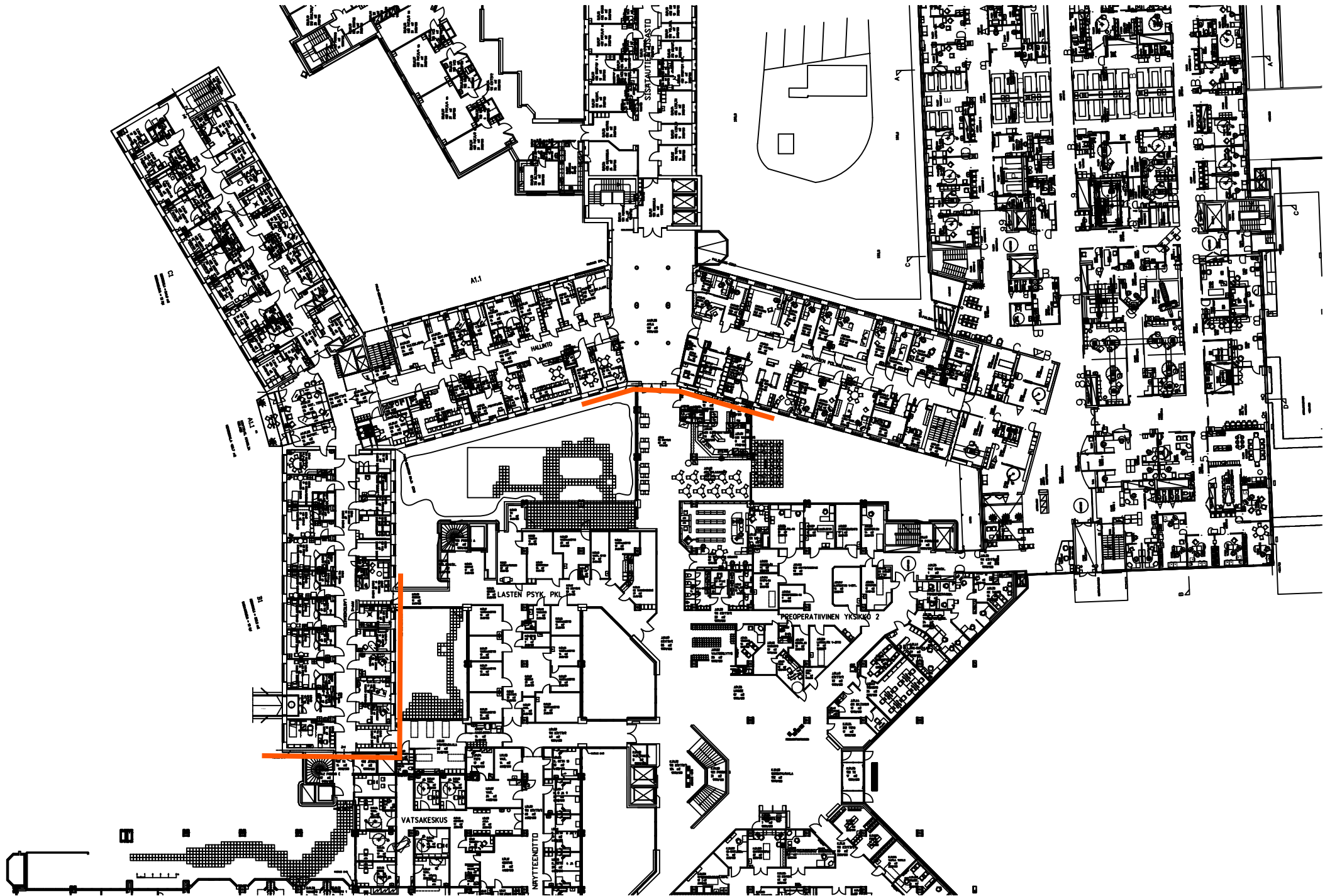

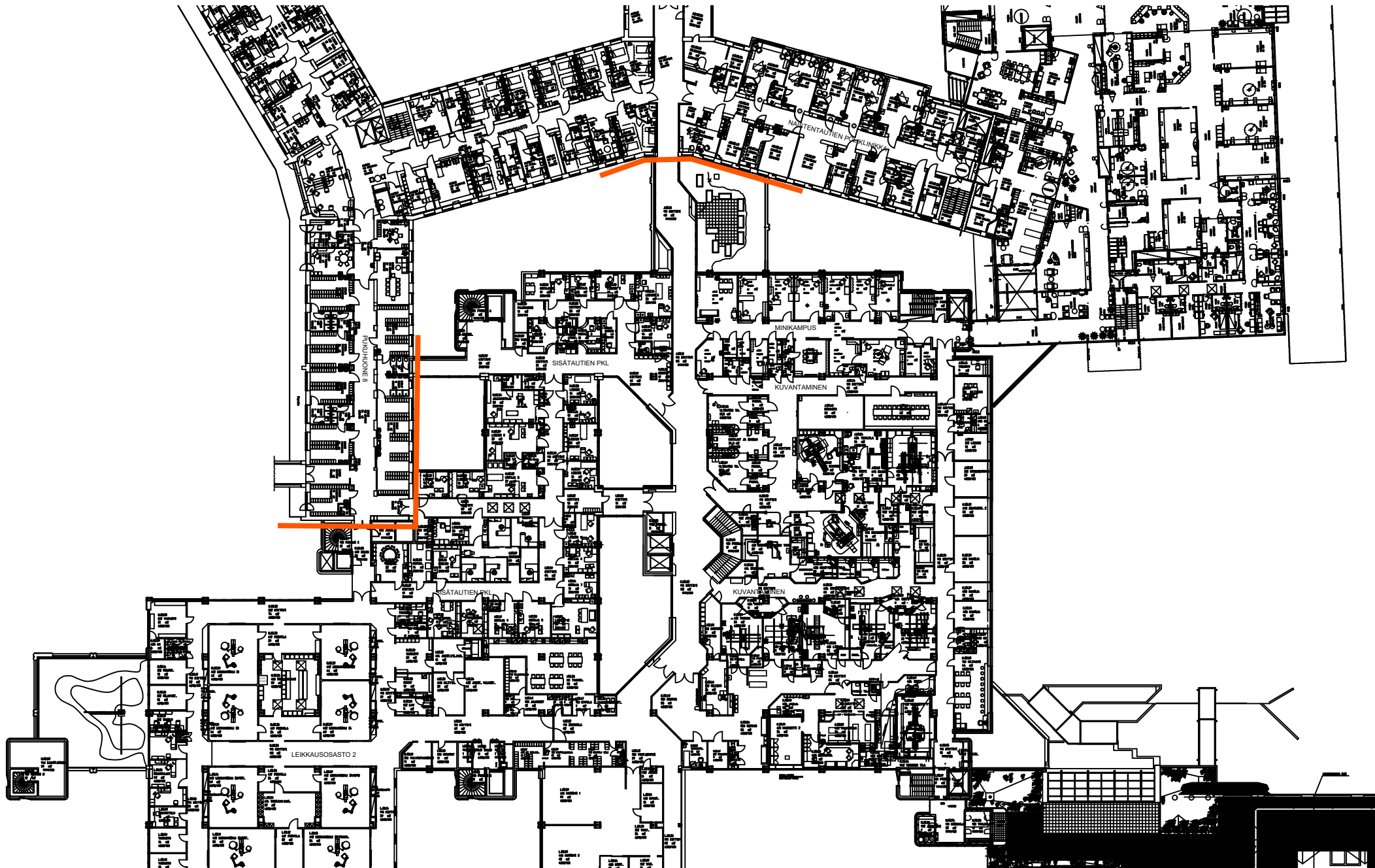
1.krs LASTEN NEURO

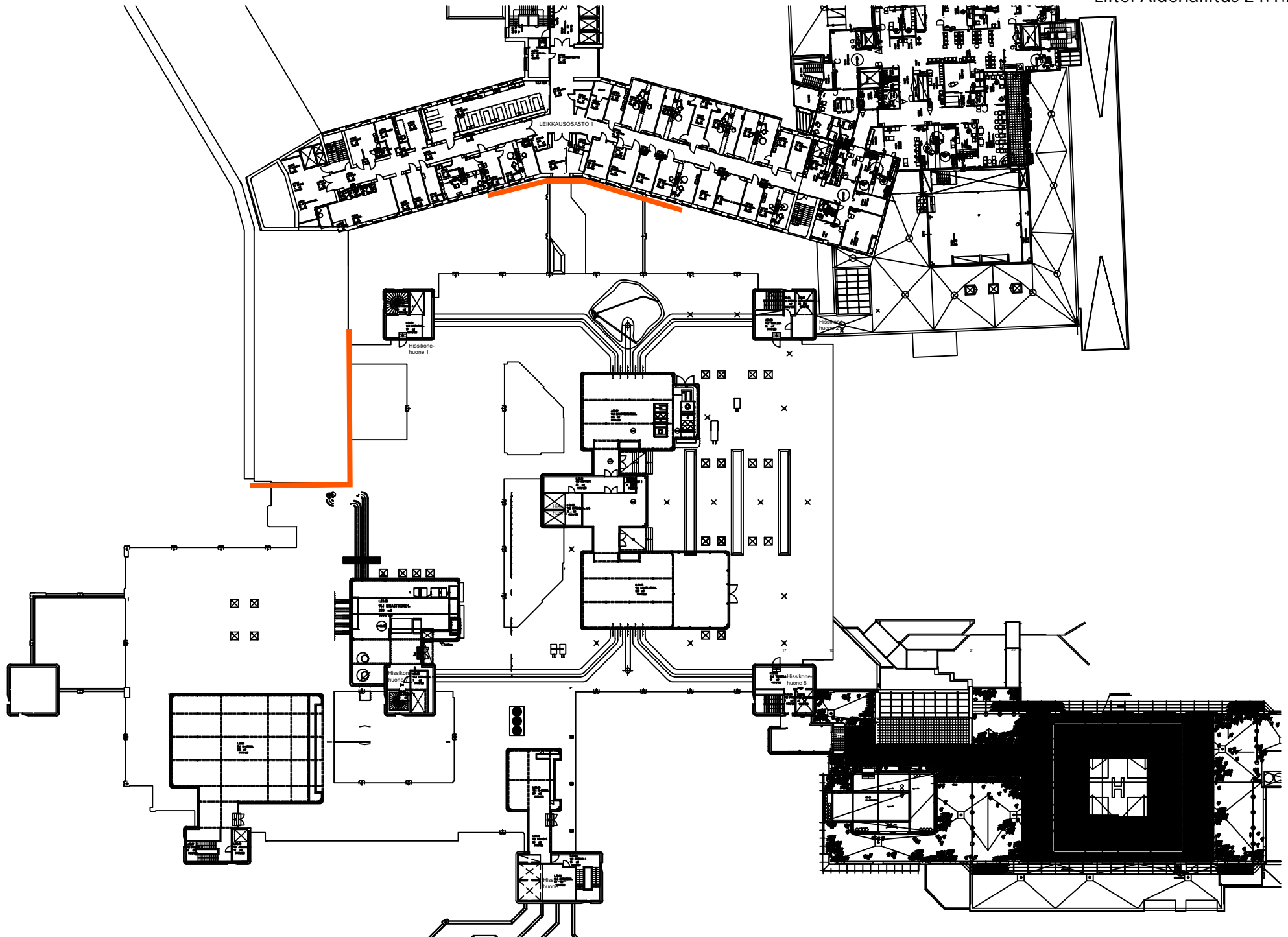

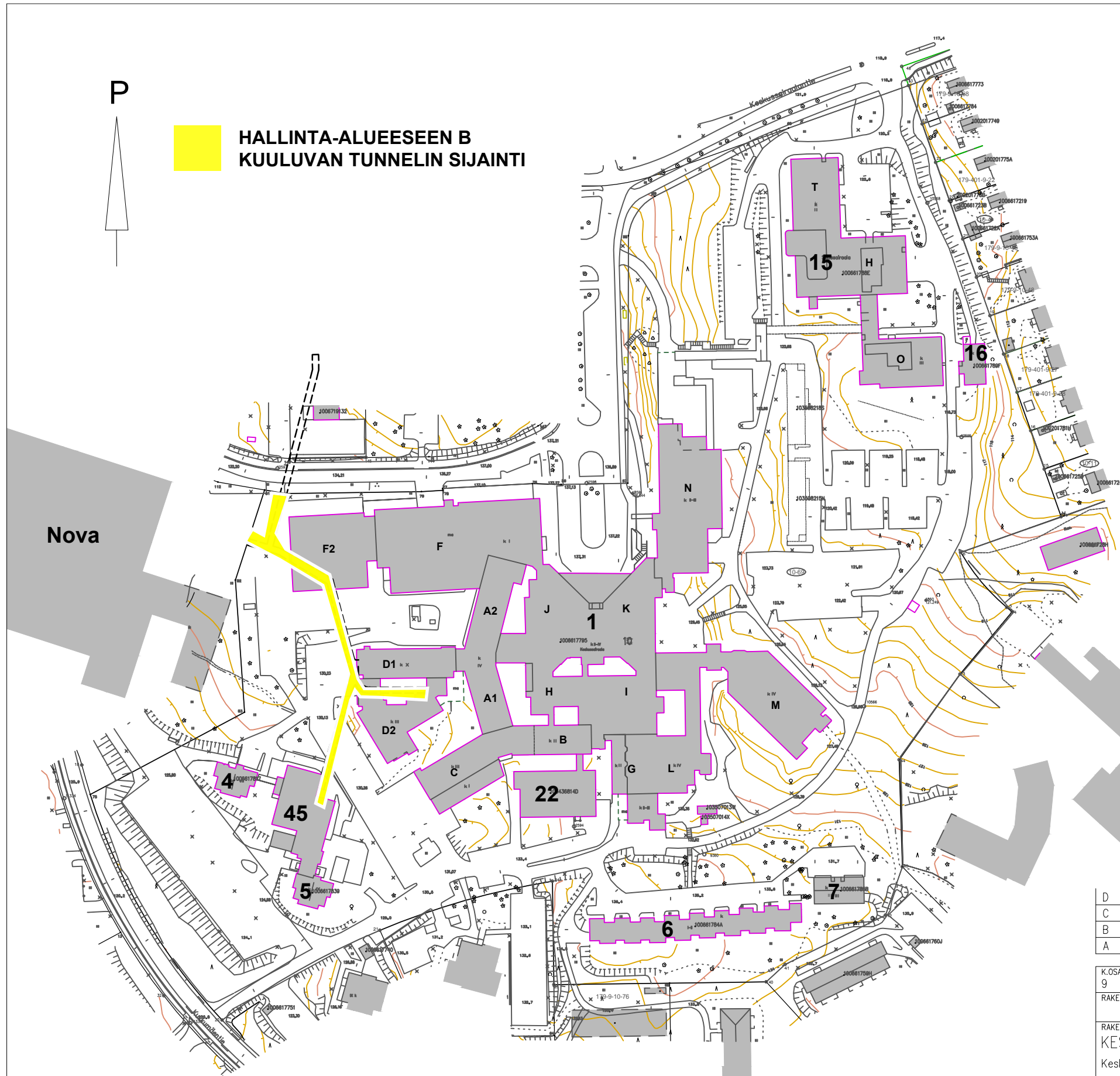

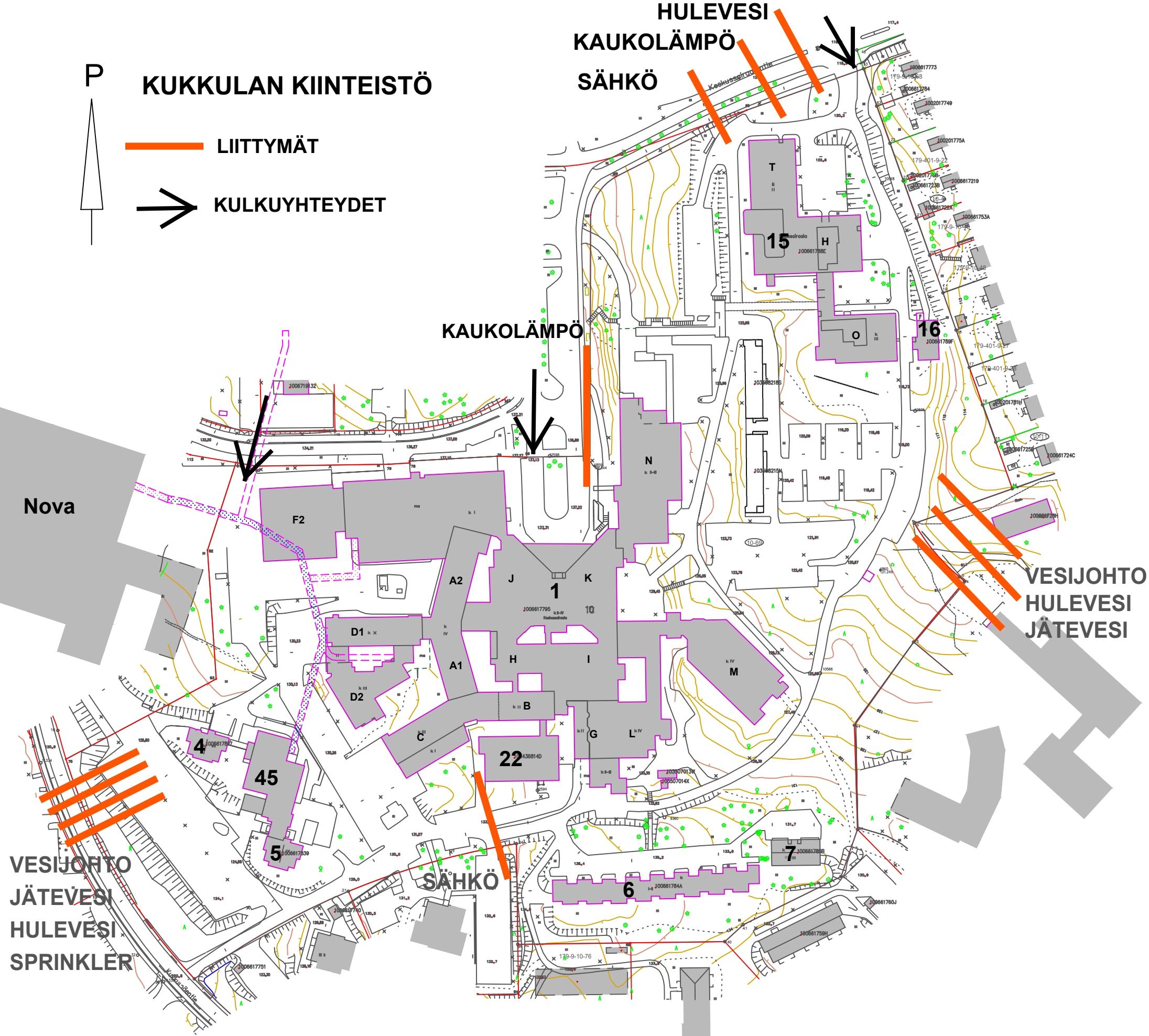

P

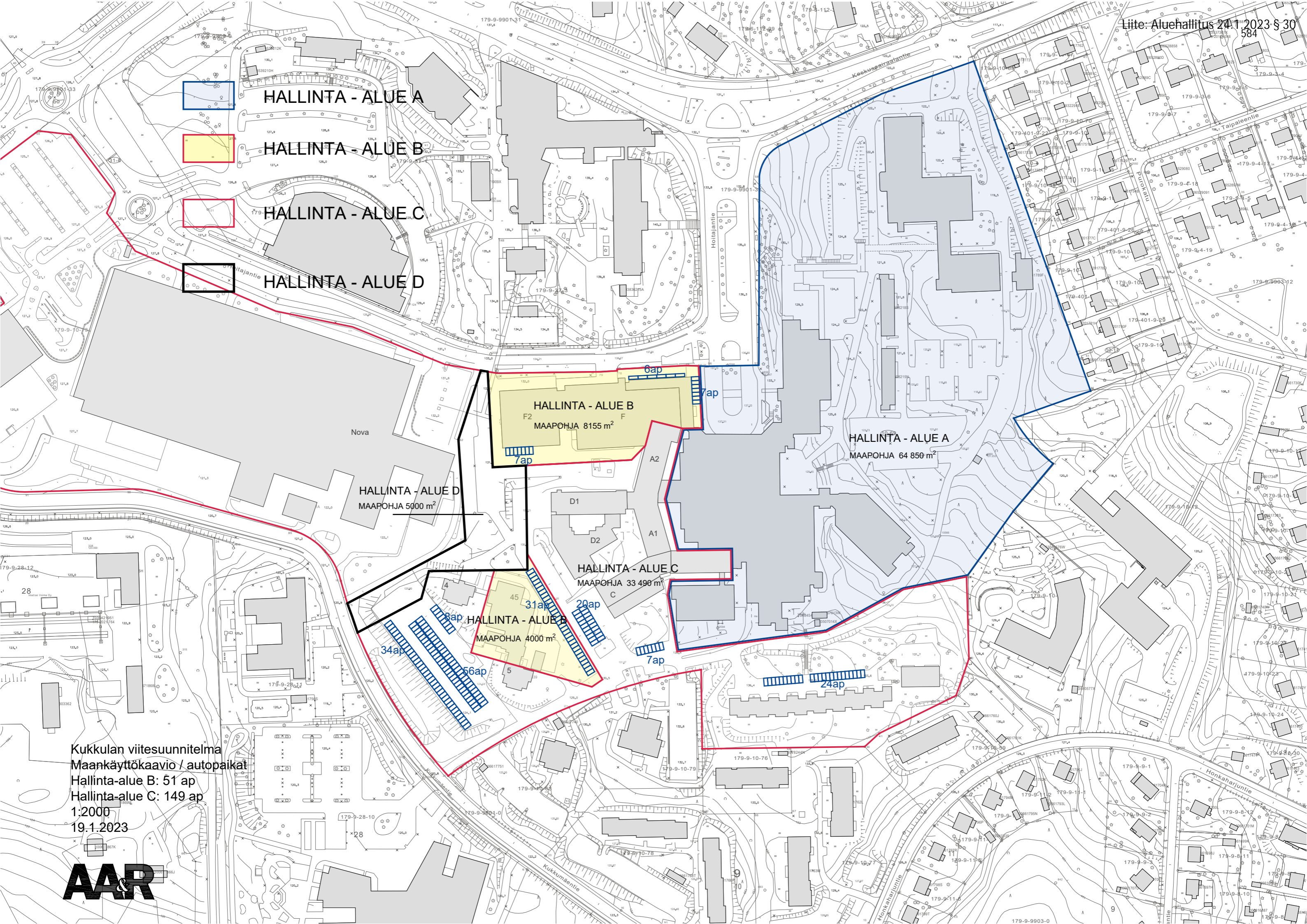
**HALLINTA-ALUEESEEN B
KUULUVAN TUNNELIN SIJAINTI**

D	11.6.2021	TUNNELIN LAAJUUTTA PIENENNETTY	JJ
C	4.5.2021	RAKENNUKSET 21B JA 21C PURETTU	JJ
B	25.11.2020	TUNNELIT LISÄTTY	JJ
A	13.10.2017	RAKENNUSTEN NUMEROT JA RAKENNUSOSIEN TUNNUKSET LISÄTTY	JJ

K.OSA 9	KORTTELI/TILA 10	TONTTI/RNo 69	RAKENNUSLUVAN TUNNUS
RAKENNUSOIMENPIDE			PIIRUSTUSLAJI JUOKS.No 1
RAKENNUSKOHTEN NIMI JA OSOITE KESKUSSAIRAALA Keskussairaalantie 19 40620 JYVÄSKYLÄ			PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ ASEMAPIIRROS MITTAKAAVAT 1:2000
SUUN.ALAA KSSHP kiinteistötekniikka		TYÖ No ARK	PIIR.No MUUTOS
PÄIVÄYS 27.9.2016		YHT.HENK.	PIIRTÄJÄ

	JJ
	JJ
Y	JJ
	JUOKS.No 1
	MITTAKAAVAT 1:2000
PIIR.No	MUUTOS
	PIIRTÄJÄ

HALLINTA - ALUE A

HALLINTA - ALUE B

HALLINTA - ALUE C

HALLINTA - ALUE D

HALLINTA - ALUE B
F2
MAAPOHJA 8155 m²

HALLINTA - ALUE A
MAAPOHJA 64 850 m²

HALLINTA - ALUE D
MAAPOHJA 5000 m²

HALLINTA - ALUE C
MAAPOHJA 33 490 m²

HALLINTA - ALUE B
MAAPOHJA 4000 m²

Kukkulan viitesuunnitelma
Maankäyttökaavio / autopaikat
Hallinta-alue B: 51 ap
Hallinta-alue C: 149 ap
1:2000
19.1.2023

KIINTEISTÖJEN KAUPPAKIRJA

1 Osapuolet

Tämä kiinteistöjen kauppakirja ("**Kauppakirja**") on tehty [●.●.2023] seuraavien osapuolten välillä:

(i) Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Myyjä**"); sekä

(ii) Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Ostaja**").

Osapuolet (i) ja (ii) yhdessä jäljempänä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

2 Kaupan kohde

Myyjä omistaa 9/10 suuruisen määräosan osoitteessa Hoitajantie 1, Jyväskylä, sijaitsevasta pinta-alaltaan 115.495 m² suuruisesta kiinteistöstä 179-9-10-69 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevina rakennuksineen ja rakennelmineen (kiinteistö 179-9-10-69 jäljempänä "**Kukkulakiinteistö**") sekä osoitteessa Sairaalankatu 2-8, 44200 Suolahti, sijaitsevan pinta-alaltaan 146.307 m² suuruisen kiinteistön 992-35-12-3 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevina rakennuksineen ja rakennelmineen (kiinteistö 992-35-12-3 jäljempänä "**Sisä-Suomen Sairaalakiinteistö**").

Kaupan kohteena on 6/20 suuruisen määräosa Kukkulakiinteistöstä ("**Määräosa**") sekä Sisä-Suomen Sairaalakiinteistö. Määräosa ja Sisä-Suomen Sairaalakiinteistö jäljempänä yhdessä "**Kiinteistöt**". Määräosa oikeuttaa hallitsemaan kohdassa 8 tarkoitetun tämän Kaupan yhteydessä allekirjoitettavan hallinnanjakosopimuksen mukaista hallinta-aluetta C.

Myyjä myy lisäksi erillisellä tämän kauppakirjan päivämääränä allekirjoitettavalla kauppakirjalla Ostajalle 11/20 Kukkula-kiinteistöstä. Kun omistusoikeus on siirtynyt kummankin kaupan osalta, jää Myyjän omistukseen 1/20 Kukkula-kiinteistöstä, joka oikeuttaa hallitsemaan tämän Kaupan

yhteydessä allekirjoitettavan hallinnanjakosopimuksen mukaista hallinta-
aluetta D.

3 Kauppahinta

Kauppahinnan määrä Kiinteistöistä on 7.934.765 (seitsemänmiljoonaa-
yhdeksänsataakolmekymmentäneljä tuhatta seitsemänsataakuusikym-
mentäviisi) euroa.

Kauppahinta maksetaan [30.9.2023]¹.

4 Omistus- ja hallintaoikeus

Omistus- ja hallintaoikeus Kiinteistöihin sekä siihen liittyvä vaaranvastuu
siirtyvät Ostajalle kauppahinnan maksua vastaan [30.9.2023]².

5 Liittymäsopimusten siirto

Myyjä siirtää tämän Kauppakirjan allekirjoituksin Liittymäsopimukset Os-
tajalle, kun omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Ostajalle.

6 Lainhuuto ja varainsiirtovero

Ostaja vastaa Kiinteistön lainhuudatuskustannuksista.

Kiinteistöjen kaupasta suoritettavasta varainsiirtoverosta ja tarpeellisten
veroilmoitusten asianmukaisesta toimittamisesta veroviranomaisille vas-
taa Ostaja.

7 Toimenpiteet ennen omistus- ja hallintaoikeuden siirtymistä

Ennen omistus- ja hallintaoikeuden siirtymistä Ostajalla on oikeus suorit-
taa Kiinteistöjen myöhemmäksi vuokraamiseksi ja kiinteistön kehittä-
miseksi tarpeellisia käyntejä ja teknisiä selvityksiä Kiinteistöillä sekä oi-
keus käydä Kiinteistöjen kehittämiseen (mukaan lukien kaavoitukseen)
liittyviä neuvotteluja Kiinteistöistä.

Myyjä antaa Ostajalle tarvittavan valtakirjan kiinteistön kaavoitukseen liit-
tyvien neuvottelujen käymiseksi Ostajan omistukseen tulevien hallinta-
alueiden osalta Kiinteistöjen omistajan puolesta Kiinteistöjen sijaintipaik-
kakuntien kanssa.

Myyjä ja Ostaja selvittävät jatkossa mahdollisuuksia rakennuksen D2
vuokraamiseen Myyjälle tai sen yhteistyökumppaneille.

8 Hallinnanjakosopimus

Myyjä ja Ostaja sekä Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I allekir-
joittavat tämän Kauppakirjan allekirjoittamisen yhteydessä Kiinteistöä
koskevan liitteen 1 mukaisen hallinnanjakosopimuksen.

9 Muut ehdot

¹ Täsmällinen ajankohta täydennetään kauppakirjan allekirjoitusversioon. Ajankohta on kuusi (6) kuukautta
siitä, kun hyvinvointialueen kauppaa (ja vuokrasopimusta) koskeva päätös tulee lainvoimaiseksi.

² Kuten edellä alaviitteessä 2.

Muista Kaupan ehdoista on sovittu liitteenä 2 olevassa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän Myyjän edeltäjänä ja Ostajan välisessä 11.10.2021 allekirjoitetussa esisopimuksessa ("**Esisopimus**"). Tässä Kauppakirjassa käytetyillä termeillä on sama sisältö kuin Esisopimuksessa, ellei erikseen ole toisin määriteltä. Selvyyden vuoksi Myyjä ja Ostaja toteavat, että liitteenä 1 oleva hallinnanjakosopimus korvaa Esisopimuksen liitteenä olevan hallinnanjakosopimuksen. Esisopimuksen ehtojen (mukaan lukien mutta ei rajoittuen tuottojen ja kulujen jakautumisen, vakuutusten ja korvausvastuun) kannalta Kaupantekopäivän katsotaan viittaavan siihen ajankohtaan, jolloin omistus- ja hallintaoikeus Kiinteistöihin siirtyy tämän Kauppakirjan mukaisesti Ostajalle.

10 Jakelu

Tämä Kauppakirja on laadittu kolmena samansanaisena kappaleena, yksi Myyjälle, yksi Ostajalle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Jyväskylässä [••].2022

Keski-Suomen hyvinvointialue

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että • Myyjän puolesta sekä Marko Huttunen Ostajan puolesta ovat allekirjoittaneet tämän Kauppakirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkastanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että Kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Paikka ja aika edellä mainitut.

HALLINNANJAKOSOPIMUS

**Keski-Suomen hyvinvointialueen,
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n**

SEKÄ

**Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n perustettava tai perustettavien yhtiöiden
lukuun**

VÄLILLÄ

[Päiväys]

1. Sopijapuolet

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen A omistaja**");

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5) ("**Alueen B omistaja**");

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Alueen C omistaja**"); sekä

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen D omistaja**").

Alueen A, B, C ja D omistajat yhdessä jäljempänä "**Sopijapuolet**" ja kukin erikseen "**Sopijapuoli**".

2. Sopimuksen tausta ja kohteena oleva kiinteistö

Sopimuksen kohteena on kiinteistö 179-9-10-69, jonka pinta-ala on 115 495 m² (jäljempänä "**Kiinteistö**").

Kiinteistö sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä.

Kiinteistöä koskien on 11.10.2021 solmittu voimassaoleva hallinnanjakosopimus. Osapuolet ovat neuvotelleet Kiinteistöä koskevan järjestelyn ehdoista uudelleen ja osana neuvottelujen tulosta on laadittu uusi hallinnanjakosopimus. Tämä sopimus korvaa Kiinteistöä koskevan Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmitun hallinnanjakosopimuksen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on jakaa Kiinteistön yhteisomistussuhde siten, että määritellään Sopijapuolten määräosien omistuksen mukainen sekä Sopijapuolten yksinomaan omistamien rakennusten käyttö- ja hallintaoikeus. Sopimus määrittää myös Sopijapuolten vastuut kiinteistön huollosta ja kunnossapidosta sekä rakentamisen ym. osalta.

Kullakin Sopijapuolella on yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus sopimuksen liitteenä 1 olevaan karttaan merkittyyn hallinta-alueeseen, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Sopijapuolten yksin hallinnoimat kiinteistön alueet on merkitty em. karttaliitteeseen merkinnällä "A" (jäljempänä "**Alue A**"), merkinnällä "B" (jäljempänä "**Alue B**"), merkinnällä "C" (jäljempänä "**Alue C**") ja merkinnällä "D" (jäljempänä "Alue D"). Rakennusten väliset rajat on tarkennettu karttaliitteessä oleviin kerrospiirustuksiin. Tämän lisäksi Alueeseen B kuuluvat liitteenä 2 olevaan karttaan merkityt maanalaiset alueet (jäljempänä "**Tunneli**").

4. Määräosaluvut

Alueen A omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 11/20, jolla hallitaan Aluetta A. Alueen A arvioitu pinta-ala on n. 64.850 m².

Alueen B omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/10, jolla hallitaan Aluetta B. Alueen B arvioitu pinta-ala on n. 12.155 m².

Alueen C omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 6/20, jolla hallitaan Aluetta C. Alueen C arvioitu pinta-ala on n. 33.490 m².

Alueen D omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/20, jolla hallitaan Aluetta D. Alueen D arvioitu pinta-ala on n. 5.000 m².

Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu ja ne voivat erota merkittävästikin arvioidusta. Mikäli liitteenä olevan kartan ja tässä mainittujen arvioitujen pinta-alojen välillä on ristiriitaa, on kartta ratkaiseva.

5. Sopimuksen kirjaaminen

Tämän sopimuksen kirjaamista haetaan yhteisesti parhaalle etusijalle. Kirjaamisen kustannuksista vastaavat Sopijapuolet tasaosuuksin.

6. Yhteisomistuksen pysyvyys

Sopijapuolet sitoutuvat olemaan vaatimatta Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamista. Näin ollen Kiinteistön jakaminen useiksi itsenäisiksi kiinteistörekisteriyksiköiksi ja siten yhteisomistuksen purkaminen edellyttää kaikkien Sopijapuolten suostumusta.

Edellä sanotusta huolimatta Sopijapuolet sitoutuvat purkamaan yhteisomistussuhteen, mikäli kaavoituksen seurauksena Kiinteistölle laaditaan sitova tonttijako tai yhteisomistussuhteen purkaminen muutoin olisi rakentamisen edellytyksenä. Tällöin Sopijapuolet sitoutuisivat myötävaikuttamaan ja hyväksymään Kiinteistön muodostamisen sitovaa tonttijakoa vastaavaksi ja yhteisomistussuhteen purkamisen siten, että kunkin Sopijapuolen omistukseen tuleva tontti vastaisi mahdollisimman tarkkaan hallinnanjakosopimuksen mukaisia kunkin Sopijapuolen hallinta-alueita. Lisäksi Sopijapuolet sitoutuisivat korvauksetta hyväksymään mahdolliset tilusvaihtojärjestelyt, jotta saatetaan tarvita Kiinteistön muodostamiseksi sitovan tonttijaon mukaiseksi.

Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamisen ja Kiinteistön jakamisen edellytyksenä on aina, että tämän hallinnanjakosopimuksen mukaiset Sopijapuolten oikeudet (esim. kulku- ja käyttöoikeudet sekä mahdolliset rakennusrasitteet) korvataan vastaavilla, Sopijapuolten hyväksi perustettavilla pysyvillä rasite- tai muilla käyttöoikeusjärjestelyillä.

7. Sopijapuolten hallintaa rajoittavat oikeudet

Sopijapuolet ovat velvollisia sallimaan puolin ja toisin paitsi toistensa hallinta-alueita, myös koko Kiinteistöä palvelevien tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä olemassa olevien perustusten, rakenteiden (ml. tunnelien), rakennusosien, koneiden, laitteiden ja niihin kuuluvien, niitä palvelevien tai niiden vaatimien putkitusten, johdotusten tai läpivientien ja huoneiden sijoittamisen, pitämisen ja ylläpidon omistamassaan ja hallitsemassaan rakennuksessa tai Kiinteistön osalla siten, kuin rakennuksia kulloinkin koskevista virallisista hyväksytyistä rakennuslupapiirustuksista tarkemmin ilmenee. Tästä oikeudesta ei puolin eikä toisin makseta korvauksia. Mikäli jonkin hallinta-alueen omistavalla Sopijapuolella on omasta rakentamisestaan johtuva tarve muuttaa tällaisten rakenteiden paikkaa tai tehdä näihin korjauksia tai muutoksia, vastaisi muutostöitä tekevä Sopijapuoli itse kaikista tästä aiheutuvista kustannuksista sekä vastaisi siitä, että tällaisista muutostöistä ei aiheudu haittaa sille Sopijapuolelle, kenellä on oikeus kyseinen rakenne tämän kohdan mukaisesti muutostöitä tekevän Sopijapuolen hallinta-alueella pitää.

Rakennusteknisesti välttämättömät johdot ja putket on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan omalle hallinta-alueelle, mutta mikäli sijoittamista ei voida rakennusteknisesti tai kokonaistaloudellisesti kohtuudella suorittaa Sopijapuolen omalle hallinta-alueelle on kullakin Sopijapuolella oikeus sijoittaa ne mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla toisen Sopijapuolen hallinta-alueelle.

Alueen C omistaja ei saa käyttää Tunnelin päällä sijaitsevaa aluetta siten, että siitä aiheutuu Tunnelille tai sen käytölle haittaa tai vahinkoa. Tunnelin yläpuolelle ei saa sijoittaa rakenteita tai suorittaa muita merkittäviä toimenpiteitä ilman Alueen B omistajan kirjallista suostumusta.

Sopijapuolen on etukäteen ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle riittävän ajoissa sellaisista toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat toisen Sopijapuolen alueen normaaliin käyttämiseen. Toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka eivät aiheuta vahinkoa eivätkä vähäistä suurempaa haittaa, on ilmoitettava vähintään kaksikymmentä (20) arkipäivää ennen toimenpiteen aloitusta. Välttämättömät ja välitöntä korjausta vaativat kohteet on oikeus korjata ilman eri ilmoitusta. Toisen Sopijapuolen alueella tai rakennuksessa toimenpiteitä suorittava Sopijapuoli on velvollinen siistimään ja ennallistamaan ko. alueen ja rakennuksen viipymättä toimenpiteiden päätyttyä. Mikäli Sopijapuoli laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen, toisen Sopijapuolen aluetta tai rakennusta koskevan ennallistamis- tms. velvoitteen, ko. alueen haltijana olevalla Sopijapuolella on oikeus suorittaa laiminlyödyt toimenpiteet toisen Sopijapuolen kustannuksella, ellei tämä suorita ko. toimia kohtuullisessa ajassa siitä lukien, kun on saanut sitä koskevan kirjallisen kehotuksen.

8. Kulkuyhteydet

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueille A, B ja C kuljetaan muiden Alueiden A, B ja C kautta. Kulkuyhteydet sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 1 mukaisissa paikoissa. Alueen omistaja voi muuttaa kulkuyhteyden paikkaa kyseisen Alueen sisällä alueen kehitys ja mahdolliset rakentamisen aikaiset työmaajärjestelyt huomioon ottaen. Alueen omistajan on annettava muiden Alueiden omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueiden A, B, C ja D omistajat vastaavat ja huolehtivat kukin omistamiensa Alueiden kulkuyhteyksien järjestämisestä, sekä ylläpito-, kunnossapito- ja puhtaanapitokustannuksista.

9. Autopaikat

Alueelta A osoitetaan Alueelle B 149 kappaletta autopaikkoja, jotka sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 4 mukaisissa paikoissa, minkä lisäksi Alueella B ja D sijaitsee yhteensä 51 autopaikkaa. Autopaikkojen sijaintia voidaan muuttaa Alueen A sisällä siten, ettei niiden määrä kuitenkaan vähene. Alueen A omistajan on annettava Alueen B omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueelta A osoitetaan lisäksi Alueelle C autopaikkoja siten, että kulloinkin voimassa olevan asemakaavan edellyttämä Alueen C rakennusten autopaikkatarve katetaan.

Alueen D omistaja vastaa itse ns. velvoiteautopaikkojen järjestämisestä ja toteuttamisesta hallitsemaalleen hallinta-alueelle, mikäli asemakaava sitä edellyttää.

10. Asemakaavoitus ja rakennusoikeus

Sopijapuolten tavoitteena on kehittää alueen asemakaavaa kaavoittamalla Kiinteistölle lisää noin 80.000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta Alueelle A sekä noin 20.000–25.000 kerrosneliometriä rakennusoikeutta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin Alueelle D.

Alueen C omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta A ja Aluetta C koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja niille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta A ja Aluetta C koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen B omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta B koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta B koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen D omistaja vastaa kustannuksellaan omaa hallinta-alueensa D koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta D koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Kukin Sopijapuoli sitoutuu myötävaikuttamaan asemakaavoituksen toteutumiseen.

Kiinteistölle asemakaavoituksen yhteydessä osoitettava asuinrakentamiseen osoitettu lisärakennusoikeus kuuluu kokonaisuudessaan Alueelle A. Selvyyden vuoksi todetaan, että Alueen B, C ja D omistajat eivät ole missään tilanteessa oikeutettuja vaatimaan Alueen A omistajalta korvausta Alueelle A mahdollisesti tulevasta lisärakennusoikeudesta eivätkä Alueen A, B ja C omistajat Alueen D omistajalta korvausta Alueelle D mahdollisesti tulevasta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin tarkoitettu lisärakennusoikeudesta.

11. Ylläpitovastuut ja kustannusten jakaminen

Määräosien rakentaminen, hoito, kunnossapito sekä kustannusten jakautuminen

Sopijapuolet vastaavat kukin itse hallitsemansa alueen rakentamisesta, kunnossapidosta, hoidosta, huollosta, puutarhaistutuksista ym. Sopijapuolet

tiedostavat, että alueelle on suunnitteilla uusi asemakaava ja Kiinteistöllä tullaan toteuttamaan merkittäviä rakentamistoimenpiteitä uuden asemakaavan tultua voimaan. Mikäli Sopijapuolten rakentaminen, kunnossapito tms. toimenpide poikkeaa tästä sopimuksessa lausutusta tai esitetystä ja sillä on olennainen merkitys toisen Sopijapuolten osalta, tulee tähän saada toisen Sopijapuolen hyväksyntä.

Sopijapuolten tulee pitää hallinnoimansa alue ympäristöltään siistinä ja omistamansa rakennukset kunnossa. Sopijapuolet sitoutuvat erityisesti huolehtimaan siitä, että Kiinteistö ja sillä sijaitsevat rakennukset täyttävät kaikki viranomaismääräykset myös kunnan ja siisteyden osalta.

Kukin Sopijapuoli vastaa omassa yksinomaisessa hallinnassa olevalle alueelle toteutettavien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Siltä osin kuin Sopijapuolten yksinomaisessa hallinnassa olevat rakennukset jakavat rakenteita tai laitteita kuten seiniä, jaetaan tällaisten rakenteiden ja laitteiden kunnossapitokustannukset tällaisten Sopijapuolten välillä tasaosuuksin. Mikäli rakenteet tai laitteet hyödyttävät vain toista Sopijapuolta tai ovat tehdyt toisen Sopijapuolen vaatimuksesta, vastaa tällaisten rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista hyötyvä Sopijapuoli yksin. Mikäli jonkun Sopijapuolen yksinomaisessa hallinnassa olevasta rakennuksesta, rakenteesta, laitteesta tai muusta vastaavasta aiheutuu yhteisille rakenteille tai laitteille vahinkoa, vastaa aiheuttavasta rakenteesta tai laitteesta vastuussa oleva Sopijapuoli tällaisesta vahingosta täysimääräisesti.

Piha- ja katualueiden kunnossapitovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia Kiinteistöön rajoittuvien katualueiden puhtaanapitoon niin kuin siitä on laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säädetty.

Kukin Sopijapuoli vastaa piha- ja katualueiden puhtaanapidosta, lumenajosta ja hiekoituksesta ym. kunnossapidosta hallinnoimansa alueen osalta. Lunta ei saa kasata tai varastoida toisen hallinnoimalle alueelle ilman toisen Sopijapuolen suostumusta.

Kiinteistön sisällä olevien kulkuyhteyksien kunnossapitovastuista on sovittu edellä kohdassa 8.

Kunnossapidon ja siisteyden laiminlyönti

Mikäli Sopijapuoli laiminlyö omat velvollisuutensa kunnossapitää omistamansa rakennuksen tai huolehtia hallitsemansa alueen siisteydestä ja tästä aiheutuu toiselle kohtuutonta haittaa, eikä laiminlyöjä todisteellisesti annetusta kehotuksesta huolimatta korjaa tilannetta itse kohtuullisessa ajassa, voi toinen Sopijapuoli teettää tämän työn laiminlyöjän kustannuksella.

Kunnallistekniikka

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueilla B, C ja D ei tällä hetkellä ole omia liittymiä, vaan sähkön, kaukolämmön ja veden toimitus tapahtuu Alueelle A ja C sijoittuvien liittymien kautta (liite 3). Alueen A ja C omistajat ovat velvollisia sallimaan toimitukset ja viemäröinnin Alueelle A ja C sijoittuvien olemassa olevien liittymien kautta lukuun ottamatta Aluetta D , joka vastaa kaikista alueella D tarvittavista liittymistä ja niiden

hankkimisesta kustannuksellaan. Alueiden A, B ja C omistajat korvaavat hallinta-alueisiinsa kohdistuvat käyttömaksut toisilleen ensisijaisesti rakennuskohtaisesti mittaritiedon perusteella erillistä laskua vastaan. Mikäli rakennuksessa tai rakennusosassa ei ole mittarointia, kustannusten veloitus toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti erillistä laskua vastaan:

- lämmityskustannukset: rakennusten lämpöenergian laskennallinen osuus kokonaiskulutuksesta sisälämpötilan ja lämmitettävien kuutioiden perusteella;
- sähkön kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna;
- veden kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna.

Sopijapuolten tavoite on, että kunkin alueen omistaja hankkii alueelleen omat liittymät sen jälkeen, kun Alueen A tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä omistava taho on luovuttanut omistamansa määräosan hallinnan.

Myöhemmin hankittavista liittymistä vastaa ko. liittymästä hyötyvän hallinta-alueen omistaja yksin. Kukin Sopijapuoli vastaa käyttömaksuista oman kulutuksensa mukaisesti.

Kunkin Sopijapuolen tulee suorittaa edellä mainitulla tavalla määräytyvä osuutensa ennen kuin liittymissopimuksen mukaiset maksut eräänntyvät maksettavaksi.

Mikäli Sopijapuolten rakennuksilla on yhteisiä jäte- ja sadevesiviemäri-, tms. johtoja, niiden rakentamisesta, huollosta ja muusta ylläpidosta vastaavat niistä hyötyvät Sopijapuolet yhteisvastuullisesti omistamiensa Kiinteistön määräosien mukaisessa suhteessa.

Kiinteistön hulevesimaksut jaetaan Sopijapuolten kesken määräosien pinta-alan suhteessa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron suorittamisvelvollisuus määräytyy Sopijapuolten kesken siten, että maapohjan osalta Sopijapuolet suorittavat veron hallitsemiensa hallinta-alueiden maapohjien pinta-alojen suhteessa ja rakennusten osalta kukin Sopijapuoli suorittaa veron hallinta-alueillaan sijaitsevien rakennusten osalta.

Jos joku Sopijapuolista laiminlyö veronmaksuvelvollisuutensa ja toinen Sopijapuoli joutuu hänen osuutensa maksamaan, syntyy maksun suorittajille regressio-oikeus maksun laiminlyöjää kohtaan.

Vakuutukset

Sopijapuolet sitoutuvat vakuuttamaan kukin erikseen omistamansa ja hallitsemansa rakennukset niiden täydestä arvostaan. Sopijapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä omaisuuttaan vakuuttaessaan siten, että Sopijapuolten mahdollinen yhteinen omaisuus ja yhteinen intressi tulee vakuutussopimuksissa riittävästi huomioiduksi.

Mahdollisen vahingon sattuessa tulee vakuutuskorvaukset käyttää täysimääräisesti tuhoutuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjaamiseksi tai uudelleenrakentamiseksi.

12. Kiinnitykset ja pantti

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että kukin Sopijapuoli voi perustaa panttioikeuden ainoastaan omistamaansa Kiinteistön määräosaan. Sopijapuolilla on oikeus hakea omistamaansa määräosaan kiinnityksiä ja saada niihin vahvistettuja panttikirjoja muita Sopijapuoolia kuulematta.

Sopijapuoli on yksin vastuussa omaan Kiinteistöosuuteensa mahdollisesti vahvistetuista tai vahvistettavista velkakiinnityksistä, rasituksista, oikeuksista tai rasitteista.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja kun Alueen A omistajan ja Alueen C omistajan välinen tämän sopimuksen päivämääränä allekirjoitettu kauppa koskien mm. määräosaa, joka oikeuttaa hallitsemaan Aluetta C, pannaan täytäntöön siten, että kyseisen määräosan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Alueen C omistajalle. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmittu hallinnanjakosopimus koskien Kiinteistöä.

Sopimus voidaan irtisanoa ainoastaan, mikäli olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta Kiinteistön alueen hallinnan jaolle ja siten tämän sopimuksen voimassaololle ei ole enää perusteltua tarvetta. Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tämän Sopimuksen voimassaolosta, sekä muutostarpeista kun kymmenen (10) vuotta on kulunut tämän sopimuksen voimaantulosta. Mikäli hallinnanjakosopimuksen voimassaololle ei tuolloin ole enää perusteltua syytä, hallinnanjakosopimus päätetään. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa ilman pantinhaltijoiden suostumusta. Irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kukin Sopijapuoli vastaa siitä, että niiden omistamien rakennusten asukkaat, ja muut käyttäjät ovat tietoisia tämän sopimuksen sisällöstä siltä osin kuin se koskee heitä. Sopijapuolet sitoutuvat ottamaan tarvittavat määräykset yhtiöjärjestykseen tai esimerkiksi rakennuksen järjestyssääntöihin.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta hyvässä hengessä, mikäli olosuhteet ja kiinteistöjen myöhempi käyttö edellyttäisivät sopimuksen muuttamista.

Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja ne edellyttävät kaikkien Sopijapuolten ja pantinhaltijoiden etukäiteistä kirjallista suostumusta. Muutokset kirjataan muutoksen aiheuttajan kustannuksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Mikäli joku Sopijapuoli myy osan omistamastaan Kiinteistön määräosasta, sitoutuvat Sopijapuolet muuttamaan tätä sopimusta siten, että kyseisen Sopijapuolen aiemmin omistama hallinta-alue jaetaan kyseisen alueen aiemman omistajan ja tämän luovutuksensaajan tai luovutuksensaajien välillä pienempiin hallinta-alueisiin kyseisten tahojen keskenään sopimalla tavalla ja siten, että kyseinen muutos ei vaikuta vastuunjakoon tämän sopimuksen alkuperäisten hallinta-alueiden omistajien välillä. Muutoksen edellytyksenä on, että tällainen luovutuksensaaja tai luovutuksensaajat sitoutuvat hallinnanjakosopimuksen osapuoleksi.

Kunkin alueen omistajat sitoutuvat hyväksymään sopimuksen muuttamisen muiden Sopijapuolten pyynnöstä siltä osin, kuin tällaisilla muutoksilla ei ole vaikutusta kyseisen alueen omistajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin eikä kyseisen omistajan hallinta-alueen käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti.

Sopijapuolet pyrkivät yhteistyössä sopimaan hallinta-alueen D mahdollisesta täsmentämisestä asemakaavoituksen valmistuttua, mikäli kaavoitusratkaisu tätä välttämättä vaatisi.

15. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolen myydessä tai muulla tavoin luovuttaessa tämän sopimuksen kohteena olevan Kiinteistön määräosan, tulee hänen huolehtia siitä, että luovutuksensaaja tulee tietoiseksi tästä sopimuksesta ja hyväksyy sen allekirjoituksellaan itseään sitovaksi. Tämä sopimus ja sen mukaiset käyttöoikeudet pysyvät siten voimassa tämän sopimuksen tarkoittamien Kiinteistön hallinta-alueiden tai Kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten vastaisista luovutuksista riippumatta.

Mikäli Sopijapuoli tai se, jolle tämä sopimus on myöhemmin siirretty, laiminlyö tämän edellä mainitun velvollisuutensa sopimuksen siirtämisen osalta ja toiselle Sopijapuolelle aiheutuu tästä haittaa tai vahinkoa, on laiminlyöjä velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon tai haitan toiselle Sopijapuolelle.

16. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettelyn kieli on suomi ja paikka on Helsinki. Välimiesoikeus on yksijäseninen.

17. Jakelu

Tätä sopimusta on tehty viisi samansanaista kappaletta, yksi Alueen A omistajalle, yksi Alueen B omistajalle, yksi Alueen C omistajalle, yksi Alueen D omistajalle ja yksi kirjaamisviranomaiselle.

Jyväskylässä [●.●.2023]

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen A omistajana

●

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I Alueen B omistajana

-

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun
Alueen C omistajana

-

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen D omistajana

-

18. Liitteet

Liite 1: Kartta hallinta-alueista ja kulkuyhteydet

Liite 2: Maanalaiset alueet

Liite 3: Liittymät

Liite 4: Autopaikat

ESISOPIMUS

**Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymän
SEKÄ
Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n perustettavan tai perustettavien yhti-
öiden lukuun
VÄLILLÄ**

11.10.2021

LUOTTAMUKSELLINEN

SISÄLLYS

LIITTEET	3
ESISOPIMUS	4
1. OSAPUOLET	4
2. TAUSTA JA TARKOITUS	4
3. MÄÄRITELMÄT.....	4
4. KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN.....	6
5. TUOTTOJEN JA KULUJEN JAKAUTUMINEN	6
6. KAUPAN TOTEUTTAMISEN ENNAKKOEHDOT	7
7. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUDEN SIIRTYMINEN SEKÄ KAUPAN TOTEUTTAMINEN..	7
8. MYYJÄN VAKUUTUKSET	8
9. OSTAJAN VAKUUTUKSET	11
10. KORVAUSVELVOLLISUUS	11
11. MYYJÄN ERITYINEN KORVAUSVELVOLLISUUS	12
12. MYYJÄN ERITYISET SITOUMUKSET	12
13. SALASSAPITO.....	13
14. YLEISET EHDOT	13
15. SOPIMUSKAPPALEET	16

LIITTEET

3.1.10	Liittymäsopimukset
7.3(ii)	Hallinnanjakosopimus
7.3(iii)	Kiinteistöjen kauppakirja
8.4.1	Kiinteistöä koskeva lainhuutotodistus, rasiustodistus ja kiinteistörekisteriote

ESISOPIMUS

1. OSAPUOLET

- 1.1. Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (y-tunnus 0215978-7) ("**Myyjä**"); sekä
- 1.2. Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Ostaja**").

1.1–1.2 yhdessä jäljempänä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

2. TAUSTA JA TARKOITUS

- 2.1. Myyjä omistaa osoitteissa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä, sijaitsevan pinta-alaltaan 115.495 m² suuruisen kiinteistön 179-9-10-69 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevine rakennuksineen ja rakennelmineen ("**Kukkulakiinteistö**") sekä osoitteessa Sairaalankatu 2-8, 44200 Suolahti, sijaitsevan pinta-alaltaan noin 134 733 m² suuruisen kiinteistön 992-35-12-3 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevine rakennuksineen ja rakennelmineen lukuun ottamatta määräalaa 992-35-12-3M501 ("**Sisä-Suomen Sairaalkiinteistö**").
- 2.2. Myyjä on halukas myymään ja Ostaja on halukas ostamaan 7/20 suuruisen määräosan Kukulakiinteistöstä ("**Määräosa**") sekä Sisä-Suomen Sairaalkiinteistön tässä Esisopimuksessa sovituin ehdoin. Määräosa ja Sisä-Suomen Sairaalkiinteistö jäljempänä yhdessä "**Kiinteistöt**".
- 2.3. Osapuolet ovat huolellisesti ja itsenäisesti arvioineet tämän Esisopimuksen sisällön sekä ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka seuraavat tästä Esisopimuksesta, ja sitoutuvat noudattamaan tätä Esisopimusta. Myyjä ja Ostaja sitoutuvat siten toteuttamaan tässä Esisopimuksessa määritellyin ehdoin kiinteistön kaupan ("**Kauppa**") Kaupantekopäivänä edellyttäen, että Ennakkoehdot ovat täyttyneet tai Ostaja on luopunut vetoamasta Ennakkoehdoin.
- 2.4. Samanaikaisesti Kaupan toteuttamisen kanssa Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat hallinnanjakosopimuksen, jonka mukaisesti Kukulakiinteistön käyttö- ja hallintaoikeus jaetaan osapuolten kesken siten, että Rakennusten ja niihin liittyvien maa-alueiden yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus siirtyvät Ostajalle. Täsmällinen Ostajan hallintaan tuleva alue on määritelty hallinnanjakosopimuksen liitteenä 1 olevassa kartassa ("**Hallinta-alue**").

3. MÄÄRITELMÄT

- 3.1. Seuraavilla sanoilla ja käsitteillä on tässä Esisopimuksessa ja sen liitteissä seuraavat tarkoitukset, ellei muuta nimenomaisesti todeta. Merkitystä ei ole sillä, ovatko sanat ja käsitteet yksikössä vai monikossa. Viittaukset kohtiin ja liitteisiin tarkoittavat viittauksia tämän Esisopimuksen kohtiin ja liitteisiin.

3.1.1	"Due Diligence Aineisto"	tarkoittaa aineistoa, joka on tallennettu Sokopro 2.0 -järjestelmän projektipankkiin 10 vuodeksi nimellä "Kukkulan ja Sisä-Suomen DD-aineisto" ja johon Myyjällä ja Ostajalla on katseluoikeus. Due Diligence Aineiston hallintaoikeudet on annettu projektipankin ylläpitäjän Grano Oy:n hallintaan siten, että Due Diligence Aineisto säilyy muuttumattomana. Myyjä ja Ostaja ovat tarkastaneet ja hyväksyneet projektipankin sisällön ja vastaanottaneet Due Diligence Aineiston katseluun tarvittavat käyttäjätunnukset ja henkilökohtaiset salasanat.
3.1.2	"Ennakkoehdot"	on määritelty kohdassa 6.1.
3.1.3	"Esisopimus"	tarkoittaa tätä esisopimusta liitteineen.
3.1.4	"Hallinta-alue"	on määritelty kohdassa 2.4.
3.1.5	"Kauppa"	on määritelty kohdassa 2.3.
3.1.6	"Kauppahinta"	on määritelty kohdassa 4.1.1.
3.1.7	"Kaupantekopäivä"	on määritelty kohdassa 7.1.
3.1.8	"Kiinteistöt"	on määritelty kohdassa 2.2.
3.1.9	"Kukkulakiinteistö"	on määritelty kohdassa 2.1.
3.1.10	"Liittymäsopimukset"	tarkoittaa <u>liitteessä 3.1.10</u> listattuja liittymäsopimuksia.
3.1.11	"Luottamuksellinen Tieto"	on määritelty kohdassa 13.1.
3.1.12	"Myyjän Tieto"	tarkoittaa Jari Tirkkosen, Jari Ilveksen, Mika Paananen ja Kyösti Koskelan tosiasiallista tietoa sekä tietoa, joka kyseisillä henkilöillä olisi tullut olla, jos he olisivat toimineet huolellisesti kyseisten henkilöiden asema ja selonottomahdollisuudet huomioiden. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tällä kauppakirjalla aseteta mitään henkilökohtaista vastuuta edellä mainituille henkilöille.
3.1.13	"Myyjän Vakuutukset"	tarkoittaa Myyjän kohdassa 8 antamia vakuutuksia.
3.1.14	"Määräosa"	on määritelty kohdassa 2.2
3.1.15	"Rakennukset"	tarkoittaa Hallinta-alueella ja Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistöllä sijaitsevia rakennuksia ja rakennelmia.
3.1.16	"Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistö"	on määritelty kohdassa 2.1.
3.1.17	"Vahinko"	tarkoittaa mitä tahansa Ostajalle aiheutunutta välitöntä (sisältäen enintään markkinaehtoisena pidettävän suuruisen vuokratulon menetyksen) vahinkoa,

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

kulua, kustannusta tai vastuuta mukaan lukien koh-
tuulliset oikeudenkäyntikulut ja asian selvittelystä ai-
heutuneet kustannukset.

3.1.18 "Verot"

tarkoittaa mitä tahansa veroa (sisältäen muun muassa tuloveron, arvonlisäveron, varainsiirtoveron ja kiinteistöveron), veronluonteista maksua, veronkorotusta sekä näihin liittyvää vastuuta, veronlisäystä, pidätystä, korkoa sekä rangaistusseuraamusta ja muuta sanktioita, mukaan lukien vastuut liittyen pakollisiin eläke-, vakuutus- tai muihin maksuihin sekä ennakonpidätyksiin palkkatulosta ja vastuut muista ennakonpidätyksen alaisista suorituksista.

3.1.19 "Vuokrasopimus"

tarkoittaa 11.10.2021 päivättyä Kukulakiinteistöllä sijaitsevia rakennuksia F1, F2 ja 45 koskevaa vuokrasopimusta Myyjän ja Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n välillä.

4. KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN**4.1. Kauppahinta**

- 4.1.1. Kauppahinnan määrä Kiinteistöistä on 7.934.765 (seitsemänmiljoonaayhdeksänsataa kolmekymmentäneljätuhatta seitsemänsataakuusikymmentäviisi) euroa ("**Kauppahinta**"). Ostaja maksaa Kauppahinnan Myyjän ilmoittamalle tilille Kaupantekopäivänä.
- 4.1.2. Mikäli Ostajana toimivia perustettavia yhtiöitä on enemmän kuin yksi, voi Ostaja harkintansa mukaan jakaa Kauppahinnan näiden ostavien yhtiöiden kesken kuitenkin siten, että Kauppahinnan kokonaismäärä säilyy kohdassa 4.1.1 todettuna.

5. TUOTTOJEN JA KULUJEN JAKAUTUMINEN

- 5.1. Kiinteistöjen omistajalle kuuluvat tulot sekä vastaavasti kustannukset ja velvoitteet kuuluvat Myyjälle siltä osin, kuin ne kohdistuvat aikaan ennen Kaupantekopäivää (mukaan lukien Kaupantekopäivä). Kaupantekopäivää seuraavasta päivästä lukien mainitut tulot ja kustannukset sekä velvoitteet kuuluvat Ostajalle.
- 5.2. Myyjä vastaa Kiinteistöjen omistajalle kuuluvista kustannuksista ja velvoitteista sekä Kiinteistöjen omistajalta perittävistä muista maksuista, joiden peruste koskee aikaa ennen Kaupantekopäivää (mukaan lukien Kaupantekopäivä) tai jotka kohdistuvat tuota ajankohtaa edeltävään aikaan, minkä jälkeen niistä vastaa Ostaja.
- 5.3. Myyjä sitoutuu hoitamaan Kiinteistöjä ja Rakennuksia huolellisesti Kaupantekopäivään saakka siten, että ne säilyvät samassa kunnossa kuin tämän Esisopimuksen allekirjoittamishetkellä lukuun ottamatta normaalia kulumista. Myyjä voi Kiinteistön hoitoaikanaan halutessaan pienentää Rakennusten energian ja veden jne. kulutusta, edellyttäen, että menettely ei aiheuta vaurioita rakennusosille.

6. KAUPAN TOTEUTTAMISEN ENNAKKOEHDOT

6.1. Kaupan ennakkoehdot

Ostajan velvollisuus toteuttaa Kauppa on ehdollinen seuraavien ehtojen täyttymiselle tai niistä kirjallisesti luopumiselle (yhdessä jäljempänä ”**Ennakkoehdot**”):

- (i) Vuokrasopimusta ei ole irtisanottu tai purettu Vuokrasopimuksen mahdollistamalla tavalla vuosien 2024 ja 2025 aikana tai Vuokrasopimuksen mukainen vuokralainen on tehnyt oikeudellisesti sitovan ja lainvoimaisen päätöksen siitä, ettei se käytä irtisanomisoikeuttaan;
- (ii) Jyväskylän kaupunki ei ole käyttänyt etuosto-oikeuttaan koskien Myyjän ja Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n välistä 11.10.2021 allekirjoitettua kauppaa ja kyseistä kauppaa ei ole purettu; ja
- (iii) Kiinteistöjä, Hallinta-aluetta, tai Rakennuksia ei ole kohdannut sellainen tapahtuma, jolla olisi vähintään 25 prosenttia Kauppahinnasta vastaava negatiivinen vaikutus Kiinteistöjen, Hallinta-alueen tai Rakennusten arvoon.

Myyjä on Ostajan vaatimuksesta velvollinen toteuttamaan Kaupan ilman ehtoja.

6.2. Kaupanteon takaraja

Molemmat osapuolet käyttävät kaikki kohtuullisesti käytettävissä olevat keinot varmistamiseen, että Ennakkoehdot täyttyvät 1.1.2026 mennessä ja vastaavat tähän liittyvistä omista kustannuksistaan.

Mikäli Ennakkoehdot eivät ole täyttyneet tai niistä ei ole luovuttu 1.1.2026 mennessä, kumpikin Osapuoli voi purkaa tämän Esisopimuksen välittömin vaikutuksin, ottaen huomioon, että kohdat 13 ja 14.12 pysyvät voimassa tällaisesta purkamisesta huolimatta.

7. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUDEN SIIRTYMINEN SEKÄ KAUPAN TOTEUTTAMINEN

7.1. Kaupantekopäivä

Kaupantekopäivä on kolme (3) kuukautta sen jälkeen, kun Ennakkoehdot ovat täyttyneet tai niistä on kirjallisesti luovuttu tai muuna Osapuolten yhteisesti sopimana päivänä (”**Kaupantekopäivä**”).

7.2. Omistus- ja hallintaoikeuden siirtyminen

Omistus- ja hallintaoikeus Kiinteistöihin sekä niihin liittyvä vaaranvastuu siirtyvät Ostajalle Kaupantekopäivänä sen jälkeen, kun kohdassa 7.3 luetellut toimenpiteet on suoritettu loppuun.

7.3. Kaupantekopäivänä suoritettavat toimenpiteet

Osapuolet suorittavat Kaupantekopäivänä seuraavat toimenpiteet:

- (i) Osapuolet toimittavat toisilleen kopiot päätöksistä, joilla toimivaltainen taho hyväksyy Kaupan toteuttamisen;
- (ii) Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat hallinnanjakosopimuksen koskien Kukulakiinteistöä liitteen 7.3(ii) mukaisessa muodossa;

- (iii) Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat Kiinteistöjen kauppakirjan täyttääkseen maakaaren (540/1995) mukaiset muotovaatimukset liitteen 7.3(iii) mukaisessa muodossa;
- (iv) Ostaja maksaa Kauppahinnan Myyjän ilmoittamalle pankkitilille kohdan 4.1.1 mukaisesti;
- (v) Myyjä siirtää Ostajalle Liittymäsopimukset ja kohdassa 8.5.1 tarkoitetun sopimuksen ilman maksuvelvollisuuksia Ostajalle; ja
- (vi) Osapuolet allekirjoittavat täytäntöönpanomuiston, jolla vahvistetaan tämän kohdan 7.3 mukaisten toimenpiteiden toteutuminen.

7.4. Kaikki yllä kohdassa 7.3 mainitut toimenpiteet katsotaan tapahtuneen samanaikaisesti yhtenä transaktiona eikä Kaupan katsota tapahtuneen ennen kuin kaikki nämä toimenpiteet on suoritettu.

8. MYYJÄN VAKUUTUKSET

8.1. Yleistä Myyjän vakuutuksista

- 8.1.1. Ostaja ja Ostajan käyttämät neuvonantajat ovat ennen tämän Esisopimuksen tekemistä suorittaneet haluamassaan laajuudessa Kiinteistöjä ja Rakennuksia koskevan due diligence -tarkastuksen. Myyjä on tätä varten luovuttanut tarkastettavaksi Due Diligence Aineiston sisältäen muun muassa Myyjän teettämiä teknisiä tutkimuksia, ja kaikkiin Ostajan, sen edustajien ja Ostajan käyttämien asiantuntijoiden kysymyksiin on vastattu Ostajaa tyydyttävällä tavalla. Myyjä on luovuttanut Ostajalle tiedot tiedossaan olevan Kiinteistön käytön osalta ja Kukulakiinteistön osalta tiedot suoritetuista korjaustoimenpiteistä ja muutostöistä vuosina 2011–2019. Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistön osalta ei ole annettu tietoja suoritetuista korjaustoimenpiteistä ja muutostöistä. Ostaja ostaa ja hyväksyy Kiinteistöt siinä kunnossa ja ominaisuuksiltaan muutoinkin sellaisena kuin mitä ilmenee jäljempänä kohdasta 8.2–8.11 tai on selvästi ja yksiselitteisesti havaittavissa tästä Esisopimuksesta, sen liitteistä tai Due Diligence Aineistosta.
- 8.1.2. Myyjä vakuuttaa ja vastaa Ostajalle siitä, että kaikki alla olevat kohdan 8 mukaiset tiedot, seikat ja olosuhteet ovat olennaisilta osiltaan paikkansapitäviä ja oikein, eivätkä ole harhaanjohtavia, sekä tämän Esisopimuksen allekirjoittamispäivänä että Kaupantekopäivänä ellei toisin erikseen mainita.

8.2. Kaupan sitovuus

- 8.2.1. Myyjä ja sen asianomaiset toimielimet ovat tehneet kaikki päätökset, joita tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen edellyttää. Tämä Esisopimus muodostaa Myyjälle sitovan velvollisuuden Kaupan toteuttamiseen ja tämän Esisopimuksen ehtojen noudattamiseen. Tämän Esisopimuksen mukaisten ehtojen täyttäminen ei edellytä Myyjän sopimuskumppaneiden, rahoittajien tai muiden kolmansien tahojen hyväksyntää tai suostumusta, jota ei ole saatu.
- 8.2.2. Myyjä omistaa Kiinteistöt riidattomasti ja sillä on rajoitukseton oikeus myydä ja luovuttaa Kiinteistöt Ostajalle tämän Esisopimuksen mukaisin ehdoin ilman rajoituksia ja rasitteita sekä tehdä kaikki muut toimenpiteet, joita tämän Esisopimuksen täyttäminen edellyttää.
- 8.2.3. Tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen tai Kaupan toteuttaminen ei aiheuta minkään lain, asetuksen, viranomais- tai muun määräyksen tai ehdon rikkomista Myyjän toimesta, eikä Kauppa vaadi minkään kolmannen tahon suostumusta. Ostaja saa tämän Esisopimuksen perusteella täydellisen omistus- ja hallintaoikeuden Kiinteistöihin Kaupantekopäivänä.

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

- 8.2.4. Myyjää kohtaan ei ole aloitettu konkurssi-, saneeraus-, selvitystila- tai vastaavaa menettelyä, eikä hakemusta tällaisten aloittamiseksi ole tehty tai olla tekemässä.
- 8.3. Verot
- 8.3.1. Kiinteistöverot on aikaisemmilta verovuosilta maksettu asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti.
- 8.4. Kiinteistöt ja Rakennukset
- 8.4.1. Myyjällä on täysi ja rajoittamaton omistusoikeus Kiinteistöihin ja niillä sijaitseviin Rakennuksiin. Liitteenä 8.4.1 olevat lainhuutodistukset, rasiustodistukset ja kiinteistörekisteriotteet ovat sisällöltään oikein, täydellisiä ja ajan tasalla. Kiinteistöihin ei kohdistu mitään rekisteröimättömiä kiinnityksiä, rasitteita tai muita käyttöoikeuksia tai kolmannen oikeuksia.
- 8.4.2. Kiinteistöihin ei kohdistu mitään erityisiä oikeuksia tai muita kolmannen oikeuksia kuin mitä Liitteenä 8.4.1 olevasta rasiustodistuksesta käy ilmi.
- 8.4.3. Rakennukset on rakennettu rakennushetkellä voimassa olleiden rakennuslupa-, kaavoitus- ja muiden rakentamista koskevien säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisesti eikä Myyjän Tiedon mukaan mitään niihin mahdollisesti liittyviä varaumia, huomautuksia, edellytyksiä, ehtoja, täydennyskehotuksia tai muita vastaavia seikkoja ole merkityksellisiltä osin osittainkaan laiminlyöty. Kaikki Kiinteistöjä koskevat voimassa olevien lakien ja viranomaismääräysten edellyttämät tarkastukset on suoritettu ja niissä havaitut puutteet on Myyjän Tiedon mukaan merkityksellisiltä osin korjattu. Rakennukset on viranomaistarkastuksissa hyväksytty käyttöön otettavaksi. Rakennuksiin ja Kiinteistöihin ei Kaupantekopäivänä liity keskeneräisiä viranomaistarkastuksia tai Myyjän Tiedon mukaan merkityksellisiltä osin korjaamattomia viranomaisten vaatimuksia tai huomautuksia. Rakennukset täyttävät pakottavien viranomaismääräysten vaatimukset. Rakennukset myydään kehitettäväksi sellaisina kuin ne Esisopimuksen allekirjoituspäivänä ovat, ja Myyjä ei vastaa sellaisista virheistä tai puutteista, jotka Ostajan olisi pitänyt tekemänsä due diligence -tarkastuksen aikana havaita.
- 8.4.4. Kiinteistöt täyttävät voimassa olevan asemakaavan asettamat velvoitteet mukaan lukien autopaikka- ja väestösuojavelvoitteet.
- 8.4.5. Myyjällä on kaikki tarpeelliset Kiinteistöjen ja Rakennusten käyttöön liittyvät luvat tai muut viranomaishyväksynät. Myyjä ei ole saanut viranomaisilta huomautuksia, valituksia tai määräyksiä, jotka rajoittaisivat Kiinteistöjen tai Rakennusten nykyistä käyttöä.
- 8.4.6. Myyjä ei ole sitoutunut sopimukseen tai muihin velvoitteisiin, jotka rajoittaisivat Kiinteistöjen tai Rakennusten käyttöä.
- 8.5. Vuokrasopimukset
- 8.5.1. Kiinteistöihin tai Rakennuksiin ei kohdistu voimassa olevia vuokrasopimuksia tai muita vastaavia kolmansien käyttöoikeuksia lukuun ottamatta vuonna 2013 tehtyä vuokrasopimusta, jolla rakennuksen 1 D-osasta on vuokrattu 2 m²:n suuruinen laitetila DNA Oyj:lle.
- 8.6. Sopimukset
- 8.6.1. Liittymäsopimukseen sisältyy kaikki Kiinteistöjen nykymuotoisen käytön edellyttämät liittymät, ja näihin liittyvät liittymismaksut ja muut vastaavat kustannukset on asianmukaisesti suoritettu.
- 8.6.2. Myyjä on täyttänyt sitä sitovat, ja Myyjän Tiedon mukaan muut sopimusosapuolet ovat täyttäneet niitä sitovat Liittymäsopimukseen ja muihin siirtyviin sopimukseen liittyvät sopimusvelvoitteet ja muut sitoumukset asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti eivätkä ole rikkoneet niiden ehtoja. Myyjä ei ole saanut sopimusosapaneiltaan sopimukseen liittyviä vaatimuksia, jotka olisivat sopimatta, taikka irtisanomis- tai purkamisilmoituksia, eikä

sellaisia ole odotettavissa. Myyjä ei ole irtisanonut tai purkanut mitään edellä mainituista sopimuksista.

8.7. Ympäristöasiat

- 8.7.1. Myyjä on noudattanut toiminnassaan Kiinteistöillä ympäristöoikeudellista lainsäädäntöä sekä muita ympäristöoikeudellisia säännöksiä, ehtoja ja määräyksiä.
- 8.7.2. Myyjää vastaan ei ole vireillä toimenpiteitä ympäristöoikeudellisen lainsäädännön tai muiden ympäristöoikeudellisten säännösten, ehtojen tai määräysten rikkomisen johdosta eikä tällaisia toimenpiteitä ole odotettavissa.
- 8.7.3. Myyjä ei ole aiheuttanut eikä aiheuta saastumista tai ympäristön pilaantumista Kiinteistöillä. Kiinteistöt eivät ole miltään osin pilaantuneita tai saastuneita. Kiinteistöön liittyviä ympäristövastuita tai korjaustarpeita ei ole Myyjän toimesta kokonaisuutena arvioitu. Rakennuksissa on ollut sisäilmahaittoja, jotka Myyjä on pääosin tutkinut ja korjannut lukuun ottamatta rakennuksen 1 D-siiven psykiatrian osaston 6.krs:ta, joka on sisäilmaongelmien takia poistettu käytöstä ja jota ongelmaa ei ole korjattu. Kiinteistöistä on tehty Ostajan toimesta ympäristötutkimus kesällä 2021. Myyjä ei vastaa kyseisessä tutkimuksessa tunnistetuista mahdollisista puutteista Rakennuksissa tai Kiinteistöissä.

8.8. Vakuutukset

- 8.8.1. Rakennukset on vakuutettu täydestä arvosta. Myyjän vakuutukset ovat kaikilta osin voimassa Kaupantekopäivään saakka (se mukaan lukien). Vakuutukset korvaavat jo tapahtuneisiin vakuutustapahtumiin liittyvät vahingot. Myyjä ei ole tehnyt tai jättänyt tekemättä mitään, minkä seurauksena joko Myyjän vakuutusta voitaisiin pitää pätemättömänä tai vakuutuksenantaja voisi kieltäytyä maksamasta korvausta kokonaan tai osittain.

8.9. Oikeudenkäynnit ja viranomaistoimitukset

- 8.9.1. Vireillä ei ole Kiinteistöihin liittyviä oikeudenkäyntejä, hallinto-oikeudellisia toimenpiteitä tai riitaisuuksia taikka vastaavia ja Myyjän Tiedon mukaan sellaisia seikkoja, joista voisi aiheutua mainittuja seuraamuksia, ei ole, lukuun ottamatta kiinteistöveroä koskevaa oikaisupyynnöä, jonka Myyjä on jättänyt verotuksen oikaisulautakunnalle.
- 8.9.2. Myyjän Tiedon mukaan viranomaisten päätöksiä, toimenpiteitä tai suunnitelmia, jotka voisivat haitata Kiinteistöjen käyttöä, ei ole.

8.10. Riittävät ja oikeat tiedot

Ostajalle kauppaneuvotteluissa annetut tiedot ovat paikkansapitäviä, olennaisilta osiltaan oikein ja ajantasaisia, eivätkä ne ole harhaanjohtavia. Due Diligence Aineisto sisältää kaikki sellaiset Kiinteistöjä ja Rakennuksia koskevat asiakirjat ja tiedot, joilla voi olla Ostajalle merkitystä Ostajan harkitessa tämän Esisopimuksen mukaisen Kaupan tekemistä tai Kauppahinnan määräytymistä. Kyseinen tieto on ajantasaista, kattavaa ja paikkansapitävää, eikä se ole harhaanjohtavaa. Siltä osin, kun on kyse kolmannen osapuolen laatimasta raportista tai muusta kolmannen osapuolen laatimasta asiakirjasta, Myyjä vakuuttaa ainoastaan, että raportin tai muun asiakirjan perustana olevat pyydetyt lähtötiedot ovat olennaisilta osiltaan oikeita ja totuudenmukaisia.

8.11. Ei muita vakuutuksia

Myyjä ei ole antanut eikä Ostaja ole luottanut mihinkään muuhun suoraan tai epäsuoraan vakuutukseen kuin mitä kohtaan 8 sisältyy. Selvyden vuoksi todetaan erityisesti, että Kiinteistöillä sijaitsevat Rakennukset myydään ja ostetaan kehitettäväksi siinä kunnossa kuin ne ovat allekirjoitushetkellä eikä Myyjä anna niiden teknisestä kunnosta (ja niiden osista kuten mm. perustuksista tai muista rakennuksista taikka kiinteistöön liittyvistä järjestelmistä) mitään muita vakuutuksia kuin mitä edellä tässä kohdassa 8 on todettu.

9. OSTAJAN VAKUUTUKSET

- 9.1. Ostaja antaa seuraavat vakuutukset tämän Esisopimuksen allekirjoittamispäivänä sekä Kaupantekopäivänä:
- 9.1.1. Ostaja ja sen asianomaiset toimielimet ovat tehneet kaikki päätökset, joita tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen edellyttää. Tämä Esisopimus muodostaa Ostajalle sitovan velvollisuuden Kaupan toteuttamiseen ja tämän Esisopimuksen ehtojen noudattamiseen. Tämän Esisopimuksen mukaisten ehtojen täyttäminen ei edellytä Ostajan sopimusosapuolien, rahoittajien tai muiden kolmansien tahojen hyväksyntää tai suostumusta, jota ei ole saatu.
- 9.1.2. Tämä Esisopimus sitoo Ostajaa ja on ehtojensa mukaisesti Ostajaa vastaan täytöntöönpanokelpoinen.
- 9.1.3. Ostajaa kohtaan ei ole aloitettu konkurssi-, saneeraus-, selvitystila- tai vastaavaa menettelyä, eikä hakemusta tällaisten aloittamiseksi ole tehty tai olla tekemässä.
- 9.1.4. Ostaja on ammattimainen kiinteistökehittäjä, joka käsittää kiinteistöliiketoimintaan ja -kehitystoimintaan liittyvät riskit ja uhat ja on sen mukaisesti ja ammattimaista osaamistaan sekä erityisosaajia ja muita neuvonantajia käyttäen suorittanut haluamassaan laajuudessa Määräosaa, Kiinteistöä ja Rakennuksia koskevan due diligence -tarkastuksen. Ostaja on tarkastanut kaiken sille esitetyn, liitteessä 3.1.1. luetellun Kiinteistöön liittyvän aineiston. Ostaja on tullut tietoisiksi Kiinteistön sijainnista, kiinteistöä koskevista rasitteista, naapureiden oikeuksista, rakennusrajoituksista, rakennussuojelumääräyksistä ja muista Kiinteistön kehittämiseen ja rakennustöihin vaikuttavista seikoista ja rajoituksista, ja niistä tietoisena tehnyt ostopäätöksen. Ostaja ei ole tämän Esisopimuksen allekirjoituspäivänä tietoinen siitä, että Myyjä olisi rikkonut Myyjän Vakuutuksia.

10. KORVAUSVELVOLLISUUS

- 10.1. Myyjä sitoutuu korvaamaan Ostajalle hinnanalennuksena kaiken sen Vahingon, joka aiheutuu Ostajalle tämän Esisopimuksen ehdon rikkomisesta Myyjän toimesta.
- 10.2. Myyjän vastuuta korvata Myyjän Vakuutusten (pois lukien Myyjän Vakuutukset 8.2, 8.3, 8.4.1-8.4.3, 8.5 ja 8.7, joiden osalta Myyjän korvausvastuun enimmäismäärä on rajoitettu Kauppahintaan riippuen siitä, kumpi euromääräistä on suurempi) rikkomiseen tai paikkansapitämättömyyteen perustuvaa Vahinkoa rajoitetaan seuraavasti:
- (i) Myyjä on korvausvelvollinen vain, mikäli korvattavien Vahinkojen yhteismäärä ylittää 35.000 euroa. Mikäli mainittu 35.000 euron määräraja ylittyy, Myyjä vastaa Vahingoista myös kyseisen määrän alittavilta osin.
- (ii) Määritettäessä edellä kohdassa (i) tarkoitettua Ostajalle korvattavien Vahinkojen yhteismäärää alle 5.000 euron määräisiä yksittäisiä Vahinkoja ei oteta huomioon. Mahdolliset samaan perusteeseen liittyvät yksittäiset Vahingot (sarjavarhe) katsotaan yhdeksi Vahingoksi ja niiden määrä lasketaan yhteen edellä mainittuja rajoja laskettaessa.
- (iii) Myyjän korvausvastuun yläraja on 25 prosenttia Kauppahinnasta,
- (iv) Mikäli rikkomus on korjattavissa, Myyjällä on oikeus korjata rikkomus ilman aiheeton viivästystä ja viimeistään 60 päivän kuluessa Ostajan esittämästä korvausvaatimuksesta lukien.
- (v) Ostajan tulee esittää korvausvaatimuksensa Myyjälle kirjallisesti 48 kuukauden kuluessa Kaupantekopäivästä. 48 kuukauden määräaika ei kuitenkaan koske seuraavia Ostajan vaatimuksia:

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

- a) Myyjien Vakuutusten kohdassa 8.3 mainituissa asioissa Ostaja voi esittää vaatimuksia kunnes on kulunut kuusi (6) kuukautta siitä, kun Verohallinnon oikeus esittää Kaupantekopäivänä kuluvaan tilikauteen tai kuhunkin aikaisempaan verovuoteen kohdistuvia vaatimuksia on lakannut.
- b) Myyjien Vakuutusten kohdassa 8.7 mainituissa asioissa Ostaja voi esittää vaatimuksia kunnes on kulunut kymmenen (10) vuotta Kaupantekopäivästä.

(vi) Ostaja ei ole oikeutettu esittämään vaatimuksia, mikäli

- a) Vahinko perustuu tämän Esisopimuksen allekirjoitushetken jälkeisenä ajankohdana tapahtuvaan verokannan muuttumiseen;
- b) Ostaja ei ole kohtuullisin tavoin vähentänyt rikkomuksesta aiheutunutta Vahinkoa. Mikäli Ostaja on laiminlyönyt tämän velvollisuutensa, vähennetään vältettävissä olleen Vahingon määrä Myyjän korvattavaksi tulevasta Vahingosta euro-eurosta -periaatteella; tai
- c) Mikäli (i) Vahingon aiheutumisesta on seurannut Ostajalle tosiasiallinen veruksellinen säästö tai (ii) Vahinko on korvattu kokonaan tai osin kolmannen osapuolen toimesta tai vakuutuksen perusteella, vähennetään Myyjän korvattavasta Vahingosta määrä, joka vastaa Ostajan saamaa etua.

(vii) Mikäli kaavoituksen seurauksena Kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu ja rakentaminen Kiinteistölle edellyttää korjaus- tai puhdistustoimenpiteitä muuttuneiden ympäristömääräysten vuoksi, vastaa Myyjä tältä osin vain rakentamisen kannalta välttämättömien korjaus- ja puhdistustoimenpiteiden aiheuttamista kustannuksista.

10.3. Mikäli tämän Esisopimuksen ehdon rikkomisella aiheutettu Vahinko johtuu Myyjän tahallisesta tai törkeän huolimattomasta menettelystä, ei mitään tämän Esisopimuksen vastuunrajoitusta sovelleta Myyjän korvausvastuuseen.

11. MYYJÄN ERITYINEN KORVAUSVELVOLLISUUS

- 11.1. Riippumatta siitä, mitä Due Diligence Aineistosta tai muutoin käy ilmi sekä huolimatta tässä Esisopimuksessa esitetystä vastuunrajoituksesta Myyjä vastaa Ostajalle täysimääräisesti Vahingoista, jotka aiheutuvat kohdassa 12 annettujen Myyjän erityisten sitoumusten laiminlyönneistä.
- 11.2. Myyjä vastaa kaikista Kiinteistöillä tehtyihin kiinteistöinvestointeihin liittyvistä tarkistusvastuista. Ostaja ei sitoudu jatkamaan Kiinteistöjen arvonlisäverollista käyttöä.

12. MYYJÄN ERITYISET SITOUMUKSET

- 12.1. Myyjä sitoutuu kustannuksellaan huolehtimaan siitä, kaikki Kiinteistöä ja Rakennuksia koskevat voimassa olevien lakien ja viranomaismääräysten edellyttämät tarkastukset, jotka ovat suorittamatta tai joissa on puutteita, suoritetaan ja niissä havaitut muut kuin vähämerkitykselliset puutteet korjataan 31.12.2022 mennessä.
- 12.2. Mikäli Rakennuksissa ilmenee myöhemmin puutteita, jotka voidaan korjata takuukorjauksina Myyjän solmimien urakka- tai muiden sopimusten perusteella, sitoutuu Myyjä käyttämään täysimääräisesti oikeuksiaan urakka- tai muun sopimuksen perusteella puutteen korjaamiseksi takuuajana. Ostajan niin pyytäessä Myyjä sitoutuu antamaan Ostajalle kaikki tarvittavat valtakirjat, joilla se voi huolehtia asian hoitamisesta urakoitsijan kanssa suoraan.
- 12.3. Myyjä sitoutuu Kaupantekopäivään mennessä toimittamaan Ostajalle kaiken Kiinteistöihin ja Rakennuksiin liittyvän aineiston siirtämällä Myyjän sähköisessä järjestelmässä olevat tiedostot

Ostajan järjestelmään siltä osin, kuin se on teknisesti mahdollista. Myyjä ei vastaa tiedostojen mahdollisesta konvertoinnista aiheutuvista kustannuksista.

- 12.4. Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan huolehtimaan rasitesopimusten tekemisestä ja rasitteiden rekisteröinnistä siten, että Sisä-Suomen Sairaalakiinteistöllä on oikeus pitää kaksi viemäriä ja tonttijohto kiinteistöllä 992-35-12-2 sekä tehdä näitä koskien korjaus- ja huoltotöitä, sekä pitää viemäri kiinteistöllä 992-403-13-116 sekä tehdä tätä koskien korjaus- ja huoltotöitä. Lisäksi Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan ja Ostajan erikseen antamalla hyväksynnällä huolehtimaan siitä, että olemassa olevaa kiinteistöjä 992-35-12-6 ja 992-35-12-7 palvelevaa kulkualuetta koskevaa rasitetta selvennetään Sisä-Suomen Sairaalakiinteistön kunnossapito- ja korjauskuluihin osallistumista koskevalta osin Ostajan hyväksymässä muodossa.
- 12.5. Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan huolehtimaan rasitesopimuksen tekemisestä ja rasitteen rekisteröinnistä siten, että Kukkulakiinteistöllä on oikeus pitää sähkökaapelia kiinteistöillä 179-9-10-79, 179-9-10-76 ja 179-9-10-77 ja viimeksi mainitulla kiinteistöllä olevassa rakennuksessa sekä oikeus tehdä sähkökaapelin korjaus- ja huoltotöitä.

13. SALASSAPITO

- 13.1. Osapuolet sitoutuvat pitämään kaikki Kiinteistöjä koskevat muut kuin julkiset tiedot ("**Luottamuksellinen Tieto**") luottamuksellisina ja olemaan luovuttamatta tai ilmaisematta niitä edelleen kolmannelle osapuolelle. Osapuolet sitoutuvat olemaan käyttämättä Luottamuksellisia Tietoja välittömästi tai välillisesti omaksi tai kolmannen osapuolen taloudelliseksi hyödyksi ilman toisen Osapuolen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Osapuoli saa tämän sopimuskohdan estämättä kuitenkin antaa Luottamuksellista Tietoa kolmansille, jos laki tai viranomaispäätös näin velvoittaa tekemään. Myös tämä Esisopimus on Luottamuksellista Tietoa.
- 13.2. Salassapitovelvollisuus ei koske Luottamuksellisia Tietoja, jotka ovat yleisesti tiedossa Luottamuksellisten Tietojen luovutushetkellä tai tulevat myöhemmin yleiseen tietoon ilman, että Osapuolet olisivat menettäneet tämän Esisopimuksen vastaisesti, tai olivat toisen Osapuolen tiedossa tai hallinnassa jo ennen Luottamuksellisten Tietojen vastaanottamista toiselta Osapuolelta, tai jotka Osapuoli on todistettavasti saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuutta.
- 13.3. Kaikesta tähän Esisopimukseen liittyvästä tiedottamisesta sovitaan Osapuolten kesken etukäteen.

14. YLEISET EHDOT

14.1. Ilmoitukset ja tiedonannot

- 14.1.1. Kaikki tästä Esisopimuksesta johtuvat tai tähän Esisopimukseen liittyvät ilmoitukset, vaatimukset ja muut tiedonannot tulee toimittaa ilmoituksen kohteena olevalle Osapuolelle kirjallisesti, joko henkilökohtaisesti, kirjattuna kirjeenä, lähettiyrityksen välityksellä tai sähköpostitse seuraaviin osoitteisiin:

Myyjälle:

osoite: Keski-Suomen Sairaala Nova, Hoitajantie 3, 40620 Jyväskylä

sähköposti: kirjaamo@ksshp.fi

yhteyshenkilö: Sairaanhoidopiirin johtaja Juha Kinnunen

ja tiedoksi (ei yksinään pidetä tiedonantona):

Hallintolakimies Pauliina Mäenpää
pauliina.maenpaa@ksshp.fi

Ostajalle:
osoite: c/o Investors House Oyj, Veturitie 11 T 152, 00520 Helsinki
sähköposti: marko.huttunen@ovaro.fi
yhteyshenkilö: Marko Huttunen

ja tiedoksi (ei yksinään pidetä tiedonantona):
osoite: Asianajotoimisto Lukander Ruohola HTO Oy
Yliopistonkatu 15 B
20100 Turku
sähköposti: juhani.ekuri@lrhto.fi
yhteyshenkilö: Asianajaja Juhani Ekuri

- 14.1.2. Osapuolten tulee ilmoittaa muuttuneista yhteystiedoista viipymättä.
- 14.1.3. Toimitettaessa ilmoitus henkilökohtaisesti, se katsotaan vastaanotetuksi, kun ilmoitus on annettu vastaanottajalle. Toimitettaessa ilmoitus kirjattuna kirjeenä tai lähettiyrityksen välityksellä, se katsotaan vastaanotetuksi seitsemäntenä (7.) päivänä lähetyksen jälkeen. Lähetettäessä ilmoitus sähköpostitse, se katsotaan vastaanotetuksi lähetyspäivänä, ellei lähettäjä ole vastaanottanut lähetystä koskevaa virheilmoitusta.

14.2. Koko sopimus

Tämä Esisopimus liitteineen käsittää Osapuolten välisen Kauppaa koskevan sopimuksen ja yhteisymmärryksen kokonaisuudessaan ja korvaa aiemmat Osapuolten väliset sopimukset sekä muut kirjalliset tai suulliset Kiinteistöjä koskevat välipuheet.

14.3. Irtaimisto

Myyjällä on oikeus myydä Kiinteistöillä sijaitsevat kalusteet, lääkintä- ja muut laitteet Kaupantekopäivään mennessä, mutta muussa tapauksessa ne sisältyvät Kaupan kohteeseen ja Kauppahintaan.

14.4. Tulkinta

Tämän Esisopimuksen otsikot eivät vaikuta Esisopimuksen sisältöön eikä tulkintaan. Tätä Esisopimusta tai sen tiettyä kohtaa ei tulkita toisen Osapuolen eduksi tai vahingoksi sillä perusteella, että Esisopimus tai sopimuskohta on kyseisen Osapuolen tai tämän asiamiehen laatima.

14.5. Muutokset ja oikeuksista luopuminen

Kaikki muutokset tähän Esisopimukseen ja tämän Esisopimuksen mukaisista oikeuksista luopuminen on tehtävä kirjallisesti Myyjän ja Ostajan allekirjoituksin vahvistettuna (oikeuksista luopumisen osalta luopuneen Osapuolen allekirjoituksin vahvistettuna). Suulliset muutokset ovat mitättömiä.

14.6. Oikeuksien käyttämättä jättäminen

Mikäli Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Esisopimuksen tarjoaman oikeuden, ei tämän oikeuden käyttämättä jättäminen millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeutta myöhemmin niin halutessaan.

14.7. Esisopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

Mikäli tämä Esisopimus katsotaan osittain tai kokonaisuudessaan pätemättömäksi tai mitättömäksi, on Esisopimus muilta osilta yhä voimassa, ellei Esisopimuksen osan pätemättömyys tai mitättömyys johda koko Esisopimusta ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Esisopimuksen soveltaminen sen johdosta olisi kohtuutonta.

Osittaisen pätemättömyyden tai mitättömyyden tilanteessa Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tämän Esisopimuksen muuttamisesta siten, että Osapuolten yhteinen alkuperäinen sopimustahto toteutuu mahdollisimman tarkasti.

14.8. Siirtokielto

Tätä Esisopimusta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle ilman toisen Osapuolten nimenomaista kirjallista suostumusta.

14.9. Varainsiirtovero

Kiinteistöjen kaupasta suoritettavasta varainsiirtoverosta ja tarpeellisten veroilmoitusten asianmukaisesta toimittamisesta veroviranomaisille vastaa Ostaja.

14.10. Viivästyskorko

Tämän Esisopimuksen ja Kaupan mukaisiin maksuvelvoitteisiin sovelletaan, ellei nimenomaisesti muuta ole todettu, molemmin puolin Suomessa kulloinkin voimassa olevaa yleistä korkolain (633/1982, muutoksineen) mukaista viivästyskorkoa.

14.11. Kulut

Ostaja ja Myyjä vastaavat tahoillaan tähän Esisopimukseen ja Kauppaan liittyvistä omista kuluistaan.

14.12. Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän Esisopimukseen ja sen liitteisiin sovelletaan Suomen lakia, lukuun ottamatta sen lainvalintaa koskevia säännöksiä.

Tästä Esisopimuksesta ja Kaupasta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki. Välimiesmenettelyn kieli on suomi.

(allekirjoitukset seuraavalla sivulla)

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

15. SOPIMUSKAPPALEET

Tätä Esisopimusta on tehty kolme (3) samasanaista kappaletta, yksi (1) Myyjälle, yksi (1) Ostajalle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Jyväskylässä 11. lokakuuta 2021

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Juha Kinnunen

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan osakeyhtiön lukuun

Marko Huttunen

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että Juha Kinnunen Myyjän puolesta sekä Marko Huttunen Ostajan puolesta ovat allekirjoittaneet tämän Esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkastanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että Esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla.

Paikka ja aika edellä mainitut.

Kari Salmela, maanmittausinsinööri
Keski-Suomen maanmittaustoimisto
kaupanvahvistaja n:o 402709/22

LIITE 3.1.10

tegn

LIITE 3.1.10**LIITTYMÄSOPIMUKSET**Kukkula

Kaukolämpösopimus Alva 1042829 16.4.2007, tilausvesivirta 164,8 m3/h

Sähköliittymissopimus 1263213 30.10.2013, kokonaisteho 9300 KVA

Vesi- ja viemäröintisopimus 4038753 3.9.2021

Äänekoski

	Sopimusnro	Päivämäärä
Kaukolämpö		
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 17 m3/h	149068	25.8.2014
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 1,6 m3/h	149070	25.8.2014
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 1,3 m3/h	149029	25.8.2014
Sähkö		
Äänekosken Energian sähköliittymissopimus, liittymä 3*315 A	200004439	13.9.2021
Äänekosken Energian sähköliittymissopimus liittymä 3*80 A	200004438	13.9.2021
Viemäri- ja vesijohto		
Äänekosken Energian vesi- ja jätevesiliittymissopimus mittarikoko 40 mm		13.9.2021
Äänekosken Energian vesi- ja jätevesiliittymissopimus mittarikoko 25 mm		13.9.2021

LIITE 7.3 (ii)

U. P.

HALLINNANJAKOSOPIMUS

[Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymän],
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n
SEKÄ
[●] Oy:n
VÄLILLÄ

[Päiväys]

CEPH

1. Sopijapuolet

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (y-tunnus 0215978-7) ("**Alueen A omistaja**");

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5) ("**Alueen B omistaja**"); sekä

[Yhtiö tai yhtiöt (y-tunnus ●)] ("**Alueen C[1, 2, 3...]¹ omistaja**").

Alueen A, B ja C omistajat yhdessä jäljempänä "**Sopijapuolet**" ja kukin erikseen "**Sopijapuoli**".

2. Sopimuksen tausta ja kohteena oleva kiinteistö

Sopimuksen kohteena on kiinteistö 179-9-10-69, jonka pinta-ala on 115 495 m² (jäljempänä "**Kiinteistö**").

Kiinteistö sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä.

Tämä sopimus korvaa Kiinteistöä koskevan Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmitun hallinnanjakosopimuksen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on jakaa Kiinteistön yhteisomistussuhde siten, että määritellään Sopijapuolten määräosien omistuksen mukainen sekä Sopijapuolten yksinomaan omistamien rakennusten käyttö- ja hallintaoikeus. Sopimus määrittää myös Sopijapuolten vastuut kiinteistön huollosta ja kunnossapidosta sekä rakentamisen ym. osalta.

Kullakin Sopijapuolella on yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus sopimuksen liitteenä 1 olevaan karttaan merkittyyn hallinta-alueeseen, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Sopijapuolten yksin hallinnoimat kiinteistön alueet on merkitty em. karttaliitteeseen merkinnällä "A" (jäljempänä "**Alue A**"), merkinnällä "B" (jäljempänä "**Alue B**") ja merkinnällä "C[1, 2, 3...]" (jäljempänä "**Alue C[1, 2, 3...]²**"). Rakennusten väliset rajat on tarkennettu karttaliitteessä oleviin kerrospiirustuksiin. Tämän lisäksi Alueeseen B kuuluvat liitteenä 2 olevaan karttaan merkityt maanalaiset alueet (jäljempänä "**Tunneli**").

¹ C-alue voi olla tarpeen jakaa useampaa osaan useammalle omistajalle.

² C-alue voi olla tarpeen jakaa useampaan osaan useammalle omistajalle.

4. Määräosaluvut

Alueen A omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 11/20, jolla hallitaan Aluetta A. Alueen A arvioitu pinta-ala on n. 64.450 m².

Alueen B omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/10, jolla hallitaan Aluetta B. Alueen B arvioitu pinta-ala on n. 12.800 m².

Alueen C omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 7/20, jolla hallitaan Aluetta C. Alueen C arvioitu pinta-ala on n. 38.245 m².

Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu ja ne voivat erota merkittävästikin arvioidusta. Mikäli liitteenä olevan kartan ja tässä mainittujen arvioitujen pinta-alojen välillä on ristiriitaa, on kartta ratkaiseva.

5. Sopimuksen kirjaaminen

Tämän sopimuksen kirjaamista haetaan yhteisesti parhaalle etusijalle. Kirjaamisen kustannuksista vastaavat Sopijapuolet tasaosuuksin.

6. Yhteisomistuksen pysyvyys

Sopijapuolet sitoutuvat olemaan vaatimatta Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamista. Näin ollen Kiinteistön jakaminen useiksi itsenäisiksi kiinteistörekisteriyksiköiksi ja siten yhteisomistuksen purkaminen edellyttää kaikkien Sopijapuolten suostumusta.

Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamisen ja Kiinteistön jakamisen edellytyksenä on aina, että tämän hallinnanjakosopimuksen mukaiset Sopijapuolten oikeudet (esim. kulku- ja käyttöoikeudet sekä mahdolliset rakennusrasitteet) korvataan vastaavilla, Sopijapuolten hyväksi perustettavilla pysyvillä rasite- tai muilla käyttöoikeusjärjestelyillä.

7. Sopijapuolten hallintaa rajoittavat oikeudet

Sopijapuolet ovat velvollisia sallimaan puolin ja toisin paitsi toistensa hallinta-alueita, myös koko Kiinteistöä palvelevien tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä olemassa olevien perustusten, rakenteiden, rakennusosien, koneiden, laitteiden ja niihin kuuluvien, niitä palvelevien tai niiden vaatimien putkitusten, johdotusten tai läpivientien ja huoneiden sijoittamisen, pitämisen ja ylläpidon omistamassaan ja hallitsemassaan rakennuksessa tai Kiinteistön osalla siten, kuin rakennuksia kulloinkin koskevista virallisista hyväksytyistä rakennuslupapirustuksista tarkemmin ilmenee. Tästä oikeudesta ei puolin eikä toisin makseta korvauksia.

Rakennusteknisesti välttämättömät johdot ja putket on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan omalle hallinta-alueelle, mutta mikäli sijoittamista ei voida rakennusteknisesti tai kokonaistaloudellisesti kohtuudella suorittaa Sopijapuolen omalle hallinta-alueelle on kullakin Sopijapuolella oikeus sijoittaa ne mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla toisen Sopijapuolen hallinta-alueelle.

Alueen C omistaja ei saa käyttää Tunnelin päällä sijaitsevaa aluetta siten, että siitä aiheutuu Tunnelille tai sen käytölle haittaa tai vahinkoa. Tunnelin yläpuolelle ei saa

sijoittaa rakenteita tai suorittaa muita merkittäviä toimenpiteitä ilman Alueen B omistajan kirjallista suostumusta.

Sopijapuolen on etukäteen ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle riittävän ajoissa sellaisista toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat toisen Sopijapuolen alueen normaaliin käyttämiseen. Toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka eivät aiheuta vahinkoa eivätkä vähäistä suurempaa haittaa, on ilmoitettava vähintään kaksikymmentä (20) arkipäivää ennen toimenpiteen aloitusta. Välttämättömät ja välitöntä korjausta vaativat kohteet on oikeus korjata ilman eri ilmoitusta. Toisen Sopijapuolen alueella tai rakennuksessa toimenpiteitä suorittava Sopijapuoli on velvollinen siistimään ja ennallistamaan ko. alueen ja rakennuksen viipymättä toimenpiteiden päätyttyä. Mikäli Sopijapuoli laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen, toisen Sopijapuolen aluetta tai rakennusta koskevan ennallistamis- tms. velvoitteen, ko. alueen haltijana olevalla Sopijapuolella on oikeus suorittaa laiminlyödyt toimenpiteet toisen Sopijapuolen kustannuksella, ellei tämä suorita ko. toimia kohtuullisessa ajassa siitä lukien, kun on saanut sitä koskevan kirjallisen kehotuksen.

8. Kulkuyhteydet

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueille kuljetaan muiden Alueiden kautta. Kulkuyhteydet sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 1 mukaisissa paikoissa. Alueen omistaja voi muuttaa kulkuyhteyden paikkaa kyseisen Alueen sisällä alueen kehitys ja mahdolliset rakentamisen aikaiset työmaajärjestelyt huomioon ottaen. Alueen omistajan on annettava muiden Alueiden omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Kiinteistön kulkuyhteyksien ylläpito-, kunnossapito- ja puhtaanapitokustannukset jaetaan Sopijapuolten välillä Alueiden A, B ja C kulloistenkin rakennusoikeuksien suhteessa. Kunnossapidon järjestämisestä huolehtii Alueen A omistaja.

9. Autopaikat

Alueelta A osoitetaan Alueelle B 149 kappaletta autopaikkoja, jotka sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 4 mukaisissa paikoissa, minkä lisäksi Alueella B sijaitsee 51 autopaikkaa. Autopaikkojen sijaintia voidaan muuttaa Alueen A sisällä siten, ettei niiden määrä kuitenkaan vähene. Alueen A omistajan on annettava Alueen B omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueelta A osoitetaan lisäksi Alueelle C autopaikkoja siten, että kulloinkin voimassa olevan asemakaavan edellyttämä Alueen C rakennusten autopaikkatarve katetaan.

10. Asemakaavoitus ja rakennusoikeus

Sopijapuolten tavoitteena on kehittää alueen asemakaavaa kaavoittamalla Kiinteistölle lisää noin 80.000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta. Kukin Sopijapuoli sitoutuu myötävaikuttamaan asemakaavoituksen toteutumiseen. Kiinteistölle asemakaavoituksen yhteydessä osoitettava lisärakennusoikeus kuuluu kokonaisuudessaan Alueelle A. Selvyiden vuoksi todetaan, että Alueen B ja C omistajat eivät ole missään tilanteessa oikeutettuja vaatimaan Alueen A omistajalta korvausta Alueelle A mahdollisesti tulevasta lisärakennusoikeudesta.

11. Ylläpitovastuut ja kustannusten jakaminen

Määräosien rakentaminen, hoito, kunnossapito sekä kustannusten jakautuminen

Sopijapuolet vastaavat kukin itse hallitsemansa alueen rakentamisesta, kunnossapidosta, hoidosta, huollosta, puutarhaistutuksista ym. Sopijapuolet tiedostavat, että alueelle on suunnitteilla uusi asemakaava ja Kiinteistöllä tullaan toteuttamaan merkittäviä rakentamistoimenpiteitä uuden asemakaavan tultua voimaan. Mikäli Sopijapuolten rakentaminen, kunnossapito tms. toimenpide poikkeaa tästä sopimuksessa lausutusta tai esitetystä ja sillä on olennainen merkitys toisen Sopijapuolten osalta, tulee tähän saada toisen Sopijapuolen hyväksyntä.

Sopijapuolten tulee pitää hallinnoimansa alue ympäristöltään siistinä ja omistamansa rakennukset kunnossa. Sopijapuolet sitoutuvat erityisesti huolehtimaan siitä, että Kiinteistö ja sillä sijaitsevat rakennukset täyttävät kaikki viranomaismääräykset myös kunnan ja siisteyden osalta.

Kukin Sopijapuoli vastaa omassa yksinomaisessa hallinnassa olevalle alueelle toteutettavien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Siltä osin kuin Sopijapuolten yksinomaisessa hallinnassa olevat rakennukset jakavat rakenteita tai laitteita kuten seiniä, jaetaan tällaisten rakenteiden ja laitteiden kunnossapitokustannukset tällaisten Sopijapuolten välillä tasaosuuksin. Mikäli jonkun Sopijapuolen yksinomaisessa hallinnassa olevasta rakennuksesta, rakenteesta, laitteesta tai muusta vastaavasta aiheutuu yhteisille rakenteille tai laitteille vahinkoa, vastaa aiheuttavasta rakenteesta tai laitteesta vastuussa oleva Sopijapuoli tällaisesta vahingosta täysimääräisesti.

Piha- ja katualueiden kunnossapitovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia Kiinteistöön rajoittuvien katualueiden puhtaanapitoon niin kuin siitä on laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säädetty.

Kukin Sopijapuoli vastaa piha- ja katualueiden puhtaanapidosta, lumenajosta ja hiekoituksesta ym. kunnossapidosta hallinnoimansa alueen osalta. Lunta ei saa kasata tai varastoida toisen hallinnoimalle alueelle ilman toisen Sopijapuolen suostumusta.

Kiinteistön sisällä olevien kulkuyhteyksien kunnossapitovastuista on sovittu edellä kohdassa 8.

Kunnossapidon ja siisteyden laiminlyönti

Mikäli Sopijapuoli laiminlyö omat velvollisuutensa kunnossapitää omistamansa rakennuksen tai huolehtia hallitsemansa alueen siisteydestä ja tästä aiheutuu toiselle kohtuutonta haittaa, eikä laiminlyöjä todisteellisesti annetusta kehotuksesta huolimatta korjaa tilannetta itse kohtuullisessa ajassa, voi toinen Sopijapuoli teettää tämän työn laiminlyöjän kustannuksella.

Kunnallistekniikka

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueilla B ja C ei tällä hetkellä ole omia liittymiä, vaan sähkön, kaukolämmön ja veden toimitus tapahtuu Alueelle A ja C sijoittuvien liittymien kautta (liite 3). Alueen A ja C omistajat ovat velvollisia sallimaan toimitukset ja viemäroinnin Alueelle A ja C sijoittuvien olemassa olevien liittymien kautta. Alueiden omistajat korvaavat hallinta-alueisiinsa kohdistuvat käyttömaksut ensisijaisesti rakennuskohtaisesti mittaritiedon perusteella erillistä laskua vastaan. Mikäli rakennuksessa tai rakennussiivessä ei ole mittarointia, kustannusten veloitus toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti erillistä laskua vastaan:

- lämmityskustannukset: rakennusten lämpöenergian laskennallinen osuus kokonaiskulutuksesta sisälämpötilan ja lämmitettävien kuutioiden perusteella;
- sähkön kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna;
- veden kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna.

Sopijapuolten tavoite on, että kunkin alueen omistaja hankkii alueelleen omat liittymät sen jälkeen, kun Alueen A tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä omistava taho on luovuttanut omistamansa määräosan hallinnan.

Myöhemmin hankittavista liittymistä vastaa ko. liittymästä hyötyvän hallinta-alueen omistaja yksin. Kukin Sopijapuoli vastaa käyttömaksuista oman kulutuksensa mukaisesti.

Kunkin Sopijapuolen tulee suorittaa edellä mainitulla tavalla määräytyvä osuutensa ennen kuin liittymissopimuksen mukaiset maksut erääntyvät maksettavaksi.

Mikäli Sopijapuolten rakennuksilla on yhteisiä jäte- ja sadevesiviemäri-, tms. johtoja, niiden rakentamisesta, huollosta ja muusta ylläpidosta vastaavat niistä hyötyvät Sopijapuolet yhteisvastuullisesti omistamiensa Kiinteistön määräosien mukaisessa suhteessa.

Kiinteistön hulevesimaksut jaetaan Sopijapuolten kesken määräosien pinta-alan suhteessa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron suorittamisvelvollisuus määräytyy Sopijapuolten kesken siten, että maapohjan osalta Sopijapuolet suorittavat veron hallitsemiensa hallinta-alueiden maapohjien pinta-alojen suhteessa ja rakennusten osalta kukin Sopijapuoli suorittaa veron hallinta-alueillaan sijaitsevien rakennusten osalta.

Jos joku Sopijapuolista laiminlyö veronmaksuvelvollisuutensa ja toinen Sopijapuoli joutuu hänen osuutensa maksamaan, syntyy maksun suorittajille regressio-oikeus maksun laiminlyöjää kohtaan.

Vakuutukset

Sopijapuolet sitoutuvat vakuuttamaan kukin erikseen omistamansa ja hallitsemansa rakennukset niiden täydestä arvostaan. Sopijapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä omaisuuttaan vakuuttaessaan siten, että Sopijapuolten mahdollinen yhteinen omaisuus ja yhteinen intressi tulee vakuutus sopimuksissa riittävästi huomioiduksi.

Mahdollisen vahingon sattuessa tulee vakuutus korvaukset käyttää täysimääräisesti tuhoutuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjaamiseksi tai uudelleenrakentamiseksi.

12. Kiinnitykset ja pantti

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että kukin Sopijapuoli voi perustaa panttioikeuden ainoastaan omistamaansa Kiinteistön määräosaan. Sopijapuolilla on oikeus hakea omistamaansa määräosaan kiinnityksiä ja saada niihin vahvistettuja panttikirjoja muita Sopijapuolia kuulematta.

Sopijapuoli on yksin vastuussa omaan Kiinteistöosuuteensa mahdollisesti vahvistetuista tai vahvistettavista velkakiinnityksistä, rasiuksista, oikeuksista tai rasitteista.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa Alueen A ja Alueen B omistajien välillä [päiväyksenä] solmittu hallinnanjakosopimus koskien Kiinteistöä.

Sopimus voidaan irtisanoa ainoastaan, mikäli olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta Kiinteistön alueen hallinnan jaolle ja siten tämän sopimuksen voimassaololle ei ole enää perusteltua tarvetta. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa ilman pantinhaltijoiden suostumusta. Irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kukin Sopijapuoli vastaa siitä, että niiden omistamien rakennusten asukkaat, ja muut käyttäjät ovat tietoisia tämän sopimuksen sisällöstä siltä osin kuin se koskee heitä. Sopijapuolet sitoutuvat ottamaan tarvittavat määräykset yhtiöjärjestykseen tai esimerkiksi rakennuksen järjestyssääntöihin.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta hyvässä hengessä, mikäli olosuhteet ja kiinteistöjen myöhempi käyttö edellyttäisivät sopimuksen muuttamista.

Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja ne edellyttävät kaikkien Sopijapuolten ja pantinhaltijoiden etukäteistä kirjallista suostumusta. Muutokset kirjataan muutoksen aiheuttajan kustannuksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Mikäli joku Sopijapuoli myy osan omistamastaan Kiinteistön määräosasta, sitoutuvat Sopijapuolet muuttamaan tätä sopimusta siten, että kyseisen Sopijapuolen aiemmin omistama hallinta-alue jaetaan kyseisen alueen aiemman omistajan ja tämän luovutuksensaajan tai luovutuksensaajien välillä pienempiin hallinta-alueisiin kyseisten tahojen keskenään sopimalla tavalla ja siten, että kyseinen muutos ei vaikuta vastuunjakoon tämän sopimuksen alkuperäisten hallinta-alueiden omistajien välillä. Muutoksen edellytyksenä on, että tällainen luovutuksensaaja tai luovutuksensaajat sitoutuvat hallinnanjakosopimuksen osapuoleksi.

15. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolen myydessä tai muulla tavoin luovuttaessa tämän sopimuksen kohteena olevan Kiinteistön määräosan, tulee hänen huolehtia siitä, että luovutuksensaaja tulee tietoiseksi tästä sopimuksesta ja hyväksyy sen allekirjoituksellaan itseään sitovaksi. Tämä sopimus ja sen mukaiset käyttöoikeudet pysyvät siten voimassa tämän sopimuksen tarkoittamien Kiinteistön hallinta-alueiden tai Kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten vastaisista luovutuksista riippumatta.

Mikäli Sopijapuoli tai se, jolle tämä sopimus on myöhemmin siirretty, laiminlyö tämän edellä mainitun velvollisuutensa sopimuksen siirtämisen osalta ja toiselle Sopijapuolelle aiheutuu tästä haittaa tai vahinkoa, on laiminlyöjä velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon tai haitan toiselle Sopijapuolelle.

16. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskaupakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettelyn kieli on suomi ja paikka on Helsinki. Välimiesoikeus on yksijäseninen.

17. Jakelu

Tätä sopimusta on tehty neljä samansanaista kappaletta, yksi Alueen A omistajalle, yksi Alueen B omistajalle, yksi Alueen C omistajalle ja yksi kirjaamisviranomaiselle.

[Paikka], [Päiväys]

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

•

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I

•

[perustettava Oy]

•

18. Liitteet

Liite 1: Kartta hallinta-alueista ja kulkuyhteydet

Liite 2: Maanalaiset alueet

Liite 3: Liittymät

Liite 4: Autopaikat

UFA

MÄÄRÄOSAN KAUPPAKIRJA

1 Osapuolet

Tämä kiinteistöjen kauppakirja ("**Kauppakirja**") on tehty [●.●.2023] seuraavien osapuolten välillä:

(i) Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Myyjä**"); sekä

(ii) Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Ostaja**").

Osapuolet (i) ja (ii) yhdessä jäljempänä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

2 Kaupan kohde

Myyjä omistaa 9/10 suuruisen määräosan osoitteessa Hoitajantie 1, Jyväskylä, sijaitsevasta pinta-alaltaan 115.495 m² suuruisesta kiinteistöstä 179-9-10-69 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevine rakennuksineen ja rakennelmineen (kiinteistö 179-9-10-69 jäljempänä "**Kiinteistö**"). Kaupan kohteena on 11/20 suuruisen määräosa Kiinteistöstä ("**Määräosa**"). Määräosa oikeuttaa hallitsemaan kiinteistöä koskevan tämän kauppakirjan allekirjoituspäivänä allekirjoitetun hallinnanjakosopimuksen mukaista hallinta-aluetta A.

Myyjä myy lisäksi erillisellä tämän kauppakirjan päivämääränä allekirjoitettavalla kauppakirjalla Ostajalle 6/20 Kiinteistöstä. Kun omistusoikeus on siirtynyt kummankin kaupan osalta, jää Myyjän omistukseen 1/20 Kiinteistöstä, joka oikeuttaa hallitsemaan tämän Kaupan yhteydessä allekirjoitettavan hallinnanjakosopimuksen mukaista hallinta-aluetta D.

3 Kauppahinta

Kauppahinnan määrä Määräosasta on 13.771.125 (kolmetoistamiljoonaaseitsemänsataaseitsemänkymmentäyksituhatta satakaksikymmentäviisi) euroa.

Ostaja maksaa kauppahinnan Myyjän ilmoittamalle tilille kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun Kiinteistöä ja Määräosaa koskeva uusi asemakaava on saanut lainvoiman, ja joka tapauksessa viimeistään 31.12.2025.

4 Omistus- ja hallintaoikeus

Omistus- ja hallintaoikeus Määräosaan sekä siihen liittyvä vaaranvastuu siirtyvät Ostajalle kauppahinnan maksua vastaan.

5 Liittymäsopimusten siirto

Myyjä siirtää tämän Kauppakirjan allekirjoituksin Liittymäsopimukset Ostajalle, kun omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Ostajalle.

6 Lainhuuto ja varainsiirtovero

Ostaja vastaa Määräosan lainhuudatuskustannuksista.

Määräosan kaupasta suoritettavasta varainsiirtoverosta ja tarpeellisten veroilmoitusten asianmukaisesta toimittamisesta veroviranomaisille vastaa Ostaja.

7 Toimenpiteet ennen omistus- ja hallintaoikeuden siirtymistä

Ennen omistus- ja hallintaoikeuden siirtymistä Ostajalla on oikeus suorittaa Kiinteistön kehittämiseksi tarpeellisia käyntejä ja teknisiä selvityksiä Kiinteistöllä sekä oikeus käydä Kiinteistön kehittämiseen (mukaan lukien kaavoitukseen) liittyviä neuvotteluja Kiinteistöstä.

Myyjä antaa Ostajalle tarvittavan valtakirjan kiinteistön kaavoitukseen liittyvien neuvottelujen käymiseksi Ostajan omistukseen tulevien hallintalueiden osalta Kiinteistön omistajan puolesta Jyväskylän kaupungin kanssa.

8 Muut ehdot

Muista Kaupan ehdoista on sovittu liitteenä 1 olevassa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän Myyjän edeltäjänä ja Ostajan välisessä 11.10.2021 allekirjoitetussa esisopimuksessa ("**Esisopimus**"). Tässä Kauppakirjassa käytetyillä termeillä on sama sisältö kuin Esisopimuksessa, ellei erikseen ole toisin määriteltä. Esisopimuksen ehtojen (mukaan lukien mutta ei rajoittuen tuottojen ja kulujen jakautumisen, vakuutusten ja korvausvastuun) kannalta Kaupantekopäivän katsotaan viittaavan siihen ajankohtaan, jolloin omistus- ja hallintaoikeus Kiinteistöihin siirtyy tämän Kauppakirjan mukaisesti Ostajalle.

9 Jakelu

Tämä Kauppakirja on laadittu kolmena samansanaisena kappaleena, yksi Myyjälle, yksi Ostajalle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Jyväskylässä [●.●].2022

Keski-Suomen hyvinvointialue

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että ● Myyjän puolesta sekä ● Ostajan puolesta ovat allekirjoittaneet tämän Kauppakirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkastanut

allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että Kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Paikka ja aika edellä mainitut.

HALLINNANJAKOSOPIMUS

**Keski-Suomen hyvinvointialueen,
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n**

SEKÄ

**Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n perustettava tai perustettavien yhtiöiden
lukuun**

VÄLILLÄ

[Päiväys]

1. Sopijapuolet

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen A omistaja**");

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5) ("**Alueen B omistaja**");

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Alueen C omistaja**"); sekä

Keski-Suomen hyvinvointialue (y-tunnus 3221318-2) ("**Alueen D omistaja**").

Alueen A, B, C ja D omistajat yhdessä jäljempänä "**Sopijapuolet**" ja kukin erikseen "**Sopijapuoli**".

2. Sopimuksen tausta ja kohteena oleva kiinteistö

Sopimuksen kohteena on kiinteistö 179-9-10-69, jonka pinta-ala on 115 495 m² (jäljempänä "**Kiinteistö**").

Kiinteistö sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä.

Kiinteistöä koskien on 11.10.2021 solmittu voimassaoleva hallinnanjakosopimus. Osapuolet ovat neuvotelleet Kiinteistöä koskevan järjestelyn ehdoista uudelleen ja osana neuvottelujen tulosta on laadittu uusi hallinnanjakosopimus. Tämä sopimus korvaa Kiinteistöä koskevan Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmitun hallinnanjakosopimuksen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on jakaa Kiinteistön yhteisomistussuhde siten, että määritellään Sopijapuolten määräosien omistuksen mukainen sekä Sopijapuolten yksinomaan omistamien rakennusten käyttö- ja hallintaoikeus. Sopimus määrittää myös Sopijapuolten vastuut kiinteistön huollosta ja kunnossapidosta sekä rakentamisen ym. osalta.

Kullakin Sopijapuolella on yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus sopimuksen liitteenä 1 olevaan karttaan merkittyyn hallinta-alueeseen, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Sopijapuolten yksin hallinnoimat kiinteistön alueet on merkitty em. karttaliitteeseen merkinnällä "A" (jäljempänä "**Alue A**"), merkinnällä "B" (jäljempänä "**Alue B**"), merkinnällä "C" (jäljempänä "**Alue C**") ja merkinnällä "D" (jäljempänä "Alue D"). Rakennusten väliset rajat on tarkennettu karttaliitteessä oleviin kerrospiirustuksiin. Tämän lisäksi Alueeseen B kuuluvat liitteenä 2 olevaan karttaan merkityt maanalaiset alueet (jäljempänä "**Tunneli**").

4. Määräosaluvut

Alueen A omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 11/20, jolla hallitaan Aluetta A. Alueen A arvioitu pinta-ala on n. 64.850 m².

Alueen B omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/10, jolla hallitaan Aluetta B. Alueen B arvioitu pinta-ala on n. 12.155 m².

Alueen C omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 6/20, jolla hallitaan Aluetta C. Alueen C arvioitu pinta-ala on n. 33.490 m².

Alueen D omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/20, jolla hallitaan Aluetta D. Alueen D arvioitu pinta-ala on n. 5.000 m².

Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu ja ne voivat erota merkittävästikin arvioidusta. Mikäli liitteenä olevan kartan ja tässä mainittujen arvioitujen pinta-alojen välillä on ristiriitaa, on kartta ratkaiseva.

5. Sopimuksen kirjaaminen

Tämän sopimuksen kirjaamista haetaan yhteisesti parhaalle etusijalle. Kirjaamisen kustannuksista vastaavat Sopijapuolet tasaosuuksin.

6. Yhteisomistuksen pysyvyys

Sopijapuolet sitoutuvat olemaan vaatimatta Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamista. Näin ollen Kiinteistön jakaminen useiksi itsenäisiksi kiinteistörekisteriyksiköiksi ja siten yhteisomistuksen purkaminen edellyttää kaikkien Sopijapuolten suostumusta.

Edellä sanotusta huolimatta Sopijapuolet sitoutuvat purkamaan yhteisomistussuhteen, mikäli kaavoituksen seurauksena Kiinteistölle laaditaan sitova tonttijako tai yhteisomistussuhteen purkaminen muutoin olisi rakentamisen edellytyksenä. Tällöin Sopijapuolet sitoutuisivat myötävaikuttamaan ja hyväksymään Kiinteistön muodostamisen sitovaa tonttijakoa vastaavaksi ja yhteisomistussuhteen purkamisen siten, että kunkin Sopijapuolen omistukseen tuleva tontti vastaisi mahdollisimman tarkkaan hallinnanjakosopimuksen mukaisia kunkin Sopijapuolen hallinta-alueita. Lisäksi Sopijapuolet sitoutuisivat korvauksetta hyväksymään mahdolliset tilusvaihtojärjestelyt, jotta saatetaan tarvita Kiinteistön muodostamiseksi sitovan tonttijaon mukaiseksi.

Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamisen ja Kiinteistön jakamisen edellytyksenä on aina, että tämän hallinnanjakosopimuksen mukaiset Sopijapuolten oikeudet (esim. kulku- ja käyttöoikeudet sekä mahdolliset rakennusrasitteet) korvataan vastaavilla, Sopijapuolten hyväksi perustettavilla pysyvillä rasite- tai muilla käyttöoikeusjärjestelyillä.

7. Sopijapuolten hallintaa rajoittavat oikeudet

Sopijapuolet ovat velvollisia sallimaan puolin ja toisin paitsi toistensa hallinta-alueita, myös koko Kiinteistöä palvelevien tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä olemassa olevien perustusten, rakenteiden (ml. tunnelien), rakennusosien, koneiden, laitteiden ja niihin kuuluvien, niitä palvelevien tai niiden vaatimien putkitusten, johdotusten tai läpivientien ja huoneiden sijoittamisen, pitämisen ja ylläpidon omistamassaan ja hallitsemassaan rakennuksessa tai Kiinteistön osalla siten, kuin rakennuksia kulloinkin koskevista virallisista hyväksytyistä rakennuslupapiirustuksista tarkemmin ilmenee. Tästä oikeudesta ei puolin eikä toisin makseta korvauksia. Mikäli jonkin hallinta-alueen omistavalla Sopijapuolella on omasta rakentamisestaan johtuva tarve muuttaa tällaisten rakenteiden paikkaa tai tehdä näihin korjauksia tai muutoksia, vastaisi muutostöitä tekevä Sopijapuoli itse kaikista tästä aiheutuvista kustannuksista sekä vastaisi siitä, että tällaisista muutostöistä ei aiheudu haittaa sille Sopijapuolelle, kenellä on oikeus kyseinen rakenne tämän kohdan mukaisesti muutostöitä tekevän Sopijapuolen hallinta-alueella pitää.

Rakennusteknisesti välttämättömät johdot ja putket on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan omalle hallinta-alueelle, mutta mikäli sijoittamista ei voida rakennusteknisesti tai kokonaistaloudellisesti kohtuudella suorittaa Sopijapuolen omalle hallinta-alueelle on kullakin Sopijapuolella oikeus sijoittaa ne mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla toisen Sopijapuolen hallinta-alueelle.

Alueen C omistaja ei saa käyttää Tunnelin päällä sijaitsevaa aluetta siten, että siitä aiheutuu Tunnelille tai sen käytölle haittaa tai vahinkoa. Tunnelin yläpuolelle ei saa sijoittaa rakenteita tai suorittaa muita merkittäviä toimenpiteitä ilman Alueen B omistajan kirjallista suostumusta.

Sopijapuolen on etukäteen ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle riittävän ajoissa sellaisista toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat toisen Sopijapuolen alueen normaaliin käyttämiseen. Toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka eivät aiheuta vahinkoa eivätkä vähäistä suurempaa haittaa, on ilmoitettava vähintään kaksikymmentä (20) arkipäivää ennen toimenpiteen aloitusta. Välttämättömät ja välitöntä korjausta vaativat kohteet on oikeus korjata ilman eri ilmoitusta. Toisen Sopijapuolen alueella tai rakennuksessa toimenpiteitä suorittava Sopijapuoli on velvollinen siistimään ja ennallistamaan ko. alueen ja rakennuksen viipymättä toimenpiteiden päätyttyä. Mikäli Sopijapuoli laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen, toisen Sopijapuolen aluetta tai rakennusta koskevan ennallistamis- tms. velvoitteen, ko. alueen haltijana olevalla Sopijapuolella on oikeus suorittaa laiminlyödyt toimenpiteet toisen Sopijapuolen kustannuksella, ellei tämä suorita ko. toimia kohtuullisessa ajassa siitä lukien, kun on saanut sitä koskevan kirjallisen kehotuksen.

8. Kulkuyhteydet

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueille A, B ja C kuljetaan muiden Alueiden A, B ja C kautta. Kulkuyhteydet sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 1 mukaisissa paikoissa. Alueen omistaja voi muuttaa kulkuyhteyden paikkaa kyseisen Alueen sisällä alueen kehitys ja mahdolliset rakentamisen aikaiset työmaajärjestelyt huomioon ottaen. Alueen omistajan on annettava muiden Alueiden omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueiden A, B, C ja D omistajat vastaavat ja huolehtivat kukin omistamiensa Alueiden kulkuyhteyksien järjestämisestä, sekä ylläpito-, kunnossapito- ja puhtaanapitokustannuksista.

9. Autopaikat

Alueelta A osoitetaan Alueelle B 149 kappaletta autopaikkoja, jotka sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 4 mukaisissa paikoissa, minkä lisäksi Alueella B ja D sijaitsee yhteensä 51 autopaikkaa. Autopaikkojen sijaintia voidaan muuttaa Alueen A sisällä siten, ettei niiden määrä kuitenkaan vähene. Alueen A omistajan on annettava Alueen B omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueelta A osoitetaan lisäksi Alueelle C autopaikkoja siten, että kulloinkin voimassa olevan asemakaavan edellyttämä Alueen C rakennusten autopaikkatarve katetaan.

Alueen D omistaja vastaa itse ns. velvoiteautopaikkojen järjestämisestä ja toteuttamisesta hallitsemaalleen hallinta-alueelle, mikäli asemakaava sitä edellyttää.

10. Asemakaavoitus ja rakennusoikeus

Sopijapuolten tavoitteena on kehittää alueen asemakaavaa kaavoittamalla Kiinteistölle lisää noin 80.000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta Alueelle A sekä noin 20.000–25.000 kerrosneliometriä rakennusoikeutta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin Alueelle D.

Alueen C omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta A ja Aluetta C koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja niille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta A ja Aluetta C koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen B omistaja vastaa kustannuksellaan Aluetta B koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta B koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Alueen D omistaja vastaa kustannuksellaan omaa hallinta-alueensa D koskevasta asemakaavamuutosprosessista ja sille muodostuvan rakennusoikeuden kaavoituskustannuksista ja tonttien muodostamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan sekä Aluetta D koskevassa maankäyttösopimuksessa sovitusta velvoitteista ja kustannuksista.

Kukin Sopijapuoli sitoutuu myötävaikuttamaan asemakaavoituksen toteutumiseen.

Kiinteistölle asemakaavoituksen yhteydessä osoitettava asuinrakentamiseen osoitettu lisärakennusoikeus kuuluu kokonaisuudessaan Alueelle A. Selvytyden vuoksi todetaan, että Alueen B, C ja D omistajat eivät ole missään tilanteessa oikeutettuja vaatimaan Alueen A omistajalta korvausta Alueelle A mahdollisesti tulevasta lisärakennusoikeudesta eivätkä Alueen A, B ja C omistajat Alueen D omistajalta korvausta Alueelle D mahdollisesti tulevasta Keski-Suomen hyvinvointialueen tuleviin tilatarpeisiin tarkoitettua lisärakennusoikeudesta.

11. Ylläpitovastuut ja kustannusten jakaminen

Määräosien rakentaminen, hoito, kunnossapito sekä kustannusten jakautuminen

Sopijapuolet vastaavat kukin itse hallitsemansa alueen rakentamisesta, kunnossapidosta, hoidosta, huollosta, puutarhaistutuksista ym. Sopijapuolet

tiedostavat, että alueelle on suunnitteilla uusi asemakaava ja Kiinteistöllä tullaan toteuttamaan merkittäviä rakentamistoimenpiteitä uuden asemakaavan tultua voimaan. Mikäli Sopijapuolten rakentaminen, kunnossapito tms. toimenpide poikkeaa tästä sopimuksessa lausutusta tai esitetystä ja sillä on olennainen merkitys toisen Sopijapuolten osalta, tulee tähän saada toisen Sopijapuolen hyväksyntä.

Sopijapuolten tulee pitää hallinnoimansa alue ympäristöltään siistinä ja omistamansa rakennukset kunnossa. Sopijapuolet sitoutuvat erityisesti huolehtimaan siitä, että Kiinteistö ja sillä sijaitsevat rakennukset täyttävät kaikki viranomaismääräykset myös kunnan ja siisteyden osalta.

Kukin Sopijapuoli vastaa omassa yksinomaisessa hallinnassa olevalle alueelle toteutettavien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Siltä osin kuin Sopijapuolten yksinomaisessa hallinnassa olevat rakennukset jakavat rakenteita tai laitteita kuten seiniä, jaetaan tällaisten rakenteiden ja laitteiden kunnossapitokustannukset tällaisten Sopijapuolten välillä tasaosuuksin. Mikäli rakenteet tai laitteet hyödyttävät vain toista Sopijapuolta tai ovat tehdyt toisen Sopijapuolen vaatimuksesta, vastaa tällaisten rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista hyötyvä Sopijapuoli yksin. Mikäli jonkun Sopijapuolen yksinomaisessa hallinnassa olevasta rakennuksesta, rakenteesta, laitteesta tai muusta vastaavasta aiheutuu yhteisille rakenteille tai laitteille vahinkoa, vastaa aiheuttavasta rakenteesta tai laitteesta vastuussa oleva Sopijapuoli tällaisesta vahingosta täysimääräisesti.

Piha- ja katualueiden kunnossapitovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia Kiinteistöön rajoittuvien katualueiden puhtaanapitoon niin kuin siitä on laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säädetty.

Kukin Sopijapuoli vastaa piha- ja katualueiden puhtaanapidosta, lumenajosta ja hiekoituksesta ym. kunnossapidosta hallinnoimansa alueen osalta. Lunta ei saa kasata tai varastoida toisen hallinnoimalle alueelle ilman toisen Sopijapuolen suostumusta.

Kiinteistön sisällä olevien kulkuyhteyksien kunnossapitovastuista on sovittu edellä kohdassa 8.

Kunnossapidon ja siisteyden laiminlyönti

Mikäli Sopijapuoli laiminlyö omat velvollisuutensa kunnossapitää omistamansa rakennuksen tai huolehtia hallitsemansa alueen siisteydestä ja tästä aiheutuu toiselle kohtuutonta haittaa, eikä laiminlyöjä todisteellisesti annetusta kehotuksesta huolimatta korjaa tilannetta itse kohtuullisessa ajassa, voi toinen Sopijapuoli teettää tämän työn laiminlyöjän kustannuksella.

Kunnallistekniikka

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueilla B, C ja D ei tällä hetkellä ole omia liittymiä, vaan sähkön, kaukolämmön ja veden toimitus tapahtuu Alueelle A ja C sijoittuvien liittymien kautta (liite 3). Alueen A ja C omistajat ovat velvollisia sallimaan toimitukset ja viemäröinnin Alueelle A ja C sijoittuvien olemassa olevien liittymien kautta lukuun ottamatta Aluetta D , joka vastaa kaikista alueella D tarvittavista liittymistä ja niiden

hankkimisesta kustannuksellaan. Alueiden A, B ja C omistajat korvaavat hallinta-alueisiinsa kohdistuvat käyttömaksut toisilleen ensisijaisesti rakennuskohtaisesti mittaritiedon perusteella erillistä laskua vastaan. Mikäli rakennuksessa tai rakennusosassa ei ole mittarointia, kustannusten veloitus toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti erillistä laskua vastaan:

- lämmityskustannukset: rakennusten lämpöenergian laskennallinen osuus kokonaiskulutuksesta sisälämpötilan ja lämmitettävien kuutioiden perusteella;
- sähkön kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna;
- veden kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna.

Sopijapuolten tavoite on, että kunkin alueen omistaja hankkii alueelleen omat liittymät sen jälkeen, kun Alueen A tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä omistava taho on luovuttanut omistamansa määräosan hallinnan.

Myöhemmin hankittavista liittymistä vastaa ko. liittymästä hyötyvän hallinta-alueen omistaja yksin. Kukin Sopijapuoli vastaa käyttömaksuista oman kulutuksensa mukaisesti.

Kunkin Sopijapuolen tulee suorittaa edellä mainitulla tavalla määräytyvä osuutensa ennen kuin liittymissopimuksen mukaiset maksut eräänntyvät maksettavaksi.

Mikäli Sopijapuolten rakennuksilla on yhteisiä jäte- ja sadevesiviemäri-, tms. johtoja, niiden rakentamisesta, huollosta ja muusta ylläpidosta vastaavat niistä hyötyvät Sopijapuolet yhteisvastuullisesti omistamiensa Kiinteistön määräosien mukaisessa suhteessa.

Kiinteistön hulevesimaksut jaetaan Sopijapuolten kesken määräosien pinta-alan suhteessa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron suorittamisvelvollisuus määräytyy Sopijapuolten kesken siten, että maapohjan osalta Sopijapuolet suorittavat veron hallitsemiensa hallinta-alueiden maapohjien pinta-alojen suhteessa ja rakennusten osalta kukin Sopijapuoli suorittaa veron hallinta-alueillaan sijaitsevien rakennusten osalta.

Jos joku Sopijapuolista laiminlyö veronmaksuvelvollisuutensa ja toinen Sopijapuoli joutuu hänen osuutensa maksamaan, syntyy maksun suorittajille regressio-oikeus maksun laiminlyöjää kohtaan.

Vakuutukset

Sopijapuolet sitoutuvat vakuuttamaan kukin erikseen omistamansa ja hallitsemansa rakennukset niiden täydestä arvostaan. Sopijapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä omaisuuttaan vakuuttaessaan siten, että Sopijapuolten mahdollinen yhteinen omaisuus ja yhteinen intressi tulee vakuutussopimuksissa riittävästi huomioituksi.

Mahdollisen vahingon sattuessa tulee vakuutuskorvaukset käyttää täysimääräisesti tuhoutuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjaamiseksi tai uudelleenrakentamiseksi.

12. Kiinnitykset ja pantti

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että kukin Sopijapuoli voi perustaa panttioikeuden ainoastaan omistamaansa Kiinteistön määräosaan. Sopijapuolilla on oikeus hakea omistamaansa määräosaan kiinnityksiä ja saada niihin vahvistettuja panttikirjoja muita Sopijapuoolia kuulematta.

Sopijapuoli on yksin vastuussa omaan Kiinteistöosuuteensa mahdollisesti vahvistetuista tai vahvistettavista velkakiinnityksistä, rasituksista, oikeuksista tai rasitteista.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja kun Alueen A omistajan ja Alueen C omistajan välinen tämän sopimuksen päivämääränä allekirjoitettu kauppa koskien mm. määräosaa, joka oikeuttaa hallitsemaan Aluetta C, pannaan täytäntöön siten, että kyseisen määräosan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Alueen C omistajalle. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmittu hallinnanjakosopimus koskien Kiinteistöä.

Sopimus voidaan irtisanoa ainoastaan, mikäli olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta Kiinteistön alueen hallinnan jaolle ja siten tämän sopimuksen voimassaololle ei ole enää perusteltua tarvetta. Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tämän Sopimuksen voimassaolosta, sekä muutostarpeista kun kymmenen (10) vuotta on kulunut tämän sopimuksen voimaantulosta. Mikäli hallinnanjakosopimuksen voimassaololle ei tuolloin ole enää perusteltua syytä, hallinnanjakosopimus päätetään. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa ilman pantinhaltijoiden suostumusta. Irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kukin Sopijapuoli vastaa siitä, että niiden omistamien rakennusten asukkaat, ja muut käyttäjät ovat tietoisia tämän sopimuksen sisällöstä siltä osin kuin se koskee heitä. Sopijapuolet sitoutuvat ottamaan tarvittavat määräykset yhtiöjärjestykseen tai esimerkiksi rakennuksen järjestyssääntöihin.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta hyvässä hengessä, mikäli olosuhteet ja kiinteistöjen myöhempi käyttö edellyttäisivät sopimuksen muuttamista.

Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja ne edellyttävät kaikkien Sopijapuolten ja pantinhaltijoiden etukäiteistä kirjallista suostumusta. Muutokset kirjataan muutoksen aiheuttajan kustannuksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Mikäli joku Sopijapuoli myy osan omistamastaan Kiinteistön määräosasta, sitoutuvat Sopijapuolet muuttamaan tätä sopimusta siten, että kyseisen Sopijapuolen aiemmin omistama hallinta-alue jaetaan kyseisen alueen aiemman omistajan ja tämän luovutuksensaajan tai luovutuksensaajien välillä pienempiin hallinta-alueisiin kyseisten tahojen keskenään sopimalla tavalla ja siten, että kyseinen muutos ei vaikuta vastuunjakoon tämän sopimuksen alkuperäisten hallinta-alueiden omistajien välillä. Muutoksen edellytyksenä on, että tällainen luovutuksensaaja tai luovutuksensaajat sitoutuvat hallinnanjakosopimuksen osapuoleksi.

Kunkin alueen omistajat sitoutuvat hyväksymään sopimuksen muuttamisen muiden Sopijapuolten pyynnöstä siltä osin, kuin tällaisilla muutoksilla ei ole vaikutusta kyseisen alueen omistajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin eikä kyseisen omistajan hallinta-alueen käyttöön tämän sopimuksen mukaisesti.

Sopijapuolet pyrkivät yhteistyössä sopimaan hallinta-alueen D mahdollisesta täsmentämisestä asemakaavoituksen valmistuttua, mikäli kaavoitusratkaisu tätä välttämättä vaatisi.

15. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolen myydessä tai muulla tavoin luovuttaessa tämän sopimuksen kohteena olevan Kiinteistön määräosan, tulee hänen huolehtia siitä, että luovutuksensaaja tulee tietoiseksi tästä sopimuksesta ja hyväksyy sen allekirjoituksellaan itseään sitovaksi. Tämä sopimus ja sen mukaiset käyttöoikeudet pysyvät siten voimassa tämän sopimuksen tarkoittamien Kiinteistön hallinta-alueiden tai Kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten vastaisista luovutuksista riippumatta.

Mikäli Sopijapuoli tai se, jolle tämä sopimus on myöhemmin siirretty, laiminlyö tämän edellä mainitun velvollisuutensa sopimuksen siirtämisen osalta ja toiselle Sopijapuolelle aiheutuu tästä haittaa tai vahinkoa, on laiminlyöjä velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon tai haitan toiselle Sopijapuolelle.

16. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettelyn kieli on suomi ja paikka on Helsinki. Välimiesoikeus on yksijäseninen.

17. Jakelu

Tätä sopimusta on tehty viisi samansanaista kappaletta, yksi Alueen A omistajalle, yksi Alueen B omistajalle, yksi Alueen C omistajalle, yksi Alueen D omistajalle ja yksi kirjaamisviranomaiselle.

Jyväskylässä [●.●.2023]

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen A omistajana

●

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I Alueen B omistajana

-

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun
Alueen C omistajana

-

Keski-Suomen hyvinvointialue Alueen D omistajana

-

18. Liitteet

Liite 1: Kartta hallinta-alueista ja kulkuyhteydet

Liite 2: Maanalaiset alueet

Liite 3: Liittymät

Liite 4: Autopaikat

ESISOPIMUS

**Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymän
SEKÄ
Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy:n perustettavan tai perustettavien yhti-
öiden lukuun
VÄLILLÄ**

11.10.2021

LUOTTAMUKSELLINEN

SISÄLLYS

LIITTEET	3
ESISOPIMUS	4
1. OSAPUOLET	4
2. TAUSTA JA TARKOITUS	4
3. MÄÄRITELMÄT	4
4. KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN	6
5. TUOTTOJEN JA KULUJEN JAKAUTUMINEN	6
6. KAUPAN TOTEUTTAMISEN ENNAKKOEHDOT	7
7. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUDEN SIIRTYMINEN SEKÄ KAUPAN TOTEUTTAMINEN..	7
8. MYYJÄN VAKUUTUKSET	8
9. OSTAJAN VAKUUTUKSET	11
10. KORVAUSVELVOLLISUUS	11
11. MYYJÄN ERITYINEN KORVAUSVELVOLLISUUS	12
12. MYYJÄN ERITYISET SITOUMUKSET	12
13. SALASSAPITO	13
14. YLEISET EHDOT	13
15. SOPIMUSKAPPALEET	16

LIITTEET

3.1.10	Liittymäsopimukset
7.3(ii)	Hallinnanjakosopimus
7.3(iii)	Kiinteistöjen kauppakirja
8.4.1	Kiinteistöä koskeva lainhuutotodistus, rasiustodistus ja kiinteistörekisteriote

ESISOPIMUS

1. OSAPUOLET

- 1.1. Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (y-tunnus 0215978-7) ("**Myyjä**"); sekä
- 1.2. Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy (y-tunnus: 3237618-4) perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun ("**Ostaja**").

1.1–1.2 yhdessä jäljempänä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

2. TAUSTA JA TARKOITUS

- 2.1. Myyjä omistaa osoitteissa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä, sijaitsevan pinta-alaltaan 115.495 m² suuruisen kiinteistön 179-9-10-69 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevine rakennuksineen ja rakennelmineen ("**Kukkulakiinteistö**") sekä osoitteessa Sairaalankatu 2-8, 44200 Suolahti, sijaitsevan pinta-alaltaan noin 134 733 m² suuruisen kiinteistön 992-35-12-3 ainesosineen ja tarpeistoineen sekä sillä sijaitsevine rakennuksineen ja rakennelmineen lukuun ottamatta määräalaa 992-35-12-3M501 ("**Sisä-Suomen Sairaalkiinteistö**").
- 2.2. Myyjä on halukas myymään ja Ostaja on halukas ostamaan 7/20 suuruisen määräosan Kukkulakiinteistöstä ("**Määräosa**") sekä Sisä-Suomen Sairaalakiinteistön tässä Esisopimuksessa sovituin ehdoin. Määräosa ja Sisä-Suomen Sairaalakiinteistö jäljempänä yhdessä "**Kiinteistöt**".
- 2.3. Osapuolet ovat huolellisesti ja itsenäisesti arvioineet tämän Esisopimuksen sisällön sekä ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka seuraavat tästä Esisopimuksesta, ja sitoutuvat noudattamaan tätä Esisopimusta. Myyjä ja Ostaja sitoutuvat siten toteuttamaan tässä Esisopimuksessa määritellyin ehdoin kiinteistön kaupan ("**Kauppa**") Kaupantekopäivänä edellyttäen, että Ennakkoehdot ovat täyttyneet tai Ostaja on luopunut vetoamasta Ennakkoehdoin.
- 2.4. Samanaikaisesti Kaupan toteuttamisen kanssa Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat hallinnanjakosopimuksen, jonka mukaisesti Kukkulakiinteistön käyttö- ja hallintaoikeus jaetaan osapuolten kesken siten, että Rakennusten ja niihin liittyvien maa-alueiden yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus siirtyvät Ostajalle. Täsmällinen Ostajan hallintaan tuleva alue on määritelty hallinnanjakosopimuksen liitteenä 1 olevassa kartassa ("**Hallinta-alue**").

3. MÄÄRITELMÄT

- 3.1. Seuraavilla sanoilla ja käsitteillä on tässä Esisopimuksessa ja sen liitteissä seuraavat tarkoitukset, ellei muuta nimenomaisesti todeta. Merkitystä ei ole sillä, ovatko sanat ja käsitteet yksikössä vai monikossa. Viittaukset kohtiin ja liitteisiin tarkoittavat viittauksia tämän Esisopimuksen kohtiin ja liitteisiin.

3.1.1	"Due Diligence Aineisto"	tarkoittaa aineistoa, joka on tallennettu Sokopro 2.0 -järjestelmän projektipankkiin 10 vuodeksi nimellä "Kukkulan ja Sisä-Suomen DD-aineisto" ja johon Myyjällä ja Ostajalla on katseluoikeus. Due Diligence Aineiston hallintaoikeudet on annettu projektipankin ylläpitäjän Grano Oy:n hallintaan siten, että Due Diligence Aineisto säilyy muuttumattomana. Myyjä ja Ostaja ovat tarkastaneet ja hyväksyneet projektipankin sisällön ja vastaanottaneet Due Diligence Aineiston katseluun tarvittavat käyttäjätunnukset ja henkilökohtaiset salasanat.
3.1.2	"Ennakkoehdot"	on määritelty kohdassa 6.1.
3.1.3	"Esisopimus"	tarkoittaa tätä esisopimusta liitteineen.
3.1.4	"Hallinta-alue"	on määritelty kohdassa 2.4.
3.1.5	"Kauppa"	on määritelty kohdassa 2.3.
3.1.6	"Kauppahinta"	on määritelty kohdassa 4.1.1.
3.1.7	"Kaupantekopäivä"	on määritelty kohdassa 7.1.
3.1.8	"Kiinteistöt"	on määritelty kohdassa 2.2.
3.1.9	"Kukkulakiinteistö"	on määritelty kohdassa 2.1.
3.1.10	"Liittymäsopimukset"	tarkoittaa <u>liitteessä 3.1.10</u> listattuja liittymäsopimuksia.
3.1.11	"Luottamuksellinen Tieto"	on määritelty kohdassa 13.1.
3.1.12	"Myyjän Tieto"	tarkoittaa Jari Tirkkosen, Jari Ilveksen, Mika Paananen ja Kyösti Koskelan tosiasiallista tietoa sekä tietoa, joka kyseisillä henkilöillä olisi tullut olla, jos he olisivat toimineet huolellisesti kyseisten henkilöiden asema ja selonottomahdollisuudet huomioiden. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tällä kauppakirjalla aseteta mitään henkilökohtaista vastuuta edellä mainituille henkilöille.
3.1.13	"Myyjän Vakuutukset"	tarkoittaa Myyjän kohdassa 8 antamia vakuutuksia.
3.1.14	"Määräosa"	on määritelty kohdassa 2.2
3.1.15	"Rakennukset"	tarkoittaa Hallinta-alueella ja Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistöllä sijaitsevia rakennuksia ja rakennelmia.
3.1.16	"Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistö"	on määritelty kohdassa 2.1.
3.1.17	"Vahinko"	tarkoittaa mitä tahansa Ostajalle aiheutunutta välitöntä (sisältäen enintään markkinaehtoisena pidettävän suuruisen vuokratulon menetyksen) vahinkoa,

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

kulua, kustannusta tai vastuuta mukaan lukien koh-
tuulliset oikeudenkäyntikulut ja asian selvittelystä ai-
heutuneet kustannukset.

3.1.18 "Verot"

tarkoittaa mitä tahansa veroa (sisältäen muun muassa tuloveron, arvonlisäveron, varainsiirtoveron ja kiinteistöveron), veronluonteista maksua, veronkorotusta sekä näihin liittyvää vastuuta, veronlisäystä, pidätystä, korkoa sekä rangaistusseuraamusta ja muuta sanktioita, mukaan lukien vastuut liittyen pakollisiin eläke-, vakuutus- tai muihin maksuihin sekä ennakonpidätyksiin palkkatulosta ja vastuut muista ennakonpidätyksen alaisista suorituksista.

3.1.19 "Vuokrasopimus"

tarkoittaa 11.10.2021 päivättyä Kukulakiinteistöllä sijaitsevia rakennuksia F1, F2 ja 45 koskevaa vuokrasopimusta Myyjän ja Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n välillä.

4. KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN

4.1. Kauppahinta

- 4.1.1. Kauppahinnan määrä Kiinteistöistä on 7.934.765 (seitsemänmiljoonaayhdeksänsataa kolmekymmentäneljätuhatta seitsemänsataakuusikymmentäviisi) euroa ("**Kauppahinta**"). Ostaja maksaa Kauppahinnan Myyjän ilmoittamalle tilille Kaupantekopäivänä.
- 4.1.2. Mikäli Ostajana toimivia perustettavia yhtiöitä on enemmän kuin yksi, voi Ostaja harkintansa mukaan jakaa Kauppahinnan näiden ostavien yhtiöiden kesken kuitenkin siten, että Kauppahinnan kokonaismäärä säilyy kohdassa 4.1.1 todettuna.

5. TUOTTOJEN JA KULUJEN JAKAUTUMINEN

- 5.1. Kiinteistöjen omistajalle kuuluvat tulot sekä vastaavasti kustannukset ja velvoitteet kuuluvat Myyjälle siltä osin, kuin ne kohdistuvat aikaan ennen Kaupantekopäivää (mukaan lukien Kaupantekopäivä). Kaupantekopäivää seuraavasta päivästä lukien mainitut tulot ja kustannukset sekä velvoitteet kuuluvat Ostajalle.
- 5.2. Myyjä vastaa Kiinteistöjen omistajalle kuuluvista kustannuksista ja velvoitteista sekä Kiinteistöjen omistajalta perittävistä muista maksuista, joiden peruste koskee aikaa ennen Kaupantekopäivää (mukaan lukien Kaupantekopäivä) tai jotka kohdistuvat tuota ajankohtaa edeltävään aikaan, minkä jälkeen niistä vastaa Ostaja.
- 5.3. Myyjä sitoutuu hoitamaan Kiinteistöjä ja Rakennuksia huolellisesti Kaupantekopäivään saakka siten, että ne säilyvät samassa kunnossa kuin tämän Esisopimuksen allekirjoittamishetkellä lukuun ottamatta normaalia kulumista. Myyjä voi Kiinteistön hoitoaikanaan halutessaan pienentää Rakennusten energian ja veden jne. kulutusta, edellyttäen, että menettely ei aiheuta vaurioita rakennusosille.

6. KAUPAN TOTEUTTAMISEN ENNAKKOEHDOT

6.1. Kaupan ennakkoehdot

Ostajan velvollisuus toteuttaa Kauppa on ehdollinen seuraavien ehtojen täytymiselle tai niistä kirjallisesti luopumiselle (yhdessä jäljempänä ”**Ennakkoehdot**”):

- (i) Vuokrasopimusta ei ole irtisanottu tai purettu Vuokrasopimuksen mahdollistamalla tavalla vuosien 2024 ja 2025 aikana tai Vuokrasopimuksen mukainen vuokralainen on tehnyt oikeudellisesti sitovan ja lainvoimaisen päätöksen siitä, ettei se käytä irtisanomisoikeuttaan;
- (ii) Jyväskylän kaupunki ei ole käyttänyt etuosto-oikeuttaan koskien Myyjän ja Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n välistä 11.10.2021 allekirjoitettua kauppaa ja kyseistä kauppaa ei ole purettu; ja
- (iii) Kiinteistöjä, Hallinta-aluetta, tai Rakennuksia ei ole kohdannut sellainen tapahtuma, jolla olisi vähintään 25 prosenttia Kauppahinnasta vastaava negatiivinen vaikutus Kiinteistöjen, Hallinta-alueen tai Rakennusten arvoon.

Myyjä on Ostajan vaatimuksesta velvollinen toteuttamaan Kaupan ilman ehtoja.

6.2. Kaupanteon takaraja

Molemmat osapuolet käyttävät kaikki kohtuullisesti käytettävissä olevat keinot varmistamaan, että Ennakkoehdot täyttyvät 1.1.2026 mennessä ja vastaavat tähän liittyvistä omista kustannuksistaan.

Mikäli Ennakkoehdot eivät ole täyttyneet tai niistä ei ole luovuttu 1.1.2026 mennessä, kumpikin Osapuoli voi purkaa tämän Esisopimuksen välittömin vaikutuksin, ottaen huomioon, että kohdat 13 ja 14.12 pysyvät voimassa tällaisesta purkamisesta huolimatta.

7. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUDEN SIIRTYMINEN SEKÄ KAUPAN TOTEUTTAMINEN

7.1. Kaupantekopäivä

Kaupantekopäivä on kolme (3) kuukautta sen jälkeen, kun Ennakkoehdot ovat täyttyneet tai niistä on kirjallisesti luovuttu tai muuna Osapuolten yhteisesti sopimana päivänä (”**Kaupantekopäivä**”).

7.2. Omistus- ja hallintaoikeuden siirtyminen

Omistus- ja hallintaoikeus Kiinteistöihin sekä niihin liittyvä vaaranvastuu siirtyvät Ostajalle Kaupantekopäivänä sen jälkeen, kun kohdassa 7.3 luetellut toimenpiteet on suoritettu loppuun.

7.3. Kaupantekopäivänä suoritettavat toimenpiteet

Osapuolet suorittavat Kaupantekopäivänä seuraavat toimenpiteet:

- (i) Osapuolet toimittavat toisilleen kopiot päätöksistä, joilla toimivaltainen taho hyväksyy Kaupan toteuttamisen;
- (ii) Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat hallinnanjakosopimuksen koskien Kukulakiinteistöä liitteen 7.3(ii) mukaisessa muodossa;

- (iii) Myyjä ja Ostaja allekirjoittavat Kiinteistöjen kauppakirjan täyttääkseen maakaaren (540/1995) mukaiset muotovaatimukset liitteen 7.3(iii) mukaisessa muodossa;
- (iv) Ostaja maksaa Kauppahinnan Myyjän ilmoittamalle pankkitilille kohdan 4.1.1 mukaisesti;
- (v) Myyjä siirtää Ostajalle Liittymäsopimukset ja kohdassa 8.5.1 tarkoitetun sopimuksen ilman maksuvelvollisuuksia Ostajalle; ja
- (vi) Osapuolet allekirjoittavat täytäntöönpanomuistion, jolla vahvistetaan tämän kohdan 7.3 mukaisten toimenpiteiden toteutuminen.

7.4. Kaikki yllä kohdassa 7.3 mainitut toimenpiteet katsotaan tapahtuneen samanaikaisesti yhtenä transaktiona eikä Kaupan katsota tapahtuneen ennen kuin kaikki nämä toimenpiteet on suoritettu.

8. MYYJÄN VAKUUTUKSET

8.1. Yleistä Myyjän vakuutuksista

- 8.1.1. Ostaja ja Ostajan käyttämät neuvonantajat ovat ennen tämän Esisopimuksen tekemistä suorittaneet haluamassaan laajuudessa Kiinteistöjä ja Rakennuksia koskevan due diligence -tarkastuksen. Myyjä on tätä varten luovuttanut tarkastettavaksi Due Diligence Aineiston sisältäen muun muassa Myyjän teettämiä teknisiä tutkimuksia, ja kaikkiin Ostajan, sen edustajien ja Ostajan käyttämien asiantuntijoiden kysymyksiin on vastattu Ostajaa tyydyttävällä tavalla. Myyjä on luovuttanut Ostajalle tiedot tiedossaan olevan Kiinteistön käytön osalta ja Kukulakiinteistön osalta tiedot suoritetuista korjaustoimenpiteistä ja muutostöistä vuosina 2011–2019. Sisä-Suomen Sairaala-kiinteistön osalta ei ole annettu tietoja suoritetuista korjaustoimenpiteistä ja muutostöistä. Ostaja ostaa ja hyväksyy Kiinteistöt siinä kunnossa ja ominaisuuksiltaan muutoinkin sellaisena kuin mitä ilmenee jäljempänä kohdasta 8.2–8.11 tai on selvästi ja yksiselitteisesti havaittavissa tästä Esisopimuksesta, sen liitteistä tai Due Diligence Aineistosta.
- 8.1.2. Myyjä vakuuttaa ja vastaa Ostajalle siitä, että kaikki alla olevat kohdan 8 mukaiset tiedot, seikat ja olosuhteet ovat olennaisilta osiltaan paikkansapitäviä ja oikein, eivätkä ole harhaanjohtavia, sekä tämän Esisopimuksen allekirjoittamispäivänä että Kaupantekopäivänä ellei toisin erikseen mainita.

8.2. Kaupan sitovuus

- 8.2.1. Myyjä ja sen asianomaiset toimielimet ovat tehneet kaikki päätökset, joita tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen edellyttää. Tämä Esisopimus muodostaa Myyjälle sitovan velvollisuuden Kaupan toteuttamiseen ja tämän Esisopimuksen ehtojen noudattamiseen. Tämän Esisopimuksen mukaisten ehtojen täyttäminen ei edellytä Myyjän sopimuskumppaneiden, rahoittajien tai muiden kolmansien tahojen hyväksyntää tai suostumusta, jota ei ole saatu.
- 8.2.2. Myyjä omistaa Kiinteistöt riidattomasti ja sillä on rajoitukseton oikeus myydä ja luovuttaa Kiinteistöt Ostajalle tämän Esisopimuksen mukaisin ehdoin ilman rajoituksia ja rasitteita sekä tehdä kaikki muut toimenpiteet, joita tämän Esisopimuksen täyttäminen edellyttää.
- 8.2.3. Tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen tai Kaupan toteuttaminen ei aiheuta minkään lain, asetuksen, viranomais- tai muun määräyksen tai ehdon rikkomista Myyjän toimesta, eikä Kauppa vaadi minkään kolmannen tahon suostumusta. Ostaja saa tämän Esisopimuksen perusteella täydellisen omistus- ja hallintaoikeuden Kiinteistöihin Kaupantekopäivänä.

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

- 8.2.4. Myyjää kohtaan ei ole aloitettu konkurssi-, saneeraus-, selvitystila- tai vastaavaa menettelyä, eikä hakemusta tällaisten aloittamiseksi ole tehty tai olla tekemässä.
- 8.3. Verot
- 8.3.1. Kiinteistöverot on aikaisemmilta verovuosilta maksettu asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti.
- 8.4. Kiinteistöt ja Rakennukset
- 8.4.1. Myyjällä on täysi ja rajoittamaton omistusoikeus Kiinteistöihin ja niillä sijaitseviin Rakennuksiin. Liitteenä 8.4.1 olevat lainhuutodistukset, rasiustodistukset ja kiinteistörekisteriotteet ovat sisällöltään oikein, täydellisiä ja ajan tasalla. Kiinteistöihin ei kohdistu mitään rekisteröimättömiä kiinnityksiä, rasitteita tai muita käyttöoikeuksia tai kolmannen oikeuksia.
- 8.4.2. Kiinteistöihin ei kohdistu mitään erityisiä oikeuksia tai muita kolmannen oikeuksia kuin mitä Liitteenä 8.4.1 olevasta rasiustodistuksesta käy ilmi.
- 8.4.3. Rakennukset on rakennettu rakennushetkellä voimassa olleiden rakennuslupa-, kaavoitus- ja muiden rakentamista koskevien säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisesti eikä Myyjän Tiedon mukaan mitään niihin mahdollisesti liittyviä varaumia, huomautuksia, edellytyksiä, ehtoja, täydennyskehotuksia tai muita vastaavia seikkoja ole merkityksellisiltä osin osittainkaan laiminlyöty. Kaikki Kiinteistöjä koskevat voimassa olevien lakien ja viranomaismääräysten edellyttämät tarkastukset on suoritettu ja niissä havaitut puutteet on Myyjän Tiedon mukaan merkityksellisiltä osin korjattu. Rakennukset on viranomaistarkastuksissa hyväksytty käyttöön otettavaksi. Rakennuksiin ja Kiinteistöihin ei Kaupantekopäivänä liity keskeneräisiä viranomaistarkastuksia tai Myyjän Tiedon mukaan merkityksellisiltä osin korjaamattomia viranomaisten vaatimuksia tai huomautuksia. Rakennukset täyttävät pakottavien viranomaismääräysten vaatimukset. Rakennukset myydään kehitettäväksi sellaisina kuin ne Esisopimuksen allekirjoituspäivänä ovat, ja Myyjä ei vastaa sellaisista virheistä tai puutteista, jotka Ostajan olisi pitänyt tekemänsä due diligence -tarkastuksen aikana havaita.
- 8.4.4. Kiinteistöt täyttävät voimassa olevan asemakaavan asettamat velvoitteet mukaan lukien autopaikka- ja väestönsuojavelvoitteet.
- 8.4.5. Myyjällä on kaikki tarpeelliset Kiinteistöjen ja Rakennusten käyttöön liittyvät luvat tai muut viranomaishyväksynät. Myyjä ei ole saanut viranomaisilta huomautuksia, valituksia tai määräyksiä, jotka rajoittaisivat Kiinteistöjen tai Rakennusten nykyistä käyttöä.
- 8.4.6. Myyjä ei ole sitoutunut sopimukseen tai muihin velvoitteisiin, jotka rajoittaisivat Kiinteistöjen tai Rakennusten käyttöä.
- 8.5. Vuokrasopimukset
- 8.5.1. Kiinteistöihin tai Rakennuksiin ei kohdistu voimassa olevia vuokrasopimuksia tai muita vastaavia kolmansien käyttöoikeuksia lukuun ottamatta vuonna 2013 tehtyä vuokrasopimusta, jolla rakennuksen 1 D-osasta on vuokrattu 2 m²:n suuruinen laitetila DNA Oyj:lle.
- 8.6. Sopimukset
- 8.6.1. Liittymäsopimukseen sisältyy kaikki Kiinteistöjen nykymuotoisen käytön edellyttämät liittymät, ja näihin liittyvät liittymismaksut ja muut vastaavat kustannukset on asianmukaisesti suoritettu.
- 8.6.2. Myyjä on täyttänyt sitä sitovat, ja Myyjän Tiedon mukaan muut sopimusosapuolet ovat täyttäneet niitä sitovat Liittymäsopimukseen ja muihin siirtyviin sopimukseen liittyvät sopimusvelvoitteet ja muut sitoumukset asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti eivätkä ole rikkoneet niiden ehtoja. Myyjä ei ole saanut sopimusosapaneiltaan sopimukseen liittyviä vaatimuksia, jotka olisivat sopimatta, taikka irtisanomis- tai purkamisilmoituksia, eikä

sellaisia ole odotettavissa. Myyjä ei ole irtisanonut tai purkanut mitään edellä mainituista sopimuksista.

8.7. Ympäristöasiat

- 8.7.1. Myyjä on noudattanut toiminnassaan Kiinteistöillä ympäristöoikeudellista lainsäädäntöä sekä muita ympäristöoikeudellisia säännöksiä, ehtoja ja määräyksiä.
- 8.7.2. Myyjää vastaan ei ole vireillä toimenpiteitä ympäristöoikeudellisen lainsäädännön tai muiden ympäristöoikeudellisten säännösten, ehtojen tai määräysten rikkomisen johdosta eikä tällaisia toimenpiteitä ole odotettavissa.
- 8.7.3. Myyjä ei ole aiheuttanut eikä aiheuta saastumista tai ympäristön pilaantumista Kiinteistöillä. Kiinteistöt eivät ole miltään osin pilaantuneita tai saastuneita. Kiinteistöön liittyviä ympäristövastuita tai korjaustarpeita ei ole Myyjän toimesta kokonaisuutena arvioitu. Rakennuksissa on ollut sisäilmahaittoja, jotka Myyjä on pääosin tutkinut ja korjannut lukuun ottamatta rakennuksen 1 D-siiven psykiatrian osaston 6.krs:ta, joka on sisäilmaongelmien takia poistettu käytöstä ja jota ongelmaa ei ole korjattu. Kiinteistöistä on tehty Ostajan toimesta ympäristötutkimus kesällä 2021. Myyjä ei vastaa kyseisessä tutkimuksessa tunnistetuista mahdollisista puutteista Rakennuksissa tai Kiinteistöissä.

8.8. Vakuutukset

- 8.8.1. Rakennukset on vakuutettu täydestä arvosta. Myyjän vakuutukset ovat kaikilta osin voimassa Kaupantekopäivään saakka (se mukaan lukien). Vakuutukset korvaavat jo tapahtuneisiin vakuutustapahtumiin liittyvät vahingot. Myyjä ei ole tehnyt tai jättänyt tekemättä mitään, minkä seurauksena joko Myyjän vakuutusta voitaisiin pitää pätemättömänä tai vakuutuksenantaja voisi kieltäytyä maksamasta korvausta kokonaan tai osittain.

8.9. Oikeudenkäynnit ja viranomaistoimitukset

- 8.9.1. Vireillä ei ole Kiinteistöihin liittyviä oikeudenkäyntejä, hallinto-oikeudellisia toimenpiteitä tai riitaisuuksia taikka vastaavia ja Myyjän Tiedon mukaan sellaisia seikkoja, joista voisi aiheutua mainittuja seuraamuksia, ei ole, lukuun ottamatta kiinteistöveroä koskevaa oikaisupyynnöä, jonka Myyjä on jättänyt verotuksen oikaisulautakunnalle.
- 8.9.2. Myyjän Tiedon mukaan viranomaisten päätöksiä, toimenpiteitä tai suunnitelmia, jotka voisivat haitata Kiinteistöjen käyttöä, ei ole.

8.10. Riittävät ja oikeat tiedot

Ostajalle kauppaneuvotteluissa annetut tiedot ovat paikkansapitäviä, olennaisilta osiltaan oikein ja ajantasaisia, eivätkä ne ole harhaanjohtavia. Due Diligence Aineisto sisältää kaikki sellaiset Kiinteistöjä ja Rakennuksia koskevat asiakirjat ja tiedot, joilla voi olla Ostajalle merkitystä Ostajan harkitessa tämän Esisopimuksen mukaisen Kaupan tekemistä tai Kauppahinnan määräytymistä. Kyseinen tieto on ajantasaista, kattavaa ja paikkansapitävää, eikä se ole harhaanjohtavaa. Siltä osin, kun on kyse kolmannen osapuolen laatimasta raportista tai muusta kolmannen osapuolen laatimasta asiakirjasta, Myyjä vakuuttaa ainoastaan, että raportin tai muun asiakirjan perustana olevat pyydetyt lähtötiedot ovat olennaisilta osiltaan oikeita ja totuudenmukaisia.

8.11. Ei muita vakuutuksia

Myyjä ei ole antanut eikä Ostaja ole luottanut mihinkään muuhun suoraan tai epäsuoraan vakuutukseen kuin mitä kohtaan 8 sisältyy. Selvytyksen vuoksi todetaan erityisesti, että Kiinteistöillä sijaitsevat Rakennukset myydään ja ostetaan kehitettäväksi siinä kunnossa kuin ne ovat allekirjoitushetkellä eikä Myyjä anna niiden teknisestä kunnosta (ja niiden osista kuten mm. perustuksista tai muista rakennuksista taikka kiinteistöön liittyvistä järjestelmistä) mitään muita vakuutuksia kuin mitä edellä tässä kohdassa 8 on todettu.

9. OSTAJAN VAKUUTUKSET

- 9.1. Ostaja antaa seuraavat vakuutukset tämän Esisopimuksen allekirjoittamispäivänä sekä Kaupantekopäivänä:
- 9.1.1. Ostaja ja sen asianomaiset toimielimet ovat tehneet kaikki päätökset, joita tämän Esisopimuksen allekirjoittaminen edellyttää. Tämä Esisopimus muodostaa Ostajalle sitovan velvollisuuden Kaupan toteuttamiseen ja tämän Esisopimuksen ehtojen noudattamiseen. Tämän Esisopimuksen mukaisten ehtojen täyttäminen ei edellytä Ostajan sopimusosapuolien, rahoittajien tai muiden kolmansien tahojen hyväksyntää tai suostumusta, jota ei ole saatu.
- 9.1.2. Tämä Esisopimus sitoo Ostajaa ja on ehtojensa mukaisesti Ostajaa vastaan täytännönpanokelpoinen.
- 9.1.3. Ostajaa kohtaan ei ole aloitettu konkurssi-, saneeraus-, selvitystila- tai vastaavaa menettelyä, eikä hakemusta tällaisten aloittamiseksi ole tehty tai olla tekemässä.
- 9.1.4. Ostaja on ammattimainen kiinteistökehittäjä, joka käsittää kiinteistöliiketoimintaan ja -kehitystoimintaan liittyvät riskit ja uhat ja on sen mukaisesti ja ammattimaista osaamistaan sekä erityisosaajia ja muita neuvonantajia käyttäen suorittanut haluamassaan laajuudessa Määräosaa, Kiinteistöä ja Rakennuksia koskevan due diligence -tarkastuksen. Ostaja on tarkastanut kaiken sille esitetyn, liitteessä 3.1.1. luetellun Kiinteistöön liittyvän aineiston. Ostaja on tullut tietoisiksi Kiinteistön sijainnista, kiinteistöä koskevista rasitteista, naapureiden oikeuksista, rakennusrajoituksista, rakennussuojelumääräyksistä ja muista Kiinteistön kehittämiseen ja rakennustöihin vaikuttavista seikoista ja rajoituksista, ja niistä tietoisena tehnyt ostopäätöksen. Ostaja ei ole tämän Esisopimuksen allekirjoituspäivänä tietoinen siitä, että Myyjä olisi rikkonut Myyjän Vakuutuksia.

10. KORVAUSVELVOLLISUUS

- 10.1. Myyjä sitoutuu korvaamaan Ostajalle hinnanalennuksena kaiken sen Vahingon, joka aiheutuu Ostajalle tämän Esisopimuksen ehdon rikkomisesta Myyjän toimesta.
- 10.2. Myyjän vastuuta korvata Myyjän Vakuutusten (pois lukien Myyjän Vakuutukset 8.2, 8.3, 8.4.1-8.4.3, 8.5 ja 8.7, joiden osalta Myyjän korvausvastuun enimmäismäärä on rajoitettu Kauppahintaan riippuen siitä, kumpi euromääräistä on suurempi) rikkomiseen tai paikkansapitämättömyyteen perustuvaa Vahinkoa rajoitetaan seuraavasti:
- (i) Myyjä on korvausvelvollinen vain, mikäli korvattavien Vahinkojen yhteismäärä ylittää 35.000 euroa. Mikäli mainittu 35.000 euron määräraja ylittyy, Myyjä vastaa Vahingoista myös kyseisen määrän alittavilta osin.
- (ii) Määritettäessä edellä kohdassa (i) tarkoitettua Ostajalle korvattavien Vahinkojen yhteismäärää alle 5.000 euron määräisiä yksittäisiä Vahinkoja ei oteta huomioon. Mahdolliset samaan perusteeseen liittyvät yksittäiset Vahingot (sarjavarhe) katsotaan yhdeksi Vahingoksi ja niiden määrä lasketaan yhteen edellä mainittuja rajoja laskettaessa.
- (iii) Myyjän korvausvastuun yläraja on 25 prosenttia Kauppahinnasta,
- (iv) Mikäli rikkomus on korjattavissa, Myyjällä on oikeus korjata rikkomus ilman aiheeton viivästystä ja viimeistään 60 päivän kuluessa Ostajan esittämästä korvausvaatimuksesta lukien.
- (v) Ostajan tulee esittää korvausvaatimuksensa Myyjälle kirjallisesti 48 kuukauden kuluessa Kaupantekopäivästä. 48 kuukauden määräaika ei kuitenkaan koske seuraavia Ostajan vaatimuksia:

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

- a) Myyjien Vakuutusten kohdassa 8.3 mainituissa asioissa Ostaja voi esittää vaatimuksia kunnes on kulunut kuusi (6) kuukautta siitä, kun Verohallinnon oikeus esittää Kaupantekopäivänä kuluvaan tilikauteen tai kuhunkin aikaisempaan verovuoteen kohdistuvia vaatimuksia on lakannut.
- b) Myyjien Vakuutusten kohdassa 8.7 mainituissa asioissa Ostaja voi esittää vaatimuksia kunnes on kulunut kymmenen (10) vuotta Kaupantekopäivästä.

(vi) Ostaja ei ole oikeutettu esittämään vaatimuksia, mikäli

- a) Vahinko perustuu tämän Esisopimuksen allekirjoitushetken jälkeisenä ajankohdana tapahtuvaan verokannan muuttumiseen;
- b) Ostaja ei ole kohtuullisin tavoin vähentänyt rikkomuksesta aiheutunutta Vahinkoa. Mikäli Ostaja on laiminlyönyt tämän velvollisuutensa, vähennetään vältettävissä olleen Vahingon määrä Myyjän korvattavaksi tulevasta Vahingosta euro-eurosta -periaatteella; tai
- c) Mikäli (i) Vahingon aiheutumisesta on seurannut Ostajalle tosiasiallinen veruksellinen säästö tai (ii) Vahinko on korvattu kokonaan tai osin kolmannen osapuolen toimesta tai vakuutuksen perusteella, vähennetään Myyjän korvattavasta Vahingosta määrä, joka vastaa Ostajan saamaa etua.

(vii) Mikäli kaavoituksen seurauksena Kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu ja rakentaminen Kiinteistölle edellyttää korjaus- tai puhdistustoimenpiteitä muuttuneiden ympäristömääräysten vuoksi, vastaa Myyjä tältä osin vain rakentamisen kannalta välttämättömien korjaus- ja puhdistustoimenpiteiden aiheuttamista kustannuksista.

10.3. Mikäli tämän Esisopimuksen ehdon rikkomisella aiheutettu Vahinko johtuu Myyjän tahallisesta tai törkeän huolimattomasta menettelystä, ei mitään tämän Esisopimuksen vastuunrajoitusta sovelleta Myyjän korvausvastuuseen.

11. MYYJÄN ERITYINEN KORVAUSVELVOLLISUUS

- 11.1. Riippumatta siitä, mitä Due Diligence Aineistosta tai muutoin käy ilmi sekä huolimatta tässä Esisopimuksessa esitetyistä vastuunrajoituksista Myyjä vastaa Ostajalle täysimääräisesti Vahingoista, jotka aiheutuvat kohdassa 12 annettujen Myyjän erityisten sitoumusten laiminlyönneistä.
- 11.2. Myyjä vastaa kaikista Kiinteistöillä tehtyihin kiinteistöinvestointeihin liittyvistä tarkistusvastuista. Ostaja ei sitoudu jatkamaan Kiinteistöjen arvonlisäverollista käyttöä.

12. MYYJÄN ERITYISET SITOUMUKSET

- 12.1. Myyjä sitoutuu kustannuksellaan huolehtimaan siitä, kaikki Kiinteistöä ja Rakennuksia koskevat voimassa olevien lakien ja viranomaismääräysten edellyttämät tarkastukset, jotka ovat suorittamatta tai joissa on puutteita, suoritetaan ja niissä havaitut muut kuin vähämerkitykselliset puutteet korjataan 31.12.2022 mennessä.
- 12.2. Mikäli Rakennuksissa ilmenee myöhemmin puutteita, jotka voidaan korjata takuukorjauksina Myyjän solmimien urakka- tai muiden sopimusten perusteella, sitoutuu Myyjä käyttämään täysimääräisesti oikeuksiaan urakka- tai muun sopimuksen perusteella puutteen korjaamiseksi takuuajana. Ostajan niin pyytäessä Myyjä sitoutuu antamaan Ostajalle kaikki tarvittavat valtakirjat, joilla se voi huolehtia asian hoitamisesta urakoitsijan kanssa suoraan.
- 12.3. Myyjä sitoutuu Kaupantekopäivään mennessä toimittamaan Ostajalle kaiken Kiinteistöihin ja Rakennuksiin liittyvän aineiston siirtämällä Myyjän sähköisessä järjestelmässä olevat tiedostot

Ostajan järjestelmään siltä osin, kuin se on teknisesti mahdollista. Myyjä ei vastaa tiedostojen mahdollisesta konvertoinnista aiheutuvista kustannuksista.

- 12.4. Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan huolehtimaan rasitesopimusten tekemisestä ja rasitteiden rekisteröinnistä siten, että Sisä-Suomen Sairaalakiinteistöllä on oikeus pitää kaksi viemäriä ja tonttijohto kiinteistöllä 992-35-12-2 sekä tehdä näitä koskien korjaus- ja huoltotöitä, sekä pitää viemäri kiinteistöllä 992-403-13-116 sekä tehdä tätä koskien korjaus- ja huoltotöitä. Lisäksi Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan ja Ostajan erikseen antamalla hyväksynnällä huolehtimaan siitä, että olemassa olevaa kiinteistöjä 992-35-12-6 ja 992-35-12-7 palvelevaa kulkualuetta koskevaa rasitetta selvennetään Sisä-Suomen Sairaalakiinteistön kunnossapito- ja korjauskuluihin osallistumista koskevalta osin Ostajan hyväksymässä muodossa.
- 12.5. Myyjä sitoutuu 31.12.2021 mennessä kustannuksellaan huolehtimaan rasitesopimuksen tekemisestä ja rasitteen rekisteröinnistä siten, että Kukkulakiinteistöllä on oikeus pitää sähkökaapelia kiinteistöillä 179-9-10-79, 179-9-10-76 ja 179-9-10-77 ja viimeksi mainitulla kiinteistöllä olevassa rakennuksessa sekä oikeus tehdä sähkökaapelin korjaus- ja huoltotöitä.

13. SALASSAPITO

- 13.1. Osapuolet sitoutuvat pitämään kaikki Kiinteistöjä koskevat muut kuin julkiset tiedot ("**Luottamuksellinen Tieto**") luottamuksellisina ja olemaan luovuttamatta tai ilmaisematta niitä edelleen kolmannelle osapuolelle. Osapuolet sitoutuvat olemaan käyttämättä Luottamuksellisia Tietoja välittömästi tai välillisesti omaksi tai kolmannen osapuolen taloudelliseksi hyödyksi ilman toisen Osapuolen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Osapuoli saa tämän sopimuskohdan estämättä kuitenkin antaa Luottamuksellista Tietoa kolmansille, jos laki tai viranomaispäätös näin velvoittaa tekemään. Myös tämä Esisopimus on Luottamuksellista Tietoa.
- 13.2. Salassapitovelvollisuus ei koske Luottamuksellisia Tietoja, jotka ovat yleisesti tiedossa Luottamuksellisten Tietojen luovutushetkellä tai tulevat myöhemmin yleiseen tietoon ilman, että Osapuolet olisivat menettäneet tämän Esisopimuksen vastaisesti, tai olivat toisen Osapuolen tiedossa tai hallinnassa jo ennen Luottamuksellisten Tietojen vastaanottamista toiselta Osapuolelta, tai jotka Osapuoli on todistettavasti saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuutta.
- 13.3. Kaikesta tähän Esisopimukseen liittyvästä tiedottamisesta sovitaan Osapuolten kesken etukäteen.

14. YLEISET EHDOT

14.1. Ilmoitukset ja tiedonannot

- 14.1.1. Kaikki tästä Esisopimuksesta johtuvat tai tähän Esisopimukseen liittyvät ilmoitukset, vaatimukset ja muut tiedonannot tulee toimittaa ilmoituksen kohteena olevalle Osapuolelle kirjallisesti, joko henkilökohtaisesti, kirjattuna kirjeenä, lähettiyrityksen välityksellä tai sähköpostitse seuraaviin osoitteisiin:

Myyjälle:

osoite: Keski-Suomen Sairaala Nova, Hoitajantie 3, 40620 Jyväskylä

sähköposti: kirjaamo@ksshp.fi

yhteyshenkilö: Sairaanhoidopiirin johtaja Juha Kinnunen

ja tiedoksi (ei yksinään pidetä tiedonantona):

Hallintolakimies Pauliina Mäenpää
pauliina.maenpaa@ksshp.fi

Ostajalle:
osoite: c/o Investors House Oyj, Veturitie 11 T 152, 00520 Helsinki
sähköposti: marko.huttunen@ovaro.fi
yhteyshenkilö: Marko Huttunen

ja tiedoksi (ei yksinään pidetä tiedonantona):
osoite: Asianajotoimisto Lukander Ruohola HTO Oy
Yliopistonkatu 15 B
20100 Turku
sähköposti: juhani.ekuri@lrhto.fi
yhteyshenkilö: Asianajaja Juhani Ekuri

- 14.1.2. Osapuolten tulee ilmoittaa muuttuneista yhteystiedoista viipymättä.
- 14.1.3. Toimitettaessa ilmoitus henkilökohtaisesti, se katsotaan vastaanotetuksi, kun ilmoitus on annettu vastaanottajalle. Toimitettaessa ilmoitus kirjattuna kirjeenä tai lähettiyrityksen välityksellä, se katsotaan vastaanotetuksi seitsemäntenä (7.) päivänä lähetyksen jälkeen. Lähetettäessä ilmoitus sähköpostitse, se katsotaan vastaanotetuksi lähetyspäivänä, ellei lähettäjä ole vastaanottanut lähetystä koskevaa virheilmoitusta.

14.2. Koko sopimus

Tämä Esisopimus liitteineen käsittää Osapuolten välisen Kauppaa koskevan sopimuksen ja yhteisymmärryksen kokonaisuudessaan ja korvaa aiemmat Osapuolten väliset sopimukset sekä muut kirjalliset tai suulliset Kiinteistöjä koskevat välipuheet.

14.3. Irtaimisto

Myyjällä on oikeus myydä Kiinteistöillä sijaitsevat kalusteet, lääkintä- ja muut laitteet Kaupantekopäivään mennessä, mutta muussa tapauksessa ne sisältyvät Kaupan kohteeseen ja Kauppahintaan.

14.4. Tulkinta

Tämän Esisopimuksen otsikot eivät vaikuta Esisopimuksen sisältöön eikä tulkintaan. Tätä Esisopimusta tai sen tiettyä kohtaa ei tulkita toisen Osapuolen eduksi tai vahingoksi sillä perusteella, että Esisopimus tai sopimuskohta on kyseisen Osapuolen tai tämän asianmiehen laatima.

14.5. Muutokset ja oikeuksista luopuminen

Kaikki muutokset tähän Esisopimukseen ja tämän Esisopimuksen mukaisista oikeuksista luopuminen on tehtävä kirjallisesti Myyjän ja Ostajan allekirjoituksin vahvistettuna (oikeuksista luopumisen osalta luopuneen Osapuolen allekirjoituksin vahvistettuna). Suulliset muutokset ovat mitättömiä.

14.6. Oikeuksien käyttämättä jättäminen

Mikäli Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Esisopimuksen tarjoaman oikeuden, ei tämän oikeuden käyttämättä jättäminen millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeutta myöhemmin niin halutessaan.

14.7. Esisopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

Mikäli tämä Esisopimus katsotaan osittain tai kokonaisuudessaan pätemättömäksi tai mitättömäksi, on Esisopimus muilta osilta yhä voimassa, ellei Esisopimuksen osan pätemättömyys tai mitättömyys johda koko Esisopimusta ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Esisopimuksen soveltaminen sen johdosta olisi kohtuutonta.

Osittaisen pätemättömyyden tai mitättömyyden tilanteessa Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tämän Esisopimuksen muuttamisesta siten, että Osapuolten yhteinen alkuperäinen sopimustahto toteutuu mahdollisimman tarkasti.

14.8. Siirtokielto

Tätä Esisopimusta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle ilman toisen Osapuolten nimenomaista kirjallista suostumusta.

14.9. Varainsiirtovero

Kiinteistöjen kaupasta suoritettavasta varainsiirtoverosta ja tarpeellisten veroilmoitusten asianmukaisesta toimittamisesta veroviranomaisille vastaa Ostaja.

14.10. Viivästyskorko

Tämän Esisopimuksen ja Kaupan mukaisiin maksuvelvoitteisiin sovelletaan, ellei nimenomaisesti muuta ole todettu, molemmin puolin Suomessa kulloinkin voimassa olevaa yleistä korkolain (633/1982, muutoksineen) mukaista viivästyskorkoa.

14.11. Kulut

Ostaja ja Myyjä vastaavat tahoillaan tähän Esisopimukseen ja Kauppaan liittyvistä omista kuluistaan.

14.12. Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän Esisopimukseen ja sen liitteisiin sovelletaan Suomen lakia, lukuun ottamatta sen lainvalintaa koskevia säännöksiä.

Tästä Esisopimuksesta ja Kaupasta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki. Välimiesmenettelyn kieli on suomi.

(allekirjoitukset seuraavalla sivulla)

ALLEKIRJOITUSKAPPALE

15. SOPIMUSKAPPALEET

Tätä Esisopimusta on tehty kolme (3) samasanaista kappaletta, yksi (1) Myyjälle, yksi (1) Ostajalle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Jyväskylässä 11. lokakuuta 2021

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

Juha Kinnunen

Jyväskylän Kukkulan Kehitys Oy perustettavan osakeyhtiön lukuun

Marko Huttunen

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että Juha Kinnunen Myyjän puolesta sekä Marko Huttunen Ostajan puolesta ovat allekirjoittaneet tämän Esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkastanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että Esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla.

Paikka ja aika edellä mainitut.

Kari Salmela, maanmittausinsinööri
Keski-Suomen maanmittaustoimisto
kaupanvahvistaja n:o 402709/22

LIITE 3.1.10

te pu

LIITE 3.1.10**LIITTYMÄSOPIMUKSET**Kukkula

Kaukolämpösopimus Alva 1042829 16.4.2007, tilausvesivirta 164,8 m3/h

Sähköliittymissopimus 1263213 30.10.2013, kokonaisteho 9300 KVA

Vesi- ja viemäröintisopimus 4038753 3.9.2021

Äänekoski

	Sopimusnro	Päivämäärä
Kaukolämpö		
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 17 m3/h	149068	25.8.2014
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 1,6 m3/h	149070	25.8.2014
Äänekosken Energian lämpösopimus sopimusvesivirta 1,3 m3/h	149029	25.8.2014
Sähkö		
Äänekosken Energian sähköliittymissopimus, liittymä 3*315 A	200004439	13.9.2021
Äänekosken Energian sähköliittymissopimus liittymä 3*80 A	200004438	13.9.2021
Viemäri- ja vesijohto		
Äänekosken Energian vesi- ja jätevesiliittymissopimus mittarikoko 40 mm		13.9.2021
Äänekosken Energian vesi- ja jätevesiliittymissopimus mittarikoko 25 mm		13.9.2021

LIITE 7.3 (ii)

U. P.

HALLINNANJAKOSOPIMUS

[Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymän],
Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I:n
SEKÄ
[●] Oy:n
VÄLILLÄ

[Päiväys]

CPM

1. Sopijapuolet

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (y-tunnus 0215978-7) ("**Alueen A omistaja**");

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (y-tunnus 3237620-5) ("**Alueen B omistaja**"); sekä

[Yhtiö tai yhtiöt (y-tunnus ●)] ("**Alueen C[1, 2, 3...]¹ omistaja**").

Alueen A, B ja C omistajat yhdessä jäljempänä "**Sopijapuolet**" ja kukin erikseen "**Sopijapuoli**".

2. Sopimuksen tausta ja kohteena oleva kiinteistö

Sopimuksen kohteena on kiinteistö 179-9-10-69, jonka pinta-ala on 115 495 m² (jäljempänä "**Kiinteistö**").

Kiinteistö sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1 ja Keskussairaalantie 19, Jyväskylä.

Tämä sopimus korvaa Kiinteistöä koskevan Alueen A ja Alueen B omistajien välillä 11.10.2021 solmitun hallinnanjakosopimuksen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on jakaa Kiinteistön yhteisomistussuhde siten, että määritellään Sopijapuolten määräosien omistuksen mukainen sekä Sopijapuolten yksinomaan omistamien rakennusten käyttö- ja hallintaoikeus. Sopimus määrittää myös Sopijapuolten vastuut kiinteistön huollosta ja kunnossapidosta sekä rakentamisen ym. osalta.

Kullakin Sopijapuolella on yksinomainen käyttö- ja hallintaoikeus sopimuksen liitteenä 1 olevaan karttaan merkittyyn hallinta-alueeseen, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Sopijapuolten yksin hallinnoimat kiinteistön alueet on merkitty em. karttaliitteeseen merkinnällä "A" (jäljempänä "**Alue A**"), merkinnällä "B" (jäljempänä "**Alue B**") ja merkinnällä "C[1, 2, 3...]" (jäljempänä "**Alue C[1, 2, 3...]²**"). Rakennusten väliset rajat on tarkennettu karttaliitteessä oleviin kerrospiirustuksiin. Tämän lisäksi Alueeseen B kuuluvat liitteenä 2 olevaan karttaan merkityt maanalaiset alueet (jäljempänä "**Tunneli**").

¹ C-alue voi olla tarpeen jakaa useampaa osaan useammalle omistajalle.

² C-alue voi olla tarpeen jakaa useampaan osaan useammalle omistajalle.

4. Määräosaluvut

Alueen A omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 11/20, jolla hallitaan Aluetta A. Alueen A arvioitu pinta-ala on n. 64.450 m².

Alueen B omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 1/10, jolla hallitaan Aluetta B. Alueen B arvioitu pinta-ala on n. 12.800 m².

Alueen C omistaja omistaa Kiinteistöstä määräosan 7/20, jolla hallitaan Aluetta C. Alueen C arvioitu pinta-ala on n. 38.245 m².

Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu ja ne voivat erota merkittävästikin arvioidusta. Mikäli liitteenä olevan kartan ja tässä mainittujen arvioitujen pinta-alojen välillä on ristiriitaa, on kartta ratkaiseva.

5. Sopimuksen kirjaaminen

Tämän sopimuksen kirjaamista haetaan yhteisesti parhaalle etusijalle. Kirjaamisen kustannuksista vastaavat Sopijapuolet tasaosuuksin.

6. Yhteisomistuksen pysyvyys

Sopijapuolet sitoutuvat olemaan vaatimatta Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamista. Näin ollen Kiinteistön jakaminen useiksi itsenäisiksi kiinteistörekisteriyksiköiksi ja siten yhteisomistuksen purkaminen edellyttää kaikkien Sopijapuolten suostumusta.

Kiinteistön yhteisomistussuhteen purkamisen ja Kiinteistön jakamisen edellytyksenä on aina, että tämän hallinnanjakosopimuksen mukaiset Sopijapuolten oikeudet (esim. kulku- ja käyttöoikeudet sekä mahdolliset rakennusrasitteet) korvataan vastaavilla, Sopijapuolten hyväksi perustettavilla pysyvillä rasite- tai muilla käyttöoikeusjärjestelyillä.

7. Sopijapuolten hallintaa rajoittavat oikeudet

Sopijapuolet ovat velvollisia sallimaan puolin ja toisin paitsi toistensa hallinta-alueita, myös koko Kiinteistöä palvelevien tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä olemassa olevien perustusten, rakenteiden, rakennusosien, koneiden, laitteiden ja niihin kuuluvien, niitä palvelevien tai niiden vaatimien putkitusten, johdotusten tai läpivientien ja huoneiden sijoittamisen, pitämisen ja ylläpidon omistamassaan ja hallitsemassaan rakennuksessa tai Kiinteistön osalla siten, kuin rakennuksia kulloinkin koskevista virallisista hyväksytyistä rakennuslupapirustuksista tarkemmin ilmenee. Tästä oikeudesta ei puolin eikä toisin makseta korvauksia.

Rakennusteknisesti välttämättömät johdot ja putket on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan omalle hallinta-alueelle, mutta mikäli sijoittamista ei voida rakennusteknisesti tai kokonaistaloudellisesti kohtuudella suorittaa Sopijapuolen omalle hallinta-alueelle on kullakin Sopijapuolella oikeus sijoittaa ne mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla toisen Sopijapuolen hallinta-alueelle.

Alueen C omistaja ei saa käyttää Tunnelin päällä sijaitsevaa aluetta siten, että siitä aiheutuu Tunnelille tai sen käytölle haittaa tai vahinkoa. Tunnelin yläpuolelle ei saa

sijoittaa rakenteita tai suorittaa muita merkittäviä toimenpiteitä ilman Alueen B omistajan kirjallista suostumusta.

Sopijapuolen on etukäteen ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle riittävän ajoissa sellaisista toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka vaikuttavat toisen Sopijapuolen alueen normaaliin käyttämiseen. Toisen Sopijapuolen alueella suoritettavista toimenpiteistä, jotka eivät aiheuta vahinkoa eivätkä vähäistä suurempaa haittaa, on ilmoitettava vähintään kaksikymmentä (20) arkipäivää ennen toimenpiteen aloitusta. Välttämättömät ja välitöntä korjausta vaativat kohteet on oikeus korjata ilman eri ilmoitusta. Toisen Sopijapuolen alueella tai rakennuksessa toimenpiteitä suorittava Sopijapuoli on velvollinen siistimään ja ennallistamaan ko. alueen ja rakennuksen viipymättä toimenpiteiden päätyttyä. Mikäli Sopijapuoli laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen, toisen Sopijapuolen aluetta tai rakennusta koskevan ennallistamis- tms. velvoitteen, ko. alueen haltijana olevalla Sopijapuolella on oikeus suorittaa laiminlyödyt toimenpiteet toisen Sopijapuolen kustannuksella, ellei tämä suorita ko. toimia kohtuullisessa ajassa siitä lukien, kun on saanut sitä koskevan kirjallisen kehotuksen.

8. Kulkuyhteydet

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueille kuljetaan muiden Alueiden kautta. Kulkuyhteydet sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 1 mukaisissa paikoissa. Alueen omistaja voi muuttaa kulkuyhteyden paikkaa kyseisen Alueen sisällä alueen kehitys ja mahdolliset rakentamisen aikaiset työmaajärjestelyt huomioon ottaen. Alueen omistajan on annettava muiden Alueiden omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Kiinteistön kulkuyhteyksien ylläpito-, kunnossapito- ja puhtaanapitokustannukset jaetaan Sopijapuolten välillä Alueiden A, B ja C kulloistenkin rakennusoikeuksien suhteessa. Kunnossapidon järjestämisestä huolehtii Alueen A omistaja.

9. Autopaikat

Alueelta A osoitetaan Alueelle B 149 kappaletta autopaikkoja, jotka sijaitsevat tämän sopimuksen solmimishetkellä liitteen 4 mukaisissa paikoissa, minkä lisäksi Alueella B sijaitsee 51 autopaikkaa. Autopaikkojen sijaintia voidaan muuttaa Alueen A sisällä siten, ettei niiden määrä kuitenkaan vähene. Alueen A omistajan on annettava Alueen B omistajalle kirjallinen ilmoitus siirrosta kohtuullisessa ajassa ennen muutoksen toteuttamista.

Alueelta A osoitetaan lisäksi Alueelle C autopaikkoja siten, että kulloinkin voimassa olevan asemakaavan edellyttämä Alueen C rakennusten autopaikkatarve katetaan.

10. Asemakaavoitus ja rakennusoikeus

Sopijapuolten tavoitteena on kehittää alueen asemakaavaa kaavoittamalla Kiinteistölle lisää noin 80.000 kerrosneliometriä asuinrakennusoikeutta. Kukin Sopijapuoli sitoutuu myötävaikuttamaan asemakaavoituksen toteutumiseen. Kiinteistölle asemakaavoituksen yhteydessä osoitettava lisärakennusoikeus kuuluu kokonaisuudessaan Alueelle A. Selvytyden vuoksi todetaan, että Alueen B ja C omistajat eivät ole missään tilanteessa oikeutettuja vaatimaan Alueen A omistajalta korvausta Alueelle A mahdollisesti tulevasta lisärakennusoikeudesta.

11. Ylläpitovastuut ja kustannusten jakaminen

Määräosien rakentaminen, hoito, kunnossapito sekä kustannusten jakautuminen

Sopijapuolet vastaavat kukin itse hallitsemansa alueen rakentamisesta, kunnossapidosta, hoidosta, huollosta, puutarhaistutuksista ym. Sopijapuolet tiedostavat, että alueelle on suunnitteilla uusi asemakaava ja Kiinteistöllä tullaan toteuttamaan merkittäviä rakentamistoimenpiteitä uuden asemakaavan tultua voimaan. Mikäli Sopijapuolten rakentaminen, kunnossapito tms. toimenpide poikkeaa tästä sopimuksessa lausutusta tai esitetystä ja sillä on olennainen merkitys toisen Sopijapuolten osalta, tulee tähän saada toisen Sopijapuolen hyväksyntä.

Sopijapuolten tulee pitää hallinnoimansa alue ympäristöltään siistinä ja omistamansa rakennukset kunnossa. Sopijapuolet sitoutuvat erityisesti huolehtimaan siitä, että Kiinteistö ja sillä sijaitsevat rakennukset täyttävät kaikki viranomaismääräykset myös kunnan ja siisteyden osalta.

Kukin Sopijapuoli vastaa omassa yksinomaisessa hallinnassa olevalle alueelle toteutettavien rakennusten, rakenteiden ja laitteiden rakentamis-, uudelleenrakentamis-, peruskorjaus- ja kunnossapitokustannuksista.

Siltä osin kuin Sopijapuolten yksinomaisessa hallinnassa olevat rakennukset jakavat rakenteita tai laitteita kuten seiniä, jaetaan tällaisten rakenteiden ja laitteiden kunnossapitokustannukset tällaisten Sopijapuolten välillä tasaosuuksin. Mikäli jonkun Sopijapuolen yksinomaisessa hallinnassa olevasta rakennuksesta, rakenteesta, laitteesta tai muusta vastaavasta aiheutuu yhteisille rakenteille tai laitteille vahinkoa, vastaa aiheuttavasta rakenteesta tai laitteesta vastuussa oleva Sopijapuoli tällaisesta vahingosta täysimääräisesti.

Piha- ja katualueiden kunnossapitovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia Kiinteistöön rajoittuvien katualueiden puhtaanapitoon niin kuin siitä on laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säädetty.

Kukin Sopijapuoli vastaa piha- ja katualueiden puhtaanapidosta, lumenajosta ja hiekoituksesta ym. kunnossapidosta hallinnoimansa alueen osalta. Lunta ei saa kasata tai varastoida toisen hallinnoimalle alueelle ilman toisen Sopijapuolen suostumusta.

Kiinteistön sisällä olevien kulkuyhteyksien kunnossapitovastuista on sovittu edellä kohdassa 8.

Kunnossapidon ja siisteyden laiminlyönti

Mikäli Sopijapuoli laiminlyö omat velvollisuutensa kunnossapitää omistamansa rakennuksen tai huolehtia hallitsemansa alueen siisteydestä ja tästä aiheutuu toiselle kohtuutonta haittaa, eikä laiminlyöjä todisteellisesti annetusta kehotuksesta huolimatta korjaa tilannetta itse kohtuullisessa ajassa, voi toinen Sopijapuoli teettää tämän työn laiminlyöjän kustannuksella.

Kunnallistekniikka

Sopijapuolet tiedostavat, että Alueilla B ja C ei tällä hetkellä ole omia liittymiä, vaan sähkön, kaukolämmön ja veden toimitus tapahtuu Alueelle A ja C sijoittuvien liittymien kautta (liite 3). Alueen A ja C omistajat ovat velvollisia sallimaan toimitukset ja viemäroinnin Alueelle A ja C sijoittuvien olemassa olevien liittymien kautta. Alueiden omistajat korvaavat hallinta-alueisiinsa kohdistuvat käyttömaksut ensisijaisesti rakennuskohtaisesti mittaritiedon perusteella erillistä laskua vastaan. Mikäli rakennuksessa tai rakennussiivessä ei ole mittarointia, kustannusten veloitus toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti erillistä laskua vastaan:

- lämmityskustannukset: rakennusten lämpöenergian laskennallinen osuus kokonaiskulutuksesta sisälämpötilan ja lämmitettävien kuutioiden perusteella;
- sähkön kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna;
- veden kulutus: rakennusten huoneistoalojen suhteessa kokonaiskulutuksesta laskettuna.

Sopijapuolten tavoite on, että kunkin alueen omistaja hankkii alueelleen omat liittymät sen jälkeen, kun Alueen A tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä omistava taho on luovuttanut omistamansa määräosan hallinnan.

Myöhemmin hankittavista liittymistä vastaa ko. liittymästä hyötyvän hallinta-alueen omistaja yksin. Kukin Sopijapuoli vastaa käyttömaksuista oman kulutuksensa mukaisesti.

Kunkin Sopijapuolen tulee suorittaa edellä mainitulla tavalla määräytyvä osuutensa ennen kuin liittymissopimuksen mukaiset maksut erääntyvät maksettavaksi.

Mikäli Sopijapuolten rakennuksilla on yhteisiä jäte- ja sadevesiviemäri-, tms. johtoja, niiden rakentamisesta, huollosta ja muusta ylläpidosta vastaavat niistä hyötyvät Sopijapuolet yhteisvastuullisesti omistamiensa Kiinteistön määräosien mukaisessa suhteessa.

Kiinteistön hulevesimaksut jaetaan Sopijapuolten kesken määräosien pinta-alan suhteessa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron suorittamisvelvollisuus määräytyy Sopijapuolten kesken siten, että maapohjan osalta Sopijapuolet suorittavat veron hallitsemiensa hallinta-alueiden maapohjien pinta-alojen suhteessa ja rakennusten osalta kukin Sopijapuoli suorittaa veron hallinta-alueillaan sijaitsevien rakennusten osalta.

Jos joku Sopijapuolista laiminlyö veronmaksuvelvollisuutensa ja toinen Sopijapuoli joutuu hänen osuutensa maksamaan, syntyy maksun suorittajille regressio-oikeus maksun laiminlyöjää kohtaan.

Vakuutukset

Sopijapuolet sitoutuvat vakuuttamaan kukin erikseen omistamansa ja hallitsemansa rakennukset niiden täydestä arvostaan. Sopijapuolet sitoutuvat toimimaan yhteistyössä omaisuuttaan vakuuttaessaan siten, että Sopijapuolten mahdollinen yhteinen omaisuus ja yhteinen intressi tulee vakuutus sopimuksissa riittävästi huomioiduksi.

Mahdollisen vahingon sattuessa tulee vakuutus korvaukset käyttää täysimääräisesti tuhoutuneen tai vaurioituneen omaisuuden korjaamiseksi tai uudelleenrakentamiseksi.

12. Kiinnitykset ja pantti

Sopijapuolet ovat tietoisia siitä, että kukin Sopijapuoli voi perustaa panttioikeuden ainoastaan omistamaansa Kiinteistön määräosaan. Sopijapuolilla on oikeus hakea omistamaansa määräosaan kiinnityksiä ja saada niihin vahvistettuja panttikirjoja muita Sopijapuolia kuulematta.

Sopijapuoli on yksin vastuussa omaan Kiinteistöosuuteensa mahdollisesti vahvistetuista tai vahvistettavista velkakiinnityksistä, rasiuksista, oikeuksista tai rasitteista.

13. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa Alueen A ja Alueen B omistajien välillä [päiväyksenä] solmittu hallinnanjakosopimus koskien Kiinteistöä.

Sopimus voidaan irtisanoa ainoastaan, mikäli olosuhteiden olennaisen muuttumisen johdosta Kiinteistön alueen hallinnan jaolle ja siten tämän sopimuksen voimassaololle ei ole enää perusteltua tarvetta. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa ilman pantinhaltijoiden suostumusta. Irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kukin Sopijapuoli vastaa siitä, että niiden omistamien rakennusten asukkaat, ja muut käyttäjät ovat tietoisia tämän sopimuksen sisällöstä siltä osin kuin se koskee heitä. Sopijapuolet sitoutuvat ottamaan tarvittavat määräykset yhtiöjärjestykseen tai esimerkiksi rakennuksen järjestyssääntöihin.

14. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta hyvässä hengessä, mikäli olosuhteet ja kiinteistöjen myöhempi käyttö edellyttäisivät sopimuksen muuttamista.

Kaikki muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja ne edellyttävät kaikkien Sopijapuolten ja pantinhaltijoiden etukäiteistä kirjallista suostumusta. Muutokset kirjataan muutoksen aiheuttajan kustannuksella lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Mikäli joku Sopijapuoli myy osan omistamastaan Kiinteistön määräosasta, sitoutuvat Sopijapuolet muuttamaan tätä sopimusta siten, että kyseisen Sopijapuolen aiemmin omistama hallinta-alue jaetaan kyseisen alueen aiemman omistajan ja tämän luovutuksensaajan tai luovutuksensaajien välillä pienempiin hallinta-alueisiin kyseisten tahojen keskenään sopimalla tavalla ja siten, että kyseinen muutos ei vaikuta vastuunjakoon tämän sopimuksen alkuperäisten hallinta-alueiden omistajien välillä. Muutoksen edellytyksenä on, että tällainen luovutuksensaaja tai luovutuksensaajat sitoutuvat hallinnanjakosopimuksen osapuoleksi.

15. Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolen myydessä tai muulla tavoin luovuttaessa tämän sopimuksen kohteena olevan Kiinteistön määräosan, tulee hänen huolehtia siitä, että luovutuksensaaja tulee tietoiseksi tästä sopimuksesta ja hyväksyy sen allekirjoituksellaan itseään sitovaksi. Tämä sopimus ja sen mukaiset käyttöoikeudet pysyvät siten voimassa tämän sopimuksen tarkoittamien Kiinteistön hallinta-alueiden tai Kiinteistöllä sijaitsevien rakennusten vastaisista luovutuksista riippumatta.

Mikäli Sopijapuoli tai se, jolle tämä sopimus on myöhemmin siirretty, laiminlyö tämän edellä mainitun velvollisuutensa sopimuksen siirtämisen osalta ja toiselle Sopijapuolelle aiheutuu tästä haittaa tai vahinkoa, on laiminlyöjä velvollinen korvaamaan aiheutuneen vahingon tai haitan toiselle Sopijapuolelle.

16. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettelyn kieli on suomi ja paikka on Helsinki. Välimiesoikeus on yksijäseninen.

17. Jakelu

Tätä sopimusta on tehty neljä samansanaista kappaletta, yksi Alueen A omistajalle, yksi Alueen B omistajalle, yksi Alueen C omistajalle ja yksi kirjaamisviranomaiselle.

[Paikka], [Päiväys]

Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä

•

Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I

•

[perustettava Oy]

•

18. Liitteet

Liite 1: Kartta hallinta-alueista ja kulkuyhteydet

Liite 2: Maanalaiset alueet

Liite 3: Liittymät

Liite 4: Autopaikat

UFA

KIINTEISTÖNKAUPAN ESISOPIMUS

MYYJÄ Kiinteistöosaakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I (3237620-5)
osoite: c/o Investors House Oyj Veturitie 11 T 152, 00520 Helsinki

jäljempänä "Myyjä"

OSTAJA Keski-Suomen hyvinvointialue (3221318-2)
osoite: Hoitajantie 1, 40620 Jyväskylä
yhteyshenkilö: x

jäljempänä "Ostaja"

ESISOPIMUKSEN KOHDE

Esisopimuksen kohde on yhden kymmenesosan (1/10) suuruinen määräosa Jyväskylän kaupungissa sijaitsevasta tontista 179-9-10-69 tonttia koskevaan hallinnanjakosopimukseen merkittyine rakennuksineen. Esisopimuksen kohteena oleva alue on merkitty tunnuksella "B" tonttia koskevaan pp.kk.20vv allekirjoitettuun hallinnanjakosopimukseen.

Esisopimuksen kohteena oleva tontin määräosa sijaitsee osoitteessa Hoitajantie 1, Jyväskylä, ja hallinnanjakosopimuksen mukaisella alueella "B" sijaitsevat rakennukset F1, F2 ja 45, pinta-alaltaan yhteensä 17 603 m², niihin kuuluvine pihalueineen sekä tunneleita pinta-alaltaan yhteensä 630 m².

OSTO-OPTIO

Esisopimuksen kohde on vuokrattu Ostajalle. Ostajalla on vuokra-ajan päättyessä 31.12.2041 oikeus halutessaan ostaa Myyjältä edellä mainitun tontin määräosa, joka oikeuttaa hallitsemaan esisopimuksen kohdetta.

KAUPPAHINTA JA MAKSUEHTO

Kauppahinta on kaksikymmentämiljoonaa (20.000.000) euroa, joka sidotaan elinkustannusindeksin (1951:10=100) muutokseen siten, että peruspistelukuna pidetään joulukuun 2021 pistelukua (2049) ja tarkistuspistelukuna sanotun indeksin pistelukua joulukuussa 2041. Mikäli elinkustannusindeksin julkaiseminen on lakautettu joulukuussa 2041, sovelletaan muuta asiallisesti mahdollisimman hyvin elinkustannusindeksin sisältöä vastaavaa indeksiä.

Kauppahinta maksetaan lopullisen kauppakirjan allekirjoitustilaisuudessa.

KAUPAN TOTEUTUMISEN EHDOT

Mikäli Ostaja haluaa käyttää osto-optiotaan, tulee Ostajan ilmoittaa osto-option käyttämisestä kirjallisesti Myyjälle viimeistään 31.12.2036. Kauppa tehdään 31.12.2041.

LOPULLISEN KAUPAN MUUT EHDOT

Kauppan kohde myydään rasituksista vapaana. Mikäli rasituksia olisi, Myyjä sitoutuu omalla kustannuksellaan vapauttamaan myydyn kiinteistön kaikista rasituksista.

ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VAIKUTUS ESISOPIMUKSEEN

Mikäli alueelle laadittava asemakaavamuutos vaikuttaa tähän esisopimukseen muuttaen esisopimuksen kohdetta, osapuolet sitoutuvat tekemään tarvittavat muutokset tähän esisopimukseen, jotta tämän esisopimuksen tarkoitus koskien esisopimuksen kohdetta pysyy ennallaan.

ESISOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Esisopimus on voimassa 31.12.2041 saakka. Mikäli Ostaja ei ilmoita 31.12.2036 mennessä Myyjälle käyttävänsä osto-option, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa 1.1.2037.

SOPIMUSKAPPALEET

Tätä esisopimusta on tehty kolme (3) samansisältöistä kappaletta, yksi Myyjälle, yksi Ostajalle ja yksi kaupanvahvistajalle.

ALLEKIRJOITUKSET

Jyväskylä pp.kk.2023

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖ JYVÄSKYLÄN KUKKULA I

Marko Huttunen

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUE

KAUPANVAHVISTAJAN TODISTUS

Kaupanhahvistajana todistan, että Kiinteistöosakeyhtiö Jyväskylän Kukkula I edustajanaan Marko Huttunen luovuttajana ja Keski-Suomen hyvinvointialue edustajanaan **X** ostajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen ja että he ovat yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 ja 7 §:ssä säädetyllä tavalla.

Jyväskylä pp.kk.2023

Kaupanhahvistaja

Tunnus

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: 2-6, 18, 23, 24, 26-28.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuudesta tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:
Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo
Hoitajantie 1
40620 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Aluehallitus

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.
